200#

1004
1620-Աւ

ՆՈՐ[illegible] ՏԱՂԱՐԱՆ
ԵՐԳԵՑՄՈՒՆՔ
ՀՈԳԵՒՈՐԱԿԱՆՔ.

Ի Ծայնոց և երջանկաց սրբոց վարդապետաց. Հայոց Թարգմանչաց։

Օ[illegible]

Ի Թուոյն Քի. ռչժդ.
Եւ ի Հայոց. ռճկգ.
դեկտեմբեր ամսոյ. Ը.

Տպեցեալ Յամստէղօտամում Քաղաքի.

Սրբք զծորանս հոգւոյն արբին. և ընդ
ժամանակի ժամանակս երգեցին
զեղանակաւոր երգս շարականաց։
ա̄ Նախ մեծն Մեսրոպ զկարգն ապաշխա
բ̄ րութեն։ Եւ սբն Իսահակ զաւՃակ շաբա
գ̄ թեն։ Մովսէս քերթողն, զծնընդեանն.
և զմեծացուցէքն, և զտն ընդ առաջինն.
և զփոխման առաջի պատկերն։ Այլ և
զկարգն յարութեն սորա է ասացեալ մեծն
վարդան 'ի տեսութն անթառամ ծաղկի.
իսկ այլք ասեն թէ անանիայ շիրակունին
դ̄ է ասացեալ։ Եւ զպենտեկոստէին. և
զվարդավառին. և զսբ Գրիգորին. և
զՅոհաննոյն. և զՄարգարէից. և զՎար
դապետացն. և զՍուքելոցն. և զԹագա
ւորացն. և զՍնտռնին. զայս ամ, ոմանք
անանիայի տան. և ոմանք խորենացւոյն։
ե̄ Զմեղաք յամին. և զկարգ մեծ տօնիցն.
[illegible]ոհան օձնեցին։ զՀռիփսիմեանց ան
[illegible]նքն զհարցն. Տր Կումիտասն.
[illegible]ոհան մանդակունին. և այլք ասեն թէ
[illegible]ցէին։ Զհանգստեան և զմարտիրո
[illegible] Պետրոս գետադարձն. և եւս զբա
[illegible]ս 'ի մանկտեացն։ զՍաչին և զեկեղե
[illegible]ն Իսահակն. որ գնաց ընդդէմ տաՃ
կաց։

կայ։ Զորս ըստ պատկերին գրեգոր մա
գիստրոսն։ Զաճագ օրհնութեն զեօթն
ձայնին. ստեփաննոս սիւնեցին։ Զփառին.
ներսէս կլայեցին. այլ և զնինուէկացւոցն.
և զծաղկաչարդին հարցն. և զհոգւոյ գա
լստեան չորս պատկերն. և զվարդավառի
զերկու պատկերն. և զխաչման երկու
պատկերսն. և հրեշտակապետաց. և զեօ
թանասնիցն. և զղևոնդեանցն. և մարգա
րէից զՏՐ հարցն. զնորահրաշն. զնայեաց
սիւրոնին. զի քեն հայցեմքն. զարևադային
շարականսն. զօրհնեմք զքեզն. զայսօր ան
ձառն. զարարչականսն. զմեծ անեղն. և յա
հաք յամանց թէ և զմեր յակօբայն և ս սորա
տասցեալ է. նա և զայղւ հացից կերակերցն
ամ։ իսկ զայսօր յարեան. զնորոգեալ
կիզ զելքն. և զթուանցն. ներսէս լամբրոնա
ցին։ Զխորհուրդն անձառն. և զմեծա
հրաշն. գրեգոր մկայասէրն։ Զարեգա
կանն; գրիգոր ըսկեւռացին։ Զերգեցէքն.
յակոբ կլայեցին։ Եւ զօր նախմանցն և
զանմահման ծովէն։ Եւ զթարգման
չացն, վարդան վարդապետն է տասցեալ։
Որ գլոյս անձառն. զշարականն ներսէս
յօհաննէս պլուզ վարդապետն է տասցեալ։
Ողորմեա իմն տր յս. և հասն զանխնեալ
յաճախ։

Կանոն

343

Հրաշափառ ծննդեամբ քո սրբուհի.
որ ծնար յաննայէ ամլու   հի։
Օ՜ քեզ մաղթեմ լեր ինձ յոյս թագուհի.
այժմ նայելս ՚ի մարմնոյս խնկու   հի։

Կանոն Ա. Ծնե
և հրաշափ
առ Ծննդե
տնօրինական հայ
նոյն է ցավակներտ և
ցանկայէ·

ԵՐԳԵՑԷՔ

ՈՐԴԻ՛Ք ՍԻՕ՛ՆԻ

ՆՐԳ ՆՈ͞Ր Ի՛ՕՆՐ ՆԳՆՐՆ

ՄՕՐ ՏՆ. ՔԱ՛Ն.ԶԻ ՈՐ ԾԸՆԱՒ ԶԱ՛Ն

ժամանակէն ի հօրէ ծընեա՛լն այսօր ծը՛նաւ յամենայն արգանդէ տուք օրհնութի՛ն տուի չ՛ն մեզ ընդ մայրըն լուսոյ ։ Ցը՛նծացէք որ դիք մարդկան այսօր ծնընդեա՛մբ սըրբուհ ւոյ կուսին՝. քա՛նզի որ տարաւ զա՛նտանելին

յարդարանօք անսերմնաբար այսօր բղխեաց յարմատոյն յեսսեայ. տուք. Ուրախութի աշխարհի ծընաւ զմարդն ամուլն անմա աւետեօք զուարթնոյն. որ զը տըւօղն օրէ նաց հընոյն ծընաւ մարմնով զպարգևիչ նորոյս կըտակի. տուք. Խընդա՛ մայր բա. նին ի հօրէ ծընեալ՝ նախ քան զարուսեակ. որ զը-լոյսն երկնային ծագեցեր մարդ կան. զը լուծիչ մեղաց մըթութեան. մաղ թեա՛ բանին փըրկել զմեզ ի մեղաց մերոց:

Նյսօր լըցաւ խորհուրդն այն առ նահա պետսն ի զաւակէ նոցին որ հընի նմանեալն ազանց. զի յարմատոյ նոցին բողխեաց կոյսն իբր որ ծընաւ զը բանն բարձրեալ մեղաց նախահաւրն. փառք ես տացուք տո ւողին մեզ զորհնեալն ի կանայս:

Նյսօր բերաւ յաննայէ մայրենին մա րիամ յոր վերածեցաւ հոգւն ամենայնին. զոր էաս մովսէս զորինակ կուսին ի սինայ ըզցեալ լուսով անմատոյց. փառք ես տացուք

Նյսօր գաւթնչքն օրինակացն յովակիմ և աննայ եատուն մեզ ըզ դեղմն ընդու նիչ ըզ ցօղն երկնային. յորմէ հոսեաց աղբիւրն կենաց և բողխեաց աշխարհի

ազգերն

աղբիւրն իմաստից․ փառաւոր տաճարք։
Լոյսոր ծնընդեան մայրըն աստուծոյ ըզ քեզ յաւր
մատոյն յեսսեայ ծառ կենաց ծաղկեալ տե
րունհի․ որ եղուր մարդկան ի ժամու պը
տուղ զհացըն կենաց զիջեալըն ի յերկնից․
բարեխօսեա սըրբուհի վասն անձանց մերոց։
Սը զնախագրեալըն յառաջագոյն գուշա
կութի մարգարէից․ կատարեցեր հայր
Երկնաւոր տալով ըզ կոյսն ի յաննայէ ըզ
քեզ բարեբանեմք աստուած հարցըն մերոց։
Սոր էլըր տումն անձանց ծնընդեան ըստ եսայ
եայ քո ի կուսէն․ այսօր հրաշիւք հօր մի
ծին յանդուր մօր ըզ մայրըն քո պարգեւեցեր․
ըզ քեզ․ Սոր զօրինակ մարխամու հոգի-
ցուցեր մարգարէին․ այսօր գաւազան յոլովակե
մայ ետուր ըզ լուսըն վիմածին․ ըզ քեզ։
Ըզ որ օրհնեցէք բարձր արարէք ըզ նա
յաւիտեան։ Զուարճացիր սիոնըդ հին
հանդիսարան տեսանողացն․ որ բազմադոյն
օրինակօք գուշակեցեր ըզ ծնունդ բանին աստ
ծոյ․ բայր։ Ուրախացիր եկեղեցի գուս
տըր վերինըն սիօնի․ քանզի ծընեալ ի
յաննայէ մայր տէր ծընող քոյն փեսայի․ բարե
փառաւորեայք և ժողովուրդք տօնախմբեմ

բօղք

բո՛ղք ծննընդեան կուսին՝ ընդ յովակի՛
մա՛յ և ա՛ննայի ծնողա՛ց սըրբո՛յ ծնողի
բա՛նի՛ն. բա՛րձ.

Ի՛ Հայրապետա՛ցն աբրահա՛մու իսա՛հակա՛յ
և յակոբա՛յ. պա՛րգևեցա՛ր իյո՛յ կոյս մա՛
րիամ դուստրըր նոցի՛ն. Ե՛րանեն ազգ և
ա՛զգի՛նք այսօր ըզ ծնեա՛լդ ի՛ յա՛ննա՛յէ.
Ո՛ղոխի՛ն և մա՛յր կենա՛ց աջոյն ծը՛նո՛ղ
հօր միածնի՛ն՝ որ առ ի՛ քե՛ն մարմնա՛ցեալ
ընկէց զա՛մբա՛րտաւանըն յաթոռո՛յ. Երա՛.
Ո՛ր բարձրացո՛յց զանկեալ բնո՛ւթիւս ի
քէ՛ն ծնընդեա՛մբ որդի՛ն յի՛շկի՛նս. ըզ
կա՛րօտեալսն էլի՛ց հացիւ ե՛ զմե՛ծատուէնն
ելոյծ ունա՛յն. Երա՛.

Ո՛ր ողորմեցա՛ր ի մե՛ղըս ծնեա՛լ մարդ
կա՛ն հա՛յր երկնաւո՛ր ըստ մա՛րգարէի՛ն.
և ետուր բնո՛ւթեա այսօր պարգև՛ ըզ
կոյսըն սբ ըզ ծնօղ որդւոյդ միածնի՛.
մաղթանօք սըրա՛ տր մե՛զ ողորմեա՛.
Ո՛ր ցօղեցե՛ր ի մե՛զ յա՛մպոյ օրհնաց զո՛ր
դ իդ այսօ՛ր զկո՛յսըն մարիամ. յորմէ ծը՛նա՛ր
մարմնո՛վ և դա՛րձեր նովա՛ ըզ մե՛ղըս նա
խա՛ստե՛ղծի՛ն ադամա՛յ. մա՛ղթանօք.
Ո՛ր մա՛քրեցե՛ր հօգի՛դ սբ ըզ սիրտ և զմի՛տ

գա՛նձ մօր քո՛ փառաւորեցի՛ն․ այսօր յա...
ծնողաց նորին եւ տուր ըզ մայր քանի...
զորհնիչն եւայն․ մաղթանք սուրբ...

Այսօր ցընծան երկնայինքն եւ պար... ա
ուեալ ի բարձունս․ եւ գեն զերգս հոգ-
եւորս յաւուր ծնընդեան սրբուհւոյն․
Այսօր վերինքն սիօն․ գոչէ վերըստ սրբո
բեհեզն․ պետեէք սըրբեանն անեղծոյ յաւուր
ծնընդեան․ Այսօր մատենք եւ լուսին
ընդ արեւու հըրճուելով․ գովեն ըզ լոյսն
ի հօրէ յաւուր ծնընդեան լուսոյ մօրն։
Այսօր ծերքն մըրենականք մանկամբք
նորոյ սիոնի․ երկրպագեն եւ կուսայք
խընդան ծնընդեամբ սրբուհւոյն․
Այսօր գունդք առաքելոցն եւ պարքն
նախատեսացն․ յաւուր ծնընդեան մօր
բանին երգեն ըզ փառս ի բարձունս․

Ով կենաց տընկեալ յադենն նոր կոյս․ ոե
որ ըզ հայրածինն բըղխեցեր ըզ ծա- ձշ
ղիկ․ եւ ետուր ի ժամու զորդին պը-
տուղ մարդկան․ զորոյ զմարմինն ճաշա-
կեալ անմահացեալք յուսով․ զոր որոց օրհնա-
բանեմք ըզ քեզ յաւուր քո ծնընդեան։
Բանաւոր երկնիր տերուհի եւ անդաստան
մաքուր

մաքուր ի փշոց մեղաց· որ ընդ բոյսն երկ-
նային առաւանց սերմանն ծըլեալ· որով զկե-
նացն ետուր ընդ հաց սովեալ բնութեան· վն·
Ամպ թեթեւ յերկրային ցանկութեանց մեր
կոյս· եւ վարագուրան աստուածային բոցոյն· որ
ընդ ցօղն հայրաբուղխ անձրեւեցեր ի
բանական երկիր· որով բնութեանս բու-
սան արդարութեան մեր բոյսք· վն։
գձ հբ Ա որ սիօն ծընեալ մանկունք մեր աւա-
զանին· շնորհազարդեալք հոգւովն
աստուծոյ· օրհնեցէք զհայրն երկնաւոր
յաւուր ծննդեան սրբուհւոյ կուսին·
յոր օրհնեցաք յանիծից նախնոյն·
Արեամբ գառին անարատի փրկեալ
ժողովուրդք· յաւուր ծննդեան մօր
անտանելոյն· գովեցէք ընդ միածինն՝ որ
հանգեցաւ առանց մարմնին անսերմն
ի նմանէ· յոր օրհնեցաք յանիծից·
Աստուածաբուղխ շնորհաց հոգւոյն լու-
սազարդեալք ազգք հեթանոսաց· յաւ-
ուր ծննդեան մօր բանին ծնողի ընդ
փառակցից որդւոյ զհոգւոյն բարեբանե-
ցէք հոգեւոր երգովք· որ մաքրազար-
դեաց զմարմնարան որդւոյն։

Աանօն

Երկոտասան նահապետաց շառաւիղեալ
մայրն կենաց։

Զհրաշագեղ սրբուհի կոյսն տուեալ ի
յովակիմ և աննայ սրբեաս նեալ
՚Ի տաճարըն նոքօք հետև եալ
և զպըղտուղըն տուողին ընծայ եալ

Կանոն Զ̄Է աւուրցն՝ եւ Ս. Նիկողայի. հայրապետ սրբոյ
Ս. Ճաշուն. Օրհնութի.

Ո՛ր նախախնամող խնամատարութեամբ տնօրինե-
ցեր զխորհուրդ ս՛ր եկեղեցւոյ.
խորհրդոյն անեղական հզօրութեան հա-
ստատութեն ըզ դասս արդարոց. անդաչանօք
ս՛ցա լըսնայեւ ի մեզ: Որ զօրհնութի՛ն նա-
խաստեղծից ու ծագոյ՛ց ա՛րարոց եւ ի գաց.
պայծառացեալ փայլեցուցեր ծաղկեցու-
ցեր այսօր ի յուղակի՛մ եւ ի յա՛ննա. անդ:
Որ ըզ խոստումն աքրահամու նահապե-
տի ն մե՛ր ըստ հրգուն. քահանայակա՛ն եւ
թագաւորակա՛ն գաւազա՛նայըն միացեա՛լ
ցուցեր այսօր ի յա՛ննայէ. անդ:
Անսկիզբն ու՛ծ ա՛նճառելի՛ անբու զօ-
րութե՛ն. որ յըսկըզբանց յաւիտենից խնա-
մըրկեցեր զորդիս ադամայ. գերանդոյն
այսօր շնորհիւ փայլեա՛լ ցուցեր ծընըն-
դեամբ զմայր միածնիդ բը՛ ընտրելոյ. անդ:
Որ յանէից բանիւ գոյացուցեր զաշխարհս
ամենայն. այսօր մարդասիրեա՛լ տնօրինա-
բար ի յաննայէ ա՛րկեր հիմունս նորոյ ա՛շ-
խարհի. անդ: Այսօ՛ր եղերէ այսօր բու-
սու մեզ բարեբե՛ր բու՛րեն բարի. շուշան
հովտաց ծաղիկըն դ...ոց միամայրըն մա-

րիամ

ըխամ արմատ արընկոյն անմահ հոութեն · անղա
Դ Ձ Որ ի վերայ քերովբէից նստեալ հա
Հ նգչիս բանդ հօր ծ · այսօր հրաշափառ պա
գեւօք ցուցեր ծննդեամբ ի յաննայե
անթոռ փառացյերկրի զարքն մարիամ·օրհ
նեալ տէր աստծ հարցն մերոց · Որ ի լեռ
նըն բորբոքեալ փայլատակեալ հուրբ աստծ ան
հողմով և շարժմամբ յայտնեալ ի պակու
ցումըն մը մարգարէին · այսօր գըթու
և ողորմութբ յարմարեցեր տեղի իջման
անձառելի խոնարհութե ի սբ հանգստա
զորինակեալըն մարիամ · օրհ · Որ ի կանխա
ժամանակաց ստորագրեցեր զտնօրէնութե
քո ըզ տեղի · տաճար և քաղաք չինեալ
բարձօղ անուանըդ քում բարձրեալըդ · այ
օր ստուգապէս յայտնեալ ցուցեր բնակա
րան ածութե քո զսբ կուսըն մարիամ · օրհ
Գ Իզ տէր որ հնեցէք բարձր արարէ քըզ ծն
նեալըն այսօր ըզ մայր մաքուր բանին ըզ
միշտ կոյսն · Որ ի զօրաց հոգեղինաց երգա
բանեալ սըրբուհին · ըզ ծընեալըն այսօր օր
նօք բնութն զմայրն տր բանին ի վերքան ըզ
բնութիւս · բա · Որ ի դասուց մարգարէից
և յերջանիկ առաքելոցն օրհնաբանեալ

 տիրուհին

տիրուհին. որ զլուծ իջ երկանցն Եւայի զմայ-
րըն կենաց ծնընդեամբն այսօր լինայ նմանայէ. քան. մ
Ա'ռաւօտ խաղաղութեան եւ արուսեակ
զուարթարար. այսօր Մարիամ սըրբուհին
ի փառըս քո Քս ծագեաց մեզ լոյս որդւոց
օրինաց. անդադար երգով սոքօք ըզ քեզ ըն-
մի'շտ ծաղկեցուցանեմք. Դ'րախտ աստուածային
եւ անթառամելի իմանալի. այսօր Մարիամ հրա-
շագեղ ծնեալ ի յանմահէ ի մայրութիւն քո
հրաւիրեաց Քս որդի աստուծոյ. անդա.
Տ'ապանակ ապրեցուցիչ եւ տաղաւար Աբրա-
համեան աստուած ընկալ. այսօր Մարիամ
լուսապայծառ միածին ծնընդեանդ յայտ-
նեալ ծնողաց. ի ծննդութիւն քո կուսեալ
միածին որդի աստուծոյ. անդա.
Ա'նճառելի եղեւ բան անզգընական ի հրեղէ- ո
նաց այսօր հաճեցար ի հողեղինաց յայտ-
նեալ թագաւորն աստուածութեան ըստ քո զմիշտ կոյս-
ըն Մարիամ. աղօթիւք սուրբ ողորմեա մեզ
աստուած: Ա'նժամանակ ծոցոյ ծնընդեան հօր
էական այսօր սըրբեցեր յորովայնէ ժա-
մանակաւ մայր ի մօր է անճառ մարդեղու-
թեամբ. անդ. Հ'ոգւոյն բան զօրութեանն ան-
մայր ծնընդեան հօր ի յերկինս. այսօր ըստ

ըեցյը

ընծայեցեր լուսաւորութե զմայր անմարմնոց ան-
հայր. ծնընդեան քո ի յերկրի. աղօ:

Թագաւոր փառացն ած հօրիդ կամենա-
լով: ի շնորհ հաւատով աւուր մեծի ծնըն-
դեան մարմնաւորին ըստ էր դաւթի թագա-
ւորի ծ. նորոգեա զկենդանութիւն մերոյ թա-
գաւորի ... զի օրհնեսցուք ընդ քեզ տէր
այժմ եւ յաւիտեանս: Աղբիւր կենաց եւ փրկ-
կութեան մերոյ հոգի հօր եւ որդւոյ. ի յարմն
տոյն լեսանեայ ընդ զխման գաւազանի հա-
եալ ժամոն ծ. շնորհեա զմեր պայծառացեալ
զգայարանս իշխանութեան մերոյ հայրապե-
տի ... ն. զի օրհ. Լուսով աշխարհի եւ ձա-
ռագայթ ի մանկանցի հոգիդ տէր ած. ի ցըն-
ծուն աւուր ըմբռման ուրախութե յովակիմայ
եւ աննայի ծ. աղօթիւք սոցա լցո զպետս
կարգեալց հայ ազգասնեայց եկեղեցւո ... յոգին

Որ ի բարձրութիւն երկնից բարձր ես բա-
նիւք բարեխաւսի ... սուրբ ... հոգի. ի ...
նանէ ... մեայ. հայրան ընդ ... այսօր
զարդ ... արքայն ընդ քեզ եւ ընդ որդ...
զ...սուրբ ... սուրբ աստուածածին. օրհնութեամբ
երգով ... ...ցիք ... այսօր ...
նան ընդ ... ծնընդեան քո ի մարմ...

 Աւհա

1004
9106-57

Վեհագոյն սերոբէից եւ բազմաչեայ քերո
բէից տիրամայր աստուածածին․ տապա
նակ կտակի սափոր ոսկի խորհրդաւոր
խորան բանին հօր բարձրելոյ․ օրհ․
Արդարեաց հանդերձարան եւ գրաւական
կենաց մարդկան մարիամ աստուածամայր
ընդունարան եօթն արփեան շնորհաց խա
րիսխ յուսոյ հաստատութեան զուգաւթե
աւուրց դարուցս մնացաւորաց․ օրհ․

Օ անքըննելի խորհուրդ բանին մարմ
նաց ման.
Գաբրիէլ աւետէր առ կոյսն մարի ամ
Ուրախ լեր սուրբ հոգւոյն դու ընդ ու
նա րան.
եւ անմահ փեսային հարսն անախտա կան

Խորհուրդն անճառ ծածկեալն յազգ-
գաց եւ յաւիտենից՝ յայտնեցաւ իջ-
մամբ հրեշտակապետին այսօր առ
կոյսըն մարիամ. զոր առ տէր ունիմք
բարեխօս վա՛ անձանց մերոց. Անժամա-
նակն առ ի հօրէ եւ անմարմին ծոցածին
ծընունդ. այսօր աւետօքըն գաբրիէլի
մարմին զգենու ի սըրբոյ կուսէն. զոր.
Անտանելին ի համայնից բովանդակի
բնութեանց բոլորից. պարագրի այսօր մարդա-
սիրապէս յորովայնի անարատ կուսին. զոր.
Աներ յթ փառացըն հօրն նկարագիրն
յեղանակս. ի ծառայական խոնարհի պատ-
կեր ի յորդանանդ ի հոգւով մաքրելոյ. զոր.
Անսահմանըն յէութեն՝ սահմանելեալս է ա-
ցուցին. ի վերքան՝ ըզ բան սահման այսօր
յորովայնի սըրբուհւոյ կուսին. զոր. Ուրա-
խութեն տըրտմեցելոյ բնութեան բերկրեալ
կոյս մարիամ. զոր ողջունաբեր աւետօք
կրեցեր զողջոյն իքեզ զոր էնս ողջունի. ան-
դա միշտ բարեխօսեա վա՛ անձանց մերոց.
Որ առաքեցեր զմիածինդ ի փրկութե
տիեզերաց. անեղծութեամբ եղանիլ մարմին՝

ի մէջ կուսական հայր երկնաւոր․ զոր առաքեց զ
ծնընդեամբք բարեխօս վս անձանց մերոց․ Որ
զնախագրեալսն առ ի քէն մարգարէւք է-
կեր կատարել․ անմայր ի հօրէ անըսկըզբնա
բար լինիլ անհայր ի սրբոյ կուսէն․ զոր․
Որ խորհուրդն անճառելից ի քէն յայտնեալ ծած-
կեալ խորհրդոյ․ ի քէն մաքրելոյ երջանիկ կ
կուսին՝ հօր զօրութեն հովանաւորեալ․ զոր․
Որ զնախամօրն անիծից երկանց լուծեր ըզ
դատաստան կնիք․ որ ըզ տոլորտամայկան սահմանեաց
ծընընդեանդ նախատարաւր ծնանելով ի քէն․
առնեմ միշտ բարեխօսեալ վս անձանց մերոց․
Ճ Որ անիմանալերդ ես յէութեն՝ հայր անըս
Ե կիզբն և անպատճառ․ ի փըրկութեն մե-
րոյ սկըզբնաւ առաքեցեր ըզ միածին որդ-
մարմնանալ ի սրբոյ կուսէն․ Օրհնեալ տէր
ած հարցըն մերոց․ Որ ի հօրէ անմեկնե-
լի անեղական բնութ ած․ ըզ դասապետ
զօրութեանց վերընծայեալ նախընթացն քում գա-
լըստեանդ առաքեցեր յաւուր ջանգեալն․ Օրհ․
Որ ըղխումն անճառ և անքըննին հոգիդ
անեղ և հաւասարդ․ զանօրէնութեն քում
հայեցին․ մաքրագործեալ ըզ բնակարան
երկաւորութեն․ Օրհ․ Ող տէր օրհնեցէք

բարձր

բարձր արարէք ըզ նա յաւիտեան։
Ակայք փըրկեալք կենարար իջմամբ.
բանին հօր և յարգանդ կուսին. ընդ երկ
նայնոց դասուցն երգով ըզ տէր։ Ո՛ր զա
նէծս երկանց ծնընդեան նախամօրն
եղծ. անսերմնապէս ծնանելով յանապա
կան կուսէն. երգով ըզ տէր։ Ո՛րք վերըս
տին նորոգեալք եղէք ի հնութենէ մե
ղաց. զնորոգիչ բնութեան. երգով ըզ տէր.
Ո՛ւրախ լեր մարիամ մ՜ը ա՜ծածին. զի ի
տաճարէդ մաքրեցելոյ յանկարծակէ եկըն
տէր. ըզ քեզ օրհնութեամբ մեծացուցանեմք։
Ո՛ւրախ լեր դուռըն փակեալ ընդ որ ոչ ոք
մըտեալ. բայց տէր ա՜ծ խորայինն. ըզ քեզ։
Ո՛ւրախ լեր աղբիւր կընքեալ ջրոյն կեն
դանութեան. զի ծարաւելոյ բնութեան
ետուր յարբուցումն ըզ քեզ։
Ո՛ր յանէից անմարմնական զօրաց էակ
հայր ամենակիցքն. ըզ զօրապետ խըմբից
նոցա աւետաբեր այսօր առաքեցեր ա՛ռ
բանին քո խաւրուն սըրբութեն. աղաչանօք
սորա ողորմեա մեզ ա՜ծ. Ո՛ր ի կուսա րե
րօբէից բազմեալ լոյս քան զարև յառաջ.
ի հողանիւթեայ հանեցեր այսօր տաճարէ

բազմեց

բազմիւք փառաց. մաքրամաքուր ոգեաւ որովայ-
նի. աղաչէ: Որ ի ստուեր ճշմարտութեան
խօսեցեալ յօրէնս տեառն նորոգիք. այսօր ի գիրկս
գրկելոց նոցին հովանացեալ սրբոյ կուսին.
ի բնակութիւն քում էակցին. աղաչէ:
Ուրախ լեր մարիամ կոյս անապականն. զի
ի հայրական ծոցոյ անմեկնելի որդին. ի քոյ
յանձն առնու բնակիլ յորովայնի. Ուրախ
լեր երկին վեհագոյն քերովբէ հողեղէն.
որ զանտանելին երկնից եւ հրեղինաց դա-
սուցն. ի քո ընկալար մարմնական որովայնի:
Ուրախ լեր սեաւն հրեղէն լուսոյն աշտա-
նակ. որ զարարչական եղականաց լուսոյն
ի քեզ տանելով ծագեցեր խաւարելոցս:
Ուրախ լեր սափոր ոսկի երկնային հացին.
որ զաւոր վերուստ իջեալ ըզ մանանայն կե-
նաց. նորոյս պարգեւեալ կերակուր ինձ:
Ուրախ լեր ամպ թեթեւ գեղմն իմանալի.
որ ի բանական երկիր հեղեր զանձրեւ կե-
նաց. արդ ի ձեռն ընդ գործոց հաւատոյ պտղա-
բերեալ: Ուրախ լեր դուստր լուսոյ
մայր անհասանացեալ. քանզի յղացեալ ի
քեզ համախմբեալ վերնոցն. որդիք սե-
նի երգեն ըզ փառս ի բարձունս:

Ցնծածի

Ո՛վ ծա՛ծկին խորամն լուսոյ ա՛նվայրապանկ ամր
փոյն կենաց. որ եղե՛ … ր ամրեն լք արեգա
կանն արդարութեան՝ և՛նշմարելոյս ի խաւարի
լոյս ծագեցեր. վա՛ որոյ ամփոփեան՝ ընդ քեզ
միշտ մեծացուած անեմք, Ո՛վ սպասկան տա
ձար և տորենի անկի՛զելի. որ զանշէ … չ
հուր ածութեան ի քեզ տարրանալ կրեցեր.
որով բնութես կիզեալ շիջան կրեց բոց. վա՛
Ընդանի տապաստանակ կաւակարանաց նորոյ
ուխտի. որովե՛ … լք յերկիր աւետեաց հոր
դանալ, հոգւով իքեզ տպաւորեալ բանին. վ:
Ո՛վ ծածկին … կոյս ամենապակասն տաձար ան
սպառագին էին բոլորեց բնութեն լոյսն
ծագեալ տեղի. այսօր ընդ բերկրական զուա
րթնոյն կրեցե՛ր աւետեօք զաւ ըստ տերանց
իքեզ. ա՛ ո որ մաղթեմք բարեխօսել վասն
մեր անկ ըռւել՝ ձայնի. Ընմանալի վտա
կաց տանն ամ հոսմանց. վր ձա կենաց տեսա
նողացըն ձայնիւ արբմամբ ընդ մայլեցաք. այ
ս ի դա թամանմբն ծածկեցաւր ըզ ծաղիկն
ժամու տարրով փալըսթուղ. ա ո Ո՛յսոր իքեզ
ըստեալ ամփոփ անձնեն բարբառա. որ ի փըր
կութ հասանական ցուցեալ նըշանբնութե
ագի մարդկան. անհամ կոյս յղացաք՝ և ծըն
ցերոդի զընդ մեզ յայտնեա ըն ամ. ա ո.

Կանոն

Ս· ըստ խ· լէր Մարիամ կոյս անապատ կան·
շն·րհայ ըլլալոյ հոգւոյն մաքուր բնակա-
րան ։

Կանոն Աստուածայայտնութեան ճրագալուցին ( ) ըստ հնոյն.

ՈՒՐԱԽ ԽՈՐՀՐԴՈՅ ԱՆՃԱՌԵԼՒ ըձ

գամբարձելի աւետաւէն. որք զորդեա ցըն ըզ զանեղն սա մըրքայն տոն ի Ծ

յերկնից. Որդւոյն ընդ քեզ մարմնով ի քեզ մտ հոգւոյն ելեալ. եւ զօրութիւն բարձրե լոյն ի վերայ քո հովանացաւ. Որ ծնանելոցն էր ի քէն իմաստութիւն առաջնորդ. եւ ընդ հա նուր քարոզին միշտ հրչակեն անմահ բանն.

Ուրախ լեր բերկրեալ ամենասուրբ կոյս. որ ծնար աշխարհի զարդարութիւն արեգական. որ լուսաւորեաց զմիգս որդւոց մարդկան Ուրախ լեր բերկրեալ դուռն կենաց. որ ծնար աշխարհի զթագաւորն քո. որ նորոգեաց զվերայ աննապաստ աշխարհ. Պսակն կենաց զոր ետես գեղեցիկն յա ւաջ քան զայս հաւատացեալ. ի մանուկ

զանմահանալ

զանճառելին ըզ ծընունդ. և երկըրպագ
գեմք որ ի կուսէդ մարմնացար տէրդ.

գծ Որ դասուց երկնաւորաց անհասանելի. այս
է օր հողեղինաց յայտնեցեր ըզ ծածկեալ խոր
հուրդ. որհնեալ տէր տէրդ հարցըն մերոց.
Որ բազմաչեայ քրովբէից անտեսանելի.
կերպացեալ ըզ մերս խոնարհութի կուսէն տընօրի
նաբար. որհ. Որ անուանեալ բարձրացեալդ ես
յաւիտենից. միշտնջենաւորն ըզիս լըցուցեր
գ և աղբիւր կենդանարար. որհ. Ի զտէր որհ
նեցէք բան ըմբռնարարէք ըզնա յաւիտեան.
Որ ըզ կերպարանըս ծառայի էառ. և ըզ
մեղս ի մարմնի իւրում դատապարտեաց. ան
դամոր գովեսցի. բան. Որ այսօր մարմնա
ցաւ ի սուրբ կուսէն յաղագս անիծից. և
եբարձ ըզ պատուհաս նախաստեղծին. ժո
ղովուրդք առաւել. բան. Որ էին ի բարձու
նըս դերեալ ըզ օրհնութի մահու. այսօր բաշ
խի անապականութեն պարգևք մարդկան. քա
հանայք հոգևորք երգով վառեալք [illegible] բան.

բծ Ընկալեալ մեք առաջի քո տէր տեառն. և
ա ողորմեա մեք զանուանս ըզ կոյսդ. Իմաստ
խօսին վե՛ անճառ ձայնիւ մերոյ. և ողորմեա
զմիածին որդին. Փրկեա ըզ մեզ ի փոր
ձութենէ. և յամենայն վշտանգից մերոց

Որհ

()րհնեմք ըզքեզ տէր ընդ անմահ մտա ա
ցըն դասուց․ որ ի բարձունս դես բնա
կեալ խնայեա ի քո արարածս․ Գովեմք
ըզքեզ միածին որդի և բանդ տէր որ ի
կուսէն մարմնացար․ խնայեա․ Բարեբանեմք
սբ զհոգիդ որ նորոգեցեր զեզ և կեանս․ և
միաբան ասասցուք փառք ի բարձունս այ․
()ւագուսըն հրաշալի որ անյայտ էր ի մէնջ դ ձ
և բանըն հօրական անմարմին էիր․ հուր մլ
փայլակնացեալ և ի մարմնի բնակեցար ան
զէնդս պահելի զօրագոյն տս․ ()ւագու
մին հրաշագործ որ ի կուսէն ծագեցար․
Նշանագայլթերով զօրագոյն ծս տի մ․ երկի
նից ցընծայի և երկիրս ուրախանայր․ և
զի տէր ընդ մարդկան շրջեցար․ Զա
քեզ ապաշխարանաց անմահարարութեան․ գերա
գոյն և հրաշալի և բաշխող բարութեան
տղբերք ես ծառաերեաց և հանգիստ աշխա
տելոց․ և եղեր վերըն կայր տծայի և բանի ն
() անձկանելի լուսոյ մայր և ըղ բնակարան գ ձ
անըսկզբըն զբանին որդւոյն որ հնարքի մե ձշ
ծագեցան եմք․ () անհաս տընորէնութե
մայր․ և զանձնաւոր տաճար այ բանին․ օրհն․
() բուրուեց փըրկչին․ Ե մայր որ զանտանելին
կեց ի յարգանդի ․ ըղ նա այս․ օրհն․
27
Սանձ

Գոս․ Պուբլ․ Բիբլիոտեկա
ГОС. ПУБЛ. БИБЛИОТЕКА
ՀՍԽՀ-ССРА.

Որ ծնաւ մեզ օծեալ տէր ի քաղաք դաւթի.
Մանուկ խանձարրապատ եդեալ ի մսուրի.

Խորհուրդ մեծ և սքանչելի որ յայսմ աւուր յայտնեցաւ. հովիւքն երգեն ընդ հրեշտակս տան աւետիս աշխարհի։ Ծնաւ նոր արքայ ի Բեթղեհէմ քաղաքի. որդիք մարդկան օրհնեցէք. զի վասն մեր մարմնացաւ։ Անճառելին երկնի և երկրի ի խանձարուրս պատեցաւ. որ մեկնեալ ի Հօրէ էր՝ յայրին բովանդակեցաւ։

Այսօր ցնծան երկինք ի վերուստ մեծապայծառ աւետօք. և արարածք ամենայն զգեցան հանդերձ փրկութեան։ Այսօր յայրին ընծայեցաւ Քս որդին Այ. և հրեշտակաց բազմութիւնքն յերկնից յերկիր վայր իջեալ։ Այսօր հովուացն տեսեալ զարդարութեան արեգակն. և ընդ հրեշտակս երգէին փառք ի բարձունս Այ։

Ի Հօրէ ծագեցար լուսաւորդ զարմանածս արդարութեան արեգակըն տէր փառաւոր քեզ։ Այսօր ի յայրին ընծայեցար Բեթղեհէմ. արդար։ Հովուաց յայտնեցար երկրպագեալ ի մոգուցն. արդար։

Ի յա

Սա՛ և մեք երգեսցուք որ ի կուսէն՝ մա
նկացար. ա՛ րդա.

գ.ձ Քերովբէիցըն էակից բանդ հօր. ո
հ էիր յառաջ քան զյաւիտեանս. և երկ
իր փրկութիւն ըստ էութեան քոց. ըզ
քեզ օրհնեմք ընդ հարցըն մերոց
Որ ծնար ի կուսէ անճառ միութի. անբ
ժանելի և միշտ գոլով ոչ մեկնեցար
հայրական ծոցոյ. ըզ. Զըննութեան տօնե
ցուք ըզ ծնունդ քո տր. որ յայտնեցա
մեզ լոյս ի լուսոյ. և լուսաւորդ քո լըցեր ը
տիեզերս. ըզ. Պօրծք տեառն ըզ
տր օրհնեցէք երգեցէք բարձր արարէ
գ ըզ յաւիտեանս. Զգ ծնեալըն ի սուրբ
կուսէն օրհնեցէք. երգ բարձ
Սանձառելի ըզ ծնունդ փ
ցին գովեցէք և առաւել բարձ
ա Սուրբըր փրկութե
մարդ. ըզ քեզ ընդունող լուսոյ
ծագուցանեմք. Զքեզ լուսոյ մայր
կոյս. ըզ քեզ գանձըդ կենաց
ձայնիւ ցընծութեան մեծացուցանեմք
Անպատ անձառ լուսոյն. հրաշալի
օրհնութեան պատուեալ ըզ քեզ մեծ

Ի մէջ իմաստ ամենից հայր բանդմազեղ ո
խնամօղ ստեղծօղ եւ տէր բոլորից․ անեղ
եւ էից եակ․ զոր միշտ օրհնեն՝ դասք ան
մարմնականացըն յաւէժաբար հրճամբ։
Որ կերպարան եւ կնիք հօր առեալ վասըն
մեր ծառայի կերպ ի կուսէն․ որ էն ի յա
թոռ փառաց անտես վերնոցն․ ի յայրին
իջեւանի եւ ի մսուր յանբանից բազմեալ։
Ո ի կուսէն մարմնացեալ բանն՝ եկայք
ժողովուրդք ընդ հովիւսըն բարեբա
նեսցուք եւ ընդ մոգուցն երկըրպագես
ցուք․ ընդ երկնային զօրսն երգեսցուք
փառք ի բարձունս այ։
Ճառագայթ եւ կերպարան էութեան հօր ոա
բանդ ած․ ընդ քե[illegible] բարեբա
նեմք անլռելի փառք ի բարձունս այ։
Որ միացար ի մարմնի անճառապէս ճըշմա
րիտ ած․ ընդ քեզ․ Որ զանիծիցըն բար
ձեր ըզ դատապարտութի ք ած․ ընդ։
Սուրբ զածածինն․ օրհնութեամբ մեծա ճշ
ցուցանեմք։ Իւե տասուոր հրեշտակին ան մ
տառանէր․ ընդ ծընեալ փըրկչին իսը
բոյ կուսէն։ Իւէ ուրախ լեր բերկրեալ․
քանզի տէր տերանց է ընդ քեզ։

Այսօր բանն ի հօրէ անմեկնելի և
անճառելի խորհրդով․ ի
ձեռն Գաբրիէլին կուսական որովայ
նի տնօրինաբար յերկրի երևեցաւ․ Այնուիկ
յանժամանակ ի հօրէ անսերմն ի կուսէ․ ի
գիրկս մօր գրգուեցաւ․ այսօր վերա
բերին երկնի և երկրի․ Որ մարգարէիցն ըզ
յորդորանօքն և լուսոյ ըզ մեղս աշխարհի․
զոր օրհնեն Գ․ն անդադար արարածք
ա՛մ զքեզ ակնկալիցըն հօր և հոգւոյն։

Լոյս ի լուսոյ ծագեալ ի հօրէ․ և լուսաւոր
եաց ըզ տիեզերս․ ծնունդ անապական
յանըստուեր լուսոյն․ զոր միշտ փառաւորե
են դասք անմարմնոցն։ Յայտնի է ի հօրէ
աստանի անըծ և ի բեթղեհէմ ծընեալ յայ
րին․ մանուկ անժամանակ ի հօրէ․ և ժա
մանակաւ գոյացեալ ծնեալ լինի տէր և
մարդ։ Այսօր հովուացըն տեսեալ ըզ հրաշա
լի ծագումն աստեղն․ փութապէս եկեալ
տեսին․ մանուկ եդեալ յանբանից մը
սուր․ զոր միշտ։ Խընդա և ուրախ լեր ան
հարսնացեալ մարիամ․ քանզի որ ի քէն ծը
նաւ փրկիչ․ տէր է օծեալ ի քաղաքի դաւ
թի․ զոր միշտ փառաւորեն․ դասք երջա
նիկ հովուացն։ 2 Է 32 Ի

Ի կուսական յորովայնէ ծնեալ մարմնով. որ յառաջ քան զյաւիտեանս բանդ ի հօրէ երգեսցուք. Տէր Աստուած փառաւորեալ է անուն քո: Ի քերովբէս բազմեալ ընդ Հօր անըսկիզբն որդի. անճառաբար տղայացեալ ի խանձարուրս պատեցար. երգեմ: Ամենայն բարութեանց տուող ազգի մարդկան. և ի մոգուցն այսօր ընծայեցար. երգ: Զ Տէր օրհնեցէք բարձր արարէք զնա յաւիտեան. Որ յանճառելի աթոռ ընդ Հօր փառակիցդ բանն ի յերկիր երևեցաւ. օրհ. Որ ի կուսէ անապական թագաւոր ծնաւ Քրիստոս. և ի հրեշտակաց անդադար փառաբանի Աստուած. քահանայք օրհ. գձ Հ Գ

Լոյս լուսոյ մայր և կենարար բանին բնակարան. քեզ երանիցեն ազգ և ազինք ամենայն: Ստեղծողին մայր և հնութեան կերպի նորոգողին. քեզ երանիցեն: Լոյս ծագեցաւ ի քէն նստելոյս ի խաւարի. քեզ երա. Մ

Ո ահաւոր բարբառոյս վերնոյն հօրն Հընմամբ երգովդ ընկալեալ հովուացն օրհնէին. ընդ ծնընդեան և ընդ ծագմանն յանմեկնելի լուսոյն. Հրեշտակապետն Ո

աւետեօքն ընթացեալք իշխանըն. տեսանէին զի
նուաստացեալ էր անտեօքն սերոբէից.
մանաւանդ եղեալ յանբանից մըսուր.
Դիտելով մոգուցն ըզ փայլումն աստեղն.
սա զանձն գուշակեալ լինի. զի ի տեսիլ
մարմնացելոյն ժամանակաւ ըն նըմանէ մա
տուցանելով զերկրպագութիւն:

ա Դասք անմարմնական երկնաւոր զօրացն
ի մեծ հովուացն օրհնէին ըզ ծնունդըն
յիսուսի. մեծին ի հօրէ մեզ ի փրկութիւն.
Նա մոգք աստեղբ նըշանաւ եկին ի
բեթղեհէմ երկրպագեին տն. և իշխանըն
մատուցին զընծայս խորհրդոց. Նա հո
վիւքն երգէին ը հրեշտակօք փառք
ի բարձունս մեծին. որ երկիր և փըր
կեցեր ըզ տիեզերս քոյով յայտնութեամբ.
գ.կ Մանագովելի են քան զերկինս բարձրա
ձշ գոյն որ զանհաս ըզ տէրըն յոր
մ վայնի քում կրեցեր. և ցընծութիւն աշխար
հի ծընար. վա՛ որոյ ամենեքեան ըզ քեզ
միշտ մեծացուցանեմք. Մանապաշտօնա
բերկրեալ միշտ կոյս որ զանբաւ ելի
ըզ բանն անճառաբար յղացար. և ըզ մար
մնացեալն մեծ ծընանելով իքէն. վա՛ որոյ
Ն

Ի՛ լեռնէ վէմդ առանց՝ ձեռին հատեալ դաւթեան ... դուշակեաց զանսասելի ըզ ծնունդ քո հաւրսն երկնաւոր․ մայր և կոյս ծննդեան մնացեր կոյս․ վասն որոյ։

Կանոն երրորդ աւուրն օրհ.

Լակից հօր և հոգւոյն՝ անմեկնելի զբան որդի անմահ ըստ աստուածութեան անդրանիկ՝ և ըզ՝ հօր յաւիտենական․ Ի ծոցոյ է
հօր առաքեալ եդեալ ի մըսուրն յանբաւանից՝ բանդ անմեկնելի յայտնեցար․ Որ ծնեալ ի քաղաքի դաւթի քարոզեն հովիւքն ընդ հրեշտակս․ և մոգք հանդերձ աստեղբն․
Որ ըզ մարմնացեալդ տէր բարեբար ի յորո վանի՝ քում կրեցեր՝ ... լեր անհաշտեցեալ մայր․ Որ զանտանելին երից ի յորդանանի՝ անապականաբար կրեցեր․ ... Որ զաքարոզակից բանին գործեալ ըստ տեղացն աշխարհ ծննդեան․ ...
Ընծայեցար ... զքեզ քարոզեա ... որ ի քրիստոսական ... ըստ ... հայրն մերոյ․ Որ ... երկինք ընդունելի զանբաւելի զբնութիւն․ յորդանանի կուսին բնակեցար ծննդեամբ անձառապէս ... հօր․ Հ

Որ

Յոր վեցթեւեանն սրովբէքն ոչ իշխէին հայել
ի քո աստուածութիւնդ. տեսանելով ի գիրկս կու-
սին զարմացեալք. օրհնէին ընդ քերովբէս զ
Աստուած. Ընդ որս օրհնեցէք եւ բան բարձր արա-
րէք ընդ նմա յաւիտեան։ Որ ի կուսէ անմա-
պականին թագաւոր ծնեալ, քրիստոս աստուած.
յորժամ [illegible] դո[illegible] [illegible]ղան ընմանալն զօրու-
թիւնքն օրհնեցէք ժողովուրդք. եւ բան։
Որ մկրտեցաւն իյորդանան եւ լուաց
ընդ [illegible] ի մեղաց. վերակայեալ եւ
[illegible] հօր. եւ երեւման [illegible] հոգ-
ւոյն օրհնեցէք քահանայք. ամենայն
բարձրացուցէք ընդ նմա յաւիտեան։
Ծածկեն [illegible] կոյս անհարսնացեալ մարիամ
որ օրհնեալդ ես ի կանանս ընդ քեզ զօրհնեմք
միշտ որ արժանիդ ես մեծացուցանելոյ։
Ընդ ապականն տան ձայր եւ [illegible] լուսոյ.
որ ի քեզ փեսայացեալ բանին կենաց բնա-
կեցաւ. զքեզ։ Հուրն կենդանի որ ի մո-
րենին վառեցաւ. զոր ան[illegible] յարգանդի
քում կրեցեր եւ ծնար [illegible] եւ մարդ. զքեզ։
Որ կերպարան հօր եւ արարչական բան-
դամն փրկութեան [illegible] մարդկան. այսօր
ի կուսէ ընդ կերպարանս ծառայի [illegible] գե-

ցար

ցոյր մարդասիրականապես. քո անմեկնակն
ցոյց գալստեանդ որդորմեալ մեզ տէրդ.
Որ յառ մաստոյց լուսոյ ծածկեալ ընդ հոր
և Սուրբ Հոգւոյն. Ի քերովբէականըն հանգ
չէիր յաթոռ. այսօր խանձարուրօք պատա
ցար և յանասնոց մսուր եդար. մարդ.
Որ էիր ի փոքրկութիւն ազգի մարդկան
թագաւոր փառաց քո անճառ խոնարհու
թեամբ. այսօր ըզ մեզ դաստիարակեալ
անձն իմ ի մահ. Նորոգեա ի կեանսդ
յաւիտենից. մարդ.

Որ ծնեալ այսօր ի Բեթլեհեմ Յուդայ
և դասք վերին զուարթնոցն սոսկացեալ
զարմացեալ կային. զի տեսին մար
մնով ծնեալ ըզ բանն Տէր. Որ ընքան
չելք եղեն այսօր ի Բեթլեհեմ Յուդայ.
կուսէ ծնեալն Տէր և մարդ. անմարմնական
մանկունք կուսական որովայնին. զի
տեսին. Հովիւք գուշակէր մոգուցն աս
տուածութեան. և
ի բերել զընծայս աստուածութեան. և
հովիւքն ընդ հրեշտակս երգեին. ասե
լով. փառք ի բարձունս Տեառն որ առաքեաց ի
փրկութիւն մեզ ըզ բանն Տէր.
Անսկզբնական բանին հօր բնութեան
բան.

րան· տաճար և առագաստ տեղի անտա
նելի լուսոյն· զքեզ ըստ ծաղկոցանեմ մեք
արքնական նմանապէս երգով ածամայր և կոյս։
Որմն կենդանաստեղծեալք յանեղէն
հաստատեցան իմ ե ղանկանքս· անսերմնա
պէս տղայացաւ յորովայնի քում· և ծը
նաւ առ ի քէն մարմնացեալ ածըն ը
բոլորից· զքեզ։ Որմն զարհուրեալ դը
ղեայն դասք վերին զօրութեանցն· տղայ
պէս առ ընկալեալ բարձեր ի դիրկս· և
արբուցեր ոստ մայր լուսացողին ըզ քեզ
զկուսական քո ստն ըզ կաթն· զքեզ։

[illegible]

գ ձ Այսօր զարդարեալ ցընծութեամբ երգեայց
սըրբոյ կուսին աւետիս բերկ
ը րեաց ասելով· որ ծընաւ ըզ
փրկիչն ամենայնց մերոց· Նըմանեալ եղեն երկ
նի և երկիրս ի կուսական յարգանդէ մեզ
կենարանք յայտնեցաւ· ինքն ծագեցաւ մարդ
կանս։ Այսօր ընթաց փայլումն լուսոյ
տեսիլ աստեղն· մոգուց հետևելով
Դըշանիւ ի ծընընդեան ածորդւոյն։
Այսօր զարդարեալ հրեշտակաց ըն ցընծ· Թը
երգեայց առ կուսըն նոր· ասելով ... բերկ

բերկրեալք տէր ընդ քեզ։ Այսօր աւետիք
հրեշտակապետին. ցընծութեամբ լըցեալն ըզ
կոյսըն մր. քանզի էջ միածինըն յար
գանդ կուսին։ Այսօր տիեզերք պայծա
ռացան աւետեօք սըրբոյ կուսին. քանզի
բանըն մարմին եղեւ և բնակեաց ի մեզ։
Որ ի ծոցոյ հօր բանդ ած անըսկիզբն. դ
յարգանդի կուսին բնակեալ յանձն առեր հ
ըզքեզ բարեբանեմք ած հարցըն մերոց։
Որ յանարուեստ աթոռ նըստիս և ընդ
հօր ես յէութեն. յանբանից մըսուր եդար
թագաւոր փառաց. ըզքեզ։ Որ իջուանէր
պիցն երէք սըրբեան ձայնիւ անդադար օրհ
նաբանիս. ի մոգուց պատարագօք պատուե
ցար յայրին. ըզքեզ։ Որ տէր օրհնեցէք գ
եւ բարձր արարէք ըզնա յաւիտեանս։
Օ թագաւորըն անմահ քս զէակից հօր և
հոգւոյն. որ տղ յացաւն այսօր յանարատ
ի մր կուսէն. փըրկեցեր ըզ մեզ ժողո
վուրդք օրհ։ Արարիչըն արարածոց քս
փառակից հօր և հոգւոյն. այսօր մըկեր
տիլ ի յանձն էառ ի ձեռաց հողեղինի.
սըրբեցեր ըզ մեզ քահանայք օրհ.
Որզքեզ տէր ծածկին. ամպբեր անըսպառ լու մ

սոյն

ածին որ լուսաւորէ զհաւատացեալս. Միաբան
նական ձայնիւ երգով մեծացուցանեմք:
Դուռն պայծառ կուսութեան մարգարէին
դուռն ուրախութեան հրեշտակաց. դուռն բարձր
ձօղ անի ծնեալն. վերին որոյ ըզ քեզ անծա
ծին. Մեծա. Դուռն հրաշափառ արև ելք
արեգականն արդարութեան. յորմէ ծագ
եաց փրկութիւն տիեզերաց. Միաբան:
ո Որ զգեստ ազատ ես մեք անլուծելի զբանն կից
հօր որդի. որ այսօր նախատեսեցին
բնութիւն ի կուսէն ծնեալ ...
մարմնոյ ... բարձեալ մեզ: Որ քեզ զգա
ծ...մք եա կից հօր որդի. որ այսօր ի
մարմնոյ եդար և ի հրեշտակաց պատուեալ
ցար ... Որ քեն հանգեաւ մեզ հրաշափառ
... հօրդի. որ այսօր աղաւնաւ կերպ երև
մամբ ը յորդանան ... ։
տ Որ ի հրեղէն աթոռ ընդ հօր ես բազմա
կեալ և ի հրեշտակաց սպասաւորեալ. այսօր
կամաւ հօր ի յերկրի երևեցար մարմնով կու
սական ծնեալ ... ։ զքեզ ... զօրս
անմարմնոց անդադար օրհնաբանեմք:
Ձեռամբ զաւրհնութեան դաշանց ...
ջոկք ... թագաւորեալ ...
զերեսս

զերեսս լուրեանց՝. այսօր աղաղակաւր ի կու
սական ի ստեանցն կերակրեցար մարդա
սէրն մայրենպէս գթած Տէր. Որ յանպատում փա
ռացն խոնարհեցար յերկիր. ախտակիր
եղեր հողեղէն բնութեամբ. այսօր ըզ
մեղուցեալ ըզ նախահայրըն կենդանագործե
ցեր ի կեանս յաւիտենից մարդասէր.

Ըզ քեզ կոյս և մայր և բնակարան աստուածային բձ
ներ մարդութեան. գոհաբանեմք և վեր օրհ ձղ
նեմք զերղեալ փրկող կենդանութեան՝ ազգի մ
մարդկան. վա՜յ որոյ ըզ քեզ Աստուածածին և
կոյս բարեբանեմք զմայր և զաղախին
փրկչին մերոյ. Ոսկենդըն հօր և հէն՝
ուրոյն անժամանակն յաւիտենից՝ ժա
մանակաւ յորովայնէ քում բնակեցաւ և ի
հօրէ ոչ մեկնեցաւ. վա՜յ որոյ. Ոնեան ի
քէն ի խառնելեալ և ի յաթոռ փառաց ընդ
հօր. անմարդեալ ի մարդկանէ փառատրու
թեան էութեան երկրպագեալ. վա՜յ որոյ.
Ըզ քեզ ոչ միայն որդիք մարդկան այլ և
վերին զօրութիւնք. դասք անմարմնոց հա
գեղինաց հրեղինաց զուարթնոցն և հրեշ
տակաց. գոհաբանեն և վեր օրհնեն և փա
ռաւորեն ըզ մայր և զաղախին փրկչին.

Կանոն

գձ Այսօր որ յաթոռ փառաց ընդ հօր
ծննեալն ի սրբոյ կուսէ[ն]
թ ն․ մարմնացեալ բանն ծնեալն
լոյս որ տիեզերս յորդեգրութեան շնորհօ
Այսօր անպարագրելի բանն հօր բազ
մի ի միսոյ յանբաւանի [illegible] բոլորից
տէրն․ և ի վերայ քերոբէիցն հանգչի
Որ նոյն ինքն է ճառագայթ փառացն
հօր․ ի յոյժ հաճեալ հայցէր մկրտութիւն
յորդանանու յորձանսն․ անմաքրական
կոչեաց զտիեզերս հրաւիրելով
Որզ ծնեալն ի սրբոյ կուսէն ընկալցուք
ի մկրտութիւն հաւատով․ որպ երգել
ի գերեզմանն սիմեոն․ Որ հնեացուք զաւ
եալն ի հօրէ որ ի խանձարուրս պատեցա
ու վեր մեր․ և փրկեաց զմեզ յանիծից
անդամայ․ Որ ըստ խել անապական ծնաւ ի
ծաղկեալ հաւատով երանութ [illegible] յայսմ հե
տէ․ քանզի զքո յոյս յայտնեցաւ հեթ․ նոսա
դկ Որ յանձառաբար ծնցոյ հօրէութէ ծ
հ գեցա [illegible] որեգակն արդարութեն անր
կիզքն տէր․ զքեզ ընդ հրեշտակս բար
բառնեմք ամէ հարցն մերոց․ Որ խոնա
հեցա

հեշտալի յերկնից փրկել զպարարումս անյեղա
պէս։ Ձս. մարմնացար ի կուսէն էակից բան
ըդ հօր. զքեզ։ Որ ի խանձարուրս պատե
ցար աննեղանելիդ ոչ մեկնեալ ի վայրքըն
նին փառաց հօր իսկա իցը հոգւոյն. զքեզ։
Որ զտէր Սիօնաբնակութեան օրհնեն ... ցէ Ձք Գ
և անուան ... լբարձր արարքէք ըզնա
յաւիտեանս։ Ամենաբերեալն ի հօրէ զբանն
և զմարմնացեալն ի կուսէն զանքննելին.
Մօա։ Որ զծնեալն ի սրբոյ կուսէն և յանքնա
նից մըստուր եղեալ ըզհայր կենաց. Մօա։
Օրկրպագեալն ի մոգուց և զմըկըր
տեալն ի յորդանան ի յոյժ հանէ. Մօա։
Ծածկին և սրբուհի. որ ըզ բանն անըծ Մ
անսերմն յղութեամբ յարգանդի կրեցեր.
անդամոց ... եղդուլ ... ծացուցան մեզ։
Օ քեզ մայր կուսութեան և յըղութեան ...լու
սոյ. և առաքաւոր ան ձայնելոյ ըզբնակո
ղին ի քեզ փնտռայացեալ բանին. անդամդ։
Բնական ծածկն կնիք դարապատանն. և
քեզ կանգնեցաւ մեղուցեալ մայրըն գըր
եալ ... որոյ ըզքեզ անմանծին և կոյս. անն։
Որ էրն իսկըզբան էր առ աստ ... ծ Ո
բանն. կերպարան անեղէն և համագոյ ընդ
հոգւոյն

հոգւոյն. ի վերջին աւուրս ծանուցեալ
մարմնանալ յանձն առնու ի կուսական ար
գանդէ Ք. վասն փրկութեան ազգի մարդ
կան. Յառաջ քան զյաւիտեանս որդի նո
խայ յաւէտ տեառն. այսօր յերկիր երևեալ մեր
և մարդ կատարեալ. խանձարրօք պատ
եղանի և դնի յանբանից մսուր. վասն
Ութթլէ հէ մ հրեշտակին երևի արդա
ռնէ արեգական. այսօր երկրպագեն անեղ
յարևելից եկեալ մոգուցն. և փառաւորեան
յերջանիկ ի բանից օթևան հովուացն. վասն
տ Որ անտես և անքննելին քառակերպեցե
լ հաւատոյն. ի վերոյ կեալ ըզ մեզ եկեալ անմ
հից թագաւորն օրհնութեամբ ամսաքողին
Ուրախ հրաշակերպեալ առ սերոբէ
հողեղէն. ասէ տէրն և արարողն ուրախա
ի հօրէ մարմնանայ ի քէն փրկողն. Որ կե
տի ի յորդանան վերկայելով հօր և հոգ
ւոյն. ողջամբուի ի բարձունս երգէ ին մա
կունքն օրհնութեան որդւոյ գալստին
ք.Ձ Անթառամ ծաղիկ կանդամատապարտ շա
Ձշ ռաւիղ. վերբարձուսեալ յամբմատոյն յեսսեա
մ զքեզ երսայեան կանոն խաւս վերագոչեալ
ենթնարփեան շնորհաց հոգւոյն ընդու
նար

նորայն գոլ. աստուածածին եւ կոյս. զքեզ ը
մեծացուցանեմք. Հայ մեղա ձայնակ պտուղ
ղոյն բանաւոր ը բար ունակ յորմէ կաթեցաւ
մեզ ողկոյզն անապական յարութեան տրտու
մեցելոցն. ի ձայնակման ե ծաղկոյն գիտո
ւն սրբութեան նահատակ մարտիրոսն. գք.
Ի տաղաքա վարեալ ի մարմինս աննրատ
վա րուք այսօր յաւուքելոցն անփոփոխեալ
վերին անկընարկութեան վերափոխեցար
յարքայութիւն որդւոյ քո. եւ ը մեզ րոյ.
բարեխօսի խոստովանողացն. զքեզ.

Կանոն վեցերորդ տօնական օրհ.

Սկըզբնական տեսիլ փառացն քո գձ
տըւող. որ ի մէջ հրաշագործ
ծնեցաւ երեւելով անձառաբար Յ
ծընունդ. այսօր ցընծութեամբ յայտնեցաւ
տեսչերացն. Ընծայ մարմնական հովուեղէնացն եր
գակցելով բոցեղէն փայլմամբ. Թագաւորն
ցեկ հրաժարեն ամպոյն սեւն գործեալ յայրին
այսօր դասակից եղեն հովիւքըն հանդերձ
վերնոցն. Ընդ հանուր ծաւալեցաւ ծագու
մըն լուսոյ. մոգուցըն հետեւելով աստեղըն
գուշակեալ ըզ ծնունդ յայրին. անդ մատ
ուցանէին զընծայս աստուածային ծնընդեանն

Որ յէութենդ ես ընդ Հօր եւ Որդւոյն
անըսկիզբն որդի. խոնարհեցար ի հայրա-
կան ծոցոյ՝ մարդեղեալ մարմնացար ի կուսէն
բառնալով զյաղթութիւն մահու. յանցանաց
նախահօրն քեզ երգեմք ընդ գունդ հրեշ-
տակացն ի մէջ հովուացն. օրհնեալ ես Քրիս-
տոս աւետարան բանդ. Այսօր ծնընդեան
որ ի Հօրէ յառաջ քան զյաւիտենս որդի
Ձայնագոյթ փառաց եւ ծննդեանն յանմեկ-
նելի լուսոյն. աստուածաշունչ տեսլեամբն
յայրին իջեալ ի եւ ի մսուր անբանից բալ-
մեալ. քեզ երգ. Թագաւոր փառաց Քրիստոս եւ
առաջին բոլորից. [illegible] հրաշք իշխան հայր
հանդերձեալ լուսոյն. մանուկ ծնեալ այ-
որ անփոփոխելի յէութենէ. քեզ եր.
գկ Որ խոնարհեցար ի հայրական ծոցոյ բըն-
Հ կեալ յարգանդ ի կուսէն. [illegible] Հարցն մե-
րոց. Որ դրօշմացար յերկիր եւ ծնար անախ-
տական [illegible] զախտ ի ծննդեանդ. [illegible]
Ի [illegible] մարմին [illegible] Հօր եւ Հոգւ-
ոյն անդամ Հոգւոյն երգով. [illegible]
Փ Ի [illegible] Ամենասուրբ ի Հօրէ [illegible] ի մա-
տութիւն եւ բան. [illegible] Հօր եւ Հոգ-
ւոյն. օրհնեցէք եւ բարձր արարէք.

Իզ

Ո՛ զծնեալն ի սըրբոյ կուսէն զխոստովա
նեալ Թադէոսն. զի որկըրպագանեմք ըն
ընդ մոգուցն. օրհ. Որ իջանելով իջոյց
զըն սուրբսն ի յորդանան. Եւ զմըկըրտ
եալն ի յովհաննէ. օրհ.
Որ զանձառելին ծնունդ քո ի մի ծա մ
ծին կուսէ. օրհնեալ ես յաւիտեանս։
Որ զաշխարհակիցն հօր զխոնարհեցուցանէ ըզ
բանն չափելի յորովայնի քում կրեցեր. օրհ.
Օրհնեցէք զեզն կենդանատուն ծնողին գոլ.
և հայրն անփոփոխ. օրհ.
Արշալոյս ծնընդեան քո ի սուրբ կու գկ
սէն. այսօր ցուցաւ անգին մարդկան. ո
անըսկըզբական բանդ էակից հօր.
Յայտնութեամբ քո այսօր ցընծացաւ երկիր.
Եւ նորոգեալ եղեւ ադամ. յաւիտենից յան
ցանաց ի մեղաց իւրոց. Պատճառ հովուացն
յերկրի փառաւորէին ընդ քո ամենակեցուցիչ
գալըստեան որ երևեցար քո արարածոցս.
Այսօր յայտնեցաւ մեզ բարձրեալն բան տ
մեալ բանն յանբանից մըսուր. գառն
և երկնաւորը հայց. Այսօր ցընծան զուար
թունք երկնից. տեսանելով զհաւատոր զա
հանգին և զհրաշալի ծնընդեանն. որ յո յա

աշխարհէ

աշխարհի ցուցար։ Ընդ իշխանել զուար
թնոցն ի փառաբանութի՛. տեսանէին
ամպ լուսոյ սիւն գործեալ ի հրայից վե
մին. դա աք երջանիկ հովուացն։

բձ Ո քեզ հայրյառաջ քան զյաւիտեանս բա
ձշ րեբանեն դասք անմարմնոցն հրեշտակաց։
մ Ձայնիւ երգով գոչեն և աղաղակեն. ա՛ծ
ա՛ծոց և տ՛ր տէրանց փրկիչ գոլով։ Նա
քեցեր զքո միածին ինըրդ մարմնանալ ի սբ կու
սէն. և անարատ ծնանել յորովայնէ անա
պականն. բանաւոր ըզ մեր նեղուեն. ա՛ծ։
Շնորհք բարի յեղէմ երևեցաւ հեթա
նոսաց. զի աշխարհին յաւիտենից տըղայ
եղեալ յորդէ գրութի կենաց կոչէ. ա՛ծ։

Կանոն եօթն երրորդի տառոյն օրհ.

բձ Անեղանելի բնութի՛. Որ յէութեն
էս հօր ծնար ի սըրբոյ կու
ժա սէն. ըզ քեզ բարեբանեմք արար
չական հօր։ Անեղանելի աստուածո՛ զոր վը
մեր մարմնացար. և ցընծութի աշխարհի
յայտնեցար. ըզ քեզ։ Ընկալեալ ի յորդա
նան ի յովհաննէ. անղանակերպ սը հոգ
ւոյն վըս կայեալ երկնային ձայնիւն. ըզ

Բանն առաքեալ ի Հօրէ որ վասն
մեր մարմնացաւ. և ցնծութիւն աշխարհի
յայտնեցաւ. ըզ քեզ բարեբանեմք Աստուա
ծին կոյս։ Օն որում ոչըն հանդուր
ժէին ն բոցանշոյլ սերովբէքն. նա
բնակեցաւ ի քում յորովայնի. ըզ քեզ։
Յորմէ սարսեալ դողային ն փայլակնա
ցայտ ... ի գիրկս քո ըզ նա
ընկալար. ըզ քեզ բա։

Որդի որ ի Հօրէ առաքեցար յորժամ
իջեր յերկնից և մարմնացար ի սրբոյ
կուսէն. զոր եւս գառն Աստուծոյ և որդի Հօր։
Այսօր յայրին ընծայեցար փրկիչ և ի մա
գուցն երկրպագեցար. և հովուացըն աւե
տարանեցին. զոր եւս։ Ի նմանութիւն աղաւ
նոյ տեսեալ զՀոգին Աստուծոյ յովհաննէս. աղա
ղակէր ասելով. սա է գառն Աստուծոյ և որդի Հօր։
Փառաւորեալ Տէր սքանչելի մեծա Հ
գործութեամբ. եկիր ի փրկել զարարածըս
քո Տէր Հարցըն մերոց։
Օրհնեալ ի կուսէ անճառելի բանդ ի
Հօրէ ոչ մեկնեցար. օրհնեմք ըզ քեզ
անհասանելի լոյս. Տէր Հարցըն մերոց։
Մկրտեցար յաշխարհի որ իջեր ի յորդա

նան մըկըրտեալ՝ ի յորդանանէ. որ ըզ ջուր
սըն սըրբեցեր սըրբեա՛ զմեզ ի մեղաց մե-
րոց. Աստծ. Ըզ Տէր Ամենայն գործք տն
Գ օրհնեն ըզ նա անգադար. զանճառելի զըն
ած զանյաղթելի զթագաւորն օրհնե
ցէ՛ք գովեցէք եւ բարձր արարէք ըզնա
յաւիտեան. Որ էն փառօք ի յերկինս ան
ըսկըզբնակից որդին. Եւ ի ջեալ ի յերկնից
մարմնացաւ ի կուսէն՝. Օրհ. Ըզ ծնեալն
ի հր ի կուսէն զերդեալըն յանբանից մըր
տեր. եւ զմըկըրտեալըն ի յորդանան. Օրհ.
Օ էական հօր եւ որդւոյ ըզ սուրբ հոգին
զնորոգօղ եւ զանըսպառ աղբիւրըն լուսոյ
որ լուսաւորեաց ըզ մեզ օրհ.

Դ Ըզ կուսութիւնըդ քո ածածին անե
րատ զոր ոչ բոյս կէր զտայց հուր ածու
թեն ըն մեծացուցանէ մզ. Որ յարգանդի
քում անապականութեամբ բնակեցաւ Քս
ածն. եւ փըրկեց՝ անձանց մերոց մեծա
Ընծայեալ տէրութեան կայ յայտնութ
աշխարհի ծագեցաւ. անմատոյց լուսոյն
Երկըրպագեսցուք.

Ե Խոնարհեցար ի բարձանց՝ եւ մարմնացար
ի կուսէն՝. որ նըմանեցեր ի քերոբէ

 արարից

մարմնիչդ արարածոց։ Որ երկինք չէին
բաւական փառաւորել անմահ անեղին յար-
գանդ կուսին ժուժկալեալ։ Որ ընդու-
նիլ ըզ գանձդ երկնային։ Զօրմէ սար-
սեալ սերովբէքն ոչ իշխէին մերձենալ.
ի խանձարուրս պատեցար և եդար ի
մսուր անասնոց.

Զմայլելի բարբառոք երկնաւոր զօրացն. ա
հնչմամբ ծննդեանն զանմահ Թագաւո-
րութեան։ Անճառ ծննդեանն փառօք
երգեցաւ. և անստեղծն լուսափայլ հո-
վանի էր յայրին։ Որ անճառ բազմեալ յան-
բանից մսուր. և մոգք հետևէին
ծագմամբ լուսափայլ աստեղն.

Ա[illegible]ն լուսոյ և ամպ հովանի ո՛վ կոյս բզ
որ ցողեցեր ի մեզ ըզ ցօղն երկնային. ձշ
զքեզ բարեբանեմք Աստուածածին կոյս։ ժ
Անկէզ մորենի և սրբոյ հողեղէն ո՛վ
կոյս. քանզի պտուղն կենաց ի քէն
տուաւ մեզ. զքեզ բարեբանեմք Ած̃ա.
Անիծից լուծիչ և քաւիչ մեղաց ո՛վ
կոյս. որ զանտանելին էիր ի գիրկս քո
բարձեր. զքեզ բարեբանեմք Աստուածածին
կոյս.

Յս̃ խոնարհեալ. առ ծառային եկեալ. ընդ
մաքրութեան հայցեալ. Երկինք պատառեալ:
Հայր որոտացեալ. զորդին դաւանեալ:
Հոգին ա̃ծ իջեալ. աղաւնակերպեալ. զէակ
ցին փարեալ:

Լոյս ի լուսոյ ի Հօրէ առաքեցար և
մարմնացար ի մէջ կուսէն. զի վերստին նորոգեսցես զապականեալն
ադամ· Գ·ոռ ճառ ի յերկրէ երևեցար և
ընդ մարդկան շրջեցար. և փրկեցեր
ըզ տիեզերըս յանիծից ադամայ·
Զքեզ ի յերկնից վկայեալ Հօր քո ձայն
ասէ դու ես իմ որդի. և Հոգին ըզ
քեզ յայտնեաց աղաւնակերպ երևմամբ·
Զքեզ որ Հօրդւով և Հոգւով մաքրեցեր
ըզ մարդկան աղտեղութիւն. ո՞չ զմեծ և
ըզ փրկիչ ամենեքեան օրհնեսցուք·
Փրկիչն երևեցաւ և զաշխարհս ապրե
ցոյց ի պատրանաց Թշնամւոյն. որդեգր
ութիւն շնորհեաց ով ի ձեռն մկրտութեան·
Ջրով կնքու ըզ մեղս մեր այսօր երև
եալ ապրեցուցիչն. և զօրացուցանէ զաշ
խարհս ամենայն Քրիստոս·
Զգլուխ վիշապին փրկիչն ջախ
ջախեաց ի յորդանան գետոյն. և ինք
եան իշխանութեամբ զամենեսեան ապրեցոյց·
Զհին մարդն նորոգելով փրկիչն ի մեղ
ըստութեան գայ այսօր. զի զապականեալն
ըզ

ըզ ընտ(ա)ւթենըս ջրով նորըս գործեսցէ.
անապականն ըզգեստ փոխարէն տալով մեզ:
Մըկըրտի ք(րիստո)ս և սըրբէն ամ(ենայն) արարածք.
և տայ մեզ թողութի(ւն) մեղաց. ջրով և
հոգւով վերստ սըրբելով ըզ մեզ:

ած Տ Սըրբընեցաւ յարգանդի կուսէն իսկա
կից հօր և ս(ուր)բ հոգւոյն. բան նն առաքեալ ի
ի հօրէ. յաղթեցըս նախամօրն եղծ մահ որդ-
ոյն բանականովլ ըզ յաւ(իտ)ենցանս. ժողով
ուրդք օրհնեցէք զառաքեալն ի հօրէ
զամ(ենայն) հարցեն ըզ մեր(ո)ց. Նախայաւիտեան
որդին փառակից հօր և ս(ուր)բ հոգւոյն. ի
յորդանան եկըն առ յովհ(աննէ)ս մըկրտել ի յով-
հաննէ. կերպացեալ ի մեղ(ս) վասն յաղագս ի մ-
զնախահօրն եբարձ ըզ մեղս. ժողով:
Մաքրողական պարգևեցան շնորհք աղաւ-
նակերպ իջմամբ ս(ուր)բ հոգւոյն ջուրցըն
սըրբութեն. և հայր ի վերուստ վըկայ
եալ է. կըրկնակի ծնընդեամբ դա է որդի
իմ սիրելի. ամ(ենայն) ազգ և մեք օրհնեսցուք զա-
Գ ռաքեալն. Ըզ տէր օրհնեցէք բարձր արա-
րէք ըզ ընդ յաւիտեան. Որ ըրիչն երկը-
նի և երկիր ամ(ենայ)ն և մարդ գոլով. երևեցաւ
ի հովանէն յորդանանու. ամ(ենայն) ախտաւորըն
մաքրելով:

մարդասիրութեամբ փրկեա՛ զմեզ ըստ ողորմութեան քո ի մեղաց։
բան։ Սխրաբանութեամբ օրհնեցէք քահանայք
և ժողովուրդք զամենասուրբ զերրորդութիւն
ըստ համագոյութեան և ըստ մի աստուածութեան. բան։
Անճառ փառաց խոնարհեցար ի մեր
բնութիւնս. բանդ աստուած և մարմնացար
ի սրբոյ կուսէն։ Նա ծնար ի նոյն կուսէ
անապական մարմնով. ըստ քո անճառ
դիտման բարերանեալ մեծացուցանեմք։
Այսօր եկեալդ ի փրկութիւն ազգի մարդ-
կան. միաբանութեամբ ամենեքեան. մեծա։
Արարչակից եղեր հողեղէն բնութեանս
տնօրինեցար յարգանդի կուսին՝ բանդ
աստուած. ըստ մեծի ողորմութեան քո վերանորոգեա՛ զպատ-
կեր։ Երկրպագեալ Տէր ի Ճաշակմանէ նա
խաստեղծին ըստ փառս. միւսանգամ վերըս
տին՝ շնորհեցեր. ըստ մեծի ողորմութեան քո վերանորոգեա՛
զմեզ ի փառս։ Ընկղմեալ Տէր ի յորդա
նան ի յովհաննէ. աստուածային բնութեամբ մաքր
մնովդ զոր ի մէջն եառ. ըստ մեծի ողորմութեան
լուսաւորեցեր աստուածային ծագմամբ մեզ։
Սրբաժամանելի՝ ըստ բանին Հօր և զանեղծ
կերպք նորա գործին. որ խորհրդականան այսօր ըստ
մեծի ողորմութեան զերս միաւոյց և զարշահարհղս լուսաւո-
րեաց

ընեց․ բարերարանելովը մի Ծօօօ չտ յաւիտե
եան․ Որ ի հօրէ վըր կայեալ որդին․ յայտն
եալ հոգին ի ջեռալ ձեռնադրեր կարապետն
պն և մէք օրհնեսցուք զերրորդու ն միասնա
կան․ բան․ Որ ի հրեշտակաց օրհնաբանեալ
ն ըծ․ ի հասանսըն յորդանանու տեսեալ յով
հաննէս աստէր․ պհադ նան ենյ որ վը կայի ինք
հ դւոյն․ զոր օրհնեսցուք ըմի Ծօօօ չտ յա․
Ճշ Ն ըսկիզբն ամ ծ բանդ որ ի հօրէ առա
քեցար ընդ ժամանակաւ լինի լ հաճ ձե
ցար և մարմնացար ի սբ կուսէն․ վասըն մե
րոյ փըրկութեն․ այսօր մըկըրտեալ ի յոր
դանան ի յովհաննէ․ բանանոյով ըզ յան
ցան եա առաջի ն նա խաստեղծ մա որ
ոյն․ Նորոգեցեր դ ամ ծ բանդ անմեկնե
լի դ ի հօրէ ընդ ժամանակաւ լինի լ
հա ձեցար և մարմնացար ի սբ կուսէն․
ամ և մա որդ յա յանեալ․ այսօր մըկըր
Ի ջուրն կերպարանս կենդանի եացն ըզ խորհ
ուրդ քարոզեալ ցամարդին անսանձելով
սբ զհոգին ազատականերայ իջման ի վե
րայ ջրոյն․ աղաղակէր ամենայն ազ հա
ւատացեալ որ ի հօրէ վըկայեցաւ դա է որդի
իմ սիրելի ընդ որում ես հաճեցայ․

Անծայուն

Մայր երանութեան։ Յաղթօղ։ Ո՛վ ագուցեալ
արեւու։ Լոյս առաւօտու։ Պայծառ որպէս
լուսին։ Ընտիր որպէս զարեգակն։ [illegible]
'ի յաւէտս։ Խորան տաղաւարին։ Դուռն
երկնից։

Մ՛ենծացուսցէ զհոգւոյն ք՛ն.

ա. ձ Յանճառ փառ Հօր ծնունդ. Ո՛ր յսօր զե
մ Հայրուցեր յոն ի մեծութենէ քո ընդանկարան
մայր եւ կոյս. որ ընդ նոր ջեցնայսըն յա
դամայ կենագործէ անմահական. զքեզ մե
ծացուցանեմք որ օրհնեալդ ես ի կանայս
Որարողին երկնի եւ երկրի եղեր տաճար և
անապական. որ ընդ նոր ջեցնայսըն մեր հրե
ղէն նորոգէ. զքեզ Արարողին տիեզերաց
արքունացեր ընդ քո մէ ընդ կաթն. որ ընդ նո
ջեցնայսըն մեր վերըստին նորոգէ. զքեզ
մ Որ զաւետիս հոգւոյն ի հրեղէն ի հրեշտա
կէն ընկալար ուրախ լեր. քեզ կրեալ զքո
ընդ զմարդկան հորոնացեալ. Ընկալ
ըզն բանն հաճեցաւ անուանել մարդեղու թե
ընկիզըն ի կուսէդ. Քո սուրբ ծ՛ թագաւոր
յաւիտենից, Ողջոյն ընդ քեզ ս՛ն
ծին. ան քո բարեխօսեալ փրկեա զժողով
ուրդս ի սուր զոր գընեաց արեամբն իւրով
մ Մեծացուցանեմք զքեզ որ ի հօրէ բանն
և անճառելի ծընունդ. որ ի կուսէն մայ
ծնաւ. ցուցար մեզ. Մեծացուցանեմք
քեզ որ կոխեցեր ընդ մահ ս՛ծ ծա՛ ցպե
և լուծեր ընդ կնիք մահու. որ ի խաչի

բարձրացաւ

բարձրացար կամաւ հօր։ Մեծացուցան
նմա ըզ բերդ որ թագուցար ի նմին ի գերեզ
մանի։ Եւ յերրորդ աւուր յարեար․ որ
ի յերկինս համբարձար փառօք հօր։
Որ ըզ հրեշտակն ըզ ձայնին լուեալ մ
հիացեալ բերկրեցան։ բարեխօսեալ
վասն մեր․ մեք որհնաբանեմք զքոհն
եւ գալ ի կանայս։ Որ ըզ հուրն [illegible] յորդ
վայնի քում կրեցեր անկիզելի մարմնի։
բար։ Որ զանշշափելին էիր ի գիրկս քո
բարձեալ դիեցուցեր կաթն ըստ [illegible] աւուն․ բա։
Ըզ քեզ [illegible] գուշակեն Եզեկիելի եւ մ
ըմարգարեքն։ ընդ որ ոչ ոք եանց եթե ոչ
միայն միածին կոյս։ Որհնութ
մեծացուցանեմք։ Ըզ քեզ որ ի մորենւոյն
մովսէսի ըմարգարէն։ ըզ նոր լուր
հուրդ կուսի յայտնեցեր մարդկան [illegible]
գի․ օրհ։ Ըզ քեզ որ ի հորէ անծանօթ
կայլէն եւ ի մորէ անթարգմանելի
ժամանակի ծնընդեան ի բոլորից փրկու
թն։ յայտնեցար որդի բարձրելոյն։ որհ։
Որ ըզ բանն [illegible] բանական եղեր ընդու մ
նել յորովայնի միշտ կոյս։ զքեզ մեծացուցա
նեմք որ օրհնեալդ ես ի կանայս։ Որ էեց լուս
սոյն

սոյն մարմնոյն եղեր բանաւորին լի գերկրաւորք
մարմնով. գքեզ։ Նշարաւոր տաճար տէրնօրհն
ութեան կուսն եցար հոգւոյն սրբոյ միշտ կայսպք

ա՛կ Ուրախ լեր ամենածին՝ տաճար անխախ
տելի. ըզ քեզ մեծացուցանեմք
մ Ո՛չ ըզ ղօնցւոր անարատութեան. և զմե
վտանգաւորս ծնողաց. ուրա։ Սուրբ է մայ
րն ոսկե է տաճար քո սքանչելի արդա
րութեան և դուռն երկնային. ուրա։

մ Նշարաւոր տաճար բնակարան անբան բա
նին. մայրն որ կոյս հա. զքեզ
ըզ ծնեալն իքեն մեծացուցանեմք.
Ո՛չ արդարոց կերեցեր որ յառաջ քան զ
ի լոյս երկնայ հօրն ըզ բանն. և ծնար մե
ր. զքեզ։ Սուրբ խնդրեմք իքէն
անդադար բարեխօսեա վասն անձանց մերոց
առ որդին քո միածին կամ փրկել ըզ մեզ
ի փորձութենէ և յամենայն վտանգից մերոց
մ Վերաբարձեալ մարմնով լեր երկրաւորաց ան
ձանձ անմահ հոգւով ծնողդ Աստուծոյ և այլ յա
սփռեցաւ մահ ընդ տիեզերս. օրհնութ
ըզ քեզ մեծացուցանեմք. Պայծառ լուսոյ
կամ նաւ լուսոյ ծագման ծնունդն արևու
լուսոյն անապական որով հերքեցաւ խաւար

աւանդին

նուած ջինն. որհ. Ի զքեզ ունիմ մեք բարեխօս
հոյս ան հարսանանցեալ. մայր անարատ էմման
ուէլի տաճար բանին հօրն երկնաւորին. որհ
ուրբ եւ ամծածին մարիամ ցանկալի ՃԶ
կուսից եւ պայծառ անքան ազգ ի մարդկան Մ
մայր եւ սուրբ խին մեծացուցանեմք.
Ընկէց մարմնի եւ տաճար ընդ հան ուր յուս
ոյն. անարատ եւ աննման խոտելի կուսութեն.
մայր եւ. Խորհուրդ կենաց եւ մայր կենդանու
թեն. եւ առաւօտ հրափայլ ծագման. մա.
Ի զքեզ կոյս. Օրհնեալ. Օրհնեալ. Ի զքեզ. Մ
Օքեզ հայր. Ի աւքեցեր. Ա նորհօք. բա. Մ
Բանն առաւ. Օ ի տուն. Ձ որմէ սար. Մ
Ի զ կուսութեն. Ի ր յարդան. Ի նհան. Մ
Ի զքեզ ամէն օրհնեալ ամ ծածին. մայրըդ Մ
ուսոյ եւ առաւ դաստ ամ բանին մեծացու.
Ի զքեզ պայծառ երկի նք եւ ամպ լուսեղէն
ծնող արարչին եւ մարմնի անկիզելի. մե ծ.
Ի զքեզ դուռն երկնից եւ ճանապարհ սրբոյ
ին. բարձողանին եւ սրբեք հոգեղէն. մե
Ս զքեզ ամ ածածին որ վեր օրհնեալ ի զօրաց ՃԷ
հրեշտակաց. ազգ մարդկան կենդան ան Մ
եւս մեծացուցանեմք. Ի զքեզ բնակ
հրեղէն ամ ուն. և մանակն զօրացն եւ

նեա.

նեալ · ամզդ ։ Ըզ քեզ մայր Էմմանուէլի
մարգարէքն յառաջ գուշակեցան · ամզդ ·
մ Սիօն լուսոյ ։ Ընկէց մորթ ։ Ընծայեցից լու
մ Այսօր լուսոյն մայրն ամենահզօրանայցեալ
օրհնեալ դ ի կանայս ։ Օ յոյսն անշուշտ սուրբ
յանդամնդ ի կրեցեր · օրհ · Անդ դադամ
երր վառոյն մեր բարեխօսեալ · օրհ ·

գ.ձ Աածին երկնային դասուն ամ
մ ձայնիւն մեծարանէր հրեշտա
կըն · ուրախ լեր բերկրեալդ ա
ընդ քեզ ։ Ի քերովբէս բազմեալ ը հօր ան
սպասաւորաց բնաւ կին հանեցաւ ի քում յո
րովայնի · ուր ։ Որ բոցեղէն սրովբէիւք չէր
ըմբռնեալ պահիւր · այսօր ի մէջ մարդ
կան ի գիրկըս հողեղինի յայտնեցաւ · ուր ·
մ Օ անձառելի ։ Օ անհաս ։ Օ բարերի
մ Ուրախ լեր ամ ։ Ըզ քեզ լու ։ Այր նբ
մ Այս զամ ծամ ։ Ու ետուն ։ Ու ուէ ուր
մ Լոյս լուսոյ ։ Ստեղծողին ։ Լոյս ծագ
մ Ընդ ազբն ։ Հօրմէ կենդ ։ Հօրմէ զար

գ.կ Զամ ծածկին և զմին շտ կոյսն ան
մ դ օր օրհնեցուք · քանզի ծածկեալ
մեզ լոյս երբեմն ցուցանէ փրկէր մանձանց
մ երգոց ։ Կրկին գա ևուրախ լեր անհասանելի

մայրութեանցն որ ի քէն ծնաւ ըստ մե՜ ցա՜ զ ա՜ըծ
ի փրկութիւն անձանց մերոց. Պ. ամէն. Տանս
պականն փառաւոր ն ը ամ ածածին. բարեխօսեա
քի ամ մերոյ կեցուցանել զանձինս մեր.
Մ. մենագովլ. Ս. նապական. Ի. լեռանէ. մ
Մայր և կոյս աղախին քո. որ բարեխօսդ մ
ես միշտ աշխարհի. քեզ երանեմն ամ մազի նք.
Մաքուր աղաւնի. և հարսն երկնից մա
քրեալ. տաճար և աթոռ ան բանին. քեզ.
Պ. և հանեցան ի մանկունքն ը հողեղէնքս
և քեզ մեռանեցաք փայտիւն կենաց. քեզ.
Զքեզ որհնութ մե ծանուցանեմք. դ-ձ
Մր ի զբանն ան ծայրագոյն կրեցեր մ
սրբութի անարատ. և անճառապէս
ծնար զվերանձգոյն երկնից. ըզ. Մր էից լու
սոյն արժանի եղեր բանաւոր իքո գիրկս. և
արեգակն աղթօրու է. եղեր աթոռ երբ. ըզ.
Անարատ կոյս աստուածածին մաքրեալ սրբութի մ
և մայր քո. յարգանդի տարար զանտանելին
յամենայն. որհնութ ըզքեզ ածածին
մեծացուցանեմք. Զքեզ երկնային դասու
ըն զոր տեսան նզել կրել. և մարդն զոր ծանե
եաւ գետնուն. սերոբէ հողեղէն ը հագոյն
քերովբէից. որհ. Նբրի խորհուրդս սոսկա

լիս

լո՛ւս ի քե՛զ տեսանի՛ ա՛ծայ ծի՛ն. յղ՛ղութի՛
անսերմնական ծնունդ անայրական. կուսութի՛
յետ ծննդեանն մնալով անապական. օրհ
մ Ծածկին մայր լուսոյ սբ կոյս լուսեղէն
տաճար. ուր ամ երկինք չէին բաւական
առ ի բնակել ի քեզն մարմնացաւ. Ո՛ր զքե՛զ
անհամբանազգեալ որ միայն ի կանայս օրհն
եալ. կրելով ի քեզ զանտանելի զբնութի՛. օրհ
նութ՛ մե. Ուրախ լեր աթոռ փրկութե յոյս
հաստատութե մարդկան. միջնորդ օ լինայ և
շնորհ ալ՛ օրհնութ՛ անդադար գոհութ՛. մե.
մ Ուրախացիր ածածին որ կուսութե՛ց ես
պարծանք և մայր հաստատութե մարդկան.
օգնական և շնորհ աշխարհի մա՛րմնոյ մայր
և աղախին փրկչին մերոյ. Եւ՛րանելի՛
ա՛ծածին զո՛րծ տանելով զք բնութ՛ անտա
նելին. զամենայն ամենակալն արժանի
եղեր կրել յորովայնի. որ երևեցաւ ազգի
մարդկան. Քերովբէական աթոռ ցուցար
ածածին. ի գիրկս բառնալով. զամե
նակալն. որ նստի ի քերովբէս. առ նա
միշտ բարեխօսեա կեցուցանել զմեզ. մե.
մ Ուրախացիր ածածին վեր օրհնեալդ ի
սրովբէից. ծագելով ի քէն մեզ լոյս մայր
եղեր վերանձողին. ազգ և ազինք զքեզ
մեծա

մեծացուցանեմք։ Հիմն եղեր եկեղեցւոյ
խորան եղեր հոգւոյն սրբոյ. ի հրեշտա
կաց պսակաւորեալ գամբարել քեզ զանճառ տեառն
ամգ։ Տեսանեմք որզ սոսկալի զհրաշալի
խորհուրդ յայտնեալ. ի հոգւոյն սրբոյ յղա
ցեալ զբանն ած մարմնով ծնանիր. ամգ։

Աստուածածին մայր և կոյս. ծագող արե դկ
գական արդարութեան որ լուսա մ
ւորեացն ըզմեզ. հոգևոր երգով
զքեզ բարեբանեմք և փառաւորեմք ըզմա
յրն քո զորդին։ Նոյն զօրէնս բնու
թեան մարդկան. հրաշափառ քո ծնունդ և
զկուսութեան բնութեան անբողջ պահեալ. և կու
սութեան քո ոչ խախտեցան կնիքք. հոգ։
Օքեզ մարգարէնի անկէզ լեառն վի մածին
դուռն փակեալ և աղբեր կնքեալ. նախա
տեսացն գուշակեալ մայր և կոյս. հոգ։
Ծածին նոյն կոյս. Նախապա. Հուրն. մ
Զ քեզ ած. Դուռն պարծ. Դուռն ճրգ. մ
Ծածին և սր. Օքեզ մայր. Բն և լուծ. մ
Որ զանձառն. Որ զարար. Օքեզ. մ
Զքեզ եմք աղաւնեալ. Քն մայր ամ յմերոյ. մ
Որ զան զերկինս բարձրագոյն մարզեալ
պարծանք եկեղեցւոյ. Քն. Որ զան, զա
րեգակն պայծառացոյ. մարիամ. մն դա
դարեր բարեխօսել վն մեր. Քն մայր.

Առեալ յովսեփու զկոյսըն տերածնին
և զմանուկն Յիսուս քառասնօրէի ն
Զուգլխ տատրակաց ըստ անդրանկածնին
նուիրեալ ի տաճարն ըստ Հնոյ օրինին ։
Հոգին սուրբ ազդեալ ծեր սիմէօնին ։
ընկալ զմանուէլն ի գիրկս քոյին ։

Կանոն Քառասնօրէայ Գալստեան Տեառն ի տաճարն Երուսաղէմ.

Մարմնացեալդ ի կուսէն նախայաւ աճ
իտեան բանդ. այսօր ի տաճարին
եկիր կատարել զօրէնս. վասն ծդ
փրկութեան հեթանոսաց. Սերյանարուեստ
աթոռ նստեալ բարեբանեալդ ի հրեշտակ
աց. այսօր ի Սիմէոնէ բառնալով ի գիրկս.
որ ընծայեցես զքեզ մեզ ի կենդանութիւն յաւիտե
նից. Որ արձակիչդ ես կապելոց պարգեւա
տու ամենեցուն. այսօր հայցմամբ ծերուն
ւոյն արձակեա և զիս ըզ բազմամեղս. ի կա
պանաց մահու ի կենդանութիւն յաւիտենից.
Այսօր անըսկզբնական ծնունդ Հայրա բճ
կան ծոցոյ բանն եկեալ ի տաճարն. ըն
ծայէ զպարարածս հօր իւրոյ իւրն. Այսօր
բարձեալ եղև ի գիրկս ծերունւոյն. որ
բանիւ զպարարածս բարձեալ ունի օրհնա
բանեսցուք. Այսօր և մեք հաւատացեալք
ընդ ծերունւոյն սիմէոնի. ըզ բանն
համագոյ հօր և սուրբ հոգւոյն. օրհ.
Այսօր ի տաճարին եկեալ կենարարն և ի
գիրկսն սիմէոնի դըդուեցաւ. զոր խնդու
թեամբ ընկալաւ երգէ մ. Այսօր երկիրս

երկինք

երկինք անուանեցաւ. զի տէրն տերանց իջեալ յերկնից ի յերկիր. և ընծայիւ յանձն առնու ի գործոց ձեռաց իւրոց։ Այսօր հեթանոսաց լոյս ծագեցաւ Քրիստոս Աստուած. և փառք իւրում անուան ժողովրդեանն իսրայէլի։

գ.կ Այսօր ի տաճարն եկիր փրկիչ. և ծերունին ի գիրկս ընկալեալ ասէր. Տէր այժմ արձակես զծառայս քո տէր։ Այսօր աշխարհ հեցուցաւ որ լոյս. և փրկութիւն տիեզերաց Քրիստոս Աստուած. որ մարդասէր ես կեցո զմեզ։ Այսօր իմանալի արեգակն. որ ծագեցաւ տիեզերաց Քրիստոս Աստուած. որ մար։

Անսկզբնականն բանն Աստուած մարմնացաւ ի կուսէն. այսօր գգուեցաւ ի տաճարին. Խայտայր ալեօքն ծերունին Աստուած որդւոյն ի գիրկս իւր. և օրհնէր զԱստուած ծանօրով։ Տէր արձակես զծառայս քո տէր ըստ բանի քում ի խաղաղութիւն. զի տեսին աչք իմ զփրկիչդ Աստուած.

գ.ձ
հ
Օրհնեմք զքեզ որ առաքեցար ի հօրէ անճառելի բանդ Աստուած յանձն առեր մարմնանալ ի սրբոյ կուսէն. Աստուած հարցն մերոց։ Այսօր եկիր ի տաճարն անհասանելի փրկիչ. և ի գիրկսն սիմէոնի գգուեցար. Աստուած.

նըծ. Ուստի և Սիմէոն հոգևոր հընմամբն
աղաղակէր. արդ արձակես ըզ ծառայս քո
տէր ըստ բանի քում ի խաղաղութի. ամէն.
Բ գ տէր օրհնեմ ... ցէք և բարձր արա գ
րէք ըզ նա յաւիտեանս. Օրհնեցէք.
Ծնեալն յամենասուրբ յորովայնէ յա
նարատ կուսէն. օրհն. Օրհնեսցէ.
Եկեալն այսօր ի տաճարն. զընկա
լեալն ի գիրկսըն Սիմէոնի. օրհն.
Աթոռ քրովբէական երևեալ այսօր Սիմէ մ
ոն զքեզ որդի ի գիրկս իւր բարձեալ մար
մնով. զոր զօրք երկնից ի բարձրանս հանա
պազ մեծացուցանեն. Հոգւովն գոչէր.
ըն ծայր ալեօքըն ծերունին ասելով սա է
Թագաւորն անմահ. զոր. Պ'րտասուելով
աղերսէր. արձակեա զիս ի խաղաղութի.
Աւարատ ծընողի քոյ բարեխօսութբ. զոր.
Որոյ անուեալ հրաման ի սբ հոգւոյն. ոչ ո
տեսանել ըզ մահ մինչև տեսցէ զօծեալն.
տր աչօթիւք ծերոյն որոր ըմբեր. Որոյ ըն
կալեալ ի գիրկս իւր զօծեալն և հայցէր
ի կենացդ ըզ մահ. և արձակել ի խաղա
ղու. թի. տր. Զորոյ այսօր ի գիրկսըն գըդ
ուեցար և կատարեցեր ըզ փափագումն
ընծայելոյ քո ի տաճարին. տր.

ա Որ փառաւորեալն ես ի բարձունս իմանա
լի զօրութեամբն. այսօր ի տաճարն եկիր յըն
ծայումն Տեառն. որ ընծայես զարարածս
բարձրելոյ քում հօր: Ի գիրկս ընկալաւ մար
մնով բարձեալ ծերն ի ծերունեաց. որ բա
նիւ զարարածս բարձեալ ունիս Տեառն. որ
վասն մեր մարմնացար Տէր ի սրբոյ կուսէն:
Ա՛յ որոյ և մեք ընդ սիմէոնի գոչեսցուք որ
ի հօրէ լուսոյ լոյս ծագեցեր մեզ և կե
անս. փառք զալստեանն քո Տէր:

գկ Ընսկիզբն զբանն բանն յանսկզբնականն
ժշ ի հօրէ և սկըզբնաւորեալ ի կուսէն մար
մնոյ զգեցեալ. բովանդակելով յորովայ
նի և ընդ հօր գոլով. և սահմանեալ ժամա
նակաւ ծնեալ լինի անսասան և մարդ:
Մտեալ ընդ օրինօք անհիւթականն հո
գինութ գոլով. զի զհոգածնեալսքս հօրն
ընծայեսցէ Տեառն որդին որ ի ծոց հօր.
տղայ քառասնօրեայ բառնի ի գիրկս ծե
րունւոյն. և յայտնապէս ծանուցանի. Տէր:
Ս՛որոյ և սիմէոն ցընծայր հոգւովն աղա
ղակէր ի տաճարին. արդ արձակես զըզ ծա
ռայս քո Տէր ըստ բանի քում ի խաղաղութ
զի ընդ հանդերձ տեսի ըզփրկիչդ. Տէր:

Անոն

ա՛ձ Որ գերազանցեալ գոլով ամենայն
քան զբնութիւն մարդկան երանե
գե լիդ ի հարցս մեր անտօն. ամենաքաջ բա
րեխօսեա վասն անձանց մերոց. Որ անձանձրակ
լինելով զբազմամժամանակեայ աւուրբք
յօժարութեամբ բարձեր զկարիս մարմնոյ.
ամենաքաջ. Սնուցեալ յիշմամբ առաջին քրիստ.
ծննդականն լեր տօնողացս զյիշատակս քո
գի՛ և զմեր ընկալցի զօրհնաբանութիւն.
փ․ղ Որ ի հանդէս քո ծննդութեան երկնային
զհաւատարմութիւնքն նմանեցեալ զարմանալին ի
մարմնի տեսանելով զանմահ միոյն բարեաց
զվերս. ով Տէր հայր անտօն. բարեխօ
սեա ամենաքաջ վասն անձանց մերոց. Որ գերա
գոյն քան զբնութիւն հողեղինաց ժուժ
կալեալ. զանազան տանջանաց համբերե
լով յանհրաւորեալ թշնամւոյն. ով Տէր.
Սուրբ է մեծ տօնելով զծննդութեան քո մեր
զլինչ ... կա. որ եղեր նախանձանց բարեաց
կենաց ձանապարհին. փոխեցար յերկրայ
նոցս յանմահից դասակցութիւնս. ով Տէր.
Տ Նախասկիզբն միանձանց երանելի Տէր
հայր անտօնիոս. վերնականոյն ականա

նելով

նելով զերկրաւորս արհամարհեաց. և զհնո
ւորեցաւ քեզ քս ած հայրցն մերոց. Մ՛ե
նամարտեալ ընդ դեմ չարին բազմահնար
վիշապին. ժուժկալեալ համբերեաց ազգի
ազգի վշտաց քարավէժ կոշկոճմամբ. և զի
Յանապատի բնակելով աղօթանուէր
թևօքըն հալածեաց զբազմուն լեգէոն զօ
րացն. և քաջալերեալ յորդորեաց ըզ մի անձ
ունսն ած. և զի: Ը՛զտր օրհնեցէք. Փառա Գ
բանիչք ած յիշատակի սորա բարձր արարէք
ըզնա յաւիտեան: Ի փառաւորըս լերանց բնա
կելով խարազն ազգեաց ծընդնութբ ի յայրս
և ի ծերպըս քարանձաւաց. փառ: Համ
մանեալ մեծին եղիայի և յօհաննու մըկրըտ
չին. վերաթևեալ ընդ առաջ քին. փառ:
Որ անմարմնական վարուք պայծառացեալ Դ
ի մարմնի զօրացեալ տէբ. ով մբ հայր անսո
նիւս. եղեր օրինակ բազմաց եղեր դուռըն
մըտից կենաց ճանապարհին. յիշեսջիր ըզ
մեզ առաջի քի քո ծբ և արժան ընդու
նակ աղօթիւք. Որ առեր ըզ լուծ խո
նարհութեան համբերող խոստամբերու թե.
և պարանցեալ օրհնութբ ընդ հրեշտակս
և խաչակրօն անդադար սաղմոս երգու
թբ.

թէ․ յիշես․ Ա՛ն որոյ և մեք այսօր տօնեմք
ըզ հանգըստեան որ յիշատակի քոյ․ անմո
ռաց յիշմամբ հայցեսցես ի քէն ըզ մեծ
զողորմութի․ քո՛ տ՛ր և այժմն։

ա Որ շնորհօք տր հոգւոյն բարձեր ըզ խա
չըն փրկչական յորդեգրութ շնորհս․ ո՛վ տէ
հայր անտոնիոս․ արժանաւոր երկնային կոչ
մանն ի հրեշտակական դասակցութիւն․ որհ
նեմք միշտ տր զերրորդութին․ Այսօր և
մանկունք տր եկեղեցւոյ տօնեմն ըզ խաչա
րօնքն տր զյիշատակս․ ո՛վ տր հայր մեր դա
ւորաց․ զի ընկալցին զանապական պարգև
սըն ի քէն յոյժ մեծ․ որհ։ Օ ամենապարգ
և վերընկալեալ ըզ փառս յաջակողմանըն
քո ըզ դ իմաստուն կուսանսն․ հայցեսցես ի
քէ ըզ թողութի մեղուցելոցս․ ի լըսել ըզ
ձայնն եթէ եկայք օրհնեալք հօր իմոյ
ժառանգեցէք ըզ կեանսն յաւիտենից։

բձ Պարծանք եկեղեցւոյ և ուրախութի հրեշ
մկ տակաց․ ո՛վ տր հայր անտօն․ զաղաչանըս
մեր հանապազ մատոյ տր երրորդութեն։
Որ ի մարմնի կանուցեալ և զանմարմնոցըն
բարեբոյր ի քեզ ըզ վարս․ ով․ Արժան կհոգ
ևորական լըցեալ ամենայն ուրախութ․ ով․

Սանոն

Ընծայ Թագաւորին սիրելի զինուորք·
առեալ դուք ընկալայք ով մեր Թագաւորք։
Որոյն վերին զօրաց պատուեալն ահաւոր
շնորհեաց ձեզ լուսեղէն խորան երկնաւոր։
Իջեալ առ ձեզ ամպօք փառօք լուսաւոր։
մատոյց ըղ բղաբխոնն անթառամաւոր։

ա՛կ Որ զերկնաւոր թագաւորութեան ըղ-
քո զօրինակ ցուցեր ի յերկրի. հաս-
ժգ տատելով զաթոռ թագաւորութեան
Թէոդոսի թագաւորին յաղթութիւն
և յիշխանութեանս. բարեպաշտութեամբ սրբոյ
Քրիստոս խնայեա ի մեզ։

Որ զօրութեամբ նշանի խաչի քո Տէր
պատերազմելով. խորտակեաց զընդդիմա-
մարտ ըզ բռնութիւն հեթանոսաց և
հաստատեաց խաղաղութեամբ ըզ զեկեղե-
ցի. բարեպաշտութեամբ.

Որ ետուր զիրաւունս արդարութեան քո
արքայի. դատելով ըզ ժողովուրդս
քո արդարութեամբ ըստ հրամանի սրբոց
քոց պատուիրանաց. բարեպաշ.

Որ զարդարեալ գեղապանծ վայելչու-
թեամբ ըզ զեկեղեցի. պսակեցեր առաքե-
լովք և մարգարէիւք և հաստատեալ
ամրացուցեր ըզ թագաւորօք. բարեպաշ.

Որք զինու զօրութեամբ հոգւոյն վառեալք
ի պատերազմի. վանեցին ըզ մոլորութիւն
հերձուածողաց և ի հաւատս Քրիստոսի
հաստատեցին ըզ տիեզերս. բարեպաշ.

Որ

Որ շնորհեցեր յաշխարհի թագաւորել
մեծին Թէոդոսի. և կատարեալ ըզ կեա
նըս հաւատով ուղղափառութբ. վերա
փոխեցեր այսօր յերկնից թագաւորու
թիւնդ. բարեպաշ։

Օրհնեմք ըզ քեզ քրիստոս թագաւ աձ
որ. որ յաղթող խաչիւ քով պսակես հ
ըզ սուրբս քո պաշտելի փառօք քո
ա͞ծ հարցըն մերոց։

Այսօր ցընծան զուարթունք երկնից
ընդ ճըգնութեան թագաւորին. քանզի
երգէ բարեպաշտութբ Թէոդոս մեծ
թագաւորըն ընդ վեց թեւեան զօրսն երկ
նից ա͞յ հարցըն մերոց։

Եւ նորածնեալք եկեղեցիք հեթանո
սաց. ընդ սըրբոյն Թէոդոսի բարե
պաշտ թագաւորի. երգեսցուք քեզ երգ
նոր ա͞ծ. հարցըն մերոց։

Զտ͞ր օրհնեցէք Ընդ սըրբոյն բարձր Գ
արարէք զա͞ծ բանըն հօր յաւիտեան.
Որ ի յերկրէ է պըսակեալ ի հրեշտակաց.
Եւ յերկրի նըս բարձրացեալ բարեպաշ
տութբն իւրով. ընդ սըրբոյն բարձ։
Որ հաւատով պարտեաց ըզ թըշնամին.

և.

Եւ ամուր թիւք հիմնեցոյց ո՛չ զեկեղեցի.
Ընդ սրբոյն բարձ.

բձ Աւրհնեալ եմ Աստուածածին փրկիչ մեր լոյս
ո մեզ որ կարդամք առ քեզ բարեխօսու
թեամբ ո՛չ թագաւորին.

Որ բարեպաշտութեամբ հիմնեցոյց զեկե
ղեցին ոչ. եւ կարգաւորեաց ուղղափառ
ութեամբ ընդ քո ժողովուրդս.

Որդ անկեալ աղաչեմք ըզ քեզ մարդա
սէր ո՛չ. յիշատակ սուրբ պարգեւաց
մեզ. զերկնային քո զխաղաղութիւն.

տ Այլ երանելի եւ բարեպաշտ Թէոդոս
մեծ թագաւոր. բարեխօս լեր վասն
մեր առ թագաւորն երկնաւոր. թողուլ
մեզ ըզ մեղս մեր.

Որ երկրպագողն ես քո եւ հիմնադիր
ոչ հաւատոյ. բարեխօս լեր.

Որ թագաւորաց ես երկրի՝ պարծանք
Եւ իշխանաց պսակեալ. բարեխ.

բկ Այլ երանելին ամենեցուն տիեզերա
մկ կան իշխանութեամբ ընկալար ի քէն ըզ
թագ պարծանաց. որ ուղղ Թէոդոս մեծ
թագաւոր վասն մեր բարեխօսեա առ
թագաւորն երկնաւոր.

Որ

Որ քոյին սըբ աղօթիւնքըն վանեցեր ըզ թըշնամին. կործանեցեր ըզ սատանայ ընդ երկնային զաւրացն. ո՜վ Թէոդորոս։
Աստի և մեզ հաւատացելոցս տօնեմզ զքո յիշատակս. օրհնութիւն առաքելով ըզ քեզ պըսակողին. ո՜վ Թէոդորոս։

Շարական Տերտերայ Խաչատրէին.

Որ գերագոյնդ քան ըզ բնութիւնս հրաշագործեցեր որդի աստուծոյ. առ Թադէոս ըզ հայաստանեայց. գաւազան նա և քո բարկութեան զյիմարութիւնն յիմաստ փոխարկեալ. վասն որոյ մանկունք եկեղեցւոյ յիշատակի սորա օրհնեն ըզ քեզ տէր։ դձ մկ
Որ համանըման բաժանեցուցիչն բըռնաւորին. իշխանաց փոխանակ կերպարան յանբանականն բըռնութեան նըմանեցուցերիլ զարքայն մեծ Տըրդատ. վասն.
Որ ի ձեռըն մաղթանաց սըրբոյն Գրիգորի. ի մարդկային բնութիւն դարձուցեր յանասնականէն ի բնութեան նորա տեղեկացուցերիլ զարքայն մեծ Տըրդատ. վասն որոյ մանկունք եկեղեցւոյ յիշատակի սորա օրհնեն ըզ քեզ տէր։

 Աստան

Դ՝աւիթ զօրացեալ շնորհօքն աստուծոյ·
պարսեաց և է հատ զգլուխ գողիադու·

Տ Ն Ցա

Կանոն Գ. աւուրն Մարգարէիցն և Հայրապետաց
տօնախմբելոյն.

Յաղթօղ գտաւ յօրհնաբանեան
Երանելին Դաւիթ. որ զօրացաւ Դձ
ի վերայ այլազգւոյն և հաւատով Ժե
պարտեաց զանօրէնն ընդ գողիաթ զմեր
գարէն մարգարէութիւնք բարեխօս առ տէր
վս անձանց մերոց. Մեծացուք զմարգարէու
թիւն բնակիչք երկրի. նայեցարուք
ընդ մարգարէն յակոբ որ հանգոյ եղև այս
վարուքն խոնարհ. ընդ նմ մրասցուք.
Մի եղև գլուխ առաջնորդ սուրբ. և
կոչեցաւ եղբայր տն ի տանէ դաւթի.
ընդ նմ մրասցուք.
Որ երջանիկ լուսովն զուարճանայր
մարգարէն դաւիթ. և հոգւովն վերա
նայր ի կամարս լուսեղէնս. ընդ նմ մրաս.
Որ հողանիւթ բնութիւն զուգակցեալ
ընդ սբ հոգւոյ. և ազատէր ընդ թագա
ւորն ի դիւական ախտէն. ընդ նմ մրաս.
Որ հրաշագործեալ գտաւ ի կենդանա
թագաւորաց. և մանկանց եղև սբ
առաջնորդելոցն. ընդ նմ մրաս. Դձ
Մեղաք յամ ի և ընդ պատուիրանս քո Հ

6 Զ 81 ոչ

ոչ պահեցաք այլ խոստովանիմք առ քեզ.
մի՛ ամաչեցուսցես այլ գթա՛ ի մեզ Տէր Աստուած
հարցըն մերոց. Վասն դաւթի սիրել
ւոյ քո և յակոբայ արդարոյ աղաչեմք ըզ
քեզ. մի՛ ամ. նոտես. Որ նստիս ի քրովբէս
և հայիս յանդունդս. յիշեա՛ ողորմութեա՛մբ
քո զդաւիթ. և աղօթիւք սրբոյն յա
կոբայ խնայեա՛ ի մեզ. Տէր Աստուած հարցըն.
Գ Ըզ տէր օրհնեցէք բարձր արարէք ըզ
նա յաւիտեան. Որ ընտրեաց զերանե
լին ըզ դաւիթ. յառաջնորդութիւն
իւր. օրհ. Որ կացոյց ըզ սքանչելին ըզ
յակոբ. պարիսպ շրջապատ եկեղե
ցւոյ իւրոյ. օրհ.
Ե Ընծայեցար ծով լոյս իլուսոյ. որ ծագե
ցար մեզ եղջիւր փրկութեան ի տանէ դա
ւթի. աղօթիւք սորա ամենասուրբ ողորմեա
մեզ. Ըստ մարմնոյ վերնոց թագաւոր
յաւիտենից. որ մարմնով երևեցար յերկ
րի ի զաւակէ դաւթի. աղօթիւք սորա.
Յառաջնորդն տեառն հայր անուանեցաւ մեր
գաւառին դաւիթ. և ի վերջին նոյն եղբայր
տեառն կոչեցաւ ըսքանչելին յակոբ. աղօթիւք.
Է Երգողն տէր դաւիթ Հոգեշնորհութեամբ.

և

Եւ որք սատեանց նըման. ի պըղտորոյ յորովայնէ
նր նըմանեցանել ի յանթիւ նր. օրհնե
ցէք ըզ տէրութն նորա ամենայն երկիր.
Ո՛ւգեանց մեզ տ՛ր զերծուր ի դատաստ.
պատրաստեանց ըզ ...ագ օծելոյ իւրոյ.
գովեցէք ըզ տէրութն. նորա.
Ո յանկօծ ընտրեանց իւր տ՛ր ժառանգեալ
նովաւ ըզ նոր ժողովուրդ ըզ հոգեւորն
իսրայէլ. բարեբանեցէք զաստուածութն

նորա ամենայն.

Օրհնեցէք ըզ տէր յօրհնութն ի մկ
նոր. քանզի ծագեաց մեզ եղբն՛ր
փըրկութն տանէ դաւթի կեցուցանել
ըզ մեզ կամեցաւ. օրհնեցէք ըզ տէր
յօրհնութիւն ի նոր.
Պ. ա՛ւազան ծաղկեալ յարմատոյն յես
սեայ. դաւիթ մարգարէն եւ ի նորին
չառաւելիցէ առաքելըն յակոբոս ամենա
տես եւ սպասաւոր բանին աստուածոյ.
օրհ. Յեկեղեցիս օրհնեցէք ըզ տէր.
որ երկրպագ... ընտրելովք առաքելոյ
ըն յակոբայ. եւ մարգարէիւն դաւթիւ
հաստատեաց զհիմունս նր եկեղե
ցւոյ. օրհնեցէք.

 Կանոն

Ստեփաննոսի նախավկայի քարկոծումն·

Ահաւասիկ բարերն քո սուրբ եղեր
այսօր ի միջի մերում. և մերտեր գկ
ի վեր ընծայութեանն խորհրդոյ յաւուր Ժ
տեառնականին: Որ ընտրեցար ի դասս երկ-
նաւոր զօրացն. պսակեցար ի թագա-
ւորէն. զանթառամ ըզ պսակն. և
մըկրտեցար արեամբըդ քով սրբով
առաջին վկայ քրիստոսի սուրբ Ստե-
փաննոս. Նախասարկաւագ գըդ մեր Ս.
Մարտեար ընդդէմ թշնամութեան. այս-
օր և գնեցեր արեամբըդ քով զարքայ-
ութին. ի պարծանս ազգի մարդկան.
Ծընդնաւոր քրիստոսի գոհութիւն երգէ
սրբենին. որ ընկալաւ ըզ վկայդ իւր
զառաջին Ստեփաննոս. ի վերին նոր Ե-
րուսաղէմ.

Որ ընտրեցար ի կոչումն առաքելական
քարոզութեանց արժանաւոր լինելով սուրբ
Ստեփաննոս. բարեխօսեա առ Քրիստոս վասն
անձանց մերոց:

Որ խնդրեցեր զթողութիւն ի վերայ քո
քարաձիգ ժողովրդոյն սուրբ Ստեփաննոս.
և այժըմ վասըն քո ուխտաւորացս աղա-

չեա

ջեռմ զընդգամէջ հուր նշանաւորին. Որ առ
ժամն եղեր զմարտիրոսականն առնուլ
պըսակ նախ քան զ ի վըկայս. առ պըսակն իշըն
սըրբոց և վասըն մեր բարեխօսեա:

Առաքեալ և նախավըկայ. Քեզ սուրբ
Ստեփաննոս. որ ըզ քարկոծումըն յանձն
առեր. և յանմահին ց բնակարանսն վե
րափոխեցար. աղաչեմ զքեզ շնորհել
մեզ ըզ կեանս անվախճանս:

Տունկ անմահ ի մանկութենէ դրախտին շնոր
հեցար ի Հօրէ. և լուսաւորեցար անճառա
պէս. այսօր ցընծան դասք հրեշտակացն
ընդ քո մեծապայծառ ծընընդեանդ. աղ

Մաքսորեղծ մարդոյն պըտուղ ընծայե
ցար մերձ յանմերձենալին լուսոյն. և հօրըն
ներ աստուածութեան եղեր ժառանգորդ.
աղաչ. Նախապատրաստ վըկայից յետ Քրի գը
տար. և ծնողացն փառացն արժանաւոր
եղեր. բարեխօսեա առ պինդ քո վերանո
րոգացն. և նախասաստեղծըն ցածուցեալ
բերկրեցաւ. աղաչեմ:

Պըսակաւորեալք և մեք ընդ անմահիցն
կանն բարձրութեան. վերահայցեմք ընդ
հրեշտակաց լեզուացն. աղօթանուէր մաղ

թանք.

Թանձք· Հայցեմք ի քէն մարդասէր
փրկիչ· խնայեա ի մեզ ստեղծող մեր և
կեանք աշխարհի·

Որ երկնային հրեղինաց դասքն· գձ
այսօր տօնեմք ընդ յիշատակ սրբոյն ստե Հ
փաննոսի· բարեբանելով ընդ քեզ տէր
ամեն հարցն մերոց·

Որ հրաշակերպ տեսլեամբ արեւաբար
պատերազմեալ· զքարկոծումն յանձն
էառ· խոստովանելով ընդ քեզ քրիստո
ս ամեն հարցն մերոց·

Որ անպարագրելի ածութեն ընդ տեսող
և բարեխօս իւր ուխտաւորացս· այսօր յի
շատակաւ սրբոյն ստեփաննոսի· գովեմք
ընդ քրիստոս ամեն հարցն մերոց·

Ընդ տէր օրհնե ... ցէք և բարձր գ
արարէք ընդ նա յաւիտեան·

Որ յերկնային զօրացն միշտ օրհնի քո
ամեն· այսօր յիշատակաւ սրբոյն ստե
փաննոսի· ընդ տէր օրհ·

Հրաշալի ամենաւնութեն սրբոյն ստե
փաննոսի· քահանայք ընդ վերին զօրացն
երկնից· զքո գովէ· գե

Նաւաքեա իմ մեզ տէր ընդ բազում գը

Թութե

Թուլթեն քո զողորմութի. բարի խոստմունք թե
սըրբոյ նախավըկային քո և ողորմեա։
Որում զերկնային բացեր ըզ դուռն.
ցուցանելով զանճառելի զխորհուրդ.
որոյն աղաչանօք խընայեա ի մեզ տէր և ողորմեա։
Որ աղօթանուէրն հայցմամբ ըզ թողու
թիւն խընդրելով ի քէն. անօրէն ըսպա
նողաց իւրոց. որոյն աղաչանօք.

ա Ով երջանիկ ձնաւագայթ. առաքելա
կան քարոզութեանց արժանաւոր լինե
լով ընդ առաքինոս. համապատութի ի
քէն հայցեմք ընդ եղեղեցոյ.
Որ քոյին յօժարական համբերութեամբ
ըզ քարկոծումըն յանձն առեր. շնոր
հեա քեզ յայս լինել չարչարակից քի.
զի և մեզ ծնուսուցես փառաւորել ընդ
զերրորդութիւն.
Ըղթեբիր որ քարոզիչքն լինէին ի
քեզ նախա ի վըկայս. զի ածցես ըզ
հատուցումըն բարի յորոլշէն ամենե
ցուն. և այժմ աղաչեմք ըզ քեզ և վասն
մեր բարեխօսեա։

դկ Նախասարկաւագ և առաջին մարտիրոս
ձկ որ ի քէն պըսակեցաք. և յերկնաձև մ

ասւադապ

մանգաստին պայծառացեալ ընդ նմին
ցայր․ աղաչեմ զարծ շնորհել մեզ ըզ
կեանս անվախճան․

Որ քոյին համբերութեամբ ըզ դրունս
երկնից բացեալ տեսեր և զորդին ընդ
աջմէ հօր․ աղօթէիր ի վերայ քո քա
րաձգողացն․ աղաչեմ զարծ շնորհել․

Եկեղեցիք արդարոց և ժողովք ուղղա
փառաց․ այսօր ըզ յիշատակս քո տօնեմք․
և արտասուօք հայցեմք ի քէն ճշմա
րիտ վկայ Քրիստոսի․ աղաչեմ․

Ցնծայ այսօր եկեղեցի ամ․ զքո վայ
ելչապէս տօնէ զյիշատակս․ ո՛վ սբ
ստեփաննոս․ մեծ և պատուական անուա
նիդ ի վկայս․ աղաչեմ զարծ շնորհել․

Նախաշաւիղ բարեաց ամ աշխարհի․ և
լուսաւորդ ճանապարհայն եղեր ժառան
գորդ․ ո՛վ սբ ստեփաննոս․ մեծ և պա
տուական անուանիդ ի վկայս․ աղաչեմ․

Այսին զինու վառեցար սբ հոգւոյն․
տեսանելով յերկինս հայրենի փառօք
զորդին ամ․ ո՛վ սբ ստեփաննոս․
մեծ և պատուական անուանիդ ի վկայս․
աղաչեմ զարծ շնորհել․

 Կանոն

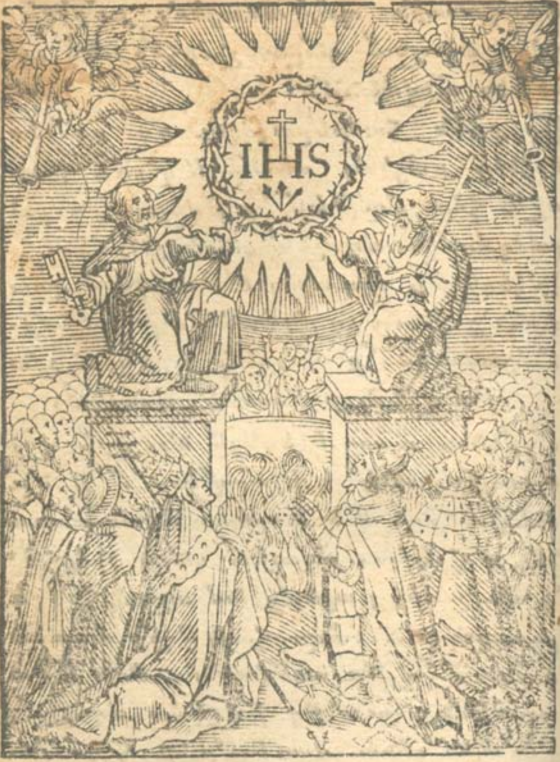

Պետրոս վէմ հաւատոյ. անյաղթըն 'ի
դրանց դըժոխոց։
Պօղոս ընտրեալ անօթն. և տեսանօղ եր
րորդ երկնից։

Կանոն Պետրոսի և Պօղոսի. գլխաւորաց առաքե-
լոցն քրիստոսի.

Յընծայ այսօր եկեղեցի քո. յիշա- գ ձ
տակաւ ն՟բ առաքելոց քոց. հաստա-
տեալ է վ՟ր վիմին հաւատոյ Պետրոսի. ժ թ
դարձեալ ի փառս մարմնացելոյ բանին.
Որ գէութիւն անձառելոյ մեծութեան. յայտ-
նութեամբ հօր ի վերուստ դաւանեաց քեզ. և
երանականն արժանացեալ շնորհի Պետր.
վէմ անուանեցեր ի դրանց դժոխոց.
Որ անմարմնոյ դասուց հրեշտակաց. հողե-
ղէն բնութեամբ գերազանցեաց քեզ. և բա ձ
բացեալ իյերկնայինն խորան Պետ՟ նան. ան
ձառ բանին ն արժանաւորեալ.
Որ գերագոյն ընտրելոց առաքելոցդ
դասուց. անուանեցեր լինել զերանե
լին ընդ Պետրոսի. գլուխ սրբ հաւա
տոյ հիմն եկեղեցւոյ.
Որ յաւագոյն կոչմամբ. առաքեցեր
զանօթս ընտրութեան քն. յայտնելով
աշխարհի զանձառ տնօրէնութեան քո
զխորհուրդ. յօրհնաբանութիւն
կոչել զհեթանոսս.
Որ երկոքումբք ընտրելովք լուսաւոր

հօքն

չորքն աշխարհին ծ. հաստատեցեր զեկեղե
ցի քո քրիստոս ՚՚Ի՛ա. մաղթանօք սոցա
խնայեա ի մեզ.

Հ Որ խոստացար տալ ըզ փականս արքայ
ութեան յերկնից՝ երանելոյն պետրոսի. որ
հրաւիրեաց ըզ մեզ ի լոյս կենացն յա
ւիտենից՝. աղաչանօք սորա կեցո զմեզ
տր ամն հայցըն ը մերոց.

Որ ընտրեցեր ի մարդկանէ հաւատարիմ
նք զառաքեալսն պատուով. որոշելով յաւե
տարանն լինել քեզ խոստովանօղ. աղա
փականց արքայութեանն երկնից նք
առաքելոյն պետրոսի աղօթիւք ժողով
կալեալ քեզ խաչիւ կեցցուք. աղա.

Գ Ի վերոյ հնազանդեցեք բարձր աթոռակք յաղթո
ղական հարսին ընդ երանական ի մէջ ջոկրեց
Որ ընտրեաց զերանելի առաքելոյն. ամե
նք հաւատոյ սիւնք եկեղեցւոյ. իմաստ
զերանական ի հրապարակէն զդատաւորական
աթոռսն շնորհելով. բարը. Սիմոնեանն
աղաւնեոյ արծաթապատ թեւօքն կ գոյն
ոսկւոյ աշխարհի նք հոգոյն. եւ լուսոյ
զարդ փառաւորեալ փառեր ըզ նոքօք. բարը.

Ո Մալըք հաւատոյ սիւնք փայլեն հայր
նք

Ո՛ր է՛քո Որ ծնեղեցուղ. մա՛րդասէ՛ր
փրկէ՛ն տօնողա՛ց ողորմեա՛։
Բարեխօսու(թե)ա՛ պետրոսի՛ և պօղոսի քո՛
Ո՛ր առաքելո՛ցն. մա՛րդասէ՛ր։
Լուսաւորեա՛ք ի սոցա դըպրութենէս
փառաւորեմք Որ զերրորդու թիւն. երկա
քանչիւրոցն աղօթի՛ւք տօնողա՛ց ողոր։
Երանելի Որ առաքեալք. որպէս զա — տո
րեգակն ծագեցան ի յերկրի. արձա
կեցով ըզ ձայնաւորդա՛յթս ընդ տիեզերս.
լուսաւորեցին զաշխարհս ամենայն։
Ամբարձ ի հողեղէն բնութենէս. չարչար
ցան վասն քո. եղեն լուսատուք տիեզե
րաց. և հրաւիրեցին զերկիր ի յեր
կինս։ Չարչարեցան վասն քո. զնա
արարին խաչեանց յոյս. հեղին զարիւնս
խաչեանց ի յերկրի. և պսակեցան
յանմահ արքայէն։
Որ տարփիանօրաշ լուսով ծագմամբ. — ատ
պայծառացոյց ըզ տիեզերս ամենա — մկ
պէս. լուսաւորեան որ ի հօրէ առաքեցաւ.
առաքելականն քահանայութե սուրբ...յն
պետրոսի. հրաւիրեալ...
լուսոյն անճառ...

Որ

Որ ի հեղձամղձկան մեղաց ծովէս. վերամ
բերեալցդ հողեղէն բնութիւս ի կեանս.
բանն որ ի յերկրի երեւեցար. ուռկա
նաւ աւետարանի սրբոյ առաքելոյն պետրո
սի. Հրաշ. Որ յանուան քո գաշակերտելով. մա
հուն խաւարոյ լինելի կորզեաց որդ աւրհնեամբ խա
չին. գաւազանաւն որ երաշխաւոր ընդ մեղա
ւոր. Ըմպել զբաժակն չարչարանաց սր
բոյ առաքելոյ պետրոսի. Ժողովանք եկեղեցւոյ
ընդ կենաց նա անվախճան.

Հբ Որ անպատմելի էութեան. պայծառ
ծածկեալ արփիափայլ ճառագայթիւք.
ընդ որ պայծառաքան զարեգական.
առաքելական շնորհ սրբոյն
պօղոսի. Հրաշ. Որ գերագոյն ընդ ... երե
վերամբարձեալ յերրորդ երկինս երե
ւեցաւ. եւ հրաշափառ ... անբա
ւական ... երջանիկ ... մօրն
... սրբոյն պօղոսի.
Հրաշ. Որ անճառ հրաշագործ ընտրեալ
քարոզելով զանուն քո ի հեթանոսս.
... կատարեալ զընթացսն հա
ւատոյ. ... հողմամբ արեանն
... ի քրիստոս. Ժողովք.

Անուան

Յօհաննիսի Աւետարանչին է.

Կանոն աշխոյն Սրբոցն որդւոց Յակոբայ եւ
Յովհաննու աւետարանչացն.

Դ կ
Ի Որ էին յէ. Թէ որդիք միշտ յէ էին
անճառելի ծննդեանդ հայրական.
զոր ի վեր ... ուստ հնչեցին որ
դիքն որոտման եւ յայտնեցին որդւոց
մարդկան զծագ ծնողէն խորհուրդ:
Բանն անըսկզբն ի կուսէն սկզբնա
ւորեալ. ի յերկիր մարմնով երեւեցաւ
զոր տեսին ... քարոզք բանին ճշմար
տութեան. եւ ծանուցին տիեզերաց ա...
տրուած եւ մարդ. Իսկ աւագք բանին ած միա
ցաւ ի մարմնի. անփոփոխ գոլով յէութեան.
որոտմ եղեն ... ակնատեսս որդիքն որոտ
ման. եւ ընդ հանուր քարոզեցին զբա
նըն մարմին եղեալ:

Որ անմահ մին ի հօրէ մարմնացար ի կու
սէն Թանձրացեալ բանդ անըմբռնե
լի. զոր ի սամին ... շօշափեցին որդիքն
որոտման. եւ հնչեցին ընդ տիեզերս
զան ... կենաց:
Որ զանտեսդ յէից զլոյսդ անտանելի.
պայծառագրեալ մարմնով ծածկեցեր. զոր
ի լեռին ... նախափայլեալ տեսին որդիքն

ծրոտման։ Եւ մաքրեցան անձամբ տեսե
լեալք գերապանծ լուսոյն։ Որ կենաց
րար բանիւ քո անմահացեալք եւ մահու
եղեն գերազանցս. յանձն առեալ ըմպել
զբաժակ չարչարանաց ընդ քեզ. զի ընկալ
ցին ի քէն ըզ փառս անվախճան կենացն։
Որ զամենայնըն յիշեցընէ առաքեալք եւ ըս Հ
տեղծեր ըզ մարդն ի յանմահութեն. Ի
պատկեր ածութեանդ քո ըզ քեզ օրհ
նեմք աստուած հարցըն մերոց։
Որ զանկեալըն ի մահ պատրանօք բանս
արկուին. կանգնեցեր ի փառս առաջին
գեղըստեղծմանըդ քո յաշխարհս. ըզ քեզ։
Որ կոչեցեր ըզ տիեզերս ի հաւատըս ճըշ
մարիտ. ընտրելովք քո առաքելովք. Եւ
ցուցեր աւետարանիչ զորդին որոտման
ըզ քեզ։ Զ տէր օրհնեցէք եւ բարձր Գ
ացուցէք ըզ նա յաւիտեան։
Որ ըստ կամաւոր յօժարութեն իւրեանց
կորուսցոյց տէր զառաքեալըն. եւ հրաւիրեաց
յերկնից արքայութեն օրհնեցէք ըզտէր։
Որ ընկալաւ ի կենաց անապականըն զեր
կանին տէր զառաքելոցն. եւ դասեցոյց ի
խորանըս լուսեղէնս օրհնեցէք։

 Որդեքն

ո Որդիքն որոտման որք ի վերուստ հըն-
չեցին ըզ բանըդ կենաց ծագեալ ի հօրէ.
եւ ըզ տիեզերս հրաւիրեցին յօրհնաբա-
նութի(ւն) ս(ուր)բ երրորդութե(ա)նդ. բարեխօսու-
թե(ամ)բ սոցա ողորմեա մեզ որդի Ա(ստուծո)յ:
Բանըդ մարմնացար ի կուսէն քարոզքըն
տեառն. աւետարանեցին յաշխարհի ըզ
գալուստ միածնիդ. բարեխօսութե(ամ)բ:
Զչարչարանս եւ ըզ մահ ընդ քեզ յանձն
առին. հաղորդեալ փառաց քոց տ(է)ր ի
քում գալստեանդ. բարեխօ:
տա Հոգի իմ կանխէ առ քեզ Ա(ստուա)ծ. որ
ծագեցեր ըզ լոյս հրամանի քո յաշ-
խարհս. ընտրելովք քո առաքելովք.
վասըն սոցա կեցո ըզ մեզ.
Լըցեալ շնորհօք Հոգւոյդ սըրբոյ եւ
բարձրացեալ ի վեր խորանաց երկնից տե-
ղեկացեալ եղեն անճառ էութե(ան) միածնի
քո. աւետարանեցին յաշխարհի. վասըն
Սարօղք եղեն Ա(ստուա)ծ(այի)ն զօրութե(ամ)բ. ընդունել
ըզ բաժակ չարչարանաց միածնի քո որ-
դիքն որոտման եւ ընդ այժմէ դասակ... վա(սն)
տա Որ յանըստուեր ի լուսոյն ընկալեալ
մկ ըզ ծագումըն շնորհաց. ով երանելի
տե

տէր յօհաննէս. և հրաշագործ որդ գիւտովդ
յեղիշէանէն դասս մարտիրոսացն. հայցեա
ի տեառնէ զթողութիւն յանցանաց։
Որ փառացար ըստ սրբասիրելի պատուհ-
ցաւն զանմահութեանց ըղխոտոյն և մաքրեցար
ոգի զոսկի ի հուր. լուսաշարադեալ է
ծաղկեցար ի մէջ սըրբոցն որպէս յաստեղս
առ որդանն հայցեա ի տեառնէ։
Որ ի կենդանի աղբերէն արբեր ըզ
բըղխումն շնորհաց. և ի թեւս հոգ-
ւոյն համբարձար յանմահականն. անուանեալ-
նեցեր ըզ մըշտընջենաւորականն հօր զհայ-
կեց որդին. հայցեա ի տեառնէ։

Երկոտասանից առաքելոց Քրիստոսի։

Երանելիք որ առաքեալք հռչակեալք գՃ
ի սկզբանէ և ընտրեալք յորովայ
նէ սպասաւորք և բարեկամք և վը Դա
կայք մեծ որդւոյն. բարեխօսեցէք առ տէր
վասն անձանց մերոց: Որք առաքեալք իշխանու
թեան ի վերայ ազգի մարդկան. կապել և
արձակել ի յերկինս և ի յերկրի. արձակե
ցէք ըզ մեզ ի կապանաց մեղաց մերոց.
Խաչակցեալք ընդ Քի և ընդ նմին թա
գաւորեալք. ի միւսանգամ գալըստեան
նորա նըստելոցէք դատաւորք. թողու
թիւն շնորհեցէք և մեզ մեղաւորացս.

Որս առեալ ի ծովակէն արարեր որ
սորդս մարդկան. որսալ զամենեսեան
յարքայական սեղանն. բարեխօսութե
նոցա Քս խընայեա ի մեզ:
Որոց հրամայեցեր հոտ անուշ լինել ընդ
տրեցելոց. ոմանց հոտ ի մահուանէ ի մահ
և ոմանց ի կենաց ի կեանս. բարեխօսու
Որոց խոստացար նըստել յաթոռ դատա
ւորական. դատել զազգըն Իհ յայնմ աւուր
ահեղին. բարեխօս:

Զառաջնորդս և զվարդապետս եկեղե

 ցւոյ

ցուոյ քոյ ամ սրբոյ · յիշատակաւ պատո
ւեմք այսօր · բարե · Մեր մշակք ան
պարտելիք կաթողիկէ եկեղեցւոյ · և
պլրունկ պարծանաց հաւատացելոց · բարե ·
Հովուապետք մեծային խորհրդոյն · և
բացօղք դրանն արքայութեն երկնից ·
բարեխօսեցէք առ տէր վն անձանց մերոց ·

ած Էակից բանդ հօր և հոգւոյն որ իջեր
Հ ի յերկնից ի փրկութի ազգի մարդկան
մեծ հարցըն մերոց ·

Որ պահեցեր յաղթող ըզ ճգնութի սըր
բոց առաքելոցն · այսօր և մեք ընդ նո
սին ցընծութե օրհնեմք ըզ քեզ · մեծ ·

Որ առաւել բարձրացեալդ ես յամ խոտ
նից · այսօր ընդ դասս վըկայից քոց բա
րաբանեմք ըզ քեզ · մեծ ·

Գ Ըզ տէր օրհնեցէք բարձր արարէք ըզ
նա յաւիտեան ·

Որ ընտրեալ զերանելի առաքեալսն և նո
րօք որսաց ի հաւատս ըզ տիեզերըս քո ·
բա: Որք ըզ խաչաւոր կատարութեն ցըն
կանեցին և ըզ լոյս դիտուն ընդ հանուր
յերկիր ծաւալեցին · ընդ նոսին · բա:

Ը Որ ոչ կդըլթութերդ քո զուարթ հեղեր

յերկնից

յերկնից ի մէջ ողորմոց առաքելոց քոց.
աղաչանօք սոցա ողորմեա.
Որ ի ձեռն սոցա ըսփռեցան շնորհք
հոգւոյդ ողորմոյ ընդ ամ երկիր. աղա.
Որ սրբօք լուսաւորեցեր մկրտութբ
աւազանին զեկեղեցի քո Տր. աղա.
Որք ի սկզբանէ պատուեալ եղեն ի
սէր բոլորից հօր. առաքելական կոչմամբ
ըզ տիեզերս հրաւիրեցին՝ յուսով հաւա-
նիլ մասին. վարդապետութե սոցա ամե-
նեքեան. օրհնեսցուք ըզ Տր.
Որք ակնատեսք և սպասաւորք եղեն
մարմնացելոյ բանին. զեր ի վերոյ անմար-
մնոց դասուցն հանդիպելով շնորհի. վար.
Որոց դատողական աթոռ ահեղ ատենին
հանդերձեալ մնայ. կատարել ի մեզ
դատաստան ըստ գործոցն մեր. սոսա անկ-
ցուք զըղջացեալ անձամբ պաղատելով.
հաշտեցուցանել սրբօք ընդ ըմեզ զամ
հաւր ՁՁ. ր զդատաւորն.
Առաքեալք տն սիւնք հաստատուն կա-
թողիկէ եկեղեցւոյ. քո ի տն երկնաւոր
վարդապետին աշակերտք. բարեխօսեցէք
շնորհել զխաղաղութիւն ամ աշխարհի.

 Բարեկամք

Որք երկնականք քո և հազարապետք աստուածային
խորհրդոց․ ընդունողք հոգւոյն ընդ բանին
կենաց և լուսաւորիչք տիեզերաց․ բարեխ։
Պատուորք ահեղ ատենին և դատա-
պարտողք ընդ քս ոչ խոստովանողաց․
անդ աղաչեմք ընդ ձեզ․ բարեխ։
հբ Քէն հայցեմք բազմաւ ողորմ է
ձեզ փառք ընդ սրբոց քոց առաքելոցն․ ի զ-
նայեալ տէր ի յանձին մեր։
Զօրս ընտրեցեր յաւուր գիտութեան զար-
ժանացելոցն անձինս․ լուսաւորեալ ի
նոյն զհոգի շնորհաց քոց․ որով վա-
նեալ հերքեցին զանպատում կռապաշտու-
թիւն․ բարեխօսութեամբ սոցա․ խնայեա։
Որք ընդ խաւարն անգիտութեան մեր
կային նստեալ յահ մահուն․ զգաստացուցեալ
զհեթանոսս․ առաքելական կոչմամբ ի
յոյս կենաց յաւիտենից․ բար։ Նոր
և մեք հաւատացեալքս․ կատարեսցուք ընդ
յիշատակ սրբոց առաքելոցն․ աղաչեմք
ընդ քեզ զոր միայն գթած ես առաքեալ
ձեռնամ ի մեզ ընդ մեծ քո ողորմութեամբ․
տէր որ կեցուցանես զամենայն արարածս․
Աշակերտք քո․ և առ մեզ տիեզերս

առաք

առաքեալք · բարեխօսեցէք առ տէր փառացն
մեր · Որք առիք ըզ պատուէր քարոզել
անձրեւել ըզ բանն կենաց յաշխարհի ·
բար · Որք արժանի եղէք տեսանել զմար
մնով զորդին այ յայտնապէս բար ·
Որ սիրոյ գեղք արարչին առաքեալքն քի Եղ
նք առաքեալք · բար · Որ քարոզ եղէք ընդ
հանուր տիեզերաց քին առաքեալք · բար ·
Որ պըսակ եղէք ամ եկեղեցւոյ քի ն առ ·

Տ որոշման երկոտասանից սրբոց առաքելոցն ·Է·

Յանուն հօրն ծոցէն հօր գըթու ւՀ
թեանց զըղջմունս եւ որ առաքեալք Հբ
անդրանիկ խորհուրդ եւ լոյս գիտու
զանց երկոտասան անկանց պըսակ նոր
եկեղեցւոյ · բարեխօս լերուք առ տէր
փառաց անձանց մերոց ·
Աշխարհահանէր բանին բազկաց եղեալ
հիմունք սըրբոյն սի ոնի · յերինք անշարժք
հովիտք ծաղկածինք հարազատք վէմք
հաւատոյ պետրոսի եւ անդրէասու · բարի ·
Ի բարեբուն հոգւոյն վըտակք եւ որոտ
մունք տիեզերաց · ցօլմունք հրեղէնք ան
ձեղք լուսոյ փայլք · յի թագաւորին վա

կաւ

կուսա լար ջրոց ընդ յօհաննէս և յակոբոս. բար
Հայրապետունք այգւոյն հրեղէն պարիսպք
և բաժանք աշտարակք. ոսկեղէն բաժակք
և ժխոր մատուցելք. հայաստանեայց հայր
հոգևոր բարդուղիմէոս և թադէոս. բար
Քրիստոսական հօտին անմահ արօտք
և ջուրք հանգստեան. հեշտկող հովիւք
խաչեալ բան հալածք բանաւոր փարախ ընդ
թօշմանն և փրկիչ պարոս. բարեխ.
Ամաքրագործ հոգւոյն անօթ ընտրեալք
և ձկնորսն փայլեք. թագաւորքք երկրի իշխանք
աշխարհի անպատկան գանձուց բաշխող
յոյժ ավինան յօւղամ յակոբեան. բար.
Սուրբք սրբոցն մի տէրութեն խորհուրդ
կատարիչ և հաւատարմապետք. փողոց հոգշմունք
բարբառք աւետարանիչն ընդ ամ երկիր ընդ
շփման և մատուց թիւն. բար. Քանին կե
նաց կանոնաւոր քարոզ և աւետարանիչք. երգ
ձայն թևեան հոգևոր և հաւատոյ. անգի
մանդակայն պարծանք ընդ մարթէոս.
բար։ Սուրբ դրախտին ամստեն տե
սօղ և երրորդ երկնից. նորկատող բար
ձայնից խոհրոց բանալի. երեքտասան նը
ուաշքեալ պողոս հայր հաւատարոց. բար

Ման

Եօթանասնից աշակերտացն Քրիստոսի։

Կանոն եօթանասնից եւ երկուց աշակերտացն Տեառն
լոյս Դ. չորեքշաբթոյ.

Գ կ Իմաստութիւն երկնային իջեալ ի վերուստ. ժողովեալ զընտրեալս ի սեղան
Ն բ բանէ զյիմարս աշխարհի. եւ լցեր լուսով քո իմաստութեան. հալածել ի մէնջ ըզ խաւարն անգիտութեան ի մէնջ. աղաչանօք սոցա խնայեա ի մեզ մարդասէր փրկիչ. Ի ծովու ճանապարհորդեալ անհետ ընթացիւք. ի ծովակէ կոչեցեր զորսորդս անբանից կենդանեաց ի մարդ. զի ի ծովէ աշխարհի որսասցեն ըզ բանականս ի կեանս. աղաչանօք. Անուանակիր երկրի մշակք երկնային. որ ետուր ըզ սերմն կենաց ի լեզուս բանին մշակաց. եւ առաքեցեր սերմանել յորդիս բանաւորաց. աղաչանօք.

Որ զօրինակ երկոտասան առաքելոց քոց Քրիստոս. եւ զեօթանասուն ընտրելոց աշակերտացն. յառաջագոյն ծանուցեր ի թիւ արմաւենեացն եւ աղբերացն յԵղիմայ. աղաչ. Որ շինեցեր ըզ տուն քո զեկեղեցի իմաստութեամբ Հօր յաւիտենից. եւ կանգնեցեր ի սմա սիւնս զեօթն արփեան

հոգւոյն

հոգւոյն զօրութեն. և առաքեցեր զսա ընդ
ծառայս քո մեր պատարագեալսն. կոչել
զհեթանոսս յարքունեան ուրախութեն խառ-
նեցելոյ բաժակին. ողորմ:
Որ տէրականդ իշխանութեն հաղորդս
առաքեր ընդ մեր պատարագեալսն. կապել
և արձակել զորդիս մարդկան յերկինս
ի յերկրէ. և աթոռակիցս լինել քեզ
խոստացար յորժամ նստիս յաթոռ դա-
տողական. ողորմ:
Որ ի հօրէ առաքեցար ի փրկութիւն հ
ազգիս մարդկան. միածին որդի և
բանդ Ած. ընդ քեզ բարեբանեմք
Ած հարցն մերոց.
Որ զընտրեալսն ի քէն յառաջ քան զ
լինելն աշխարհի. առաքեցեր ընդ տեառն
կենաց աւետաւոր արքայութեն. ընդ քեզ:
Որ ըստ մարմնոյ չարչարանացն քոց
եղեն կամաւ չարչարակիցք. որոց ի
փառսն հօր նոյն լինել նմա քեզ խոս-
տացար. ընդ քեզ: Այլ. Որ օրհնեցէք գ
Տն և բարձրացուցէք ընդ նմա յաւիտեանս:
Ս եկեղեցի ք հեթանոսաց հաստատեալ
առ առաքելովքն. զբանն որով երկինք հաս-
տատեցան.

տանտեցան. Որհնեցէք զՏէր և բարձր։

Պաշտօնեայք և Ժողովուրդք միաբան ձայնիւ երգով. զԼոյսն զճշմարիտ որ

ծագեցաւ առաքելովքն. Որհ։

Այր առաքելոյ միածնին որում եւ առ աշխարհին զընտրեալն քո իսկզ զբանի. արդ [illegible] ցանկալ սոցա [illegible] [illegible] մեզ. փառաւորեալ Հօր Համաւագայթ որ չնոր Հեցեր աշխարհի լուսաւորիչ զառաքեալ սրն. արդ, Ընդանաւոր ի Հօգի որ եկեղեցւոյ բաժանեալ Հանգեաւ ի ... առա

քեալսն. արդ [illegible] ցանկալ։

Այսօր երկնայնոցն վայր լինել տօ նեն ընդ Հոգեղէնս. զԱյիշատակ նոր առաքելոյն քո որք դասեցին ընդ մեր դէն ընդ Հրեշտակս. փառաւորեալ

նոր զօրութիւն Համագոյ։

Այսօր զարմանալի եղեւ վերնոցն որ դի նոր սիոնի յիշատակի եկեղեցւոյն Հրե ղինաց. որովք եւ մեք ընդ դասակարգս.

փառաւ։ Այսօր բանն Հայր և պաշտօնեայք նոր եկեղեցւոյ տօնախմբեն զյիշատակ լուսոյն ծագողացն. որովք մաքրեալք

ծնունդն նոր Հոգւոյն. փառաւորեալ։

Այսա

Ուրախացեալք աստուծոյ. ընտրեալք
ի սկզբանէ նախ քան զաշխարհս.
Որք արժանի եղէք տեսանել զան-
տեսն հրեշտակաց. բարեխօսեցէք առ
տէր փրկիչն մանկանց եկեղեցւոյ.
Արեգակունք քրիստոսի. հազարապետք
աստուածային նոյն խորհրդոյն. Ո-
րք ի հոսանուտ մեղաց ծովէն փրկա-
ծէք զմարդիկ ի կեանս անանց. բար-
Գերապատիւք քան զբնաւս. անճառ
ելոյն համբերք երանութեան. Ո-
րք ի գալըստեան տէրն նորայ յերկի-
տասան աթոռ ..ն քրիստոսի. բար.
..ռօսք անմարմնոց հրեշտակաց. քեզ
երանեն ամէն օրհնեալ կոյս մարիամ.
Որ ... զբանն որ ըստ հօր
կրեցեր ի քեզ մարմնապէս. առ նա
միշտ բարեխօսեա փրկել քաւութեան
մեղաց մերոց.

 Կանոն

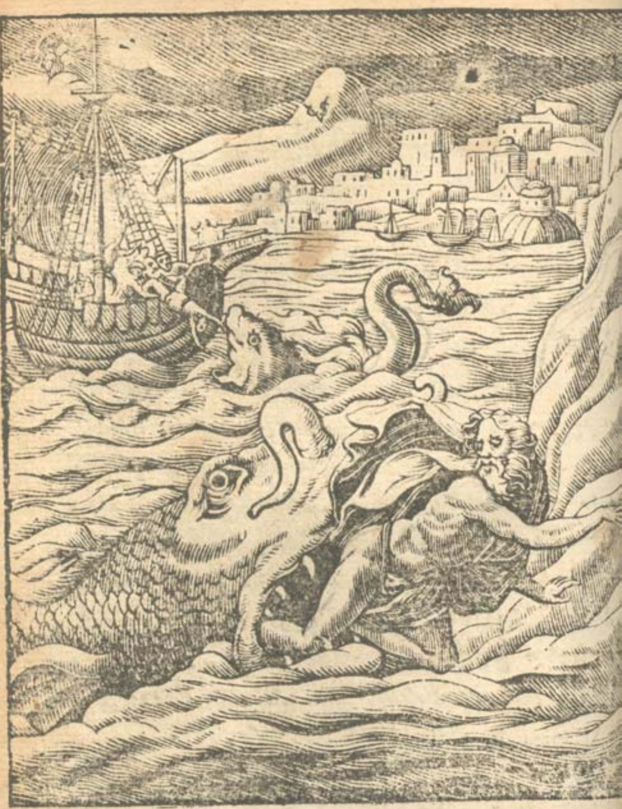

Յօնան ոչ կամեցեալ Նինուէ գնալ։
Նաւէն 'ի ծովն արկեալ և կիտէն կլեալ։
Եւ յետ երից աւուրց ել ցամաք ձըգեալ։

Կանոն Յօնանու մարգարէին. որ ասա Նինուէացւոց.

Որ զանճառելին ծածկեալ էին խոր դկ
հուրդ տնօրէնութեան քո. մարգա
րէիւք տըպաւորեալ ցուցեր. Տէր Ած ատ
հարցն մերոց. Որ զանապական թաղու Հ
մըն քո յերկրի նշանակեաց յօնան ի
փոր կիտին պահելով կենդանի. Տէր Ած.
Որ ըզ փըրկական քո աւետարանին գուշա
կելով զխորհուրդ. նինուէի քարոզէր ը
ապաշխարութի. Տէր Ած. Գործք ըզ տէր Գ
օրհնեցէք. քաղցրաձայն երգով բարձր
արարէք յաւիտեան. Գիշերք զՏէր օրհ.
Որ աւաքեաց ողորմութեամբ զմարգարէն
յօնան. քարոզել նինուէացւոց ապաշխա
րութի. օրհնեցէք ընդ զուարթունս ամ
ժողովուրդք. և բարձր արարէք ըզ հայրն
երկնաւոր. Գիշերք ըզ Տէր օրհ. Որ ըմբ
ռնեաց ի փոր կիտին զփախուցեալ մար
գարէն. և ծանոյց ըզ գթութիւն անա
ռակ պահելով. գովեցէք ընդ սերովբէան
պաշտօնէիւք Քս. և բարձր արարէք զէա
կից բանըն հօր. Լ. Է. ըզ Տէր օրհ. Որ լը
ւար մարգարէին ի խորոց անդընդոց. և
փրկեաց ի դըժոխոց անապականութե. բարե

բանեցէ ք ընդ քերովբէսն քահանայք. քի.
Եւ բարձր արարէք զփառաւորեալն ցը զՀոգին
մ Սորգաւրէն ի. Ձայն բ. Բարեխօս.
ա Ողորմութեանց բաշխօղ Քրիստոս որ
գթացար ի քո յարարածս. գթա յիս ի
մեղաւորս. որ ողորմածդ ես յամենայնի.
Որ ի բարկութեն զողորմութի ն յիշե
ցեր առ քո ստեղծուածսն. յիշեա զի
ըզ մեղաւորս. որ ողորմածդ ես յամէ.
Որ ի ժամանակեան մերձեալ մահո ն
փրկեցեր ըզ նինուէացիսն. փրկեա
զմեզ ի հրոյն յաւիտենից. որ ողորմ.
տ Անխնայ լյօնանու աւաքելով յանմա
հութեն՝ց պարգեւողէ ն. նինուէի մա
հաբեր քարոզ. Յահնէ ղ բարբառոյ մար
գարէին զարհուրելով թագաւորի ն.
խոնարհեալ զի ջանէր ի սուգ. Պահօ ք
պատուիրեր ժողովրդեանըն պաղատի
առ քեզ. խնդրելով զթողութի մեղաց.
տ Ոդեալ առաւօտ խաղաղութեն յան
մահարար տնէ ն. եւ զմահու փարա
եաց զերկիւղ. Ուստի օրհնութի նոր եր
գեին քեզ թագաւոր անմահ ն. փրկ
ղեց ինձեւաց մահու. Ընդ որս եւ զփըր
կեալքը

կեալ ըզքս պատուական արեամբըդ քոյ սուր
բով. փըրկեաք ի հրոյն յաւիտենից՝
Յօնան մարգարէն աղաղակէր նինո
ւէ ացուոցն. ահա երեք աւուրք եւ այլ
ոչ եւս իցէ նինուէ։ Զայնիւ հաւաւ
մամբ պաղատէին առ քեզ գըթած.
փըրկեա ըզ մեզ ի մահուանէ թ հրոյ ւերմա
նէս եւ կեցո. Նայեաց ընդ լուսոյ
ազատութեան ողորմութեան քո դուռն. եւ
լուար ձայնի աղաղակի անմեղաց բխուրաւորաց
փըրկել զով ի մահուանէն. Նա մեք ընդ
նոսին հայցեմք ի քէն՝ փըրկիչ ողոր
մած. փըրկեա ըզ մեզ ի սպառնալեաց հե
հենոյն. եւ քեզ փառք յաւիտեանս ամէն։
Որ առաքեցեր զյօնան՝ քարոզել մեծի քա
ղաքին նինուէի Ծ. յայտնելով զառատ քո
զմարդասիրութի դ. ընկալ եւ զիմ ապաշ
խարութիւն։ Նիւեալ ի կիտէն երեք օրեայ
թաղմամբ պահելով կենդանի Ծ. յօրինակ
թաղման քո եւ յարութեան. կեցո եւ զիս զմե
ղօք ըղ մեռեալս։ Որ լուար ձայնի աղօթից
երկոտասան բխուրուց եւ մանկանց ողջակո
Ծյ. ներքոյ գըթած եւ երկնայնամբ.
լուր այժմ եւ ինձ որ կարդամս առ քեզ։

 Ապաշխա

ըէ Պաշխարութեամբ մաքրեցաւ քաղաքն
հը նինուէացւոց. լուեալ ձայնի մարգարէին
եղեւ թողութիւն մեղաց. Ահա բանն առ թա
գաւորն պատուէր տայր ժողովրդեանն.
լուաւ. Ի բերանոյ մանկանց տղայոց զփառ
քանին երկնից յօգնութիւն կոչէին. ի լս.

[illegible]

աե Ամենասուրբ երրորդութեան՝ ընտրեալ ծա
ռայ եւ հաւատարիմ. յաղթող
սպառազէն եւ քաջ նահատակ.
ծդ Երանեալ ես սուրբ սարգիս շնորհաց ո թե
վանի՝ բարեխօս լեր առ քս վս անձանց մե
րոց. Թագաւորին երկնաւորի սբ զօրապետ
եւ մենամարտիկ. սիրով անմահին խաչեալ
յաշխարհի. Երանեալ ես սուրբ սարգիս խա
չիւ պսակեալ. բան. Արեգականն արդա
րութեան՝ մեծ կարապետ պայծառ առաւօտեան.
ցոլացեալ յարեւմտից ի յելս արեւու. Երա
նեալ ես սուրբ սարգիս անշէջ ճառագայթ.
բան. Լուսաւոր հայոց մեծաց դիմեալ ի
մէջ երկրի ի հիւսիսոյ. հողմն հարաւոյ ի
դաշտ ծաղկածին. Երանեալ ես սուրբ սար
գիս տոհմիկ անմահ հոգութեան՝ բան. Լուսաւոր
կանն զինուոր վառեալ մարտիկ իմաստ հանդէս
 քաջութ.

քամ ջրւէ․ մարտիրոս որդւոց եպարքոս վէմ
կայեալ․ երանգահնաս ն̃բըդ սարգիս և մար
տիրոս մեծ պըսակ կասուրք․ բա․ Պ․ երանգոյն
պատիւ առեր ի բարձրելոյն բանիւն բարե
խօս․ կատարիչ խընդըրուածոց լէօզ...
թից․ երանգահնաս ն̃բըդ սարգիս դևուաց
հալածիչ․ բա․ Ջուայլից կենաց մարդկան
զօրեղ բըժիշկ սըրբիչ արտասուաց․ Նեղե
լոց դիւրիչ վըշտաց մէ խիթար․ երանգա
հաս ն̃բըդ սարգիս գերեաց գերե հան․ բա․
Պետեցիկ անձաւն բարի քաղցր և անուշ պը
տուղ շըլ թանց հաւատացելոց․ ի դիշերի
և ի տուընջեան յուսով կոչեցեալ ընդ մեզ
տեղիս յիշեալ և փառաւորեալ․ երանգահաս
ն̃բըդ սարգիս գերեաց ազատիչ․ բա․ Աղա
ւարտ յուսոյ անմահ բանին եդեալ ի գըրուխ
մելոյ ի չխա նին․ սուսեր անջրդ վահան հաւա
տոյ քս ... զօրաց և զօրապետաց․ երանգա
հաս ն̃բըդ սարգիս անմուր պարիսպ ընտրե
հեծելոց․ բա․ Խաչաչարչար ... դիտապե
տըր չա [illegible] անուամբ ի խաչ և յեկեղեցի
առաւել պայծառ ի դ[illegible]խըս դաշտայ․ ի
դագաթան տեղ[illegible] սրհնեալ սըրբոյն մեծ
ըօպայ․ երանգահաս ն̃բըդ սարգիս բա
նեայ կործանիչ․ բա․

Կանօն

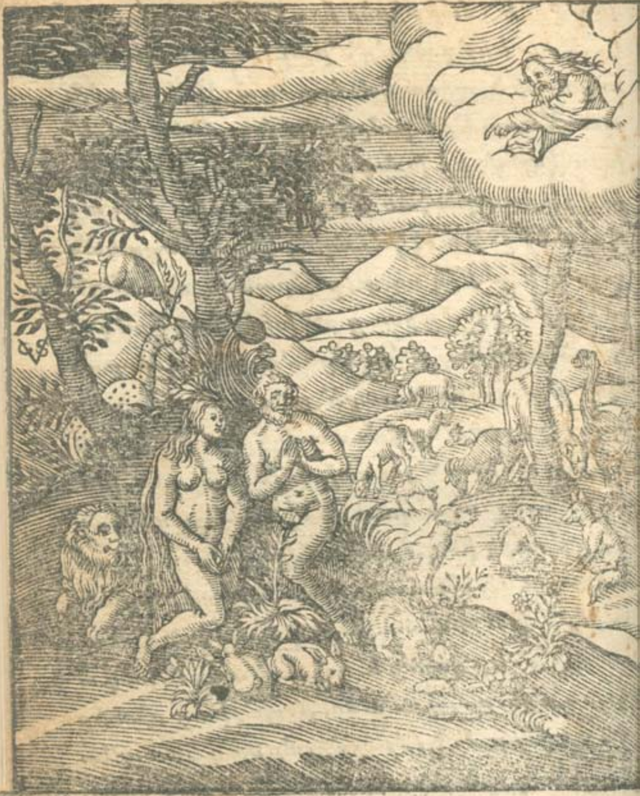

Ադամ անմահական փառօք պարգարեալ։
զպատուէրն Աստուածային պղծողին շուտով լինի աւեալ։

Կանոն Երրորդ Երրորդնեքերորդին.

Բանն որ ընդ հօր յէութեն եւ համա
գոյ սբ. հոգւոյն, ըզպատկերն եր
րական խոնարհեալ ընդ հողանիւթ
բնութեան. զոր զարդարեալ փառօք եդ ի
դրախտին փափկութեան. ❡ որում ցընծայր
զուարճացեալ անմահ խորական խնդութեամբ.
քանզի զամ տեսանէր միշտ խոնարհեալ
ի դրախտին. յորմէ զլուսոյն ձառագայթ
տեսանողքն իյրն քեանն. Այսմ որոյ աղա
չեմ մայր այ մարիամ. զմի անգին քո զորդին
զի շնորհեսցէ տառապեալ. ժառանգել
վերբեալն մեզ ըզ դրախտին վայելչութեն.
Այսօր յօրինակ նախաստեղծին ադա
մայ. որ ի դրախտին փափկութեն ուրախա
նայր ընդ հրեշտակս. ցընծացուք եւ մեք
իյօրհնութիւն հօգւոյն. Այսօր ի խոր

հուրդ

հօրդ ամենաստեղծ նախահօրն . որ ի պըտ
ղոյն ադենայ ճանաչելով զուարճանայր.
ճանաչեսցուք և մեք ըզ պատուիրանս այ.
Այսօր ի տեղի պատմուծանին առաջնոյ
ձրով պըճնեալ զարդարիւր լիփառըս մարդն
առաջին. զարդարեսցուք և մեք ամենայն
օրինօք. Ցընծա մարիամ արեգականն որ
դարուն արևելք. և աղաչեա զնա լիքէն ըզ
ծնեալն ած վս մեր. զի դարձուսցէ զմեր
ըստեղծն զմեզ ի դրախտին ժառանգութի.
ած Ուրախացիր երկնաղենացիր քի. փրկական ն
Տ տնօրէնութե. մարմնացելոյն ի կուսէն վա
սընդքո այ հարցըն մերոց. Այսօր ցընծան
որդիք ադամայ. քանզի որ իսկըզբան ն
չրէնադիր պահոցն ի դրախտին. վասն
մեր պահէ մարմնով յանձն առնու. այլ.
Այսօր երկրորդ ադամ վասն առաջնոյն
անձնաշահ լինելով. ըզ ճաշակմանց պըտ
ղոյն քաւեալ ըզ պարտիս. այլ.
գ Իզ տէր օրհնեցէք բարձր արարիչ ըզ
նա յաւիտեանս. Որ ըստ պանծոյց քառասուն
օրեայ փրկողին պանծելով հարանա
ցեալ եկեղեցի. զի մըտցէ ի յառագաստ
ընդ փեսային յարուցելոց. բարձր.
Ակայք

Վ՛կայք հաւատացեալքդ Ք՛ի. ցնծու-
թե՛ պանծասցուք. ընդ անմահին մահու
մեռանելով մեղաց. զի յարութե՛ նո՛ր
կենդանասցուք արդարու. Թե՛ Ծ. բա՛ր լձր.
Որ ընտրեցար ի սկզբանէ անապական Մ
կոյս մարիամ. լինել տաճար սրբու-
թեան. անճառ լուսոյն որ ի հօրէ. առ
նա միջնորդեա խօսնակ կեցուցանել զմեզ.
Որ առ ի քէն երկրորդ ադամ փառօք առաջ-
նորդն յանցանաց. բնութե՛ մերով պա-
հեալ. զմահաբեր պտղոյն լուծեալ
զպատուհաս. առ նա. Որդ աղաչեա մայր
՟ի՛յ ըզ ծնեալն ի քէն վասն մեր. զի
ընդ նմին պահեսցուք. որ յարութե՛
նորա նորոգեսցուք. առ նա.
Խ.իւնս եմ Ողորմեա ինձ Ած. Ո
Որ զառաջինն ոչ պահելով ըզ պատո-
ւիրանըն մեռաք. շնորհեցեր քեզ օրինակ
մեզ պատուիրան կենաց. զի պահելով կեն-
դանասցուք. ողոր. Որ ի խորհուրդ քո
կամաւոր մահուան եկեղեցի քո Ք՛ս մե-
ռանելով օրհնաց մեղաց. զի յարուցեալ
ընդ քեզ նորոգեսցի ի փառս. ողոր.
Ի բարձանց. փառք յարութե՛ քո Տ՛ր. Ա

Որ

Ո՛ր տրտմական չարչարանաց խաչին՝ քոյ
տէ՛ր. եկեղեցի՛ք հեթանոսաց. չարչարեալ
կրեց դողով քեզ օրհնութիւն՝ պահօք. փառ՟:
Տու՛ր մեզ տէր մահու քո նըմանիլ մեռե
լութբ մեղաց. զի՛ և կենա՛ց քոյ հաղոր
դիլ. արժանացուք կենդանարար արքայ
ութե՛դ. փառ՟:

Ո՛ր հայրն բարձրութեամբ յարարածըս
աՃ քո՛ հայր ամենակալ. օրհնեալ ես
Հ տէ՛ր ըստ հարցըն մերոց. Ո՛ր իջեր ի հըր
կէղ զարարածըս քո որդւովդ միածնիւ. օրհ.
Իղ Ո՛ր խնամես տեսչութեամբ զարարածըս քո
Գ հոգւովդ ճշմարտիւ. օրհ. Ը՟ զտէ՛ր Ա՟մենայն
գործեալք քո ըզ քեզ օրհնեն. Ո՛ր յոչընչէ
գոյացուցեր զերկինս և զերկիր. յի՛՟
շեա՛ զմեզ տէր մարդասիրութեամբդ քո.
ամենայն. Ո՛ր անդադար փառաբանիս ի
քո արարած՟ոց. ը՟ նկա՛լ զաղաչանըս
մեր եկեղեցւոյ քոյ. ամենայն.

Ո Հայր բարձրում ողորմ. խոստովանիմ առ
քեզ որպէս զանառակ որդին. Թո՛ղ ինձ
զմեղս իմ և ողո՛րմեա. Տէր որ գըթա
ցար ի կենդանականացն. գըթա՛ և յիս ի մե
ղաւորըս և ողո՛րմ. Տէր որ դարձուցեր զմ

մաքսաւորն

մաքսաւորն ի գիտութիւն ճշմարտութեան.
դարձո և զիս ըզ մոլորեալս ի քեզ։
Տէր որ ի վերայ քերոբէից փառաւորեալ ա
նիս քաղցրութեամբ խոնարհեալ ընկալ զա
ղաչանս մեր. Տէր որ շնորհեցեր ողոր
մութիւն ամ ազգի մարդկան. քաղցրութեամբ։
Տէր որ ուսուցեր մեզ յամ ժամ փառաւոր
տալ անուանդ քում սրբոյ. քաղց։
Որ համագոյից ես հաւասար հարցն մե բ
րոյ ամենայն. ողորմեա մեզ անդադար օրհնեալ զա
հաւոր անուն քո սուրբ։ Որ երգեցողաց
աղօթիւք հրաշացուցեր ի մէջ հնոցին ըզ
քո զանչափ զօրութիւնդ. ողորմեա մեզ անդադ։
Որ ապրեցուցեր զերիս մանկունսն ի մէջ
հրոյն բորբոքեալ բոցոյն. ողորմեա մեզ անդ։
Ի՚ց տր օրհնեցէք Միաբանութեան բարձր գ
արարէք յաւիտեան զանեղծն սուրբ Հայրն.
Զանժամանակեայն իսկութեան երկրպագուք
ընդ երկնայինսն. միաբանութեան բարձր
արարէք յաւիտեան զանեղծն Միածին.
Զանհաս եւ բարձրութեան. քահանայք
և ժողովուրդք միաբանութեան բարձր
արարէք յաւիտեան զանեղծն Հոգի։
Սուրբ բանակեալ ողորմ. խոնարհեալ յարարածս դ

ծըս

Փառք քո հայր ամենակալ և որդւոյդ միածնի. Որ արե-
գակն արդարութեն. ծագեալ ի հոգիս մեր
ըզ լոյս ճշմարտութեն. և որդի. Տուր մեզ
տէր զխաղաղութիւն. և փրկեա ի նեղչաց
մերոց հոգիդ ճշմարտութեն. և որդի.
ա Քեզ վայելէ տէր ած օրհնութիւն զոր համան-
պանք. Զ հայր և զորդի և ըզ սբ հոգիդ
գոհութեբ բարեբանեսցուք. Զ երրորդութիւն
միասնական գովեմք. և ըզ մի ածութիւն.
հ Որ յամենի ես կարող օրհնեմք ըզ քեզ
տէր. տէր ած հարցըն մերոց. Որ անապական
քո յով զօրութեբ պահեսցես զյուսացեալսն
ի քեզ տէր ըզ մանկունս. փրկեա և ըզ
մեզ մարդասէր տէր ած. Բարձրացուցա-
նեմք գովելով զանուն քո տէր. Թագա-
ւոր իր որ յաթոռ փառաց նըստիս. օգ-
նեա մեզ ի նեղութեն մերում. տէր ած.
գ Գործք տեառն ըզ տէր օրհնեցէք և բարձր
արարէք ըզ նա յաւիտեանս. Տիւք և գի-
շերք ըզ տէր օրհնեցէք. և բարձր արարէք. Լոյս
ըզ տէր օրհնեսցէ. և առաւել Քս և
բարձր արարէք ըզ նա յաւիտեանս.
ա Ի նեղութեն իմում օգնեա ինձ տէր. ըստ եր
բեմըն յուշանու և ողորմեա. Ի յանցանաց
իմոց

իմոց մաքրեա՛ զիս տէ՛ր. ո՛րդ երբեմն ըզ մաք
սա՛ւորն և ող. Ինքնագաւո՛ր շըրթանց
փըրկեա՛ զիս տէ՛ր և յարենէ՛ ապրեցո՛ և ող.
Ամենա՛յն զի՛նուորութիւ՛ք հրեշտա՛կաց տ
անդադա՛ր ձա՛յնիւ օրհնե՛ն ըզ քեզ. հա՛յր
ամենակա՛լ տէ՛ր ծ և միա՛յն մարդասէ՛ր. Ո՛ր
օրհնութիւ՛ք քեզ երկրածի՛նքս երգեսցուք.
առաքեա՛լ ի հօրէ՛ որդի՛դ միածի՛ն. ամէ.
Ո՛ւրախութ՝ ընդ քեզ գովե՛ն արարա՛ծք բազ
խօղ պարգևացո՛ղ հոգի՛դ ճըշմարի՛տ. ամէ.
Երգէի՛ն մա՛նկունքն ի հնոցին և ասէի՛ն Տ
տէ՛ր ած հարցըն մերոց օրհնեա՛լ ես յաւի ար
տեա՛նս. Մ՛ի մատնե՛ր ըզ մե՛զ ի սպա՛ռ սատ մի
նօրէնութե՛ մերում. վա՛սն աբրահա՛մու
սիրելւո՛յ քո՛յ. օ՛րհ. Է՛ջ հրեշտա՛կն յերկ
նի՛ց և զբո՛ց հրո՛յն շի՛ջոյց. և փըրկեա՛ց
զօ՛րհնաբանսն ի ձեռա՛ց մահո՛ւ. օրհ.
Ը՛զ տէ՛ր Ալէ՛լուիա՛յ և բա՛րձր ա՛րարէ՛ք
ըզնա յա՛ւիտեա՛նս. Զօ՛րեղք կե՛րպարա՛ն կեն Գ
դա՛նիք փառաւո՛րանե՛ն ի բա՛րձունըս. փա՛
ուըք քե՛ ի՟ գ հա՟ յր անե՛ղելւո՛յ. և՛ բարձ.
Վե՛ցթեւեա՛ն սերովբէ՛քն աղա՛ղակե՛ն անս՛
լռ՛վ. Ս՟բ Ս՟բ Ս՟ ի՟ բ տէ՟ ր անե՛ղէլո՟.
Ո՛ղջըմա՛ն իմո՛յ զարտասո՛ւս արկանե՛մ ո

առ. ջի

տուածին քո քրիստոս. թող զինձ ըստ մեղս
իմ ոչ երբեմն ըստ պատուիրանին. որ միայն յնդ-
եւն բազմագութ. Ընկալ զիմ աստուածին քո
քրիստոս որ հոգին եղ եւ բանն անմահ հօր
խնդրեմ ու զիս ըստ մոլորեալս. որ միայն.
Որ զըմ մեղս. իմ ցուցից քեզ քրիստոս որ քը
ժիր չէր հոգւոյ եւ տէր կենաց. բըժ
ըշկեա եւ զիմ զհիւանդութիւն. որ միայն.
ա Օրհն իմ. ամենեքեան օրհնեսցուք
եւ փառաւորս տացուք նմա. Սուրբն եւ
անմահի. երկինք ու երկրպագեսցուք եւ
փառս. Ամէն զհոգւոյն զմի զմարտութիւն. զոր
հոգւով մեծացուսցուք եւ փառս.
հ Բարերանեալ ես թագաւոր անմահ.
օրհն հարցըն մերոց. Պատուտուեցեր ուխտ
ընդ ծառայից քում աբրահամու. օրհն,
Բարձրացուցեր զմանկունս եկեղեցւոյ
սըրբոյ քո. օրհն. Որ զտէր օրհնեցէք
գ եւ բարձր արարէք զն յաւիտեանս.
Տուք եւ գիշերք զտէր օրհնեցէք
եւ բարձր. Լոյսք զտէր օրհնեցէք.
եւ տուանուեր. բարձր արարէք զնա ըստ
ըն նա յաւիտեանս.
ո Սրտանց զքեզ ի բազումս. Թէ մեղաց իմոց.
օրհն

մըթ խաղաղութեն. ծգնեա ինձ։ Տ. եկե
ծիմ հողմով անօրէնութե իմոյ. թափուծը
խա։ Ի խորըս մեղաց ծովու տարաբերեալ
ծըփիմ. նաւապետ բարի փրկեա զիս։
Մր ընծայեմք եւ իյերկիր նս ծըհնեմ Ե
մք զքեզ։ Զ որ հանապազ օրհնես
ցուք զանուն ամենասուրբ քո։ Ի բարձր արա
րէք ըզ տր աստուած մեր։
Ի բարեբանեալն, եւ իյաւիտեանս. տր Զ
մըթ հարցըն մերոց։ Որ բացէ ամեներ ի
մեզ զողորմութի քո. տր. Ի ստ ողոր
մութե քո փրկեա զմեզ ի մեղաց մե
րոց. տր. Ի զ տր օրհնեցէք եւ բարձր Է
արարէք ըզնա յաւիտեան։ Ի զ նըստեալն
ի քերոբէական աթոռ. որհ. Զ թագաւո
րըն քո եւ զան խաղաղութե. որհնեցէք
ժողովուրդք եւ բարը. Ո որ փառաբանեն
զորք անմարմնոց հրեշտակաց. քահանայք
ծառաներն ժողովուրդք առաւել բարձ
րացուցէք ըզ ը նա յաւիտեան.
Թողեն իմ. Ողորմեա ինձ տր։
Ի լըսել ըզ ձայն փողոյն յահագին աւուրն. Ը
յորժամ հարկանէ հրեշտակապետն. եւ կո
չէ իդ ամենատան. որ Ինըստեալք յատեանի

դատաւոր

դամատաւոր ահեղ․ յորժամ առնես հրափոր
ձութեան՝ վերջնումն որդւոց մարդկան․ որք

Ճ Ի՛ բարձանց․ փառք ընդ քեզ աստուած․
Սրբոյ սէին զինուորութիւնքն հրաշալի ձայ
նիւ․ փառաւորեալն ՚ի ամենայնի․ որ նշանակես
խաչելութեանս փառք․ Սրբոյ բանին որդիք մարդ
կան սաղմոսեսցեն և օրհնութեամբ․ աղաղակեն ՚ի
ամենայն երկրագունդ անհամեմատելի․ փառք․

ՃԿ Համապատուս զօրհնեալ գովութիւնս մարդա
սիրութեան ընդ քո ընկալ թագաւոր փառ
աց․ ըստ մանկանս եկեղեցւոյ քո պահեա
ի խաղաղութեան․ Որ տեսանող ես խորհր
դոց յերկնից ի յերկիր․ և տեսող ողորմու
թեան ազգի մարդկան․ ընդ մանս․ Ընդ սեր
բէսըն սքանչացաւ համաձայնեալ քեզ եր
գեմք․ երեք սքանչական երրորդութիւն խնայեա
գթութեամբ յաւիտենական փառօք․ և զմանկունս
քաղցրութեամբ յարարածոց քո․ և զմանկունս

ՀԲ Ինձ օգնութիւն ի տեառնէ որ արարիչ է
երկնից․ Ըստ որ պահէին զինեալ մարմ
նով․ ինձ․ Ով նա է որ տերանց
և արքայ յաւիտենից․ ինձ օգ․

ՀԲ Համբարձի զաչս իմ առ քեզ որ թա
գաւորդ ես թագաւորաց․ փրկեա զմեզ
մեղաց և պահպանեա յաներևոյթ թշնամեաց․
8 Ը 128 Արեգակն

Օրհնեալ են արդարութեամբ յեկեղեց լուսոյն ծագեալցն մեզ փրկչին. փրկել զմեզ. Օնձն է մաքուր քեզ պատարագ կայր դամ առ քեզ. հայր բազմագութ. փրկեր կեան զմեզ.

Ս. առաջնոց ընտրելոց սրբոյն Թէոդորոսի.

Որ ընտրեցեր ի սկզբանէ զհաճոյս եղեալսն ի մարդկանէ. որ եւ զի նուիրեալ քեզ Թէոդորոս. զոր խառնեցեր ի դասս երկնաւորաց զօրացդ. աղաչանօք սորա կեցո զմեզ քրիստոս թագաւոր. դՁ մի

Որ յօրինակ աներեւոյթ վիշապօձին զոր եւ կոխել հրամայեցեր. արիաբար Թէոդորոս զերկել զգլուխ վիշապին խորտակեաց քոյով զօրութեամբդ. աղաչ:

Որ ըզ հուրն արկեալ յերկիր բորբոքեցեր յոգիս սրբոյն Թէոդորոսի. որ եւ ըզ տաճարն լուցեալ ըզ կուռոցն եւ մատոյց զանձն ողջակէզ քեզ պատարագ ընդունելի. աղաչ.

Յօձէն խաբեալ և այ և պըտղոյն կերեալ
մատոյց և առաւադամ փառացըն զըրկեալ

Ո՛ր զօրէնս սրբութեան պահոց նախ ի դրախտին սահմանադրեցեր. զոր ոչ պահեցին նախաստեղծեալքն. Ճա՛շակմամբ պտղոյն ճաշակեցին ըզ դառնութիւն մեղաց և մահու. վասն որոյ շնորհեա մեզ տէ՛ր ճաշակել ըզ քաղցրութիւն քոց պատուիրանաց։ Ո՛ր զանմահական վիրաց մեղաց հարուածս յորդես ի թշնամւոյն. և ի բազմապատիկ հիւանդութե՛. կարօտացաք մարդասիրիդ բառնալոյ ըզ ցաւս մեր. վասն որոյ բժշկեա ըզ մեզ քրիստոս որպէս մարդասէր։ Ո՛ր եկիր ի փրկութիւն մարդկան ծնընդեամբ կուսին մարիամու. և կենդանի նայեա քո յարութեամբ. հրաւիրեցեր ըզ մահապարտսն ի յարութիւն անմահութեան. վասն որոյ աղաչանօք մօր քո յ կեցո զմեզ փրկիչ։

Ո՛ր զերեւնդոյն փառօք բարձրացուցեր զմանկունս եկեղեցւոյ քո Տ՛ր. խոնարհութեան քո զանձն պարհու. մաքրեա զնորդ ըզ ի յերկնային վիճակս հրեշտակաց. աղաչեմք անապականութեան մեզ տէ՛ր ի յար գարութեան։ Ո՛ր. զդատաւորութեան պղտորին

Զաւշակն

Ճաշակմն որով միաւոք յարդարութե՛․
պահհերով քո քաւութենօրենայ փոխեցեր ի
քաղցրագոյն օրհնաց քոց Ճաշակութն․
մաղթեմք մք արքո մեզ տէր զուրախարար
սիրոյ քո զբաժակ կն․ Ո՛ր անապականն
ծնընդեամբդ քո լուծեր զերկունկն
նախամօրն․ մարիամ մայր տն․ բարեխօ
սեա առ միածին որդին լուծանել զկա
պանս մեղաց մերոց․ և մղձկեալ փրկել
զանձինս մեր ի փորձութենէ․

ակ Ո՛ր յաւուրս քան զյաւիտենանս անժամա
Հ նակ ծնեալ ի հօրէ․ անճառաբանելի բանդ
աստուած որով եղեն երկինք և երկիր․
օրհնեմք զքեզ տէր հարցն մերոց․
Ո՛ր ի պատկեր աստուածութեր քո զմարդ արա
ցեր զմարդն առաջին և զպատուիրանն
ոչ պահելով դարձաւ ի հող ընդ մահու
անկեալ թագաւորութեն․ օրհ․ Ո՛ր զգե
թութե՛ արարչական սիրոյ քո ոչ դար
ձուցեր յորդւոց մարդկան․ այլ շնորհեցեր
ըզ յոյս անդրէն դառնալոյ ի կայանս որով
զենովք յանմահութեն վերափոխեցեր․ օրհ․
Գ Ո՛ զտէր օրհնեցէք բա [illegible] բարձր արարէք ըզ
նա յաւիտեանս․ Ո՛նդ նախահօրըն ադըամու

թն՝ որ վն ելիցն ի դրախտէն կենաց·
ընկա ցուք և մեք ըզ տըրտմութի ապաշխա
րութեն՝ զի յարութեն ըն քո արժանասցուք մը
տից դրախտին եկեղեցւոյ· բա· Ընդ ենով
սայնւ հապետին որ յուսացաւ կոչել զանուն
տն այս· յուսասցուք և մեք յարութե ըստ քո ի
յաւնեանն որ վաւ ի կեան նոյն յաւիտենից· բա
Որ ըստ կենանքն անմահաբար մահկանա ժ
ցու բնութեա՝ ի քեզ կրեցեր տր կոյս
մարիամ· որով մեռեալքս որք յադամայ
կենդ անացայք յուսով յարութե· առ նա
միշտ բարեխօսեա վասն անձանց մերոց·
Որ ըստ բանին անեղական զէակն եից
գոյացութեց՝ անձառաբար ծընար մար
մին եղեալ ի փրկութի եղա կանանցս· առ·
Որ ըստ պտուղն իքէն կենաց ընծայեցեր
մեռեալն ադամա մայ· զորոյ պանծօք քառասն
օրեայ քառեսց զպտուղն ձաշա կուսն և յան
վախճանն ըզ նոյն վերածեաց ի կեանս· առ·
Որ առաքեցեր ի հայրական ծոցոյ ծած ո
կեալ խորհուրդ ընդ հօր յաւիտենան· և
առեր մարմին զմեղուցելոյ նախաստեղ
ծին յանապական կուսէն անձառամբու
թե՝ վասն մերոյ փրկութե ողորմեա·

Որ

Որ փոխանակ ճաշակմանն դառնութե
մահաբեր պտղոյն․ անձուշակ լինել վ․քո
քառասնօրեայ քաղցրացուցեր յօժարով ըզ
լուծ նոր քո օրէնաց․ վս մեր։ Որ աջակողմ
աւազակին բացեր ըզ դուռն դրախտին
կենաց․ բաց եւ մեզ մեղաւորացս ողորմու
թբ որք ընդ նմին զքեզ դաւանիմք
տր եւ թագաւոր․ աղաչեմք ըզ քեզ ողորմ։
ա Որ անմարմնոց հոգեղինաց դասակցեցեր
զքսն զեկեղեցի․ որք ընդ նոսին համա
ձայնեալ փառաւորեմք սր զերրորդութիւն
սրբական սրբասացութբ․ երգելով ըզ
փառս ի բարձունս։ Որ յաղթեցեր մերով
բնութբս ի փորձութե կամակորն ձեռն․
որով ետուր իշխանութի որդւոց ադամայ
կոխել ըզ գլուխ չար վիշապին․ եւ ընդ երկ
նայնոյն երգել ըզ փառս․ Որ գալստեանմբ
քո վերածեր ըզ մեզ յաշխարհական մեղաց
ծի վէս․ տրդաւորեալ լերամբ ուռկա
նի վիմին հաւատոյ զոր ի ծովէն հրաշա
գործեցեր․ երգեմքս քեզ ըզ փառս ի․

ակ Ք անուն քո քս օրհնեմք․ փառաւոր
Հ րեմք ըզ քեզ անէծ հարցն մերոց,
ի ջեր ի հնոցին բաբելոնի․ փառ,

Իւ

Որ փրկեցեր զերիս մանկունսն ի հրոյն
բորբոքելոյ. փառք Տէր զՏէր օրհնեցէք և բարձր գ
արարէք ըզնա յաւիտեանս։ Առաքեցեր հուր
իջեալ ի հնոցն և թօթափեցեր ըզհուրն ի
նոցանէ. և անկէզ պահեցեր ըզմանկուն
սըն ի հրոյն. օրհ։ Այ մանկունքն ի հնո
ցին գոհանային՝ որ պահեցեր ըզմեզ ի
հրոյս. և արժանի արարեր օրհնել ըզքեզ
միշտ և գովել զանուն քո յաւիտեանս։
Ով կենցաղոյս հանապազ զիս ալէ դ
կոծէ. Սըրըրկեալ ալիք թըշնամին
ինձ յարուցանէ։ Նաւապետ բարի լեր
անձին իմոյ ապաւէն.
Ի համբառնալ իմում առ քեզ զաչս իմ ե
ողորմեա ինձ Տէր. Ի յօրհնութեան նոր օրհ
նեցուք զքեզ Քրիստոս փրկիչ մեր. Այցելու
մեր և փրկիչ կեցո զանձինս մեր.
Որ խոնարհեցուցեր ի սկարութիւս մեր մար զ
դկութեամբ Տէր. օրհնեմք ըզքեզ զ Տէր Ծ
հարցըն մերոց. Ա բարձեր ըզմեղս մեր
չարչարանօք քո. շնորհեա բանաւոր հօտի
օրհնել զանուն քո անդադար. Տէր Ծ.
Որ տարար ըզ աքանչելիս ի հնոցին. ա
րալ ի մէջ զօրութեամբ քո մարդասէր Տէր Ծ.

Ո.գ

Գ Ըզտէր օրհնեցէք բարձր արարէք ըզնա
յաւիտեանս։ Օ՛ցէք Ո՛ր ըզ հուր հընո
ցին շիջոյց և զմանկունսն ապրեցոյց ի
բո ցոյն. բարձր տրա։ Օ՛ցէ։
Օրհնութեամբ որ հոգւոյն փրկեցան մանա
նիանքն. և երգէին միաբանութեամբ. բա՛ր։
Մեծ ձեռն յընկըզմիլ օգնեա ինձ նաւա
պետ բարի. քանզի ծանրացայ ի վերայ
իմ բեռն մեղաց։ Յօ՛ յօգնել ինձ
փութա քանզի խորքըդ չարեաց ընկըզմեն
զիս յանդունդս. այլ դու նաւապետ լեր և
ինձ ձեռնտու։ Փրկեա ի վտանգէ
ըզ նաւաբեկս ի յալեաց ծովուս. քանզի
կորընչիմ ի մեղաց անօրէնութեն իմոյ։
Բարձրեալ ահաւոր տէր փառք քեզ.
Բարձրեալ մայրն վերին աթոռոյն.
ահաւոր վս ահեղ ատենին. բարձր։
Բարձրեալ ես դու յերկինս տէր. յամ
երկիր է՛ն փառըք քո. բար։ Օ դու
բարձրացուր ըզ մեզ փրկեցեր. նըստար
ընդ աջմէ հօր մեզ կեանս շնորհեցեր. բար։
Օրհնեալ ես տր ած հարցըն մերոց բարեբանեալ է
անուն քո յաւիտեանս։ Ա՛ն ուխտի հար
ցըն մերոց. տր մի մատներ ի յապական վս անո
ւանըդ

ւմնըգ քրիստոսըբըոյ։ Բռաւաւէլ փառաւոր
րեալդ անուն փառաց քոյ տր մյա իտեան
Ս զտր օրհնեցէք եւ բան ըձր ամրարէք․ ըզ գ
նայաւի․ Ջուր եւ գտերեր ըզ տր օրհնե
ցէք․ եւ ամենաւէլ բան ր․ Լոյսք ըզ տր
օրհնեց [illegible] ացէ․ եւ ամենաւէլ ... ոօ
բան ըձր ամրարէք ըզ ընդա յաւիտեան․
Բ ղյչէ մըզքեզ տր պարգեւեա ինձ․ մյաչ ռ
խոսրութ լէւանայ ըզ մեղս իմ եւ օղորմեա
Օրհնաբանութ իմ եւ զհաւատոյ սըրտի
իմո․ մարդասիրութըդ քո ընկալ տր եւ օղ․
Ա երհնեցի խընդրելով իմ առաջի քո
տր բարերարութըդ քով խնայեա յիս եւ օղ․ տ
Ջուք փառօ տր բընակելոյն իյերկինս
միածնութ․ Բընակելոյն իսըրբութե
մատուցոք զաղօթս մըր․ եւ խնդրեսց
ցուք զողորմութ ի բարերարէ տնէ մերմէ․
Յանձն փառաց խոնարհեցաւ վասըն
փըրկութե մերոյ․ զի դարձուսցէ ըզ մեզ
լուրեայս ի գիտութի ճըշմարտութեն․
Օրհնեսցուք իսըրբութե անձանց
մերոց գոհաբանելով․ եւ խնդրեսցուք զո
ղորմութի իբարերարէ փըրկչէն մերմէ․
Օրհնեալ եւ փառաւորեալ տէր հարցըն հ
մերոց․

մերոցս։ Բարձրացար ես յամենայն տէր կեցո զան
ձինս մեր։ Այլ ամենքն որ դառնադարձեին զորս
տրտմեցուցանեն և գնացին ի մէջ հրեղինացն հրոյն.
Գ զամ ծ փառաւորեսցին։ Եւ զ տէր օրհնեցէք
բարձրացուցանէք զնա յաւիտեանս։ Նշմանք
որոց ... հրեշտակացն ցօղաննայր. ամենա
դ ... գովելով բան։ Յաղթեցին զօրութեան զօրհ
նաբանն աղբերացն. ընդ նոսին գովելով.
Դ Բարձրեալ ըզ քեզ հայր երկնաւոր. մի
դարձուցաներ զերեխայս քո յինէն. զի
նեղեալ եմ ես վտանգաւորս լուր ինձ տէր.
Անօրէնութեամբ անձն իմ անօրէնութեան. մի կո
րուսաներ զիս տէր սանօրէնութեն իմոյ.
որ խնդրողդ ես մոլորեալ ոչխարս։
Ողորմեցար մեզ ընկերքն անձն իմ.
ընկալ զիս որպէս երբեմն զբն ըզ պետրոս. որ
ծնեփիմս աշակերտեալ յանցանօք։
Ե Փառք պատիւ և գոհութիւն տէր անմահ
քնարս ... փառք տէր ... փայ
լէ փառաբանութիւն և երկրպագութիւն։ Օրհ
նեալ տէր բարերար որ ուսուցեր մեզ յամ
Զ ժամ փառաբանել անմահական բարեխօսիւ։
Է Փառաւորեալ յաւիտեան էրծ հայրն մե
րոց կեցո ըզ մեզ։ Որ արարեր ողորմութե

ե

ի մէջ հնոցին՝ եւ կենդանարար ցօղով քով փրկէր
կեցեր զերիս մանկունսն։ Օ հուրըն բարբառ
քոյլ մանկունքն հաւատովքն չէ ջեռուցին
եւ պատկերին ոսկւոյ ոչ մատուցին խունկս.
այլ քեզ Աստուծոյ հարց. Ի զՏէր օրհնեցէք բարձր Գ
արարէք զնա յաւիտեանս. Յղեր ըզ ցօղ ողոր
մութեան երից մանկանցն ի հնոցին. բարձ.
Ի անուն Աստուծոյ լոյս ծագեալ ի հնոցըն. զԳա
լուստ միածնին երգելին մանկունքն ընդ բարձ.
Ի ջեռեալ ատրուշանն կենսաւորեր հրեշտակաւն զհայր
ի յերկինից տայր փառաւորել. բարձ.
Մեղայ Տէր բազում ողորմ Աստուած մեղայ ո
ողորմեա։ Մեղայ Տէր եւ անկանիմ առաջի
քո. մեղայ ողո. Մեղայ Տէր խոստո
վանիմ ըզ յանցանս իմ. մեղայ ողո.
Ընդ երկնային զօրութեանս օրհնեցէք ա
ըզ Տէր ամենայն երկիր. եւ բնակիչք երկրի.
Օ անուն Տէր փառաւոր նորա գովեցէք յերկ
րէ որդիք մարդկան իշխանք եւ դատաւ
որք երկրի. Ձայնիւ երգով ցնծու
թեամբ բարեբանեցէք զԱստուած ի սրբութեան
նորա մանկունք եկեղեցւոյ սրբոյ.
Օ անձամբ ու էութեան եւ ըզ մի Աստուածութեան Հ
բարեբանեմք Հայր Որդի Տէր Տէր հարցըն մերոց.

Սր

Որ վասըն համ ըզքեզ մերոց իջեր ի փրկել
զարարածըս քո … տէր. Որ նըստիս ի
քրովբէս և հայրն քաղցրութ յարարածըս
Գ քո … տէր. Ո՛վ տէր օրհնեցէք երան ըսնր
արարէք ըզն յաւիտեան. Տիեզերք գիշերք
ըզտէր օրհնեցէք. և առաւ … եր բան ըսն.
Լոյս ըզտէր օրհնեցէ … խոցէ և առաւ
… բա՛ ըսնր ա՛րա ըսէք ըզ ըզնասյա.
Դ Թագաւոր Մեղա … քեզ տէր քաւեալ
զիս. Մեղուք անօրինեցաք ամէն նեղեան
ոչ պահեցաք ըզ պատուիրանըս քո. մեղաւ.
Պարծիր տէր ի թագաւորութեանէ քում.
անցո իմ … ըզ ցասուցըն քո. մեղաւ.
Ե Որ տէր ես երկնի և երկրի ըզ քեզ օրհ
նել … զըւարթութեանք երկնից հոգևոր եր
գով. Օրհնեմք ըզ քեզ … փառաց թա
գաւոր. որ շնորհեցեր ըմեղ … ձայնակից
լինել զըւարթնոց երկնից. Միշտ երրորդու
թի անմահ աղօթիւք սըրբոց քո …
կարդամք առ քեզ լուր ձայնից մերոց.
Զ Յոյս փառաց բանդ … որ ծագեցեր
ի մեզ ըզ լոյս գիտութեն կարդամք առ քեզ
տէր. առաւօտու աղօթք մեր հաճոյացին
քեզ. Համազգեցոյն վեր օրհնեալ ի մարդ

կանէ

կանէք երկրպագեալ. բնակեալդ ի լոյս անմատոյց կարդամք առ քեզ Տէր. առաւ. Երեք սրբեան տէրութիւն միասնական աստուածութիւն բնակեալդ ի լոյս անմատոյց.

Օգնական մեր լեր Տէր և ապաւէն յա հբ մենայն ժամ ամրացո աներկիւղ զհաւատացեալս ի քեզ. Հայր բարգուած ողորմ որ խնամօղդ ես յամի շնորհեա մեզ խաղաղութիւն. հաստատեալ ի նաւահանգիստ. Որդի միածին որ ի կամաց ես քերոբէից շնորհեա մեզ յաջողումն. դասիլ ընդ նորա սրբոցն: Հոգիդ ճշմարիտ որ միշտ յանձինս փառաց բարեբանիս ընկալ զզմեր օրհներգութիւն. ի ժամ երեկոյի:

Ի երեկոյեան ճաշուն սրբոյն Կիւրղի Ալեքսանդրացւոյն հայրապետի.

Մանկունք նորոգ սիոնի. փառաբանեցէք զերրորդութիւն ընդ յիշատակ սըր գծ բոյն կիւրղի հայրապետին. տօնելով այսօր ընդ զօրս անմարմնոցն. օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն ինոր. Այարեկի սրբութիւն և ի տօն ուրախ փառաւորութիւն. ընդ յիշ. Քահանայք և պաշտօնեայք միաբան հաւատացեալք. ընդ յիշ:

Կանոն

Պահէր զերամ խոզիցն անառակ որդին․
ցանկայր լնուլ զորովայն յադմամբ եղջերբին․

Որհնեմք ըզքեզ անմարմին [illegible]
որդւոյդ միածնի • զոր առաքեցեր
ի դառն ձուլմամբ մոլորեալ [illegible] •
դարձեա և զմեզ ի մեղաց որդւոյ քո, չար
չարանօք • Պ[illegible] ըզքեզ բանն և լոյս որ
զտերունական քո պատուերս • լուսով [illegible] քո
գթութեան վերականգնեցեր • կանգնեա
զանկեալս [illegible] մեղօք քո [illegible] չարչարանօք
Բարեբանեմք զփառաւորեալդ հօր զհոգի
[illegible] • որ նորոգեցեր ըզ հնացեալս
մեղօք հրեղինօք [illegible] • նորոգեա և զմեզ
ի մեղաց նորոգութեամբ քո [illegible] հայրդ • Ս[illegible]
ցեր բարերարութեամբ [illegible] զօրութեամբ • և
բնաւ կարասնութեամբ հոգւոյն որ [illegible] զբանն
[illegible] խոնարհեցուցեր [illegible]
Լոյս ի լուսոյ ծնունդ և ծագումն • որ
[illegible] ի խնդալ մոլորեալ [illegible] բնու
թեամբ • զոր ընդ խաչին [illegible] •
[illegible] զմեզ ի մեղաց մերոց • Ա[illegible] սուր
բոց [illegible] • որ [illegible] տան քո [illegible]
ի մեղաց [illegible] • ի [illegible]
տեալ զպատուէրս քո [illegible] • նորոգեա
զմեզ ի հնութենէ մեղաց • Ընդ ամենայն [illegible]

որդւոյ գոչեմք առ հայրըդ գըթած․ մե՛
ղաք յերկինս և առաջի՛ քո․ քաւլիչ յանցա
նաց․ եւ Է յառաջ սիրով գըրգեա՛ համբու
րեա․ մաքրեա։ Աղբեւր կենաց բըղխեալ
յեդեմայ դը. ծածկեն․ որով արբեցաւ եր
կիր ծարաւուտ հոգւոյն իմաստնոց․ տա՛ր
մեզ մաղթեմ անըբծերս արտասուաց․ մաք․
բե Որ զորեանկանըդ կերպարան ըզգեցուցեր
Հ ծառային․ և զարդարեալ փառօք եդեր ի
դրախտին․ օրհնեալ ես Տէր Աստ հարցըն
մերոց։ Որ ձայնակմամբ պտղոյն մահու
յանմահից կենաց մեռաք․ իսկ գալըս
տեամբ քո վերըստին փակեալ դրախտին
դուռըն բացաւ․ օրհ։ Որ փոխանակ մահա
բերին որով անէծքըն տըրտմագին․ մեզ
փայտ կենաց ետուր զխաչ քո լուծեր նո
Գ վաւ ըզ կապ մահու․ օրհ․ Ըզ Տէր օրհնե
ցէք և բարձր արարէք ըզ նա յաւիտեանս։
Որ պարեցոյց զնոյ տապանաւըն պահելով
համայն աշխարհի․ և զհեղեղ մեղաց մարդ
կան հեղեղաւ ջուրց դադարեցոյց․ և բա։
Որ ի ծով այ․ աշխարհի չինեաց տապան
զեկեղեցի․ և ի սմա զօժանդակեալ հ
գիս փրկեաց ի ջուրց մեղաց․ և բա։

Որպէս լեռն մայր լուսոյ մարիամ. եր Մ
կիր բանաւոր արեգականն օթարան.
լեռ բարեխօս վասն անձանց մերոց.
Խնդա տաճար բանին աստուածոյ. բար
ձող տրտմութեն նախամօրն եւայի. լեռ.
Ցնծա իմանալի արեւելք. քանզի ի քեւ
ծագեաց մեզ լոյս երեւելոց Քս. լեռ.
Թ. իւնս իմ Որ խոնարհեցար ի բարձանց. Ռ
Հովիւդ քաջ թողեալ յերկինս
զհօտ քո անմոլար. վասն մոլորելոյ ոչ
խարին ողորմեա մեզ աստուած.
Որ լուսով աստուածութեն քո լուցեր զճրագ
մարմնոյդ ածեր աւել ի տան քո աշխար
հի. վասն պատկեր իքո. զոր նորոգեցեր ը
ողոր. Որ դժոխմամբ սինաւական մարդկու
թեանս զըդ պարարական հօր հաճոյեցեր
զենար պատարագ. վասն հաշտութեն
երկնաւորաց եւ երկրաւորաց ողոր.
Ընդ լուսափայլ զուարթնոցն ըզ յա Ա
րուցեալն օրհնեսցուք. եւ մաղթելով
խնդրեսցուք մաքրել ըզ մեզ ի մեղաց.
Ընդ խմբակներ սրբ կանանցն անմահ
քարոզմանն անուշից. խունկս աղօթից մա
տուսցուք մաքրել ըզ. Ընդ իւղաբեր

ընկեցին առաջաւորսն զմարդկան ի բարձրագոյն այս
տասնաւորաց պայծառացուցէք [illegible]
[illegible] Որ ընդ ՔՍ ի պահելով յաղթող
լուսացուք փառաւորողին. Եւ ընդ նոցա հրեշտակս
Երգեսցուք փառս ի բարձունս ածյ.

ԲԾ Ե Օրհնեալ ես Տէր Աստուած հարցն մե
րոց. Որ իջեր ի մէջ հնոցին և
փրկեցեր զերիս մանկունսն. ըզ
քեզ օրհնեմք անդադար Աստուած հարցն.
Մխիթարական ն տէր [illegible] որ յամ մե
բարեբանեալ. ընկալ ըզ մեր օրհներգութի
Գ ւն. Որ զՏէր օրհնեցէք և բարձր արարէք
ըզ նա յաւիտեանս. [illegible]
բան երգով բարեբանեցէք. և բարձր.
Որ զնորաստեղծն ի վերայ քերոբէից. քահա
նայք [illegible] բարեբանեցէք. և բար
Ո Պարզ [illegible] զցնծութեամբն ի մէջն յաղթական
հողեղենացս. բարձրագոյն Տէր [illegible]
մի կերպարանեալ. Կանգնեա զանկեալս
գլխաւորման զվերուստ [illegible] ի թշնամե
որ բժշկես հիւանդաց բժշկեա
զիմ զհիւանդութիւնս. [illegible] յանցանաց իմոց
թողութեան անձին իմ [illegible] ըզ մաք
րութիւն. [illegible] ըզ մեղաւորս

Մէ

Որ ի վերուստ ես քան զամ ընդ միտս եւ տ
զխորհուրդս · փառաւորեալ թագաւոր խնկեալ
եմ իմաստ· Որ միայն ունիս զանմահութիւն
եւ զանեղծութիւն· փառք · Որ նստիս ի քերով
բէս երրորդութիւն անբաժանելի· փառք ·
Որ երկրպագեալդ ես ի հրեշտակաց եւ
ի մարդկանէ · փառք ·

Որ ապրեցուցեր զերիս մանկունսն ի հնո հ
ցէն եւ զմեզ ապրեցո յահագին հրոյն ած
տէր Աստուած հարցն մերոց · Որք երգով օրհ ակ
նութեան ընդ հրոյն ի ցօղ փոխեցին եւ
զթագաւորին յամօթ արարին · ընդ նոսին
օրհնեմք ըզ քեզ տէր Աստուած · Տէր հարցն մե
րոց գովեմք · ըզ քեզ եւ առաւել բարձրա
ցուցանեմք · որ զմիածին առաքեցեր փրկել
զմեզ մեզ տէր Աստուած · Քեզ տէր օրհնեցէք · գ
Միաբանութեամբ տուք փառս եւ բարձր
արարէք ըզ նա յաւիտեանս · Որ ի բարձու
նս բնակեալդ ընդ խոնարհս տեսանողդ ես
մեզ · Ահա հասանեմք եւ պաշտօնեայք երկր
պագանեմք եւ կուսանք · անդադար զսուրբ
ծնողն զօրութեանց գովեցէք եւ բարձր ·
Միաբանութեամբ քերովբէից դասուց բոլ ո
որ պաշտօն զորութեան ըստ պատուոյ · եւ

կոչ

կեցո՛ միայն մարդասէ՛ր։ Որ երկայնամի՛տ առ-
նես առ ամենեսեան ողորմեա՛ց անձի՛ն իմոյ
բազմամեղի՝ և կեցո՛։ Ամենաբաւական
ողորմութեան՝ շնորհս պարգևեա՛ ինձ յաւհա-
գի՛ն առատալին ըստ թողութեան․ և կեցո՛։
Է Օրհնեմք ըզ քեզ անըսկիզբըն հայր։
յամենայն ժամ օրհնութիւն ի բարձունս։
Գովեմք ըզ քեզ միածին որդի՝ յամե-
նայն ժամ գոհութիւն ի բարձ։
Բարեբանեմք ըզ քեզ սուրբ հոգի՝ յամե-
նայն ժամ փառըք քեզ ա՛ծ։
Ը Որ ահաւոր քոյով զօրութեամբ յերկըրս ցուցա-
ւորըս փոխեցեր ըզ բոց հնոցին․ ըզ քեզ
օրհնեմք անդադար տէր հարցըն մերոց։
Որ ըզ ծառայս քո զվըտանգեալսն ի հնո-
ցի՛ն պահեցեր անապական․ ըզ քեզ ծա-
նուցեր արարիչ և տէր գոլով․ ըզ քեզ օրհ-
Ընդ երանելի մանկանցն երգեսցուք ի
նեղչաց մերոց փըրկեա ըզ մեզ․ և մի իսպառ
մոռանար զի գնի՛նք արեան քո եմք․ ըզ քեզ
Թ Ըզ տէ՛ր օրհնեցէք և առաւել եծծ՛ բարձ-
րացուցէք ըզ նա յաւիտեանս։ Զան բաժա-
նելի՛ սուրբ զերրորդութի՛ն արժանաւո-
ր ձայնիւ․ գովելով օրհնեցէք և առաւ.

Օ երկըրպագեալըն յամ արարածոց համա
գոյակից և ձայն հոգւոյն. բարեբանեալ ըն օրհ.
Ի՛ ազգս մեր քո գըթութիւնքդ՝ բազմաց
անձին իմոյ. որով փրկեցեր զմեզ քաւիչ է մե.
Օ՛ է զմեզ անձն շաղկապ որ մեղաց չարեաց խաւա
մամբ. որով փր. Ի՛ քո ես միաւորեալ գանձ
ու անձն յորժամ գալոց գալստեան գերկրի. որով
Օրհնեսցուք և գովեսցուք անճառելի
բարձր արարածոց և բարեբանեսցուք զան
ձն քո. փրկիչ մեր փառօք.
Երեր շնորհ և մարդկեղէն արարածոց
չեզուք. ըզ մեզ միայն օրհնեն փրկիչ
մեր. Երկնային զօրութիւնքն անդադար օրհ
նութիւն մատուցանեն մեզ. փրկիչ մեր.
Ո՛ւղիղ են ճանապարհք քո յամենայն ար
դար. որ ըստ հարցն մերոց. Ի՛ զ բանա
ւոր պատարագս յանձանց խոնարհաց ըն
կալ. որ. Ի՛ տաճարի սրբութեան փառաւո
րութեան մատուցանեմք քեզ. որ. Ի՛ զ որ օրհ
նեցեք ... բարձր արարեք ըզ նա յաւիտ
եանս. Տէր և գիշեր ըզ որ օրհնեցէ ք.
Լոյս ... բարձր արարէ ք ըզ ը
նա յաւիտեան. Իսրայէլ ըզ որ օրհ
նեցէ ... Քահանայ ք ան

դադար

դադար բարեբանեցէք զանքննելին եւ
զգայարանի մեծութեն. եւ անուանեալ ի բարձր.
Ո Ողորմ մինչեւ յերկինս եւ զարդար ընդ
ցամաքումըն քո շարժեցաք ի մեզ. Տէր ընդ
մեծի քում ողորմութեանդ ողորմեա մեզ:
Ի վեր մինչ ի դրախտն ընկեց զմեղաւորս յա
նորոգէ նորութեն մերում. Տէր յիշեա ընդ փրկ
արեանն որդւոյ քո եւ ողորմեա. Համբարձեալ
ի մէջ Տէր նստ շարունակ խաչին քո զմեզ դիմա
մարտ եւ զանօրէնութ դատողին. եւ մեզ տուր
յանպականութեն զքո ժառանգութեան:
Տ Ընծայեալք փողոյ սաղմոսարանաւ եւ
քնարիւ օրհնեցէք ընդ Տէրն իյերկինս.
Որդիք սիոնի ցընծութ եւ ուրախութ
դոփեցէք զորդին միածին: Նա զոր
զհոգւոյն սուրբ շնորհ բարեբանեցէք. եր
գով եւ ձայնիւ ցնծութեան:
Ղ Մանկունք եկեղեցւոյ փառաբանիչք սուրբ
երրորդութեան. օրհնեցէք ընդ հայրն երկ
նաւոր անդադար երգով. Պաշտօնեայք
խաչին լուսաւորեալք մեր անճառ զարմանալեաւն. գո
վեցէք զորդին միածին անդադար. Քահա
նայք հոգեւոր երգով ընդ սերովբէսն եւ ընդ
քերովբէսն. բարեբանեցէք զհոգին ճշմ
մարիտ անդ.

ամբարտաւանելով զանձս մեր կարդամ մեզ առ հզ
քեզ մարդասէր որ յանցեալս ողորմեցեր այժմ
ուղղեա նշանակս. Որդի հօր միածին աստուածային քո
ողորմեա ինձ մեզ բարեխօսութեամբ. որ յաւէտ
մարդասիրական զօրութեան դու ես. Փառաւորեմ
քեզ հայր փառաւորեալ յաւիտեանս.
փառք ամենազօր տէրութեանդ քո

Հարցըն մերոց օրհնեալ ես տէր և բէ
փառաւորեալ յաւիտեանս. հ

Մի յիշեր զմեղս քո մի մերժեր զմեզ
մեզ յողորմութենէ քում. Առաջի արարչի
ցուցք զանձինս քո տր. Թագաւոր հզօր և
զզօրութեան. Ի զերծ Պետրոսիւ քո ծէրս
նորա ըզ քեզ և առաւել բարեխօսութեամբ.
Որ ըզ հուրն շիջուցեր և զմանկունսն
ապրեցուցեր. փրկեա. Ամենօրհնեալ ամէն
քայլն ընդ առաւել հրաշալի Ձայնէ իբր
ընկալք արտասուս ծառայից տր. զի և ես
ըստ Ձեզ օրհնեմ զթագաւորն անմահ.
Ժամ ժամ աղաչանք իմ առ ե ի մեզ
ղաց իմ ցնծա առաջի տր. Հնազանդեցո իմոց
զօրհնութիւն իմ սուրբ ողորմեա մեզ քեզ թող
թնձ տր. Որ առաջնոյ իմոց մեզ կարեր տր.
զի պանծացուցանել եմ ես յանցաւոր երկիր.

Մեծար

ա Սքանչութեան տուք փառս ի բարձու
նըս Թագաւորին յաւիտենից․ Որ ինքն փա
ւօք է փառաւորեալ․ Երկրկինս եւ ի յերկ
րի․ Լուսաւորեա տէր զանձինս մեր․
լուսատու տիեզերաց։

բ Որ հայրըցըն մերոց տէր փառաւորեալ
յաւիտեան։ Արարչակից հօր որդիդ միա
ծին․ կենդանարար տէր եւ յոյս աշխարհի։
Ըստ ողորմութեան քում կեցո զմեզ փրր
կէչ․ Եւ մեք զանձինս քո փառաւորեսցուք․

գ Ըզ տէր օրհնեցէք եւ բարձր արարէք
ըզնա յաւիտեան։ Պաշտեցէք ըզ տէր օրհնե
ցէք եւ փառաւորեա Լ բարձրըր։ Ինքն ըզ տէր
օրհնեսցէ։ Որ թագաւորն ամենեցուն տէր
ժողովուրդք․ օրհնեցէք։

դ Թուիս իմ Ողորմեա ինձ տէր իմ ողոր
մեա ինձ․ զի անպատասխանի եմ յամենայն թող
ինձ տէր։ Հաւատապեալք Պանդապարհըք
քո հուզ Լ ես միայն մոլորեցայ դարձո
զիս․ եւ ողորմեա ինձ տէր։ Թուեան քո
Դատաստանըք քո արդար են ես միայն
եմ մեղուցեալ քաւեա զիս․ եւ ողորմ։

ե Յորժամ գայցես բազում հրեշտակօք
տէր ի դատել զերկիր։ Յայնժամ շնորհին

զօրութեանք

զօրութիւնք երկնից տէր․ ի յահէ քումմէ։
Ս՛ւ յայնժամ ամուր լեր իմ օգնական տէր
իմ և աստուած իմ։

Մանկունքն ընդ գերեալս իմաստ հնոցին ըզ Հ
քեզ զօրհնէին աստուած հարց մերոց։
Խոստովանիմ աբրահամու զոր խոստացար
աստուած․ անապական և փրկեալ զպապաս ի
նմանէս իբրեւ զաստուած հայր։ Ուղիղ են ճանա
պարհք քո աստուած․ մերժեցեալ յանցաւոր
րացս ողորմութիւն շնորհեա աստուած հայր։
Ը՛զ տէր օրհնեցէք և բարձր արարէք ըզ Գ
նա յաւիտեանս։ Պ․ իշխ(?)րք ըզ տէր օրհ
նեցէք․ ե․ բարձր։ Վսրայէլ ըզ տէր
օրհնեցէք․ ե․ բարձր։
Յոյս իմ ես դու տէր քաւիչ յանցանաց Ո
իմոց․ միածին տէր ողորմութեան աստուա
ծուածց իմոց․ որ ողորմեցար ինձ աստուած։ Ու քեզ
ապաւինեցայ որպէս զանապական որդին․ հայր
մեր ազգայ յերկինս և առաջի քո․ որ Փըր
կեաց զիս աստուած ի բազում մեղաց իմոց․ ա
րար արժանի քոյին ոչ արքայութեան․ որ
Ընդ առաւօտըս կանխեցից յանդիման Ա
լինիլ քեզ․ թագաւոր իմ և աստուած իմ։
Ընդ առաւօտըս լուիցես ձայնի իմում

տէր

տէր Թագաւոր. Ո՛վ ըզ քեզ աղաչեմ

տէր նայեաց յաղօթս իմ. Թագ.

Հ Ո՛վ ած հարցըն մերոց. յամենայնի արդա-
աղց րես և՛ ո՛չ է քո տէրութիւն. Ո՛րք մա՛ն-
մի կունքն ի հնոցին հրեշտակ կայի՛ն ձայնիւն
ըզ քեզ փառաւորէին. Ո՛ւ երգելով զայս
աւէ՛րն. օրհնեալ է՛ քո տէրութիւն. օրհ
Գ նեմք և՛ փառաւորեմք. Ո՛ղ այր օրհնե-
ցէք և՛ բարձրացուցէք ըզ նա յաւիտեան.
Ո՛ր զայրեցող բնութիւն բոցոյն ի ցօղ փո՛-
խարկելով. ի տոչորմանէ հրոյն զերիս
մանկունսն անկէզ պահեալ. և՛ բարձր.
Հրաշալի ամենայն տեսլեամբքն չորրոր-
դին. բլունաւորքն պատկերացեալ զօրհնա-
բանական զուարճացուցից. և՛ բարձր.

ո Մեղք իմ բազմութեան յոյժ ծանր են քան
զաւազ ծովու. քանզի քեզ միայնոյ մեղայ
ողորմեա ինձ ած. Ո՛վ տէր ըզ դուռն
ողորմութեան որ ող բացելով կարդամ առ քեզ.
քանզի քեզ զ. Հեղ յես ըզ գթութիւնդ
քո բազում ողորմ և՛ մարդասէր. քանզի.
ա Ամենայն երկնէր տուք փառս ա[illegible] յիմ որ
ե կն և՛ փրկեանց ըզ մեզ. Ամենայն հոգիք
ձայնիւ ցնծութեան բարեբանեցէք ըզ

տէր

տէր ։ Զի եցոյց մեզ տէր զփրկութի
և զկեանս Նա յանդգէ տանն իւր ։

Մանկանցն ըզ ձայնն քեզ վր գոչեմք Տ
անդամ ըՆս յամմ տէր զոր ածեր ի վր մեր
անէծ հայրցըն մերոց ։ Բանզի ոչ պահե
ցաք ըզ պատուիրանըս քո ։ Նըլ աղեցաք մեզ
յամմ ։ այրւ թող մեզ տէր ըզ յանցանըս
մեր անէծ հայ ։ Որհնեալ տէր և փա
ռաւորեալ առ քեզ պաղատիմք այլ մի
խապար մատներ ըզ մեզ և մի ցրեր զոխըս
քո անէծ հայ ։ Իզ տէր ծրհնեցէք բարձր Գ
փառաւորեցէք յաւիտեանս ։ Զանըսկիզբըն բա
նըն հօր զէակն էից ։ որ ի բաբիլոն ի
հնոցին ըզ հուրն ի ցօղ փոխարկեաց ։ պա
րագըծելով զերիս մանկունսըն ։ բարձր ։
Որ ըզ լոյս փառացդ ծագեալ ի մէջ հնոցին
օրհնաբանիցն ։ ըՆդ Նոսին համաձայնեալք
երգեսցուք խոնարհ ըլոտիւք ։ զի շիջուցե
զանհնարին հըրոյն բոցբոց քումըն ։ բար
խնիւ իմ Մեղայ քեզ տր ։ մեղայ որդոր Ո
մեծ ։ Մեղայ անօրինեցայ ։ և մատնեցայ ի
ձեռս անօրինեն թըշնամւոյն ։ այլ անկեալ
աղաչեմ թող ինձ տր ։ Բանզի ամենեսեան
պատուէր մեղայ տէր իմ գըթած ։ քանզի զամե
նեսեան

նմանեա՛ն անօրինեցայ և մատնեցայ ի ձեռս
ա՛նօրէն թըշնամւոյն. ա՛րդ։

ա Մ՛ովսէսիւ ծք համբառնալո՛վ ը՛զ ձեռս
ձեւ խաչի. օրհնեցէ՛ք ըզ տէր. զբան
կեանըն եդեմի նա։ Մ՛իմ ժողովուրդք
յօրհնութիւն ննջեցէ՛ք. գովեցէ՛ք ըզ
տէր. զբան։ Զա՛յնիւ երգո՛վ ցըն
ծութեան. բարեբանեցէք զամստուած
ընդ անուրս նորա. զբան։

մկ Մ՛րթունք և պատրաստք եղերուք
մեր. Երգել և սաղմոս ասել
մեր. Օ՛ի նա է տէր մերձ մեր.
փըրկէ ըզ մեզ և կեցուցանէ։

հբ Յ՛օգնուն մեզ ժամանեա կարօղ
քեա ի բարձանց քո զխաղաղութեն. և պա
հեա զքո յուսացեալս ամէն բուրեա։ Մ՛պա
ւէն մեր և փըրկիչ հըզօր թագաւոր. ըզ
նըշան յաղթութեն խաչի քոյ առաքեա առ
մեզ և. Ս՛որ երգեմք քեզ ի բարձունս
անմարմնոց բազմութեան. զաղաչանս մեր
զերեկոյիս ընկալ քո բարեբարութեամբ. և

աա
հ
բկ Ս՛ուրբ անունքո յաւիտեան Մ՛ ծ հըզօր
թագաւոր անման. արարիչ յա
ւիտենից ամենայն հարցըն մերոց

Մ

Որ զերիս մանկունսն փրկեցեր ի հնո
ցէն. փրկեա զմեզ ի հրոյն յաւիտենից
ամէն։ Ապաւինելոցս ի քեզ օգնական լեր
տէր զի դու միայն ես մարդասէր. ամէն։
Գործք տեառն զտէր օրհնեցէք Գ
և բարձր արարէք զնա յաւիտեան։
Գովեցէք զտէր [illegible]ր օրհնե[illegible]
ցէք և բարձր. Իսրայէլ զտէր օրհնեսցէ
և բարձր արարէք զնա յաւիտեան
ալէլուիա ալէլուիա։

Եկեսցէ տէր ի վերայ մեր ողորմութիւն քո ո
և բան փրկութեան քո. պահեսցէ զան
ձինս մեր ի մեղաց։ Ողորմութիւն քո և
ճշմարտութիւն քո և լոյս երեսաց քոց.
առաջնորդեսցէ մեզ յարդարութիւն։
Որ ողորմած ես գթած և երկայնա
միտ տէր ընկալ զաղաչանս մեր. բարե
խօսութիւն [illegible]

Տէր զզօրութիւն [illegible] քո գալըս տ
տեան նորա լուայ և երկեայ. զի ուսայ ի
մարգարէից պատուիրանացն եթէ գաս դա
տել զերկիր. Տէր յիշեցի զքո [illegible]
զգործս իմ և զարհաւրեցայ. զի ծա
նեայ ճշմարտութիւն զահաւոր և զանա

հաւ

ջան ընդ քո դասաստան. Տէր յիշեսցի և
ընդ գունդ արքայական սիրոյ քոյ ամ քո
արարածս. և ի քո գթութիւն դ. ապաւէն
նեալ աղաչեմ. ողորմեաց ինձ յաւուր
յայտնման քո ահեղ դատաստանի.

տ Որ օրհնիս ի հրեշտակաց անդադար.
Հայր երկնաւոր ընկալ զաղաչանս մեր.
Առաջի քո անկանիմք փրկիչ. խնդրեմք
զթողութիւն բազում յանցանաց մե
րոց. Որ գտանիդ ես գողորմեաց մարդ
կան հոգւոց մեր. Տէր և կենդանարար ընկ

տ Օրհնեցէք զՏէր ընդ երկնայինսն նմ
մանեալ դասուց նոր ժողովուրդք աւետարանով.
քեզ Հօր առաւօտին դ. մեք ընդ կենդանիս փառք.
Երգեցէք Տեառն նոր եկեղեցիք ընտրեալ
որդիք սիոնի աւետարանով. քեզ որդւոյ շնոր
հողին դ. մեք ընդ կենդանիս փառք. Բարեբա
նեցէք զՄիածին սքանչելիս ... նորա
ձայնիւ ցնծութեան աւետարանով. քեզ Հոգւոյդ
պատուովեալ դ. մեք ընդ կենդանիս փառք.

բձ Ծանուցան Տէրն անեղ լուսոյ անեղ լուսոյ.
մկ Ես սուրբ Հոգւոյն ... լուսոյ
անեղ լուսոյ.

[illegible]

Կանոն

Տընտեսըն մեծատան. յորմէ եղև ինչ ամ-
բաստան.

Ա՛ռ անմարմնր զօրութբ̃ զիմանալեացն
աշխարհս վերին. և ի նմայ հաստա
տեցեր տէրնտես ըզ պետս հրեշտ
ակացն. որհնեմք զմեզ զանհասաննելի զօրու
թե̃ն. Ա՛ր տիրապէս մեծաստուածդ սահմ
ծեր երկրորդ աշխարհս զգալի. և ի
դրախտ նոր յաւդենի տէրնտես եդեալ
զմարդն առաջին. օրհ. Ա՛ր շինեցեր
բարձրագոյն զեկեղեցի քո խորհրդ
եամբ. և ի սմա կարգեալ տէրնտես զքա
րոզս բանին հրաշափառութե՛ն. օրհ.
Ը՛նտանեկուոյն տաղաւար բարձրօղ է իցըս
բարձրողին. որ ծընար զանծ մարմնով զան
մարմնաբար ծընունդըն հօր. բարեխօ
սեա վասըն մեր ամծածին մարիամ.
Ա՛ր զտիրակամնս առ իքէն կարգեալ տըն
տեսութե՛ն մերոյ իմաստութբ̃ ըզ պար
տիս եթող քոյոց պարտապանաց. թող և
ըզ մեր ըզ յանցանս ողորմութբ̃ քո քս̃.
Ա՛ր զպատմուծան առաջին զոր զգեցու
ցեր ոծմամբ հոգւոյն. մերկացաք մեղօք
ըստ նախահօրըն պատրանաց. զգեցո ըզ
նոյն վերըստ ինն. ողոր. Հ[illegible] [illegible] պայծա

 կուսաըն

կուսնան ի սրբոց երից անհաղթելին․ անմահ քրս
պէս մերձեցաք գոլ պատուական քում խոր
հրդոյ․ շնորհեա ըզն որ յն մաքրութե ի թո
ղու թի մեղաց մերոց․ Ո փառեցար ի յարփ
ւոյն և ոչ կիզար ըստ մր ծնունդն․ այլ եւ տուր
զհայցեն կենաց կերակուր բանաւորաց․ բա
ց խոստովանու քս ջրդ ջեռ ըզ գիր մեղաց մե․
Տօրարչակից որդ հօր համագոյ հոգւոյդ
որդի և բան․ որ ըզ խորհուրդ տնօրէնու
թեան քո ծանուցեր առաքելոցն․ ըզ
քեզ օրհնեն մք որդ հարցեն մերոց․
Որ զփրկական քո որ զանմահ պատարագ
դիր զենլոյն․ ցանկացաւ տեսանել արքայ
համ․ էտես սահական եւ ցնծացաւ․ ըզ
Որ զկենարար խաչ քո գոհացակեր սանդու
խքն յակօբայ․ որով հրեշտակք իջերկնի
իջան և մարդիկ յերկինս ելին․ ըզ
Տ զոր օրհնեցէք բարձր արարել քն
զնա յաւիտեան․ Նախանձաւորք մր գնու
թե մեծնահաստակին յոբայ արդարոյ հոյլք
ձրդնաւորաց բարձր արարել քն ըզ
հայրն երկրաւոր․ Ի նոյ որ զջախորհեն յն
սեփանյ․ որ յաղթեաց մեղաց ցանկութե մանն
կուսնք սիոնի բարձր արարել քն զքն

Թագաւորն։ Նոյն օրհնակին ՔԲ․
Մելքիսեդեկի քահանայապետին․ դասք
քահանայից բարձր արարչ Տէ ք զհո
գին ճշմարիտ։

մ Ր․ Ծածուկանք խընկաբեր ծառոյ յանուն շա
հոտ բուրաստանէն․ որ ի գնացս հոգ
ւոյն վըստակաց տընկեցար․ և զանմահութե
պտուղն ի ժամուն տուր մեզ․ վն՝ որոյ ամե
նեքեան՝ ընդ քեզ միշտ մեծացուցանեմք։
Զանապական բողբոջն յանծային դրախ
տէն յորովայն քո տընկեաց․ բըղխեցոյց
յարմատոյն յեսսեայ ծաղիկ․ վայելչուչ կեն
սական՝ ծընընդեամբ․ վն՝ Զ արփոյն լու
սոյ ծագումն ի քեզ վայելեաց ընդ հրաշ մար
մնոյն լոյս աշխարհի․ որով գտեալ և ըզ
պատկերըն իւրական՝․ զոր վերըստին նոր
գեաց յանապականն կերպարան՝․ վն՝ որոյ բա
րեխօսեա նորոգել զմեզ ի հնութե մեղաց․

ո Շնորհեա մեզ տր ընդ աղքատաց օրհնա
կին՝ զպարգև ժուժկալութե․ զի կամա
ւոր աղքատութե արքայութեն երկնի
ընդ նմին լիցուք արժանի․ լուր մեզ և
ողորմեաց ք ո տր․ Մի փոխանակ հագցի
կարօտութեն զհացն անմահութեն նըմա շնոր

հեցեր

հեցեր. և ընդ մեծատանն անգթութե
ի գոգն աբրահամու ընդ նմա ընկալար. լուր
Լուսաւորեա զսէրս սրտից տառապելոյ մեզ
ողորմութե իքեւ տր պղորմութեն. զի մի ընդ
մեծատանն հայցեսցուք ի բոց հնոցին
ծարաւի մնասցուք ջուր ի զովացուցանել. լուր
Որ ըզլոյս ծագեալ ի քո բանի. ծագեցեր
յաշխարհամած խաւարն անգիտութեն.
լուսաւորեա և զմեզ հօր իմաստութեն.
Որ զհամօրէն դատաստանի օրինակն
նըշանակեցեր առ մեծատունն և զղազար
ոս. ներհակաբար տալով զոր ստացեալ էին կա
լան. Ան որոյ անշէջեսցուք ըղ քեզ տր.
փրկել զմեզ ի հրոյ մեղաց և տանջանա
ց հանդերձելոց ի գոգն նահապետին աբրահմու.
Որով և մեք ընդ հրեշտակացն դասեսցուք
անբաժանելի սբ. երրորդութեն. հանգիստ
ձայնեալ երգեմք ընդ փառս ի բարձունս.

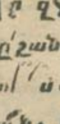

առաւօտուն անուն քո յաւիտեան
տէր ... հարցն մերոց.
Անուն անուան քո մեծ է. մի մոռա
նար ըզ մեզ խաղաղութ. տէր. Լուսաւորեցու
ցան. և մեք զովելով զանուն քո սբ. տէր.
Իզ տէր ծընեալ ... և բարձր անուն

ըզնա յաւիտեան. Որ ի յերկրէ ի յերկինս
համբարձար ի վեր թեւոց հողմոց. ժողով
ուրդք օրհ. Որ նստիս ի բարձունս յաթոռ
ընդ աջմէ բարձրելոյն. քահանայք. օրհ.
ո Սերբեմն զեն յորդորեալ թէ որոտողին. եւ
յամ վտանգից ապրեցո. եւ որոր մեա.
Յանեղեալ թշնամւոյն եւ ի գաղտնի
նետից բանսարկուին պահեա եւ որոր.
Փրկեա զիս ի յանցանաց մեղաց ի մոց.
եւ նորոգեա զիս հոգւով գիտութեան. եւ որ
ա Իզ համայն երկնաւոր օրհնեցէք ընդ հրե
շտակս որ միայն է թագաւոր փառաց.
Սորդին միածին գոհութեան բար բա
նեցէք որ եկն եւ փրկեաց զմեզ.
Սմխիթարիչ սուրբ զհոգին ամ շունչք
բարեբանեցէք որ լուսաւորեաց զմեզ.
հ Փառաւորեալ է անուն քո յաւիտեան
տէր հարցն մերոց. Աստուած բարեհամբ
աւերելոյ քո. մի մատներ զմեզ ի
պատ տէր. Խաւարի քում խնդրեմք ի
քէն. մի անտես առներ զմեզ տէր.
գ Իզ տէր օրհնեցէք բարձր արարէք զնա
յաւիտեան. Որ փառաւորեալ ի յանմարմնոց
հրեշտակաց. ամենայն այրն զօրք գովելով
բարձր.

բարձր · Որ երկրորդապատիւդ ի դասուց քերով-
բէից · քահանայք օրհնեցէք ժողով-
ուրդք առաւել բարձր արարէք ·
Ծով մեղաց իմոց զիս ալեկոծէ · որ ես
նաւապետդ բարի · շնորհեա ինձ նաւահան-
գիստ հայր ամենակալ · Խորտակեա պատրա-
նաց զիս կորուսանեն · այլ դու նաւապետ
բարի · շնորհեա · Որ միայն իշխանդ ես
թողուլ ըզ մեղս · և ես աղաչեմ ըզ քեզ
Տէր թող ինձ ըզ մեղս իմ հայր ·
Օրհնեմք ըզ քեզ [illegible] ընդ-
հրեշտակս քո [illegible] · Օրհնաբանեմք
օրհնեսցուք զմիայն օրհնեալ թագաւորդ ·
զի դու միայն ես փառաւորեալ Տէր յարարիչ
ծնողաց քոց · [illegible] քում
հանապազ քեզ վայելէ օրհնութիւն · զի դու
միայն ես փառաւորեալ փառօք քեզ Տէր Ծ ·
Օրհնեալ ես Տէր և փառաւորեալ է
անուն քո յաւիտեան · Տէր Ի Ծ հարցըն մե-
րոց · Օրհներգութիւն երից մանկանցն ընդ-
սերովբէովքն բարեբանեմք · Օրհնեալ ես ·
Օրհնեալ թագաւորդ ընդ-
քերովբէովքն բարեբանեմք · Օրհնեալ ես ·
Ըզ Տէր օրհնեցէք և առաւել բարձր արա

րէք

րէք ըզ նա յաւիտեան։ Ասացէք Օրհնեալ
պանդխտեալն ի հրեշտակաց զփառաւորեալն
անդադար. բարեպաշտութեամբ օրհնեցէք։
Ասացէք Օ ամենաւոր զփառաւորեալ զմիայն
մեր զերրորդութեան. զանճառելի զբնու-
թեան քահանայք օրհնեցէք և ասա։

տ Մերձեալ է օր գալոյ քո տէր. լուր ձայ-
նի աղօթից իմոց որ կարդամս առ քեզ.
և ողորմեա։ Բանից իմոց ունկըն դիր
տէր և ի միտ առ զաղաղակս իմ. զառաւօ-
տուս որ կարդամս առ քեզ. և ողորմեա.
Որ ընկըղմեալս եմ ի խորըս չարեաց. տէր
զհոգիդ քո առաքեա առ իս որ կարդամ։

ա Օրհնեմք ըզ քեզ տէր ընդ սուրբս քո
յերկինս. Տուր մեզ իմաստութիւն փա-
ռաւորել ըզ քեզ ի տուէ և ի գիշերի.
ընդ հրեշտակըս քո յերկինս։ Լուր ձայնի
աղօթից ժողովրդեան քո. և լեր մեր
ապաւէն պահպանող ի խաղաղութեան.

Հ Հարցըն մերոց տէր ըզ քեզ բարեբա-
նեմք որ օրհնեալ ես յաւիտեան։ Աստ
ուխտի հարցըն մերոց. մի մերժեր ըզ մեզ
ի քո բազում գըթութեանցդ. որ Յահաւոր
պատենին յահեղ յանկեալ աւուր ողորմեաց

անձանց

ուն ձայնից մերոց. ուր. Զտէր օրհնեցէք Գ
եւ բարձր արարէք զնա յաւիտեանս.
Նոյցէք Նորէք մանկունքն ի հնոցին
միաբանութեամբ երգեին ասելով. ամենայն
գործք տեառն զտէր օրհնեցէք. Նոյցէ
Նու զայն տեսեալ անօրէն արքային
զի ոչ այրեին մանկունքն ի հնոցին.
զանհի հարեալ ասելով եւ եւս բարձրա
նեմ զանման թագաւորն։
Ողորմեա ինձ ած զի քեզ միայնոյ մե Ո
ղայ. Լուացեալ լուա զիս ի տղմոյ յանցա
նաց աղբերբ բժշկութեան. եւ ողորմեա.
Յարենէ փրկեա զիս որ հոգւոց եւ մար
մնոց ունիս իշխանութիւն. եւ ողորմեա.
Լուսոյ խաղաղութեան ծագեա ի մեզ մար
դասէր եւ կեցո։ Մանաւանդ լուսով քո
փրկեա. լուսաւորեա զմեր զհոգիս եւ
կեց. Եւ յամ ի վերայ գէ ամրացո զմեզ
ընդ հովանեաւ աջով քո սրբոյ եւ կեց։
Օրհնեալ ես տր ած հարցն մերոց. Հ
Որ հրաշալի ձայնիւ վերնոցն դասքն
զքեզ փառաւորեն. օրհ. Զուարթնոց ձայ
նիւ երգեմք քեզ թագաւոր փառաց. օրհ
Զտէր օրհնեցէք բարձր արարէք զնա Գ
յաւէ

տեառն ի քերովբէն։ Ասացէք. Օրհնեալ անքննին
նին ի հայրական ծոցոյ յառաջեալ. օրհնե-
ցէք բարձր։ Ասացէք Որ զօգզս որդւոց
մարդկան ի յերկնից անոր [illegible] նորոգեալ. օրհ։
Սիրաւորեալ յանցանօք անձն իմ առ քեզ
տէր համբարձի զաչս իմ. Թողութիւն ինձ ըղ-
ձեմ [illegible] ի մեծի յայն բարերարութ. և ողորմեա
ինձ տէր ըստ մեծի ողորմութեան քում։
Կործանեաց զիս չարագործ թշնամին և
կամի իսպառ զիս որսալ. հա[illegible]յր բարեգ-
[illegible]ութ բժշկեա զվիրաւորեալս և ողոր-
մեա ինձ տէր։ Ընդունիք մեղաց պաշտա-
րեցին զիս զի բազում են քան զաւազ ծա-
ւու. առ քեզ տէր պաղատիմ. փըր-
կեա ի վըտանգէս և ողորմեա ինձ տէր։
Փառաւորեալք թագաւորին յաւիտենից
Որ յանմատոյց լուսոյ ծագեցար բանդ-
մանակից գոլով հօր. քեզ հրեշտակք եր-
գեն աստուծոյ փառ։ [illegible] և պաշտօ-
նեայք մեր եկեղեցւոյ. անդադար քեզ
ընդ հրեշտակս երգեն աստուծոյ. փառ։
Օրհնեալ ես տէր տէր հարցն մերոց։
Այս [illegible] քոյ առ հայրն. փրկեա
զմեզ ի հրոյն և ի բորբոքեալ բոցոյն ապ-
րեցո

րեցո՞ զմեզ. տէ՛ր Ա՛ծ հարց: Որ նըստեալս ի
քրովբէս և բարձրաբանիս ի սերովբէից. յա՛ն-
ձանց խոնարհաց ընկալ ըզ բանաւոր
պատարագս ի մէնջ. տէ՛ր Ա՛ծ հարց:
Գործը՛ք տ͞ն ըզ տ͞ր օրհնեցէ՞ք. և բա՛ր- գ
ձրացուցէ՛ք ըզ նա յաւիտեանս: Գիշերք
ըզ տ͞ր օրհնեցէ՞ք: Ո թագաւորըդ յաւի-
տենից՝ զհո՛ւր ծ արարեր. օրհնեցէք և բա՛ր:
Աղբերք ըզ տ͞ր օրհնեցէ՞ք: Ո էակիցըն
հօր և հոգւոյն զմիածին որդին գովե-
ցէք և բա՛ր: Իսրայէլ ըզ տ͞ր օրհնեսցէ:
Ո փառակիցըն հօր և որդւոյ. զնորոգօղ
ն՛ր զհոգին բարեբանեցէք. և բա՛ր: ո
Ո անձնապական ըզ հոգևոր ըզ գանձըն յա-
պականացու կենցաղըս ծախեցի. այլ տու-
քեզ միայն պաղատիմ բարերար փրկիչ
խնայեա՛ ի մեղուցեալս ծառայս: Ո ցանկ
հոգւոյ իմոյ քակտեցի և եղէ անբարունակ
որթ. այլ առ. Ստաքանց եղէ ես ոչ չարմա-
ւենի պըտղաբերոյս ոչ ձիթենի. այլ անպի-
տուղ և անխափանկալ փրկիչ. խնայեա՛ ի մե.
Ի ջովդ քո տ͞րծ ընկալ զիս և կեցո: ա
Օրհնութիւն ի նոր օրհնեսցուք ըզ քեզ
քրիստոս փրկիչ մեր: Ի սըրբութեն քում

բարձրա

բարերարանելովք ընդ քեզ քրիստոս ած մեր։

Ժղ Ո՛վ քե՛ ՛ ՛ զ բարերարանեն մանկունք
եկեղեցւոյ։ Արեգակն արդարութեան լոյս
ճշմարտութեան քս ած. ընդ։ Յարևելից
և յարևմտից ի հիւսիսոյ և ի ծովէ. քեզ
երկրպագեն ամ քո արարածք. և ընդ։

Տբ Օրհներգութիւնս բանաւոր պատարագ
քեզ ի մըտանել արեգականս վեր առա
քեմք. Թագաւոր յաւիտենից։ Յամ փոր
ձութենէ թշնամւոյն. ամենակարող աջ
ովդ քո պահպանեա ըզ մեզ թա։ Ի մըշ
տընջենաւոր քո լուսոյ. արժանաւորեցո՛ք
փառաւորել զքեզ զերրորդութիւնդ. թա։

Տբ Պահապան խընդրեմք ի քէն քս մի՛ անտես
առներ. այլ շնորհեա խընդրուածոցս ի քէն
զամենայնաղթ զօրութիւն տն խաչի քո. յոգ
նոց ի անձանց մերոց։ Եւ մի տար սասա
նութե զոտըս մեր փըրկել. այլ ամրացո
հաստատութեան հաւատով յանձինս մեր
զլոյս զուարթ և զհաւատ մինչև յաւիտեան։
Ողորմեցուսցես ի մեզ ընդ շնորհս քո զ
ողորմութի. տր ած խաղաղանիցուք հ
ւատով զերրորդութիւնդ. զհայր և զորդի
և ընդ ոգ զհոգիդ յաւիտենանս. ամէն

 Սուր

Սուրբ ա՟ծ հայր անըսկզբան. աշ գԿ
խարհի ողորմեաց մարդասէր. ա՟ծ Հ
հայցն մերոց. Սուրբ ա՟ծ որդի աղց
միածին. մեղաւորացս թողութի՟ շնոր մջ
հեա մարդասէր ա՟ծ. Սուրբ ա՟ծ հոգի
ճշմարիտ. ի հանեալ բարկութէ ամրացո Լգ
մարդասէր ա՟ծ. Ի զտէր օրհնեցէք բար
ձր արարէք ըզ նա յաւիտեանս: Հըն՟ըն գ
ցօղանայր ընդ իջանել հրեշտակին. և
մանկանցն օրհնաբանեալ ամենին. բարձ:
Նորոց այլ ամպարիանք բարբառեցան զքերո
բէական օրհնութիւն երգելով. բարձ:
Քրիստոս ա՟ծ աստուածոց. ողո՟ր մե՟ր ռ
մեզ. Անօրէնութբ ի մեղս երկնեաց զիս
մայր իմ. աղաչեմ փրկեա. ողո՟ր մե՟:
Վիրաւորեալ մեղօք անկայ իմ առ քեզ
փրկեա մի անտես առներ. ողո՟ր մե՟.
Անըսկիզբն ա՟ծ զհայրն ամենակալ տ
բարեբանեցէք ընդ զուարթունս յերկնից.
Զառ ի հօրէ ծնեալ զորդին միածին.
բարեբանեցէք հրեշտակային ձայնիւ.
Եւ զնոյնագոյն զհոգին ձայնիւ ցնծու
թբ. բարեբանեցէք անլռելի ձայնիւ:
Աստուած բարձրեալ ահաւոր. և սքանչ Հ

 լագործ

լագուրծ արարիչ անձամբ մերոց· օրհնեմք
ըզ քեզ տէր հարցն մերոց· Որ իջեր
ի մէջ հնոցին և փրկեցեր մեծ ըսքանչե
լեօք զերիս մանկունսն· տէր։ Զուեզ հոբէջ
տակք երկրպագանեն և սերովբէք սըր
բասաց ձայնիւ օրհնեն զքեզ· տէր․
գ Գործք տն ըզ տր օրհնեցէք
և բարձր արարէք ըզ նա յաւիտեանս․
Տիւք և գիշեր … ըզ տր օրհ․
Լուսաւորք ըզ տէր … օրհնեցէ․
Ամենայն ժողովուրդք երգով
օրհնէ․ թեմ … մժ․ և բարձ․
ո Արքսաւորն հաւասաչանօք ի տանձայն
էակ ըզ քառութի․ Նովին ձայնիւն և
ես գոչեմ․ օրհնեալ ես տէր․
Նա ձգական աղաղակեր ի խաչին յերկնա
զիս տր․ Նովին ձայն․ Մնաւան օրդի
աղերսանօք աղաչէ ըզ քեզ․ հայր մ
ղայ յերկինս և առաջի քո․ Նովին․
տ Ընդունկեր զբան տն և թագաւոր երկնաւոր
բարեբանեալ ի զօրաց անմահից երկնաւ
րաց․ ըզ քեզ օրհնեմք հայր անըսկիզբն
Խոնարհեցար ի բարձանց վն մերոյ փրկ
կութն․ արձանիք կապեալք և բ…

հոգ

հոգւոյն մերոյ. զգեղ գովեմք որդիդ միա-
ծին. Որ էակիցդ ես ընդ հօր եւ փառա-
կից միածնիդ. բաշխող պարգեւաց եւ
տուող ողորմութեան. ընդ քեզ բարեբանեն
մեք սբ. հոգիդ ճշմարիտ.

Օրհնեցէք զՏէր. եւ օրհնեցէք զանուն մկ
նորա. Գովեցէք զՏէր. եւ բարե-
բանեցէք զանուն նորա. Խոստովանեցէք
որ ըստ օրէն կատարելութեան նորա.

Տուր մեզ Տէր զօգնութիւն ի նեղութեան. Հր
զի օրհնեսցուք հանապազ զահաւոր
անուն քո սբ. Պահեա զմեզ Տէր յամե-
նայն փորձութենէ. յաներեւոյթ թշնամւոյն եւ
ի գաղտնի նետից նորա. Որ յոյս մեր եւ
ապաւէն յամ ժամանակի. որ օրհնիս
հանապազ ի քերոյոց արարածոց.

Յովանի աջոյ ձեռին քո Տէր պահեսցես Հր
զմեզ. եւ ոչ նիրհեսցէ որ հովուեսն
զիսրայէլ. Զօրութիւն սուրբ խաչի
քո քրիստոս պահեսցէ զմեզ. եւ եղիցի
մեզ պահապան ի տուէ եւ ի գիշերի.
Ետուր երկիւղածաց քոց նշան. եւ
զէն յաղթութեան ընդդէմ աներեւոյթ
թշնամւոյն.

Պարեն ընդ անմարմնոց զօրաց հրեղինաց
մանկունք քառասնաթիւք սեբաստական
Որ անձն արիացան դէմ անօրինաց։
զմայլեալք սիրով վերին արքային փառաց
Նա որս իջեալ յիսուս ի լիճըն սառած
պըսակէ լուսոյ շնորհեալ յերկինս հրաշ

ըն՟ագ։

Կանոն սրբոց քառասնիցն · որք ի Սեբաստիոյ կատարեցան ·

Այսօր ընդ անմարմնոցն դասս պարեն
որք ի Սեբաստիա ձգնութեամբ
պատերազմեալք · յաղթեցին
թըշնամւոյն · քաջ խոստովանութեամբ որոց աղաչանօք Քրիստոս խնա-
յեա ի մեզ · Այսօր ըզ մոլեալն օրէն բըռ-
նաւորին · ամաչեցին արիութեամբ վկայեալք · տա-
ռեալ ժուժկալութեամբ համբերեցին տան-
ջանացն · բազ · Զօրացեալ պատուականն մար-
մնոյն ի դըժընդակ օդոյն · տագնապէին
ի լըճին սառուցելոյ յանհնարին տանջա-
նացն · զայս ի յերկինս համբարձեալ և
զօգնութիւն ի քէն խնդրէին · որ յոյս և
ապաւէն ես քոց սրբոց խնայեա ի մեզ ·
Այսօր զանյաղթելի մարտիրոսացն · երկն-
չեցի տօնէ ըզ յիշատակ ձգնութեան · որք
ի Սեբաստիայ պատերազմեալք ընդ թըշ-
նամւոյն յաղթեցին քաջութեամբ · որոցն աղա-
չանօք Քրիստոս խնայեա ի մեզ · Այսօր անտա-
նելի չարչարանօք համբերեալք ի լըճին
սառուցելոյ երանելի քառասունքն · որք
ի բարձանց անձանձրելի ձայնդայթիցն
նըշուլիւք պսակեալք լինէին · որ յերկ

ի մէջ

ի մէջ սրբոց քոց Ք͞ս խնա. Այսօր ի
լրումն տաճարին երգոյն անցանէին ընդ
ջուր. մաքրեալք ոտք գոչէին փորձելով ի
հուր. և համբարձեալք ի յերկնային զի
նուորուԹիւնսն դասելով ընդ անմարմին
զուարԹունսն. որեմ փառաւորեալ ի մէջ
սրբոց քոց Ք͞ս խնա.
դձ Այսօր տօնելով ըզ յիշատակ քաջ և յաղ
հ ԹողՒ վկայիցն. որք ի սէր աստուածային արիա
բար ընդ դիմամարտեալք հերքեցին ըզ մո
լորուԹի անօրէն կռապաշտուԹեանցն. բա
րեպաշտուԹբ զքեզ դաւանեալ միասնա
կան ս͞ր երրորդուԹի. օրհնեալ տէր աստ͞ծ
հարցն մերոց. Որք հանդիսացեալք
խոստովանելով ընդ երկնային զի նուորու
Թեանցն բոլորիցն հոգւոյն. և միաբա
նուԹե յանձնարկեալն խուռնանց ըզ քեզ
վերայ կարդային յօգնուԹի. ամենա
կարող զօրուԹբ ըդ միշտ Թագաւոր յա
ւիտենից. օրհ. Այսօր բըղխումըն յոր
դառաջողն ս͞ր արեանցն. ի ձուլի պա
տուականն մարտիրոսն ի դըժընդակ օդոյն.
և վերին խնամ տեսչուԹբ ձաւագայԹ
աւաձանկ փայլմամբ բոլորովն պըսակէ

յաննմանոյց լուսոյն. քեզ յաւէտ ժամբամբ
հըրնչմամբ ընդ հոգեղինացն դասուց
վեր երգեսցուք. օրհ Ի՛ զ տէր օրհնեցէք
Ի՛ սուրբ սրբարէք յաղթողական ձայնիւ
ըզքերոբէականն ի մէջ զուարթնոց. Ի՛ յսօր հրա
շափառ ծագմամբ որդին միածին. զճա
ռագայթս ամենեւթեան երևեցուցեալ ի
մէջ լըծին. արփին հրաշ փայլմամբ
լուծանելով ըզ պաղուածն դառնաշունչ
դըժընդակ ձողոյն. Ե՛ Ձ Ձ Ձ ւ բա
Ի՛ յսօր վերանորոգող տր հոգին զըզ
մարմին նախաշուշան կենդանութեամբ հօտա
պետին յայտնեալ ըզ զանձըս հոգևորս.
և բոցա ձա ձանչ հրաշալիք ի փայլումն
նըշուլիցըն համահաւասարեալ ի հօր ն
ջերմոցն. Ե՛ Ձ

Սըրաշափառ ու ծագումըն լուսոյ քո Ք՛ս.
որ ի մէջ լըծ ձին. զուարձացոյց ա՛ր ըզ
քառասնոսն. որհնեա մեզ ա՛ծ. Ի՛ ոսա
փա՛ ողորմութեան քո շնորհ ք. ծագեալ
ի մէջ քառամ ասնիցն. զուարձացոյց ա՛ր
ըզ մանկունս. որհ. Ի՛ րանեալ վր կայք
քո Ք՛ս նահատակեալք ի պատերազմի. և
ընկալան զանապական պսակն. որհ.

տ Այսօր ցընծան դասք հրեշտակաց. քան
զի անուանքըդ ձեր գրեցան ի դրախտ փրկութե
կենաց ով ս(ուր)բ քահանայք. ընդ որս և
մեք երգեսցուք քեզ օրհնութիւն:
Ով երջանիկ ժառանգաւորք որք զօրու-
թբ ամենայնին ըզ պատուիրանըն լըծին
եղկանցուցիք և աղօթիւք ըզ պակասութիւնըն
ժողովրդ տեառն լըցուցիք.
Որք և սրբեցեալք ի քէն լուսաւորիչք
աշխարհի. պարծանք ամ եկեղեցւոյ. բա
րեխօսեցէք առ տ(է)ր վ(ասն) անձանց մերոց:
տտ Զանձինըն տն | Լուսապսակ մանկանց ըն
տօնիւս. պայծառացեալ հաւատացեալք
պըսակ կոչին. որք ի սեբաստեայ. ծո
վուն զծովածաւալ կենդանոյս լըծին
ըզ վտանգ ձըգնութե սոցա
մահըլթե սցոց զհաւատոյութե անձանց:
Բարիանձն մր երկնաւորաւ ժառանգաւո
թեւք տապանաւ ըշ ծովըն սառնա
պատ լըծին. վասն զի պատուական
արեանցըն հեղմբ. զկապուտանս ըզ ծո
վըն վարդագոյն ներկեր. ձըգնութե սո
Խնդալից մր երկնաւոր. որ ըզ թիւ սըր
բոց քոց բարեգթութե ըզ լըցեր. զմիաբա

նութիւն

նուէթիւնըս մեր ծընդեան. զի մի կոր-
ծանեալ ի բանսարկուէն եկեսցէ արտաքս
ի կործանումն կեանց բանաւոր հօտին. Ճգնութե.
Յայսօր մեծապէս պանծացեալ ցընծայ Ճգ.
սիօն. ընդ յաղթօղ ճգնութեն սըրբոց
քահանայից. որք հաւատով հանդիսա-
ցան. և միաձայնեալք ասէին. ծնընդեանն
եւ ամենազօր թագաւորին անմահ է.
Յայսօր կայսեալք առաջին բուրաստանին
յարութեան ի սեբաստիայ և ըղղ դաստուն-
թեն սանդամանեայն հաւատով քաղցրա-
ցուցին. և նոցա միաձայնեալք ասէին.
Յայսօր ամբարձեալք զաշս խորհրդոց յեր-
կինս. կոչեցին ըզ քեզ տէր յօգնութիւն.
գտեր ի վերայ տեսեալ բռնաւորեալ պըղծանկեր-
յանձնամարտից լուսոյն. և նոցա միաձայնեա.
Յայսօր բացեալ եղեն դրունք վերին
երուսաղեմի. կոչեցին տէր ըզ քահանայութեան
սըն յանձնառու ի փառսն և յանապականու
ի կեանս. և նոցա միաձայնեալք ասէին.
Յայսօր սեբաստիայ եղեւ երկրորդ յոր-
դանան ի ջըմսկն որդւոց աստուածոյ.
և փայլեցին անձնառու պըսակքն ի վերայ
սըրբոց քահանայից. և նոցա միաձայնեա.

Յայսօր

Ասէ տր̃ ցՅովհաննէս ցՊետրոս ցանդրէա
յաղօթս կացէք չըր̃ կնել ի մէջ փորձանաց

Ի պատուիրան ճշմարտութեն՝
աւանդեցեր եկեղեցւոյ քոյ Քրիստոս.
անսահման ժամանակս և առըջ
թել միշտ առ. եռ՝ հոգւով և մըտօք.
Որ ըզ բան քո օրինաց հաստատեցեր
գործով մեզ օրինակ. հանելով ըզ գե
ջերն ի գլխոյ խայղութեան աստուածութ լի. ընդու
թե մերով տնօրինաբար որում կըրկնի.
ծառոյն առ մեզ նայի. Ամ որոյ և մեք պա
ղատեսցուք առ քեզ Քրիստոս. շնորհեա մեզ
յամ ժամ լինել քեզ յանդիման ին. մա
քուր առողջութիւք ըստ անմարմնոցն որ
յերկինս. Լուսաւորեցո աւետաւոր ծնին
անապական քոյ ծը նորոգեն. զի մանուկ
ացելս սըրտից մերոց. բայցես ողորմու
թեա հայց երկրա քո Քրիստոս.
Պատարագը արդարութեն հաստատեցեր
ի մեջ ըզ միտըս մեր. դատել զհոգի և ըզ
մարմին. արդարապէս դատաստանք ըստ
օրինաց քոց Քրիստոս. Իսկ անիրաւ գատամ
ւոյն որ ի քաղաքը ընկութեն մերոյ. ոչ ու
նելով զերկիւղ քո առ երբե. և անպատ
կառ ի մարդկանէ ոչ ամաչելով դատ զըբ
կերըն.

կենդրոյն։ Ք՛ս ամենակալ որ փեսայիդ այրե՛
հոգւոյ իմ պանդխտի. ուրա՛խ զերրաւունս քո
խմբեալ դատաւորիս. առնել ինձ դատաս-
տան արդար ընդ ոսոխն մարդասպան ի մոյ։
Որ երկնային կոյսիդ աննարատ զանուն պանկեան փե-
սայիդ անզաշեալ. զի հաշտեսցի ընդ այրե-
ալ երկնային հոգին. և միաւորեսցի դարձեալ
սիրով ընդ հեռացեալ սրբն ի նմանէ։
Գ·Ձ Որ ի սկզբան փրկութե՛ն մերոյ օրինակ
Հ երևեցար մարդկանէ ի մովսէսի. աստուա-
ծային վառեալ բոցով ըստ մորենին անկի-
զելի. ի նմանութե՛ կուսական ծննդեանն
որհնեալ տ՛ր անուն հայրն ըստ մերոց։
Որ յօրինակ քո գալստեանդ յաշխարհ
առաքեցեր զմովսէս ի յեգիպտոս. ազատե-
լով զհինն իսրայէլ. որպէս գալուստն
խորհրդոյ որ և գոլ գալուստ քո կեն-
րար որ երկնային ըստ նորա իսրայէլ. որհ
Որ ի նմանութե՛ն կարմիր ծովուն բաժա-
ցեր խաչիւն ըստ ծով աշխարհական. խոր-
տակ կեղեւ զի մանկանց զգլուխ վիշապին
վր ջուրց. և առաջնորդեցեր ամպով հոգ-
ւոյն ժողովրդեան քո իսրայէլին. որհ
Գ Ո՛վ տ՛ր Յ՛ս Ք՛ս միածնայն գործը

տէ՛ն ըզ տէ՛ր օրհնեսցէ՛ք։ Ի՛ յաւուր մաքրե
ցուք պահօք քառասնօրեայ ընդ մովսիսի. զի՛
ելցուք ի լեառն իմանալի՝ առ տէր Ած. ամ։
Ի՛ յաւուր ընդ մեծի՛ն եղիայ սըրբեալք
պահօք. զի՛ տեսլեա՛ն ածայի՛ն լուսոյն ար
ժանասցուք հոգւով. ամ։ Ի՛ յաւուր պա
հօք ճըշմարտութեն՝ ելցուք ի լեառն փոր
ձութեն՝ ընդ քրիստոսի. պատերազմեալք ընդ
թըշնամւոյն. զի յաղթեսցուք նովաւ. ամ։
Աստուածածի՛ն դերանգո՛յն քերովբէից մ
բանի՛ն բարձող որ զանմեկնա՛յն կրէ զօրու
թե՛ն. բարեխօսեա առ տէ՛ր վասըն մերո՛յ
փըրկու թեն։ Ա՛յր սըրբութեն՝ բարձ
րանգոյն սերոբէից զանտեսն յինքեանց ի
քեզ կրեալով ծանուցեր զլոյս աշխարհի.
բա։ Զառ կենա՛ց որ զանմահութեն պը
տուղն ի քէն ետուր նախնւոյն մօրն եւայի
ի մահաբեր երկնային ացն աշխատե լով. բա։
Աստուածորդ արդար որ հաստատեցեր ի մեզ ո
դաւանողբնութեն ըզ մխտրս մեծ. շնորհեա
սըրբոց դասուն զանձինս բրաւամբք եւ արդա
րութե. խնայեա ի մեզ տէր ի ողորմութե.
փեսայ երկնաւոր հարսին քո եկեղեցւոյ.
զայրն եղեալ ի քէն զհոգիս մեզ ծք. մաք

րեա

րեալ գրութեան և յղեալ ի քեզ միու
թեան Այ. խնայեա։ Որ մահուամբ մարմնոյ
քո մեռուցեր ըզ մեղս. և յարութեամբ քո
յարուցեր ի մեզ զարդարութիւն. տուր
զօրութիւն հոգւոյս կամաց հնազանդել
ըզ կամացս մարմնոյս. խնայեա։

Որ փառաւորեալդ ես ի հրեշտակաց ընդ Հօր
և Հոգւոյն. Քրիստոս որդի Այ. խոնարհե
ցար ի հողեղէն բնութիւնս համբերեալ
խաչին վասն մեր. վասն որոյ գթա ի մեզ
մարդասէր փրկիչ։ Որ ըզ հին մարդն
մեր մեղօք ի խաչին սպաներ. նորոգելով
ըզնոր մարդն արդարութեամբ. յուսով կե
նաց անվախճանից ի նորոգութեան նոր
ադամայ. վասն։ Կենդանարար քո յարու
թեամբդ անմահ թագաւոր. կենդանա
ցո զմեռեալս մեղօք. կենդանական գոր
ծովք բարեաց ընդ լուսաւորս քոց պատո
ւիրանաց. վասն։ Ամենահնարն մեզ պարգևեա ըզ գա
տուեալ արթուն լինել ըստ դատաստանին.
պէս ի բանակին նոր փեսային բացցուք ըզ
դրունս քոյ մտանել ընդ քեզ և Հօր քո և
հոգւոյդ լինել թեմանն. և եգեսցուք
երկրորդութեան ընդ փառս ի բարձունս։

աղցն

Հարցըն մերոց ած. որ ապրեցու- ԴԶ
ցեր զերիս մանկունսն ի հնոցէն փա- Հ
ռաւորեալ յաւիտեան. Իջեալն
մանկունքն ի հնոցին ասէին ըռվ օրհ- ԸԴ
նեալ ես Թագաւոր ամենակալ հ. փառաւո:
Տ Իջուցեալ ըզ բոց հրոյն բորբոքեալ
լոյ. ձայնիւ քաղցրութեամբ երգէին. փառ:
Զտէր օրհնեցէք բարձր արարէք զնա Գ
յաւիտեան։ Օ Թագաւորըն քս հրեշտա
կային օրհնութեամբ. բա. Ի քահանայք տեառն
բանիւ ժողովուրդք սուրբ բարձ:
Տաւրանեամ առ քեզ տէր զաւրս իմ նայ- Ո
եաց յիս գըթութեամբ քով և ողորմեա:
Դու ես յոյս և ապաւէն իմ. զերծո զիս յո-
րոգայթէ մեղաց. և որ: Ապրեցուցեր իմ
և փրկեցեր իմ ապրեցո զիս յորոգայթէ մեղաց
Տէր երկնի և երկրի արարօղ միայն մեր Տ
Խընդրեա յանձինս մեր քրիստոս Թագա
ւոր երկնի և երկրի. Աղաչեմք զքեզ
այս արամ փրկեա. յուսացելոց ի քեզ.
Հայրցըն մերոց ած. որ ի նեղութեան կե- Հ
ցուցես զմեզ. առաւել փառաւորեալ
յաւիտեան. Յաղթօղ զօրութեամբ քո տէր.
Է հուրն ընկեցեալ պահէին մանկունքն որք

գալստեանն զգթութիւնն ցուցեր մեզ օրհնութեամբ։
Ի ջուրցն ընդ բոց հրոյ. ընդ պատանա
լեացն արհամարհեցին ընդ բռնաւորին. ընդ
չորրորդ հրեշտակին օրհնաբանեին.
Գ Ի կարգ օրհնեցէք բարձրեալ արարէք ընդ նմա
ւ իստեանն. Տէրուք և գիշեր Քրիստոսի ընդ մեր օրհ
նեցէ ... Էլ ընդ մեր օրհնես
ցէ ... Ամենայն յաւիտեանս ... յաւ
Ո Ի ամպմութիւն յայտ ցանօք ծանրաբեռնեալ է
անձն իմ. միայնոյ քեզ մարդասիրի
աղաչեմ ողորմեաց ինձ Տէր. Ի ըզխմա
արտասուաց և հառաչանօք սըրտի իմոյ.
անդադար հայցեմ բազմամեղութե քա
ւեալ զիս Տէր. Ի ամպարշտութ մարդասէր
շնորհեա զթողութիւն իմոյ յանցանաց. զի
ած քեզ միայն պատշաճեմ. քաւեա։
[illegible] Որ ի բարձունս բնակեալդ ես և ի քեզ
եմք ապաւինեալ. արարող ծնդ ամ օրհնեմ
զքեզ. Որ մարդկան հովիւ ես գառանց
ձեռնաց ընդ ցասման քո. արդ. Որ ծառայից
ողորմեալ ես և քաւիչ ես մեղաւորաց. ա
ԴՅ Ի . . յաւիտեան. Օրհնեալ ես յաւի
[illegible] տեան. Ի ... հարցն և ամենայնի. օրհ
Տ Որ նախնիս ի վերայ քերովբէից գովեալ
և

Եւ առաւել բարձրացեալ ես յաւիտեանս.
Ո՛վ որ օրհնեսցէք բա՛րձր արարէք ընդ գ
նա յաւիտեանս։ Թագաւոր գոլով ա՛ն-
մահ. բարձր արար։ Ո՛ նստեալն յաթոռ
փառաց. բարձր արար.

Ո՛վ մարդասէր որ զմաքսաւորն արդա- դ
րացուցեր. քաւեա զիս ընդ մեղաւորս.
Որ քղանցիւ հանդերձի քո զմերձեցեալսն
ի քեզ բժշկեցեր. քաւ. Որ բանիւ հրաման-
նի քո զանդամալոյծն առողջացուցեր. քաւ։
Ուրախութիւնք երկնից հրեշտակօք երգով. ե
ի ձայն հնչմամբն զքեզ փառաւորեն.
Երկրաւոր տեսակք բանաւոր հօտի.
ձայնիւ երգով զքեզ փառաւորեն։
Ո տէրութեանդ քո հանապազ օրհնեմք.
որ ի բարձունս ես փառաւորեալդ.
Որ յայտնի ցուցեր ըզ քո սքանչելիսդ. եւ զ
ի բոցոյն փառաւորեցար Երրեակ միութիւն.
զքեզ ընդ օրհնաբանսն բարեբանեմք։
Որ ըզ բորբոքեալ ըզ հուրն իջոյց փոխե-
ցեր. եւ զարգելեալսն ի ներմին պահպանե-
ցուցեր. զքեզ ընդ օրհ. Որ ըզ բռնու-
թիւն թագաւորին խորտակեցեր. եւ զյուսա-
ցեալսն ի զօրութիւնդ քո փառաւորեցեր.

 զքեզ

գ զքեզ ընդ հօր. Պ. ծնօղք զոր ընդ որս օրհ
նեցէ Տր։ բարձրացուցէք յաւիտեանս։
Պ. երգեցէք ընդ որս օրհնեցէք Տր։ Օգ նմա
տեսանել ի յանթոռ փառացդ։ ընդ բարերա
նեալն ի հրեշտակաց։ ընդ նոսա անդադար
օրհնեցէք Տր։ բարձր։ Եւ ընդ որս օրհ
նեսցէ Տր։ Որ յահէ փառաց միածնութեան
դողան զուարթունք երկնից։ ընդ նմա

ո Որ զանձառն կենդանին այլազգելոյ։ որ ըն
կալար փրկիչ մարդասիրապէս։ Եւ զի մա
սնաւորս ապաշխարութեան։ որոյ արժանի ըզ ձայն
մեղուցելոյս ընդունող։ Որ հաւատացեալ
ձայնի աղախնոյն։ ոչ լռեցեր փրկիչ ըն
դունակ մեղաւորաց։ Եւ զի։ Որ զաղաչ
նալիորդէն քո ներելով։ ոչ խնայեցեր ըն
ձեռնել շանցն հովուասիրիր։ Եւ զի։

ա Երկնային զօրութեանցն զնուիրանս
քեզ երեք սրբեանդ կանխադադար փա
ռաբանեն։ Որ արքայից և մարգարէիցն
դասքն։ փառաբանեն անսերելով։ փառք
վերածնօղիդ ընդ լուսոյ։ Եւ մեք հան
դիսաւորեսցուք ընդ նոսին։ փոխարկեալ
ընդ ըդ լերին զորս ընդ գոչելով մեծ
ցուցք փառք ի բարձունս անստեղծին

Որ հրամ

Ըն՛շմ՛որտամպէ՜ս գոհանամք ըզ քեն. Հ
Տ՛ր ա՛ծ հա՛րցն մերոց փառաւորեալ
յաւիտեանս. Որ երկայնամիտդ ես յամէն.
խնամ՛ս ես ի մեզ Տ՛ր ա՛ծ հա՛ր. Իմաստա՛
րե քոյ խնդրեմք ի քէն. մի՛ ա՛նտես
առներ ըզ մեզ. Տ՛ր ա՛ծ հա՛ր. Ըզ Տ՛ր Գ
Ըզ քո տէրութիւնդ հանապազ օրհնա
բանեմք. Որ իջեր ի հնոցըն փըրկեցեր
զմանկունսն ի ձեռաց անօրինաց. չիջու
ցեր ըզ հուրըն հողմամբ ցօղիւ. ըզ քո.
Արգելին մանկունքն ի մէջ հնոյն
անպղծութիւք եւ օրհնութեամբ. գովէին ըզ
քեզ թագաւոր փառաց. ըզ քո.
Ընկալ նիմ առաջի քո եւ խնդրեմ զթո Ո
ղութիւն յանցանաց իմոց. մի՛ անտես առներ
հայր զաղաչանս իմ. Աղաղակեմ ըստ մաք
սաւորին. եւ հեղում զարտասուս իմ առաջի
քո ըստ պոռնկին. մի՛ անտ. Յանձներեալ թ
թըշնամւոյն պարտեցայ. եւ ի գայթակղութենէ նո
րին բանսարկուին վիրաւորեցայ. մի՛ անտ.
Օրհնեցէք ըզ Տ՛ր յերկինըս զօրք եւ Ա՛մ
հրեշտակք. որ հոգիքդ էք հարկաւորութեան.
սպասաւորին չէք ա՛ն. Օրհնեցէք ըզ Տ՛ր յեր
կրէ կէտք եւ ամենայն կայտառք. որ տեսանկ

էք

էք բանաւորք հօտի փառաբանիչք տն.
Օրհնութիւն նոր երգեցէք տն եկեղեցէք
սրբոց. որ որդիք էք վերին սիօնի
օրհնաբանիչք տն։ Հանապազ օրհնեմք
ըզքեզ անհասանելի փրկիչ որ միայն
ես փառաւորեալ տր յարարածոց քոց։
Հ Տէր ած մեծ. որ հաստատեցեր ըզերկ
և զխաւար ի սկզբանէ. օրհնեալ ես տր
ած հարցն մերոց։ Մարգարէին դանիէլի
աղօթիւք աւ տր ած. ապրեցուցանել զե
րիս մանկունսն ի հնոցին ի բաբիլոնի։
Ի ձեռն արարչի քո յաղթ հարցն մերոց յաւի
տենից. որ ապրեցոյց զօրհնաբանսն ի ձե
Գ ռնայ մահու։ Իզդ տր Իզնա անդադար բար
ձրացուցանեմք։ Որ ի տուէ օրհնի անդա
դար ձայնիւ սրովբէիւք և մարդկամբք. ի
գիշերի և ի տուէ ժամու. ըզնա։ Օ բրբոք
եալ ըզհուրն շիջուցին աղօթիւք նորա մանկ
կունքն ի հնոցին. և ըզ հրաշալին ըզ ձայնն
ընդ հրեշտակս երգեին ասելով. ըզնա։
Ո Ընկալ իմ առաջի քո ծն տր ... բազ
մամեղիս ողորմեա։ Ողորմակեմ առ քեզ
փրկիչ ... քաւնանայցուրյն ըզ ձայն ...
բազ. Աղաքանաւորին հատուածմբ. կարդամ

աս

առ քեզ զփըրկիչ եւ բարերարն. ասմք.
Օրհնեմք ըզ քեզ հաւր Հայր սու տ
ւրբ. ի յաւիտենս ժամու։ Պաշտեմք ըզ
քեզ որդիդ միածին. ի յաւէ.
Բարեբանեմք ըզ քեզ հոգիդ ճըշ
մարիտ. ի յաւէ.
Որ զերիս մանկունսն ի հրոյն փըրկեցեր հ
ցուցանելով ըզ զօրութիւն անեղ բնութեանդ. աղ
ըզ քեզ օրհնեմք ամէն. Այ երանեալ է տ մք
ուխտին առ հօրն եղելոյ. փըրկեա ըզ
մեզ յաւիտենական հըրոյն. ըզ քեզ օրհն.
Որ տեսեալ հըրոյն յինքեան զարարօղդ
եւ զայրեցող բնութիւն անկիզանող առնէր.
ըզ քեզ օրհն. Ըզ տէր օրհնեցէք բարձր գ
արարէք ըզ նա յաւիտեանս. Պ. ի չէ ր ըք
ըզ տէր օրհնեցէք բարձր արարէք.
Օրհնեսցէ ըզ տէր օրհնեսցէ.
Ամենայն յաւիտեանս. բարձր արա.
Աղօթիւք հինձ (?) ձգօղմուէ ըզ քով մե ո
ծամ. զի կարօտ եմ ես շնորհի քոյ եւ ողոր
մութեանդ. ողորմեա ինձ բազմա
մեղիս. Լուր տէր ձայնի աղօթից եւ ցաւա
գին պաղատանաց իմ. որ առատ կամ
առաջի քոյ իմ չարաչար վտանգաւ. ողոր.

Ինկալ

Ընկալ Տէր զաղաչանս իմ և զհառաչանըս
սըրբոց իւրոց Տյ․ որ աղաղակեմ առ կէնըն
քահանայցն․ ողորմ։
ա Ի բարձանց․ Ւ․ Քեզ վայելէ օրհնութիւն
Տէրդ։ Որ անմարմնոցըն դասուց հաստից
ես բանիւ․ Քեզ վայելէ օրհն․ Որ մար
մնաւորաց ազգի․ արարող ես ձեռամբ․
Քեզ վայելէ օրհն․ Որ մեռելոցըն յուսով
յարութեան ես ձայնիւ․ Քեզ վայելէ օրհն։
մկ Ամենեքեանք ըզ Տէր օրհնեցէք որք
ամսոսն որ էն․ և մինչ եղիցի անուն Տն
օրհնեալ․ Ո․ ազատեալ լուսով զարդարեաց
զաշխարհս մարդկան թագաւորըն Քս․ և
մինչ եղե․ Որդին լուսոյ տուաք ըզ փա
ռըս հօրըն լուսոյ․ որդւոյն միածնի և
Սբ հոգւոյն յաւիտեանս ամէն։
հր Ի քեզ կատարեալ յոգնութիւն որ անքնին
անկասկած պահես զիմաստ յէլ․ և զիս փրկե
կեամ ի փորձութենէ․ ալէլուիայ ալէլուիա։
Ի քեզ աղաչեմք Տէր անսահման նեղիս պահ
եա զորոյս մեր․ ի քո Տէր ի պատուիրանի
ալէ․ Ի քեզ փառաւորեմք Տէր որ նշ
ւտիս ի վերայ շրջեք կերպեան կենդանեաց
և չափս քաղցրութեան յարարածս քո․ ալէ։

բարեբանեցէք զՔս թագաւորըն · ամենքն ·

Ո՛ր եկեր ի փրկութի(ւ)ն վա(սն) ազգի ակ
մարդկան · ըզ քեզ անդադար բա
րեբանեմ մեք տէր հարցըն մերոց · ծգ
Զանձն անուէր ըզ չարչարանս և խաչին համ
բերեցեր · ըզ քեզ · Ընկեցար վիմին վ յա
րուցիչըդ մեռելոց · ըզ քեզ · Ո՛ղ տէր ծրհ գ
նայեք բա(ն) ըծր ադամեկեք ըզ նա(ն) ,ան խոսեան ·
Որ անմահըն մարմնով վ վասըն փրկու
թեն մերոյ ըզ մահ ճաշակեաց · և խափա
նեաց ըզ մահու թագաւորութի(ւ)ն · բա ·
Որ յաւէժ կենդանութեն ան հաւասա
րեցոյ ըզ յարութեն անձային մարմնոյն պար
գևեաց մարդկան · և և ս աւանել բա ·
Սուրբ տէր որ վասըն մեր ըզ մահ ճաշակե ո
ցեր · և յերրորդ աւուր յարեար ողորմեա ·
Սուրբ տէր որ ըզ դժոխս աւերեցեր ·
և զդերեալսըն փրկեցեր ի նմանէ · ողոր ·
Սուրբ տէր որ ի յերկինս համբարձար
ընդ աջմէ հօր նըստար ի բարձունս · ողոր ·
Առաքեցար ի հօրէ բանդ տէր ի փըր ա
կութի(ւ)ն ազգի մարդկան · օրհնեմք ըզ քեզ
Ո՛վ տէր · Ի՛ գերեզման իջեր թագաւորդ
անմահ · և ի հօրէ ոչ մեկնեցար · օրհ ·

Դ՛յերրորդ աւուր յարեան մեծապէս և
երկնայինըս համբարձեալ. փառ՛ք յարու-
թեան քո տէր. օրհ.

Հ Որ վասն մերոյ փրկութեան իջեր ի
յերկնից. միածին որդի ած փրկիչ մեր
փրկեա զմեզ տէր մեծ հարցըն մերոց.
Դ՛խաչին բևեռեցար բանդ ըմբռնեալ
մարմնով. և լուծեր ըզ կապանըս մեղաց
քս փրկիչ մեր. Որ երեք օրեայ թաղ-
մամբ քո մեռուցեր ըզ մահ. և յարութե՛ ըզ
քով կենագործեցեր զաշխարհս. ճառա-

Գ ւեր զօրս վերանալ քս փրկիչ մեր. Զ՛զ տէր օրհ-
նեցէք և բարձր արարէք ըզ նա յա-
տեան. Որ ընդունել ըզ մահ թաղմամբն ի-
րով և յարութե՛ն իւրով մեզ կեանըս պա-
գևեալց միշտ աւան հաւատացելոց. օրհ.
Որ նըստի ընդ աջմէ հօր ծընողի իւրոյ
և մարդասիրապէս խնամէ զարարածըս
քահանայք հոգևոր երգով. օրհ.

ա Դ՛ու ես քս կենդանի և յարութեն ամե-
մարդկան ողորմեա. Դ՛ու յարուցեալ նոր-
գեցեր ըզ տիեզերս ողորմ. Յ՛ոյս յարութե-
մերոյ. ապրեցար կենաց և փրկութեան ողոր-

ա Յարուցեալ տէրն ի գերեզմանէն միածին

որդ

որպէս փայլակն և լոյս փառաց ծագեաց
յաշխարհս. և երկինք և երկնայինք ցնծ-
ային: Այս է յարութիւն ած օրհնութեան
քանզի գրեանք յերկնից բացեալ եղեն և
հրամանաւն բռուրեաց յաշխարհս. և լուցոյց
զարարածս ամ. Օրէնք երկնից իջեալ
էին և բանակեալ շուրջ ըզ գերեզմա-
նաւն և հրեշտակն բարբառեալ երգէին:

Որ օրհնեալ է քո յարութիւնդ:

Ընդունելի զբն բանդ մարմնացեալ ի կու- Հ
սէ յանձն առեր կամաւ զխաչն և զչար-
չարանս ած հարցըն մերոց.
Անեղից հօր և հոգւոյն բանդ ած ի
գերեզման իջեր մեռելոց յանապական
ած. Զարթեար ի մեռելոց յարուցեր զն
բորբոքի լուսաւորեցեր զիշխանութիւն ըզ
մարդկութեան ած. Իզ որ օրհնեցէք Գ
բարձր արարիչք ըզ ըն յաւիտեան
հրաշալի ըզ յարութիւն ած որդւոյն
ժողովրդք բարեբանեսցուք. բան
Նորա գովեսցուք ըզ յարուցեալն ի մեռ-
ելոց. քահանայք հոգևոր երգով բան
Իջեր յերկնից որդի ած, և մարմնացար ի Դ
սրբոյ կուսէն. որ անճառելի ծնեալ ես հօրէ

 ողոր

ողորմեա։ Որ կամ ի չարչարանըն որս կամաւորա-
պէս անձն և խաչեցար վսն ազգի մարդ-
կան. և ի գերեզմանի իջեր անապական որդի.
Զմահ լուծեր և զանձս խաւարին ազատեցեր
կարողապէս տէր. և ի մեռելոց յարեար
իշխանութեամբ որդի.

— Սքանչելի հրեշտակքն տեառն ցնծութեամբ
իջեալ ի գերեզմանըն հարկանէին. փառք
յարութեանըն տեառն։ Ի հարկանել փողոյն
պահապանքըն զարհուրեցան և մեռեալք
եղև ո՛չ մեռեալ։ Զայն եղև ի հրեշ-
տակէն բարբառ եղև ուրախութեան տէր
յարեալ. փառք յարութեանըն տեառն։
Ի փակեալ դրօքըն երևեալ յա աշակերտ-
տացն և ասէ. խաղաղութիւն ընդ ձեզ։

[illegible]

— Տ Որ յաղթող փառաց նմանօն ընդ հօր
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
և երկրպագեցեր ըզ մեզ ի կ-

ղահ

զանհուն աղբերքդ․ Օրհ։ Ի զտէր օրհնեցէք
և բարձր արարէք զնա յաւիտեանս։
Որ երկնից զվտանգաւոր երկունս նախ
մօրն․ ծննդեամբ ի սրբոյ կուսէ Աստուածն։
Օրհ։ Որ եբարձ ըզ փշաբեր անիծադրու
թիւն բուսաբերին․ բևեռելով ի վերայ
խաչին Աստուածն։ Օրհ։ Որ ճաշակեաց ըզ
լեղի դառնութեան վասն ազգի մարդկան։
և պարգևեաց ըզ մարմին և զարիւն իւր
զանմահական Աստուածն։ Օրհ։
Որ խոնարհեցար յերկնից ի հայրական
ծոցոյ․ միածին որդի աստուծոյ և առեալ
մարմին ի սրբոյ կուսէն․ վասն մերոյ
փրկութեան տնօրինեալ։ Ընդ մեզ մեծ
շրջեցար ընդ մեղաւորաց․ և կոխեցեր
ըզ գլուխ վիշապին և շիջան խայթոցք
մահաբերին․ և փշրեցեր ըզ տիեզերս ողջ
Ի նորոգեցեր ըզ մեզ մեր ի վերայ խաչին։
և համբերեցար մահու իջեր ի գերեզման։
կենդանութիւն շնորհեցեր ննջեցելոց
ի խաւարի․ և զօրութեամբ յարեար ողջ։
բաշխեցին ըզ յարութիւն տէ ծ որդ ւոյն
ա յօր առաւօտուն առաքելոցն և բամբասեալս
հրեշտակացն․ երգէին երգ նոր անլռելի

լի ձայնիւ. Զայն ահեղ գաբրիելեան
փողոյն. ա՛յսօր գոչէր աւետարանէր աւե
տիք են աշխարհին. երգ. Այս մեծ և ա
հաւոր. ա՛յսօր ծագեաց մեզ եկեղեցւոյ
յարութեանն ի մեռելոց Քս. երգեսցուք,
Տ Մարդ եղանելով ած իջեր յերկնից ի յերկրա
կանքս. և անձնառելով ծագմամբ տնօրինե
ցար յարգանդէ կուսին արեգակն արդա
րութեան. օրհնեմք ըզ քեզ ամէն հարցն
մերոց. Անմեկնելով ի հօրէ եկիր կամաւ
ի մահ խաչի. և ընդ չարագործսն պատ
ժեալ ի սպանող վարեցար այլ ի ծոցոյ հօր
ոչ բաժանեցար. երգ. Անմահութեանց
աղբիւր Քս իջեր ի հող մահու. կատարելով
զորդեգրութիւնն հօր երկրորդին եղար ի գերե
զմանսն. այլ ահաբեկելով զօր ի դժոխ
հաներ ըզ կապեալսն քաջութեամբ և որք նն
ջէին ի տապանս. երգ. Ըզ Տր օրհնեցէք
Է և բարձր արարէք ըզ նա յաւիտեանս,
Որ անապականն թաղմամբն եղեալ զա
նէծս երկրի. լուծանելով ի տորսն ազատու
թիւն շնորհեաց նախնեացն ի խաւարի. երգ.
Որ կենսաբեր յարութեամբն իւրով ազատեաց
զդատապարտեալսն ի կեանս անմահս. և նոր մար
մնով

Ծով և անբաւ մըղըն հրաւէրեանց ըզ մեզ՝
յերկնից արքայութիւն. օրհ.

Արկեր իմաստութեն անտեսանելի՛դ. արբ ո
և մարմին զգեցար ի սրբոյ կուսէն. կեցու
ցէք և յոյս մեր կեցո ըզ մեզ. Խաչին համբե
րեցեր վն ազգի մարդկան. և մեռովլը
չարչարեալ փրկեցեր ի մահուանէ. կեցու.
Եդար ի գերեզմանի կեանք աշխարհի՝
և յարուցեալ յերրորդ աւուր զմարդիկ
ի կեանըս փոխեցեր. կեցու.

Երգեսցուք քեզ ընդ հրեշտակս յաղ տ
թական օրհներգութեամբ. Որ մահուամբ
քո մեռուցեր ըզ մահ. և յարութեամբ պայ
ծառացեր հոգանիւթ բնութեամբ. Երգես.
Որ ցուցեր մեզ ճանապարհ նորոգման
և մաքրեցեր զաղտեղութիւն յանցանացըն՝
զոր պատրեաց Թըշնամին. Երգես.

Յանխնեցին կանայքն իւղաբերք ի գե տ
րեզմանն և տեսին զյարութիւնըն տն.
Ուսուցան դուարըն յարութեն գերեզմանին
կենսընկալոյ լոյս ծագեաց տիեզերաց.
Հարեալ տէրն ի մեռելոց հըզօր զօրութբ
համառօտեաց զհին մահուն եկեղեցւոյ սըրբոյ.
Թագաւորեաց տէր իմ երկրայ հեթանոսաց. ձ
և

և լուսազարդեալ պայծառացոյց նր զե-
կեղեցի. Ժողովուրդք ըզ Քրիստոս բարեբա-
նեցէք. Օգնեաց տէր զօրութեամբ ընդ մեզ
իւր ամենայն. քանզի չիք ջրոյց զխայթոց մա-
հու խաչիւն իւրով սրբով. Ժողով.
Յարեաւ տէր և տիեզերք ամ նորա փր-
կուր զարդարեցան. և մանկունք հաղոր-
դեցան մարմնոյ և արեան կենարարին. Ժո.

բձ Որ յերկնից իջեր անըսկիզբն զանն տէ ծ-
նեան և լոյս. զքեզ ամենեքեան
Հ օրհնեսցուք տէր հարցն մերոց.
Որ ի խաչին բևեռեցար և հեղեր զա-
րիւնդ ի փրկութիւն տիեզերաց. զքեզ ամե.
Որ ի գերեզմանի եդար և յարեար ի մե-
ռելոց Քրիստոս յաւուր երրորդի. զքեզ ամե.
Գ Զտէր օրհնեցէք և ... բարձր արա-
րէք ըզ նա յաւիտեան.
Որ ի խաչին բևեռեցաւ և ի գործոց ձե-
ռաց իւրոց ապականեցաւ. և կերպարանս
ընկալաւ ըզ կեանս. ամ արարածք գովե-
լով բարձր արարէ. Այն որ մմմ
արծաթն խաւարեալ և ցեղոյր փառա-
ցոյր տաձարին վերստին ի վայր. վեհերք
զյանտուսայ Երկիր չափ ... ամ.

 Թաղեցաւ

Թաղեցար ի մէջ երկրի և ի յերրորդ-
աւուր յարեար տէրապէս. և ի յերկինս
համբարձար տէր. ամէն.

Իջեր յերկնից որդի աստուածոյ ազատե- ո
ցեր զարարածս. անկանիմ առաջի քո
ողորմեա ինձ տէր.

Ի խաչին բևեռեցար տէր և զմարդն
ի կապանաց մահու արձակեցեր. և զիս
մի անտես առներ որ մեղօք եմ մեռեալ.
[illegible] հօր յանժամանակ լուսոյն որ
իջեր ի գերեզման. կենդանացուցեր զա-
րարածս քո. և զիս մի անտես առներ
քանզի քեզ միայնոյ մեղայ.

Ի գերեզման քո կանխեցին հանապազ- ռ
զիւղս և զխունկս բերին. ի պատիւ
թաղման քո զի զմեղօք ըզ հոտեցեալս
վէր անհեր ի կեանս.

Փոխանակ իւղոյն զհաւատս անբիծ և
զաղաչանս մեր ընդ անուշահոտութեան կա-
նացն ընկալ. որք զողջոյն կենաց լուան
եւ այլ ուրախ եղեն.

Յարութեան աւետիս առ առաքեալսն յարեան յայտ
ուցիչքն մեր աւետարանեաց ըզ դրօշմս. և
զթշնամին կործանեաց իշխանութ կապանս.

 Ազատ

Գ Ձ Ո՛րն ընդրպագեմք քեզ Քս որ ի Հօրէդ
Հ սրբոց առաքելոցն ծնունդեանց
մեզ. Տէր մեր Տէր հարցն մերոց։
Ա՛ւ աշակերտեալք ի սրբոց առաքե
լոցն. ուսաք փառաւորել զքեզ ի տա
ճարի սրբութեան քո. զոր հիմնեցուցեր
ի վերայ վիմին հաւատոյ. Տէր մեր։
Ա՛կայք ժողովուրդք որք ի հեթանոսաց
ցնծութեամբ տօնեսցուք զնաւակատիս ո
եկեղեցւոյ. բարեբանելով զՏէր մեր։
Գ Զ՛Տէր օրհնեցէք եւ առաւել բարձր ա՛րա
րէք զնա յաւիտեանս։ Ը՛նդ անմարմնա
կան զօրութեանս զՔս Թագաւորն ո
եկաւորի այսօր ի նոր եկեղեցի. ամ ազ
նոք գովեցէք եւ առաւել։ Ա՛կայք հաւատ
ցեալքս նոր երրորդութեան յեկեղեցիս որ
հնեցէք զՏէր. արարէք տօնս ուրախութ
մինչեւ յանկիւնս սեղանոյ. եւ առաւ
Ը Ա՛յսօր հրեշտակաց զօրութիւնքն ա
նակից լինին ընդ մեզ. քանզի Երկնաւոր
Թագաւորն եկաւորի ի նոր եկեղեցի։
Խ՛նդա եւ զուարճացիր հարսնացեալդ
նոյ եկեղեցի. քանզի զքեզ Տէրն տերանց

 ընտրեաց

ընտրելեաց և հաճելեացն՝ բընակել ի քեզ։
Լուսաւորեալ լուսաւորեալ կաթուղիկէ
եկեղեցի։ քանզի ի քեզ շող ած եղեն
ի հօրէ լուսոյ ծագեաց։ և լուսաւորեաց
ըզ մանկունս քո։
Որք արժանաւորեցայք ի կոչումն փա տ
ռաւորութեան քրիստոսի այ մերոյ։ եկայք
ժողովուրդք երգեցէք տն երգ նոր։ եր
գեցէ մաք զանուն նր ձայնիւ ցընծու
թե յօրհնութի ի նոր։ Օրհնեալ ես ի
քեզ քս ժողովուրդք հաւատացելոց։
Զըշմարիտ խոստովանութ. թե օրհնեմք
զխորհուրդ ածային կենսաբեր տնօրէ
նութե քո։ փառաւորեալ զանհաւոր և
ըզ սքանչելի անուն քո տր տր մեր
իվր ամ երկիր։ Ուրախ լեր եկեղեցի սբ
հարսն երկնաւոր խորհրդոյն։ ի փառա
ւոր ամենասբ երրորդութենն. որ համագոյ էշ
խանութըն ի լուրով զարդարեաց ծագմամբ
լուսոյ պըսակէ մա զքեզ ի պատու
ամենայն սըրբութի ի վերուստ։
Անպակաս ն բանդ տապըլուած որ ի ջեր բձ
իմաց ջհնո ցին։ փրկեցեր զերեխ ման Տ
կունըն ցա պղծ որհնութ։ օրհնեալ
ես

ես տէր մատուցանեմ։ Սիր իբրև ի լոյսն ընդ
բոց հրոյն շիջուցեր. եւ զմանկունսն անպ
րաստ պահեցեր. եւ նոցա երեքեանցն գո
վեստն ասել տուեր. Տէր. Որ յարգանդի
կուսին բնակեցար եւ ծնար որպէս
մանուկ. որ ընդ մարդ կոխեցեր եւ զյարու
գ թիւն քո զօրացուցեր. Տէր. Ի զտէր օրհնե
ցէք եւ բարձր արարէք յաւիտեանս.
Ամենակալիդ զամենասուրբ զերրորդ
ութիւն. որ նոյն ի վերայ անեղ բնու
թեան գոյացութիւնն ընդ զամենայն արա
րածս. ընդ ը նա հրեղէն երգով. Տէր.
Ամենագոյակցին էութեան բանին ի հօրէ
որ լոյս մեծ ծագեաց անճառելի ծագ
մամբ. որ հաստատեաց զերկինս եւ զմի
նալի զօրս հրեղէն կաց. ընդ ը նա.
Ամենակալ զերկնաւոր զթագաւորութիւն
որ արարչագործ սուրբ մամբ վայելչացոյց
զերկինս եւ զերկիր. ի փառս ամենասուրբ
երրորդութեան երեք սրբութեան հրեշտա
կային օրհնութեն. ընդ ը նա.
ո Ի առաջին պտուղն առաջին ծնունդ
ընդ նախամարդն մարդոյ իսկ որդի
միածին է նա եւ փրկեաց ընդ մեզ.

Օ [illegible]

Զչարչարանս ի յանձն առեր ըզ խաչին յարութիւն ցուցեր մեռելոց. Զընծայս զենեալ զիր ի մոյ յանցանաց. Կենդանութիւն ի գերեզմանի եդար վասն ի հողոյ ստեղծեալ մարդոյս. զմեղօք մեռեալ զանձն իմ կենդանացո.

Եկին ի գերեզմանն առաւօտեան տը- ա
կանայքն. յօծանել խնկեւ զանապական մարմինն. Պայծառ հրեշտակին քաջալերեր ըզ նոսա մտերմել. ցընծացէք յա- րեան տէր յաւանջն ասաց. Լուեալ ի հրեշտակէն զաւետիս յարութեանն. պատմէին առաքելոցն եթէ յարեաւ քրիստոս.

Որ թագաւորդ ես յաւիտենից տէր և արարիչ ամենայն լինելութեան. օրհնեալ ես տէր աստուած հարցն մերոց.

Որ սպասաւորեալդ ես ի սերովբէից և փառաւորեալ յանմարմնական զաւրացն. այսօր ի դամասկոսն մերկացեալ և ի զինուորաց բաժանեցան. փառս մերոյ փրկութեան օրհնեմ. Այսօր ըզ կենարարն մեր ըզ խաչն օրհնեցուք. քանզի ի վերայ նորա բարձեցան մեղք պարգևեալ անմահութեանց. տէր աստուած. Որ տէր օրհնեալ ես յ[illegible] ցէք գ
և

և բարձր արարէք ընդ նմա յաւիտեանս.
Այսօր նշան տէրունական խաչին՝ ի յերկնից երեւեր
երեւեալ. Այսօր ընդդէմ թշնամեաց
նոյն զէն անպարտելի ցուցաւ մեզ օր
ո Որ կամաւոր խաչելութեամբ քո Տէր բար
ձեր ըզ մեղս. ըզ քեզ բարեբանեմք ամե
նեցուն յարութիւն։ Որ երեքօրեայ թաղ
մամբ քո Տէր մեռուցեր ըզ մահ. ըզ քեզ.
Որ լուսափայլ յարութեամբ քո Տէր կենա
գործեցեր զաշխարհս. ըզ քեզ։
տ Ձայն աւետաւոր հրեշտակին՝ զուարճա
ցոյց զառաւօտեան կանայսն. զՔս ի պատ
մելով ըզ յարութիւն.
Ո՜ի յուսահատիք առաքելութեամբ այլ ցըն
ծացէք բերկրելով. խնկաբերեանք
ամենայնոյն և փափաքողք յարութեան։
Փութացարուք ի գալիլեա աւետարանե
ցէք աշակերտացն. եթէ յարեաւ Քս և
խափանեաց ըզ մահ.
հ Այսօր բեւեռեալ քո ի խաչին. և զբ
նաւորին խոցեալ զանմարմին ըզ կող
Տէր ... ծ հայ ... ցըն ըմբռնեցի. Ինքն թըղթու
մըն ... արեան քո ... ընդ ...
... յանիծից ... մայ. Տէր ... ծ

 Զարգև

Պարգեւատու բարեաց եւ տուօղ ողոր-
մութեան. եւ դարձեալ լի գեղեցկագմանի. տէր ամե-
նայն տէր Աստուածն գործք օրհնեսցեն. դ
Որ յանէից գոյացուցեր արարօղն իւր
կերպարանս. զզարմանալիս օրհնաբանեսցուք
եղեալք. ամէն. Որ զդատապարտեալս մահու
եղելոյն իւրով անհնարինացեալ մարմնովն որ-
հողացեալ մարդոյն. ամէն. Որ զաւազանն
ճաշակերն. քաղցրացուցեր ճաշակմամբ
դառնութեան. զի հաղորդեցուք մեր
մեծի եւ արբանեակն տէր. Աստուածային.

Այր անընտելիքն որ վեր օրհնեսցուք եւ ո
ի դասուց քերովբէից. ընդ քեզ աղաղակեմք
ողորմեաց քոյոց հաւատացելոց.
Յանդ ի հօրէ որ յառաջ քան զյաւի-
տեանս որդի. փառակից հօրն. ողորմեա.
Որ նմանութեամբ իւրով եւ տեսչութեամբ խոնա-
րհիս զարարածս քո. Աղաչեմք զքեզ հօր
գերէ. ողորմեա.

Այսօր զուարճացան տեսանել զքեզ ամենայն տ
ճշմարիտ յայտնութեան մեծ որդւոյն. քան
զի զզօրութիւնս անեղեանց եւ դեռեղեանց զարդա-
րեալն ի նմա. Այսօր լուսաւորեալ մե-
ծայայտնութեան ծնունդ մաքրոյ հրեշտակապետն

ե

ի վերայ վիմին կանանցն աւետէր առելով·
զի խնդրէք զկենդանին ընդ մեռեալս·
Այսօր բերկրեցան կանայքն իւղաբերք
աւետաւորք յարութեան Տեառն որդւոյն· դար
ձան յառաքեալսն աւետելով յաղթեալն Տէր·
Հ Որ գըթացար ի մեզ մանկունս եւ իջեալ
փրկեցեր ի բորբոքեալ բոցոյն· ըզքեզ
միշտ օրհնեմք Տէր Հարցն մերոց·
Որ ողորմեցար ազգի մարդկան եւ իջեալ
մարմնացար ի սրբոյ կուսէն· ըզքեզ միշտ·
Որ երեքօրեայ թաղմամբ քո Տէր շարժե
ցեր հիմունս երկրի· ըզգերեալսն մահու բացեր
Գ ըզմեռեալսն յարուցեր· ըզքեզ· Այցեզ
Որ պայծառացուցեր ըզ փայտ խաչին· տա
րածանելով գիւր զանարատ բազուկսն· եւ
եւ զէն յաղթութեան արարածոց իւրոց·
Տէր մեզ գոչեմք օրհնեցէք· Իջանելով ի
ստորին կողմ երկրի եւ գոչելով սասանե
ցան դըժոխք· քանզի որ ի նմայ արգել
եալքն աղաղակէին առ Տէր· ամէն· Եւ զ
գերեալսն ի բռնութենէ մահու ազատե
ցոյց երեքօրեայ յարութեամբն իւրով· ամէն·
Ո Որ խաչեցար եւ թաղեցար վասն մեր
փրկութեան եւ յարեար ի մեռելոց· խնայեա

ժողովուրդըս քո միայն մարդասէր։
Որ ըզ դըժոխս աւերեցեր և ըզ գերեալ-
սըն փրկեցեր. և մեզ կեանըս շնորհեցեր
խնայեա ի ժողո՛։ Որ ի յերկինըս համբար-
ձար և ընդ աջմէ հօր նըստար. ի միւսան-
գամ քո գալըստեանն խնայեա ի ժողո՛։
Սքանչելի կանայքն աներկիւղ եկին ի Ե
տեսանել ըզ գերեզմանն. զի կատարեալ
սէրըն մերժեաց զերկիւղըն։ Տեսին ի խըն-
կել ըզ տէրունեան մարմինն՝ և տեսին յա-
րուցեալ ի գերեզմանէն. և վերըստին լոյ-
սըն ծագեաց յաշխարհս։ Քարոզեաց
հրեշտակըն զյարութիւնըն տն. և բա-
ցան գերեզմանըք նընջեցելոց. և յարու-
թիւն տնըն յաղթեաց մահու։

Որ զարդարեալ նորոգեցեր զարարածոց Զ
գոյացութիս. համագոյ հօր և հոգւոյն ըզ
քեզ միշտ օրհնեմք ած հարցըն մերոց։
Որ կամաւոր խոնարհութեամբ քո յանձն
առեր ըզ չարչարանս ի խաչին՝ բևեռեցար
ըզ քեզ միշտ։ Որ զմահացու մեր բընու-
թիս վերըստեղծեր կենդանութեամբ
հրաշափառ քո յարութեդ. ըզ քեզ միշտ։
Ըզ տր օրհնեցէք գովեցէք և բարձր Է

մրարէք ըզ նմա յաւիտեանս։ Որ էջն ի գերեզ
մանն և մեռելոց ըզ դըժոխս. մեծ և հզը
զօր զօրութեամբ և յարեաւ ի մեռելոց. օրհ։
Լուսաւորիչըն աշխարհի՝ որ ամզատեալ
ի մեռելոց ըզ տէր եզերս ամ. Նորահրաշ
յարութեամբ իւրով. օրհ։

ա Սակէր ի չարչարանըս չարչարանացըն լու
ծիչ. բեւեռեցար ի խաչին՝ լուծեր ըզ կա
պանըս մեռելոց մերոց. Քս յոյս յարութեան
մերոյ օրհնեալ։ Իջեր ի գերեզմանն աւերե
ցեր ըզ դըժոխս. և յարուցեալ յերրորդ
աւուր զաշխարհըս լըսուցեր խընդութեամբ.
Քս յոյս։ Սըրբոց աշակերտացըն քաջ
երեւել ըզ նոսա. և խոստացար լինել ընդ
մեզ զամ աւուրըս կենաց մերոց. Քս յոյս։

ա Կանխեցեր ի մէ կանանցն ընդ առաւօտն
ի գերեզմանն. և զաւետիս յարութեան ըզ
ձայնն ի հրեշտակէն լըսեալ. Եթէ յա
րեաւ տէր։ Թողեալ ըզ տըրտմութիւն
երջանիկ և մէ կանանցն. և խընդութեամբ ըն
թանային պատմել աշակերտացն. Եթէ յա
Սըքանչելի՛ և զհրաշագործ ըզ յարու
թիւնըն Քի. առաքելոցն ըստուգապէս ա
ւետեն. ընդ հանուր քարոզէին. Եթէ յա

Ս. ադ

Թագաւորին յաւիտենից մատուցէք Ճ.
զօրհներգութիւն որ ի կուսէն մարմնացաւ.
հաստատեաց զաշխարհս ի հաւատս անսա
սանելի. փառք նմա այժմ և յաւիտեանս:
Որ կամաւ համբերեր մահու խաչին Աստուած
բանն. և եհեղ զարիւն իւր մեզ ի փրկու
թիւն տիեզերաց. փառ. Ծագեաց յարու
ցեալ ի նորափոր ի վիմէն. լուսազարդեաց
զեկեղեցի իւր սբ. ի փառս և ի գովեստ
անուան իւրոյ. փառք:

Որ յերկնային զինուորութեանցդ բկ
միշտ երկրպագիս Քս Թագաւոր. Հ
ընդ Հօր և սբ Հոգւոյն. օրհնեալ
ես տր Ած հարցն մերոց: Որ խոնարհե Ծգ
ցար յանձառ փառաց եկեալ իշխանութեան
ի մահ խաչին. դղրդեցան դժոխք.
յահեղ փառաց քոց. օրհ: Սու հրաշա
փառ քո յարութեամբդ կենդանագործեցեր զքո
զմեղօք մեռեալս. և համբարձար փառօք
ի յերկինս. օրհ: Սղ տր Սղ Քս Թա Գ.
գաւորըն քաղցրաձայն երգով օրհնեցէք
և բարձր արարէք ըղ նմա յաւիտեանս.
Որ պատուական խաչելութեամբ հրաշագոր
ծեաց ըզ փրկութիւն յաւիտենից նորոգեցեր

ըզմ.

լոյսն. քաղցր։ Օ յարուցեալն իշխանու-
թե՛ զփառաւորից հօր և որդ հոգւոյն. ընդ
վերց թևեան սրովբէագունդ դասս. գո՛
վեցէք և բարձր արա.

ռ Թէ ի՛ւնս իմ Ողորմեա՛ ինձ ամենօրհնեա՛լ իմ
ողո՛ րմեաց. Որ ի յերկնից իջեր բանդ
հօր և վասն մե՛ր մարմնացար ի սրբոյ
կուսէն. ողո. Որ ի խաչին տարածեցեր
զանարատ բազուկսդ քո. և վն մե՛ր հեղեր
զարիւն քո ի մեզ. ողո. Որ ի գերեզմանի
եդար անապական և յարուցեալ նորոգե
ցեր զաշխարհս. ողո. Որ ի յերկինս համ
բարձար անմահական և ընդ աջմէ հօր
նստար յաթոռ փառաց. ողո.

ս Քո յարութեանդ փառօք վայելչէ եր
կայանամիտ տէր. Օրհնեալ է քո յարու
թիւնդ ամենօրհնեալ որ ըզ մահ մահու ծա
նուցեր քոյին կամաւոր մահուամբդ. քո
Գոչումն ահեղ հրեշտակին ի վէմն որ
քարոզէր առ սբ կանայսն յարեաւ տէր
ի մեռելոց. քո յարութեանդ.

վ Ընծայեսցուք զբան նորոց և ամենազօր որ առաքե
ցեր ըզ միածին որդի քո ի փրկութի
մեզ. Օրհնեմք ըզ քեզ նոր հարցն մերոց

Օրհնա

Որ ընծայր ի հօրէ անճառ միութեամբ ի կուսա
կան որովայնէ երևեալ մարմնով ի փրկու
թի մեզ. օրհ. Որ նստիս ի քրոբէս և յան
մարմնոց վեր օրհնիս քրիստոս սրբաասաց
ձայնիւ. համբերելով չարչարանաց ի խա
չին բարձրացար խորտակեցեր ըզ զօրութի
մահու. օրհ. Ի զ տը Ամենայն ազգինք գ
զքեզ՝ գովեսցուք. զյարուցեալն ի գերեզմա
նէն՝ անապական մարմնով. Զքարոզ հրեշ
տակին՝ լուեալ էին կանանցն ընթացեալ
պատմեցին առաքելոցն աւետիս յարութեան
տեառն ամենի. Եւ մեք ընդ նոսին երգակ
ցեալ հանցուք զօրհնութիւն. փրկչին
ըզ մեզ աւետելով յարութեան տեառն. ամէն.
Իջեր տր և մարմնացար ի կուսէն. և զհողե դ
ղէն բնութիւն ամբողջեցեր ի մեղաց. Ելեր
տր բևեռեցար ի խաչին. ընդ մեռանելն յան
ձն առեր կենդանատու մեռելոց. Եդար
տր ի նորափոր ի վիմի. և մատանեաւ կնքե
ցար գանձըդ կենաց աշխարհի. Յարեար
տր աւերեցեր ըզ դըժոխս. ի յերկինըս
համբարձար և ընդ աջմէ հօր նստար.
Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց. Ընդ ար ե
շալոյսն առաւօտուն կանխեալ կանանցն

 է

ի գերեզմանին աւանդեցաւ· Ք[րիստո]ս յարեաւ ի մեռ.
Եւ սա նորոյ աւետէր հրեշտակըն· զի՛/
խընդրէք ըզ կենդանին ընդ մեռեալս· Ք[րիստո]ս
Փառաւորեցարուք ով մարդկանայք եւ պաշտօն
մեղեք աշակերտացն աւետաւ. Ք[րիստո]ս
Դ Որ զծառայի ըզ կերպարանըս յանձն
առեր վասըն մեր· եւ խոնարհեցար քո կամաւ
ի մեր բընութիւն· օրհնեալ ես Տէր Աստուած հար
ցըն մերոց։ Որ խաչեցար հաճութեամբ հօր
միածին որդի· եւ թաղմամբդ երեք օրեայ
ըզ բընութիւն մահու լուծեր· օրհ.
Որ փառաւոր յարութեամբդ քո կանգնե
ցեր ըզ մահացեալըս· ի յերկինըս համ
բարձար ընդ աջմէ հօր նըստար· օրհ.
Զ ԶՏ[է]ր օրհնեցէք եւ բարձր արարէք
ըզ նա յաւիտեանս։ Հրաշալի յարութեամբ
փրկչին նորոգեցան արարածք· միաբան
ութեամբ օրհ. Գովալի փառաւորեցին գերահրաշ
աւետարանելով ըզ թագաւորըն անմահ· միա
Ո բանութեամբ Որ իջեր յերկընից Բանն
տէր ... ծնեալ ... յ ... ն ըստ մերոյ բը
նութեան. վասըն յանցանաց նախաստեղ
ծին ... ն ողորմեա մեզ ամենակալ·
Ի խաչին բեւեռեցար կամաւորապէս փըր

կէ

կէ է և զխոնարհութիւն յանձն առեր ի գերեզմանի
ւորէ ... ն. վասն զի յա. Ի գերեզմանի
եդար անապականութեամբ փրկես և զթա-
ղումն յանձն առեր զերեքօրեայ ... :
յարուցեալ լոյս ծագեցեր ստուերացս մերոց
տա... ցս. ողորմ.

Լուսաւորեան մեր կանայքն համբերեալ ընդ տ
իւղովք և խնկովք. եկին ի մեր գերեզմանն
և ... զխնդրեին զմարմին փրկչին
թագաւորին: Այլ ի ձայնէ հրեշտակին
զրկեալ ... տրտմագնեցան. առաւօտ
տեսին մեր կանայքն զի ... խնդրեին ըզ կեն-
դանին ընդ մեռելոց. յարեաւ փրկ.
Ծագէր մեր կանայք փութացան առ
հեղեալն. պատմել լինիլ պատուոյ և
յորհանս ... յարեաւ:

Որ էիր յառաջ քան զյաւիտեանս հ
բանդ անստուեր. վասն մերոյ փրկու-
թեան առեր մարմին ի մեր կուսէն ... ն.
ըզ քեզ որհնեմք մեր ... հայր ըզ ... մերոց.
Որ զկերպարանս ծառայի ... րատ
... յանձն առեր. և խաչիւ և մահու համ-
բերեցեր ... ի գերեզմանի զմա... ն. ըզ.
Որ երեքօրեայ թաղմամբ փրկեր մեզ ...

րութեամբ քո ցուցեր և վերստին նորո
գեալ կեցուցեր զմեզ հրեշտակացեալ երգս մեր
գ զօրհնութիւնս. ընդ քեզ: Ի զ տէր ծնողներգեցեր
Միածնայն ազնիւնուէրս բարձր ամենայնէք.
Ո խաչեալն ի մէջ երկրի և զերդեալն ի նոր
գերեզմանի. ամէն. Ո յարուցեալն ի շնա
նութե և զաւերողն դժոխոց. ամէն:
ո Որ համագոյդ ես հօր և որ հոգւոյն ան
բաժանելի էակ միութի խոնարհեցար ի
բարձանց և առեր մարմին ի կուսէն. յա
ղագս անձկելոյն յանցուածոց կենաց բան
ամենայնի խաբեմամբ. Որ դատաւորդ ես
ծածկելոց զի տօզ այսօր ի հողոյ դատա
պարտեալ բարձար ի խաչ և յերդեալ կերակ
րեցար. յաղագս անձկելոյն ի ճաշակմանէ
մահաբեր պտղոյն. Որ կենդանութիւն ես
ամենեցուն այսօր ընդ մահ խաչին ի յանձն
առեր երթալ ի սիրտ երկրի և յերրորդ
աւուր յարեար. շնորհեա մեզ վերացումն ի
ընդ քեզ զյանպատում ի կեանս.
դ Անխեցին կանայքն ընդ առաւօտն ի
գերեզմանն համբերձ խնկօք. Ի երևելով
զերկուս անուշանս ի յօծումն կենարար մար
մնոյ փրկչին մերոյ. Եւ հրեշտակն զգ

րութեամբ գոչելով աղաղակեմք յարութեան Քրիստոսի.

Մարմնաւորութեամբ եկիր ի շիրիմ որպէս և ի Հ
ծառայէ ապտակեցար. Օրհնեմք ըզ քեզ
Տէր հարցն մերոց. Զարածեցեր ըզ
ձեռս քո ի վերայ խաչին և ընդ անօ-
րէնս համարեցար. Օրհ. Որ զմեռանել
յանձն առեր վասն արարածոց. և ի
զինուորէն գեղարդամբն խոցեցար. Օրհ.

Ի սար Սիոնա հոգևոր երգով բարձր Գ
աղաղակէք. Որ խոնարհար յօժարութեամբ եկեալ
ի նորոգումն եղծեալ մարդոյն. և խաչին
յանձն առնու ըզ մահ. Ըզ նա. Որ էջն ի
ստորին կողմ երկրի և գողովն սատանէ-
ցան դրունք. Այսօր յարուցեալ վերա-
ծեալ ըզ նոյն ջնջեցելս. Ըզ նա.

Որ յաթոռ փառաց նստիս բանդ Տէր Ո
խոնարհեցար ի հայրական ծոցոյ առեր
մարմին ի կուսէն. վերականգնելով ըզ
տեղի ըստ որ անկեալ լուսոյն զհողացեալ
բնութիւն. Որ կանգնեցեր ըզ խաչ քո ի
մէջ երկրի. և սովաւ ըզ սրբեալ փակ-
գուցն դրախտին բացեր նախաստեղ-
ծին. կենդանագործելով ի ճաշակմանէ մա-
հաբեր պտղոյն. Եւ զօրութեամբ խաչին

 քո

քո Քրիստոս հիմնեցուցեր զկաթուղիկէ եկե-
ղեցի՝ բռնակայրան նա երրորդութեդ․
լուսաւորելով զոր հեթանոսս ի սմա կոչէ
նակել ծնընդեամբ։

տ Որ յարութեան քո ամենեցեան օրհնես-
ցուք․ զի նա միայն անձն փառաւորեալ
յաւիտեանս։ Որ ճառագայթ յարութեան
տեսանելով հրեշտակին․ նա զօրանայր ի
պատմել ըզ կենսաբեր յարութիւնն։
Զայն աւետեաց լըսել՝ առաքելոցեան
նը կանայքն․ ի հրեշտակէն՝ դառնային
ուրախութեամբ յառաջքեալքն։

տ Ո տիեզերական խնդութեանցն աւե-
տիքս երանելի կանանցն ուսեալքս ի հրեշ-
տակէն․ աներկիւղ խնդութեամբ աւետել
ըղձիւ ուրախութեամբ ընթանային պատմել
աշակերտացն ամենայն լոյսն։ Որ մա-
հուն երկիւղիւ ընդ մեռեալս համ-
բեալ կարծէաք նա իւքն իշխանութեամբ
յարուցեալ․ զմահու երկրորդ զիշխանութիւն
և կենդանութիւն պարգևեաց ամենայն
մարդկան․ Որ էր բաց եղեալ ըզ
հրեշտակն երկիւղին ըզ կարծիսն․ նա
խոստամանեցին ի պատիւ անյնորէկ․ որ
մահու

մահուամբըն երկրի ըզ մահ և զանմահու-
թիւն պարգևեաց. ամ դզգի.

Օրհնութիւն ի բարձունս. տէրունեցելոյն ի կուսէն Թագաւորին մերոյ. ալէլուիա ալէլուիա. Օրհնութիւն ի բարձունս. անսասանելի և հաստատողին յուսոյն մերոյ. ալէ. Օրհնութիւն ի բարձունս. անբաժանելի և միաւորականին ի Երրորդութեան. ալէ. ձը

Փառաւորեմք ըզ քեզ տէր աստուած հարց մերոց. Որ ըզ ցօղ անապական առաքեալ ցօղեցեր տղայոցն ի վառ խարշին. օրհնեմք միշտ և փառաւորեմք զքեզ. Որ թագաւորեն երեք օրհնեալ յարուցեալ ըզ լոյս ծագեցեր տղայոցն. օրհնեմք. գձ Տ

Իջեր օրհնեցէք և բարձրացուցէք ըզ նա յաւիտեանս. Որ ի բարձունս ելև գերեաց ըզ գերութիւն. և ետ պարգևս մարդկան. օրհ. Նա և ի մեռեալս աստուածութեան օգնական նմ. բարձրացուցէք օրհ. գ

Ընկեց հօր կամաւորութեամբ եկեր իջեր չարանս. ըզ չարչարանս յանձն առեր խաչի համբերեցեր Եջեր ի գերեզման. Նորոգեցեր եկեղեցի ի գերեզմանէ փրկեր ըզ մեզ. ըզ անձինս բերին. ի խոյն ո

կել

կել զանապական մարմինդ. Աւետիս ըզ
ւեալ ի հրեշտակէն որ ասէր. Տէր յա
րեաւ ի մեռելոց Ձեզ կենանըս պարգեւեաց։

ա Յուղաբեր եւ սուրբ կանայքն ողբալով փու
թային եկին ի գերեզման քո Տէր ի խըն
կել զանապական մարմինդ. Նորա բարբառ աւե
տաւոր հրեշտակին՝ որ գոչէր առ երջա
նիկ կանայսըն. զի խընդրէք ըզ կենդանին
ընդ մեռելոյս. քանզի յարեաւ Տէր եւ աւե
րեաց ըզ դըժոխս։ Պատմեալ երանելի
կանանցըն զյարութիւն Տեառն աշակերտացն
ուրախացեալք ընթանային պետրոս եւ
յոհաննէս ի կենսատու գերեզմանն։

Տ Փառաւորեալ որդի Այ. որ եկիր կամաւ
իջեր յաշխարհս. Տէր Աստուած հարցըն մերոց։
Տարածեցեր զամենազօր բազուկըս քո ի
վերայ խաչին մահ մահ չին. եւ երկիրըս հ
ցեալ սասանեցաւ եւ դողալով երերէր. ի
յահէ փառաց քոց Տէր Աստուած. Նա եւ տեսեալ
արեգականըն զարարիչն ի վերայ խաչին
մահ չին. չհանդուրժեալ չարչարանաց
արարիչդ՝ խաւարեցոյց ըզ լոյսն ի մէջ օրէ ին

գ ի յա։ Ազ Տէր որ հընեցեր ըզ բարձր արարեր յ
ւիտեան. Նա եւ զինուորըն գերեզմանապ ըն

յարձ

յարձակեալ. խոցեալ ց գկող կենարարին.
բանր. Սուտի անզգեւր կենդանարար բըղ
խեալ. լքեալ ց զտիեզերս ի մեղաց. բանր.
Յամենայնի բանզոււմ ողորմ տէր նայեա ո
յիս գըթութք եւ խնայեա զի դու միայն
ես մարդասէր. Նու խնդրեմ քո կենա
րարական պատգամն. եւ յարութեամբ քո փըր
կեա եւ ապրեցո. զի դու միայն. Նա ի մի
սանգամ ի գալըստեան քո տէր. վերըս
տին զիս նորոգեա եւ ապրեցո. զի դու.
Նոյն յարութիւն քեզ տօնեցէք հաւա ա
տացեալք. ի մի տէր հայր ամենակալ.
Նոյոր եւ կանայքն իւղաբերք աւետիս
տալով առաքելոցն. Օրհնեն զտէր հայ.
Նոյոր եւ հրեշտակք երկրպագեն հոգւոր
հընչմամբ երգով. Օրհն.
Որ յաւիտենից ես տէր եւ տէր ամենայն Հ
կենդանութեան. խոնարհեցար ի չարչարանս.
համբերելով խաչի եւ մահու. զքեզ օրհ
նեմք տէր հարցըն մերոց. Որ ամենայն
բարութեանց ես տէր եւ ի քերոբէական աթոռ
նըստիս. եդար ի նորափոր վիմի անապա
կան մարմնով զքեզ. Որ էակից ես հօր
եւ հոգւոյն. իջեր ի դըժոխս փըրկե

ցեր

ցե՛ր զգերեզմանս ամենեցուն լով ընդ մահ. զգեղ
գ Սի՛գ տէր Տէրգո՛վ որ հնութեան բարձր արա
րէք յաւիտեանն։ Որ եղեալ ընդ զօրու
թեանս դժոխոց՝ խորհրդով անօրէնու
թեան հուրոյ. քրիստոս թագաւոր փառաց
փառաւորեալ ի զօրաց զուարթնոց. եկայք
ժողովուրդք երգով. Որ բանի և դիա
ցոյց պարարածս էանելից բանն ի հօրէ
ջեա. և մահու խաչի զամենայնքն վան
մեր համբերեալ յաղթեաց մահու իշխա
նութեան. եկայք ժողովուրդք.
դ Քրիստոս ամենն որ տարածեցեր զձե
ռըս քո ի խաչին. և լուծեր ընդ կնիք դա
տապարտութեան մերոյ. ողորմեա մեզ։ Ի խա
չին բևեռեցար և հեղմամբ արեանդ քո
փրկեցեր զմեզ անեզերս ի մեղաց. ողորմ
եա. անկեցար ի մէջ երկրի և յերրորդ աւուր
յարեար ընդ դժոխս աւերեցեր բանիւ ողոր
ե Ի խաչին փայտէն դղրդեցան դժ
ժոխք. զօրութեան հոգւոյն նորոգեցաւ
երկիր. ով է սա որ խափանեաց ընդ մահ
Հըե շտապն ամենատէր կուսին մարիամու.
սա է ի սկզբանէ բանն որ յառաջ քան
զյաւիտեանս որդին. սա է թագաւոր

որ խափանեցաւ․ Զմայրեալ ծնաւ յաւիտեան եր
րորդի․ վերին մեք պատուեցաք երկնից
շարժեցաւ սասանեցան դժոխք․ սա է
կենդանին յաւիտենից ք[րիստո]ս։

Ձայն [illegible]
Ն[illegible]

Սամաւորութեան եկեր լուսաւորչի [illegible] տէր․ Հ
եւ ի վերայ նա խաչ [illegible] լինի ըզ մեռանիլ
յանձըն առեր․ տէր [illegible] համբերեցեր մերոց․
Անպարտելական մահու [illegible] մահապարտ․
դատապարտեալ ի խաչ ելեր վասն ազգի
մարդկան․ տէր․ Ի մահուանէ թագաւորեալ
քո [illegible] ի գերութեան ի ջերմ յարուցեր
մեռելոց․ տէր [illegible] Զ [illegible] օրհնեցեք Գ
Նորոգեր արարածս զ[illegible] ի վերայ խա
չին․ Որ կանգնեաց ըզ քաւութիւն [illegible]
[illegible] խաչին․ յաղագս [illegible]
հի պատարագեալ․ յորում [illegible] բա
րեաց անուշահոտ հոգի [illegible]․ բարձր առ․
Որ փոխանակ մեղաւորաց [illegible]
[illegible]․ պարգեւեաց մեզ կերակուր [illegible]
րութեան․ ի կենդանին յաւիտենից նորոգե
լոց [illegible] բարձր․
Ո[illegible] ճշմարիտ որ [illegible] առաջեցար Ո

առաջ

նըստեալ ի վիմին՝ տանջըր փոխելով սըրբու-
հւոյն անէ դառնին ողջոյն տուեալ փո
ղոցն. քանզի յարեաւ որ յանուանէն ասաց։
Առաքելք դարձան ցքրիստոս ամ(ենայն) յ Հ
սօրն ի խաչին բեւեռեալ. եւ զինա
ւորն գերեզման դամբանին յարեաւ կենաց ըզ
կորուսեալ քո խնդրեաց. տ(է)ր ա(ստուա)ծ հարցըն մերոց։
Կենդանին յաւիտենից քո ա(ստուա)ծ յօրն
ի գերեզմանի եդաւ. եւ պահապան
քըն պահէին ըզ դուշ... թէ ըզ գերեզ
ման քո. տ(է)ր ա(ստուա)ծ։ Զարեար ի մեռելոց քո
ա(ստուա)ծ յօրն ըզ գեղեցիկս աւետեաց.
եւ կենդանութեն պարգեւեցեր մըրա
ցանց քո յարութեամբ. տ(է)ր ա(ստուա)ծ։ —
Իգ տէր Իզնա օրհնեալ բարձրեալ, աւէք Գ
յաւիտեան։ Ո որ կարապետըն յօհաննէս
մարգարէ ի դըժոխս. աւետարան
... ըզ գանգատ որ ... մարգարէ
թէ. ըզնա։ Որ ... արդարեւ
ի մեռելոց բանական աշակերտաց
յուսոյ գալըստեան ... իւր
նոյ. ըզնա։ Որ ... կատարեաց զմար
գարէիցն ըզ տեսու ... աւետարանը ...
նըս դըժոխոց եւ ըզ զօրութիւն մահու. ըզնա։

տուեր մարմն պարագրիլ ի կուսէն․ որ
մեկնելով յանքննելին յէութենէ բանդ
ծնունդ ողորմեա։ Որ անճառ ես յարա
րածոց էական զամ մտօք գեղապանց․ որ
երկինք ոչ բաւեցին տանել յարգանդի կու
սին կրեցաւ՝ բանդ ծնունդ ողորմեա։ Օ՜ չարչարա
նըս յանձն առեր անխօսակերպ հողեղինաց
եղծեր վասըն մերոյ փրկութեան ի գերեզ
մանի եդար․ անկոխոտ պահելով զա
րարածս բանդ ծնունդ ողորմեա։

— ա Փառաւորեալ է քո յարութիւնդ։
— Որ յարեար ի մեռելոց յաւուր եր
րորդի՝ քրիստոս որդի ած․ փառաւոր։
Որ յահեղ բարբառոյ յարութեան քո
ըսթ երկիր շարժեցաւ․ վէմ մըք պատառե
ցան՝ քրիստոս որդի ած․ փառաւոր։

— ա Ն՛Հայն ահեղ յարութեան քո ըզ հրաշ
— ցան զհնութւոյն դամբարան․ յորփիմ
փայլ հրեշտակի ի ջերմ նընդողաւոր չար
ժեցաւ երկիր․ Խաւարեալ սն քը կանան
ցըն դիտելով ըզ վիմափոր գերեզմանն․
բերելով զխունկս անուշս ի յօծումըն կե
նարար մարմնոյն անպարագրելի էականու
թեան․ Նա տեսեալ ըզ քերովբէն վերա

ա Ի՛ջեր յերկնից ի Հօրէ և մարմնացար ի կու՛սէն. համբերեցեր փրկիչ վասն մեր ըզ մահ ճաշակեցեր. Ե՛կեր ի չարըչարանըս չարըչարանացըն լու՛ծիչ. խաչեցա՛ր թաղեցար՝ եդար ի գերեզմանի՝ Ք՟ս ա՟ծ մեր. Ե՛ւ յերրորդ աւուր յարեար ամենակարօղ զօ՟ր. պա՛րգևեա ա՛շխարհի զխաղաղութիւն և զմեծ ողորմութիւն.

ա Հրաշալի յարութիւն ըզ պահապանսըն զարհուրեցոյց. և հրեշտակն ի յերկնից իջեալ ի ձայն ասէր՝ յարութիւն ա՟ծ որդւոյն կանանց աւետէր յարեաւ տ՟ր. Ի՛ ձայնէ հրեշտակին՝ զուարճացան տըրտմաղձեալ կանայքն. և դարձան խընդութ՟բ ետուն աւետիս առաքելոցն. ե՛թէ յարեաւ նախապատմեալըն. Ե՛կայք լուա՛զգեանցք յօրհնութիւն նոր օրհնեսցուք ըզ տ՟ր. քանզի մարմնովն որ ի մէջն էառ ի հրեշտակաց երկըրպագութի՟ առնու.

Ի սերոբէից և ի քերոբէից.

ա Տո՛ւք ըզ փառս ի բարձունս թագաւորին յաւիտենից. որ փրկեաց զազգ որդւոց մարդկան՝ ի ծառայութենէ թըշնամւոյն. օրհնութիւն մատուցողին ի բարձունս.

ձունս. Սա՛ ինքն իշխանութեամբ բարձրա-
ցաւ ի վերայ խաչին՝ կամաւորեալ ց զի՛ չխա-
նըն մեղաւորաց. զմահու գերեալսըն յադա-
մայ կենագործեաց ի կեանսն անմահս. Օրհն:
Նախայաւիտենական որդին փառաւորեց
հօր եւ սրբոյ հոգւոյն դընին ի նոր գե-
րեզմանի. Նոր նորոգեա զիս ըզ հնա-
ցեալս մեղօք. Օրհն: Հրեղէնթեւեան սե-
րովբէն նըստելով ի վերայ վիմին. հար-
կանէր փող յարութեանըն տն. պակու-
ցեալ պահապանացն յահէն՝ եղեն որպէս
մեռեալ. Օրհն: Հաղորդս արա եւ ըզ
մեզ տէր ընդ սրբոց քոց առաքելոցն.
որք արժանի եղեն տեսանել ըզ քեզ ի
յարութեան քո. արժանաւորեա տէր մեզ
տեսանել ըզ քեզ ի միւսանգամ քո գալըս-
տեանն. Օրհն:

Օ Թագաւորին քս օրհնութեամբ երգովք ձէ
բարբառեսցէք ամ երկիր. Արարողին
երկնի եւ երկրի. մատուցէք երգովք
գոհաբանութիւն ամ երկիր. Երրորդու-
թեն եւ մի աստուածութեան. մատուցէք
պատիւ երկրպագութիւն յաւիտեանս
ամէն.

 Ընծայեա

գկ Անճառելի բնութի և բա՛ն հօր
հ առաքեցար ի հայրական ծո
ցոյ և առեր մարմին ի սուր
բոյ կուսէն. տ՛ր ա՛ծ հարցն մերոց.
Եկեալդ ի փրկութն մեզ Թագաւոր
անմահ յանձն առեր ըզ մահ խաչի. և
իջեր ի գերեզմա՛ն ա՛նապական. տ՛ր ա՛ծ.
Եւ յարուցեալ ի մեռելոց եռաքօրեայ լոյս
ծագեցար տիեզերաց. իշխանութե՛ լու
գ ծեր զերկունս մահու. տ՛ր ա՛ծ. Ա՛կ ո՛ր
օրհնեցէք բարձր արարէք զԹագաւորն
ամենեցուն իշխա՛ն հա՛յր միշտ և յաւի
տեան. Օ յարուցեալն ի մեռելոց ք՛ս ա՛ծ.
ժողովուրդք առաւել բարձր արարէք ըզ
նա յաւիտեան. Օ ամենակալն լոյսն ի հօրէ
ծագեալ որ զհոգին. քահանայք ընդ սե
րովբէսն գովեցէք. և առաւել բարձր.
ո Որ յարեարդ ի մեռելոց քրիստոս ա՛ծ.
և մեզ կեանքս շնորհեցեր ողորմեա.
Որ զանկեալն ի նախնումն ի մեղս. պատո
ւական արեամբդ քո կանգնեցեր. և մե.
Եւ յարութեամբդ քո զաշխարհս կեցուցեր.
Եւ զդրունս դժոխոց փշրեցեր. և մե.
ա Յարեար տէր … ի գերեզմանէն.

Ընդ

Սօնդ յառնել փրկչին մերոյ Յիսուսի եր
կիր շարժեցաւ ... վէմըն պատառե
ցան։ Պահապանութեան լոյսն ի վերայ վի
մին զարհուրեցոյց ըզ պահապանսն
...նսն առ դրանըն գերեզմանին։
Շուրջ ըզ գերեզմանաւըն բոլոր ա
եալ դասըք հրեշտակաց. տեսանէին
ըզ տէրըն յարուցեալ ի գերեզմանէն։
Իւղաբեր կանայքն եկին ի գերեզման
փրկչին ... անուշ իւղովք և խնկովք.
յօծանել ... զմարմինըն տէրունական
Ի ... հրեշտակն. նըստէր ի վե
վիմին ... աւետարանէր կանանցն.
յարեաւ ... փրկիչըն տիեզերաց։
Ամենայն ... որդի' փառաւորեսցուք հօր հ
և ... հոգւոյն. որ միշտ յանձանց փառաւոր
բարերարանես ի վերին զօրացդ. ըզ քեզ
օրհնեմք ... ... հարցըն մերոց։ Այսօր
... ... եկեր կանանց ... ...
նըս. և ... ըզ ... ...
... մահու. ըզ քեզ. Ի գերեզմանին ...
... ... մահու. ... յարուցեալ
... ... ըզ քեզ։ գ
Ի ... ...

...

կենաց յաւիտենական։ Օ թագաւորըն քս որ վա
սըն մեր յանցանաց ըզմահ ճաշակեցար․
բա։ Օ էակից բանըն հօր․ որ երեքօրեայ
թաղմամբ զդըժոխս աւերեցեր․ բար։
ը Անըսկիզբըն բանդ անճառելի ծըն
ունդ․ որ աւանդմամբ հօր իջեր ի յերկնից
վասըն մերոյ փըրկութեան․ զքեզ մեծաձայն աղա
չեմք ողորմեա քո արարածոցս։ Որ անեղ
ծնունդ թէ և անփոփոխելի բընութեամբ․
ի կուսէն ծընար նախաստեղծին կերպ
մամբ․ և եկիր կամաւ ի չարչարս մարմնով․
զքեզ։ Ի խաչին բեւեռեցար կամաւ և
հօր և տր հոգւոյն․ և իջեր ի գերեզման
անմահ բընութեամբ․ և յարեար ի մեռելոց
քըրիստոս մեղսոտս․ զքեզ․
ա Որ զքո յարութեան օրհնեմք մարդասէր․
աղաղակելով տէր փառք քեզ․ Օ որ օրհ
նեն սերովբէքն և գովեն քերովբէքն․
աղաղակելով․ Անդադար բերանով ան
հանգիստ բարբառով․ աղաղ․
ա Լուեալ է մեր զօրհնութիւնս հրեշտա
կացն երգեմք և ասեմք փառք
յարութեան քո տէր։ Որ խաչեցար վասըն
մեր թաղեցար [illegible] ր ե յարեար [illegible] ապառն

ցեր

ցէր ի մեղաց։ Ո՛րհնեալ ա՛ծ՝ որ ... եւ
հզօր որ մ՛ր անմահ թագաւոր։

Այսօր զենաւ մեզ պատարագ անմահական հ
գառն ա՛յ։ Ի վերայ խաչին՝ էակից հօր եւ
մ՛ր հոգւոյն ա՛ծ հարցըն մերոց։ Այսօր
բացաւ մեզ սրբութեան փակ դուռն դրախ
տին հրաւիրողաց ի կոչումն արքայական
սեղանոյն տէրունեան մարմնոյ եւ արեան
ա՛յ հարցըն։ Եւ հրաշալի յարութեամբ քո
ք՛ս տիեզերք ա՛մ նորափետուր զարդա
րեալ։ Մըտանեն իւրաքանչիւր ընդ փե
սային քրիստոսի ա՛յ հարցըն։ Ո՛վ տ՛ր գ
օրհնեցէք Փառաւոր բարձր աստուած ըզ
նա յաւիտեանս։ Օրհնեալ ըզ գեցեալ
մարմինն՝ ի քառանկիւն սեղան խաչին՝
բարձրացեալ. սէրովք սարսեալ դողայ
ին. ա՛ա։ Որ ընդ ցօղ անապական արեանն
ի կողէդ հոսեալ ըղբերեն տիեզերաց
ժողովուրդք հեթանոսաց. ա՛ա։

Որ տէրամահ ակն քո չարչարանօք խա գ
չին՝ ազատեցեր ըզ մարդն ի տէրամակ
գեալ փայտէն եւ ի մեղսամահ շաւիղ պղտորին.
ք՛ս ա՛ծ եւ մեր փրկիչ. Որ մահուամբ
քո կենդանի եւ մեռեալ ըստ յերկիր. նո

րոգեցեր

բողեցեր դարձեալ զաշխարհս և զհողա-
ցեալ բնութիւնս. քրիստոս։ Որ երեքօրեայ
յարեաւ. Թէ քո և համբարձար մարդ յերկինս
վերածեր ըզ մարդն առ կենաց փառօքն
և յանմահական ձայնիւն. քրիստոս։

ու Տեսիլ փայլականաձև զդուարթնոյն իջեալ մերձ
հնչեցեալ առ խնկաւաճառաց կանանցն յոյժ.
փառաւորեցոյց զերկրաւորաց տէրութիւն.
Ահապահքն պակուցեալ անհամբեր ըն-
դէմն. և կանանցն աւետաբանեալ մահ
մահու յաղթեալ և ծանուցեալ մահ։
Պարգևս առաքելով առ երջանիկ առա-
քեալսն. փութացարուք ի գալիլեա և
տեսանիցէք զկենդանագործողն ըզ քրիստոս.

զդ Յանձնառ փառաց խոնարհեցար և ըզ-
գեցար ըզ հողեղէն բնութիւս. վեր առեր
զանկեալն ի գերմանէ յանմահական ի
կենս. ըզ քեզ օրհնեմք անպականդ
բանդ անստուած։ Անպարտական ըզ-
մահու դատապարտեալ ի վերայ խաչին.
որ փրկանաց գանձ թագ պատուոյն ար-
բուցեր մեզ ի տէր գործոց կողէդ. ըզ քեզ։
Հաւաքեցար ի դժոխս ցուցանելով ըզ
զօրութիւն անմահութեանդ. Զաղխեցեր

ըզ

ընդ գլուխ խաչադամխողին խաչափայտին նեցեր ընդ
զօրութին մահուն. ընդ քեզ:

Լուսով մտութեան քո քս. լուսաւորեցեր [ԺԶ]
մբ զեկեղեցի. պահեա ընդ սմ անշարժ
յաւիտեան. Տօնէ այսօր յերկրաւ դէմ.
հաւատացելոց բանզմութբ. զնաւակատիս
մբ եկեղեցւոյ. պահեա ընդ սմ. Իմացան
դրունքն հաւատոյ նոր սիոնի. ընդունիլ
զանմահ փեսայդ յառագաստ. բաշխել
զմարմին քո և զարիւն. պահեա սմ:

Որ եկիր կամաւ հօր ի խաչ ելանել [ԴԶ]
վս մարդկան. թագաւոր փա [Հ]
ռաց քս մեծնեքեան օրհնեմ
ցուք: Որ մահու խաչի համբերեցեր վա [ԾԹ]
սն մեր. մեռելնելով ի հօրէ. թագաւ:
Որ երեքօրեայ թաղմամբ պահեցեր կեն
դանի յարութ մեր և կենդնք. թագաւ:
Լ'զ ...ր օրհնեմ ...ցէք և բարձր արա [Գ]
րէք ընդ նա յաւիտեան. Որ ի վն խա
չին էհեղ զարիւն իւր քրիստոս. և փրկ
կեաց զարարածս ի մեղաց. օրհ: Որ ընդ
մահ կոխեաց զդժոխս աւերեաց. յարու
ցեալ ի մեռելոց ազատեաց ընդ մեզ. օրհ:

Ուխնո

ո Թ․ եւ [illegible] եմ Ս[illegible] [illegible] փրկիչ ։ Որ կա
մաւ հօր ըզ [illegible] յաւիտեան առներ
բանդ [illegible] ։ Որ հաւասար [illegible] հոգւոյն
ըզ գերեալսն փրկեցեր քո յարութեամբ ։
տ Փառաւորեալ [illegible] հօր որդի [illegible]
խաչեցար ։ [illegible] յարեաւ յա
ւուր երրորդի ։ փառք [illegible] յարութեան քո [illegible] ։
Հրեշտակապետին [illegible] ։ որ ըզ [illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible] ։ փառք [illegible]
[illegible]
յարութեան [illegible] ։ փառք
հ Որ [illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible] ։ Որ [illegible]
[illegible] ։
[illegible] ։ Որ [illegible]
գ [illegible] ։ [illegible] ։ [illegible]
[illegible] ըզ [illegible]
[illegible] ։ [illegible] ըզ [illegible] ։ [illegible]
[illegible] ըզ [illegible]
[illegible] ։ ըզ [illegible]
[illegible] ըզ [illegible] ։ Որ [illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible]

թունք երկնից. ըզ նմա անդադար օրհ.
Մխաւ է ելեր բանդ արդ մարմնա ո
ցեալդ ի կուսէն կամաւ հօր և հոգւոյն.
ի փրկութիւն ազգի մարդկան. Ի դե
ըստ մարմնի եդար անապական զի զմեռե
լութեանս մեր բարձեր. ըզ գերեալսն
փրկեցեր ի ձեռաց մահու. Եւ յեր
րորդ աւուր յարեար ամենապետ ի յերկինս
համբարձար ընդ աջմէ հօր նստար. փա
ռաւորեալդ ի հրեշտակաց և երկրպա
գեալդ ի սերովբէից.

Կանանցն կանխեալ ի թաղումն կեն ա
դանոյն տեսին ըզ վէմն ի դրանցն ի
բաց մերժեալ. Թափուր ըզ գերեզ
մանն և ունայն տեսանէին և տըրտմու
թեամբ լային յուսահատեալք. Այր խա
չեցելոյն զի չկայ յուսահատեալ. քանզի
քրիստոս փառօք մեծաւ յարեաւ.

Որ ի քաւանկերպեան նստիս յաթոռ. Հ
անլուծելի ձայնիւ օրհնիս ի պայծառ
դասուց հրեղինաց երգովք. ամեն հայցեմ մե
րոց. Որ ի վերջին թեւեան սրովբէ սերդ հանդ
չիս և խնամեալս զքո զարարածս. նորշնա
խաչիւդ ըզ մեզ ապրեցուսցես. ամեն.

Որ

Որ նշանաւ ի յաթոռ փառաց անուանեալ
բարձրեալ գոլով· նշանաւ խաչի քո
Գ ըզ մեզ պայծառացուցեր· ողորմեա· Որ զ Տէր
Օ [illegible] մանկանց գործոց տնօրինեն
ըզ Տէր օրհնեն չեք· Օրհնեալ յաղթ փրկա
կան նշան խաչիւդ· զուարճացան սրբա
րանք· ողորմեա մեզ· Օրհնեալ յաւէր մտեալ ի
գերեզման աներեւոյթ ըզ դժոխս· ողորմեա մեզ·
Օրհնեալ յերկինս համբարձեալ ընդ
աջմէ հօր նստեալ· ողորմեա մեզ·
Դ Թագաւոր ես Աստուած մեր ամենայն· Որ ի յեր
կնից ի հօրէ իջեր ամենակալ որդի·
նո [illegible] ի նոյն ըզ դժոխս աւերեցեր· ողոր
Որ ըզ թագաւորութեան կենաց երկնեցու
ցեր փրկիչ· ըզ պահապան նոյն զարհու
րեցուցեր· ողոր· Որ ձեռօքն Թովմայի շօ
շափեցար փրկիչ· աշակերտացն մի
տս դրօշմեալ փառաւորեալ· ողոր·
Ե Ահագին ձայնիւդ քո քրիստոս ի վե
րայ խաչին դողացուցեր զարարածս Տէր·
զերկնային և զերկրաւոր բնութիւն·
Ահագին երեւմամբն հրաշալին զարհու
րեցոյց ըզ կանանցն ասելով· զի խնդրէք
ըզ կենդանին ընդ մեռեալս· Ահագին ձայ

րութեն

բութեն՝ ած որդւոյն զմեր հուրեցան ն կարա
պետութ դժոխոյն ամենայն. համբարձէք
իշխանք ըզ դրունս ձեր ի վեր.
Յորժամ ի խաչին բեւեռեցար քրիստոս Հ
աստուած եւ զանդամս նորոգեցեր ի նախաստեղծ
բնութեն. օրհնեալ է տէր աստուած հարցն մե
րոց. Որ ի սպասաւորէն ապտակեցար եւ ի
զինաւորէն դեղարդեամբըն խոցեցար.
օրհ. Թաղեցար ի մէջ երկրի եւ յերրորդ
աւուր յարեար ամենակալ բոլոր փրկիչ. օրհ.
Գործք տն ըզ տր օրհնեցէք եւ բարձր Գ
արարէք ըզ նա յաւիտեան. Գովեցէք ըզ
տր օրհնեցէք. Որ ելեր յէութեն ի բար
ձունս եւ ի հօրէ առաքեցար երկրի. փա
ռքն մեր մեղաւորացս յիշեա զմեզ տէր.
Յարութեան ըզ տր օրհ. Որ բանիւ քո բար
ձայն ունիս զամ արարածս. եւ ի խաչին
վասն մեր բեւեռեցար. յիշեա զմեզ տէր.
Ընդ զակից բանըդ հօր եւ նեղելոց պատ Ո
ժառ որ ծընար ի կուսէն. ըզ քեզ ծա
նեաք աստուածապէս անճառ մարդ
կան. Երրորդութիւն հաւր եւ դաստուածո
կենդանեաց եւ մեռելոց. որ ի խաչին բեւե
ռեցար. ըզ քեզ Կենդանութեան աղբեր
եւ

եւ պարգեւատու առատ ողորմութեան․ որ
յարեար ի մեռելոց․ ընդ քեզ։

Տ Որ ի վերոյ ես քան զմիտս և զխորհուրդս
դըս համադրութեան եղելոց արարիչ․ ի
հօրէ առաքեցար վասն մեր և մարմնացար
ի մր ի կուսէն․ Ինքնին ի յէութենէ որդի
տնօրինեցար յորդանան կուսին․ մկրտեցու
ցանէր զնախաստեղծին ծննդն․ և վեր
ընտիր ն նորոգեալ ի փառս․ Ոչ շատացար
մարդեղանել մեզ․ այլ և խաչի համբերեր
եւ ըստ թաղումն յանձն առեր զերեքօր
եայ․ և յարուցեալ նորոգեցեր պաշխարհ․

Հ Ոչ էածին որդի ամենատեսող․ զաւետարան
նումն սրբոց մարդա է իցն ամենանոր
լուսափայլեալ պայծառացուցեր․ օրհնեալ
տէր ամենակալ հայրց մերոց․
Կամաւորութեբ եկիր ի չարչարանս․ և
ընդ մահաբեր փայտն բարձեր ի վերայ
կենդանաբեր ուսոյդ․ և ընդ նոյն կենաց
փայտ մեզ շնորհեցեր․ օրհ․ Բանդի կո
ղիւն վիրաւորեալ ընդ խաչ հայրն․ ի քոյ
նարատ ի կողդ ընկալար ըզ խոցումն զե
զարդեանն․ և անապական արեամբըդ
քոյ լուսաւորեցեր նոր զեկեղեցի․ օրհ․

Բզ

Սզ տէր օրհնեցէք բարձր արարէք ընդ գ
նմա յաւիտեանս։ Միածին որդին
ի խաչին բեւեռեալ․ արեամբ մարմնով
դնի ի գերեզմանին․ Ամ մարդիկ օրհնե
լով բարձր։ Լուսաւոր եղեալ նորոգ կա
նանցն․ զաւետարան․ և զյարութիւնն պատմե
ին աշակերտացն եթէ յարեաւ տէր․ Ամ
Ընթացեալք ի միասին․ պետրոս և յով
հաննէս․ տեսանէին զընդ գերեզմանն․
յածային մարմնոյն շնորհայն․ Ամ
Այսօր ի փրկութիւն թագաւորանման․ ո
և զմահ ճաշակեցեր փրկիչ աշխարհի․
ողորմ․ բմեա։ Խաչի համբերեցեր տէր
վասն մարդկան․ և զթագաւորութիւն յանձն
առեր զերկրօրեայ․ ողորմ։ Այլ ի մեռելոց
յարեար ի շխանոք․ եթէ որպէս տէր․ զի
զմեղօք ընդ մեռեալս նորոգեա և կեցո։
Այսօր յարուցն տէր որդւոյն հրեշտակապետն ա
այսօր աւետէր կանանցն ասելով․ յարու
ցեալ է տէրն ի գերեզմանէն։ Ընթացեալ
կանանցն խնդութեամբ պատմեցին աշակեր
տացն ասելով․ յարեաւ։ Ա որոյ և մեք ընդ
հրեշտակին գոչեցուք զյարութիւն քո․
որ փրկեացն ընդ մեզ ի ձեռաց մահու․

Աանան

Մարմնովն վերհամբարձաւ Տ͠ր Յ͠ս յերկին
առաքելոցն ու էր տեսուլ զանձամբ մեր հոգին,

21 Նա 336

Համբարձաւ տ(է)րն մեր յերկինս՝ առնե- գձ
լով աշակերտացն. Նստաւորեալք ի
քաղաքին Երուսաղէմ... մ. մինչև կ
զգենուցուք զզօրութիւն ի բարձանց.
Սրբանեալ ս(ուր)բ առաքեալքն միախորհ
և միաբանք ծն. միաբան նստէին ի ս(ուր)բ վեր-
նատան... նն. և ակն ունէին զգալըստեան
ս(ուր)բ հոգւոյն. Զանկարծակի եհաս ի
նմանութեան լուսոյ փայլման ծն. և եկեալ
բնակեցաւ ի ս(ուր)բ առաքեալսն. մինչ
դեռ նստէին ի ս(ուր)բ վերնատանն.

Համբարձաւ տ(է)րն մեր Ք(րիստո)ս՝ օրհնութ(եամ)բ
ընդ ամպս երկնից ծց. և առաքելոցն երկ-
րպագեալ դարձան յԵրուսաղէմ... մ.
Միաբանութ(եամ)բ վեր առաքէին զաղօթս.
Սուրբ ... յերկինս բերուածոր զօրօք բազ-
մութ(եամ)բ հրեշտակաց ծց. որք աղաղակէին
և ասէին... ն. օրհնեալ եկեալդ յանուն
տ(եառ)ն. Նստեալ ընդ աջմէ ծնողին. կա-
տարելով ըզ խոստացեալ պարգև ծառ(ա)ն. մի-
խիթարիչ ս(ուր)բ հոգին գալ առ մեզ... զ.
աղաբերացուցանել զմեզ զողորմութիւն. գե
Որհնեցի պսակ և քաղցրութիւն քո տ(է)ր հ

որ պահեցեր ըզմեզ յերկրի․ այսօր համբարձար
փառօք յերկինս առ հայր հրեշտակաց
դասուք․ օրհնեալ ես ըստ հարցըն մերոց․
Հրաշացան վերինքն ը մարդկային քո կերպ
հարցանէին զեսայեայն․ ով է սա դի
մեալ յերկրէ արիւնազգեստեալ․ օրհն․ Երգ
էին հրեշտակքն ըզգ[illegible] առ
բարձրապանծս դրանց երկնից․ առեն համբար
ձէք իշխանք ըզ դրունս ձեր ի վեր և մտցէ
Գ արքայ․ օրհն․ Ի զօր օրհնեցէք ... բարձր
արարէք ըզ նոյն խոնարհ․ Որ եկն ի կուս
իւր և ընկեցար զիշխանըն մահու․ օրհն․
Որ եդ յամպս ըզ գնացս իւր և վերացա
ցառ առ հայր իյերկինս․ օրհն․ Որ նստի
ընդ աջմէ հօր համասար ... հոգւոյն․ օրհն․
Դ Որ տիրութեամբ քով հրեշտակաց զաշխարհս․
և իջեալ փրկեցեր իյանիցն ադամայ․ այ
սօր համբարձար փառօք յերկինս [illegible]
[illegible] մեզ ․ Որ նստեր ի բարձրա
դաստան կ... ․ առ նա ... զհոգի[illegible]
թեան փրկութեան․ այսօր․ Որ երեքօրեայ
թաղմամբ քո դատապարտեցեր ըզ դա
հանն ... վիշապն․ այսօր․
Ե Իշխանութիւնք երկնից զարհուրեցան տե
սանելով

սաներով զքեզ քո ք[րիստո]ս. ընկեր սոց ընկեր
սարսեաւ աշաւէրն որ է սա թագաւոր փառաց
Սա է մարմնացեալն բանն ամենից որ ի խաչին
ըզ մեղս ըմպան. և վերացուցեալ փառօք
գայ յերկինս ընդ հր[եշտակ]ս [illegible] թագաւոր
Սա է որ ի գերեզմանէն յարեաւ և աւետեաց
ըզ դրօշն ... և վեր համբարձեալ փառօք
գայ առ հայր ... կայցէ ի պատերազմի.
Որ համբարձար այսօր ... իշխան ած
ու թէ ի հայրական իւր կուռս. սպաւորեալ ձճ
ով ի հրեշտակական դասուց որք նորա
գոյն մարմնով. համբարձեալ ... իշխանք
ըզ դրունս ձեր ի վեր ... և մտցէ թագաւոր
փառաց. Հրաշափառ վերնական իշխանու
թիւն և սոսկալի ձայն ... աղաղակէին
առ միմեանս. ով է սա թագաւոր փառաց.
եկեալ մարմնով և ըստ անճառելի զօրութ[եան]. Հա
ր զանազանէին վերնական պետութիւնքն հրա
շալի ձայն ... երգէին երգ նոր [illegible]
... է թագաւոր փառաց. փրկիչ
աշխարհի և ազատիչ ազգի մարդկան. Հա
Որք տընկեցայք ... նորոգութեամբ մեծ գձ
հոգւոյ ... սուրբ ... աղօթ[ից] ... հճ
ըզ [illegible] կերպարանակից ...

քեզ փառաւորեալ թագաւորը. քեզ ամենայն որ
գովեսցեն եկեղեցիք սուրբոցն զերգս հոգ-
ևորս. Ո հինն մարդըն խաչակից քեզ արա-
րեր և զխայթոց մեղացն չիջուցեր
ազատեցեր զմեզ ... զ կենարար փայտիւն
յորում մածար և չիթէ արեան. քոյ արբու-
ցին ըզ տէր և գերուքեզ։ Սասըն գըթու-
թեն ըդ քո մարդութեան մայ դեղու երդ հաւատա-
րեցեր զմեզ մարմնոյ քոյ և արեան. պատա-
րագաւորդ հօր ի հօր տանն ունեցողաց զմարմինն
առ ի մէջ. և համբարձար յուսափայլ
պովք յայտնեցար իշխանութեանց և պետութեանց
ոչք հնացեալ հարցանէին եթէ այսովէ որ
դիմեալ գոյ ... ... և յեկեղեցւոյ քո
ոսան զբազմութիւն զ... ... քո քեզ.

Հ

Ո՛ւ ... ... որդւոյ քո յերկնից
... ... մարմնացեալ ի սուրբ կոյ-
սէն ... ... հար-
ցըն մերոց. Որ վասն ... ...
... ի վերայ խաչին. զի ...
... ...
... ... Որ ըզ մահ ... ...
և մեզ կենդանըս ... ...

Գ

ու թէ ... ... Ո՛ ...

նայն

նայն գործըք տեառն ըզ տէր օրհնեցէք·
Ո՛ յաւօր խոցեալն ի տէգ նիզակէն հանեալ մար
մնովըն քաղցրացուցիչ ըզ ճաշակողսն ըզ դառ
նութիւն· աւ․ Ո՛ յաւօր ամպ լուսոյ սիւն գոր
ծեալ ի հրոյն ցվէմն պահապանքն ապակու
ցեալ ի հրանկ իզմանէ լուսոյն· աւ․ Ո՛ յաւօր
հոմ ձև փայլմանկ [illegible] լոյսն [illegible]· ըզ
զ[illegible] ի հրաշագործը յարութեն· աւ․
Ըզ քեզ աղաչեմք ողորմեաց մարդասէր· ո
Որ էիցս էակ փոխանակ եղ ընդ հօր և արար
չական հոգւոյն· խոնարհեալ ի մերոս վեր
անւոր զմարմին· ըզ քեզ աղաչեմք ողոր·
Որ զվերջացուցեալ առնոր դառնոյ· Թէ լեղ
ւոյն քաղցրացուցեր ըզ ճաշակն· դառ
նեալ ըզ քեզ տէր անապականն· և մեզ ողորմ·
Փառաւորեալ [illegible] յարութիւն քո քեզ· տ
Որ կամաւ հօր և հոգւոյն ի վերայ քառա
թևին պատուարեալ գառն էր· փառա·
Որ [illegible] անմահ թագաւորն հեստակօտեալ
ի գըլխոյն· կառուցեալ զիշխանսըն մեղաւորը
զ[illegible] գերեալսըն յադամայ կենդանագործ
ծեալց ի կենդանի անմահ· փառա·
Փառաւորեալ զանուն քո [illegible] հ
հա[illegible]րցըն մերոց· Որ յանընդհատ ի

հօրէ առաքեցար և առեր զմարմին ի սըր
բոյ կուսէն. Ալէլ. Որ չարչարեցար մար
մնով վասն մեր և բարձեր զմեղս մեր
Գ ի խաչափայտն. Ալէլ. Ազգ որ օրհնեցէք
բարձր արարէք զնա յաւիտեան. Որ ի
խաչին բևեռելով Քս զմահ կոխեաց. և
զնախաստեղծն ի ծառայութէ մահու
ազատեցոյց. բարձր. Որ ի գերեզմանի
եդաւ որպէս մարդ. և ի հրեշտակաց մըշտըն
ջենաւորակից հօր քարոզեցաւ. բարձր.
Որ սոսկալի հնչմամբ զպահապանսըն
զարհուրեցոյց. և զտըրտմութիւն իւղա
բերիցըն փարատեցոյց. բարձր.
Դ Անժամանակ կդ. Ալէլ. Անըսկիզբըն և ան
ձառելի անուն և սրբէի. որ միշտ ընդ
հօր օրհնըն ... ի յանըսկըզբան հէ.
զդաստացեալք օրհնեաք նկարագրեալք. որ
դի աստուածութեան որդի մարմնաւ. Որ առաքե
ցար ի հօրէ և մարմնացար անձառապէս ի
նոր ի կուսէն. համբերեցար զմահ խաչ
ին ի յանձն առեալ ... փրկական դա
տապարտութէ զնախաստեղծին. որդի.
Որ բևեռեցար ի խաչին յաղագս մեր յ
յանցանաց փըրկել ... ահաւոր դա
ըրմամբ

չըմալմբ ձայնմամբ զարմանալեացս դորա
ցոյց ուցեր. և զլուսաւորութիւնս խաւարեցու
ցեր. որդի. Որ ընդ մեռեալս համարեցեր
ըն զգթացող ամենակալ կայր բովանդակ լի
մարմնով յարուցեալ յերրորդ աւ
ուր հրեշտակաց աւետարանութեամբ. քա
րոզեցայր աշակերտաց կանանցն. որդի.
Ամենազօր յարութիւն հրաշ շացեալ ա
հրեշտակըն դարձեր անկանելոյն ասելով. յա
րուցեալ է տէր ի գերեզմանէն. Որ եա
կեցց ես ընդ հօր զամ հաւր յարութիւ
ք. ի գերեզմանն. որ բնակեալ կային քըն
խնդութեան քարոզեցին. Հայրեալ տէրն
ի ներքոյ և ըզ զօրութիւնս դժոխոց խոր
տակեաց. և զարդարելոյն ի նմա կորզեաց
ըսքանչելի յարութեան իւրով.
Սպասաւորք քու եմ կեց հօր և հոգւոյն. որ Ճշ
վերըն մեր մարմնացար ի մէջ կուսէն. Թա
գաւոր փառաց քու երկինք փառք. Որ կամա
ւոր մահուամբդ ըզ մահ մեռուցեր. և
մ տալ կան յարութեան քո ընդ քեզ զաշ
խարհս Թա. Որ կենդանարար արեամբդ
քո լուսաւորեցեր մեզ զմեկնեցի. Երգեմք
քեզ ընդ հրեշտակս ասելով. Թագ.
Սանօն

Մեծահրաշ այս խորհրդոյ անուան
դութեան առ մեզ հասեալ· զոր
հոգւոյդ լուսատուն ի պայծառա
նէ խորհուրդ լուեալ· եթէ տօն մեծ է այսօր
իմոյ դասուն որ ի յերկինս· Զուարթնոցն իջել
սրբոյն վերին երկնաւորին որ ի յերկրէ· ըստ
դասուց երկնայնոցն տօնէն ուրախութ·
ի հրեշտակացն սկսեալ մինչ ի յաթոռսն
կատարեալն· Իսկ ի չորրորդն դասէ պաշտ
ման եղեալ լուսաւորչին· ի դասուն իւր
փոխ թագաւորեալ ուրախութեան տօնակցութեն·
զոր հարցմամբ ի նմանէ տեղեկանայր մար
մնով հրեշտակն· Իսկ բանքն մեծ այս խոր
հրդոյ ի փրկութեան բանաւորաց· հրեշտա
կաց և մարդկան առ հասարակ կատարեալ·
երկոցունց սերոբէցն ի միասին յարմարութ·
Իսկ զի շարժեալ նախանձու երկնագոն
զաստուածն· ի դիւաց մոլորեալ և կորուսեալ
անասնականն· հրամայէ հայրն վերին ուր
խանան ի միասին· Ամ որոյ և մեք հանդի
սացեալք ընդ նոսին· երգեսցուք օրհնու
թին հանարհական փրկողին· որ եբարձ զ
խաւարութեն և հաստատեաց զխաղաղութն·

Ա՛յոր

Այսօր ցընծայ եկեղեցի երկնաւորաց և
երկրայնոց · քանզի մեկնեալ է ի միմեանց
ըստ նախահօրըն յանցանաց · միաւորի վեր
ընտրին արարչական խոնարհութեն ։ Այսօր
զեւեալն հայոնից՝ ի մանկանց և ըզգաւնեաց·
որ և ըզմարդն ի պատկեր ի ըստեղծ զան
կեանն ի պատուիրանաց· օրհնեսցէք որդիք մարդ
կան՝ կա գնեալք երկրորդ արարչո թէն ։
Որ զհանդերձեալըն խորհուրդ հնգաւրին
յայտնեաց տեսանողացն · և ծնեալ կատա
րեաց հօր և հոգւոյն աստուածութ · օրհ ։
Որ ի լռութըն բոլորից տնօրինական մեծ
խորհրդոյն · աւետեաց մեզ այս ի մէնջ փա
ռօք առ հայր վեր համբարձաւ · օրհ ։
Որ տեսեալ աշակերտացն՝ ի համբառնալն ըզ
վերինսն · բարբառեալ առ միմեանս եթէ
այսպէս եկեալ յերկրէ · կամարացեալ հան
դերձի ի տեղաւոնց ըղձնեալ կոչեն ·
Աստի յղեալ ի նմանէ զորժանահաւ պա
տասխանին՝ · եթէ զգերեալ ըզգ մարդկան
ի գերողէն արեամբ գնեցի · յորմէ օրհնու
թիւք նորա ի փրկելոցս արեամբ նորա ։
Այսօր արարիչն արարածոց որ նորա Հ
հրաշ արարչութեն զարդարեցաւ զեկեղեցի ·

ըզ քեզ բարեբանեմք միշտ հայրըն մերոյ·
Ա. յուր կենդանիդ յաւիտենից· որ ըզ
մեղօք մեռեալ բնութիւս բարձրացուցեր
փառօք յերկինս· ըզ քեզ բարեբանեմք·
Ա. յսօր որ զպատարագ բերեալքս ըստ յանցա
նացն· գերագոյն քան զպատուականն ընդ
քեզ յաթոռ հօր համագուցեր· ըզ քեզ·
գ Ըզ տէր օրհնեցէք և բարձր արարէք
ըզ նա յաւիտեան· Ո. ողորմութեանդ հեթա
նոսաց որք ընդ հրեշտակըս բարձրացայք·
որով զանձն փառօն ընկալայք· օրհ·
Ք. ահանայք և պաշտօնեայք որք ընդ
քրոբէսըն դասեցայք· ընդ նոսին համ
ձայնեալք որ դասեցոյց· օրհ·
մ Ծ. ածկին մայր լուսոյ որբեդականն սրբա
րութեան արժէք· որ ի խաւար աշխարհի
ծագեցեր ըզ լոյսըն գերազանց· օրհնութ
ըզ քեզ բարեբանեմք մեծացուցանեմք·
Մ. շտ թէ և լուսաւոր ն ընդունակ խո
նարհութեան· որ ըզ ցօղըն կենաց ի ցամա
քեալ բնութիւս ցօղեր· օրհ· Սերովբէ հոգւ
ղէն և մարմնաւոր քերոբէ· որ զանտեսն
ի նոցունց յորովայնի քում կրեցեր· օրհ·
ո Որ բանին բանըդ հօր գոյացուցեր զմա
նալինդ·

նայիրդ. ի պաշտօն փառաց քոց և էակից փառակցացդ. ողորմեաց մաղթանօք սոցա երկրորդ բանաւորաց. Որ անձառ պատո գեօք ըստ զուարթին նորին լուսոյ. և ի ձեռն սորին նշ որ ի խոնարհ քան զնս. ողոր. Որով և մեք վերջացելոցս յամենառատ քո շնորհէ. Յուսամ մեք նոքօք զերի վերոյ քան զարժանն. ողոր. Ով որոյ և մեք համ գիսացեալք ընդ նոսին. առնեմք զընծու թեան պահպանողաց զփրկութ. վայելեմք յաննախանձ ամենայն քո պարգևն.

Ո՛ համանայապետք անուսքինք՝ համագիստ տ անմխաբանութ. բազմաշնորհ բերոզէք և վիճակեան սերոբէք. բարեխօս լերուք առ տէր համագիտակից ձեր սոնողացս. Ո՛րու թիւք վերինք՝ և զօրութիւնք հրեղէնք. Իշխա նութիւնք վերհադրոյն և քահանայապետք երկ րորդք. բա. Հրեշտակապետք երկնաւորք և հրեշտակաց զինուորութիւնք պետութիւնք բար ձրացեալք ի քահանայապետութիւն երրորդ. բա. Որք ի սկզբան փրկութ. ի քաջ հո վուին յայտնութ. անբան հովուացն հովո ւաց երգակցեցիք երգելին. Ը՛նդ նոսին համա ձայնեալ երգեմք և մեք զփառս ի բարձունս.

Որ

գկ Զոր զամենազօր զօրութիւնդ քո ցու-
հ ցեր ի բաբելոն. փրկելով զերիս
մանկունսն ի հնոցէն. ընդ քեզ օրհ-
նեմք աստուածդ հարցն մերոց. Որ ըզ
բազմազան ներողութիւնդ քո ցուցեր զօ-
րաց երկնաւորաց. տարածելով զբազու-
կըս քո ի խաչին. ընդ քեզ օրհ. Որ ըզ
բազմագութ ողորմութիւնդ քո ցուցեր
առ ազգըս մարդկան. Թաղելով ի սիրտ
երկրի զի զմահու բարձցես զերկիւղ.
գ Ընդ քեզ օրհ. Ըզ տէր օրհնեցէք բարձր-
արարէք ըզ նա յաւիտեանս. Բանն՝ անձ-
ղական խոնարհեաւ ի հողեղէն գոյացու-
թիւս. համբերեալ չարչարանաց զմահ խա-
չին ի յանձն էառ. բար. Ու էջեալ ի
գերեզման անապական և մարմնով. յա-
րուցեալ յերրորդ աւուր լոյս ծագեաց
տիեզերաց. բար. Իսկ հրեշտակապետն
իջեալ ի գերեզմանըն կենսատուին. աւե-
տէր առ իւր կանայսն տէր յարեաւ ի մե-
ռելոց. բար.

ա Յարեար երևեցար առաքելոցն. և մեզ
փրկիչ ողորմեա. Ընդ քեզ թագաւորդ
անմահ. Երկրպագանեմք և զյարու-
թիւդ

Թիւրդ քո փառաւորեմք։ Փառացք փոր
կողիդ և մեծնիդ անմահի։ փրկեա
զժողովուրդս քո զոր ստացար պատու
ական արեամբդ քով սրբով։
Յորժամ եկին ի գերեզմանն իւղա ա
բեր կանայքն. և բերին զխունկսն ի խըն
կել զանապական մարմինն։ Յայնժամ
հրեշտակն աւետարանէր յարեաւ Քս.
պատմեցէք աշակերտացն զյարութիւն
նորա։ Իսկ նոցա զարհուրեալ վասն ահա
գին տեսլեանն. պատմեցին աշակերտացն
զահագին տեսիլն։
Այսօր ցընծան երկինք և երկիր յարու Հ
թեամբ քո Տ՟ր։ Ա՟ծ հարցն մերոց։
Այսօր նորոգեցան տիեզերք ամենայն յա
րութեամբ քո Տ՟ր։ Ա՟ծ։ Այսօր հրեշտակա
պետն աւետարանէր զյարութիւն քո Տ՟ր։
Ա՟ծ։ Ի զՏ՟ր օրհնեցէք բարձր արարէք Գ
ըզնա յաւիտեանս։ Որ չարչարանօք խա
չին փրկեցեր զտիեզերս. և հեղմամբ ար
եամբն իւրով թողութիւն մեղաց շնորհեաց։
բար։ Որ երեքօրեայ թաղմամբ զդժոխս
աւերեաց. և յարութեամբ իւրով զյարու
թիւն մեզ պարգեւեաց. բար։

Որ

ո Որ ըզ կերպարանըս մահացուց բընութեն
ազգի մարդկան. յանձն առեր ած
բանդ էակից հօր. և եկեր կամաւ ի խաչ.
Որ ի վերայ նախաստեղծին ըզ մեռանիլ
յանձն առեր. համբերելով չարչարանաց
խաչին բարձրացար բանդ գոյակից հօր
և իջեր ի գերեզման. Եւ յերրորդ աւուր
յարեար զմահու լուծեր զիշխանութ. և ըր
ծանելով զմարմնաւորն ի նմանէ բանդ
փառակից հօր. և նըստար ընդ աջմէ հօր.
ա Չ հրեշտակն յերկնից աւետաւոր եր
ջանիկ և ծ. կանանցըն քարոզէր անեղ լով.
է ձեր մարդ վերըստին լոյսըն ծագեալ ի յայս
խաւարի. Այսօր տեսանել աշակերտաց հրեշ
տակապետացըն մերձեալ ի դուռն գինուո
րացն. այսօր սըրբուհի կանայս չ պահապանացըն
զարհուրեալ մեռանէին. է ձեր սմ զ վեր.
Այսօր ըզընծայս եկեղ մըն վերին. այսօր ցըն
ծայ սիոն մայր եկեղեցի. քանզի փըրկիչն
մեր յարեաւ և աւերեաց ըզ դըժոխս. և
մեզ մա զ վերըստին լոյսըն ծագեալ ի հօրէ.
Հ Փառաւորեալ է անուն քո տէր. տէ ... ր
ի ըծ հարցըն մերոյ. Որ ի բարձունըս բը
նակեալդ ես. և հայրս յայտարարես քո

քաղցրութե՛ն. փառ. Ո՛ր ի յերկրի երևե՛
ցար և ը՛նդ մարդկա՛ն շրջե՛ցար. Թագա՛
ւոր յաւիտենից. փառ. Զտէ՛ր զամենա՛յն Գ
արարա՛ծք օրհնե՛ցէք. և բա՛րձրացու
ցէք զկենա՛րարն ի փրկութի՛ւն մա՛րդկա՛ն.
Որ էակիցն է Հօր և Որդ Հոգւոյն. ի յերկ
րի՛ երևե՛ցաւ. ամէն. Որ հրեշտակացն
անտեսանելի՛ն է. ի վերայ խաչի՛ն տե՛
սաւ. ամէն. Որ սրովբէիցն անհասանե
լի՛ն է. ի գերեզմանի՛ն եդաւ. ամէն.
Որ քրովբէիցն անքնանալի՛ն է. ի յերրորդ
աւուր յարեաւ. ամէն.
Թուի՛նս ի մ Ողո՛րմեա ինձ ա՛ծ. Ռ
Ո՛ր ի Հօրէ առաքեցա՛ր անըսկիզբն որդի.
և ի սըրբու՛յ կուսէն ծը՛նար. ողորմ. Ո՛ր ի խա
չի՛ն բևեռեցա՛ր ա՛ծ բանն. և ի հօրէ՛
ոչ մեկնեցա՛ր. ողորմ. Ո՛ր ի գերե՛զմանի՛
եդա՛ր Թագաւոր անմահ. և ի յերրորդ
աւուր յարեա՛ր. ողորմ. Ո՛ր ի յերկի՛նըս
համբարձա՛ր ամենակարօղ. և ը՛նդ աջմէ՛
Հօր նըստա՛ր. ողորմ.
Հրեշտակացըն դասքն. յերկնից ի յերկիր Տ
վայրաբերեալ ի սպաս որդւո՛յն ա՛յ.
Հրեշտակին ձայնիւ. ցնծայր կոյսըն մ

և

և ընթացեալ առաջնորդեալ կերպարանին պատմէր.
Սենդանին յարութեան. զերկրաւորս մահու
նշոյթ և կենդանիս պատգամեաց աշխարհի.
Հ Որ յառաջ քան զարև անուն քո էր յերկ
րի ծագեցար և ընդ մարդկան շրջեցեալ
ցար Տէր Տէր հարցին մերոց. Առաքեալ
պէս անշնչացուցար և ի ծոց հօր առան
դեցեր զքո Տէր զհոգի գիրդ. Տէր Տէր հա
Սու ըզ հրաշալի անուանելոյդ քո մարդա
րէին վերադարձեալ. հոգի երեսացն մեր
Գ լոց Տէր Քր. Տէր Տէր. Որ զՏէր Աբրահամ
ուխտ որ հնեալ յետ Քն և առաքեալ
բարձր սիրաբեկ ըզ նա յաւիտեան.
Օրհնեցեալ իմերաելոց Քս և պենդա
նին յաւիտենից. միաբան. Որ ըզ դրու
նըս գեղջուսոց փրկելեաց և կատարեալըն
ինքն կոչեաց ի կեանս. միաբան. Որ վերա
կըն կենսբերով յարութեան և դրօշըն փառ
լովք եմուտ առ աշխարհն. միաբան.
Օ Երկիր յերկնից միածին անմահ կենարար ի
հօրէ. հովանաւորեալ ըզ հոգւոյն բանըդ
մարմնացար ի կուսէն. Անկեր է ձորոշա
րանս չարչարանացըն ըս ծիլ. ձեռք որ
զերկին առաջարկ և տարածեցեր է խաչըն

Համբերեցեր վասն մերոյ փրկութեան. ըզ մեռանիլ յանձն առեր կենդանի տէր մեռելոց։

Հրեշտակ քո տէր որ զյարութիւնն քարոզեաց. Զպահապանսն զարհուրեցոյց զկանայսն լուսաւորեաց ասելով. Զի խնդրէք ըզ կենդանին ընդ մեռեալս. չէ աստ այլ յարեաւ։

Անսկիզբն բանն որ յանճառ աթոռանըստեալս զքեզ տեսաք ի խաչին. վասն արարածոց քոյ փրկութեան. Աստուած հարցըն մերոց։ Զքեզ որ անքննելին ես յէութեամբ ի սպասաւորէն ապտակեալ և զինուորքն գեղարդեամբըն խոցեալ. զանարատ ըզ կողն քո ի խաչին. Աստուած։ Որ թագաւորդ ես անմահ զմեռանիլ յանձն առեր. և ըզ թաղումն երեքօրեայ. վասն արարածոց քոյ փրկութեան. Աստուած։ Զտէր օրհնեցէք Մահուամբ քո բարձեր արարէք ըզ նախայաւիտենին. Զթագաւորըն մեսիայ և ըզ խաչեալն ի մէջ ի յանօրինաց. և ըզ լեղի դառնութեան ճաշակեալ վասն մեր. Աստուած։ Ընդարձակ գառն էջ պատարագեալ. և ըզ խոցումն գեղարդ

դեանն առեալ ի կողն. և զօգ փրկական
արիւնն էհեղ ի վերայ ամ տիեզերաց. տուաւ:
Վասն մերոյ փրկութեն խոնարհեցար
ի յերկնից և ի կուսէն մարմնացար
տէր Ած բանդ. որ զոր ըմպեա մեզ:
Որ ճշմարտապէս մարմնացար և ընդ մարդ-
կան շրջեցար կատարեցեր զամենայն.
և օրհնեցեր յառաջին անիծիցն.
տէր Ած: Քրիստոս որդի աստուծոյ ի
մեռելոց յարուցեալ. և ի յերկինս
համբարձար. տէր Ած.
Փառք յարութեան քո տէր:
Խաչին իջանձն առեր գթած և
ըզ մահ ճաշակեցեր. զամենեսեան յա-
րուցեր զհաւատացեալսն ի քեզ որք աղա-
ղակէին ասելով. փառք. Վէմք պա-
տառեցան ի խաչելութեն քո տէր. և գե-
րեզմանք բացան. դժոխք զարհուրե-
ցան և մեռեալքս յարուցեալ աղաղա-
կէին ասելով. փառք:
Յարուցեալ է տէրն ի գերեզմանէն՝ ահե-
ղական փայլմամբ. պատառեցաւ մեծն
վէմն և երկիր սասանեցաւ ի յահեղ
բարբառոյ մեծ կարապետին: Իջ հրեշ
տակն

տայկն ի յերկնից ի գերեզմանըն տէր. հըն
չեցուցանէր ըզ ձայն ահեղ գոչ
ման փողոյն ի վերայ գերեզմանին.
Յօկ եկեալ ծօբ կանանցն ի խընկել զմար
մինըն տէր. եւ լըւեալ ի հրեշտա
կէն. եթէ յարեաւ ի մեռելոց.
կենդանին յաւիտենից.

Որ յահողակ րպ աթոռ նըստեալ եւ Հ
ընդ հօր ես յէութեն. խոնարհեցար յեր
կնից վասըն մերոյ փըրկութեն. ըզ
քեզ բարեբանեմք ընդ հարցըն մերոց.
Մոտի սերովբէքն ի խոնարհ ունելով
ըզ դէմս յարփիահրաշ փառաց քոց քո.
իսկ յուդայր լըրբութե՝ մերձեալ ի համ
բոյր նըշանակ եւ աւիթ մատնութեն.
ըզ քեզ. Որ ի բարձրութեն երկնից՝ էիր
ի սկայկեց հօր եւ ընդ հոգւոյն. եւ ի դա
տոց եբրայեցւոց դըպըրաց եւ փարիսեցւոց
բարձար ի խաչ վասըն մեր. ըզ քեզ.
Ըզ տէր օրհնեցէք բարձր արարէք ըզ Գ
նա յաւիտեան. Համբարձաւ տէր օրհնու
թե՝ եւ զօրք երկնից երգէին. ով
է սա թագաւոր փառաց. բարձր արա.
Սա է նա որ ի հովանաւոր եւ ի

լուսեղէն

լուսեղէն ամպոյն. Ձայն եղև դա է
որդի իմ սիրելի. բարձր.

ո Որ վասըն մեր յերկնից խոնարհ
հեցար. նորոգել ըզ տիեզերս. օգնեա և
ինձ փրկել ի ողորմութե և կեցո.
Որ ըստ հոգեղէն բնութն մարդկան
զգեցար զմարմին. զվիրաւորեալ լը
մեղօք. զանձն իմ մխիթարեա. ողոր.
Որ ըզ դատակնիք մահու լուծեր
զնախաստեղծին. զդատապարտեալ լը
մեղօք. զհոգիս իմ նորոգեա. ողոր.

տ Փառք քեզ ամենազօր յարութեանն.
Քրիստոսի ամենազօր յարութեանն երկ
րպագեն քերովբէքն. և վեց թևեան
սերովբէքըն հոգևորականն հընչմամբ եր
գեն սաղմոսիվ. փառք քեզ. Այսօր անու
շահոտ բուրմամբ ընթանային ոյք կա
նայքն. տեսանելով ըզ հրեշտակն սպի
տակազգեցեալ փայլմամբ ի վր վիմին գո
չէր սաղմոսիվ. փառք քեզ. Այսօր առա
քեցաք ի կապանաց նախահօրն և վերը
ստին նորոգմամբ յաւիտենականն կենացն
եղաք ժառանգորդք. փառք քեզ ամենա
զօր յարութեանն.

Նուաղաք

Յուղաբերից կանանց եկեալ։ Ի նոր գերեզմանն․ Ե…ւ զահաւոր ըզ հրեշտակապետին ըզ ձայնին լուեալ․ որ … րեք զխաչելեալն խնդրէք յամ… րեան քրիստոս ամենայն թագաւորն։ Ս…րփիահրամ…շ լ…յա մեծ ծա գնայլ ի նոր գերեզմանն․ Ե…ւ զոր հուրեալ պահապանացն երկիւղալից ըմբռնեէին․ այլ քաջորդ հրեշտակապետին որ գոչէր առ կանայսն․ որ … րեք․

Անթացեալ պետրոս եւ յովհաննէս․ ի նոր գերեզմանն․ Ե…ւ հանդեպեալ վարշամակին եւ նոր կտաւոցն․ այլ քաջորդ հրեշտակապետին որ գոչէր

առ նոսա․ որ … րեք։

Որ անքաւելի յաղթող զօրութեամբ թագաւոր ես երկնի եւ երկրի քրիստոս …րծ օրհնաբանեմք ըզ քեզ․ Որ փառակցութեամբ ընդ հօր վեր օրհնեալ ես յանմահից․ եւ խոնարհեալ մարմին ըզ գեր փառաց թագաւոր․ օրհնաբանեմք։ Որ կարող ես ըզ մահ կոխեցեր․ եւ յարուցեալ լուսաւորեցեր նոր զեկեղեցի անմահ էութիւն․ օրհնաբանեմք։

Կանան

Գալուստ Հոգւոյն սրբոյ յօր Պէնտակոստէին 'ի գլուխս առաքելոցն ըստ խոստման բանին։

Կանոն Պենտեկոստէին Օրհնութիւն.

Ս[illegible]
ւոյ՝ ի ջահեղոր մեծաձայն հընչ-
մամբ ի բարձանց. ի նմանու-
թեն լուսոյ փայլման հրացեղինաց զանկիզե-
լի զաշակերտսն Տեառն. մինչ դեռ նըստէին
ի սուրբ վերնատանն. Աննիւթական՝ աղաւ-
նի. անքըննելի որ քննէ ըզ խորս Աս-
տուծոյ. զոր առեալ ի Հօրէ պատմէ
զահաւորն եւ ըզ միւսանգամ գալըստ-
եան. զոր քարոզեցին համագոյական.
Օրհնութիւն ի բարձունս Ելողին ի Հօրէ
Հոգւոյն սըրբոյ. որով առաքեալքն առ
բեցան անմահականն բաժակաւն. Եւ
հրաւիրեցին զերկիրս ի յերկինս.
Կենդանարար Աստուած մարդասէր Հոգի.
ըզ ժողովեալսըն միաբանական սիրով

լուսաւո

լուսաւորեցեր հրեղէնօք լեզուօքդ.
վասն որոյ և մեք այսօր տօնեմք զքեզ
գալուստ քո Տէր: Ստուարձացան քո գա
լստեանդ մեծին Տէր առաքեալքն. կոչե
լով ի միաւորին զքեզ ցրուեալսն ի միմեանց
բազմաձայնսն լեզուօքդ. վասն որոյ և
հոգևորական նոր մեկնութեան. զոր
դարձուցեր նոքօք զքեզ Տէր եկեղեցւոյ. ի զգեստու
լուսափայլս և նորա փառօքս. վասն:
բկ Երրորդութիւն անբաժանելի և զօրու
թիւն երկնային. լոյս ծագեալ յաշխարհ
նման ... հանգոյց զօրհնութիւնս
... Որ էջեր յերկնից. այսօր և
հանգեալ յառաքեալսն ձրիաբար Տէր
հոգւոյն. նման: Որ ի խորհրդոյ փառ
կական. այսօր ըզ ... յառաքեալսն
Ծանուցեալ մարգարէին. նման:
աձ Ս հոգւոյն զգալուստն տօնեմք որ մ
հ խիթարեաց զառաքեալսն հանգչելով ի
նոսա հրեղէն լեզուօք. ... յաւի
տեան: Սերովբէ ... հոգւոյն տօնեմք վե
րաբերեալ ... խոստովանիմք նորոգող
և կենդանարար. որ: Այսօր ուրախ
ցնծալ հոգւով. խոստովանիմք ... զհո

գին

գին որ բղխումն և լցուցիչ զամ. օրհ.
Իզ տր օրհնեն. ... ցէք ե. Զ... գ
բարձր արարէք ըզ ըն նա յաւիտեանն.
Օծելոցն ի հօրէ զէակից որդւոյ. որ զհո
գին. օրհ. Օծ կենացն այսօր տօն հրեշղի
նօք լեզուօք. մա բա նն ընտրութն. օրհ.
Մ յսօր ընծայր ժողովուրդք. ցընծացէ մ
ք ընդ զարմանալի հոգւոյն սրբոյ. մեծա
ցուցանել ... ղե լողըն ի հօ րէ. Մ յսօր
ցնծացէ ն առաքելոյն. զարդարե ... լք
ի չնորհաց հոգւոյն սրբոյ. մեծ. Մ յսօր
ըզուարճացան առաքեալք. որ չարչարեալ
դալլոսեալ մբ հոգւոյն սրբոյ. մեծա.
Որ յամ. ես տօնութն. և ի ձայն հրե ո
ման իջեր յերկնից որ հօրդ. հողեղեա
մեզ. Որ զամ լռնուս զօրութբ քով. և
ի դաս առաքելոյն իջեր բընակիլ որ
հորդ. ողորմ. Որ անբաժանելի ես յամ տու
թն և ի հրեշտակն լեզուս բաժանեալ հան
դեար յառաքեալսն որ հոգդ. ողոր.
Որ ի քրոբէական կառս հանգչիս. ա
այսօր իջեր յերկնից ի դաս առաքելոցն
որ հոգի. օրհնեալ ես թագաւոր անմահ հ.
Որ գընաս ի վերոյ թևոց հողմոց. այսօր ի հրե

ղէն

ղէն լեզուս բաժանեալ հանգեալ յառաջ
քեալսըն Սբ Հոգի. օրհ. Որ խնամես տես
չութեամբ զքո զարարածս. այսօր եկեր ի հա
տատել զեկեղեցի քո Սբ Հոգի. օրհ.

տ Ողորմեա ընտրելոց մտատասնից. սպա
սեալ լմընայի անուանեցըն հօր հաւատով
ի վերընատանն. ԱՅՍ հոգին երևեալ սըր
բոցն. լըզօ յց խոնդութեամբ Սբ զառա
քեալսըն հաւ. Որք ամբբին ըզ հուրըն
կենդանին. և ըն թացեալ լք մբբուցին
տիեզերաց. որք արբու նըն կենդանացան,

բձ ձշ Որ ի հարտշար իյաՃՃՃղբե բէն յա
ռաջ բըղխեալ անհատաբար իյաՃՃՃ րդ
ւոյ տիրապես Սբ Հոգին այսօր. ի յերկը
նից սա սոփկ հեղեալ. ի դասս առաքե
լոցըն լըցուցէ բոլորից ըզ ընա օրհ
նեսցուք եբ ըկ ըպդեալ վ. Որ յան
ըսկիզբն և ի միջտ իյեՃՃՃն. նոյնադո
բընութեամբ ամենայնիւ բաժանմամբ ի յաՃՃՃ
րդւոյ անբաժանելի Սբ Հոգին այսօր.
հրով բաժանեալ ի լեզուս քառորդից.
ի լոյս ածեալ զանգգըս մարդկան բաժան
մամբ պէսպէս շնորհաց ըզ. Որ ի վե
րայն ջըրըցըն զոՃՃՃ րդ գոյացոյց զա
րարածս.

բարձս. ան անջրպետն ի հօրէ և յորթ
ԹԹ որդւոյ իշխանակից մը հոգին սյ
սուրբ. վերարածնեալց զա զգս ամն. ջրոյ
կենդանւոյ բղխեալ յերկնաւորէն. ըստ.

Կանոն Սրբոյ Եկեղեցւոյ տաճարին ()ԵՀ.

Ոյն էն նմանն հօր և որդւոյ հոգեդ
անանց և համագոյ. բղխումն հօր բԶ
անքննելի ձրիւ առ որդւոյ անձա կԴ
ռաքեալ. ի վերնատունն այսօր իջեր զհո
գիդ շնորհաց քոց առաքելոց. աղբիւր և մեզ
ողորմութեան ի բաժանել ի միաւորութե.
Լրից տեսղծող արարածոց որ շողջէրի ի
վերջերոց. նոյն և ի ջուրսն աւազանին ի շնոր
հել մեզ քում էակցին. զգուշացս սիրով
աղաւնակերպ զմարդիկ ծնանիս նմա
կերպ. աղբ. Լուսոյն վերնոցն իմանա
լեաց և ցածոցն այսօր զգալեաց. որ մար
դոյս տաս ի հովուաց և առաքելոց ի
ձկնորսաց. անեղուն ըղ մաքրաւորս քն
րոց բանին քում զհարածողս. աղբ.
Սրբափրկչի հողմոյ նման ահեղագոչ
սաստիկ հնչմամբ. եւ և ցաւր ի վերնատանն
հոգիդ դասուն երկոտասան. որք առ ի
քէն մկրտեցան ողջ զոսկին հրով մաքր
ցան.

ցան․ մաքրեա ի մէնջ ըզ մէգ մեղաց և ըզ
գեցո ըզ լոյս փառաց։ Ի՚կէր յերկնից ամե
նայն դասուց զանձաւ խառնես ի չխանաւորն․ ընդ
անդամքութե՛ն և ըզ դ մեղաց և ընդ չարեն
դատապարտանաց․ բացեր ըզ դանձդ անհնի
թակն պարգևս ետուր որդւոց մարդկան
մաքէ։ Սէրն ի սիրոյ զսէրդ առաքեաց յին
քըն զանդամս իւր քև յօդեաց․ զեկեղե
ցի իւր զոր չինեաց եօթն սեամբ քո հաստա
տեաց․ տըն տես ի նմա եդ զառաքեալսն
եօթնեակ շնորհօք քո զարդարեաց․ մաքէ։
աւկ Որ անխառնա՛յին դ եօ յէութե՛ և անպա
Հ տում հոգիդ ճըշմարիտ․ անըսկըզբնա
բար բըղխումն ի հօրէ․ և համագոյակից
որդւոյն միածնի․ օրհնեմք ըզ քեզ ամե
հարցըն մերոց։ Որ կատարեալ անձնաւոր
ութէ յերրեց կատարելոց մի և նոյն բնութի․
որով ընդ հօր և ընդ որդւոյ միշտ երկըր
պագիս յարարածոց հոգի աստուածոյ․ օրհ։
Որ համապատուի հօր և որդւոյ քարոզե
ցին ըզ քեզ ամենաբան նըքն և կեղզեցոյ․ յոր մե
կըրտիչք և դաւանի խմբք համագոյ երրոր
գ դութե անքնաքննելի․ օրհ։ Ո՚զ [illegible] հ
նեցէք բա [illegible] րձր արարէք զբանչխօղըն

շնորհաց։

շնորհաց։ Որ կամք նոր արարածք ի քս նո
րածնեալք աւազանաւն հոգւոյն սրբոյ.
բան Ի։ Որ քահանայութեան վերապատու
եալ ի քէ օծմամբ սբ հոգւոյն. բան Ի։
Որ առաքեցար ի հօրէ հոգւով անեղ
և համագոյ. աղաչանօք տնօրինաբար
քում եկեղեցւոյ. լեր նոյն մխիթարիչ սբ
առաքելոցն. աղաչեմք ըզ քեզ ողորմեա։
Որ իջեր տիրաբար յերկնից սաստիկ հող
մոյ նմանմամբ յայտնապէս. և ի հրեղէն
լեզուս բաժանեալ հանգեար ի դասս
առաքելոցն. աղաչեմք։ Որ արբուցեր երկնա
ւոր գինեաւն իմաստութեան զհոգիս սըր
բոց քոց առաքելոցն. որք արբուցին տըրտ
մեցելոց որդւոց ադամայ ըզ բաժակն
ուրախարար յայգւոյն եդեմայ. աղաչեմք.
Որ յերկնային զօրս անմարմնոցըն նախ հե
ղեր անապական հոգւով ճշմարտիւ. զան
ձայն և զգերագոյն քո իմաստութիւնդ. լեր
նոյն փառաբանիչ սբ երրորդութեանդ. ընդ
նոսին փառաւորեմք զերրեակ միութիւնդ.
Որ զկերպարանն ածային ստեղծեալս մեր
բորբոքութեանդ խորհրդական կցութեամբ. զմեր
դարձուցեր փրկմամբ շնորհաց քոց կենդա
նարար.

նաւար. և ընդ ծննդեան առ ի նմանէ լուսա ւոր օրինօք և մարգարէիւք. ընդ նոսին։

Որ յերկրորդի լինելութեան յետ յարութեան էակցին. մտեալ ի վերնատունն դրօքն փակելովք շնորհելով ըստ առաջին փրկչական ըզքեզ մատուցանեցին. առաքելոցն ասացաւ էք հոգին սուրբ. ընդ նոսին։

Կանոն Հոգեգալստեան տաւնին Օհ.

բկ Այսօր երկնայինքն ուրախացան ընդ երկրաւորացս նորոգութեամբ. քանզի նորոգողն էից հոգին

կե էջ ի սուրբ վերնատունն. որով նորոգեցան դասք առաքելոցն. Այսօր հողանիւթեայ բնութիւս ցնծայ ընդ հօր հաշտութեան. քանզի որ երբեմն զհոգին ի մարդկանէ զմարմին եղելոց. դարձեալ վերստին ընդ նոյն պարգևէ։ Այսօր մանկունք եկեղեցւոյ տօնեն ցնծութեամբ զգալուստ սուրբ հոգւոյն. որով զարդարեցան ի զգեստուց լուսափայլս և գերապայծառս. երգեն ընդ սրովբէիցն զերգս սրբենին։

Որ զմիաբանեալսն աշտարակին բաժանմունս լեզուացն քակեաց. այսօր ըզ բաժանեալ լեզուս ազգաց միաբանեաց դարձեալ

ձեռն իմբ վերնատունն. ամ հոգիք օրհ
նեցէք զՀոգին ամ: Որ էջ հոգին ան և
առաջնորդեաց երկոտասանն ցեղիցն իս
րայէլի ի յանապատին. այսօր երկոտասան
առաքելոցն առաջնորդէ ի յաւետարանն.
ամ. Որ էլից հոգին ան ըզ բեսելիէլ
ճարտարապետ խորանին. այսօր շինէ զմար
դիկ խորան նոր երրորդութեն. ամ.
Որ բոլորից ես պատճառէից անպատճառ գձ
ուից և որոց պատճառան. հայր անծին Հ
և անըսկիզբն. որդւոյ պատճառ անժա
մանակ ծնընդեամբ և հոգւոյ բըղխման
անքըննելեաւ. օրհնեալ որ ամ հայր
ցըն ըմերոց: Որ կամաւ հօր և որ հոգւոյն
անեղակից բան նդ մարմնոյ. ի հայրական
ծոցոյ ի ջէր առեալ դարբնէլի որ ըզ
հոգին բերկրեալ կուսին. յորմէ ծընար
մարմնով անճառաբար ի հոգւոյն սըրբոյ.
օրհ: Որ մարգարէիւք ըն գուշակեցեր հօ
գին յառաջագոյն զգալըստ քում եկե
ցին. և ի յորդանան վր կայեցեր աղաւ
նակերպ իջմամբ ի վերայ մարմնացեալ բա
նին. օրհ. Իզ որ օրհնեցէք բարձր մրա գ
րեք ըզ նա յաւիտեան: Այսօր համա

գոյակիցըն

գոյակիցըն հօր եւ որդւոյ հոգին։ հրաշափառ
ծագմամբ իջեալ ի վերնատունըն մըկըր
տեաց ըզ դասս առաքելոցն ի հուրըն անկի
զելի. ըզ տէր։ Այսօր առաքչակիցըն հօր
եւ որդւոյ հոգին. բըղխեալ անհիւթա
կան ջուր կենդանի յեդեմ. իմաստութե
եւ մաքրութեն մեղուց. ըզ տէր։

ո Որ ի վերայ բըղխեալ գաւազանին յես
սեայ հանդերձ եօթնարփեան շնորհօք.
հոգի աստուծոյ եւ խորհրդոյ. հոգի հե
զութեն եւ զօրութեն. հոգի իմաստութե եւ
գիտութե. հոգի երկիւղի այն պաշտօնու
թե. աղաչեմ զքեզ շնորհեա եւ մեզ ողորմու
թե իւրոց պարգեւացդ։ Որ զգուշակեա
լըն քո եսայեաւ էլից օծեալըն ի քէն մար
մնով. այժ հոգի տն ի վերայ իմ. զոր ի
տնօրէնութեանըն խոնարհութե ընթերցեալ
որ վասն իւր զբան մարգարէին. աղաչ.
Որ պառաւքումն առ ի հօրէ եւ ի հոգւոյդ
բանին յաշխարհ. մարգարէ իւ ընծա
նուեցեր զոր ի դիմաց մարգարէիցն բար
բառեցեր առ մարդկութիւն տէր տէր առա
քեաց զի եւ հոգի նորա. աղաչ։

տ Ընդ երկնայնոց հոգեղէնաց դասուցն.

հոգւոյն ստեղծողին երգեմք. փա՛ Հօր

լուսաւորեալ է գալուստ հոգւոյն սրբոյ. Ընդ առաքելոց խմբիցն այսօր զուարճացեալք վերագոչեմք հոգւով. փա՛ Հօր

Աստանօր վերնատուն սիոնի որդիք նորոյ. երգեսցէք ձայնիւ վերնոցն. փա՛ Հօր

Ի ձայն ցնծութեան ամենայն հոգիք տացուք. զմեզ նորոգողին ըզ փառս. փա՛ Հօր

Կանոն Չորրորդի աւուրն Օրհնութեն:

Արեգակն առաքելութեան քո ծագեալ յաշխարհ հալածեաց ըզ խաւարն անգիտութեան. եւ յետ մահու եւ յարութեան համբարձման առ հայր յերկինս ծագեաց. որ երկրպագի երկնաւորաց եւ երկրաւորաց ընդ Հօր եւ ընդ Հոգւոյն. վա՛ որոյ եւ մեք երկրպագանեմք Հօր հոգւով եւ ճշմարտութեամբ.

Որ փոխանակ ծոցածին բանին որ եւ յերկինս. առաքեցաւ աւետիքն հօր ի բարձանց՝ Հոգին ճշմարտութեն. մխիթարել զորս յադամայ տրտմեցելոց եւ հրազինեալ կատարեալ զդասս առաքելոցն. վա՛.

Այսօր տրտմականն եւ գիշերայինն լուծան երկունք ծննդեան նախամօրն.

քանզի ծնեալըն մարմնով ի մէնջ և յարգա
կանութեն · վերըստին ծնանի հոգւովն յոր
դանու լուսոյ հօրն երկնաւորի · վն ·
Որ համագոյդ ես հօր և որդւոյ անճառա
բար բղխումն ի միշտ էէն · ա՛յսօր
բղխեցեր ջուր կենդանի յերուսաղէմ ·
հոգի այ որդւոյ ըմպեալ · Որ արարչակից
ես հօր և որդւոյ · որով կենդանածնեալք
ի ջրոց արարածք · ա՛յսօր որդիս այ
ծնանիս ի ջրոց · հոգի · Որ փառակից
ես հօր և որդւոյ · և քննես զգ խորհրդս
աստուածոյ · ա՛յսօր խորագէտս իմաստից
զլիներս աշխարհս արարեր · հոգի ·
գկ Որ անքննին ես յէութեն համագոյ
հ երրորդութեն · երեք անձամբ մի աէու
թեն միով բնութբ ածութեն · ըղ քեզ
բարեբանեմք աստուած հարցըն մերոց ·
Որ ես պատճառ որդւոյ ծնընդեամբ
հայր յառաջ քան զյաւիտեանս · յորմէ հո
գի ճառագայթեալ անորոշ բաժան
մամբ · ըղ քեզ բա · Որ էակից ես հօր
որդի լոյս ի լուսոյ ծագումն անճառ · անե
ղանակեցեր զհոգի հօր և որդւոյ համաստր ·
գ ըղ քեզ բա · Ի՛զ տր օրհնեցէք բարձր

 արարէք

արարէք զբերկրանս ի հօրէ։ Այսօր ամե-
նայն հոգիք բանաւորաց։ Որ զհոգին
ճշմարտութեան. որ բոցատիպ լեզուօք ահե-
ղագոչ սաստկին հողմոյ հնչմամբ իջեալ
ի վերայ առաքելոցն։ Օրհնեցէք ի ձայն գո-
հութեան բարձր արարէք ըզնա յաւիտեանս։

Այսօր քահանայք եկեղեցւոյ։ Որ
զհոգին կենդանարար որ բաշխէ առա-
տապէս զբազմապատիկ պարգեւս յեկեղե-
ցիս առաքելոց։ գովեցէք հոգւոյ
երգով. բարձր արարէք։

Աղբեւր կենաց բաշխող շնորհաց հո-
գի իջեալ ի բարձանց. զանապական
պարգեւս քո բաժանեցեր յառաքեալսն։
Որ ի վերայ ջուրցըն գոլով ստեղծանէիր
զարարածս. իջեալ ի ջուրըս աւազանին ծ-
նանիս որդիս Ա(ստուծո)յ։ Որ զառաքեալսն նո-
րոգես միշտ ըզնոր քո զեկեղեցի. այ-
պէս շնորհաց քոց պարգեւօք փայլեն
մանկունքս սորա։

Որդիք հրեղինացն. այսօր տօնեն ընդ
մեզ ըզ գալուստ հոգւոյն աստուածոյ։
Տեսանողն յառաջ նըշանակէր զառաւօտ
բուղխն վերնատանն ի մասնաւորաց ի մեզ հեղեալ ի

հոգւոյն

հոգւոյն։ Աչմըն հաւատոյ զմայլեալ անմահական բաժակաւն այսօր բաշխեր ծառայութեան։ Գ. Եղբարցս այս գնացիք։ յընծայս քաղաքն նոյն սիոն մայր եկեղեցի։ Ս անուն հօրդ և մեք երրեակ և մի աստուածութեան՝ երգեսցուք ընդ փառաւ ի բարձունս։

Կանոն հինգերորդի աւուրն ()ըհ·

գկ Զանսկըզբնաւբանը բըղխումն ի հօրէ զհոգին ճըշմարիտ։ որ

կե հընչմամբ ձայնի էջ ի վերնատունն այսօր նըման սաստիկ հողմոյ։ զոր փառաւորեմք հոգւոր երգով։

Զ համագոյակ իցըն հօր և որդւոյ զբաշխողըն շնորհաց։ որ ի հրեղէն լեզուաւ բաժանեալ զբանն ընտրութեան լեզուաց շնորհեաց մեզ առաքելոցն։ զոր փառաւ։

Զ անըքննելի իմաստութեան ըզ կատարեալն անձնաւորութեան՝ որ խօսեցաւ յօրէնս և ի մարգարէս և յաւետարանս։ զոր փառաւ։

Այսօր ցնծան դասք առաքելոցըն գալըստեամբ հոգւոյն այ։ զորս մխիթարեաց փոխանակ բանին մարմնացելոյ եղեալ ընդ նմա։ փառըս տացուք նըման որը

բարեաց

բանաւորաց ձայնիւ․ Այսօր բղխեաց ջուր
կենդանի յեղեմայ յորմէ ըլցան գետք չորից
ին՛ք․ Եւ ընթացեալք արբուցին տիեզերաց
զքառաւորեալ կաղբերն եդեմայ․ փառք․
Այսօր ցնծովք նմանեալ յամայից հօտոցն
զուարթացան ի բոյսք եկեղեցւոյ․ պայծառ
տօսացան դաշտք արդարութեամբ եւ գեղեցկա
ցան անապատք մաքրութեամբ կուսութեամբ․ փառք․
Ի նեղանելոյդ սրտի եւ եղերելոցս է աղէ որ — բի
առաքեցեր յաշխարհս զանեղականից քո զհո — Հ
գին․ ի փառս միածնի որդւոյ քոյ․
օրհնեալ ես Տէր Տէր հարցն մերոց․
Որ գթութեամբ ի հօրէ անձառ ծննդեանն
որ եղեւ մխիթարիչ առաքելոց քոց սուրբ
բոց․ զհոգին քո տերամկից գոլով․ օրհ․
Հոգին տէր անեղ էութիւն․ կատարեալ
անձնաւորութեամբ․ եւ կատարող բոլորից
ընդ՝ հօր եւ ընդ որդւոյ միաւորեալ բնու
թեամբ․ օրհ․ Աղ Տէր Մեծային հոգւոյ —
զհոգին տր գովեցէք․ զէակից ընդ — գ
հօր եւ որդւոյ երեք սրբեան ձայնիւ․
Այլ հուրն երկնային զարկեալ բանին
յերկիր բանաւորին․ որ մկրտեաց այսօր
զառաքելսն ի տր վերնատանն․ ամենայն․

Ձեռքն

Զերկոցն ի հօրէ զանաւմն աստուածն ամբ
ծնունդ իմանալից. որ խոստացաւ ըզ հեն՝
և զնոր ծրէնս աստուածոյ. ամենայն։

ա Սջեր տէր որդեգրութեան քում յաշխարհ. և
ըզ մեռեալ բնութիւն ի կեանս վերափո
խեցեր. Նլեր տէր առ հայր փառօք ի
յերկինս. և մխիթարիչ առաքեցրոյն առա
քեցեր մեզ զհոգին. Բացեր տէր այսօր
ըզ դրանց երկնային. և բաշխեցեր առա
տամբ պարգևս աղքատ բնութեան։

բ Այսօր աղբիւր գիտութեան բղխեաց ի
մեզ վերնատանն. յորմէ լցան առաքեալք
ծնայցեք գետոցն ուսուցմանն. Այսօր
իջեալ ի յերկնից. հօր առաքմամբն ի բար
ձանց. տալ առաքելոց աղամաց դանանւն յե
դեալ վերնատին. Այսօր խնդացին որոն՝
որդեւոցն բուրեալ զօր ծննդեան. ծածկեալ
հրգեւոյն նորոգեալ յորդեւոց լուսոյ և տուրն
ջեանն. Այսօր ի ձայն գոհութեան զհոգին
ընդ հօր և որդւոյ. հոգւոյ սրբոյ օրհնե
ցեք զերրորդ սրբութեան երգելով. Այսօր
ցնծամք երկրաւորքս ընդ զուարթնոցն
երկնայնոյն. և պարելով ընդ հրեշտակս
երգեմք ըզ փառս ի բարձունս։

Սանօ

Անմահաբար բաժակ հեղեալ յերկ-
նից ծնեալ որ հոգի. զոր արբին
ի վերնատանն դասք նոր կե-
առաքելոցն. Օրհնեալ ես Տէր հոգիդ
ծնող յիմաստութեան. Լուսատուացեալ ծառայեալ ի
մեզ հոգի կենդանի. քանզի արբուցեալ
առաքելոցն և արբուցին տիեզերաց. Օրհն.
Լ՛. յսոր մեծացեալ ցնծան եկեղեցիք
հեթանոսաց. ըզ մայրեալք ուրախութեան
ի քէն կենդանատուր բաժակ. Օրհն.
Ե՛. ն զօսկեզօծն ամ ըն որ հոգի. զմարգար
էութեան նախագահաց կոչմամբ առաքելոց
լինել լուսաւորեցեր. առատատուր հե
ղեալ յառաքելոցն. Լ՛. ն ժամ մանուկ ծագե
մեծ ծնին. ըզ խոստացեալ պարգևս մեծ
տեսացն ի վերնատանն առաքելոցն լուսեր.
Ամ. Լ՛. մենակալ հայր երկնաւոր. զա՛ն
բաժանեալ լուսոյդ ըզ ծագումն հոգւ
ղենացեալ շնորհեցեր. Ամ.
Ա՛. նճառելի բղխումն ի հօրէ հոգիդ
ճշմարիտ. այսօր ի վերնատանն խորհրդ
դոյ խոնարհեալ հանդերձ յառաքելոցն.
ամենայն հարցն մերոց. Լ՛. նքընեն ի խոր ցդ

տ՛յ քրիստոսի ընդ հօր միաւորը․ այսօր ի հրեշ
տակէն թեւոցըն խոնարհեալ հանդերձ յա՛
ռաքեալսն․ տ՛րծ․ Ը՛նծայաւ աղբեւր լու
սոյ յ՛ս՛ք հոգի այսօր ի հրեշտակէն ընդունել բա
ժանեալ հանդերձ յառաքեալսն․ տ՛րծ․
գ Ը՛ղ տէր օրհնեցէք բարձր արարէք զհո
գին տ՛ր շնորհի․ Ո՛ր անձամբ խոնարհու
թեամբ հանդերձ յառաքեալսն․ պանծացի ար
փիափայլ պըսակ եղեալ ի նոսա․ բա՛ր․
Ո՛ր զանճառելի խորհուրդ երրորդու
թեան ըն յայտնեաց նոցա․ իմաստութեան աղ
բեւր կենդանի բղխեալ ի նոսա․ բա՛ր․
ո Ո՛ր ի հայրական իսկութենէն յառաջ բղխ
եալ աղբեւր լուսոյ․ և զառաքեալս ար
ձակ լուսովըն զարդարեցեր․ լըցեր
զառաքեալսն․ անդաչանօք սոցա ողորմեա․
Ո՛ր զէութեն քո հրեշտակացն հեռացմամբ
ցուցեր․ նոյն ինքն իմանալի ծառային լու
սովըն զարդարեցեր․ լըցեր զառաքեալս․
Ո՛ր զաշխարհամած խաւարն ցանկըղբանն
ի լոյս փոխեցեր․ այսօր հրաշալի ծառային
լուսովըն զարդարեցեր․ լըցեր զառա․
Ո՛ր հրաբորբոք ծառայիւք յառաջ խա
ղացեալ հոգին տ՛ր շնորհիւ․ և հրածորան
ծառայէն

ծայրին լուսովն զուարճացուցեալ. Լը.

Որ ի հրաշալոյս սաւառնաթեւիցն վե- տ
րանձնեալս. այսօր ի դասս հոգեղինաց ան-
պատմելի սիրով հեղեալ ի յերկնից. Օրհ-
նեալ ես դու հոգի ամ. ծ. Որ ի հրեղէն
լեզուացն եռահիւսեալ սըրբազանիւս.
այսօր ի շըրթունս հոգեղինացն հրա-
ծորան հեղեալ ի յերկնից. Օրհնեալ.
Որ հրակերպիցն արփիափայլ բոցով
մխիթար եղեալ ես. այսօր հոգեղինացըն հրա-
ճաշակ բաժակ հեղեալ ի յերկնից. Օրհ.

Կանոն Ա. օրհներգութիւն տեառն Օրհ.

Հ'հայրաշարժ աղբերէն՝ անհատահոս դկ
մասըդ վըտակ կենդանարար դու հոգի
օրհնեալ ես լոյս ճշմարիտ. Այսօր կթ
ի դու վերնատունն եկեալ ամ. ճըշմարիտ.
Հրաշագործեաց զառաքեալսն ի լոյս փա-
ռաց քոց հոգի. Հըրճուողականն խընդու-
թե աշակերտացըն լըցեալ. Փառաւորե-
լով երգէին օրհնեալ ես լոյս գերագոյն:
Ի համբառնալ բանին՝ յերկինս և ի նըս-
տիլ ընդ աջմէ հօր. զուարճացեալ առա-
քելոցն երկըրպագէին. օրհնելով ըզ հայր

զառաքօղ

զառաքօղ բանին։ Համահաւասարութեամբ Հօրն
դասք սրբոցն ի վերնատունսն խորհրդոյն.
համբարձմամբ անճառ սպասէին Հոգւոյն.
օրհ. Զանկարծահաս հնչմամբ հեղեալ
կենդանարար աղբիւր լուսոյ. անմահական
կեան կենաց լուսով զարդարեալ. որք օրհ
նեսցին ըզ Հայր զառաքօղ Հոգւոյն.

գ.ձ հ Սնեղմնելի Հոգիդ տէր որ ես ընդ հօր
փառակից. և էակից զուգորդ ծագմամբ
բանին. անհասանելի դ. տէր հարցն մե
րոց։ Որ ի քառամեկերպեան աթոռովդ բազ
մեալ հանգչիս. և սրբութեամբ օրհնի ս
ի հրեղէն լեզուացն. անհասանելի դ.
Այսօր մարդասիրապէս ամփոփ իջեալ
ի մեր վերնատունն. և ըզ հրեղէն լեզուա
բաժանեալ հանգչելով ի նս. անհասանի
գ Այդ օր օրհնեցէք բարձր արարէք զհո
գին զօրհնութեան տն։ Որ մխիթարիչ մեր
Հոգին որ փոխան մարմնոյն իջեալ ի
հօրէ. որ հրաշազարդեալք ըզ մեր զառա
քեալսն. բարձր. Որ երկնային ծորանօքն
հեղեալ ի մեր վերնատունն. որ անձա
զարդ հրաշալիցն ըզ մեր զառաքեալսն.
բարձր.

Օրհնեմք զՃշմարիտն. որ զամենայն ըզ ա
հրամանաւըն քո զարարածըն դաւանեմք լը
ցեր. մրցուցանելով անձանկերտացն զպա
րատութիւն քո ի սուրբ վերնատանն.
Օղորմեա. Որ առաքեցեր ի Հօրէ կեն
դանարար վերտայն եւ լոյս Ճշմարիտ. որ
բուցանելով նորոգ որդւոց սիոնի զուղ
խըս փափկութեան. Օղորմեա. Որ կամարեցեր
ըզ փափագ ցանկութեան սրբոց նոցա.
որք ըսպասեալ մնային մեծի գալըս
տեան քո ի սուրբ վերնատանն. Օղորմեա.

Որ ի Թաբօր թոթափեաս անծնութ սիւնսու տ
նեալ եւ հրացեալ լեզուաւդ առաքելոց. վերա
նըստեալ աստուածութեանն խաւարեա զարարածս.
Հոգիդ սուրբ ծըրհնեալ ես յարարա
ծոց քոց. Որ սքանչելագործեաւ հրաշա
լի ձայնիւ ընդ հօր եւ ընդ որդւոյ միշտ
փառաբանիս. Եւ քաղցրութեամբ հայիս յա
րարածս. Հոգիդ սուրբ օրհնեալ.
Նախօր ամենայն աստուածութեան ի վերնա
տանըն հընչեաց հողմաձայն հընչմամբ.
Եւ զառաքելովն արբուցեալ բաշխեցար դը Հ
յարարածս. Հոգիդ. մկ

Օրհնեն զքեզ էր միշտ եւ է եւ եղիցի. որ Հր

 սկըզբան

սկզբնաւոր եւ ոչ դադարեալ ես. այլ միշտ
ընդ Հօր եւ ընդ որդւոյ կարգեալ եւ
Թըւեալ ''Ի՟լ. եւ միշտ օրՀնեալ է ի յաւի
տեան։ Լ՛ր միշտ ընդունօղ սըրբոց. եւ
լըցուցիչ ամենացուցին ցը. եւ միշտ օրՀ.
Մըշտաշարժ ինքնաշարժ. ինքնիշխան
ինքնազօր ամենազօր ցր. վասըն զի շնչէ
ուր կամի որքան ախորժէ յորժամ եւ
որքամ ''Ի՟ն. եւ միշտ օրՀ. Ինքըն յին
քեան. Նոյն միշտ ընդ որըս դամեցաւ
ամներեւոյթ անժամանամ ցկ. անայլ ակըլի
անփոփոխելի ''Ի՟. եւ միշտ օրՀ. Ր;ւանց
որքամնութե՝ անուանց որպիսութեամ ցն
անուանց տեսանու թե անշօշափելի ''Ի՟. եւ միշ.
Տ՝ուաքիչ որոշիչ տածմանը ատնէ ինքն
ինքեամ ցն. առաջնորդէ զօրացուցանէ ամ
եւ կամի բաժանէ ըզ շնոր ''Ի՟ըՀս. եւ միշտ.
Կեանք եւ կենդանարար լոյս եւ գոյացուցիչ
լուսոյ ցյ. ինքըն բարի աղբիւր բարութե՝
Հոգի ուղիղ առաջնորդական ''Ի՟ն. եւ միշ.
Հոգի զօրու թե՝ եւ երկիւղի. որով Հայր
Ճանաչի եւ որդի փառաւորի ց. որոց մի
կարգ մի պատիւ մի երկրպագութի կա
տարեալ ու թի սըրբութեամ ''Ի՟ն. եւ միշտ.

Նանին կարապետ եղեւ ալգայ յանապատէ.
և ազդողական ձայնիւ յերկրի քարոզէ.
Սուրբն Յովհաննէս որ և մարգարէ. ա͞ծ
որդւոյն գուշակ եղեւ մեզ յայտնէ.

Կանոն Ը. Նընծայեան Հ. Օծանելոյ մեռոնին·

ակ Արեգականն արդարութեն ծագման
արուսեակ կդ առաւօտեալ. նա
Է խընթաց ճանապարհի որդւ
ոյն աստուծոյ անդրէնութեն ս՛բ յոհան
նէս· առ քս բարեխօսեա վս անձանց մե
րոց։ Ի բարձրելոյն անձառ խորոց տեսանող
ի մասանց հոգւոյն· ի յորովայնէ մաքրեալ
տաճար աստուծոյ և բնակարան ս՛բ երրոր
դութեն· առ քս։ Պաքրեալ հրեշտակա
պետն ուղարկեալ առ զաքարիաս· աւետա
րանել ըզ հայեցելոյ ծընընդեան քո ս՛բ յա
մուլ ծերոյն եղիսաբեթէ· առ քս։ Պատ
պետն երկնից զօրացն երևեալ քահանայա
պետին· յորժամ մըտանէր ի սըրբութի
սըրբոցըն խընկարկելոյ ըստ օրինացն ի
տն ձայնին· առ քս։ Սու տեսեալ զանհա
թականն ի ձև մարմնոյ յանձն սեղանոյն·
պակուցեալ յերկիւղ մահու սասանեալ և
համարտիր բանիւ հրեշտակին· առ քս։
Ծնընդեան քան ըզ բնութի լըռեալ զե
ղանակ ծընընդեան քոյ· սոսկացեալ
հիանայր զաքարիաս և համըրացեալ պատ
ժիւր պապանձեալ լեզուաւ· առ քս։

Լուսեղ

Ս՛անկից բանն ի հօրէ իջեալ յերկնից ըզ
կըր ի ձայնից · ուսուցի գաբրիէլ վեր առաք
ջեր զկոյսըն մարիամ առ. աւետելով թէ յղա
ցեալն ըզ քեզ յորովայնի · առ. ՔԷ ս. Ընդ
ժամանել ձայնի ողջունին մարիամու առ.
եղբ սաղմոսեց · խայտացեր ձայն ընդ առաջ
բանին անսկզբնաբոյ յորովայնէ ամենայն երկ
րպագեսցով · առ. ՔԷ ս. Թագաւորըն բա
ձրեալ պատրաստեալ յարգանդ կուսին.
զոր ծառայն հաստատեալ անձնեալ հ՛գ
ուլըն ըղ կըրով եւ բերանով մօր քոյ որ հ
նազանդեցին · առ. ՔԷ ս.

Մ՛* արմնացաւ որ հին օրինացն արդարու
թէ ը մարգարէ իցն · եւ նախաշաւիղ հետ
եւողջոյն անձրեւ ձայն պարհին նոր օրինացն
ընդ աւանդեցն · առ. ՔԷ ս. Ի՛ յանապատի
հրեշտակական վարուք բնակեցար ըստ եղի
այի · կերակրելով մարախ եւ մեղր վայրե
նի հին եւ նոր պատուիրանաց օրէնսն կար ·
առ. ՔԷ ս. Լ՛ուսապայծառ շնորհաց հոգւոյն
զարդարեալ ըստ նորոգին մարդոյն · իսկ որ
տաքուստ անմարմինն առեալըն ծած
կեալ ըստ որ խորագոյն զգեստուն խա
հօրն · առ. ՔԷ ս. Խ՛որհըրդով մաքրագունին
արդարոյ

մրդասպանէս ապրեցուցեալ. Ի յօրինակ մեռան
լռութեն դատի մաշկեղէն ընդ մէջ ածեալ
քո երեւեցար. այս. քն. Ունելն դեման հոգ-
ւոյն սրբոյ զոր յադամայ յորդիս աստուա-
ծոյ. Ի քէն սկիզբն եւ օրինակ կ եղեւ ի յոր-
դանանն մկրտութեն յանպաշխարութ. թեն.
այս. քն. Կարապետ թագաւորին երկնաւո-
րին առաքեցար. պատրաստել զճանա-
պարհս նորա յորդանան մարդկան ըստ եսայեայ
քարոզելոյն. այս. քն. Հուր կիզանող զմե-
ղս մարդկան դրոշակեցեր զաւազին գա-
լստեան տն. Իսկ դատողական հեծանո-
ցաւ մաքրել ընդ կալ աշխարհի ընդ միւսան-
գամ գալստեանն խորհրդ. այս. քն.
Զայն բարբառոյ յանապատէ զքեզ անո-
ւանեալ ձայն լերս. եւ հրեշտակ տն առա-
ջի առաքելով ծննոյց հոգւով եղին մաղա-
քիաս. այս. քն. Պետական քահանայութեն
յահարոնէ ի քեզ կատարումն. եւ ձեռնա-
րիտ քահանայութեն որ ի քրիստոսէ ի
քէն ըսկիզբն հաստատութեն. այս. քն.
Նորոգ օրինացըն մատուսի լուսատուութեանն
խորանին. եւ իմանալի արեւ դականն ըն յառա-
ջընթաց առ ի յերկիր ծագմանն ի կո-

սէն․ առ քս։ Մըխըթարեա՛լ ըզ բոլորից ամե՛ն
առ քեզ եկեալ հրաժարէիր․ տեսանելով
զգերապայծառ լոյս ամ ծութեան ընդ հողե
ղէն բնութեան ըս պարունակեալ․ առ քս։
Չորրժամն էջ յորդանան հաւրն ամ ծ իքէն
մըկըրտել․ վերնականն իշխանութիւքըն զամ
հի հաւրեալ զարմանային ն նորահրաշ տես
լեամբըն․ առ քս։ Սուրբ հեղիաս նախ գալըն
տեսանս քարոզըստ հըննոյն որ իյերկրորդին
արժանի եղեր լըսել հայրական ձայնին ըզ
միածնէն դայէ որդի իմ սիրելի․ առ քս։
Նորհամտուն արարածոց որ ի հօրէ հո
գին ճշմարիտ․ աղաւնակերպ տեսլեամբ
քեզ երևեցաւ զածութի իւր էական ն
յայտնեալ աշխարհի․ առ քս։ Որ ըզ խորագն
անճառելի տնօրէնութեանըն քն ոչ լուծա
նէ իր զհամագոյ երրորդութեն ն անձնա
ւորութի տեսա եւ ի յորդանան արժանի
եղեր․ առ քս։ Զոր իշխանըն խաւարի
յաշխարհական ն մեղաց ծովէս․ հալածե
ցաւ ջրովըն յորդանանու մըկըրտեալըն
ի քէն ըզ գլուխ վիշապի ն ի նմա խորտ
տա կեանց․ առ քս։ Պարագլուխ մարգարէ
իցն ծննդաբերէր զգաւուն օրի նա կին․ իսկ

դու ըզ ձեռըն չարչարելոյ ծնեալն ըզ քրիստոսն անուամ
նեցեր դառնուն մոյ և բարձող մեղաց • ած. քս։
Պտղոյ մաքրութե՝ իջեն ըստ կերտելոցն
յորդորումն իմաստից • պղտոտմանցն յեր
կնից հաստատութ տապանին և խոնարհացն
ի խորան իմաստութե • ած. քս • Սահ
ըմանոյ արդարութե՝ եղեր անձուկ ճա
նապարհաւն • առաջնորդեցեր որդւոց
մարդկան երանել յերկինս անմահ ձայն
կան փառաց քոց օրհնեմ կաւ • ած. քս։
Սերոյ անմահ և երկնաւոր հաց փեսային
երկնաւոր • փեսանէր և հրաւիրանք առաջե
ցար հարսին որդւոյ թագաւորին • ած. քս։
Վարդապետին տիեզերաց աւանդերեր
զքո աշակերտեալսն • և ըզ լոյս գիտե
րոյին ձրագի քո բանին հանապազորդա
կր դարկանն աւետարանի • ած. քս։
Տիրական տը. օրինաց եղեր քարոզ ած
օրէն նաշխանացն • որով մատնեալ բանտից և
կապանաց մոլեգնութե ըն հերձվածայ •
ած. քս։ Համեալ խընդրոյս արքայութե՝ յա
ւուր ծննդեան հաճարերն՝ զգեղ որ խաչ
տալով ծընար տամար կդ ան հրապարակ • կա
քանելով խընդրեաց ի մահ դատաւոր հերո
դիադայ •

դիմադրայ. առ քս տ Յարութեան աւետարանէր
եղեր հոգւոցն որք ի դժոխս. կանգնեալ
կերպին իջման տն ի խաւարին կողմն երկրի
որով լուծան երկունք մահու. առ քս ա.
Ի...ութեան կան մարմնով յերկիր յաշխարհ
տաց քոց պարածածկեալ. և աննութեա
կան հոգւով ընդ քերովբէս յարքայու
թեն երկնից վերափոխեցար. առ քս ա
Փութացեր մեզ յօգնութիւն առ ի վերուստ
ծր յօհաննէս. առ անքնալ և մարգարէն և
կարապետ և մկրտիչ որդւոյն աստուծոյ.
առ քս. Որ ահանպատկերին քն որ ի խա
չին պատարագեցաւ. քահանայք ի նքնա
նուէր մատո զպատարագամատն երգարանիս և
տանողաց շնորհեր զքաւութիւն. առ քս.
Որ աւետաւորք քում դաշնադրանացն առաք դ
քեցեր զհրեշտակապետն գաբրիէլ. հ
աւետարանել զաքարիայ զաւետիսն ծըն
ընդ յառաջընթացի կարապետին քո յո
հաննու. աղաչանաւք սորա կեցո զմեզ տր
ծր ծ հօ որդի եւ մերոց. Որ յառաջագունին ըն
ցեալ հոգւով երկրպագեաց քեզ յորովայնի
մօրն իւրոյ կուսին. զոր ծնայրսա զերծօղն
ծերացեալն բարեբանեալ ոչ յանառակ ... որ պատմ

րմանին ...

բանաւորաց զեկեղեցի հարսն մաքուր ծ°ք
փեսային․ աղաչէ․ Ո՛ր բոցեղէն հողեղ
քրովբէիցն ոչ իշխեն հայիլ ի փառս
աստուածութեանդ․ սա՛ հողանիւթեայ
գոլով բնութեամբ մերձեցար ընդ քեզ
մարմնով ի ջուրսն յորդանանու․ աղաչէ։
Գ Ի զօրս օրհնեցէք բարձր արարէք ըզ նա
յաւիտեանս․ Ո՛ր անճառաբեր գալստեան
բանին․ ուրախացեալ ձայնն յանապատէ․
ըզ տ՛ր օրհ․ Ո՛ր սրբութեանց ծ՛ք կուսածին որ
դին․ ի յամենորդութեան հայցէր մաքրել յորդա
նանու․ ըզ տ՛ր օրհ․ Ո՛ր զծածկեալն խորհ
րդս ծ՛ք երրորդութեան․ կարապետին յայտ
նեալ հոգին աղաւնակերպ իջմամբ․ ըզ տ՛ր․
Ո Տ°երկնաւոր փեսայ անճառ լուսոյ իմա
նալի․ որ իջեր ընկնել ի ջուրս․ ի՛ սէր հարսին
քո եկեղեցւոյ․ զոր խօսեցաւ և քեզ
բարեկամն և փեսաւէրըն քո յօհաննէս․
որին մաղթանօք ողորմ՛ ըմեա՛․ Ի°․ ամա
կերպիցն ահաս եւ անտես ի սերովբէից․ սըր
բութեանց ծ՛ք եւ տ՛ր բոլորից․ խոնարհեցար
ի յորդանա՛ն նա․ հայցելով ի ծառայ
էն․ մաքրութիւն ջրոյ ի լուանալ ընդ մեղ
ադամայ․ որով մաք․ Ո՛ր յամենորդութեան

վըկայեցաք

վըկայեցար զառն աստուածոյ բարձօղ մե-
ղաց. զոր գերագոյն արդարոց. ծանուցեր
մեծ ի ծննդեանդ կանխ[illegible]նց. և հրաւ-
օրինաց. որ և ի դըժոխս ըզ փըրկական
զալուստըն քո քարոզեաց. սորին մաղ-
Այսօր ցընծան հրեշտակք երկնից. յի- ա
շատակաւ հողանիւթ հրեշտակին ծն. որք
համագունեալք ձայնին բարբառո[illegible]յ.
երգեն զերրորդութիւն հօր ի բարձունս։
Այսօր ցընծան հոգիք արդարոց. նահա-
պետաց և մարգարէից. ձայնակից լի-
նիլ մեծին ի ծննդեանդ կանխ[illegible]նց. եր-
գեն զերրորդութիւն որդւոյն միածնի։
Այսօր ցընծան դասք առաքելոցն. տօնա-
խմբելով զյիշատակ մեծի մըկըրտչին ծն.
որ առաքելոյն է սկիզբըն և մարգարէից լը-
րու[illegible]մն. ընդ նոսին և մեք բըղխեցելոյն
ի հօրէ երգեմք ըզ փառս ի բարձունս։
Մարգարէից գերագոյն և մեծի ծննդեան գկ
դըս կանխանց. որ ըզ տնօրէնութիւն մեծ որդ- մկ
ւոյն ի յարգանդի ծանեար հոգւովն. աղա-
չեա զտէրըն վասըն մանկանց եկեղեցւոյ։
Որ վայնէ յորովայն երկըրպագօղ քեզ
որ ըզ հօրըն մեծ մերով բնութե մըկըր-

տեցեր

տեսցե՛ր ի յորդանան. ա՛ղաչ. Կատարումն
փրկանաց և նախախնամակէ զբրդ շնորհաց. որ
հոգւոյն ի դըժոխս քարոզեցեր ըզ փրկու-
թիւն գալըստեամբըն քո. ա՛ղաչ.

ձէ Գայսօր ցընծայ եկեղեցի ի հոգեւոր հար-
սանիս. զոր պատրաստեաց ձայն թագա-
ւորն հարսըն մաքուր փեսային. Գայսօր
փեսաւէրն և թագաւորն ընդ երկնաւոր
փեսայիւն. միաւորեաց զեկեղեցին փրկա-
գործն ի յերկինս. Գայսօր շնորհեցաւ
մեզ դեղ կենաց ներշնչմամբ սուրբ հոգ-
ւոյն. ի ձեռն սուրբ լուսաւորչին հայաս-
տանեայց աշխարհի.

Կանոն ՀՅ օգոստոսի մըջնորդեանն.

դձ Ո մարգարէ բարձրելոյն և զթա-
գաւորին զինուորը. որ և ի ծը-
հա նունդըս կանանց մեծ կոչեցաւ.
յորհնութիւնս հոգեւորս պատուեսցուք.
Օրհնեմք զքեզ կարապետ և ըզ բանին
ըզ ձայն. որ յորդորեալ զքեզ յայտնեաց գու-
շակելոց. յորհ. Օրհնեմք բընակիչ
եւ շնորհայն քարոզօղ. որ և ի դըժոխս
ըզ փրկութիւն քարոզեցեր. յորհ.

Ոը

Որ յորովայնէ ընտրեցար յառաջ ծնն(դեան) մ(օր)ն դէ
ծոցոյ քաղցրոյդ ձայնշնորհաց որդւոյն եկ։ Տէր
յօրհնութեան. անդադար բարեխօսեա վասն
անձանց մերոց։ Որ յանապատէ կոչեցար
ի տեսանել զՏէր։ մեկնօրտել ըզ բոլորից
բարձողըն մեղաց։ Տէր յօհ։ Որ զմարգարէ
իցն ընկալար ըզ պատիւ մտիս. եւ ըզ շնորհ
հօրն ձայնշնորհն ... տեառնընծայեցին. Տէր յօհ։
Որ մուրեգնոս. թէ ըլն հերոդիա ընկալար
ըզ վաճ մ խնձան. եւ ի դասս հրեշտակաց
վերակարգեցար. Տէր յօհ. Որ մարգարէ
իցն ի լեռն ի դըծ մ ժողս. աւետարանե
ցեր ըզ գալստեան որդւոյն եկ. Տէր յօհ։

Ո ուրախանայ այսօր եկեղեցի քո Տ(է)ր. դէ
ի տօնախմբութեան զքո յիշատակի կարա հ
պետին քում յօհաննու։ սովաւ ըզ քեզ
մինչեւ օրհնեմք հարցըն մերոց։
Որ մեծ ի ծնունդս կանանց ի քէն վըկայ
եցաւ. ի յորովայնէ յառաջ գուշակեաց
զանձնա քո զմարգարէութի. սովաւ ըզ։
Ո որ վկայեցեն սուրբ էքն ոչ իշխէին
հայիլ ի փառս քո Տ(է)ր. ... արժանապէս
ձայնարկեալ ըզ քեզ իյորդանանըն յորդա
նանու. սով։ Լ ղ Տէր օրհնեալ եւ բարձր գ

առարէք

մարգարէք ընդ նմայ յաւիտեան։ Օ կարապետին
յովհաննու կատարելով ըզ յիշա՛ տօնս.
աննդադաւր ձայնիւ զած հայր օրհնեսցէք։
Օ երանեալ մկրտչին մեծարելով ըզ
տօնս. հոգևորական ձայնիւ զքս թագա
ւորն. օրհ։ Յանապական բարբառով ձայնի.
և աստուածոր արքայութեան. ընդ նը
մին զճշմարիտ որ հոգին. օրհ.

ա Նորագ ճշմարտութեան որ յովհաննէս
մկրտիչ որ ծագեցաւ յերկիր. աղօ
թիւք սորա տէր լուր մեզ և ողորմեա։
Նորագոյն և առաքեալ ած որդւոյ.
և ձայն բարբառոյ անդ ապարօղ տեառն
րանց. աղօթիւք։ Սպ վարդապետն ծա
գեալ յերկիր. եղև կարապետ արեգա
կանն արդարութեան. աղօթիւք։

ա Լուսաւորեալ ըն յայս կարապետ. մեծն ի մար
դարէս մկրտիչըն յովհաննէս. պատրաս
տէր ճանապարհս թագաւորին յաւիտենից
Մկրտեաց և ասէ չեմ ես քն այլ առաք
եալ եմ առաջի նորա. և հաւրսն ընկեցեալ
փեսայ քս է արքայն երկնից. Տեսանէր ըզ
յս զի գայր առ նա. ...
դաւն էր որ եկն ի բառնալ զմեղս աշխարհի.

Կանոն

Վերջանիկ տէր Սուրբ Գրիգոր սուրբ հա բձ
թեցն պաշտօնեայ. Եւ առաջնորդ
բանաւոր հօտին. Ընդ քեզ ուրախըլք Հր
բարեխօս առ յՍն միածինն. Եւ աղաչեա զՍն
քո ուխտաւորացս. Կանխեալ խընդրեա ըզ
թողութիւն յանցանաց. Եւ քեն աշակերտելոցս.
Սվ երանելի տէր Սբ Գրիգոր ընդ քեզ ու
նիմըք բարեխօս առ քՍն վՍն անձանց մե
րոց. Որ ի մոլութեց բընաւորին ոչ կան
գնեցեր. ընդ քեզ. Որ ընդ անմարմնո
ցըն դասս վերակարգեցար. ընդ քեզ.
Զօրմոտ ճըշմարիտ ԱԾ այն օրհնեմնացն. դկ
Եւ հաստատուն հաւատոյ մրդն մարդկան.
տէր Սբ Գրիգոր. ի մանր թողական անդ թա
քո հայցեաւ վասըն մեր ի քրիստոսէ. Ընտր
եալ յայ քահանայապետ ճըշմա մ րիտ. Եւ
հովիւ հոգևոր բանաւոր հօտին տէր Սբ
Գրիգոր. ի մանր. Պըսակ վայելչու թեն եկե
ղեցւոյ քրիստոս մեր. Եւ առաջնորդ կե
նացըն յաւիտենից տէր Սբ Գրիգոր. ի մանր.
Որ քՍ աւուէր կուրծամարըն ծագեցար ընդ
զարեւ մըգանկն. Եւ լուսաւորեցեր ըզ
հայաստան աշխարհս ՍԾ գիտութեմբ տէր

Սբ

Սբ գրիգոր. անդադար բարեխօսեա վասն
անձանց մերոց: Որ քոյին առաքինասէր
ճգնութեամբ. Թեր. վերափոխեցար ի լուսե
ղէն յերկնային խորանսն. Տէր ի սբ գրիգոր.
Ար. և պայծառացան եկեղեցիք քրիստո
ծմի. փառաւորելով ըզ միասնական սբ
զերրորդութին. Տէր ի սբ գրիգոր:

ԲՃ Որ առաքեցեր ըզ սի էլի և զհաւատարիմ
Հ քո պաշտօնեայն ըզ սբ գրիգոր. և ի ձեռ
ըն նր լուսաւորեցեր ըզ հայաստան աշխար
հըս. ըզ քեզ միշտ օրհնեմք որթ հայրցն
մերոց. Որ ետուր համբերութի անտանե
լի չարչարանաց սըրբոյն գրիգորի. և նո
րին ժուժկալութեմըն լուսաւորեցեր ըզ
հայաստան աշխարհս. ըզ քեզ միշտ օրհն:
Որ նորին սբ աղօթիւք բարձեր զխաւար
կապաշտութե ի հայաստան աշխարհէ.
և արարեր երկրպագուս միանձնա երրոր
Գ դութեանդ. ըզ քեզ միշտ. Ըզ տէր օրհնե
ցէք. և բարձրացուցէք ըզ նա յաւիտեանս.
Որդեակք հաւատացեալք և կոչեցեալք
յորդեգրութեան սըրբոյն գրիգորի. օրհ
նեցէք և բարձրացուցէք ըզ տէր ծնն ամենե
ցուն. Ցնծութեամբ տօնեսցուք ըզ յիշա
տակ

տանս հայրապետին մերոյ։ Եւ ընդ նմին
գովեցէք եւ բարձր արարէք զԹագաւորն
մեր Քս։ Որում հանապազ եւ պաշտօնեայք
հոգեւորականն հրճուանօք գովեցէք ընդ
սրբոյ հայրապետին։ Եւ բարձր արարէք

Տ՛ր զՀ գ՛ն ճշմարտութեն։

Թ․ բեանս բմ․ Ամենախնամութեամբ քո հանապա- ռ
պետին քո եւ վերակացին․ կեցո զմեզ բազում
ողորմ։ Ողջացուցօղ սրբոյն Գրիգորի
լուր մեզ որ միայնդ ես բազումողորմ։
Նորին աղօթիւք որով ուսաք ճանապարհ
կենաց․ քաւեա տ՛ր ըզ յանցանս մեր։

Առաջնորդ հաւատոյ եւ լուսաւորիչ ան- տ
ձանց մերոց տ՛ր ս՛բ Գրիգոր․ Եկայք հա-
ւատացեալք․ ի ձեռն նորա հանցուք տ՛յ
գոհութիւն։ Ս՛րբ խոստովանողին Քրիս-
տոսի եւ ըզ չարչարանս յանձն առօղ վա-
սն մեր տ՛ր ս՛բ Գրիգոր․ Եկայք լուսաւո-
րեալք ի ձեռն նորա․ Որ հանապազապէս տ՛յ
եւ պատուով տանջեալն օրհնեաց տ՛ր ս՛բ Գրի-
գոր․ Եկայք աշակերտեալք ընդ նմա եր-
գեսցուք փառս ի բարձունս տ՛յ։

Հրաշափառ տ՛րն եւ միշտ բարեխօսօղ․ գծ
որ յաւուրս գիտութեբ ըզ վէրսն իւր․ ի հայաս- մկ
տանեայց

տանեայց ըմբըշխնութեան. ի պարթեւա
կան մեղապարտ ազգէն լուսաւորիչ մեզ
շնորհեցեր. վասն որոյ բարեխօսութեամբ
սորա փրկիչ կեցո ըզ մեզ. այժմ և ի քոյ
յահաւոր գալըստեանն. Հրաշալի զայր
միացմամբ երանելին տրդատ գրիգոր. զանտա
նելի ըզ չարչարանս ի յանձն էառ. և
երիւք հընգօք ամօք ի մէջ թունաւորացըն
բնակիւր անդընդային տանջանօքն ի
վիրապին. վասն որոյ. Հրաշագործ քո բա
նիւդ և մեծ ողորմութեամբդ. ելեալ բըժ
ըշկեր ըզ հարուածեալսն ի դիւականաղխ
սատանիցն. երկըրպագուս առնելով զա
մենեսեան տէր երրորդութեանդ. վասն որոյ.
գկ Հովիւ քաջ բանաւոր հօտի տէր տէր
ձշ գրիգոր. հաստատեցեր զհիմունս եկեղե
ցւոյ ի հայաստան երկրի ի վերայ հիման
տէր առաքելոցն. Հովիւ բարի և առաջ
նորդ կենացըն յաւիտենից տէր տէր գրի
գոր. հաստատեա զանձինս մեր հաւատով
ճըշմարտութեան ի վերայ հիման տէր եկե
ղեցւոյ. Որդ աղաչեմք ըզ քեզ հայր
վարդապետ և տէր. բարեխօսեա առ տէր
մերոյ կեցուցանել զանձինս մեր:

Որ

Որ կոչեցար յորդեգրութի. հօրն երկ դձ
նաւորին ով երանելի տէր մեր գրիգոր. և հք
եղեր վկայ յ Քրիստոսի չարչարանս քրիստոսի տէր յ
մերոյ վասըն ժողովրդեան քո.
հայցեա ի տեառնէ ըզ քաւութի։
Որ համբերութե ըդ քում. ստացար ըզ քեզ
ժողովուրդ սեփական և ընտրեալս.
և նորափետուր զորդ արարեր ծնընդ
եամբ մեր աւազանին վասըն ժող.
Որ մոլորեալս ի խաւարի. բացեր զդու
ռըն լուսոյ Քրիստոսի մեծ գթութե. և
արժանաւոր ըս արարեր ըզ մեզ ժառան
գորդ լինել կենացն յաւիտենից. վա

Կանոն սրբոց ու Ոսկեանց սրբոյն Գրիգորի րդ.

Որ ըզ լոյս աստուածային քո գիտութե ակ
հրեշտակային ազգաց ծագեցեր. և հ
ի խաւարի կռապաշտութե վերա
ծեր ըզ մեզ ի ձեռն մեր լուսաւորչին. հզ
օրհնեմք ըզ քեզ մեծ հարցն մերոց.
Որ վերջին տիւ զարդարեցեր զեկեղեցիս
հայաստանեայց. արփիափայլ Քրիստոսադաւան
թիւք լուսազարդեալ շառաւիղօք սըր
բոյն գրիգորի. օրհ. Որ ըզ բան քո հրա

մանի

մանի քարոզեցին համատարածելոց. յանդի
մանելով ըզ բնութիւն թագաւորաց և
ի վերայ ամենայն քո օրհնեալ նահատակե
Գ ցան. օրհ. Ո՛վ որ օրհնեցէք և բարձր
արարէք ըզ ընտանութեան. Որ գերա
գոյն հնոյ օրհնաց քահանայութեան զնո
րա զարդարեաց. եկեղեցիք հեթանո
սաց ըզ նորոգող բնութեան քո. օրհն.
Օ քահանայապետացն ճշմարիտ ըստ կար
գին մելքիսեդեկի. ի յիշատակի քահա
նայապետացս առաւօտուն ծնեալ նորոյ քահանայք
հոգևոր երգով. օրհ.
Ե Որ հրաւիրեցեր զուղղիս մարդկան յոր
դորդութեն հոր քո որդի անստուածոյ. և կոչե
ցեր արքայութեան քոյ ժառանգութիւն ի
ձեռըն ս[ուր]բ հայրապետացն. աղօթիւք
սոցա ողորմեա. Որ լուսաւորեցեր զեկե
ղեցիս հայրապետաց լուսով քով քն.
և զարդարեալ նորոգեցեր պայծառ ծագ
մամբ շնորհաւաշխոյք սուրբ գրիգորի. աղօ
թիւք սոցա ողորմեա. Որք զընթացս իւր
եանց կատարեցին ըստ հաճոյից կամաց
քոց քրիստ. նահատակեալք ձրդնութ.
ընդդէմ թշնամեաց. և փոխեցան իւր

նեց

նից յարքայութեն․ աղօթիւք սոցա ողոր:
Այսօր ընդ երկնային զուարթունսն տօ —
ժողովուրդք հայրապետանեայց. տան լոյս
ըզ յիշատակ սրբ հայրապետացս շնորհալից
սրբոյն գրիգորի. ո՜վ հնացէք ըզ հայրըն
երկնաւոր. Այսօր որդիք թորգոմայ
ծնեալք աւազանաւն յորդիս ամենի. ի
յիշատակի հայցէն սրբոց որդւոց մեծի
լուսաւորչին. գովեցէք զորդիսն միածին.
Այսօր երկնաւոր քահանայութեն հա
զորդ քահանայք սրբ եկեղեցւոյ. ընդ քա
հանայապետս նծայի՛ն օրինօք պատ
ւեալս բարեբանեցէք զհօրդին Հաշմա
րիտ. երգեցէք ըզ փառս ի բարձունս.
Ծայրին հաւատոյ հարցըն սրբոց դա դէ
ւանձնուէ. ծաղկեցաւ քեզ ընդ հանուր
լոյս հայաստանեայց սրբ ուսուցիչս. ան
դադար բարեխօսեալն անձանց մերոց.
Նմանաւոր հօրն քո ընտրեալ հովիւ ծու
քանչ. ի հօրէն լուսոյ բղխեալ շնորհալից
բարի տր փրկութեանց. անդադար բա.
Պսակեալդ ի փրկչէս հօրըն մեծի համաձայնու
թեան. քահանայութեն զանօրինաց խորտակեալ
զպատկերըն. տր սրբ յուսիկ. անդադար.
Պատաւ

Պսակեցեալ անմարմնոցն մաքուր կու-
սութեամբ. Ճշմարիտ քահանայապետ վը-
կայ քեզ մեծ գրիգորիս. Աղա. Երկնայ-
նոցն եւ երկրի հաւրդ ճգնութեամբ.
յանդիմանելով ըզ Թագաւորըն կատարե-
ցար վըս անուանըն տեառն մեծ դանիէլ. Աղա.

Կանոն սրբոյն Ներսէսի Հայրապետի.

բկ Ո՛ր ըզ լոյս անճառ շնորհաց Աստ-
ուածն քոյ գիտութեանդ. ծագեցեր
հգ յաշխարհս հայաստանեայց. զը
Թաց հայր երկնաւոր գըթով եւ մեղու-
ցեալքս. Որ ընտրեցեր յորովայնէ զմաք-
րեալն հոգւով մեծըն ներսէս. ժամանն
գելըզ վիճակ հայրենին. հովուել որդ-
որութեան եւ խրատամբ. Որ օրինօք ճըշ-
մարտութեան զարդարեալ զեկեղեցի.
կարգաւորեալ բարեպաշտութեամբ. սորին
աղաչանօք խնայեա եւ մեզ քրիստոս.
Որ յերկնային կ ըն նորեալ սըրբոց հայրա-
պետացըն ժողովոց. գերագոյն փառօք
պատուեցաւ մեծըն ներսէս. դաւանեալ
զհոգին ճըշմարիտ ըն դ հօր եւ որդ-
ւոյ. Որ ըզ ծածկեալ խորհուրդ ապա

25 Ն 400 գայեց

գայից ժամանակաց. յայտնեցեր սրբոյն
ներքսեսի/ ի. որոյն՝ աղաչանօք խնայեա ի
մեզ քրիստոս. Որ ի վերայ պատուիրանաց
թագաւորին երկնաւորի. ընդ բաժակն մա
հու ընկալաւ ի թագաւորէ/ն եփրեմեցոց
ի յերկինս ի լուսեղէն յառագաստն.
Այսօր տօնէ եկեղեցի. ընդ յիշատակ սրբոյ դ.ճ
բոյն ներսեսի. հայաստանեայց լուսաւորչի. հ.
որ ի մեծ քաղաքն հովուապետ ընտրեալ ի գլխա
հօտին քի. աղաչանօք սորա կեցո զմեզ տէր
ա՛ծ հա որդին ը մերոց. Որ յարմարութն ան
րա հասմբ վերաբուսեալ ծաղիկ հաւատոյ.
ծ բը ն ներսէս սուրբ հայաստանեայց շնոր
ւէր զանմահ տնկոյն պտղոյն լուսոյ սբ լու
սաւորչին. աղաչէ: Որ օրհնեալ ի հրեղինաց
ն լուսեղէն ձայնիւ հրեշտակաց. օրհնեցեր
մեզ դեղ կենաց զանմարմնականն փարոսք
մաքրեալ ընդ հողայնի. Թ նըշխար սրբոյն
ներսեսի. աղաչէ: Նզ տէր օրհնեցէք բարձր ե.
արայ. ընդ նմա յաւիտեան: Որ յայտնեցար
այսօր ընդ գանձն մծայնի հայաստանեայց
նս եկեղեցւոյ. ընդ հայրն երկնաւոր. օրհ
Որ ծագեցար այսօր լոյս խաւարելոց ի յոր
դւոց հօրն լուսոյ. փրկեալն մարմին գլ

վճարեցէք. բանը։ Ո՛վ կայք մանկունք ի՛ բեկեղե
ցւոյ. զարդարեալք ի շնորհաց հոգւոյն.
զհոգին ճշմարիտ բարեբանեցէք. բանը.
ա Ո՛ր ասացեր ողորմութ՛ լինել զաշխարհս
երկրէ զբանն. որ ողորմելով որդւոց ադամայ
ետուր յա՛ գէն աշակերտեանց հովիւ ընտ
րեալ զպ՛ բըն Ներսէս. աղօթիւք սորա ողոր
մեա մեզ աստուած։ Ո՛ր խոստովանեալ թա
գաւորացն ծառային քո օրհնեաց. ըզ պատուա
հան բարկութեան մերոյ յառաջագոյն ժամա
նակօք յայտնեալ ցուցեր սըրբոյն Ներսէսի.
ողո։ Ո՛ր. պատուական արեամբըդ քո ազա
տեցեր զաշխարհս յանիծից. փըրկեա ըզ
մեզ ի նեղչաց մերոց եւ ազատեա յանօրինաց.
բարեխօսութ՛ սըրբոյն Ներսէսի. ողո։
դձ Այսօր զուարճացեալ տօնեն երկնայինքն
ա ընդ մարդկան. պարակից եղեալ փըրկու
թեան մերոյ. քանզի յայտնեցաւ մեզ հոգեւոր
գանձըն լուսոյ արեւելեան արեգական
ճառագայթ սըրբըն Ներսէս. բարեխօսու
թբ սորա առ մ՛ծին պարգեւեա զխա
ղաղութի հայաստանեայց աշխարհի։
Այսօր վերընտրին նորոգեցաւ. քահանայա
կանն դասակարգն. գեղեցկացեալ ծաղ

կեամբ պայծառութեամբ. քանզի շնորհեցաւ
հովուի քաջ բանաւոր հօտին. յարժանաւոր
լուսաւորչին բողբոջ բուսեալ ի բուն ներ
սէս. բարեխօսութեամբ սորա տէր ամ ... ր հաս
տատեա զիշխանութիւն հայրապետականին
աթոռոյ. Որ յօր մեծ այսպէս փառօք ցեղ ծա
թագաւորականին գաւազանն է հաշտու
թեան սերոյ որ հայրապետին. քանզի է հան
իյօգնութիւն որ յիշատակօքն թագաւորաց. մար
տանկեաց զինուորական դասուն որ բերն ներ
սէս. բարեխօսութեամբ սորա տէր ամ ... ր բարձ
րացո զիշխանութիւն թագաւորականին. ամ թ.
Որ ընտրեցար ի յառաքելոյ հովիւ և բան դա
նաւոր հօտին ով երանելի տէր ... ներսէս. մէջ
արժանաւոր ... հոգևոյն աղա
նակերպ ... յորդ ... փառք որդ
ժողովրդեան քո. խնդրեա ի քէն
ըզ թողութիւն. Որ յարմարոց բղխեալ
բարբառոյ ծաղկի ... հաւատոյ ով երա
նելի տէր ... ներսէս. լուսաւորեցեր
իմաստութեամբ զեկեղեցիս հայաստանեայց
ընդ սրբոյ հօր լուսաւորչին. փառք որդ
Որ յանդիմանեցեր զերկ թագաւորն հան
գոյն մեծին յօ ... հանդերձ ով երանելի տէր
ներ

ծնդ Ներսէսի. եւ ի վերայ պատուիրանաց
ըզ բաժանակ մահու արբեալ ընդ ամահի
ցըն դասս վերակացն. գեր ցար. վա ... սըն.
գկ Յօր ցընծայ եկեղեցի է անմահութիւնցըն
ճշ դասակցեալ տօնէ ... զի շառաւիղս քո
... Ներսէսի. որ ի հօտ ... սրբոյ մշակ
նահատակ իջմամբ վըր կայեցար. բարձր խոստում
... քո ... անձանց մերոց. Որ ... հանգոյ
պետ ընտրեալ արժանապէս շնորհօք հոգ
ւոյն բաշխեցեր ... զփրկական մարմին եւ
զարիւնըն ... յորում հրեղէն սեւ իջ
նից իջեալ. բա. Որդ ... ըզ քո ...
... հոգւոց մերոց ... մաք
... նախամարգարէին մեծի. ... փայ
լեալ գիմոք ... տեսլեամբ. բա.

Տ ...

գկ Որ յարմարութ հարցըն սրբոց մեզ դասա
զն ... խնդրեցեր. ըզ ... հայրապետ
հովիւ ըզ հօտքս քո. Որ ըզ խաւարն ան
գիտութեան հայաստանեայց լուծեր. զի
մաքրութեան ... ըզ ... որդւոց
թոր... Որ զհանդերձեալ խորհուրդ
քո ... տեսլեամբ սըրբոյն ... ցեր ...
... ընկալ ըզ ... աղաչանս.

Ան...

Կոնդակ Սրբոյ Հաւէտաւետանոյ Օրէն·

Անձինք նուիրեալք սիրոյն քո՛ երկ-
նաւո՛ր նա՛հատա՛կք և կուսա՛նք իմաս-
տունք · ի պարծա՛նս ձե՛ր բարձրացեա՛լ տօ-
նէ · մա՛յր սիօ՛ն դըստե՛րօքն իւրո՛վք · Ո ա՛ր-
բա՛ռք երկնաւո՛րք լցի՛ն զե՛րկիր · քա՛նզի
հո՛տ ա՛նուշի՛ց բուրեցա՛յք ի ջ՛ս · ո՛ղջակէզք
բանաւո՛րք և՛ զո՛հք փրկութե՛՝ և՛ որո՛նք ա՛նձա
ռա՛մբք ընծայեցա՛յք ա՛յ · Գ · եղեցկութի՛ւ ըզ
մարմնաւոր պայծառութե՛ ձերոյ յիմարե

դէ

Գէ

ցուցէք զթագաւորն և պակեան հեթանոսք։ Ո՛ գե՞ղ ըսքանչելի ածատուր կուսանացս. տարփացեալ զուարթութիւնքն այ մարդկան տօնեցին։ Պարձեալ վերըստին որո՞ց չա գործ զօրութե. և դարձեալ եդեմ ածատունկ զարդարի. քանզի ծառըն կենաց տընկեցաւ ի դրախտին. բերելով մեզ պըտուղ զերանութեն հաւիտ փոխման։ Երկնորք մահաբերք անիծիցըն լուծան. և ադամ վերըստին ածակերպ շնըխանայ փոխանակ եւայի զըստերըք նր. մայրութիւնք և կուսանք ընծայեալք այ։ Օրըք հրեշտակաց այ մարդկան տօնեցին. և կանայք իյերկինըս գրեցան զինաւորըք. կուսութե այ մահու պատերազմեալք յաղթեցին. խաչակից ըննելով կուսածին որդւոյն։ Ե՛ս զարմացումն և ի վերըքան ըզ հրաշս. խորհըրդո՞ց և բանից հրեշտակաց և մարդկան. քանզի էին արծ ամենազօր զօրութեն խոնարհեալ տեսանէր զհանդէս կուսանացն. Երկերըք մեծամեծք մարմնական կենցաղոյս. նահատակ հաւասարք և հոգւով միացեալք. միաբան ընթացեալք ի տեղի ճակատու. զինեցան հաւատով և կացին յանդիման. Թուլացան կորովիք հաստաձիգ աղեղանց

և

և տըկա՛ր կանայքըն վհատեցան զինու.
թագաւորըն պերճացեալ զօրութեամբ և փա
ռօք. ի մանուկ ի կուսէն պարտեալ ամաչէր
Ժողովեալ բազմութեան ազգաց և ազանց
ոչ զօրէին առ մի նահատակ. քանզի հա
ռեալ ի թիկունս աներևոյթ օգնութեն. խոր
տակեաց յայտնապէս ըզ գաղտնի պատե
րազմն։ Ի վերայ միոյ պատուական մար
գարտի. խաղացին ցընծալով ամ հեթա
նոսք. արևմուտըք յարևելս ընթացեալք
հասին. քարոզել յայտնապէս ըզ չըքնաղ
տեսութին։ Ուսան թագաւորք եղեան
խըռովութե. որսալ յանձն առին ըզ գաղտ
նի մեծութին. պարգևել իրերաց խոստա
նային բանիւք. և ծածուկ հնարիւք գո
ղանալ ի միմեանց. Խորհուրդ հոգևորըն յըղ
ութեն ցըն յայտնիւր. և երկունըք փըրկութե
աշխարհի ձեռպէտին. քանզի կամըք վերին
հրամանին քաղցրացեալք. ի Ջուցին ի վե
րուստ ըզ պարգևս փըրկութեն։ Ծնան
կուսանք անզգըրս բազըմս. և մայրըք ման
կունք ըզ հրապարակըս ծերոց. ի գիրկըս
սըրբութեն անդոթից և պահոց. աճեցին
հաւատով զարգացեալք ի Քս. կանայք պա
տուական քաղաքաւ և ազգաւ. վաճառա
կանք

կամ նք սուամոք ամենայն մարգարոին. Եւ դին
զամենայնսն գրաւականս բազմաց. Եւ եղին
փրկականք անծանօթ աշխարհին։ Հուեփսի
մէջ մեծ խորհուրդ եւ անուն ցանկալի. Ընտ
րեալ եղեւ երկրի եւ դաստեալ ընդ հրեշտակս.
Եղեր օրինակ սրբութեան կուսանաց. վասն
դապետութեան որանց մարգարոց. Զենքնը
մանիլ կարօտին ամ հոգիք. միացեալք
սրբութեան եւ երեսին ջին. զի մահուամբ
ճերով մեզ ճանապարհ հորդեցիք. Եւ անիլ
նմ մարդոյ առ նմ. Ամ եկավարք ճար
տարք հոգեւոր հրամուրթե. Թեթեւաբե
ուրն մարմնով եւ մրտոք սրբացեալք. ընդ
երկայն ապարէզս ծովածուփ կենցաղոյս
անվրդով նաւեցիք եւ հասիք առ ջս.

Ճշմարտին որթոյն ջր շառաւիղք. եւ ող
կոյզք ճշմլեալք երկնաւոր մշակին. կո
խեցայք ճզմնութե ի հնձանս ձեր զի ու
րախ լինիջիք անմահական բաժակաւն.
Սրբեցին ըզ կարիս մարմնական կենցա
ղոյս. զի ծանր են թէ երանք է եւ սուտ պա
ճուճանք. ոչ հրեշտակացն ի գերագոյնս
փափկութե. ի մացան եթէ սնոտի է անցա
ւոր մեծութիւն. Հանդստեանս հ. գեորգ
ոթեց եւ պտահոց վկայաբանութեանք յուսով

զքեզ ժամանակս. ժուժկալեալքդ փորձու
թեանց և պէսպէս լլկանաց. և եղեալ լք ժա
ռանգորդք անթառամ պսակին: Լուսա
ձեւք յօրինեցին զանաղարտ կուսութեն.
նոր նորոգեալք արեամբ և հրով. մատնեցին
զանձինս սուսերաց և ջահից. և անչէջ
լապտերօքն հետևեալք մտին յառագաս
տըն: Իւնուածք երկնաւորք իջերկրի հա
ստատեալք. և արձանք լուսեղէնք իրեր
կինս կանգնեալք ինքեանք եղեն և
այլոց ցուցին. ըզ ձանապարհն ցանկալի
զվերին երուսաղեմի: Մեզ գամատութեն
իմաստուն կուսանացն որոց ոչ յաղթեաց
հեշտութեն և քուն. այլ արթունք և պատ
րաստք մըտին ընդ երկնաւոր հարսանեացն.
զի մըտցեն ի յառագաստ անմահ փեսային
Ունիցոք իւնոսա անուն չարութեն և ոչ
նախատինս յիմար կուսից. քանզի միով
պընդութեամբ հոգւով արութեն. միաբան
քաջացան առ համարակ ցընծանացեն.
Պարակցեալք քաջաչէն բերանութեամբ ի
յերկրէ իյերկինս տարադէմ գընացին
փախըստեայք. ինքեանք եղեն և մեզ ու
սուցին. բազում նեղութեամբ մըտանել յայն
հանգիստ Ք եղմեռանդն աղօթիւք և սե

բ.ն

ըմբէ առ ամէն հայցեցին ըզ հրեշտակսն
փրկութեան․ բանաւոր ըզ խաւարն դիւա
պաշտ մոլորութեանց յաշխարհէ․ պայծառ
ացեալ լոյսն որ ի հօրէ ծագեցաւ։
Սահըս յորումս առաքինութեան յայտնե
ցին որդւոց մարդկան վերանալ յաշխար
հէ․ անդրստեղծեալ հրեշտակական վարուք․
ելանէլ ի բանակս երկնաւորս անմարմին
հրեշտակացն։ Որքան են քարինքս որք
հիմնեցեալք իսկզբան․ զոր կանխաւ տես
եալ դուշակեաց մարգարէն․ ի նոյն ինքն
թէ շինեցաւ կաթուղիկէ եկեղեցի․ բարձ
րացեալ փառօք ի պարծանս խաչին։
Այսքան ձեռն երանեալ նահատակք․ զորս
հրեշտակաց անմարմին զուարթնոցն․ ի
յերկնից ի յերկիր հեղան․ և մարդիկք
խառնեցան ի դունդս զնուիրաց քո
ոմն․ Տօնեցցուք ըստոյգ դուք ի հընձանս
նոցունց․ զի որբանայ լեալ լիցուք անմահա
կան բաժակին․ քանզի բաշխեն ըզ
բժշկութիւն հոգւոց և մարմնոց․ և
զպարգևս երկնաւորս սիրողաց իւրեանց
Բարեխաւսութիւնն հրամանաւ աներևոյթ ազդ
մամբ․ յարևմտից յարևելս եկեալ հասին․
զի լուսով հրեշտակական վարուք կուսու
թեն․

թն. փառաւորին ընդ խաւար դիւապաշտ
մոլորութեանցն։ Զընծութեա՛ տօնեսցուք
ընդ յիշատակըն նոցունց. զի և նոյին
հաղորդիցուք փրկութեան. խնդրելով
յաւրաշէն ընդ պարգևս երկնաւորս և
զդասն ընդ նոսին ի յարկսն լուսեղէն։
Սիւծեալք մաղթեցան յուսացեալք ի մե-
ծութի. և կամք վերազինք գերապանծ-
ցեալք յաղթողին բուրվառաք ոսկեզէնք
հրով հոգւոյն վառեցան. Ջահազգեստ
եալք իքն և դասեալք ընդ հրեշտակս.
Փառաց ի փառս բարձրացեալ պարծին.
ի պատիւ և ի փառս երեսուն և եօթնեանքն։
քանզի այս է թիւ երանելեաց կուսանացն
որք անթառամ պսակեցան յանվախճան
յաւիտեանս. Որ եղ որ յընծութիդ են
քս ած. և ուրախութի ամ արդարոց.
քաղցրացին վասն մեր աղաչանօք սըր-
բոցն. շնորհելով զթողութի մեր բա-
զում յանցանացն ։

Անըսկիզբն զօրըն բանին ած որ վս մեր համ-
բեր մահու. բառնալով ընդ դատապարտիք
անիծիցն առ ի մէնջ. գերապանծ մար-
րութե ընդ մարդիկ վերադարձանց. խաչակից
իւր և վերկայք կամաւոր մահուամբըն իւ-
րեանց.

րեա՛նց։ Դ՛ւ ե՛ս յամա՛րտ գո՛րով սըրբոցըն ՃԸ
կռա՛պարի՛շտ պաշտամունսն. Երջանիկ Ձա՛ն
կա՛տամա՛րտք յայտնեցա՛ն անպարտելի՛ք.
զի՛ զ՛ա՛ծ բո՛լորի՛ց տէրաբա՛ր սիրեցին՝ և ան-
ցի՛ն հօր հետևեալ տառացա՛ն ըզ թագըն պա՛ր-
ծա՛նա՛ց. Ն՛ւ թագրեա՛լք զմահու խոր՛խ-
տութն ը՛նդդէմ մեղա՛ցըն վառեցան. Թո՛պե-
ցան յերկի՛նս գանձից գերիվերո՛յ քան ըզ
բնու.թին՝. Ժո՛ւժկալեա՛լք ի փո՛րձ բանսոից
գ՛ե լորաւնա՛ց և կապանաց. ի մարցմունըս գա՛-
զանա՛ց սրո՛յ և հրոյ մենամարտեա՛լք.
Լըլեա՛ օք և քերա՛նոք զարեան վըտա՛կըն
հոսեցին՝ խո՛րհըրդոց ի՛չ խո՛տորումն և ո՛չ
փո՛խանդրու.թի բարուց. ծա՛ղի՛կ լըքնի. Թե-
ղէնք յանին.թ ծաղի՛կըն յոդ՛ցան՝. կա՛-
տարեալ՛ք քա՛ջութ՛թ զչա՛րի՛ն մուր հակըն
կա՛պտեցի՛ նս. հրո՛վ հոգ՛ո՛յն պի՛նու վա՛ռ-
եալք ըզ հալածի՛չըն վանեցին՝. Ձօնեցան
զենմամ՛ մբ սրոյ ի բանաւո՛ր ողջակիզումն.
զա՛մբարումն լուսո՛յ կե՛նաց զխաւար մեղա՛ց
փարատեցին՝ Ձո՛խաբար հետևեցան լուսա՛-
շաւիղ ընդ պողոտա՛յն. Սօ՛րժեցի՛ն կոր-
ծանեցին ըզ մոհահրո ըզ մեքենայսն. յաղ-
թեցի կա՛րեա՛ց մարմնոյ և հե՛շտալի՛ գըրգա-
նաց.

նայց · Նուաճեցարուք Հզօրամբ աջով ըստ զ ղօրաՀե
ղեղ կռապաշտութեան · շնորՀազարդ փայլ
մամբ փայլեալք իյերկնային նաւաՀան
գըստան · Ողորմեալք ի կերից կարեաց և ի Ք՛ս
արձանացեալք · չարաչար չարչարանօք ըզ
չարին մարտՀանել ըն կապտեցին · պատրաստ
եալք ըզօրութ թեան պՀրիղէն զե
տոցն ըզ կիզանեա · Զրոյն կենաց զետամ
Հետեալք բըղխեցին մեզ յառբուցանես ·
Սուրբ գործեալք ի լուսամ ձեւ յօժարակերտ
ի խորանս · սըրբափայլ զգեստուք պըճ
նեալք ըստ զարդուն նոր սիօ ի · վերանեալ
վըրկայօք էին ըզ մարգարիտըն Հաւատոյ ·
տընչացեալք անձամբ լուսոյն վերամբարձան
ի կեանս անմաՀ · Բարունակացըն Հրաշա
լեաց դըրոյուք և մեք աշակերտեալք ցեղե
ցին մեր անտառուք ընդ ցօղ անձեան նաՀա
տակացն · ուսուցին թուղթք Հոգւոյն Ե
Հեւսից պըսակեալքն · փայլեցին գործըլք
բարեաց ընդ լուսաթաւ մարտիրոսան ·
Պարիսպ տոռսի պըսակողին զաղթանուէր
ըզ մաղթանս · զերանեալ նաՀատակացըն
մատուցեալք իյըմձայնութ · զի Հաւատու թեան
խոնարՀեալ ընկալցի վասըն մեր · Թողու

թն՛ շնորհեսցէ մե՛ր բազում յանցանացն։
Հ Այսօր զանյաղթելի սըրբոյն հռիփսի
մեայ ըզ յիշատակն տօնէ ս՛ուրբ եկեղեցի.
բարեբանելով ընդ անմարմնական զինո
ւորութիւն. ըզ տ՛ ը սըրբ հայցեն մերոց։
Այսօր հրաւիրեցաւ յերկնից արքայու
թեանն սըրբըն հռիփսիմէ. և արիաբար ընդ
դիմամարտեալ յաղթեաց թըշնամւոյն.
խոստովանելով ըզ քս թագաւորն. ըզ։
Այսօր պայծառացեալ ի կամարըս լուսե
ղենըս սըրբըն հռիփսիմէ. և հրեշտակա
նաց տօնողաց ը սոցա փառաւորել ըս՛բ զեր
Գ րորդութիւն. ըզ. Ազ ս՛ր Ազքս թագա
ւորն օրհնեցէք ըզ նա նոր երգով օրհ
նութե. Որ պայծառազարդեաց վայելչու
թե պըսակեաց ըզ սըրբըն հռիփսիմէ և
զգայիանէ. օրհնեցէք ըզ նա նոր երգով
օրհ։ Որոց վարդագոյն հեղմամբ ս՛ր ար
եանցն. նորոգեաց զաշակերտեալսն ի ձե
ռըն սըրբոյն գրիգորի. օրհ.
Ո Աստուած բացեր ըզ դրունըն հաւատոյ
սըրբոյն հռիփսիմեայ. խոստովանողաց զանձ
ութենըդ քո մարտիրոսութե ի մէջ հայաս
տանեայց. Յաղթող զօրութե պայծառա

ցեալ

ցեալ ի կամարս լուսեղէնս ընդ անմարմ
նոց բազմութիւնս. խոստովանելով ըզ
քո թագաւորըն. Ժողովեալքս հայ
ցեմք. բարեխօսութեամբ սըրբոց Հռիփսի
մեանցն. ընկալ և ըզ մեզ փըրկիչ յորդէգ
րութն ի դըժպրութեն կենաց.

Պարկեշտ կուսանայք ըզն սուրբն Հռիփսի
մեանք. եղեն սիրողք Քրիստոսի և ընկալ
ան զանապական ըզ պսակն. Նոյնպէս
տանջանօք սըրբութեան որդւոյն Այ. Շինեալ
ի վերայ հիման առաքելոց և մարգարէից.
Նմանեցան քան ըզ լուսաւորս ի մէջ
աստեղաց. փայլեցին ի դասս հրեշտա
կաց դըստերք վերինն երուսաղեմի.

Յիշատակ քըրիստոսի սըրբոց վըկայիցն.
եկայք հաւատացեալք ըզ ձեռնութեան ըս
տոյն հրաշալի կեցցուք. և օրհնութեամբ զա
տօնն փառաւորեսցուք. Սուրբ աղօթիւք
Հռիփսիմէ կուսին ընծերօք. զի ի
տեղւոջ հողման արեան ձերոյ դասք
հրեշտակաց տօնեն ընդ մեզ. եկայք.
Ի տանջանս Հռիփսիմեանց մեծ վըկայու
հեաց. եկեղեցիք սըրբոց պայծառազարդեաց
վայելչութեամբ տօնեն այսօր. եկայք.

Տաղա

գկ Ր. Եւ պայծառ ի այսօր ծ՛բ եկեղեցի. որ վր̃
մկ կայութ հր̃ բ՛ր սանդուղ խօս. որ ըզ հայրական
նըն քո թողեր զպաշտօն. վս քրիստոսի
ա՛մ հր̃ որդեր զարբունսքն ն՛բ. Մշակերտե
ցար առաքելոյն թադէոսի. եւ ի հաւատոյ
ճշմարիտ հաստատեցար. ոչ խառնակե
լով ըստ հեթանոսական պաշտօնեա. այլ
ժամու եղ ք՛ ալ՛ ի վերանալ առ հայր.
Ար ըզ տիկնութիւնն քո թողեր ըզ փառս.
եւ ծայրին փառք ըզ զարդարեցար. այսօր
դասակցեալ ընդ զուարթունս երկնից.
վս մեր առ Քրիստոս բարեխօսեա.

Կանոն Տօնականին Տեառն Օրհ.

աե Լ ՚զ քեզ քաղաք մբ եւ տաճար անմարմ
կան. ամենայն արդ եւ լուսազգեաց ան
հզ վախճան փառօքն պըսակեալ ցնծ
հոգին. եւ յաւէտ ուրախանան մշտ հա
ւատացեալքս. Իքեզ ծագեալ ի համադոյ
ցըն ամ արդարութե՛ն եգակն. որ լու սա
ւորեալ փարատեաց ի քէն ըզ խաւարն ան
գիտութե եւ հաստատեաց ըզ հիմունքս քո.
Ի վերայ հիման առաքելոց եւ մարգարէից.

Ի քեզ կանգնեալ սեղան արքայութեան և
բղխեալ աղբիւր անապական․ որ յորդա-
ւանօք վտակօք արբուցանէ յաւէտ ըզ
տենչողսն գեղեցկապէս բղխեալ ըզ
բողբոջս անուշից․ Եւ յաւէժ ուրախ․

Ի վերայ վիմի հաւատոյ հիման առաքելոց
և մարգարէից․ շինեցեր ըզ քո Տէր զեկե-
ղեցի․ և ի սմա միաձայնեալ եղեն մարգարէք
ընդ հրեշտակս փառաւորելով զՏէր զեր-
րորդութիւնդ․ Տեղի ապաւինի և ժողովա-
րան բանաւոր հօտի․ բնակարան հրեշ-
տակաց նաւահանգիստ արդարոց և մեղա-
ւորաց քաւարան․ զարդարեալ առաքե-
լովք և մարգարէիւք․ Բանն Աստուած և ծած-
կեալ խորհուրդըն յաւիտենից․ Իջեալ
ի յերկնից մարմնացեալ ի կուսէն խաչեալ
յերկրի և թաղեալ ի նոր ի գերեզմանի․
և յարուցեալ յերրորդ աւուր․ զի զմարդա-
բեկեցն ըզ տանուն կատարեսցէ․

Այսօր ցընծան դասք հրեշտակաց ի դա- Ճ
նաւականիս քո Տէր նոր եկեղեցւոյ․ բարե- Հ
բանելով ըզ Տէր մեր Աստուած հարցըն մերոց․
Այսօր տօնեն դասք Տէր առաքելոցն ըզ
տօն վերինն եդէմի․ յիմանալի տաճարին

մանկանցն զերգըս հոգևոր երգով. Տէր.
Այսօր երգս առեալ գոչեն դասք հաւա
տացելոց. միաբանութեամբ արժանի արա ըզ
մեզ ի տաճարի քում սրբութեան փառա
ւորել զամենասուրբ զերրորդութիւնդ. Ըզ.
Ը Զտէր օրհնեցէք և առաւել բարձր արա
րէք ըզ նա յաւիտեան. Որ լուսաւորեաց
զկաթողիկէ մայր սուրբ եկեղեցի ամենայն
լուսովն. ամենազօրն գովեցէք և առաւել
բարձր. Որ բարձրացոյց զմանկունս սուրբ
եկեղեցւոյ ի գաւիթս վերին զօրացն. քահա
նայք օրհնեցէք և առաւել բարձր.
Ո Լուսաւորեաց եղէմ զի հասեալ է լոյս
քո. զարդարեալ զամուրըս քո. և փառք
տեառն ի վերայ քո ծագեսցի. Օրհներ
գութեամբ սաղմոսիւք քեզ վայելէ ամենայն օրհ
նութիւն ի սիոն. և քեզ մատուսցին
աղօթք յեղէմ. Գովեա երուսաղէմ
ըզ տէր և օրհնեա զաստուած քո. զի նոր
ժողովուրդ դըշխոյ դուստըր սիոնի.
Տ Այսօր աստուածութիւնըն զուարթանայ նոր
հաստատելով զերկիր. պարըք սուրբ փա
ռաբանեն զըուարթնոց. և մեք ձայնիւ
օրհնութեան զարդարեսցուք սուրբ ըզ տօնս.

Այսօր

Այսօր և մեք ցնծամք տօնիւս ընդ հա-
նուր հրնչմամբ. մեծապէս փայլմամբ եր-
ևեցաւ յաշխարհի. առ ած գոհութիւնք
ընթանան նման պատմեն անդադար զգա-
կենդանի. Խնդա և զուարճացիր եկե-
ղեցի. կոյսդ և հարսն երկնաւոր փեսային
ահա տեսանեմք զօծեալն ըզ քրիստոս.
գովելով առ քեզ լոյսն հեթանոսաց:

Որ ի սկզբանէ իմաստութեամբ հաստատ ան- ա
տեսցեր զեկեղեցի հօր իմաստութեան. զոր մի
նախանըրկայր տեսութեամբ նըշանակեաց մօ-
սէս խորանաւն երկնահանգոյն ի սինայ
լերինն. լուսաւորելով փառօքն աստուածոյ.
Որ ըզ խորհուրդ անապական տնօրէնու-
թեանդ քոյ ի սուրբ կուսէն. տըպաւորե-
լով տապանակն աստուածային ուխտին կտակա-
րանաց բանին այ. փառաց անեղիդ
տեղի հանգըստեան: Որ ի կենանս մեր
բաղդարձի բնութեանս դարձմամբն յորդա-
նանու օրինակեցեր. և ըզ բռնութիւն
մահու և դժոխոց կործանմամբն եր-
քովի ապականական խաչին՝ հրաշագոր-
ծեալ նոր իսրայէլի. օրհնութիւն քեզ տէր
երգեսցեն մանկունք:

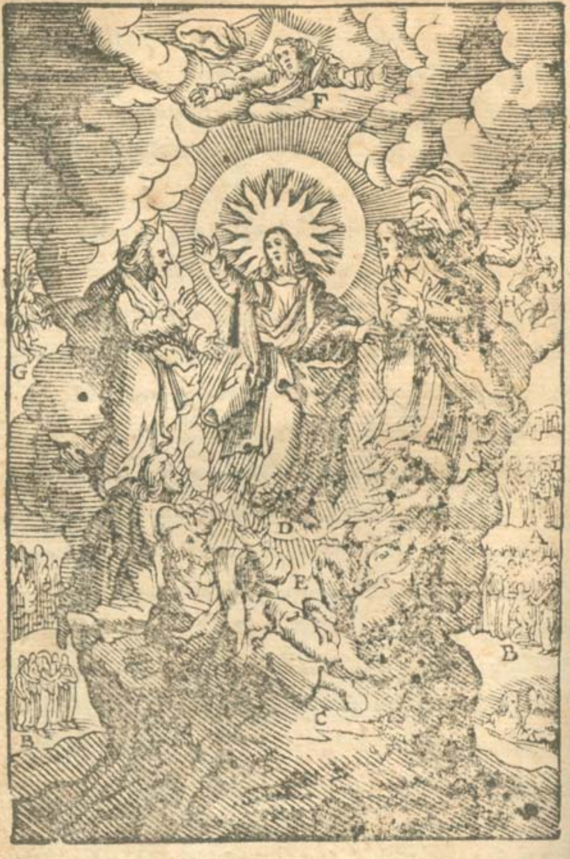

Պայծառացեալ դիմօք Տ՛Ն մեր յայտնի․
աշակերտաց իւրոց փառօք սոսկալի։

Որ ի լերինն այլակերպեցար ցուցեր ած
զաստուածային քո զօրութիւնդ․ զքեզ փա-
ռաւորեմք իմանալի լոյս։ Որ ըզ ձե
ճառագայթ փառաց քոց ցուցեր արեգակ-
նակերպ փայլմամբ զարարածըս լուսաւո-
րեցեր․ զքեզ փառաւորեմք։ Որ ահագին տես-
լեամբ զարհուրեցուցեր զքո զաշակերտսն․
ի թմրութենէ հրաշիցն ի սէր աստուածային փա-
ռաց քոց․ զքեզ փառաւորեմք։

Տերևի երբեմն աշակերտացն հրաշալի
տեսլեամբ․ պայծառացեալ ի Թաբօր լե-
րինն․ Տէ զերրորդական միութին զանտանելի
ըզ լոյսն․ տեսանելով կենդանութեան մահա-
ցան։ Հանդիպեցեալ նախահարցըն տեսու-
թե․ հայցեին ի Տէ ասեն բարութե է մեզ
աստ լինել։ Առաջօք երիս տաղաւարըս
Տն և մովսէսի և եղիայի․ և փառաւորես
ցուք համապատիւ զերրորդական միութին։

Ո անճառելի խորհուրդ Տր երրորդու-
թեն․ այսօր ի լերինն երևեցուցեր աշա-
կերտաց քոց Տր․ Տէ Տ հարցըն մերոց․
Սոսկալի հիացմամբ զայլակերպութի քո
Տր․ այսօր տեսեալ առաքելոցըն յորժ

նէին

նէին քեզ տաղաւար. աղծ հարցըն մե։
Հովանացեալ ի վերայ լուսեղէն ամպոյն
և ձայն երգեցից հայրական որ ասէ դա
է որդի իմ սիրելի. աղծ հարցըն մե։
գ Որք տէր օրհնեցէք և բարձր արարէք ըզ
նա յաւիտեան։ Պսակեցէք զարփիական
ըզ լոյսն երևեալ ի Թաբօր լերինն. և բար։
Բարեբանեցէք զծնունդն երևումն
աշակերտացն յայտնեալ. և բար։
մ Օ նմանեալն ըզ լոյս անտուած ծութեն.
տէրունական կերպեցեր իքում յորովայնի
մարիամ մայր և կոյս. որհնութ՝ ըզ քեզ մե
ծացուցանեմք։ Իմաստնաւոր լուսոյն զար
հուրեցան դամբարանք առաքելոցն. այլ իքեզ բո
վանդակ կերպեցեր ըզ հուր աստուծութեն ըն
մարիամ. մայր և կոյս. որհ։ Ուրախերգցըն
հովանացեալ ամպ լուսեղէն. գերագոյն
քեզ հոգւոյն սուրբ և զօրութի բարձրե
լոյն հովանաւորեալ ուր աստուածածին. որհ։
գձ Ի Թաբօր ի լերինն ձևացուցեր ըզ քո
ո բնութին անտանելի գոյութե. ըն
դրս և մեք ցընծութե երգեմք քեզ ողոր
մեաց մեզ մարդասէր. Աշակերտքս հիա
ցեալ բարբառէին ըզ խորհուրդս ի

տագնապելոյ սրտից երկրէանց․ ընդ որս։
Սքանչելի մեծ խորհրդով զերրորդու-
թեանդ․ քոց սրբոց առաքելոցդ ծանու-
ցեր բարերար․ ընդ որս։ Սոսկալի հրաշ-
մամբ զայլակերպութիւն քո տէր․ առաքելոցն
տեսեալ յօրինեցին քեզ տաղաւար․ ընդ որս։
Հովանացեալ ամպ լուսեղէն և զքեզ հայրա-
կանչըն լսեալ զքեզ ձայն․ եթէ դա է
որդի իմ սիրելի․ ընդ որս։

Գլխաւոր այսօր մեր շնորհեաց մեզ ընդ
պետրոսի և ընդ որդւոցն զեբեդեայ․
արժանաւորեցեր քում տեսութեան տե-
րեանդ։ Համբարձցես զմեզ տէր առա-
ւելքան զգալի կթառորական զմեզ լուսա-
ւորն յերկնաւորն յերկ և յիմանալի խորանսդ
Վասն որոյ և մեք զքանկատելիս մեր․ յաւ-
մարմնացուք քեզ հոգևորական տաղաւար
որպ միայնոյ մարդասիրի․ և փրկչի։

Այսօր զքո խորհուրդ քոյ կերպարանէր դա-
լըստեանն․ աշակերտաց քոց յայտնեցեր
քրիստոս ի թաբօր լերին։ Այսօր զք
փրկական քո վն աշխարհի զմահ փր-
կայութ․ քեզ երևեցան մովսէս և եղիա․
Սրբեա տէր զմեղուցեալս քոց ծա-
ռայից

ւայլեցո ըզ գայթայրանս. և շնորհեա տեսա-
նել ըզ քեզ և լսել ըզ հայրական ըզ
ձայնն. եթէ դու ես որդի իմ սիրելի,
գ կ Երինջք ցընծայցեն առաջի քո տէր.
մկ որ երևեցար ի փառս աստուածութեան հօր. մա-
սանց դասք գոչակերով զգաստ լեալ. վասն
որոյ անստուածային լուսոյն. զարդարել
ըզ քեզ հրաշալի ձայնիւ. ընդ երկնա-
յին սրբ երկրաւորքս ըզ քեզ ը բարեբա-
նեմք ըզ թագաւոր լերինն. Ով որ տեսանել
անսկալի զանմատչական լուսոյն ծաւալումն.
յայլայլեցուցիր զինքն քո ... որդի աստուածոյ.
...աքելոց և մարգարէիցն պայծառացեալ ըզ
...հուրս. վասն. Որ զանձառելի խոր-
հուրդ ... երրորդութեան. ... վասն
ծանուցեր. երբեմն ... յօ-
րինմամբ. և ... հօրէ վկայեալ
ճշմարիտ ը միածին որդի. վասն.
գ կ Ուրախացեր ը պըսակ կուսութեան. տե-
ձշ մաւայր ... այսօր որդի ... քո. Հայ-
րեն ... փառաց զփառս ...
յա ... յայ նձըն ... զա...
ձի... Այսօր ... և հեզ
ղ ... յանուն նորա. ցընծան

է աւետ

Թագաւորութեր Եւ Հերբմոդն. Նըմա.
Խոստովանիմս ընդ քեզ Թեթեւութ. ամ մայ
եւ տեսո. Եւ ըն հայր յամ ամ մարմին զքո զոր
գին ի ւր դամանաւ նեւոց. Նըմա.
Այսօր ի լերինն Թաբօր ցուցեր ընտ- հբ
րելոց քոց ի փառաց քոց որդի աստուա-
ծոյ. օրհնեմք զքեզ ի փառս հօր
որ ես տէր կենդանեաց և մեռելոց.
Այսօր յայտնեցար առաքելոցն. ի խօ-
սելն մովսէսի և եղիայի. վասն եկելոցն քոց
յերկիր. օրհ. Այսօր և բարբառ ի վերուստ
յանտուծոյ հօրէ. վասն քոյ հրեշտակաց
յառաքելոցն. սա է իմ որդի
դմա լուարուք. օրհ.

Կանոն երկրորդ տաւնին օրհ.

Անուագայթ փառաց հօր որդեդ բկ
միածին. որ ընդ լուսոյ անմատ
լուսափայլ մարմնով պարագրեալ. հբ
Այսօր ի Թաբօր փառօք փայլեցեր. Որ ան-
տես սրովբէիցն անհաս ի վեր քան զբան.
ծառայի կերպիւ պարածածկեալ ընդ լոյս
անզուգութեամբ. Այսօր. Որ հրեղինացն ան-
մերձենալի հուր էութեամբ. ի հողեղէնս

խոնար

խոնարհեալ լոյսդ արփիական. այսօր։

Որ գերագոյն փառօք պայծառացոյց
զադամեան ազգին. որ ճաշակմամբ պտ
ղոյն մերկացաւ ընդ փառս անպատուեալ.
այսօր վերըստին փառօք զարդարեաց.
Որ ի նախնումն երեւեալ Մովսէսի ամպովք
ի սինայ. այսօր լուսափայլ ամպովք ի Թա
բօր յայտնեալ վկայեաց. դա է իմ որ
դի դմա լուարուք. Որ ի յերկինս վերա
ցոյց հրեղէն կառօք զՀեղիաս. այսօր վայ
րաբերեալ ի Թաբօր հանդերձ Մովսիսիւ.

Խօսէին զելիցն որ յերուսաղէմ.

գձ Այսօր ընդ խորհուրդ անճառելի ածու
Հ թեն ըդ քոյ քս. ընդ ծածկեալն ի սկզ
բանէ յայտնեցեր աշակերտացն ի Թաբօր
լերին. օրհնեալ տէր ած հարցն մե
րոց. Այսօր զառաքեալսն մարգարէիցն ի
քէն ծանուցեր առաքելոցն. ընդ Մովսէսիւ
զՀեղիաս աստուածաբան կոչմամբ ի Թաբօր լե
րինն. օրհ. Այսօր անտեսն յէութեն հայր
ի բարձանց երեւեցաւ ընդ ծնեալդ ի սուր
բոյ կուսէն դաւանեաց որդի իւր սիրե
լի. օրհ. Զտէր օրհնեցէք բարձր արարէք
Գ ընդ նմա յաւիտեանս. Որ փայլեցան այսօր ի

կուսածին մարմնոյն. զգերապայծառ լոյս աստուածութեան. ըզ տէր. Որ յայտնեցար այսօր ի Թաբօր լերինն. զմիութիւն նշանակէր երրորդութեան. ըզ տէր. Որ զմիւսանգամ խորհուրդ գալըստեանն իւրոյ. տըպաւորեաց ծագմամբ արփիական լուսոյն. ըզ տէր.

Որ զճառագայթս աստուածային ցուցեր այսօր մարգարէիցն. որոց ցանկային տեսանել զանտեսըդ սերովբէից. լոյսդ անճառելի ողորմեա մեզ. Որ զդաւանութիւնըն պետրոսի ըզ քեզ որդի հօր աստուծոյ. հաստատեր յամենայն. վըկայեալ այսօր որդի իւր դաւանեմք. լոյսդ. Շնորհեա տէր և մեզ մեղաւորացս ի միւսանգամ քոյ գալըստեանն. տեսանել և ըզ քեզ հայրական փառօք ի նորոգել ըզտիեզերս. լոյսդ.

Ցընծայ այսօր փառօք մեծանունն. լեառն Թաբօր հանդերձ հերմոնիւ ... քարոզեցաւ գերագոյն սինայի. և էջք աստուծոյ դուռն երկնից ինձ. Ցնծան այսօր լերինք ... առաքողին եկեալք ընդ առ ... պայծառացեալ յաւիտենական լե րանցն. դասք առաքելոց և մարգարէից. Ցընծայ այսօր լեառն վերին սիոն.

սիօն. հարսնարան անմահ արքայի ծն.
տեսանելով զերկնաւոր փեսայն զար
դարեալ լուսով հայրական փառօք։

ստ Օրհնեցէք մանկունք ընդ երկնայնոցն
եղ ընդ հայրն երկնաւոր որ մարմնացեալ բա
բկ նին. վկայեաց յերկնից այսօր ի թաբօր
մկ լերին. Պարծեցէք ընդ սերոբէն զոր
դին միածին որ փայլեաց մարմնով. զլոյս
աստուածութեն այսօր։ Ուրախանեցէք ընդ
քերոբէն զհոգին ճշմարիտ որ լուսա
փայլատակօք. էակցին հովանացեալ այսօր։

Ատօն երրորդի տաւնին օրհ.

գ․ձ Այսօր որէն ի յերկինս բան՝ ածը
նունդ հօր միածին. ըզ ծած
ղթ կեալն ի յէից խորհուրդ յայտ
նեաց աշակերտացն. ծառայի ըզ կերպա
րանըն ծածկելով աստուածութեն։ Այսօր
հրճուեաց յառաքեալըն հայրական բար
բառ յերկնից. ասէ դա է որդի իմ սի
րելի ընդ որ հաճեցայ. որ ըզ բնութին
աստուածային կերպիւ ծածկեաց ծառայական։
Այսօր վերին հաւատոյ յայտնեալ զխոր
հուրդ երրորդութեն. Երրակի յօրինմամբ

տաղաւա

տանջանարացըն խորհրդոյ· որում ըզ մեզ
մաքրեսցես լինել տաճար երրորդութեան դ·
Որ յանմարմնութենէ ի յաթոռ բազմեալ ընդ
հօր եւ ընդ հոգւոյն· անըսկիզբըն մըծ
բանդ ի հօրէ առաքեցար· ծառայի զգե
ցար ըզ կերպարան ծածկելով զմեծութիւնդ·
Այսօր ցուցեր ի թաբօր զանտանելի լու
սոյդ փայլումն· ծագեցեր աշխարհի ար
դարութեան արեգակն· յայտնելով աշա
կերտացն ըզ պարագրեալ ծածութիւնդ·
Յորժամ ահիւ զարհուրեալ ընտրեալ դա
սուց առաքելոցն· երրակի խորհրդով
յօրինէին քեզ տաղաւար· որով ըզ մեզ
սըրբեսցես լինել տաճար քեզ հոգւոր·
Այսօր զխորհուրդն անճառ զծած դկ
կեալն յաւիտենից եւ յազգաց· յայտնեցեր հ
փառօք ի թաբօր լերինն· օրհ· ա՛ծ հարցըն
մերոց· Այսօր բըղխեալն մարմնով յարմա
տոյն յեսսեայ դաւաղան· ծաղկեցաւ լու
սով ի թաբօր լերինն· օրհ· ա՛ծ հարցըն·
Այսօր անմահութեան հոտ անուշ բու
րեաց ի թաբօր· թըմրեալ ընդ անմիջոյ
զդասս առաքելոցն· օրհ· ա՛ծ հարցըն·
Որ զՏէր օրհնեցէք եւ բարձր արարէք ըզ գ

նա

նմ յաւիտեանս. Որ լոյս փառաւորչն հօր ծա
գեալ այսօր ի լերինն թաբօր. ժողո
վուրդք բարձր. Օ ամենամաքուր հոգին.
որ ի նմանութիւն լուսափայլ ամպոյն յայտ
ցաւ ի թաբօր. ժողովուրդ. Օ յաւիտենիցն
հայր. որ երեւեցաւ այսօր յերկնից վը
կայեալ միածնին. քահանայք բարձր.
Որ յանսկզբն յէէն անյեղապէս ծը
նեալ. եւ սրբոց երկանըն ծածկեիր թեւօք. այ
սօր ընդ պառաւագրեալն մարմնով ցուցեր զած
ութեն քո զփառս աշակերտաց քոց տր.
քրս ամենապայծառ ծագմամբդ. ողոր
մեա մեզ տր ծ. Որ զլուսաւորական օրէնս
մովսիսական տառիցն. ի սինեական խօ
սէիր լերին. այսօր ընդ մովսէս եւ զհեղի
ածեալ ի մեռելոց եւ կենդանեաց ի տեսիլ
փառաց քոց. քրս. Որ զօրէնս նախ մեծի
գայլըստեան քո տր. ի թաբօրական ծա
նուցեր լերին. քան զհին տեսին դամք առա
քելոց ընդ նախահարսն երկեալ փառօք խօ
սէին զելիցն յեղեմ զխորհուրդ. քրս.
Այսօր ընդ հրեշտակս ի բարձունս ցըն
ծասցուք տօնիս. ի ծագել իմանալի
լուսոյ աստուածութեանդ. օրհնեմք զքեզ

զքեզ էակից ընդ հօր. որ եկիր ի փըր
կել ըզտիեզերս։ Այսօր յայտնեցեր ի
թաբօր ընտրելոցն դասուցն. առաքելոց
եւ մարգարէից զաստուածային քո զփառս ան
ճառելիս. օրհ. Այսօր հայր յամպոյն
վըկայեալ էական բանին. միացեալ
ընդ կուսածին մարմնոյդ. ասէ դա է իմ
որդի ընդ որ հաճեցայ. օրհ. Այսօր
ըզծագումն արդարոցն արեգակնակերպ
փայլմամբ. ծանուցեր ծագմամբ փա
ռաց քոց տէր յարքայութեան. օրհ.

Երկինք ամենայն. այսօր ցընծան ընդ
ելանել քո տէր ի թաբօր. յորժամ լուսով
պայծառն ԺԲ երկնայնոցն դասք առաքելոց
եւ մարգարէից. ընդ որս եւ ըզ մեզ
օրհնեմք յառաջ քան զազգս ըզլոյսդ.
Որ յառաջ տեսանելով. մարգարէին
զաստուածանօր ծագումն լուսոյ քոյ տէր.
գոհանայր թաբօր եւ հերմոն ի յա
նուն քո ցընծասցեն. ընդ. Որ ցուցեր
ի թաբօր. զքեզ կենդանեաց եւ մեռելոց
տէր եւ արարիչ. զմարմնական ... զհե
տս ի տեսիլ փառաց քոց կոչելով ընդ
ընտրեալ քոց առաքելոց. ընդ.

Կանոն Փոխմանն Օրհնութեան·

Ուրախ լեր մր եկեղեցի·քանզի ք̃ս ար
գ̃ձ̃ քայն երկնից այսօր պսակեաց ըզ
քեզ խաչիւն իւրով· և զարդարեաց
ձ̃ զամուրըս քո սքանչելի փառօքն իւրովք·
Խնդա յոյժ դուստրդ սիոնի·քանզի եր
կիր և երկինք եղեն այսօր վէմ ըրատն քո նո

րոդ ժամք. և Թագաւորն երկնաւոր հաճե
ցաւ բժշկել ի քէզ. Ընդ դասս երկնաւոր
զօրացըն. վերացեալ տօնեմք քեզ այսօր
զանդադար փառաւորութիւս. Ուրախ լեր
հարսն անապական մայր լոյսին քո խորհրդով.
Սորա սրբութե կանգնեցաւ տը եկեղե
ցի. և քս Թագաւորն ի սմա պատարագեալ.
եկայք հաւատացեալք երգեսցուք քեզ երգ
նոր. Նմանք հրեշտակացըն վայր իջեալ յերկ
նից երգեն ամենայն. Հրաշալի Ձայնիւն եզա
նակերպ. երգեն պերգօ օրհնութ երբեմն
սըբռասաց Ձայնիւ. Ուրախ լեր բեերկրեալ
հարսնացեալ տը եկեղեցի. պսակաւորց
զմանկունս քո յօրհնութի. ծնունդ
ղեն ըզ շնորհս լուսոյ ի քէզ մայր եկեղեցի.
Ուրախ լեր այսօր մը եկեղեցի. և տօնեա
ըզ տօն քո դուստր սիօնի. քանզի ի քեզ
հանգեցաւ բժշկել տր տն հարցըն մերոց.
Ուրախ լեր դըշխոյ դուստր սիօնի. և
ցնծա վերին երգովք. քանզի քս այրքայն
երկնից գայ առ քեզ. տր տրն. Ուրախ լեր
սիօն մայր եկեղեցի. քանզի ի քեզ շող տն
եղեն ի հուր լուսոյ ծագեաց. տր. Ի զտր
օրհնեցէք բարձրեալ բարերէք ըզնա յաւիտեան

Որ զըստանկեալցն այսօր ըստ զեկեղեցի. նըշան
նաւ խաչին նորով. ըզ Տր. Որ վերընտիրն
ծնընդեան մեր ըստ առաջանորդին. լուսաւորեաց
զազգս որդւոց մարդկան. երգով ըզ Տր.

Որ հաստատեցեր բանիւ զեկեղեցի քո
Քս ի վերայ առաքելական վիմի. եւ դեղ
ի սմանէ զերգս հոգեւոր. Կանգնեալ ի
սմա սեղան սրբութեան. բաշխել զմարմին
քո եւ զարիւն. եւ տայ ի սմանէ մեզ նո
րոգութիւն. ի թողութիւն մեղաց մերոց.
Ի ջեռալ հոգւոյն սրբոյ աղաւնակերպ
երեւմամբ. ի վերայ մարմնոյ եւ արեանն
Տն. ի քաւութիւն հոգւոց մերոց.

Լուսաւորեալ եղեր զարդարեալ զամուրս
քո. քանզի մերձեցաւ առ քեզ փեսայն երկ
նաւոր. փրկութիւն քեզ շնորհելով պս
սակեաց սքանչելի փառօքն լուսովք.
Այսօր ծագեաց քեզ դըշխոյ դուստր
Սիոնի. արդարութիւն արեգակն Քս եւ
ափսացան ըզ քեզ շնորհօք ըստ հոգւոյն
մեծապէս պարգեւօք. Այսօր ցընծայ ըստ
սիոն մայր եկեղեցի. փայլեցոյ զմանկու
նս քո զարդարակըն. զի անձամբ խըն
դալից լեցոյց ըզ քեզ Քս թագաւորն

Ի՛ջ միածինն ի հօրէ և լոյս փառաց ընդ-
նըման․ ձայն ոք հընչեցին և սանդարամետք
անդընդոց․ Տեսեալ ըզ լոյս մեծ հայրա-
պետին գրիգորի պատմէ որ ցընծութեամբ
հաւատացեալ արքային եւ Տ՝կայք շինեսցուք
մեք ըզ խորանըն լուսոյ․ քանզի իմաստ ծա-
գեաց մեզ ըզ լոյս ի հայաստան աշխարհի․

Կանոն Աւետափոխման Ալէլուացն.

դ. Ձ Այսօր ժողովեալ առ բուրգն ի միասին.
Երանելի առաքեալքն և ն՟ք
Ձա կուսանքն . Զան հաղգեստուք
պայծառացեալք լուցանէին ըզ լապտերս
իւրեանց . և միաձայնեալք ասէին օ՟րհ
նեալ ես ամէն օրհնեալդ ի կանայս .
Այսօր գտնելով ըզ ո՟ւր կոյսն առ գրանն
գերեզմանին . սպասէին և ակնունէին տ՟ն
իսկ ինքնին գոլոյ . գեր ի վերոյ տեսեալ
զմարդին եկեալ բազում հրեշտակօք .
Եւ նոցա միաձ. Այսօր տեսեալ ըզ ո՟ւր կոյ
սըն թռուցեալ յորդս . և ամպեղէն կա
ռօքն ի վեր համբարձեալ յերկինս . մըտա
նելով յերկնային խորանսն ընդ իմաստուն
կուսանսն . Եւ նոցա միաձ. Այսօր ընդ
բազմաչեայ քերովբէսն և ընդ վեցթևեան
սրովբէսն մըտանելով յե ծ թնասատեղ ան
խորանսն . տեսանելով զանազան աթո
ռսն զոր պատրաստեալ է քեզ տէր ըստ ունոյդ .
Երգեմք և մեք ասելով օ՟րհ.

Այսօր զազատիչըն յանցանաց նախամօրն
ըզ կուսածնութեան մայրն . փոխադրեալ
բանին աստուածածին յերկնային դասելով

յաթոռակից

յածանկելոց խորանին Աստուածապատուել ի
կերտնս. վասն որոյ հրաշափառողական ձայնիւ
քեզ երգէ եկեղեցին սուրբ. ընդ նորին զօրհ
նաբանութեամբ։ Այսօր տիրամայր որբու
հին կուսին. աւանդեալ զինքն սրբարանեալ հո
գին ի ձեռն հրեշտակական դասուցն.
որպէս գերափառ փառօք յլեալ անհեղեղացն
նկատեալ հրեղինաց դասուցն. վասն.
Այսօր վերամբարձեալ ընդ մաքրականն մար
մինն ամենամաքուր կուսի. անմահութիւն. զգուար
թունցն ամփոփեալ ի տեղի դերակայիցն.
յերկնելի ընդ գայութեան անձառակիցն առ
նել հանգուրդս. վասն։ Այսօր յուսապատար
խնդութեան և յաւէտ ժամքար հրեշտակապետ.
նուագերգք քեզ հողեղէնք նոյն ընդ հրե
ղէն սերովբէիցն. որ նախասահմանեալ զյիշատակ
կուսի աղախնոյ և մօր Տեառն քո. վասն.
Որ ըստ նախամօրն զայնպիսի երկնայնցն
երաշխ և զորդեգիրս մայրն ի մէջ բնութիւ
ծննդեան. այսօր առ ի մէջ նշ ի վերբերն զօրսն
փոխեցեր զաստուածածին ծնունդն.
զոր միշտ ունի ըստ բարեխօս առ քեզ տէր.
որ հայցեն ը մեզ։ Որ էակիցդ ես
Հօր և Որդւ հոգւոյն. մաքրեալ իմաստն
առեր

առաւել ի սըրբոյ կուսէն. այսօր փոխադ-
րեալ դասեցեր յերկնային խորանսն ըզ
քոյին ծնողըն. զոր միշտ ունիմըք.
Որ անմեղ ես լըցուցիչ բարեխնամ տր հոգի.
այսօր պարգևօք հանգուցեր յանպատում
ի կեանս ըզ կուսութեանց ըզ մայրըն. զոր.
գ Ո՛զ տէր օրհնեցէք Բարձրարարէք ըզ
ծընող անտանելի բանին ըզ միշտ կոյսն.
Որ ի կուսական դասակցութեանց և ի սըր
բոց ձըգնաւորաց փառաւորեալ սըրբու
հի. ուստի և մեք հաւատացեալքս վերա
պատուեմք. ըզ փոխումն քո ի յերկինս
որ առաւել բարձրացեալդ ես յաւէտ տեսանես
Զբարեբանեալդ անդադար միշտ ի վե
րին զօրաց. և ըզ վերափոխեալդ ի դաս
առաքելոց և մարգարէից. ընդ որս և մեք
հաւատացեալքս վերապատուեմք. զքոյին
ածամօր ըզ հանգստեան տօնս. որ առ.
դ Խորան այսօր կամարանման յօրինեցաւ
տր կոյս աստուածածին. զոր նահապետն ըզ
բանն ... բնաւորապէս անսերմնաբար
կերպեցեր բերում յորովայնի. անդադար եր
գով ըզ քեզ ըզ միշտ մեծացուցանեմք.
Դուռն երկնից ըզ ծագումն անճառելի
անպատկեր

անապականն որ ի հօրէ առաքեցաւ. իգերկե
քո բարձեալ կրեցեր զխեցուցանելով մաք
ծնացելոյդ ի քէն ըզ կուսածին քո նոր ըզ
կաթն. անդ. Տեղափոխեալ ըզ քեզ ի վերին-
կան ի կառս քերովբէական նո աստուածա
մայր. սպասաւորեալդ ի սերովբէից. և երկ
րպագեալդ յանմարմնական զօրաց. անդ.
Որ ունիս իշխանութի մահու և կենաց.
Քրիստոս թագաւոր փառաց որդի բանեա
մեզ մեծ. Տօնելով ըզ յիշատակ կուսի
ամե որդւոյ մօր. հերձուածն հրեշտակք
երկնից և ցնծան դասք առաքելոց
և մարգարէից ընդ կուսականին մեր նո.
որդի բանին. Ուեզ միայնոյ մօր և կուսի
մաղթեմք հայցելով ի քէն. բարեխօ
սեալ անդադար առ որդին քո և մեծ
մեր. փրկել ըզ մեզ ի փորձութենէ և
յամենայն վտանգից մերոց.
Անսկիզբն ամ անհասանելի բնութի
և հանգուցեալ ի հրեղէն կառս. վասն
որոյ գովելով սեւ մք ծնեալ ես հայր
անըսկիզբն ամ ծ. Մարդատեսանել և
ծիրանազգեաց հրաշափառադոյն կոյս.
զոր առեալ որդւոյ վերափոխեալ դասեաց
յանվաղա

յանպատում եկեղեցինս. վն՝ որոյ գովեցելով
պատեմք. օրհնեալ ես որդի միածին ած.
Անհասանելի հոգւոյն զօրութին՝ որով
փրկեալ համատարած լուսոյն ըզ կուսական
անձամբն. վերափոխելով յանպատմելի և
յանհասանելի և յանանց լուսոյն. վասն
որոյ բարեբանելով ասեմք. օրհնեալ ես
հոգիդ ճշմարիտ ած:

ձչ Անթառամ. Համեղա: Բամեղաքա:

Կանոն Սրբոյ Եկեղեցւոյն Ո... Օրհ.

գկ Սիոն զանճառելի ծնընդեան քո
տէր ըզ սպասաւոր խորհըր
ձբ գոյ. ի հովանաւորութ գոյացու
թեանց փոխադրեցեր յերկինս: Սիոր
զանտանելի բանիդ բարձրագոյն ըզ քերովբէին
հողեղէն. բարձրացուցեր ի սարովբէից
դերանկայից կայանս: Սիոր զանսպա
կան կոյսն որ ըզ քեզ մարմնոյ կանթեղ
կերակրեաց. ի զգայական փոխեալ բնու
թեանց յիմանալեացըն խորանս:

Այսօր անքննելին ծածկեալ ի ծոց հօր.
որ ծածկեցաւ ի քէն մայր և կոյս. այսօր
իջեալ լ անմարմնական դասուք հրեղէն
նացըն:

նացըն· փոխադրեալց ընդ քեզ լուսափայլ
ամպովք ի լոյս անըստուերն· Բանին Այ
մայրմին որ ի քէն մարմնացաւ· և ի գիրկ
կրօ-քո բարձեալ կրեցաւ մարիամ· այսօր
եկեալ ընդ բազմութե զօրօք հրեշտակացըն·
վերացոյց ընդ քեզ հրաշկերպ կառօք ի
լոյսն· Առաքեալք հրաշից փառաց միած-
նին· զուարճացան դասք անմարմնոցն· և
ընդ վերին զօրութիւնսըն համբարձեալ
նեալք· Նորա օրհնութի քեզ եղանակէին·
Օրհնեալդ ի կանայս·

Մր զմիածնի որդւոյ քո զբնակարան· Հ
զնախամօրն երկանց բարձօղն· այսօր դար
ձուցեր ի փառս առաջին· ընդ քեզ բարե
բանեմք տէր հարցըն մերոց· Մր զի ծո
ցոյ հօր լուսոյդ ընդ ծագօղն· որ մարմնով
ծընաւ ընդ քեզ· այսօր փոխեցեր ի կեանս
անպատումս· ընդ քեզ· Մր զփառակցի հօր
հոգւոյդ ընդ տաճարն· զոր ի քէն· հովա
նացեալըն այսօր հանդուցեր ի լոյսն անմա
տոյց· ընդ քեզ· Իզ ամե Ընդ որդւոյն Գ
միածնի զմայրըն աստէն օրհնեալ մարիամ·
գովելով բարձր արարէք ընդ նմին յաւիտեանս
Այսօր ընդ վերին զօրութեանցն երգեսցուք·

որք

որք վայր իջէք ընդ միածնին ի փոխա-
մըն Ադամորդն երգէ Տ՟ն. որ հնչեցէք
ըզ հայրն երկնաւոր բար. Պայծառ ընդ դա-
սուց սերովբէիցն. որք պարանակցեալ չորեքըզ
ըզ գերեզմանաւ սըրբոյ կուսին երգանա
կէ Տ՟ն. գովեցէք զորդին միածին
բար. Պայծառ ընդ հրեշտակն քերովբէիցն.
որք ըզ քերոբէն հողեղէն վեհամբարձին
ձայնիւ փողոյ ի յերկին Տ՟նա. բարեբա-
նեցէք զհոգին ճշմարիտ բար.
Աստուածածին ամպ լուսաւոր. որ ըզ
յօղըն կենաց հեղեր յերկիր բանաւոր.
և ըզ նախամօրըն չիջուցեր պարտեացն ըզ
հուր. անդադար ձայնիւ զքեզ բարեբա-
նեմք. և հոգևոր երգով մեծացուցանեմք.
Տեղի անտանելի բանին. և երկիր վայ-
րափառ կ յորում լոյսն անդանեցի. և արևել-
արեգականն ամպրդարութեան. անդ. Ոք զ
կատարումըն մարգարէից. կուսական
քո ծնընդեամբ որով բնութենէս քակտե-
ցան օրէնք. հրաբուն սեռ իցըն փոխանորդ
ըեալ ի լուսաւոր Հեմ խորանին. անդ.
Որ անմարմնին բնութ. թէ աստուածու-
թն քոյ տէր. միացոր մարմնով յաւրդանին

կուսին անձեռագործ գոլով. այսօր փո-
խեցեր զուրախութիւնդ երկնի և երկրի
յաննաւորութեամբ ի կենանւոյ. աղաչանօք
մօր քո ողորմեա մեզ որդի աստուծոյ.
Որ անապական մարմնով ծնար ինք
կուսաբն. և ի խանձարուրս պատեցեր
արկօղդ ընդ լոյս և ի մսուր ընդ հանգեար.
այսօր ընդ կուսութեանց ընդ մայրքն հան-
գուցեր ի լուսեղէն խորանս. աղաչանօք.
Որ ի քրոբէական աթոռ նստիս ընդ
հօր և սբ հոգւոյն. հաճեցար բառնել
մարմնով ի գիրկս կուսին և կաթնա-
սուն եղեր. այսօր քրոբէից վեր համ-
բարձեր յաթոռ փառաց ընդ հողեղէն
քրոբէն. աղաչանօք.

Այսօր զուարթնոցն հրեշտակք ի յեր-
կինս. ընդունելով յերկրէ զմայր բանին
տան յիմանալի խորանս անմահից. Այսօր
ցընծացան դասք առաքելոց. տեսանե-
լով զտէրն տերանց խոնարհեալ յաւան-
դումն աւետման հոգւոյն ըստ մօր և կուսին.
Այսօր և մանկունք եկեղեցւոյ. ուրա-
խութեամբ տօնեն յերկրի ընդ փոխումն
կուսին յերուսաղեմ քաղաքն վերին.

Անօն

գՁ Այսօր հրաշափառ կոչմամբ հոգևորին
ժողովեալ սրբոց առաքե-
ձգ լոցն և իմաստուն [illegible] կու-
սանացն· պայծառացեալք իմաստութեամբ Երկնի
կնային փոխանակ [illegible] ծաղկօքն · և համա-
ձայնեալ ընդ անմարմնոցն · [illegible] րհնէ զՔն զա-
մէն օրհնեալ սուրբ եկեղեցին · Այսօր [illegible]
հրակերպ [illegible] վայր ի Քն [illegible] գոր
[illegible]
[illegible] · գերապայծառ մաքրեալ հոգւոյն յա
[illegible] · և ·
Այսօր ընդ [illegible] հոգւոյն սրբոյ [illegible]
[illegible]
[illegible] ·
[illegible]
[illegible] · և հա·
Այսօր ընդ նախամօրն երկանց [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] · Այսօր ընդ հոգէ

ղէն

ղէն բնութեամբ տեսեալք հրեղինացն առս
կայցեալ դասք. մայր որդւոյն հօրն. թ կուսօք
յանմարմնոց վերաբերեալ ի յերկնային և
յանմատոյց լուսեղէն խորանս. վասն որոյ
Ո՛վ յստակ տօնակից հոգեղինաց գովեմ հարս
նացեալ եկեղեցի զքեզ. տօնէ ուրախու
թե՛ ընդ յիշատակ անապականն անարատ
կուսին աստուածածնին. վասն որոյ
Որ ընդ դասակնիք երկանց անճառ ծնիցն նա հ
խամօրն եղոյծ. միածնի որդւոյ քոյ ծնընդ
դեան մէ կոյսըն մարիամ. այսօր յառաջին
յանպատում փառսըն դարձուցեր սովա
ընդ նախաստեղծըն զոր միշտ ունիմք
բարեխօս. առ քեզ տէր տէր ծ հարցըն ը՛
մերոց. Որ ի հօրէ անմայրաբար ծընեալ
որդի նախ քան զյաւիտեանս. և մարմնով
ծընար ի սուրբ կուսէն. այսօր խոնար
հեալ յերկնայինսըն փոխեցեր զտնօրէնու
թե՛ քո զբնակարանսըն. զոր միշտ ու.
Օ՛ր մաքրեցեր ի բնակութի քում էակ
ցին հոգւոյդ ճշմարիտ. և լցեր անձա
ուելի եօթն արփեան շնորհօք. այսօր
գերադոյն հրեղինացըն դասեցեր ընդ հո
ղեղէն բնութիւնըն. զոր միշտ ունիմք.

գ Ը՛զ տէ՛ր օրհնեցէ՛ք Ըւ բարձր արարէ՛ք ըզ
ծագօղ իմանալի լուսոյն ըզ մի՛շտ կոյսն.
Որ յանմարմնոց զինուորութե՛ց և ի դա
սուց հողեղինաց վե՛ր համբարձար այսօր
աստուածածնայր. ուստի և դասք հողե՛
ղինացս փառաւորե՛մք. ըզ ծագօղ.
Որ ի վերջութե՛ան սրբեցից և ի բազմա
չեա՛յ քերոբէից փառաւորեալս երգո՛վ աստու
ածածին. ընդ որս և մեք համաձայն
նուագս բարեբանե՛մք. ըզ ծագօղ.
դ Աստուածածի՛ն գերագո՛յն երկնից ցու
ցար խորան և աստուածային քանզի ծագեալ
լոյսն ի հօրէ ընութե՛ց է՛ից աննմանելին
պայծառագործեցաւ ի քումդ յորովայնի. Հոգևոր
երգով ըզ քեզ ըզ մի՛շտ մեծացուցանեմք.
Դուռն փակեալ զքեզ եզեկիէլ յառաջա
դոյն ծանոյց կոյս անարատ. ընդ որ եմուտ
անհասն յէից բանն անմարմին որ ի հօրէ
և ել մարմնով անխախտելի մնալով կուսու
թեամբ. Հոգևոր. Վերափոխեաց ըզ քեզ ի
յերկնային խորանն այսօր որդին քո
միածին. ուստի և դասք առաքելոց և
իմաստունք կուսանացն միաձայն երգով գո
վէին ըզ քեզ մայր անհարսնայեալ. Հոգ.

Որ

Ո՛ր խոնարհեցուցեր յերկնից անմարմնեղէնդ ո
ի հօրէ որդի աստուածն ծնեալ. և առեր մար-
մին ի սրբոյ կուսէ ""ն. հայցմամբ
ծագողին լուսոյդ և մեզ ողորմեաց.
Ո՛ր մահուամբ քով կեցուցեր զմեզ եւ
յարուցեալ համբարձար առ հայր ի յեր-
կին ծնա. այսօր երկնաւորք զօրք իջեր ի
փոխումն մօր քո և կուսի ""ն. հայց.
Ո՛ր յիմանալի խորանսդ բարձրացոյց
զմեզ մայր աստուածածնի. անճառնելի
փառօք միածին որդի ""ն. առ նա մշտա-
բարեխօսեա՛ վասն անձանց մերոց.
Ո՛ւրախ լեր մայր անճառ լուսոյ որ ածա- ա
ծին. քանզի առ ի քէն ծագեաց մեզ լոյ-
ս լուսոյ. և զխաւարն անգիտութեան փա-
րատեացն անլուսութեր լուսովն իւրով.
Ո՛ւրախ լեր կոյս անարատ մայր անհամա-
նացեալ. քանզի որ ի քէն ծնաւ որդին
միածին վայր իջեալ յերկնից այսօր վե-
րածեաց զմեզ քեզ սքանչելի փառօք.
Ո՛ւրախ լեր հօտն եւ կնայէն կոյս անապա-
կան. քանզի երկնայնոցն զմեզ այսօր ըն-
կալեալ տեսանել ի նոյն ուրախութե. ընդ որս և
մեք երգեսցուք քեզ օրհնութ մայր ա(ստուծո)յն.

Աւան

Տուն և տաճար յերկրի Ր.ն կազմեալ. տեղի անտանելույն և յարկ անուանեալ.

28 Ծը 448

Կանոն Աստուածածնայ օրերոյ Խաչին.

ՎԵՐՐՑ ՎԻՄՆ ՀՐԻՐ.
տոյ չինեցեր ըզ քո մ՝ք զերկերպեցի·
ըզ սա պահեա ի խաղաղութ[եա]ն։ Որ չնոր
հեցեր ողորմութի[ւ]ն ի բնակարանս հրեշ
տակաց եւ մարդկան քաւարան· տուր սմա
զանշարժ քո զխաղաղութի[ւ]ն։ Ի տաճարի
փառաց սրբութե[ա]ն քո, քեզ երգեն ման
կունք· տուր սոցա զպատուական քո զողորմութի[ւ]ն։
Եկայք ժողովուրդք ի տաճարի փառաց
քրիստոսի· տուք ամենեքեան օրհնութի[ւ]ն
ի բարձունս։ [illegible] թագաւորին քո
պսակեաց ըզ սա աջանշելի փառօքն ի
րովք· տուք։ Ասմա եւ զօրըք հրեշտակաց
դասաւորեալ տօնեն տ[էրունակա]ն· տուք։
Անորա հրաշնաւակատիս որ յերուսաղէմ
պայծառանզգեաց վայելչութե[ա]ն ցուցու

քանզի քո՛ Տ՟ր. աստուա՟ծ հարցըն մերոց.
Այս դըշխոյ ընդ աջմէ ո՛ր եկեղեցի. յոր
կէ հօւուըն պըսակեալ նըշանաւ խաչի
քո. Տ՟ր Ա՟Ծ. Ուր նորա ծնեալք մըկրտու
թե՟ ո՛ր աւազանին. այսօր տօնեմք ու
րախութե՟ նըշանաւ խաչի քո. Տ՟ր Ա՟Ծ.
Գ Որ զՏ՟ր օրհնեցէ՟ք բա՟ր ըրձր արարէք ըզ
նա յաւիտեանս. Որ անցի ՔՍ է հարսնա
ցեալ ո՛ր եկեղեցի. երկնաւոր փեսային
պըսակեալ ըզ սա խաչիւն. և յայս և յա
հեակ թուուցեալ ըզ հեթանոսս ժառան
գելով. բա՟ր. Այնպէս ժողովուրդքըս
քրիստոնէ. երկըրպագեսցուք [illegible] ո՛ր
նըշանիս. բարեւեսցուք ընդ նըմին ի սմա
և ընդ նըմին թագաւորեսցուք. բա՟ր.
Ե Ի խորանի քում սըրբութե՟ զօր ընտրե
ցեր գանձըստեղծմամբ քո Տ՟ր. ի սմա միա
ձայնեալ աղաչեմք ըզ քեզ. Լուր ձայնի
աղաչանաց մերոց ընկալ և կեցո ըզ մեզ.
Որ յայն ի լուսոյ քում. պայծառացն զար
դուկ ըն լուսաւորեցեր զքո Տ՟ր զեկեղեցի. Ի
Այսօր և հրեշտակք ուրախանան ընդ
պայծառութե՟ քո ո՛ր եկեղեցւոյ. ի սմա
Զ Ի սաղմոսի սըրբութե՟ փառաց քոց Տ՟ս.

զո՛ր երեւեցուցեր լուսաւորեցե՛ր ամենայն ծագ-
մամբ. ի սմա՛ ըզ քեզ անդադար բա՛րեբա-
նեսցուք. Ո՛ր ըզ խո՛րհուրդս փրկականս՝
անճառագիտութեան շնո՛րհեցեր մեզ ի ձեռըն
քահանայապետին քո և փրկչին. նորին
աղաչանօք. խնայեա՛ ի մեզ. Օ հաւատա-
ցեալ ժողովուրդս ս՛բ երրորդութեանդ.
և զպատուեր նամակս ի խորան փառաց քոց.
պահեա անխռով ի խաղաղութեան.

Մեղաք քո տէ՛ր զօրութեանց հաւատով կան-
գնեցաք ի խորանի քում. եկայք ժողով-
ուրդք երկրպագեսցուք. Ամ պատուա-
կան ի խորանի քում հրճուեցաւ այսօր.
եկայք. Ի՛ սմա՛ մատուցանի ճըշմարիտ պա-
տարագ և զենումն անապական. եկայք.

Կանոն Ե. երկրորդին աւուրն օրհ.

Ո՛ր զանազանարար բաժանեցեր քո ի խաւարէն
տարածեցեր զբս տէր. և նշան
յաղթութեան՝ ետուր մեզ. սուրբ
ըզ կեանս մեր պահեա. Ո՛ր զաշխարհս
կեցոյց բազկատարածութի՛ խաչին քոյ
քրիստոս տէր. գովաբան զօրութեան
ետուր մեզ. սուրբ. Ո՛ր ըզ մեռեալսն ի

ձայնէ

Ճաշակմանէ փայտին յանցանաց. կենաց
փայտիւըն կենդանագործեցեր. սովոր։

Սուրբ խաչն օգնական հաւատացելոց.
կանգնեցաւ ի յերկիր յաղթող թըշնա
մւոյն. եկայք ժողովուրդք երկրպագեմ
ցուք։ Որ բարին տէր բարձրացար ի խա
չին եւ զմեռեալըս մեղօք փայտին ճաշակ
մամբ. ի սմա նորոգեալ կենդանացոյց։
Ի միաւանգամ գալըստեան որդ
ւոյն. նոր խաչն երեւի եւ լուսաւոր է. նշ
նան է յոյս հաւատացելոց.

գկ Այսօր պատուական խաչիւ քով մ'ապրե
Հ ցուցեր զժողովուրդըս քո. որ է գառա
զան զօրութեան եւ փայտ կենաց. Աստուած հար
ցըն մերոց։ Որ անզին անմահացայ կենա
ցըն փայտի ի ճաշակմանէ մահաբեր
պըտղոյն. որ կանգնեցաւ քառակերպն ի
միջակին գետեղով ընդ հարաւ. Աստուած։
Որ համբարձար կամաւ ի խաչ քո Քրիստոս
տարածեցեր զբազուկըս քո. ժողովեալ
ըզ հեռացեալ ազգ մարդկան առ քեզ
գ տէր. Աստուած։ Զտէր օրհնեցէք Սուրբ էլ
բարձր արարէք զնա յաւիտեան։
Այսօր որդին միածին զանմարմին բա

զուկս

զօրուկս իւր. տարածեալ ի վերայ ծք
խաչին. առաւել: Որ անձին յաղթեաց
մահու հըզօր զօրութեամբ. և կոչեաց ըզ
տիեզերս ի փրկութիւն և ի կեանսըն յաւի
տենից. առաւել:

Մայր և կոյս: Մաքուր: Որ և հաճե:

Փայտ կենաց որ փոխանակ մահացու
պտղոյն ըզ Քրիստոս պտղաբերեցեր. պայծառ
պալ պահեա զուխտս հաւատացելոց.
Որ և բացեր մեզ ճանապարհ ծառոյն կե
նաց. ի սրովբէափակ պահպանութենէն.
պայծառ. Որ և ազատեցաւ նախահայրն ի
ճաշակմանէ պտղոյն. և քեզ երկրպա
գեն ամենայն հաւատացեալք. պայծառ.

Ընուանեալ փայտ գթութեան ըզ մեզ
ի կենացըն հանեալ արտաքսեցոյց. որով
յանցեաւ մայրն եւայ և պարտեաց ըզ
նախահայրն: Նոր փայտ խաչի քո կեն
սատու զանազան զօրութե կենաց մարդ
կան և յոյս հաստատութե. առաջնորդ
եղև մեզ ի կեանսըն յաւիտենից.

Տուր մեզ նշան յաղթօղ ծք զխաչ
քո. զի սովաւ մըրցուք ընդ նենգողն
անձկացեալ ճանապարհին. որով ցան
կայեն

կայն երկրածինք որդիք մարդկան։

գկ Հաղթողին և զնոր օրհնութիւն միշտ ի բար-
ձունս երգեցուք. Թագաւորին. Քրի
հաւատացելոց ժողովրդք. Որ եկն ի
լուսաւորել զընտրեալս իւր զեկեղեցի. և
զքր սանկեաց իւր խաչիւն. Նըմա ըզ փառս
երգեսցուք։ Այսօր և մեք տօնեսցուք
զնշան կատես իւր խաչին. և զքր ընկողէն
մատուսցուք փառս. և պատիւ յաւիտեանս։

բկ Խաչի քո Քս երկրպագանեմք և ըզ
Թաղումըն քո մեծացուցանեմք. և իւր
զյարութիւնդ քո փառաւորեմք. եկայք
հաւատացեալք երկրպագեսցուք Քի այ
մերոյ. վասըն զի եկն ի ձեռըն խաչին
Իւրոյ շնորհեաց պարգևս աշխարհի.

Փառք իւր խաչին անճառելւոյն. իւր սրբ-
ոյն անճառելւոյն. իւր յարութեանն անճառ-
ելւոյն յ Աշխարհացաւ. Ոց մե. Ապա-
րյ ցորե։ Փառք իւր խաչին։ Փառք և
երկրպր. քոյ հոգւոյն. այժմ. Նոցա անձն.
Փառք իւր խաչին անճառելւոյն. ...

✠ ✠ ✠ ✠ ✠
✠ ✠ ✠ ✠
✠ ✠ ✠

Կանոն

Զօրութիւն մեծ խաչի քո Ք̃ս որ
կանգնեցեր ի փրկութիւն աշխար
հի. սա: Տ̃ր պահեսցէ զմեզ յամ
փորձութենէ. Վ̃ա՝նզի ի սմա բարձրացար
տ̃ծ և ի սմա հեղեր զք պատուական մեր
զփրկչինդ. սա: Ա̃ն զք միաւանգամ
զգալուստդ նշանաւ խաչի քո ցոյ
ցեր աշխարհի. սա:

Աստուածանեալն ադամայ ի կենարարծ ի
դրախտին. խաբեալ պատրանօք փայ
տին ծառոյն գիտութեն. ձնաշեալ պատ
րանօքն ծանուցեալ ի պղտղոյն. և եղև
վտարանդեալ մայրաքաղաքն երուսաղեմ
Արարեալ ի դրախտին ընծայեցին զգ փայտ
խաչին. և եկեալ կատարեաց յետ զուոջ
կարափրեան. բարձրանայր ի դրխտին տար
ցեղե՛ն փայտակերտն. նա քաւաթեան
պահապան անձանց մերոց: Իշ անեն անեղ
համադոյ որ ընդ հօր և ս̃բ հոգւոյն. եր
ևեալ երկրի պայծառացեալ սրարանծ.
հզ՛օրին կարողութբ և զք մեզ վերադ
րեաց յորդորեցուցեալ շնորհս:

Այսօր ընդ ամպս լուսաւորս երևեալ
նշան

Նըշան տէրունական խաչին. բոցանիշ
փառք յլմամբ տեսողացն ընթացեալք ի քա
ղաքըն պատմէին. ըզ նըշան քո տէր մեծ
հա զօրըն ըմ մերոյ: Յարուցելոց փայլեալց
ճառագայթ որ խաչին. արեգակնանկերպ
ճառագայթիւք միաբան տեսանիւր իւր
բոլոր ժամու. նըշան: Ապաւէն ցուցան
մեզ որ խաչըն փըրկչական. զի յաղթեսց
ցուք նովաւ անօրէն թըշնամոյն. կնիք
հաստատութե ընկալեալք ի յանձին նըա
գ մեր. ըզ նըշան. Ըզ տէր օրհնեցէք բարձր
ացուցէք ըզ նա յաւիտեան: Այսօր նը
շան որ խաչին իջերկնից երևեալ եկեալք
նոր ժողովուրդք միաբանութը. ըզ տէր:
Այսօր ի որ գողգոթայ ցուցեալ երե
ւր տեսիլ ահաւոր ժողովոյն. քա հա
նայք երգով. ըզ տէր օրհ:

ա Իջերկնից երևեալ նըշանն յաղթութե
ան յոյսոյ. հեթանոսաց ծագեալ ցոյան
ծըղորմութե: Եւ բազմութե ժողո
վոյն. տեսանէին այսոր որ ըզ խաչըն
լուսոյ ճառագայթիւք զարդարեալ:
Ընդ երևումըն սըրբոյ խաչին բոյ քըրիս
տոս այսոր. եղեմ մեծապէծս պան

ծացաւ

ծանուցանէ յոյժ։ Նա՛ և ըզ ծածկումըն լուսոյ
ա՛ծային ներշնչի՛ քո՛յ։ Զաւուագայթիւք
տեսանիցուր բազմութեան ժողովոյն։
Մ՛մենայաղթ զօրութեն խաչի քո քրիս
տոս որ ցուցար ի յաղթութի ընդդէմ թըշ
նամեոյն։ պատերազմեաց ըզ զօրութեն քո
Ն։ աւամզան զօրութեն ըզ խաչ քո եկուր
մեզ քրիստոս։ և սո՛վա՛ւ յաղթեսցուք անո
րէն թըշնամեոյն։ Նա է զէն յաղթու
թեն սրբոյ արդարոց որդւոյն նոյ։ և սովաւ։
Նա է ա՛թոռ տէր ունեան և իմաստ է բազ
մեաց քրիստոս որդին նոյ։ սովաւ։ Նա է սե
ղան սըրբութ և իմաստ է պատարագեալ
քրիստոս գառն նոյ։ և սովաւ։ Նա է կամրա
պետականութ գաղբըստեան փըրկչին։ և պը
սակ պարծանաց հաւատացելոց։ և սովաւ։

Կանոն Չորեքշաբթի առաւօտին օրհ։

Խաչըն կենարար որ եղև ըմեզ փըր
կութի։ սովաւ ամենեքեան ըզ
քեզ բարեբանեմք։ Որ ի հօրէ
լուսոյ լոյս Զօրութեան Ը հայրեր
րի։ և գառ ան զօրութեն հաւատացե
լոց։ սովաւ ամե։ Որ լուսափայլ ծաղ

մամբ

ժամք հրաշափառաբանես ը՛ մեծ վ՝՝զ ցու
ցաւ. Եւ յօգնու. Թէ՛ ընդ դէ՛մ Թըշնամ
մարդոյն. սո՛վլաւ ամեն:

բկ Ո՛ր յաղթող փառ. Ո՛ր կանգնեա. Տ՛ու զօր.
դձ Մըրբութեն սըրբոց շնորհեցէ՛ր եկեղե
ցւոյ մ՛ր ըզ խաչ քո տ՛ր. քանզի հեղու
սիւք Ձըգմամբ անարատ Ձեռին քոյ ի
սմա. համահաւանքեալ ար քեզ զհամօ
րէն սեռըս բանական կենդանեաց.
աղաչեմք ըզ քե տ՛ր. պահպանեա ըզ
մեզ ընդ հովանեաւ խաչի քոյ սուրբ.
Տե՛սե՛լ անձառելի խորհրդոյն զոր յա
ռաջագոյն ցուցանէ լուսածին մ՛ր նը
շանն. քանզի սերովբեն բոցեղեն հրա
նի սեթ պարունակէր. ի մէջ պանծալի և
վայելուչ դրան խաւին. աղաչեմք ըզ քե.
Արքայաշափ ցուցաւ սանդուխ իմանա
լի ծանապարհ առնելով որդւոց մարդ
կան ընդ դուռըն կենաց մուտին. քանզի
խորհրդեամբ ցուցաւ ըսքանչելեօյն յա
կօբայ. երկնաւոր զօրացն էջք և ել
քըրքամն. աղաչ. Փայտ կենաց ըզգսահ
ւովըն վերադարձեաց դերահրաշ ի մա
տունն. քանզի պարարքէին արարածոց բարձ

բաշխեալ ի սմա. և կրողահրաշ շնորհք անապակ
կան արեանն ըզ կրողածնին ջընջեալ ըզ
մեղս. ասէ. Սուրբ ջնոր որդ ցուցեալ սեւնա
տեսիլ փայլմամբ ժողովել ըզ որդեսն իւրոյ
եկեղ. գալուստ աստ հրաշամամբ ըզ լուսն
ցուլ ըզ կուսական կուսմբն ջրոյն ի կարծրոյ
թնէ փոխարկեալ վերըստին. ասէ. Մեռգոր
ծեալ հրաշըն խաչանիշ հանդարձմամբ
ձեռացըն մովսէսի ընդ դէմ ամաղէկայ.
ի մարտի պարտեր ըզ բելիար. և ձուլադ
րոշմըն ձուլեաք ենթադրեալ կոչեր.
ասէ. Լըշանաւ խաչի քոյ տէր սարսեալ
հալածեցաւ աչխարհակալ խաւարն.
քանզի պնեղուցեալ ըզ մարդըն յանցանօք
փայտին կենացն խաչակից անունելով պետա
կեցեր ամենայնաղթ տէր ըն ըշանաւդ. ասէ.
Որ ի վերըջնոյ աւուր հանգանակութի լու
ծանէ ժողովեալ զեւր ըզ կարծեցեալ
ձաձանչն. և անհեղահրաշ ձուագայթիւք
ցոլանալ յերկնից գերահրաշ նըշանն. և
հեծեալ կոծին ամենայն ջոկք անհաւան
տիցն. ասէ. Սըրբուհւոյ տէրածնին
բարեխօսութեր ընկալ տէր ըզ մաղթան
նըս մեր. յորժամ յարեւելից լուսածագին
անձու

ամենայն հրաշիւք․ կարապետն աւետերով
զյայտնութեանն Քրիստոսի մերոյ նորաշնորհն․ աղաչ․
Հարցն ղՈ ողորմութեան տաղ էշ աւրհն․

Կանոն Հինգերորդի աւուրն օրհ․

գձ Ուրախ լեր նոր։ Խնդամ յոյժ։ Ընդ․
ձը Սորան սըր․ Դամ․ Ուրախ։
Դարձ է ի Ողորմեսցի Գէտ և աս․
Հ Այսօր պայծառ և սիրուն լուսոյ լցեալ
տաճարն շնորհի մեր եկեղեցի․ ի սմա
ընդ քեզ օրհնեմք զՔրիստոս հարցն մերոց։
Հայրապետաց արանց արդարոց․ և ի սմա
շող քո եղէն ի հօրէ լուսոյ ծագեալ․
ի սմա։ Տէրունն ողորմութեան․ տէր տուր սըրա
զանշարժ քո զխաղաղութիւն․ ի սմա։
գ Ո՛վ տէր օրհնեցէք և առաւել բարձր արա
րէք զնա յաւիտեան։ Ոչ ընդ անմահ թագաւորութեան
կան թագաւորութիւն ընդ քս թագաւորին․
որ եկաւորէ այսօր ի մեր եկեղեցի․ ամ
ենայն գովեսցէք և առաւել բարձր։
Ընկալեալք հաւատացեալք մեր երրորդու
թեան․ յեկեղեցիս օրհնեցէք զՔրիստոս արա
րէք տօնս ուրախութեան մինչ և յաւիտենից
նորա սեղանոյ․ և առաւել բարձր։

Որս էառ պատկերն քում ըստեղ
ծեր. նորոգելով քեզ տաճար ցուցեր.
զնորոգեալս ի մէնջ ըզ տաճա ԱԱԱԱ. ԱԱ
Ա.ԻԱ Ա. րս ընկալ քեզ ի բնակութի.
Որ շնորհեա մեզ կենաց որ ուղ զքեն
դանագիր քո ծառայական կերպի. բերե
լով ըզ բոլորեց ըզ վերբերօԱԱԱԱ. ԱԱԱ.
Ա.Ա. ղդ ի փառըս Տէր երրորդութեն դ.
Կեցո զորդի ծառայի քո զոր ի հռոմայ
դահիճըն վերապատուեցեր. ուր եդին
ըզ վէմըն հաւատոԱԱԱԱ. ԱԱԱ.ԻԱ Ա.յ
հիման Տէր եկեղեցւոյ. Որ ըզ վերջինըս
զայս հրաշագործեցեր. քեզ չափ բնակ
ցուցե ըն հիմըն փայլեցեր. ըզ պանծալի և
ըզ փայլեալ ըզ փառըս տանս ԱԱԱԱԱ. Ա ԱԱ
Ա. ԻԱ Ա. յս վերջին նըշս քան ըզ առաջին ն.
Որ զարդարեաց մեծապայծառ փառօք
Տէր զեկեղեցի. և լուսաճեմ բնակարան
կարգեաց խորան դասուց հրեշտակաց.
ըզ ընամ ամենայն արարածք օրհ
նեցէք. Որ ի նըքնադոյ հրաշիւքն ըզ հիմնե
ցոյց ի վերայ հիման Տէր առաքելոցն.
և շնորհեաց քաւութի ի սմա. որդւոց
մարդկան վերադարձ ... վերին զարմ
թուրս.

թուեան. ընդ նմա։ Որ ամենակալ զօրու
թեան խորհրդով անճառելի ծագմամբ. ածա
պէս մռամաձնեռւնեաց ազգի մարդկան
և պարգեւեաց շնորհս անապական ընդ գես
տըս պայծառ մաքուրս զարդս. և բոլորեալ
պըսակէս յանմատոյց լուսոյ. ընդ նմա։
մկ Այսօր ուրախացեալ ցընծան երկընից
բազմութիւքն. ի նաւակատիս սուրբ եկե
ղեցւոյ. քանզի շնորհեցաւ մեզ քահանայա
պետ յաւիտենից. ի լուսաւորել զկաթու
ղիկէ սուրբ զեկեղեցի. փառք ուրբ գալըս
տեան քոյ տէր. Այսօր սիւն լուսոյ հո
վանի եղեւ ըմեզ ի բարձանց. քանզի
թագաւորըն երկնաւորըն եկաւորի ի սուրբ
եկեղեցի. և զօրք հրեշտակաց ծա
ռայեալ տօնեն ընդ մարդկան. փառ ու.
Այսօր քահանայապետն ճըշմարիտ ած
այրն օրինօքն ըն պատուեալ. կանգնէ
ըզ քառանկիւն սեղանն խաչիւն. արժա
նապէս պատարագեալ բաշխէ զմարմին
և զարիւնըն տն. մաքրապէս մերձեցա
րուք փըրկեալքս նորոգ ժողովուրդք.
և հայցեցէք ի քէն զի շնորհեսցէ ըզ
սա մեզ ընդ երկնային աթոռս.

Անպատումըն կարգ անքննելի բկ
խորհրդոյ ընդունարան ով
սուրբ ուրբ քահանայութե. Ի... ձթ
սատանայութեանց յարձակմանց սրբեցեալն
տեսաբաց ... հիւ պատուեալ ... լ. քեզ
երկրպագեմք յօգնութիւն մեզ ժամանակ
նեղ յերկրի և ի մահու։ Ա...ն յաղթելի նո
շան անպարտելի զօրութեան ընդունարան
ով ս... ե քահանայութե. Ի... յահաւորկութե
ապականեալք երևեցաք. որք ի քեզն աշխա
տաւորեալ դողանն և անդրանդամոր յերկրին
չէ ...ն. քեզ երկ։ Ձ... առաջնորդին տե
սեալ ըզ քեզ մարգարէն զքերովբէս. աշ
տանակ ոսկի եօթնաջահեան լուսով պայ
ծառացեալ յերկրի ով ս... ե քահանայութե.
Ի... ի վերայ քո տարածեալ աննիւթ
գոյին գոյացեալ ի մէջ բնութիւս. և
աղբերաց հի... կոչի մաքրեաց զաղտեղու
թի ... զգի մարդկան ...ն. քեզ երկ.
Անդ երևումն քո ի թագաւորմանէ ով ս... ե
քահանայութե. Ի... յահէ քումմէ կործան
դունդք զօրաց բանսարկուին և ընդ
յառնել պատմութիւն զուարճացան հանդ

տաց ...

տաճարացեալ ի Տ՟լք. քեզ երգ։ Իյերկրի եւ
կենք եւ ի յերկինս մեզ անբարբառ բարբե
խօս ով Սուրբ քահանայութեան. Ի՟յահաւոր
եւ ի հրացայտ փայլմանըն կարապետ գոլով
եւ նախագուշակ դաւթեան որդւոյն աս
տուածոյ ի՟յ. քեզ երգ։ Յորժամ յարեան
լից փայլիս անձառ լուսով լուսաւորես
զհամատարածեալսն. եւ դատապարտես զաղ
գն հրէից անհաւատից ով Սուրբ քահանայ
թեան. Եւ՟ւ զիս լուսաւորեալ ըզ խաւա
րեալըս մեղօք. եւ դասակարգեա ի դաս
մատենագրի յանձառ երկնից արքայու
թեան ի՟դ. զի անդադար օրհնաբանեմ
եւ քո են փառք յաւիտեանս ամէն։

բկ Որ համագոյդ։ Որ դատ։ Որ կենդա։

Հոգւոյն Ս՟ տօնախմբելին տաւն եւր աւուրն.

գճ մկ Այսօր ցընծան դասք հրեշտակաց ընդ
համատարածեալք իյերկրի. որ՟վ լուսեղէն
խորան երկնանման եկեղեցի Ս՟ք. Ուրախ
լեր մայր վէմ պատուական հովանի մեր
եւ յոյս։ Ուրախացիր հարսն անարատ ըս
քօղարկեալ վայելչապէս. զարդարեալ
հանդերձ փառօք եւ ել ընդ առաջ երկ
նաւոր փեսային. Ուրախ լեր մայր ամենայ

բազմածին՝ ամենայն փրկութիւն գայ առ քեզ·
Աստուածորն նորոգեցաւ մեզ աւետարան մարկելի
թութեան· յարգանօք մաքրութիւն հոգւոյն յոր
ղանցեցեալ· ծննդեամբ վերջնոյն՝ զհաւատ
տացեալս իքս· առաջին լեալ մարդկան անմայր
յաւ· Ջնունն ամենայն որդին գայ առ քեզ։

Կանոն եօթներորդին աւուրցն օրհ·

Սնապականն որ ըզ խաչն օրհնեա
ցուք· որ եղև առաջնորդ առա
ջնորդ ... մեզ ...
նաւապետ ... օրհ· որ ձևացոյց մեզ անվա
նելտանելոյ ... անեղական ... գրոց
տին ... Ամենայն արքայութեան՝ տէրու
հոգածին մարդոյն· ուստի յառաջին ...
շանթմանն անարատ անկեալ իյաւէժ կեն
դանութեան ... ն· որ ձևա· Գաւազան
նաձև երևեալ եգիպտականն ազգին· ցու
ցանելով ըզ զօրութիւն սուրբ խաչին՝ յամ
բշտակելով ըզ գաւազաննս դիւթական
... ն· որ ձևա· Պրոշմեալ գայութեան օրինա
կեալ ի վեր սեմոց դրանց նոցա· անբերկրե
պահելով ըզ ժողովուրդն յանդրանկա
ծանս սատականն ... ն· որ ձևա·

Սրբեանդ միջնորդութեամբ ամէն պատուական
եւ ձեւ խաչին. հերձանելով ըզ ծովըն կար
միր անապականութեամբ ժողովըրդեանըն սանամբ
ամփոփեալ ըստ նմանն կնքել. որ ձեռամբ

Որ նըշանաւ ամենայաղթ խաչի
քո քրիստոս. բարձեր զդատապար
տութիւն առ դէմ մարդկան. Որ շնորհեցեր
մեզ յաղթանակ ընդդէմ դիւամարտու
թեան. վասն զզօրութիւն նորա թըշնամ
մեոյն. Սովաւ ըզ կենանի մեր խաղաղացո
զկեանս բարեկարգութ. եւ փրկեա յամենայն
փորձութենէ.

գ.ձ Այսօր զենար դրան անմատոյց. վասն
հ յանցանաց մերոց նա խաչեցաւ ի վերայ խա
չին պատարագեալ հեղեր զարիւնդ ի փրկու
թիւն. օրհնեալ ես որ խաչեցար եւ
մեռար. Այսօր ընդ գիտութեան փայտին
մահու որով նախահայրն մահացաւ. ըզ
փրկականն նշան փոխանակեալ կե
նաց փայտ մեզ շնորհեցեր. օրհ. Այսօր
ըզ ձանապարհ ծառոյն կենաց. զոր
քրոբէք էին պահպանեալ պահէին ըզ
դուռն. սովաւ ըզ բացեալն դրախտ բար
գ ձեռամբ բացեր որդւոց ադամայ. օրհ. Ըզ

օրհնեցէք

որհնեցէք բարձրաբարձրեալ ք ըզ էնամն յա
ւիտեան· Որ բեւեռեալդ ի խաչին քո
մերոյ ըզ կապանացն եւ զթշնամեացն անդրոյ
կապեաց կենարար խաչիւն իւրով· բար·
Որ փրկական պտղովն մահաբեր ծառ
ոյն· կենաց պտղովն որ եվերայ քա
ւաթեւին կերակրեաց զանձինս որդւոց
մարդկան· բար· Որ ըզ գեր պատուեալ
կողածնին լուսոյ· հրաշիւ վտակօքն
ի տնօրինութենէն կողէն բղխեալ զոր ան
բոյց տնեցելոց· բար·

Ով քաւութեան լուսածին գերապանծնիր գ
կատարող կենացն ամենից· մերձ բազկաւ
տարած առաքեալ էն· Քո առանց կուսին անձանց
հովանիս եւ պանծապան իւրեալ եւ ի մտուտ փրկ
կութիւն ի յայսոց եւ պարգեւ ամրութեան·
Որոշմ ըզ գայոյն եւ կնիք ի դէմս ամենից·
դու եւ յանծայրն սըն կատարեալս խորհրդ ուրդ
յորմէ արեգակնայինն փայլին ճառագայթք
Ով պանծապան որ ծագեցար յերեւման·
նըշան յաղթութեան ըզ դէմ աներեւոյթ
թըշնամւոյն· Դու փայլեցեր դրախտին բա
ցող եւ առաջնորդ աւագանին· որ զբոցեղէն
սուրըն կասեցեր անեղին հրամանաւ·

Ուէ

ւթ. եւ ցընծան ըստորայինքս ընդ մարմնի միաբան
դասք քո դըրըստեանն. եւ յաւէժ ըզուար
ճանան ի դասք անմարմնոցն աւետեաց:

Կանոն ութերորդի աւուրն օրհ.

գ. ձ Որ ծագեցեր մեզ լոյս մեծ ըզ նը
շան յաղթութեան խաչի քո Թա
դա գաւոր յաւիտենից. եւ տուր պայ
ըզիստ ամրութեան հաւատացելոց քոց աշ
տարակ հըզօր յերեսաց թըշնամեաց.
աղաչեմք ըզ քեզ տէր պահպանեա ըզ
մեզ ընդ հովանեաւ խաչի քո սուրբ:
Սա պըսակ զարդարեալ ի շնորհաց իմա
նալի լուսոյն. եւ եդեալ ի գլուխ մեղու
ցելոյն. վայելուչ երանդօք ներկեալ ար
եամբ եւ ջըրով. ի տէգ աւխոյց կողէդ զոր
ի զինուորէն ընկալաւ. աղաչեմք ըզ:
Որ զանդունդն մեղաց ծովուն սովա
բաժանեցեր. եւ զբնութիւնըս ծածկե
ցեր խորհրդըն յաւիտենական հոգւով.
համբեր ըզ ժողովուրդըս քո ի բնակու
թիւ երկնից անկեալ զօրացն. աղաչեմք:
Զողջախառն նըպատակ օրհնութեան քահա
թեւ սուրբ խաչին. Հրեշտակացն մոլեալ

խարայելն

իսրայէլեան բանակին զօձին պըղծեն
ձի. մ՛պրեցուցանել զվիրաւորեալսն ի
խածանող օձից թունից. աղաչեմք.
Օ կենդանագիր անմարմա ծընողի քոյ
արկանեմք առաջի անոխակալ տէրու
թեան՝ նըդ քոյ. յորժամ գաս փառօք
հօր դատել ըզ թըշնամին խաչի քոյ.
նեռեալ յանցանաց մերոց բարեխօսութե
մօր քոյ եւ կուսի. աղաչ.

Այսօր երեւումն ... ան մեծի ձայնաւոր գէ
...յթի. նըշանին տեառն աստուծոյ մերոյ
փառք ... յլեալ. ի նաւակատիսն որ յերու
սաղէմ. ժողովուրդք բարեբանեսցուք ըզ
քո տօ ... նեցէք ուրախութեն
Ո՛ւ մնզի՛ նըշոյն ... լեք կենսատու մ՛ք
խաչին. արեգակնակերպ փայլըմամբ
ըն ըզթա փառք ... նցի՛կ ըզլուսոյն. ի
յարեւելից այսօր ըն եալ. ժողո. Յերկընից
մ ... ց ցոլամ մ ցեալ. ահեղ եւ նորասքանչ
հրաշիւք ցուցան տէ՛ նշ գողգո...
թայ նըշանըն տէրունական. ժողո.
Քրիստոս աստուած. որ առաւել քան գէ
զարեգակն ըզ նըշան քո յաղթող հրաշէ հ
ցուցեր գեր ի վերոյ սրբութեն գողգոթայ.

վասն որոյ ընդ քեզ բարբառեմք Աստուած հարցն մերոց։ Բանդ պայծառ եւ սուրբ փրկական խաչ քո Տէր։ զարդարեալ ի լուսոյ յերկնից ցոլացեալ երեւէր յերուսաղէմ։ վասն։ Սա բոցաճաճանչ փայլմամբ առ երկնայնոցն յաղթէր ձայնաւ դայթից։ եւ ի յա հեծեալ բնակք եւ եկեղեցիք հաստատեալք ի քաւարան ի մաղթանս։ վասն։

գ Ի գ Տէր օրհնեցէք։ եւ բարձր արարէք ըզ նա յաւիտեան։ Որ զահաւոր խորհուրդ միասնական գաղտնեանն իւրոյ Քս։ տպաւորեաց այսօր փայլմամբ սուրբ խաչին՝ որով երկիրս պանծացաւ։ եւ բար։ Որ ահաւոր ձեւով ցուցաւ ցընծացաւ երուսաղէմ։ եւ զարհուրեալ դողային դասք սանդարամետիցն։ եւ բար։

դ Այսօր նըշան յաղթօղ երեւեալ ի յերկրի պայծառացուցեալ ընդ տիեզերս։ զէն յաղթութեան ետուր ըզ խաչ քո Տէր։ ամրացուցանել ըզ մեզ ի պատերազմաց թշնամոյն։ Փայտ կենաց կանգնեալ ի մէջ տիեզերաց լոյս եւ ապաւէն ազգի մարդկան։ սա պահեսցէ ըզ մեզ յամ վըտանգից մերոց։ ապրէ։ Յաղթօղ զօրութեամբ խաչին քո

պահեա

պահեա զմեզ Քս ած որ տարածեցեր
զձեռս քո ի նմա։ Եւ լուծեր զկնիք
դատապարտութեան յանցանաց մերոց։ ազգքե։
Առաջի քո Քս երկրպագեն արարածք տ
ած որ ի փրկութիւն մեզ կանգնեցաւ։
Աւ եղիցի մեզ պահապան յաղթող։
ապրեցուցանել զմեզ ի պատրանաց
բանսարկուին։ Նման բարձրացար բար
ձողդ ամբծից․ որ փառաւորեալդ ես ընդ
հօր․ Ժողովեա զմեզ հաւատացեալսն կենաց
բեր փայտիւն․ ապրե։ Սովաւ լուսաւորե
ցան արարածք ած․ սմա պատմեցին արգե
լեալքն ի մեղսամէր թշնամոյն որ աղաչեմք
զմեզ ի պատրանաց բան։

Պարունակեալ պահէին յանեղծէն սա
դրախտին զճանապարհս ծառոյն զե
կենաց․ քրովբէականացն հրեղէն բո
ցեղէն սրովբէիւք․ այսօր արտափայլեալ
ցուցար յերկրի ծագաւորդ փայտ կենաց
եւ փրկութեան․ զքեզ օրհնեն մանկունք
նոր եկեղեցւոյ։ Սուրբ կայ ծառոյն
վերամբարձեալ խոյ յողջակէզ փոխան
նորին ի սահակայ․ այլ ի վերայ քոյ
զենար դառն անիրաւ․ ի հաշտութիւն
հօր

հօր եւ ի բառնալ ըզ մեղս մեր. զքեզ օրհ.
Պարծանք պօղոսեան. դաւանեալ ըզ
քեզ միածնային բանին՝ տեղի եւ զենարան.
քանզի քեզ ... ապրեցաք ի խածանող
եւ յանմարմին գազանէն. Եւ ի վերայ քո
հեղեալ շիթք անապականն արեանն ըզ
կորուստն ի ջնջեաց ըզ մեղս. զքեզ.
Ձչ Սբ զխաչ քո շնորհեցեր զէն եկեղեցւոյ
քում սրբոյ. որով դատապարտեալ պար
տեցաւ թշնամին. Սովաւ պահպանեա
ըզ ժողովուրդ քո Քս. որով երկրպագ
եմք քեզ ընդ հօր եւ հոգւոյն. Ի քեզ ապաւին
իմք Քս. որ գալոցդ ես խաչիւ. որ զի փրկ
եսցես զմեզ յանմահութիւն ի հրահեղ ատենէն

Կանոն Առաքելոց աւուր Խաչին օրհ.

աձ Նշանաւ ամենայաղթ խաչիւդ
քով Քս. պահպանեա ըզ մեզ մարդա
Բ սէր յաներեւոյթ թշնամւոյն. զի
դու միայն ես թագաւոր փառաց օրհնեալ
յաւիտեան։ Որ ի վերայ սորա տարածե
ցեր զանարատ բազուկս քո. եւ հեղեր զա
րիւնդ ի փրկութիւն տիեզերաց. զի դու.
Ի միւսանգամ քո գալստեանն յերեւիլ

ծուր նըշանիւ. արժանի արա ըզ ծառայս
քո վերըստին նորոգմամբ. զի դու.

Խաչ քո եղիցի մեզ ապաւէն բացանիչ փայլմամբըն լուսով. խորտակեաց ըզ թըշնամին և եհերձ ըզ դատակնիք. անուանեալ փայտըն կենաց ի փըրկութիւն տիեզերաց. Առաւել ցընծան երկինք և երկիրս ուրախանայ. ընդ յայտնել սըրբոյ խաչին սեռականաձև բարութեան. որ զաշխարհըս լուսաւորեաց արեգակնակերպ ճառագայթիւք. Ցընծացաւ երուսաղէմ. բերկրեցան հաւատացեալք. նըրահրաշ զարդարեցան քանզի տեսին ըզ յաղթող նըշանն. արարածք ամենայն
ի լուսոյն պայծառացան.

Որ ըզ լոյս անճառելի ծընութեան ըզ քո քրիստոս. ի վերայ խաչին ծագեցեր այսօր ի լերանն վարագայ. օրհնեալ տէր աստուած հարցն մերոց. Որ զահաւոր և զմեծասանդամ քոյ դաշըստեան ներ կոչեմք. ծանուցեր այսօր նըշանաւ խաչի քոյ ճառագայթիւրով լերինս. օրհ. Որ տուր նըշան երկիւղածաց և զէն ընդդէմ թըշնամւոյն. պահպանեա
սովաւ

սովման ընդ հաւատացեալս ամենայն երգ-
գ քում սըրբոյ. օրհնեալ է. Ըզ տ̄ր օրհնե-
ցէք. բարձր արարէք ըզ նա յաւիտեանս։
Որ զարդարեցեր այսօր ըզ նշան խաչին.
երկնային լուսով պայծառ. քան զար-
եգակն. ըզ տ̄ր։ Որ յայտնեցեր այսօր ըզ փըր-
կական նշանն հրեշտակացն ի ջամբ ի
լեառն վարագայ. ըզ տ̄ր. Ակայք փըր-
կեալք կենդանարար խաչիւն. քրիստոսեան փըրկ-
չին մերոյ. ի սմա երկրպագելով. ըզ տ̄ր.
ա Մայր լուսոյ մաքրեալ ով կոյս. որ ըզ
լոյսն առ ի հօրէ ծընար մարմնով. և
եղեր արևելք արեգականն արդարու-
թեն. հոգևոր երգով ըզ քեզ սըրբուհի
մեծացուցանեմք. Քերոբէից դերա
գոյն էին աթոռ. և ծառ կենաց անմա
հական պտղոյն. տապանակ կտակին բա
նին և սափոր ոսկի երկնային մանանային.
Հոգևոր երգով ըզ. Քեւ բացաւ որ
բեւափակ դուռն դրախտին. և քեւ
տըւաւ մեզ փայտն անմահութեն. զոր ի
նմա զենեալն անմահ այսօր յերկնից լու-
գձ սաւորեաց. հոգևոր երգով ըզ։
ո Քեզ ձայն կաթուղիկէ եկեղեցւոյ շ՛ո
հոգի.

հողի · զյաղթականն ընդ պատուական
զած ընկալ սբ նշանս · մատուցանեմք
զօրհներգութիւն միշտ ի բարձունս ։
Սա կամաւ քո քրիստոս և թէօք ամե
նազօր սբ հ·գւոյն · և դասուք հրեշտա
կաց թուոցեալ երկրաւորք · ի լեառն վա
րագայ բնակիչք ի նմա ։ Եկայք ժողո
վուրդք երկրպագեսցուք ածային սբ
նշանիս · համբարձէք միաբան ընդ ձե
ռըս ձեր ի սրբութիւն · և ընդ բնակչացն
ի սմա միշտ փառաւորեսցուք ։

Իրաշափառ տեսութեամբ ի կաթուղիկէ
եկեղեցւոջ տեսանի · գործարան մահու
մահուամբ առիթ գոլ կենաց · և մահա
ցուցիչ նախաստեղծին մահուամբ գոլ
շնորհօղ յարութեան ․ Պարգև գերագոյն
պարգևի այսօր հաւատացելոց · և մահա
ցուն ի կենաց առնու իւր զօրըս վերը
ընակս և թուոցեալ վերագոյ ի բընակիչ
ք տեղւոջըն սրբութեան ։ Եկայք ժողո
վուրդք ընդ հոգեղինացըն սպասաւո
րեսցուք · երկրպագեսցուք ածային սբ
նըշանիս · փառաւորեսցուք ընդ հրաշա
գործ պարգևաց տըւօղին ։

 կանոն

աՃ Հրաշակերտ և զօրեղ փայտ խաչի քո
Քրիստոս գանձ զանազան զօրութեան յերկրի
երևեալ. Եկայք ժողովուրդք երկ
ՂԴ րպագեսցուք. Որ հրէիցն ծածկեալ
զանթաքչելի ընդ գանձին. փափագմամբ
թագուհւոյն փայտ կենաց յայտնեցաւ.
Եկայք. Սա է վէմ յաղթութեան հաստա
տեցելոց. ախոյեան և կնիք յաղթող
ընդդէմ թշնամւոյն. Եկայք.

Ընծայեցի երևումն երևեալ դրօշմին.
նշանելով յանտեսնի յեղջիւր. խաչ դրէր ընդ պա
տուական փայտ խաչին. յոր ընդ մեռեալն
բերեցին. Մեծասաստ հրամանաւն
ժողովրդեան հրէից. ցուցանելով նշան ընդ
պատուական փայտ խաչին. յոր ելեալ բար
ձրացաւ արարիչն արարածոց. Ընդ յայտ
նիլ սրբոյ խաչին ի տեղւոջն սրբու
թեան. բուրմամբ անուշահոտ խնկոց. և
լցան տիեզերք մեծապէս պարգևօք.
Որ ընդ նախնւոյն առ ի թ մահու փայտ կե
նաց շնորհեցեր. և եդուր յաղթութիւն
մահացու բնութեանս. ի սմա բանիւդ հայր

երկրպա

Երկրպագեսցուք։ Որ զանձնաւոր լուսոյդ
բարձողըն ծածկելով հրեշտակըն. Եւ յերկ
րէ ծագեցեր զերկնային ճառագայթ.
Եւ ամեն։ Որ աչաւոր հրաշիւք ցուցեր ըզ
նշան խաչին քո. յայտնելով աշխարհի
յաղթութեան պատանութեան. Եւ ամեն.

Որ փափագելի տենչմամբ եկեալ իջանէք բձ
եկեալ ամծածկեր դըշխոյն. խնդրեր ըզ փայտ հ
խաչին. որք բարձեալ մարմնով յերկնային
զմբղծ հարցըն մերոց։ Որում զարհուրեալ
դողային դասք բազմաչեան հրեշտակըն իշխէ
թագուհւոյն. ազգամամբ մեր հոգւոյն ցու-
ցան պատուական փայտ խաչին. որ։ Սուրբ
բուրելով խնկոց անուշահոտութեն ի տեղ
ւոյն սըրբութեան. ցընծացաւ Եղէ մընդ-
յայտնիլ սըրբոյ խաչին ի տեղւոջըն գող
գոթայ. որ։ Որ դրեր ձրհընե … ցէք. եւ գ
բարձր արարէք ըզ ը նա յանխոնեան.
Այսօր նըշան մեր խաչին երե … երկրի,
երեւեալ. ծրհ։ Այսօր … դեմ թըշնամե-
ոյն զէն անպարտելի … ցուցաւ մեզ. ծր
Թագաւորին ամենայն մեր դըշխոյն. եկ աձ
եաւ ի քաղաքն երուսաղէմ. խնդրել մ
ըզ փրկական ծագումըն մեծի փա … յղ
ման.

մանն․ Եւ քարոզէր նոցա զմիրենին վա
ւեալ որ ոչ այրիւր․ մեծացուցանեմք զք
ըզ ծննեալըն ի կուսէն։ Եւ խոստան
կեալ ըզ դասըս հրեշտակացն․ խոստովա
նի ուրախութեամբ․ եկեալ ի տեղին գողգոթայ
հաւատով․ Եւ քարոզէր նոցա զդուրան
ընդ որ եմուտ բանն մարմ․ մեծ․ Եւ
համբարձեալ ըզ ձայնըն յուդայեցին խընդ
րեալ ի տանէ ըզ տեղնչային մնացուն մեր ըզ
խաչն․ Եւ հաւատով գոչէր եկայք երկիր
պագեսցուք ամենայն մեր նըշանին․ մեծ։
ԻԶ Այսօր խորհուրդ պատուական փայտ խաչին
Ա անանդեալն ի գողգոթայ․ ի ձեռն ամենա
սէր դրըշմեալն․ եկայք հաւատացեալք երկիր
պագեսցուք ամենայն մեր նըշանին․ Այսօր
ընծայէ գողգոթայ ըզ ծառ կենացն իյերկրէ
վերաբերեալ անուշահոտ խընկովք․ ի ձե
ռըն երանելոյն յուդայի․ եւ․ Այսօր ի ձե
ռըն փըրկականն մեր խաչին կենդանութ ի պա
տմունս մեռեալ եւ ողբայ սատանայ զկործա
նումն իւր․ ինքն մեք ընդ հաւատացեալքս․ եկ
Տ Ապաւինեցաք ի խաչ քո արարիչ յաւե
տենից․ որ ետուր մեզ պահապան յաղ
թող ընդդէմ թշնամւոյն․ աղաչեմք սո

վաս

վասն փրկչին պահպանեա զանձինս մեր։
Ի՛ մարմնացեալն թագաւոր որ վասն մեր եղեր ի
խաչ. և բանսարկուն սովամբ զայն ցանա նախաս
տեղծին ադամայ. աղաչէ։ Պ. լուսեղէն Տէր հա
ւատոյ և փայտ կենաց մարդկան յայտնեալ.
զոր տեսեալ այսոյն պղծոյ կործանեցաւ
անկանգնելի. աղաչէ։ Պ. ողորմեաց թըշնա
մին ընդ յայտնիլ սըրբոյ խաչին. և ի հանդէ
փառաց նորա կործանեցաւ յանդունդս եր
կրի. աղաչէ։ Երկինք ցընծային և երկի
րըս ուրախանայր. քանզի փրկիչ ցուցաւ
մեր խաչն և լուսատու տիեզերաց. աղաչէ։

Կանոն Սրբոց Մակաբայեցւոցն.

Որ զանձային զօրութիւնդ քո ծա
նուցեր հոգւոյդ ճշմարտիւ. բայց
խելօք իշխանութեամբ ընդ պարգևս զը
քո. տեսանողաց մարգարէիցն ի սկըզբա
նէ. բարեխօսութեամբ սոցա խընայեա ի մեզ։
Որ մաքրեցեր ընտրական սրբութեամբ
քո նոր ընդ մարգարէսն. և աղօթարար
հեղեր յանձինս նոցա. զհանապազական և
զերկնային շնորհաց քոց ըղձն խնդրեմք. բայ։
Որ յայտնեցեր ընդ ծածկեալ խորհուրդ

քոյոց

քոյոց սիրողաց. և անձնուիրելոց ամպագդայ
ից պատմողս արարեր տնօրէնութեան քում
էակցի բանին աստուծոյ. բա:

Որ առաքեցեր նախընթացս քում գալըստեանդ
սուրբ ըզ մարգարէսն. աւետաւորա
նել տիեզերաց զի ջուրն քո ի հայրականն
ծոցոյ ի փրկութիւն հեթանոսաց. բերեր
խօսութեան սոցա քրիստոս խնայեա ի մեզ։
Որ խոնարհեցար յանպատմելի փառաց որդի
աստուծոյ. և եկիր ի կատարումն
մարգարէիցն նախաձայն քարոզութեանցն
անձառ խորհրդովդ. բար. Որ լուծեր
կենարար մահուամբ քո տէր զերկունըն
մահու. իջանելովդ ի դժոխս պերճեալ
ընդ քեզ կենդանիս արդարոց մարգարէիցն
ի լոյսն անըստուեր. բար.

դձ Որ ընդ հողեղէն բնութեան մերոյ խառնե
հ ցեր ըզ բանական հոգիս. ունիլ զօրութիւն
ընդունելոյ զաստուածայինն և հոգևոր ըզ շնորհ
հըս իջեալ ի վերուստ. օրհնեալ տէր աստուած
հարցըն մերոց. Որ շնորհեցեր մաքուր
հոգւոց իսրայէլի հոգի մարգարէութեան.
որով ծանուցեր յառաջագոյն բազմա
պատիկ օրինակօք զանձառն քո խորհուրդ

քո՛յ մարգարէիւ. թեգ· օրհնեալ է Տր ամ̃ ծ։
Ո՛ր զանեղ գոյիդ լինելութի՛ բերև զե
ղեալ տեսանէ ին. յաւաջնորդաւ կան մե
տօս նորա տեղպաւորսել Հոգիդ ըղ կեր
պարան իրին գերագոյն Հրաշիք ի վեր
քան ըղ բան. օրհ. Ո՛ղ Տէր օրհնեա գ
ցեք. բարձր արարէք ըղ նա յաւիտեանս։
Ո՛նդ աւետաւորսն յաւաջագոյն փրկու
թե մերոյ. ծափս Հարէք երկնաղէցեք Հե
թանոսաց. աղաղակելով ըղ Տէր օրհնեա։
Ո՛նդ տեսանողաց մարգարէից Հինն
իսրայելի քահանայք նորոյ ուխտիս ըն
պասաւորք. ըղ Տէր օրհն։

Որ աւետաւոր քում գալստեանդ առա ո
քեցեր յաշխարհ ըղ նո մարգարէսն. և
երկեալ խոնարհութե նոր օրինօք զթե
րին լցեր ի գիրս օրինաց և մարգարէից.
բարեխօսութե տոյա քրիստոս ողորմեա
մեզ. Որ կոչեցեր մայր գարէիք յառաջա
գոյն ըղ Հեթանոսս քեզ նոր ժողովուրդ.
և ըղ դուստր սիօնի զեկեղեցի Հեթանո
սաց. Հարսն սիրելի անմահ փեսային. բար
Որ ըղ փառս տաճարին զոր շինեցեր
շինողներ ի վերայ վիմի. բարեխօսութ

զան զուարթունցն. և գերազանցող վայելել
ջուեթն տեսանողացըն ծանուցին նմա
տէրք հոգւոյն. բարե.

Այսօր ժողովուրդք որք ի հեթանոսաց.
հրաւիրեալք յաւուաշադոյն մարգարէին ծնք
գալ առ ածն աբրահամու յերկիր բաղդարդու
թէ ''ր'' ան. օրհնեցէք ըզտր յերկրէ նոր ընդ
երկնաւորացն։ Այսօր որդիք դեստեր վե
րին սիոնի. շինեալք ի վն հիման առաքե
լոց և մարգարէին ծց. որք և ըպէք զառա
տաբուղխ վտակն հոգւոյն ի յանզըրբերայն
խորայնելին. յեկեղեցիս սըրբոյ ''ր''ց. օրհնե
ցէք ըզտր յօրհնութիւն ի նոր. Այսօր վե
րին զօրացըն համաձայնեալք. դասք նա
հապետաց և մարգարէին ծց. եկեղեն այ
զերգըս հոգևոր ''մի''րս. ի յիշատակի սոցա
երգեմք և մեք ըզ փառս ն բարձրունս.

գկ Այսօր ցընծայ զուարճացեալ եկեղեցի
ձէ հեթանոսաց. տօնելով զյիշատակ մեծի
նահապետին և հօրըն հաւատոց աբրահա
մու. օրհնեցէք մանկունք սիոնի զհայրըն
լուսոյ անկըլըւելին։ Այսօր նոր խորայնել կո
չեցաւ մարգարէիւքն առ ած. տօնեամ
ցընծութեամբ ըզ տօն հովուացն խորայնելի
առաջնոյ.

առաջնոյ ։ գովելով զգրոց անկեան եր
կրուց որոնց յարմարութեն ։ Մ. յաւր ի գրոյն
ըս լերանց տուն մեյ հաստատեալ ։ որ և յա
ւետ ուռ ոգիս յամպոց հոգւոյն մտաբուղխ
աւանդածոս անձրևօք ։ բարեբանեալ զաղբ
իւրըն կենաց պարարուցանողըն ծառուեաց ։

Մ.յլ. գորց սէրոց ծաղկաւորէից ։

Ա'ր յերկնային զինուորութեն ցդաւն ած
դադար Հայսիւ ։ Երեք սըրբեան Հ
օրհներգութե փառաբանիս ։ Հայր
ցըն մերոց մըրթ օրհնեալ ես յաւիտեան ։ աջ
Ա'ր չնորհեցեր մարգարէից ։ աւետարան
ներ ըզ կենարարներ տնօրէնութիւնդ քո ի
մեր կուսէն ։ հարցըն մերոց ։ Ա'ր պարգևօք
մեր հոգւոյդ վերափոխեցեր ըզ սրբեալ
քո յերկնային խորանն ։ հարցըն մերոց ։
Ի զ տէր օրհնեցէք ։ և բարձր արարէք ըզ գ
նա յաւիտեան ։ Ի կենդ ... հեթանոսաց կո
չեցեալք ի քո յաղբերայն իմ ։ օրհնեցէք
ըզ տէր և բան ։ Ի ահանայք և պաշտօնեայք
ընդ վերին զուարթունսն հոգևոր հըսէ
մամբ երգով գովեցէք ըզ տէր ։ Եբան ։
Ա'ր ըզ ծածկեալ խորհուրդ կենաց տնօ ա

 ըզնութեն

ըմբռնութեն՝ ը՛դ քոյ քո՛· ընդ հանուր ազգի
մարդկան յայտնեցեր մարգարէիւք· ը՛դ
ծագումն լուսոյ արեգականդ արդա-
րութեն։ Որք ուսուցին իսրայէլի՝ երկրոր-
դական քում տէրութեն գ· և յայտնի քա-
րոզեցին ը՛դ փրկութեն հեթանոսաց·
Եթէ գայ մեսիայ թագաւոր իսրայէլի։
Որք տաճարի նշանութեն ցուցին զար-
գանդ ս՛բ կուսին· ուստի տըւեալ եղև
մեզ հաց կենաց անմահութեն· զոր օրհնեն
անդադար երկնայինն՝ զինուորութեն քն։
ա Նրգասառեալ մարգարէիցն հրաշալի ձայ-
նիւ՝ անդադար օրհնաբանեն ը՛դ մարմնա-
ցեալն ի ս՛բ կուսէն· որ երևեցաւ մեզ ի փրկ-
կութեն։ Ո նեղութեն՝ և զչարչարանս յանձն
առեալ կամաւորապէս· ժուժկալեալ համ-
բերեցին վս՛ անուանըն քո· որ· Ներկեալ
քարոզեցին յաշխարհի ը՛դ ծագս արևու մար-
դեղութեն մարմնացելոյն ի ս՛բ կուսէն· որ։
ճզ Առաւագոյթ անձառ լուսոյ անքննելի
տէրութեն· յառաջագոյն հրաշացուցեր
զտեսողութեն մարգարէիցն· ի ջանելով ի
սուրբնս ս՛ծային՝ տնօրէնութեն։ Որք ը՛դ
տաճարը հաւատոյ հիմնեցուցին շնորհօք
ս՛բ

ծք հոգւոյն․ յոր եմուտ բանն ած եւ յԹ
նարփեան ձառագայթիւք․ իջանելով
Ա՛րեւեցաւ յաշխարհի ՔՍ ճշմարիտ մարդա
ցն․ Թէ պէտ քարոզեցին մեզ հրաւիրողքն
համագոյ հօր եւ հոգւոյն․ լուսաւորելով
զմեզ տխրեցեալս ածային տնօրէնութբ։
Ո՛ր զյաւիտենականն ընտրեալսն առաքեցեր
յաշխարհ նորա զմարգարէսն․ աւետարանել
զմեզ քո գալուստ անթարգմանելի տնօրէն
ութե՛ որդւոց շնորհեալ հաստատուն եկեղեց
ւոյ քո սրբոյ։ Ո՛րոց ետուր իշխանութիւն
բացատրել զինչուեմն քո յաշխարհ․ աստա
նօր կատարեցեր զմարգարէեցն ըզ տեսութ։
սոփ․ Ո՛ր ըզմահ գերի առեալ մահուամբ
ըզմահ կործանեցեր․ արձակելով զերամբս մար
դարէիցն յանդրստուեր քո հանգիստ․ սոփ․

Կանոն սրբոց Ոսկեանցն․

Ո՛րք զմարգարեցին տնօրէնութեան զն
մասունս ամենայն․ հաստատելով յերկ
րի ըզ գիր կենդանի հոգւոյն ըզ
հօր նորա խորհրդին․ երգով քաղցրութեն
հընչմամբ զածն օրհնեն սգոյք․ Ո՛րք զերկրա
ւոր մեծութիւն փառաց խառնեար կործեցին․

աղաւաւինն

մաքաւրենեցօվ ի յոյժ անմահ փեսային ան
ձաւ բանին արժանի եղեն. Երգ. Որք զը
րաւթեւ հօր իմաստութեան էին անեղին.
հաստատեցին զաթոռն սուրբոյն գրիգորի
թարգմանութեան նըշանագրութեն. Երգ.
Որք նորափետուր բանիւ զարդարեալք
պայծառացուցեցան. եկեղեցիք հոյակապան
եայց ի ձեռըն սուրբոյն սահակայ. Երգ.
Որք թագաւորաց ազգաց և ազանց գե
րագոյն ցուցին. արփիափայլ զերգըս հո
գևոր ընտրեալ դասուց վերին սիոնի.
անմատոյց լուսոյն երկրպագել սցուք.
Որ խորհրդեամբ հրշտակերտ լուսոյ փա
ռաց անեղին. նըկարագրեցաւ մեզ գիր
կենդանի աւրգանոտ մաքուր մեծին մեսրո
պայ. անմա. Որք զծածկեալ խորհուրդ
ևծ գիտութեան տնօրէնութեան յայտնեալ ծա
նուցին հանգոյն սուրբոյ մեծին մովսէսի.
անմա. Որ յօրինեալ կ հրշտակերտ սերոյ նը
ուաքէլոցն՝ ողբերգաբար ի ձեզ էացու
հոգի շնորհաց բըղխումն անսպառ. ան.
Որ երկրպագումք նը լուսաւորչէք տանըն
թորգոմայ. հաստատեցեր զեկեղեցիս հայ
աստանեայց. զորս իմաստնոց ի մեզ ծագե

ցով.

րով · մաղթանօք սրբոց քոց Քրիստոս խնայեա ի մեզ·

Սքանչելագործ Տէր · որ ցուցեր ըզ սքանչելիս քո սրբի մարգարէն · Օրհնեմք ըզ քեզ Տէր Տէր հարցն մերոց · Որ ի ձեռն երանելի վարդապետին առաքեր ողորմութն ազգի մարդկան · Օրհ · Որ սովաւ լուսաւորեցեր ըզ տիեզերս · սրբոյն բարեխօսութբ պահեա ըզ մեզ · Օրհ · Ի՛զ Տէր ·

Ի՛մեծամեծն գործք քո և ամենայն արարածք օրհնեսցեն · Տէր և խոնարհք սրբութեան գովեսցեն · և անուանեալ է բարձր արարեալ ըզ նա յաւիտեան · Հրեշտակ երևեցաւ իւրեանց · և վարս ունէին յոյժ հաւատոյ կան · յիշեսցուք ըզ մեզ անդադար երանելի սուրբ վարդապետ · որ ընդ հրեշտակս օրհնես զնա յաւիտեան · Աղօթող եղեր պատուիրանաց սուրբ հոգւոյն · և աղօթեցեր ի հաւատքն հրապարակին · կատարեցեր զառաքինութի · և փոխեցար ի հանդերձեալն յաւիտենից · Ի՛րդ եկայք ամենեքեան միաբան · տօնեսցուք օրհնութն ձրդնութեն զերանելիսն · զի նմանեցաւ նորա · և փոխեցաւ ի կենդանին յաւիտենից ·

Որ ըզ շնորհս աստուածային ի վերուստ

ընկալ

ի ջեռաւլ յերկնից· պարգևեցեր հիւսիսոյ
կամնացս· ի ձեռըն տ՛ր վարդապետին· աղմ
ջանօք սորա ողորմեա մեզ ամստուած։
Որ զանմարմնոյն պարունակօղ բանին ըզ
գրաւորական զիմաստ հոգւոյն շնորհե
ցեր որդւոց Թորգոմայ· յայտնեալ տես
լեամբ ի ձեռըն ն՟ր վարդապետին· աղմ։
Որ զգիտութի քո զերկնային՝ և զհոգևոր
զիմաստութի· առաւտապէս ծաւալեցեր
յեկեղեցիս հայաստանեայց՝ ի ձեռըն սըր
բոց Թարգմանչացն· աղմ։

ա Ընձառեալք շնորհօք լցեալք ի յիշատա
կի ս՟բ վարդապետին· խնդրեմք ի քէն
տ՛ր· կեցո զանձինըս մեր։ Ու ըզ ծընդ՟ունե
սըրբոյ վարդապետին՝ ընկալցուք ի սիր
տըս մեր հաւատով· բարեխօսութբ սորա
տ՛ր։ Պսակաւորեալ է անմարմնական բազ
մութբ· Եւ ի սըրբոյ հոգւոյն է պըսակ
եալ· ի ձեռըն սորին բարեխօսութե· տ՛ր։
ժ Սըրբանեալ է մօ՛սէսի տ՛ր վարդապետ
մկ բերբեր վ ըղ գիր օրինաց ի հայաստան
աշխարհս· որոց մեք վ լուսաւորեցան
ամ ծզգ որդւոց Թորգոմայ։ Ո՛ անկե
ղեան արժանաւորեսցուք կալ ի սենեական

փառաւքա

փառաւորութեան. և ընկալեալ ի պատուա-
մեր կենդանիս տայր երրորդութեանն բա-
նական. որոց մարմնով լուսաւորեցան ծնդ-
որդւոց յանկօրդ. Արդ աղաչեմք զՔս
քոյին հնորութիւնդ ... ի վերջ անպետ. բայ
րեխօսեալ ... հայր երկնից վասն
քոյոյ տօնողացս. քանզի քեզ մարմնով լու-
սաւորեցան մանկունք մեր եկեղեցւոյ.

Կանոն աշխոյն ցանկօրէ ... հայրապետին.

Ծագեցող և մեզ հայրապետ Ներսէսն մեծին մօտեալ. բարձող խաչին պարծանաց ընդ դիմամարտ հան դիտես զՔս որ նորին բարեխօս առ հայր յերկինս վասն մեր. Նահատակ մեր հոգւոյդ յանապատէ կոչեցար. առ ևր պատիւ մեծութեան Ներսէսն մեծին յօժան նու. երգեալ կցելով ընդ վերնոցն. զՔս քեզ. Կարօղ եղեր զօրութեամբ զար մանագործ նշանիւք. Ներսէսն մեծին պետորոս. հովիւ շնորհեալ յայն ընտրեալ հօտին Քի. զՔս քեզ. գ.կ ղե

Սերամ խաղաղ զօրք երկնից ընդ քոյ մեծի ... զօրութեան. որ ի մարմնի կառուցար ԱԾ ժա

Ներսէսն

Նըման վերին զաւրութենացն. ըզ քեզ գ.
Ի ըզ խմբմամբ քո որ անտամասուաց կենագործ
ծէիր ըզ մեռեալս. Նըման փրկչին յե
կենագործողին ըզ Ղազարու. ըզ քեզ գ.
Այլ մեզ ձայնիւ ցընծութեամբ տօնեմք զքո
Տ՛ր զյիշատակս. պատուեալ վերկոյ Տ՛ր
Տ՛ր հայրապետըդ յակոբ. ըզ քեզ գ.
Յանձն առեր զչարչարանս վասըն նոյ
եան տապանին. ի հրեշտակեն ընկալար
ըզ փայտ փրկութեան աշխարհի. ըզ քեզ գ.
գձ Սուրբ ես Տ՛ր և ի սուրբս հանգուցեալ.
հ բարեբանեալ ի վերին զօրաց և ի սըրբ
բոց քոց. Տ՛ր Տ՛ր հարցըն մերոց.
Զարժանահաս մահտարաժամ ի ցասմա
նէ քում հրամանի. բարձ ի մէնջ բա
րեխօսութեամբ և աղօթիւք սըրբոյն յակո
բայ. Տ՛ր Տ՛ր. Ի քէն հայցեմք զօգ
նութիւն ամենայն երրորդութիւն. օգնեա
մեզ ի նեղութեան մերում. բարեխօսու.
գ Ի զՏ՛ր օրհնեցէք. Օ քրիստոս թագաւորըն
յիշատակի սորա բարձր արարէք յաւի
տեան. Ո՛ր ընտրեաց զերանելի ըզ հայ
րապետն. ի լուսաւորեն զմանկունսն նը
ւկեղեցւոյ. զՔ՛ս Թա. Ո՛ր բաձկարա
բած

րածս հայցմամբ խնդրելով ի տեառնէ զո
ղորմութին. և առ ղեքի տէր ըբժշկութեն
բղխեալ ի հայաստան աշխարհի. զ՞ջ՞ս
թա. Որ ի հրանիւթեցն սպասաւորելով
զորհնորեցոյց ըզ թագաւորն. հովուեն
քաջ բանաւոր հօտի և բժշկիչ ախտա
ցելոց անձանց. զ՞ը՞ս թա.

Երկըրպագեմք առաջի տերողական նըշ
խարաց. Ծըգնայ որոյնջի և պատուական
վըկային. որ եւ պարծանք աշխարհի եւ
բարեխօս վասն մեր. Ո՛վ ձըգնութեանըս
սորա առ քեզ ունիմք բարեխօս. և ան զա
չեմք սովաւ հրաշագործեալ յերկիր ըզ
բժշկութիւն հիւանդաց. որ եւ պար.
Ծընծութեան տօնեցաք ըզ յիշատակըս
նորա. հաւատացեալ ժողովուրդք ի փա
ռըս ամենազօր տէրութեան. որ եւ պար.
Մոլորեալ հաւատոյ և պարծանք նը
նեղեցելոյ. և հովուեալ քաջըն թագ երկնա
ւոր հօտապետին. յառաջելականն աթո
ռըստար ծըրանեալ նը հայրապետ. Սարգա
ւագ լուսափայլ. և լուսաւորիչ տիեզերաց.
սիւն լուսոյ ըզ գործութեն կանգնեալ ի մէջ
հայաստանեայց. յառաջելա. Խորանիւթ

թորու

բարունակ և բարեխօս առ Տէր վասն մեր․
բարեբանող բանին կենաց՝ և պարծանք
եկեղեցւոյ․ յառաքելական․

մկ Հայրապետ սուրբ և առաքեալ Քի՝ և ընտրեալ
յորովայնէ․ սքանչելագործ վկայ՝ և
պարծանք ազգի մարդկան․ առ Քս բա
րեխօսեա վասն մեր քո տօնողացս։
Հովիւ հոգևոր բանաւոր հօտի․ լուսա
ւորիչ տիեզերաց սիւն լուսոյ կանգնեալ
ի մէջ եկեղեցւոյ․ առ Քս Հաստատու
թիւն հաւատոյ պսակ ի գլուխ եկեղեցւոյ․
պայծառ քարոզ տիեզերաց՝ և պարծանք
ազգի մարդկան․ առ Քս։ Ի տաճարի
քում սրբութեան երկրպագեմք քոց նշ
խարաց․ փառաւորեմք զօր յիշատակի կա
տարման քոյ հանգստեան․ առ Քս։

գկ Որ յանապատէ կոչեցար յառաքելական
ձչ աթոռ բանիւ սրբոյ յակոբ․ բարձրացուցեր
զեղջերս սիօնի ճշմարտութեամբ մա
ամբ նոյեան տապանին։ Որ արդարու
թեամբ և լուսով քո փայլման նոր արեգա
կան պայծառ քան զարփին վառեալ զօ
րութեամբ յառնել ի հրաշ պատմութիւնս։
Որ միայնացար սրբութեամբ ի լոյսն մաքուր

ու՛

որպէս զանմարմինսն. զմրմռացուցեր ըզ
գործս մեղաց նա հնազանդեցեր զարարածս:
Որդ. աղաչեմք ըզ քեզ հայրըդ գթած.
և հոգի բարի. մաղթանօք հայցեմ
առ տէր վս եկեղեցւոյ. միշտ անշարժ
պահել յաւիտեան:

Կանոն մանկանցն ԲԵԹՂԵՀԵՄԻ.

Այսօր անմեղ մանկունքն ի տղայա դձ
կան նահատակք. նախանձու հ
ձայն չարչարանօք վկայք եղ-
են քո մարդեղութեան. տէր ած հա՛ր ղը
ցըն ըմերոց. Պսակաւորեալք ի մօրէ նորաբող
բոջք ի հասակ. նահատակեալք ի պա-
տերազմի. և ընկալան ըզ չարչարանս. վա-
սըն քո համբերելով տէր ած. Որդ. բա-
րեխօս առ քեզ ունիմք զերանելի սբ նա-
հատակսն. որք վասն քո չարչարեցան՝ ի
բեթղեհէմ նահատակեալք. վասըն քո հա.
Րզ տէր որ հնազանդեցէք Ողորմութ. ամ յի գ
շատակք սոցա բայց. աղաչեմք ըզ նա յա-
ւիտեան. Անմեղ անտուն նահատակք ի
տղայական երամից. սուրբ խորհուրդ եղ
եալք ի գերեզման մարդըն կատարեցան. Ժողո.

Նահա. որ

Բանաւոր դառնինք ի տանէն եփրա-
թայ. որք մատուցան նր պատարագ ի
հերովդէ ոմն զօրեղ ի կայսերնէ. ժողո:
գձ Այսօր տղայք ստնդեայք կոտորեալք
ա ի հերովդէ այ. եղեն ճշմարտ վը-
կայք ծննդեան քո տր. բարեխօսու-
թբ սոցա փրկեա զմ ողորմեա: Այսօր
կատարի բան մարգարէին որ ասէր.
Ձայն գուժական ի հռամայ լալումն ող-
բումն եւ աշխարումն. բարե: Որ ամղկեցաւ
բեթղեհէմ հեղմամբ արեան նր տղ-
ղայոցն. բերկրեցաւ եւ հանգեաւ անուշա
հոտ պատարագօք. բարե:
ա Այսօր ընդ դաս հոգեղինաց երկնաւոր
զօրացն. վերաբերեալ տօնեմք զյիշատա-
կըս սրբոց մանկանցն. որք կոտորեցան
ի բեթղեհէմ. եւ դասեցան ի դասս վերին
զուարթնոցն: Սրտմտեալ հերովդէս
ցասմամբ մեծաւ եւ սպառնալեօք. քանզի
ձայն լսեալ զարքայէն ի բեթղեհէմ
հրեշտակաւն. զարհուրեալ դողացաւ ի նո-
րածին թագաւորէն: Նա բարկութեամբ
զայրացեալ առաքէր ի բեթղեհէմ. եւ զա-
նօրէն ըստ հրամանըն պատուիրէր զօրացն
իւրոց.

իւրոց. կոտորեցէք սատանայորդք ըզ նո
րահաս մանկունսն. Ով փութացեալք
զինուորացն յարձակեցան ի Բեթղեհէմ.
եւ շուրջ պատեալ անօրէնքն կոտորեցին
յերկեմենից եւ ի խոնարհ. խառնեցաւ ըզ
կաթըն ստեանցն ընդ արեան մանկանցն.
Խայտային սուրբ մանկունքն որպէս զգա
ռինս ի մէջ հօտից. զի զվարդագոյն
ծիլս իւրեանց փոխադրեցին փրկչին
արեան. վրէժխնդրեալք ընդ զուարթութեան
դիմեցեան ի քրիստոս. Իսկ որդին
միածին անժամանակն ծնեալ. ըզ վը
ճիռ շարաչար մահու ածեալ ի վերայ հե
րովդէի. եւ զանձինս սուրբ մանկանցն նն
թադրեաց ի դուռն արքայութեան.
Ծրանեալ սուրբ մանկունքն որք քաջ
նահատակք եղեն զանձինս իւրեանց
ի մահ. փոխանակ որդւոյն Աստուծոյ.
Որ դիակունք սուրբ մանկանցն որք ըզ
ծաղիկ նորածնեաց հարեալ ի կարկուտ
. եւ անկեալ ի սուրբ Բեթղեհէմ. Որ հո
գիք սուրբ մանկանցն որք զերամս աղաւ
նեաց թռուցեալք յերկինս. եւ
դասեալք ընդ զուարթնոցն երկնից.

Սանօն

Կանոն Սրբոց Հրեշտակապետաց Սերովբէին և Քերովբէին և ամենայն երկնային զօրաց.

բկ

ղլթ

Որ յանէից ստեղծեր զպաշտօնեայս
քո ի հրոյ կիզողն. հուրդ անեղա-
կան ընդ նոսին օրհնեմք զքեզ
մեք հողեղէնքս։ Որ բանիւ գոյացուցեր զիմ-
նեակ գամուրս հրեղինաց. ընդ իսկզբանէ ը-
նոսին գովեմք զքեզ և մեք հող։ Որ արարեր
յոգեր իմանալի զհրեշտակս քո. հոգի ի տյ
ընդ

ընդ նոսին բարեբանեմք ըզ քեզ եւ մեծ(ա)ք հօ:
Ընդ ադամար յերկինս օրհնաբանօղք հրէն
երկնաւորք զօրք լուսեղինաց· բարեխօս
լերուք ընդ մեղաւորացս: Քաղցրաձայն
երգով գոհաբանօղք որդւոյն միածնի·
դասք հրեշտակաց· բարեխ: Ընդ լուսելէ
հընչմամբ բարեբանօղք հոգւոյն ճշմար
տի· հոյլք հրեղինաց· բար: Սրբեք սըր
բեան ձայնիւ փառաբանօղք միյ երրոր
դութեն· գունդք սերոբէից· բար:
Անսկիզբն հայր առաջին լոյս անճառ գկ
ելի· որ ի լուսոյ լոյս ներգործեալ զխնամն հ
լնաց գոյակն· ըզ քեզ օրհնեմք մեծ
հայրցըն մերոց: Անսկիզբ ցըդ հօր էլ լուսոյ
լոյս ծագումն որդի· որ արարեր ի պաշտօն
փառաց քոց զհրեղինացըն զօրս· ըզ քեզ:
Ահօրէն բըղխումն փառաւորեց որդւոյ հօ
գի դ անճառ· որ ըստեղծեր իյորդիս կատա
րեալ զհոգեղինացըն դասս· ըզ քեզ: Ըզ գ
տէր օրհնեցէք բարձր արարիչ մք զնա
յաւիտեան: Երկնային զօրութիւն հրեշ
տակք եւ հրեշտակապետք· վերին պետու
թիւնք բարձր արարիչ մք ըզ հայրն
երկնաւոր: Անմարմնոց բազմութիւնք իշ

խանութիւնք զօրութիւնք. անմահ տէրու
թիւնք բարձր աթոռք երկնաւորք զքեզ թա
գաւորն։ Վեցթեւեան սերովբէք քառա
կերպեան քերովբէք. աթոռք անեղին մն
բարձրաթոռք երկնաւորք զՀոգիդ Քր շնորհիւ։
դձ Սբ ի հրեղէն զօրաց երկնից փառաբա
ռ նեալ աստուած. որով զերկնային անմարմ
նական ամենայն ընդ շնորհս հրեղէն յօրդեա
անդամայ. անձանչանօք ասցեմ օրհնեալ մեզ
աստուած։ Արարեալով հողեղէնացս ան
հիւթականքն ի ձեւ մարմնոյ. որք եւ ծա
նուցին մարդարէին ընդ խորհուրդ քոյ
դաւանութեանդ՝ բազմապատիկ տեսլեամբք
օրհնաբանելով. ասել։ Ողջացեալք տնօրէնու
թեանդ քոյ անտեսանելիք անուանեցան դաս
բերել եւ միաբանել. անմարմնականն դասուքն
խորհրդոյ յերկրէ սպասաւորելով. ասել։
ա Ողորմած արքայիդ անմարմնոց աթոռք.
բազմաչեայք քերովբէք սրբասացք ձայնիւ
սրովբէք. անաղջին յերկնից սուրբ քահանայա
պետք. բանին խօսք լերուք ան տէր վասն
նշխարաց։ Արարչին փառօք բա
ձող տէրութիւնք. անսայթաքելի զօրութիւնք
վեհագոյն իշխանութիւնք. Երկրորդին

դասուց

դասուց քո հանապազապաշտ տէր · բարեխօս ։
Գ. Երամագլխոյն եկեղեցւոյն պետութիւնք վերին ։
հրեշտակապետի տէր երկնաւորացն՝ հրեշտակաց
կարգ զինուորութեանց երրորդի յերկրի նոյն
քո հանապազապաշտ տէր · ձեռն համօրէն ձայնեմք
երգեմք ընդ փառս ի բարձունս ։

Երկնաւորաց հօտ ընտրեալ · զոր հովիւն սա
ւորն քաջ թողեալ յերկինս · եւ եկեալ ի խնդիր եղ
դիր զմեզ մոլորեալս գտցէ · որով լցեալ զթիւ մի
հարիւրորդին անդր ուրախութեան ի յեր
կինս երկնաւորացն · աղաչեմք ընդ ձեզ
բարեխօս լերուք առ տէր վասն քաւու
թեան մեղաւորացս մերոց ։ Տեառնապետք ամե
նայնին · խորհրդածուք խորհրդոյն աստուա
ծոյ · որք իջեալք ընդ միածնին սպասաւո
րել տնօրէնութեանն · ի ծննդեանն աւե
տաւորք հովուացն · եւ կանանցն իւղաբե
րից կենաց քարոզք եղէք կենդանւոյն յարութեան · Առ
Պահապանք աշխարհի բանականք տեառն
ջուր ըն զեղ զերկրաւորաց որ կէք · բարեխօսեմք անդադար
մարդկան՝ միջնորդք մահու եւ յարութեան ·
միք ... եւ զամբարիշտ ... ծք որք կան ... ք
առաջի ատենին ... երրորդութեան · Առ դկ
Այսօր ուրախացեալ ... եկեղեցի ... ։ ձձ

տօնէ

տօնէ խնդութեամբ զտօն վերինն երուսա
ղեմի. սրբասաց ձայնիւ փառաւորելով
զՔս. Այսօր համաձայնեալք որդիք
սիոնի երկրայնոյ. տօնեն զուարձանան
որդւոց անդրանկաց վերնոյն սիոնի. սրբ.
Այսօր դասք անմարմնոցն երգսաւորեալ
պարեն ընդ մարդկան. զերգս հոգե
ւորս անմահ փեսային յառագաստ. սրբ.

Կանոն սրբոյ [illegible].

գձ Այսօր սրբոց հայրապետացն ժողո
ա վեալք ի միասին. եղեն հաս
տատութբ զհիմունս հաւա
տոյ. ի վերայ հիման առաքելոց եւ մարգարէից.
Այսօր զբանն իսկ զբանէ քարոզեցին
սուրբ հայրապետքն. յառաջ քան զյաւիտեա
նս ի հօրէ ծնունդ անճառ. արարիչ գո
լով յաւիտենականաց ընդ հօր էակից հոգւոյն.
Այսօր զհոգին ճշմարտութեան դաւանեցին
սուրբ հայրապետքն. ծագումն առ ի հօրէ յա
ռաջ բղխեալ անհատաբար ընդ նմին յա
ւէտ մշտընջենաւոր փառակից որդւոյ.
Ժողովեալ սուրբ հայրապետքն հրաւիր
մամբ հոգւոյն սրբոյ. վերընստին հաս

 տատեցին

տատեցին զառաքելական քարոզութիւն.
ի վերայ վիմի հաւատոյ հիման որ եկեղե-
ցւոյ. Որք զինու հոգւոյն սրբոյ արիա-
բար պատերազմեալք. վանեցին զընդդի-
մամարտ մոլութի հերձուածողացն. որոց
հովուերք քաջք հերքեցին ըզ գայլսն ի
հօտէ գառանց. Սա և զհաւատոյս ճշմա-
րիտս սբ երրորդութեան՝ ընդ հանուր քա-
ղաքեցին յեկեղեցիս ուղղափառաց. հաւա-
տալ ի հայր և յորդի և յամենասուրբ հոգին.
Որ էիր յառաջքան զյաւիտեանս անս- Հ
կիզբն որդի. ի յերկնից կամաւ հօր իջեր
ի փրկութի աշխարհի. օրհնեալ ես տր
ած հարցն մերոց. Որ զանճառելի
ծածկեալ խորհուրդ անպարագիր ածու-
թեան՝ հարսին եկեղեցւոյ ցուցեր ի ձեռն
որ հայրապետացն. օրհ. Որ իմանալի
ածային ծագմամբ ի շնորհաց հոգւոյդ լու-
ցեալք. լուցին ըզ տիեզերս հաւատով եր-
րորդութեանդ. օրհ. Զտէր օրհնեցէք Փ
և բարձր արարէք ըզ նա յաւիտեան.
Վկայք լուսաւորեալք ժողովուրդք հե-
թանոսաց. ի ձեռն լուսափայլ բղխման
յորդառատ վտակաց բանի երանելի հայ-

րապետաց

րըմպետացն. օրհնեցէք և բարձր արարէք
ըզ հայրըն երկնաւոր։ Որք զանհասանելի
տնօրէնութիւն նորգործեալ բանին յաշ
խարհ. ծանուցին տիեզերաց անհասգոլով
արարածոց. օրհնեցէք և բարձր արարէք
զՔս թագաւորըն։ Որք հրաշալի զօրութե
հոգւոյն սըրբոյ ըզ խաւարըն անգիտութե
յաշխարհէ փարատեցին. և ուղիղ հաւա
տոյ հիմամբ հաստատեցին զեկեղեցի. քա
հանայք և պաշտօնեայք օրհնեցէք. և բա
րձր արարէք զՔս զհոգին ճշմարտութե։
բ Լուսաւորեալն ճառագայթ. որ ի հօրէ
մեզ ծագեցար. և լուսովըդ քո լըցեր
ըզ տիեզերս՝ ի ձեռըն սրբ հայրապետացն.
աղօթիւք սոցա քրիստոս ողորմեա մեզ։
Որք անբաժանելի ըզ միութիւն երրոր
դութեան. ընդ հանուր քարոզեցին ուղ
ղափառ դաւանութե. աղօթիւք։ Նոյն
զանճառելի տնօրէնութեանդ քոյ խոր
հուրդ. ուսուցին ազգի մարդկան դերա
դոյ քան ըզ բնութիւն. աղօթիւք.
գ Հանդիսացեալք ընդ երկնայնոցն այսօր
տօնեմք ըզ յիշատակ սրբ հայրապետացն.
որք զաստուածայինն առաքելական ընկալեալք

շնորհաց

շնորհաց բաշխումն. ընդ հանուր ծառայ
լեցին յեկեղեցիս սրբոց. Օրհնեցէք
ըզՏէր ընդ անմարմնոցն դասս։ Որք
բանիւ զանձաւորելի տնօրէնութիւն բանին
Հօր քարոզեցին. և լուսով իմանալեաւ
զարդարեցին ըզտիեզերս. ի շնորհս
պանծալի երկնաւորի պարգևացն. Օրհ.
Որք զանձնաւորն զէութիւն բղխեցելոյն
ի Հօրէ Հոգւոյն սրբոյ դաւանեցին. և
նոյնանգոյ բնութեամբ Հօր և որդւոյ Հաւա
սարեալ. անորոշ բաժանմամբ Համագոյ
միութեամբ. Օրհ. Այսօր անպատում գերա
զարդեալ փառօք պայծառացեալ է եկե
ղեցի բարձրաձայն Հնչմամբ աւետարանին
չորիցն սիոնի. յաւանդատ Հրաւիրելով
զմանկունս երկնաւորի փեսային. Օրհ.
Այսօր երկնայինքն ընդ մեզ տօնախմբե գձ
լով զյիշատակ սրբ Հայրապետացն. որք ձշ
լուսաւորեցին զՀաւատոյ մանկունս սիոնի.
և ընդ Հրեշտակացն դասս վերակարգե
ցան։ Այսօր առաքելոց և մարգարէիցն
դասք. տօնակից գոլով դստեր վերին սիո
նի ծ յիշատակի սրբ վարդապետացն.
որք իմաստնոց նոցին խորհրդ յայտնեցին
զխորհուրդ

զխորհուրդ. Այսօր քահանայք և պաշ-
տօնեայք նր եկեղեցւոյ վերապատուեն
զյիշատակ նր վարդապետացն. որովք
զարդարեցան երկնային շնորհօք. եր-
գեն ընդ նոսին զփառս յաւիտեան.

Ով հրաշալի նախահարք մեծ շտ յայտ զԹօղք
ի մարտն. որովք գոհամարեցայք ի նի կերպ
գովամար. դա աջ երջանիկ դիտողա
ցդ եղբարանից. որովք մաքրեցիք զորմն
ապականի է. սահմանեցիք տառից
կանոնական համանգամայն ազանց.

Դեմի ես յայնմ ատենի բան ծագեալ ի
հորէ. դաւանի ծննդ և ոչ արարած.
մի շտ համագոյակից ընդ հօր և հոգ-
ւոյն. և լուսազարդ բանիւք հերքեալ
զհերձուած ծս. նր զօվեցին զարիոս և
զաղանդն իւր պիղծ. Որմաս անիծից կեր-
կին ընձիւղեալ մակեդոն հայհոյիչ. դայլ
ապականիչ յարձակեալ. խոտ զխողէր
զընտիր [illegible] ի հօտէ գառանց. և դահավէժ
ցընդ [illegible] խարդաւանեալ ի վե հն.
նր զօվեցին զմակեդոն զհայհոյիչ լեզուն.
Նա իսկ իյեզանեալ համդիսին հերքեցին
զչար հերձուածսն. և դաւանեցին նր

զհոգին.

զՀոգին. Մե ըղ ի հօրէ էակից որդ-
ւոյ և կենդանարար ազգաց բոլորեցուն-
ունց. Նորոգեցին զմեզ. Իմանըն թանձրա-
նալ ի մարմնի մարմնանալ անմարմինն. միա-
ցեալ ընդ նմա թէ ի յերկուց. ... խոստով-
եալ ի վերնայն քահանայութեան խաչին. և վերա-
ցեալ ի թագաւորանէ անապական ... ն. Նորոգ-
վեցին ընդ նմա ... և զաղանդն իւր պահելով.

Տօն սրբոյն է Գնդոբեանց հայրապետին.

Որ հրաւիրեցեր զյառաջագոյն ընտրեալ դծ
սըն ի սկզբանէ աշխարհի. ի հարսանեան
աննման կանն. կոչելով յուրախութիւն ընդ-
բաժանելոյն յաւիտենական զանսուած անզ
գեացն. աղաչանօք սորա կեցո ըղ մեզ
փառաց թագաւոր. Որ յայթուըս քերո-
բէականըս վերանորոգեալ հանգչեիր որ
դի աստուածոյ. համբարձար խոնարհութե
բանն ի դիրկըս յորդւոյ աստուածոյ. աղ.
Որ ըզ բաժակն անմահութեան սիրոյ քոյ ար
բեալ երանելոյն ի գնտանի. որպէս ցոր
եան աստուածային զարգանաց մանրեալ
ժանեօք հաց նոր գոյացեալ աստուածոյ. աղ.

Տօն սրբոյն յօհաննու աւետարանչին.

Որ յանբօսէ ի հօրէ ընկալեալ ըղ հո դկ

 գի

զի՛ գի՛տութեն. ով երանելի տէր ս՛բ յօհաննէս.
և լուսաւորեցեր զ ածային բանիւ զեկե
ղեցի ս՛բ. մաղթեա փրկչին զթողու
թի մեղաց մերոց. Որ անապական բանին
քարոզ կոչեցար բերան ոսկի. յորմէ աղբիւր
կենաց հոսեալ. ա՛ռբուսուցանելով քաւա
վրտակ բղխմամբ զրդ հանուր տիեզե
րաց. մաղ. Որ յանձանձելին մերձեալ ի
լոյս հուպ երրորդութեն. ով երանելի տէր
վարդապետ. այսօր տօնէ եկեղեցի ըղ
հանգստեան քո սր զյիշատակս. մաղ.

Ճ որոչան եօրդանէի հայրապետի.

ատ Ուսումնապայծառ մն ի մանկութե. լոյս եղե
եղ լոց աշխարհի հաւատածագող գովելի. լու
սաւորեաց զեկեղեցի ածային բանիւ երա
նելին բարսեղ. մաղթանօք սուրբ խ
մն խնդրե սցե ք զթողութի մեղաց
Բարեխօսս ծզծ մե ր ղինուորաց. համա խրա
բոզ ի հոգւ որ պատերազմ զմին. սի
հաւատով հաստատութե և անձնորդ մարդ
կան ի կեանս երանելին բարսեղ ոս. մաղ.
Որ ըստ անմարմնոց մ ցն ի մարմնի. քահանայ
ավարեալ առաքինութե ի մանկութե.
անի յսօր վերափոխեալ ի յերկնային

խորանսն

խորանսն՝ երանելեացն բանսիրելոցս․ մաղ․

Տ սրբոյն գրիգորի սքանչելագործին․

Որ լուսով ածային բանիւն զարդարեցեր զեկեղեցի․ եւ զխաւարն անգիտութեան հալածեցեր յորդւոց մարդկան․ ո՛վ տր սբ գրիգոր՝ բարեխօս լեր վասն մեր առ միածին բանն հօր․ Որ զհամագոյ բնութեան միասնականն երրորդութեանն․ յայտնեցեր եկեղեցւոյ խոստովանիլ միութեամբ․ ո՛վ․ Որ զփրկչական տնօրէնութիւն մարդացելոյն վասն մեր․ ուսուցեր մեզ յերկուց նոր խառնութիւն սքանչելի․ ո՛վ․

Տ սրբոյն նիկողայոսի հայրապետին․

Միացեալքն ամենամրմինքն․ տեսանելով․ զերանելեացն նիկողայոս․ որ էր մարմնի վարս ըստասցեալ անհամեմատ մարմնաւորաց․ աղօթիւք սորա հայցեսցեք զթողութիւն մեղաց․ Ուրախացիր մայր սիոն․ եւ զարդարեա զքո զաւակունս ամենաշնորհապէս․ զի անմարմին բնակեալ այս յաղթեաց մարմնով երանելեացն նիկողայոս․ աղօ․ Աղօթանօք մեղուցելոցս հայցեմք ի քէն ամենասուրբ երրորդութիւն զի․ նորոգեսցես մեղաց

մերոց

մերոց աղաչանօք Նիկողայոսի․ ամէն։
Սըրբուհի մարիամ․ սափոր ոսկի և տա-
պանակ կտակարանաց․ որ ... ր զի վե-
րուստ զհացըն կենաց պարգևեցեր քաղ-
ցեալ ըմբութեան․ առ նա միշտ բարեխօ-
սեա․ վասըն քաւութեան մեղաց մերոց։

Տորոնան եփրեմի վարդապետի․

գձ Որ համանմանն մեծին եղիայի և յօհան-
նու մըկըրտչին․ յանապատի բնակեցար
հրեշտակական վարուք ձըգնեալ․ ի փշա-
բեր ոստոց ծաղիկ վարդից․ զանուշահո-
տութիւն քո բուրեալ կենաց ի կեանըս
փըրկելոց․ ով երանելի սուրբ եփրեմ մմ․
առ քս բարեխօսեա վասըն քոց տօնողացս։
Որ յերկնային վըտակաց հոգւոյն ար-
բեր ըզ հոսանըս շնորհաց․ որպէս ի վեր-
նատանըն դասք առաքելոցն ի հրեղէն լե-
զուացն․ զոր առատապէս մատուցանեալ
ծաւալեցեր ընդ տիեզերս յարբումն ոգւոց
ծարաւելոց․ ով երա․ Սի ծառատունկ
իմանալի ծառոյն կենաց որ զկոյզն ի քէն
պըտղաբերեցաւ․ որով կերակրեցեր․ և կե-
րակրես միշտ ըզ մանկունըս եկեղեցւոյ․ ար
քայութեան երկնից դըպիր․ և վարդապետ

հին

հին և նոր կտակարանաց. ով երանելի.
Ս(ուր)բ կոյսք լուսաւորեալք մանկունք առա
գաստի. աշակերտեալք սովաւ բանին Ա(ստուծո)յ ճշ
մարտութեան. ցընծութեամբ կատարեսցուք
ըզյիշատակ վարդապետին և եկեղեցւոյ.
որ զընծայս իւր կատարեալ այսօր վե
րափոխեցաւ յանձեռակերտ խորանսն ի յանդ
րանկաց հոգեւորացն դասս. վասն մեր առ
տէր Ա(ստուա)ծ միշտ բարեխօսել տայ. ըզ
քաւութիւն յանցանաց. Ուրախութեամբ փա
ռաւորեսցուք ըզ քրիստոս փառաց
թագաւոր. որ ընտրեցեր աստուածային քո
օրինաց քարոզ ըզ ս(ուր)բ եփրեմ. որ զհա
ւատացեալ արծաթ բանին ի քէն՝ անկ
ի սեղանաւորս յոգիս որդւոց մարդկան.
մաղթանօք սորա Տ(է)ր Ա(ստուա)ծ անդրանաւորեա
ըզ մեզ փառաւորել ընդ զերկրորդութիւն
յաւիտենականս ամէն:

Տաղ [illegible].

Որ ըզ հօր սիրոյ քոյ [illegible] բոլորեցեր
յոգիս [illegible]. [illegible]
տութեան երանելի և [illegible]. ընծա
յեաց զանձն [illegible] [illegible] կամաւոր. բա
րեխօսութեամբ սորա շնորհեա մեզ [illegible]

ըստ քաւութեան։ Որ զպարգաւորութեան քոյ
Քս տարածեցեր ըզ յոյս յաշխարհս։ որ
որում տենչացեալ է փափագեաց հոգւով
երանելին Օքսենտիոս։ ըզ բաժակն
արեան արբեալ ուրախութբ ընդ քեզ
մըկըրտելով։ բայց։ Որ ըզ լոյս փառաց
քոյ Քս ծաւալեցեր ընդ տիեզերս։
որով զլապտերն հաւատոյ լուցեալ երա
նելին Եւգինէոս։ հետեւեաց լուսաշա
ւիղ քեզ ի յերկինս արեամբ մահու։
բայց։ Որ զնշան խաչին քոյ Քս ետուր
մեզ զէն յաղթութեան։ որով զինեալ է
ընդդէմ մահու երանելին սբն Ովրես
տէս։ բացցի եւ պատարագաւ քեզ խաչակ
ցեցաւ։ բայց։ Որ ըզ բան կենաց քոյ Քս
սերմանեցեր յերկիր բանաւոր։ զոր ըն
կալեալ է պտղաբերեաց յինքեան երա
նելին Մարդարիոս։ Ի մարմնի անմարմնա
բար չարչարելով պսակեցաւ։ բայց։

Սրբոցն նահատակաց Եւստրատեանցն։

դ-կ Այսօր ընդ անմարմնոցըն դասակցեալ
պալատեալ եկեղեցի։ տօնելով ըզ յիշատակ
բիւրաւոր վըկայիցն։ որք ընթացան ի
վերջին նեղչին։ փառաւորելով զթա

գաւորըն Ք̅ս ։ Այսօր բանաւոր հօտքս
եկեղեցւոյ գաւազանաւ բիւրաւորաց ի վերայ
կայծականց բորբոքեալ բոցոյն զերծից
մանկանցն երգեն զօրհնութիւն ։ փառք ։
Այսօր կամաւոր քեզ պատարագ զան-
ձինս ընծայեսցուք ։ ի վերայ սրբութեան
սեղանոյ և ընկալ ըզ պտղաւէտս անմահա-
կանս ։ փառք ։ Այսօր ընծայէ եկեղեցի
զմանկունս աւազանին երկնաւոր փե-
սային ։ որք ընդ հրեշտակս երգակցեալք
ցնծութեամբ ։ փառք ։ Այսօր ժողովեալ
հաւատացեալքս մեք երրորդութիւնդ ի
տաճարի սրբութեան վկայիցս ։ խընդ-
րեմք զթողութիւն յանցանաց ։ փառք ։

[illegible]

Ցնծայ այսօր նոր եկեղեցի ։ յիշատա- Դ.
կաւ սրբոց վկայիցն ։ որք արեամբ
մարտիրոսացն ընդդէմ բռնութեան չարին ։
կատարեալք արեամբ վասն անուան նո-
րին ։ Սրբոյն սահմանադրութեամբ հայ-
րապետին ։ այսօր [illegible] նահատակեալ վկայիցն ։
զաստուածականութիւն յիշեցեալ բերելով
և զհանդէս մարտին ։ պսակեցաւ նորա
նեալ [illegible] ։ Տ[illegible]

[illegible]

ըստ լոյս ի տէր նախահաստատեալ հօր, յղ ի փորձ տանն
Ջանաց՝ և ընկալեալն ի քէն՝ զպայծառութեամբ կ
մաքրութին. պարգևեալ նոցա զանվախ
ճանն ընդ կենանս. Մաղթանօք հայց
մանէ մեր ի բ սուրբ փառաւորեալսն. ընկալ տէր զ
զմաղաչանս մեր. պարգևելով ընդ թողու
թեան մերոց յանցանաց. բարերար փըր
կիչ պարգևաց տուող.

դկ Մարտիրոսք և վըկայք քո ի ը սուրբ փառաւորեալսն.
որ ընդ չարչարանս յանձն առեր. և երկնայ
ին դասուցն եղեր դասակից. աղաչեա
զամ շնորհել մեզ ընդ կեանս անվախճան.
Սաստամուտ քոյ եղեր պըսակ եկեղեցւոյ.
և հետևօղ լուսաւորիչ ձանապարհին. և
յորդորիչ է գէտար ընտրելոցն ը քեզ սըր
բոց. աղ. Յընծուն եկեղեցւոյ ընտրեցար
ի հոգւոյն. և լուսաւորեցեր զորդիս թոր
գոմայ այսօր բերկրի ն հաւատացեալք.
և տօնեն ըզ ձըգնութեան քոյ զհանդէս. աղ.

Տ [illegible] օրհնելոյ.

դձ Որ յառաջագոյն յորջորջեալ յօրինակ միած
նի քոյ հայր երկնաւոր Տր. ետուր զլու
թիւն ի յեղեալ սրբութեան յօծումն օծե
լոյ. հեղ և յեղեղս յայս զերկնային քո

զշնորհս. Որ խոնարհեցար ի մեզ. Եւ զ
թափեալ անուն ծնեալդ աստուածածնի ցեղ.
խառնեցեր ով զաստուածութիւնդ ծնեալ ըզ մարդ-
կային առներ բնութիւն միութեան. Հեղեալ յիւղ
Որ ի վերնատունն ըստ ի ջանեալով յառա
քեալսն ծնունդ ծնելոց ծց. եւ ծնմամբս
այսու վերաստեղծեր նոքօք զհողեղէնս որ
դրս աստուածոյ եւ. Հեղ. Որ զարդարեր
սովաւ. ի հանդերձըս լուսափայլս եւ գեր
պայծառ ծնս. զհարսնացեալ եկեղեցի քո
սուրբ. մանկունքս սորա ընդ հրեշ
տակս օրհնեն ըզ քո զօրութիւնդ.
Ընթերցի մաշտոց. ի վերայ նորոծնելոցն.
Տէր ամենակալ. որ ամրացուցեր զմիա
ծին որդիդ. ի փրկութիւն մարդկան
հեղեր եւ զհոգեւորդ պարգեւս. Հեղ զոր
դեգրութեանն քոյ ըզ շնորհս յիւղըս յայս.
քեզ նուիրեալ. Որդի աստուածոյ.
Եւ թափեալ անուն. Ծնեալ քան զըն
կերս ուրախութեան իւղովդ. զոր հե
ղեր ի դասս առաքելոցն. Հեղ զորդեգ.
Հոգի Աջ շնորհի. Ծնունդ ծնելոց.
որ եւ ծննդեան ծնմամբս այսու ըզ մեզ
յորդ աստուածոյ շնորհեր. Հեղ զորդ.

Եւ ծննդեանն զկուսութիւն. մեծ ամենատուութե-
թեան. քեզ վերամբարձեալք ընդ սերովբէ-
ովբէն սրբասացութեամբ նոյն ոչ. որ զբարեաւ զմեծ
ծածկեալ խորհրդոյն. ի վերամբարձեալ լուցեալ ամ
վասն երգել յաւէտ քեզ փառս.

Տ. Տուաչեան ճանապարհին յորդորեալ շնչեան.

գ․ձ Մարգարէութեանց խորհրդին. անհաս անճառելիդ.
որ զմարգարէսն զվերին պետութեան ծնդ.
ի յառաջագոյն ամենայն յուսոյ լուսաւորեալ. զի
բարձան փառօք զգայտր հրեշտակաց.
Ընծայատուր զօրութեան սերովբէք զա-
դամ պատուեցեր ընծայակից ծն. և նազելի փա-
ռօք զգեստաւորեցեր. և դրախտին դա-
նի տեղի բերկրանաց. Զարշաւանօք քո
հր մեծանին նորոգեցան արարածք ամե-
նայն ծնն. և վերջին մարդն անմա-
հական. զմարգարէն ի զգեստ անկողոպ-
տելի. Ընծայեցին բանական հրահրաման.
որ հեղանի յաւէտ ի նոր վերջնական ծնն
հեղ և ի մեզ հոգեւոր ...
ընդ պատմուճանին զգեստ զինուորութեան
Զ... քում վայելչ սրբութեան. որ ընդ քե
ցառ ընդ վայելչութեան ծն. սրբութեան
փառաց ընդ մեզ քո ամենայն. պատե

 ըզ

ըզ մէջս մեր ճշմարտութե՛։ Որ զարար
չարչարելով բազուկըս քո տարածեցեր ընդ
դէմ մատնչաց ծց. համատանտեամ զբազուկս
մեր կարողութեամ նկի մբ. համբարձմամբ
ձեռաց ան քեզ միջնորդին։ Ի՛ նսմամբ
թագ ի գլուխ պատեացես ըզ միտս եւ ըզ
գայարամ ծնօ՛ խաչանին ուրարամբ ըստ
ահարօնի նկի. ծաղկեամ յօսկեթեն է
զարդ խորանի։ Ի՛ միից բոլորից տիրապե
տծ պետական ծն նախորտապատ սերով
զմեզ զգեստաւորեցե նկի ը. քուեմ նա խոր

հըրդոյդ լինել սպասաւոր։

[illegible]

Յայս յարգենուիրանաց ուխտի տըլն տա
ճարի. ժողովեալքս մասանանցս ի խորհուրդ դ.
պաշտման պաղատանաց յաւանջանկայ մը
նառարագին. խընկօք անուշիւք խունկ
մուեալ պարերմք ի վերնայարկ սրահըս խորա
նիս. ուղղու է ընկալ զաղօթս մեր ով բու
րումն անուշահոտ խընկոց տօչլինից եւ կինա
մոնեաց. եւ ըզ մատուցօղըս պաշտեա սըրբու
թե. մի՛շտ եւ համնա պահզ քեզ սպասաւորել.
բարեխօսութե մօ՛ր քո եւ կուսի. ընկալ
զաղաչանս քոց պաշտօնէից։ Որ գերագոյն

բարձ

քան զերկրէնըս պայծառացուցեր ո՛վ Տէր զեկե-
ղեցի արեամբ քով Քրիստոս. Եւ ըստ երկնայնոցն
կարգեցեր ի նմա զդասս առաքելոց մարգա-
րէից եւ վարդապետաց. այսօր ժողովեալ
դասք քահանայից սարկաւագաց դպրաց և
կղերիկոսաց. խնդրեն մատուցանեն մեզ առաջի
քոյ Տէր յօրինակ ըստ հրճուռմըն զաքարեայ.
ընկալ առ ի մէնջ ըզխընկանուէր մաղթա-
նըս որ զպատարագն առնէին զնոյն և զաբրա-
համու. բարէր խօսութեան վերինքոց զօրաց.
միշտ անշարժ պահեա զանթիւ հայկազ-
նեայս. Խընդա՛ յոյժ դուստր լուսոյ մայր
Տէր կաթողիկէ մանկամբք քով սիոն. զար-
դարեալ պըճնեալ հարսըն պանծալի երկ-
նանըման լուսաճեմ խորան. զի օծեալն
ածն է ընդ իւրեան անծախապէս իջեալ միշտ
պատարագի. Հօր ի հաշտութիւն մեզ ի քա-
ւութիւն բաշխէ զմարմին և զարիւն իւր Տէր.
վասն իւր կատարման Տէր տնօրէնութեան
շնորհել զթողութիւն կանգնողաց տաճարիս.

Շարական եօթնից խոստովանողացն.

ՃԺԵ Յաւուրս վերջին ժամանակի շինեցաւ իւր
տուն զեկեղեցի. հօրըն գըթածն երկնաւո-
րի իմաստութիւն բան և որդի. Եւ ըզ մար-
մին

մին իւր ի զենլն՝ զգենի մորթամանն ի լռութենէ լցո-
սըլ մին հրաշից ներգործողի՝ տուք օրհնու-
թիւն յամմի։ Որ և զծառայս իւր առաքեաց՝
ի խնամներլիօղն հրաւիրեաց․ զքաղցեալս ի
հաց մարմնոյ կոչեաց՝ զգինի՝ արեանն ետ
ծարաւեաց․ յայս կոչմանէս ապերախտեցաք
ազգ հիւսիսոյ հայաստանեայց․ այլ որ ըզ
հրաշս զայս ներգործեաց մեզ նորագոյնս յոյս
հաստատեաց։ Հաւատարիմ և իմաստուն
գրիգորիոս անուն արթուն․ նըման խաչին
մահուամբ որդւոյն չարչարանօք իւր ծը-
մարմնոյ․ զանգըլս հայոց կոչեաց ինոյն՝ ըզ
գանս և զհարուածս ետ խըստագոյ․ միայն
բանին հօր իմաստնոյ՝ տուք օրհնութիւն զօ-
րըք հրաշքուն։ Օծեալ մերոյ հայրապե-
տին՝ գրիգորիոս լուսաւորչին․ ղեւոնդեն՝
պատրիարգին՝ ի կեսարիայ հայք առաջին․
մեզ մարգարիտ բերին անգին՝ զնըշխար
սըրբոյ կարապետին․ այսօրըմ հրաշից ներ
գործողին՝ տուք օրհնութիւն ազգ հողա
ծին․ Նըման առուօղըն փըրկական՝ ի գալ
փըրկչին ի յորդանան․ Նոյն արուսեակն
արեգական՝ ծագեալ յաշխարհըս հայաս
տան․ գրունքը դըժոխոց խորտակեցան՝

 ոըք

ոգւք յինն աղնեանն տեղին ա անկան․ հոյլք ըն
դիւաց հալածեցան՝ հրեշտակք ընդ մեզ
դասակցեցան․ Իշխան սատանայ լուսաւոր
ջին՝ զնորշխաւար ոլորտոյ կործանեալ էին․ շուրջ
պարըսպեալ զեկեղեցի աշխարհին՝ շնորհօք
այլոյ ղամանն ծծողին․ մատ թըշնամիք
մի զօրացին՝ մի՛ հերձուածողք աղանդք
բուսցին․ յերկնից գայր ձայն տեառն թէ
հայցուածք քո կատարեսցին։ Մեր երջա
նիկ երկնահանդէս Գրիգոր անտոն եւ կրօ
նիտէս․ ի հողանիւթ ծընեալ զարմէս՝ դե
րազանցեալք ի բնութէս․ զհեզ պարգեւ
եաց Տր ըղձընդէս մեզ երկնային հրեշտակք
յերկրէս․ ի վերաշտալից մարմնոյ ախտէս
փարատեցէք ի խոցմանէս։ Ի միջերկրէ տա
նէն՝ յոգունց հայոց՝ տուեալ պարգեւք փա
ռաց․ վարժիչ կարգաց կրօնաւորաց՝ հարք
մի անձանց Գրիգորնաւորաց․ ծաղիկք բու
սոյ բանաւորաց՝ բժըշկական դեղք հիւ
անդաց․ Ի դիւական յայսոց շարաց՝ զմեզ
փրկեցէք ի փորձանաց։ Այլն լուսոյ հօր
միածին՝ ճշմարտութեան քարոզի․ պար
թեաջեանըն գրեգորի՝ պարգեւեցայք գանձ
կենդանի․ նոյն եւ նըշխարըն հոգեւոր մթա

 նադինեայ

նմա եւ նորին Տր մի՛ կորիցէ․ որո՛վ մարթիցէ վերջ
ող Հայոց է՝ յանցանց հոգւոյ մերոյ քաւեսցին
Ի՛ օթն աստեղեան երկնից կամարք՝ ծածկեա
թնելն կամարայքք․ Տէր գնողք մարթով իսկ
աստուածայինք մաքուրք հոգւով լուսոյ առ
Ձարք․ եւ կենդանացոյ բազմարաշխարհականք՝ առանձին
Հայոց ամուր պատուանք․ զՏէրն աղաչեմք
Տէր գնողք Տր հարք լինել անձանց մեր բարե
րարք․ Ի անձին զօրացն պատրաստական մար
տիւ Ը զօրքն Հայաստանեայց դուք մաղթեցէք
աղերս հայցմամբ՝ աղաչելով զՔս բանն․
վս յոյն հանգստեան Հայոց գտցեն կարապետ
սրբոյ Հայոցմանն․ այլ Հեղ զերկիրս այս տե
սասան զտեղի որբեանն Հեր հեղման․
Պարծեմք առ Հեղ Տր Նոյ հաստատեալ՝ հողանի
թեայ մարթնով հրեշտակք․ մաքրութեան Տր
եւ վր կայք․ որք՝ սրբոյ մահուամբ կատարե
ցայք․ յորդորք տանիս Հեր յիշատակ․ որբերան
սրբոյ Հեղման վրան․ առ Տէր լինել Քս
պատարագ․ պահել զմեզ մեղ շատ անվնաս նկ․

Շարական սրբոց առաքելոցն․

Աստուածութեան տեղեկացեալք․ հարցանէր
լո՛վ ըղդ մարգարէն․ ով եղջ Ի՛ լեառն ըն Տն․
կամ ով կացցէ Ի՛ տեղւոջ ընդ սրբութեն․

Մ․ Հա

Մ. հայ տեսանք ըզ սուրբ կաւէտ. լսաւըն դի
տակ և ըռնա կայրան. վըկայից որոց սա-
եալ զոր ղըրմունյայ փըրկչէն իւրեանց.
Աեք բարձին ըզ խաչս իւրեանց. խաչէ
ցըլըյն խաչա կցեցան. դըմեըով յօժարու
թէ ա ռ սատակիչսն. ոպ զգաստնա
ի մէջ դայլոց. Լոյն և զի նքն իսկ սե
անեմք. պըրբատիկէ սուազանին. յոբըս
գնին բամուրթէք ախտաժետաց. ա կն
ծունըով վերըստին ջուրցն յուզմն.
Մ. սատանօր նորոգեցաւ մեզ աւազ ըն
սըլոմայ. ի բանակ զաչըն. ըրոտից ա ռ
ի մերժել զախտս հոգւոց և մարմնոց.

Ը [illegible]

Է Ս արմինայէ է ինձ բան ըզ երգս
երաժըշտականս մեզ ձայնս. ողորմ
մ մ[illegible] քոյ հընչըլ մունք. ով երանելը
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] Օ [illegible]
ցանէ.

ցանկալի քո ծնընդեանդ ընդ մեզ մաս ըմբռնոյս բը
նութեան. իսկ դոյնութեամբ ու անուանել
գրեալ. ով երանելի տէր մեր ըն փառհան. որ
րս մեզ քրիստոս առաք. Ո՛րդոյ աստուածն
ըզ գամբաղս. սերովբէից անուն անոտանդ ի
պատրոութեն. իսկ քերովբէն մի սր
րբոյնոյ մեծ ծառեալ եւ ոգւոյս. ով երա
նելի տէր մեր ը փառհան. ընտրեալ մա յամ
գաւառաց. Որպէս ըզ քա բնահաստ կ
պատրաստեալ ի պատերազմ. կատարե
ցեր զըլթայցըքս արիւնդ յաղթեցըն
հարեալ ընդունեցր. ընդ մեզմ
մընաւորականն. ով երանելի տէր մր փա
հան. գովութեանց ի մշտենորգ

Տաղ ... ձայն ...

Ը՛ցեալ ամենայն շնորհիւ երանելի մր բկ
ծնընդեան տր ը գ դաւիթ. եւ անուն ...
չութեն քո եւ յերկինս. յուրախութեան
հրեշտակաց. եւ ընդ աշխարհս ամենայն
ցընծութեն մարդկան. Աստուածաքեղ անուն
քաջութեն յանապարհս ծընդութեն. ով
տր ը գ դաւիթ. յաղթեցեր թըշնամւոյն
խաչիւն քրիստոսի. լըցուցեր ուրախութ
ըզ տիեզերս ամ. եւ աղօթիւք ամենատեր երեր

մեզ

մեզ զօրավիգն։ Ս(ուր)բ տունս ըզ մարմին նոր ընդ
հոգւոյ քո մփրկանիս. եւ խաչին եւ որ
եամբ գնեցեր զոր քահանայուն. աւետեր իշխանու
թեան բարերարութեան՝ անզաշեամ զանըծ. զի փրկ
եսցե ըզ մեզ ի հաւրաւային կործանմանէ նա
Ը տէրունին չէրունին եւ յաւուրհետոյ.
բկ Յարմարաւոր բարերարն քաղցրը շնորհաւել
վերաբերութեամբ ծագի ... հաւատոյ. գեղ
վայելչութեան. զոր երկեղեցու՝ զըստղ
բերեալ ըզ քեզ ով ... ր կխրամկոսս. որ ընկա
զին զքեզ քրի սուրբ՝ բարերախեսեամ վասն
անձանց մերոց։ Ս(ու)րբ ... նոր մաք բար
պաշտեի որդի. եւ երկնաւոր համագոյաւորի
նա հաւատակ. քո ըսպանառազմ ... զի ... նո
ւորեալ հոգւով տղայ գոլով մարմնով.
մայրս ընդ անորէնան երգեալ պըսակեցաւ
ով ... ր կխրամկոս. որ ընկալ զին ըզ քեզ
Յով քաղցրութեան ծաւալեցան յանդա
ւանի ... ս ձեր. յորժամ պատուական ար
եանն ընդ քո ձեր հեղման յերկրի. երկնայինքն
ուրախացան ըզ ձեզ յինքեանս ընդ ունե
լով մայր որդւովք բերկրեալ ով ... ր յու
զի սա. սովորզծողին ըզ ձեզ քրի սուրբ
բարեխօսեցէք ... վասն անձանց մերոց.
Սուրբ

Մարդասիրին վասն մեր ծաղկեալ ի նորոգութեանց

բնութեանս մերոյ · լուսազարդեալ երեւեցար ով

Երանեալ ընդ կերպարանս · որ մեր բարեխօս

սեանք քո փրկել զհոգիս մեր · Նազովրեցի քաղաք

լուսաւորեալ հրեշտակաւ ընդ քո ոչ · որ

առաքեցաւ առ քեզ Նազարեթ · ամենայն

բնութեան գերագոյն սուրբ · որ Յովհաննու վասն

դաւթեան հայոց ողբոց զամենայն Տէր կենաց ·

պարգեւեաց ի քէն Երուսաղէմ մայր հաւատոյ

ամենայն · որ Պետրոս պատուական Երուսաղէմ ·

սոյն պարգեւ եւ կենդանացոյց · մայր որդւոյն բան

կրեալ այսօր ով Երանեալ, որ յաւիտեան ·

վն մեր բարեխօսեսցէ քրիստոսի փրկել զհոգիս մեր ·

Տ տաղ մեծ Նոր Երրորդութեան եւ Գ. տաղ ·

Որ յերկնային վերնային սուրբ երրորդութեան բհ

միասնութեան · Երկրորդ կենդանի գոյացութիւն լուսով

երկայք ուրախացուք · Որ որ վերնոյ քո

քաղցրագոյն բարեկենդան միանաւ · արժանաւոր

օրհնեալ լուսով ընդ քեզ խնդրողաց ·

Իսկ աստուածային հանգստեան · սուրբ մե

ծին միասնութեան · երկայք հաստատութեանս

լուսով երկրպագեսցուք ·

Տ տաղ սրբոց առաքելոց ·

Որք մարմնաւորեցայք կենդանի յաշխարհի գ

տաւթի

տուելթի աւանդելոյն թագաւորին. Եւ մեծայ
եւ հրով մաքրութեան ոսկի փորձեալ գը
տայք ի ընդունականն նորա հրեշտակաց. որով երա
նելի նոր ոսկեամանօք. բարեխօսեցէք
առ Տէր մաքրել զմեզ ի մեղաց մերոց.
Որք անհրաժեշտ դաւանութեամբ քարո
զեցէք զՔս ի դրունս թագաւորութեան.
մերկերորդ վզմեզ քաջ նահատակն իյա
կուռս եփրատայ. ի ծաղկազարդ վայելչու
թիւն. որով երա Որք անպարտելի մնացէք ի
հրապուրանաց որդւոյ թագաւորին. չար
չարեալք վասն քո ի. մրաքանէս խող
խողեցայք պատարագ ընդունելի. որով եր.

Տ[illegible] տօնին.

[illegible] Գեղեցկեմք զքեզ Տէր բարեխօսութեամբ սրբ
բոց նահատակաց. որք նահատակեցան ի ձեռ
կամաւոր պատերազմի. յաղթողք դըլու ն
ընդդէմ թշնամւոյն. բարեխօսութեամբ
սոցա Քս խնայեա ի մեզ. Որք անեն զ
սպառազինութեն զհաւատոյ հաւատոյ սըր
տից լուսեղանց. եւ ընկալան ի գլուխ զսաղա
ւարտ փրկութեան եւ զհոգւոյն խաչին. տուեալ
ընդ մեզ ջամբեալ զհոգեշնորհ տր Տր հրդեհն.
բար. Որք մաքրեցին զանձինս լուսեղանց

 տաճար

տաճարն անուանեալ դ.քրմն որ ըստ • և բռնութե
ցին ի հոտ անուշ հոտոյ զայղ թա ի բերանց • ի
տեղւոյն հեղձամ նն և արեան նն ի բերանց • և այն

Ը տօնակատարութիւն սրբոց վարդապետաց •

Ողբացեալ ... ք ամ ... հայկականն • քան դ-կ
զոր անուանեալ ըզ փոքր խաչ բևեռու • հան սա
ձայնե ... ղք ի հաստուցումն դամենայնց • եղ
զամենայն ըռշտայն արդարադատ ... •
զօրն կանեք յաղթօղք • պըսակեալ ... ի
քրիստոսէ • Փոխանակեալ ... զոր ... անայ
նուիրեա • ընդ ճշմարիտ յուսոյ ամենահզօ-
թեան • փափագանօք ... ձերոց ... ք
ըզ կատարումն • մաք ըրել արեամբ յաղթող մե-
ղաց ... զօրն • ... ցեցէ ... զխա ...
ղաղութե • Ճշմարիտ վըկայք սըրբոյ եր-
րորդութեան • նաեւ ... յանօրէնաց
բռնութե • զի ցանծայօք յաղթանակա-
մարտին ձերոյ • նա հա տեք արդոյք • այլ •
Սուրահրաշ պըսակաւոր և զօրացուցեալ դ-կ
առաքինեայց • վառեցար զինու հոգւոյն •
արիաբար ընդ դեմ մահու • վարդ-ամն քաջ
նահատակ • որ վանեցեր ըզ թըշնամին • վար-
դագոյն արեամբըդ քով պըսակեցեր զեկե-
ղեցի • Սուրբնաւոր թագաւորեսն զինու յաղ

թեալ

թեամբ պատերազմին. խոհական իմաստու
թե̄ խոհեմացեալ անձառապէս. խորհէն
խորհըրդականն եւ ծանուցեալ անուն քա
րի. խաչելոյն վըկայ եղեալ հեղմամբ ար
եան զըսկեցաւ. Ի°նական լուսով լը
ցեալ՝ արիացեալըն քաջն արտաւք. թամթա
ւեալ ի կամըմբութե բռնաւորային բըղխեալ
աղբերըն. զփըրկական ըմպեալ զբա
ժակ եւ մըկըռտեալ արեամբն իւրով. դա
սակցեալ ընդ անմարմնոցն՝ երրորդութեն
երգել ըզ փառս. Սըրբափայլ զգեստուք
պըճնեալ երկնաւոր հանդիսադրին. եր
րորդութե̄ ըն զօրացեալ՝ վանեալ զամբո
ըըս բանսարկուին. հըմայեալ հօր ընծայ
եալ՝ որդւոյ գովըւ չարչարակից. հոգ
ւոյն յաղթեալ պատերազմին՝ եւ չարասէր
թագաւորին. Լ°ական բարուոյն դիտ
մամբ ընդունել մեղացըն վառեցաւ. տայրագ
նաց եկեղեցւոյ յերկինըս. պարակցեալ ընդ
անմարմնոցն. անձնուէր զարմանալի տաճար
եղեալ երրորդութեն. տէրունեան մ՛բ
խորհրդոյն տուն եւ տեղի արժանացեալ
Սոյցեալ ըզ հաւատոյ վահան յուսոյն զըր
հիւք ծածկեալ. զփըրկականըն ամբաւատր

ե

ի գլուխ եդեալ զնշան խաչին. վահան
վէմ եղեալ՝ նոր մանկութեան նահատա-
կեալ. խաչելոյն վկայ եղեալ՝ պսակեցաւ
արեամբն իւրով: Ո՛ հոտանոյշ ողջակէզ զենեալ
մատուցանէր զինքն նուէր. բանաւոր պա-
տարագաւ՝ ընծայելով հօր ի յերկինս. Սա
ոչ նորն ցանկայր՝ արդարութեամբն ճոխացեալ
իմաստութեամբ պայծառացեալ՝ յեօթնափեան
շնորհաց հոգւոյն: Երկրպագումք համբուրեմք
զսա՝ ընտրելագոյն նահատակիդ. յառաջեալ
յամենեցունց՝ գլուխ եւ աւագ մարտիրո-
սաց. նախաշաւիղ գոլով բարեաց՝ յառաջա-
դէմն դարեդին. ընկալեալ զբրաբիոնն՝
յաղթանակ նահատակացն: Ռամկական
խումբ հազարաց՝ եւ երեսնից թիւ ընդ-
վերցից. որք ընդ նմին նահատակեալք
արիաբար պատերազմաւ. եւ հեղին զար-
իւնս քրիստոնեանց՝ ի նորընծայութեան եկեղեցւոյ.
Ընդ նմին պսակելով ի յերկնաւոր հան-
դիսարանն. Ո՛ հոյութիւն փառաւորութեան
երրորդութեանն ըզ նուագեմք. բազմութ-
պսակելոցս ըզ մեօք մածեալ առաքի
նեանցս. Եկեղեցիք հայաստանեայց՝ պայ-
ծառանայն զարդարեցան. ձայնելով միայ-

բարեխօս

բարեխօսօ՛ ըզ ճը՛գնութին մարտի՛ սոցա՛։

Կանոն սրբոյ Սանդխտոյ օրհ·

դձ Ի յառաջագոյն սահմանեցեր ըզ
փրկութին համայնատարածեայց· շնոր
հեղեալ մեզ հրաշափառ զերանելին
Ձա ըզ ս(ուր)բ գրիգոր· Օրհնեմք ըզ քեզ ընդ
զօրս անմարմնականացըն՝ հայր ամենա
կալ· Ս'ր նորին դաւանութեամբ խաչակից
քեզ ընտրեցեր ըզ դասըս քահանայից·
շնորհաբաշխ ծնութեամբ կարգեալ հովիւ
և վարդապետս· գովեմք ըզ քեզ ընդ
զօրս անմարմնականացն՝ որդի դ մեծ
ծին։ Ս'ր մաքրութեամբ առաքելին և փրկա
կան հաղորդութեամբ· ըզ գինուորեալսն ան
ւանեալ քո՝ պայծառացեալ արեամբն
իւրեանց՝ յաղթօղ մարտի և պսակակեցեր·
բարեբանեմք ըզ քեզ ընդ զօրս անմար
մնականացըն՝ հոգի ճըշմարիտ·

Օրհնեմք ըզ քեզ զ շնորհատու բարի
եաց որ ընտրեցեր ըզ յորովայնէ ըզ հրաշ
րեալսն ի սկըզբանէ փառաց քոց հա
ղորդս· խոնարհեայ ի մեզ զ մաղթանօք սոցա՛։
Սահակայ և յովսեփայ ս(ուր)բ հայրապետացն

զլոնդելէի Սբ վարդապետութեան հրամանաւ
լուսաւորել զարբանեակն քաջ ըսպաւուն
զէնն անն. խնկեսցեմք։ Որ ըզ մերկացեալն ըզօրն
յանձնառու լուսոյն. ըզ սնեալն լոյն ի գոյն
այծեաց. որոշեալ ի մէջ հօտէն ընտրեալ
ըզ քրիստոսն հաւատացեալ. խնկեսցեմք։
Որ անդադար փառաւորեալ յանմարմնոցն դէ
քահանայք Սբ լուսաւոր ծնունդ զաւուն կոչք. հ
ըզ քեզ բարեբանեմք միշտ հայրդն մերոյ։
Որ իշխանաւորդ է քոյ սըրբոյ քարոզչացն.
պսակեալ ցուցեր զհայաստան աշխարհս
ըզ քեզ. Որք առեալ ըզ հօտրն կենդա-
նի Ա հրաւիրեալն ի վերնատանն. յորդա-
բուղխ բանիւ շնորհաց լուսաւորու. բղխեն
մանկանց. որեամբ մըկըրտելով ընդ քեզ։
Զ Տէր Ամենայն ազգք և ազգինք. ամ գ
գոյ ծք եայ. զթագաւորն ամենեցուն. ծըհ
նեցէք զհայրն երկնաւոր. և բարձր արարէք
ըզ նա յաւիտեան։ Որ հաստատեաց զխա-
ւա մերոց ի տանէ թորգոմական. զհան
դիսադիրն ամենեցուն գովեցէք զնա որ
դին. Ալէլուիա։ Որ պըսակեաց ըզ հայաստան
նորանշանս լուսաւորչօք. բարեբանեցէք
ըզ Սբ հոգին որդիք լուսոյ նորա ի նմա. և։

ա Ա°րեգակն արդարութե՛ ի հայաստան ծա
գեալ. պայծառացուցեր զնա զեկեղեցի հեղ
մամբ արեան սրբոցն մաղթանօք սոցա խնդ
նայեալ ի մեզ պարգևեա բարեաց. և՛ ող
որմեալ քո արարածոց: Պանծալի են զաւա
կօք հովիւքն զուարթունք՝ հովիվ հոգւոյն
շնորհացն և զորսն ըզ կրակապաշտ պարսիցն
մա՛: Պարթևական տեսանողին և յանուանա
գոյն ազգեցութե. զհաւատոյ որդիս սըր
բոյն գրիգորի՛ ըլ պսակազարդ տեսանել. մա՛:

ա Ե°րկնայեն հրաւիրակօք կոչեցեալք իսկ
ըզբանն. փրկական բանին պատմօղք և
պարծանք հայաստանեայց. գա՛նձակցեալք
ընդ զօրս անմարմնականացն. Ա°զ վերջնացն
անդրընդայն ի նորմաննեալ փարաւոն. զգա
զանմացեալ զթագաւորըն գործակցօք չա
րին սուզեալ. զայսդ թանչանն եղեն զօրհ
նութիւնս ա՛ն: Հաւատոյ զինուք վառեալ
մարտիկոնեան զօրավարին յաղթահօրէն պա
տերազմին ախոյեանն եկեղեցւոյ. անձնա
ցըն եղե ժառանգորդ բարեաց: Ա°խտակ
ցաբար տարտամասուեսցուք զուրբացն հա
ւատոյ. ըՂ սրբոց հայրապետացն երգելով
զփառս ի բարձունս. փրկչին ըզ մեզ մաղ
թանօք սոցա:

Ա°նձաւ

Ո՛ նմանուելն բանդ մեծ. որ վասըն մեր
եղեր ի խաչ. բարձրացար ի մէջ երկնի երկրի՝ բար
ձեր զգանգատս նախաստեղծին. գերահրաշ
զօրութ՛ յաղթեցեր մահու. յարուցեալ երեք
օրեայ. յոյս ծանեար տիեզերաց։ Զնմա
կարգեալ հողեղէն նաւս ընդ հրեղինացն ան
նիւթ գոյից. երջանիկ արիութ՛ կատարե
ցան յանօրինաց. զի ընկալցին իւրեանց զ
զանապական փառաց պսակն. երեւեալ ըն
լուսազգեստք յաւուր մեծի քրիստ գալըս
տեանն։ Որոց համբաւ քարոզեցին ըզ
բանըդ կենաց ը տիեզերս. Թօթափեալք
ըզքուն մահու զուարթնոց երկնից հետե
ցան. ժուժկալեալք արիաբար զժանիս մա
հու խորտակեցին. միաբանութեամբ երեւելով ը
փեսային մտին յառագաստն։ Լուսաւորիչ
անեղեցուն Ղեւոնդի է նր վարդապետըն.
խոհական մեծ՝ խորհրդով խրատեալ ըն
ցոյց զաշակերտաւքն. ծառայելով զնոյն գե
տութ՛ յագըն անոնց կատարելոց. կամա
ւոր յօժարութ՛ կատարեցան սիրով փրկ
չին։ Յուր սիրոյ կենարարին բորբոքեցա
յաղթեն նըրբութն՝. Ձայն տըւեալք խրախուսե
ցին գիմեալք ի մահ յօժարութ՛. զնկա

 վարբեթ

վա՛րբեք հեծգե՛ալք զմա՛չիս մեղա՛ց խորտակե
ցին. Ճա՛նապարհ մեզ՝ հո՛րդեցին՝ ի յե՛րկ
նային նաւահանգիստն: Սըկըրոտեալք ար
եամբն ի՛ւրեանց՝ ա՛րբին զբաժա՛կ մահու
փրկչին. յա՛ռաջեալ յա՛մենեցունց յօ՛ծէփ
ընտրեա՛լ աշակերտացն. նո՛րա՛հրա՛շ սերով՝
լցեալ՝ եւ նահատա՛կ քաջի ցուցաւ. չի՛նե
ցաւ տա՛ճա՛ր փառաց սը՛րբութեն անմա՛հ քա
նի՛ն: Սուացին ամենե՛ցուն՝ երկրպագե՛լ
քում տրութեանդ. չա՛րչարեալք ա՛րբի՛ աբար՝
ընդ դէմ մահո՛ւ չարչարանին. պա՛տրաստ
եա՛լք ի պա՛տե՛րազմ զպատրաստեալս չա՛րի՛ն խա
փանեցին. Ջո՛ւր կենաց մեզ ա՛րբուցին ը՛զ
հո՛ւր մեղացըն շի՛ջուցի՛ն: Սա՛հ լուսո՛յ մեզ
ծանո՛ւցեալ զանգիտութեն՝ խաւարն ելոյծ՝
ա՛նհակ ն՛ք հօ՛տապետ սրբէակա՛ն քար
եացն հաղո՛րդ. վե՛րբե՛րի՛չ վարուց՝ քա՛ր
եաց՝ վա՛նէչ չարի՛ն պաշտօնէից. տա՛րփա
ցեալ աստծա լուսոյն՝ վե՛րամբարձաւ ի կենա՛ն
անմա՛հ: Սքրունեա՛ցըն Ճը՛շմա՛րտից՝ եկայք
եւ մե՛ք հետեւեցուք. ըզըն̄ծութի կա՛տարես
ցուք՝ ըզ յիշա՛տա՛կ հայրապետացն. ու՛սի
ցո՛ւք յարմարութի՝ ի միութի՛ մարմնո՛յ փրկ
չին. փա՛յլեցուք գո՛րծո՛վք բարեաց՝ ի յե՛րկ

նային

նային առագաստին։ Քրիստոսն թագա-
ւորին՝ սրբութեանն ձայնիւ հընչմամբ. եր-
գեսցուք զերգս՝ որհնութեան՝ փըրկեալք
արեամբն իւրով սրբով. զի գթութեամբ.
խոնարհեալ ընկալցի զաղաչանս՝. Թողու-
թիւ շնորհեսցէ մեր բազում յանցանացն.
Պայծառացան այսօր սբ եկեղեցիք. գ. Ճ
րուսաւորչօք իւր նորածնեօք. որք ի գործոց
իւրեանց ծաւալեցին ընդ լոյսն անըստուեր
հայեցեալ աչացն ընդ տէր սերովբէից. Քրիստոսի
նայք պատուեալք ծննդեամբ Տեառն հոգւոյն.
նախակարգեալք յառաջնորդութեան փա-
փագողաց վերնոյ յարկին եւ ամենապատիւ
պատրաստեալ բարեացն. այսօր փութա-
ցին եկեղեցի նորոյն։ Ուսարթնոց երկ-
նից եղեւ ցընծութիւն տեսանելով զա-
րեամբ զարդարեալ կոչելով յուրախութե-
ան եւ լուսաւորիչ տր առաքեալ
պատրաստեալ նոցա զյաղթանակ ժամ-
ուն. Միաբանեալ եւ ամ սրբոց մատու-
ցան ձեռւք. նորոգեալ պատարագ ըն-
ծայից թագաւորին երկնաւորի. որ հրաւի-
րեաց արեամբն իւրով լինել կցորդ-
կիցն սեղանոյ. կամակար մատուցք զին

քեան

քեան անիրաւեաց։ Հայցուածոյս ընծայի հօր մարդասէր մարդկան՝ Քրիստոսիւ ամէն։ Զեկեղեցւոյ քո հաստատեալ խնդրուածովք նախահայրապետացն իմոց ընտրելոց. բարերար փրկիչ միայն մարդասէր։ Ո՛վ խոստացող լինել ընդ մեզ մինչ ի կատարած. անսահմանելի տէր. ջրողութեան իւքեան վարժողաց և այցելու մեղաւորաց որսացելոց ի բանսարկուէն ի խաւարային նորա կամս. քաղցրութեամբ քո ւոյ խնամեա ի մեզ. Հեղմամբ արեան սրբութեանց քոց հաստատեալ. զեկեղեցւոյ քո ցրուեալ մանկունս ժողովեա յաւուրս խաղաղութեան ընդ վայելչական տէրութեան և արտասուաց յորդահոսս բղխմամբ. փրկութեան մերոյ պարգևեաց բաշխող. Մաղթանօք սոցին գթասցիս ի մեզ. անխախտապէս և ամենասուրբ որ ընտրեցեր ի մարդկանէ չարչարանաց քոց զուգակիրս և գերապատւեաց բարեաց ժառանգորդս. օրհնութիւն քեզ զի է եղեալ մանկունս,

ՔԷ ՀԲ Երդուեալ մեզ ձեռն երդմամբ ընդ հրեշտակական ընդ զձայնս յաւերժ և վերին զօրութեանց մեր երկիւս և նեղութեան ... ցող ... երբ ղէմսն ... նորին ... Հուժկու պարծի

մեր

մըրք ձեռք. որ հօտապետութք քի ասի.
յօրինեալք եւ յարդարեալ բանիւք. տաճարք
որք մաքրեալք օթեւանք տն. թէ երկ
նաւոր թագաւորութեան երն. ո՛ մլ. Ուրախ երկեալ
հաստատեալք լինէին սուրբ առաջնորդ զօրըն պար
սից. զի յաղթահարեցին զառաջնորդսն
հայաստանեայց ըղ սր մ. Ուրախ քրիստոնեայ
դաւանեալք լինէին. ի պայծառ անօրէն
թագաւորին. զի վրիպեցին յերջանկութիւն
որ երրորդութեան. սր մ. Նորանոր
լեալ ցն ի մարտ մրտեալ. երանեցեալ ցն ի
մարտ մրտեալ. զի վերացուցին ի մահ
ըղ բանսարկուն. եւ կոխեցին ըղ գլուխ
թըշնամւոյ. սր մ. Որ խնդամիտ ըղն
յաղթութին պատերազմ. որք խնդալից ըղն
յաղթութին պատերազմ. ընդ մեծ մարզ
ուժըն սուրբ նահատակացն. ընդ
սր մ. Իսկ ի հեղմանէ արեան ձերոյ հոտ
անուշ բուրեաց յերկինս. եւ հոտոտեցաւ
տէր ի հոտ անուշից. ընդ կամա
ւոր պատարագին ձեր. սր մ. Ուրախ
համբարձայք ի կենդանութիւն ս․ րօբէից եւ
ի դասս քերովբէից. բարեխօսեցէք առ
... ըղ փրկութիւն անձանց մեր. ո մլ.

Եւ ԻԴ առաքելոյն առաքինի Բարթողիմէոսին. Տաղ ի
խորհրդական աստուածաբանն. Առաջնորդին զէ.

Զ որ աստուածացեալ բանն յանէից. իսկ
ընդունանէ զերկինս երկնից. և զերկ
նային զօրս անմարմնոց իմանալեա
ցըն զինուորութեանց. և ըզ դասս տարերց քա
ռից հակառակաց միաբանից. որով յաւէտ
փառաբանի երրորդութիւն անձառելին.
Սրբեաք սրբութեան մի տէրութիւն միով բնու
թեան ածութեան. լոյսն որ անեղ արարչական
սոսկայ լինել լոյս եղական. զոր և ծագեաց
յօրն առաջին միաշաբաթ կերպարանէին. որով
յաւէտ. Բարեբանեսցուք բազմապատկեցուք
զծագեալն խորհրդոյն ծանիցուք. զի
լոյսն անստուեր իմանալի մաքուր հոգւոց աս
տուածային. ի սոյն ծագեաց միաշաբաթ մեզ
յարութեան ազատութեան. եկայք փառաբանեսցուք
զնուիրութիւն տօնի հօրն. թէ յարուցեալ
լոյս. Մերով սիրով խոնարհեցար ի փառս
կոյս թէ մեր մարմնացար. նովին մարմնով
խառնեցար ի դերեզման մահու ի դար. այսօր
յարեար ածաբար ի հեթանոսաց քարոզե
ցար. եկայք Սրբեցար երնկաբերդն յող
ջոյն կենաց ուրախացից. և ի լերբ նորին գա

ւեղեայ

ըլլեալ՝ առաջնորդելոց մտատեսականաց· անժամանակաց
զմեզ Քս՝ նորին՝ զգեղեցկատեսանելն լուսոյն վեր
ջինն· եկայք· Ո՛ն որդիք զարթիք՝ համ
սին լուսոյ տօնք աւետիք· եթէ փրկութեան քր
յարուցեալ՝ յաղթեաց՝ մահու իշխանութեան·
գայ պսակել ըզ քեզ փառօք եւ Քս՝ աւագ
պղնձեայ զարդուք· եւ որդիք եկեղեցւոյ յարու
ցելոյն ընդ ընծայեցելոց կենաց պտղոյն·

ԻԵԴ վասն երկրորդի աւուր տօնաւորութեան. եւ վասն երկնայնոց զօրացն·

Արարչական բանին հրաման՝ իբրեւ ԲՀ
բորբոքումն առ հուր սկզբնականն· ըզ
ջուրսն ի ջրոցն բաժանեաց·
հաստատութի է պարունակեաց· որով զաշխարհ
հըս հոգեղինաց՝ անջրպետեաց ի հրեղէ
նաց՝ Քս նոսին որդիք լուսոյ՝ առ քոյր հնչել
երրեակ լուսափայլն· Ի ամպամաչելի հոյլք քերո
բէից երեք՝ սրբաբանող սրովբէից· աթոռք
անեղ միածնութեան հանմանգոյ երրորդութեն· բա
ըմբռնօղ ըսլոտեալ առ տր վս մանկանց եկեղե
ցւոյ· Քն· Պ. եւ րագոյն իշխանութիւնք՝ եւ անփո
փոխ միշտ տէրութիւնք· անյաղթելի ոյժ զօր
ութիւնք խանդակաթ փառատրութե· ողջացեալ քեզ
զտէրն

Նման առաջին զերկինս ի վեր հաստատէ · և լուսաւորաց պարուց օրէնս կարգէ ·

զՏէրն ողորմածն՝ անսասան չարչարանօք զգործս ձեռ-
ացն։ Զ։ Պաշտօնք անմարմնոցն պետութեանց
հրեշտակապետութեանց բարձրութեանց՝ հոգեւք հրե-
ղէնք եւ սպասաւորութիւնք՝ հրեշտակաց զխնդու-
թիւն · մաղթեցէք զՏէրն տէրանց վասն մարդ-
կան երկրաւորաց՝ Է։ Երկնաւորաց դաս-
ուց վերնոց՝ որ հնազանդեցայք քոյ զօրութեանդ՝
քաղցրացաւ տէր քեզ գթած · որ վասն
մեր ձայն մաղթանաց · զօրս եւ տաղաւ մեզ պա
հապան յայսմ հետոյ մինչ ի վ խաղաղ։ Է։
Օրհնութիւն եւ փառաւորութիւն · իշխանութեանց եւ պետ
ութեանց · եւ աթոռ անուանեցելոց · որք ի յերկինս
պաղատանօք՝ ընկալ Տէր ուրախութեամբ զմեզ
յօր մահու եւ յարութեան։ Է։ Նորին որ հնել հօգ
ւոյն ըզ քեզ Է. հ ր փառաւոր տէր Է...

Ի ըԳ կանոն Երրորդ օրհնութեան։ Ի - կանոն
Երրորդ գլխոյն։ Ի - ի յարութեան Գիրքն։

Տականն բանին որ Է հօր՝ արարչական եւ հա Գ.
մազօր՝ յոր բրդարար՝ զջուրսն գառին ·
ըզ բոյս եւ զտունկս բղխեցոյց · ըստ է
յերկրորդ դարուն դարձեալ զջուրսն հե
ղեղ ցամաքեցոյց · զոր տապանաւն խաղաղ
եցոյց · ըզ կենդանեաց սեռս անձնեցոյց ·
տուք որ հնոյ անձանց լուսոյն · հօր եւ որդ
ւոյ

ւոյն եւ նոր հոգւոյն։ Ընդ ծառոց երկրի զգալեաց. տնկեաց եւ զատ. նևս իմանալեաց, զհոգեւոր ղեղմեղացըն ցածուցեալ զդ տաս արդարոց բազմացն. ցուցեալ յորոց եւ մեծն ի ծնունդս կանանց՝ միջնորդ շնորհաց եւ օրհնաց. տուք. Յօգտուորին երկնից զինուորք՝ արքայութեան առետուոր. խնդրեա դընել եւս ի սըրտի. առ ի հովուես տըրամականնէ. յուխտեալ տեղին որոնականն ի խոստմանց եալն որդւոց մարդկան. տուք. Յօրուանդին հօր սպասաւոր եւ յորդանանէ երկրորպադող կարապետ եւ մըկըրտիչ. այնմ որ մեղաց մերոց քաւէ. լեր բարեխօս առնոյն զըլթան. ջընջել ըզ գիր մեր յանցանաց. տուք. Ի հօրէ լոյս ծագեցար՝ միաւեալ բնութեամբ կենդանարար. մաքրեցեր յառաջընթաց մեզ յօհաննէս քարոզ կենաց. սորին հայցմամբ՝ ամենակալ ըզ պաղատանըս մեր ընկալ. տուք. Լուսաշաւիղ յերկինս ելին հոգւոյն. թէեւ ոչ հրեշտակին. որ ժամանեցոյ ըզ մեզ նորին նեղ եւ անձուկ ճանապարհին. զի հետեւող գոլով նորին հօր քո վերին օթեւանին. Եւ երգեցեք ընդ երջանկացն որդւոց լուսոյ քեզ եւ րգս փառաց.

Նոր

Սա — Վասն չորրորդի տասանց օրհնութեան · Եւ վասն
չորրորդի դարձման · Սա — վասն տեառնեղբօրն Յակոբայ ·

Սուրբն աստ̃ոյ և սկզբնածնին՝ հայրապետ ԴՀ
ցաւլոյն առաքելոյն · լոյսն անպայմանաւ՝ յոր չար
բորբոքին՝ յարէ զանկան նիւթ հաւաքեալ · լու
սինն ի տեղւոյ լուսոյ ստեղծեալ՝ և անստեղծաց
պարս յօրինեալ · Որով օրհնի ստեղծօղն
եօթն՝ ի բանաւոր պաշտօնէից [illegible] · Ամ
կեալ խորհրդոյ ուրախն ծննդեան չորրորդ դա
րուն ի սահակա · Ի չորրորդ որ դարձեալ
հրեշտակն ետ զաւետիսն կուսական · Թէ
լոյսն որ զբովանդակն ի յերկն՝ մարմնով պա
րունակի · յոր ծնունդ յազգ երկրածին
տուք ծնունդ պտղոյ կուսին · Սուրբն
նախնեայ մօրն և այի · յորմէ ադամըն հեն
պարտի · Բարձան անէծք ըստ ապականն
քո ծննդեամբ կոյս մայրն · Աղաչեմ
զքո միածին՝ թողուլ զմեզ որդւոցն
ցեն · յոր · Հարսն ընծայեալ երկնէ երկինս
յոր համբարձման առ քեզ զհոգիս · յոր լոյս
լոյ քո զաւետիս · [illegible] մեզ լոյս
լիս · Ձայն աւետեաց քոյ միածին · եթէ
կայք օրհնեալք հօր իմ · յոր · Զայնիւ առ
քեզ ... պաղատիմք · և առաջի քո ... կանիմք

մեղաչանօք մ՛ծածնին. չիջոյ ի մէնջ ըղ բոց
հնոցին. տուր արտասուօք զմեղ զըս ջընջել և
վերընստին զմեզ նորոգել. յոր. Ս եօ կամբ
Ճառտամբ աշտկո. անցեր՝ ընդ ծով կեն ցամաք ան
հետ վէտ բակերն՝ ընդ պետութ չմեզ իյմլեց
մեղաց ծովէս. պտղտառօք գերանգ ունի անա
պանականքն ծընդոցին. յոր ողհ բ ապց երկ
րածի ջը տոլը գրհի ի պէտղու յկո լուն

Ի — վրան հինգ երրորդի տաւար տըտրչութեն.
Ի — վր հինգ գործոց. եւ է ոբ սատանայութն փչ.

եշ Լուսաւորեալ Թագաւորութեան բանն է հոգեւ յոր հինգ
երրորդըն հրամայէ. ըղխօսել ի ջրոյ սեռ
կայսրութեան. և Թագաւորս օգնական աջ. իսկ ի
դարձուն հինգ մըշ կը ընտրին յանմպն և ի ծոյն
իէ հրն. տանցուք հրաշէցնեք գործոյ ողին պա
տիւ և փառս ամենն զ բան ևի ևս ԱՁ բարպէն
օրինակն առանձէն ըցըն ՔԷ. որք ի ծովէն տի
րերակքն իյերկնայինսըն կոչեցան. մինցին
ընդ ծով աշխարհական. և ի հոգւոյն մըկըրտ
ցան. տմ. Յուրախութի և անդրանական.
ի հարսանիսն անապական. զձեզ առաքեալ
հայրըն փառաց հրա. նրանուք տը րամնկա
նաց. ծ°բ հարսանն ացն այն հայցեցէք. ընդ
ձեզ լինել մեզ պարակից. տմ. Լ, երրորդողջ
ունեցերաց

ուխ՛ զերծոյց ի նախահօրըն յանցանաց. նորա
փեսաւոր զարդարեցէք. զեկեղեցիս հեթա՛
նոսաց. պաղատեցէ՛ք առ նո՛յն գթածն զմեզ
նորոգել ի հնոյ մեղաց. տաղ. Ը[illegible]ողեհի՛ն ըս
համայնից՝ արարչականդ ի յանդընդոց՝. նոյն շի
նեցեր զեկեղեցի վեմդ ի վե՛ր վիմին բանի.
Ը՛ եդեալ հիմունս ի նոր սիոն՝ զմեզ յօդեալ
շինամամբ ի նմին. տա՛. Ս՛ուրախացաւ գնա՛
ցիւք դեսպան բաղդեալ ի քէն շինեալս՝. յորմէ
վտանէ՛ զ շնորհս հոսին. զոգիս՝ մարդկան
նորոգանեն. աղբեր և մեզ՝ ի ջրոյն կենաց՝ հայց
մեր հոգւոյն մաքրութեան. զի բանաւոր
երկիր պագ քո՛. պաշտօնեայք երգեն ի փառս սրբո՛.

[illegible]

Զ հանդուրժեալ բնութեամբ բարութեան ու-
նիլ միայն զանճառ բարին՝. այլ սահմանեալ
զմարդ յեւր պատկերին ի վեց երորդ աւուր
ստեղծին. եւ ի յերրորդ ժամ զկործանեալն ի յօդ-
նուէր եա հողածնին. զորս ի դրախտին եդ-
վայելել բայց ի պտղոյն մահու արգել՛ իլ.
Պահպանձեալ առ դատողին նշխա՛ն յանցանաց
ադամըն հեն. զկենըն պատճառ եդ՛
խաչ մահուն՝ և կենըն զօձըն դաւաճանին [illegible]

եկեղեցա

երկիրս այս ամենայն փոխեշ և տամատակ իսմա
ըուսաւ․ վերջին մահու և մարդոյն տըուաւ․
դառնալ ի հող ուստի առեալ էր․
Ո՜վ ընչեղ փոխեթայր հայրեն փառացն ըզդէր
պատրաստեալ մեր յանցանաց․ որով զգեցաւ որ
դէն դըլթան խլեց դարուն զմարմին մեղաց
հօր հանուցէ ի մահ խաչին երկրին կամաւ ի
յուրբ աթին․ դառնում զինուն ի հեն զաւերին
փոխան դառանցն օրինակ ի ․ Արժէ
լուսոյ պատուերանին արդարութեն ձանա
պարհին․ բարձրանալով քո ի խաչին բարձ
րացուցեր զմեզ յերկինս․ քո անպատում
խոնարհութեան և կամաւոր խաչելութեան․
հաշտեցեր մեզ ընդ դըթութեան և թողեր ըզ
մեղս որդորմութեան․ Սոսկալի դ սերոբէից
և անհաւորըրդ քրովբէից․ խոնարհեցար իջեր
չարչարանս չարչարելով ի բնութեան մարդկան․ ի
խաչին զմեղըս սպաներ․ և պղծանկնեցմա
հու լուծեր․ հաշ․ Ահա դարձն բնութեան ցեից
և անդրանիկ բոլորից․ յորժամ ծագեաց զխա
չին դորդն ի դաս լուսեղին քոյ միասնագամ
զոր երկրպագեաց այժմ հաւատով լուսաւո
րեալ որդին լուսով․ զոր համբարձան խաչակ
դ․ ցեղ ցերէ զքեզ օրհնեմք յաւիտենից․

Որքա՛ն վասն եօթնեն երրորդի տասանց տնօրէնութեան·
Լուր զի եօթնն գործոյն եւ է խորհրդոց համեմատեան·
Ո՞րն յետ ստեղծման տարրաբաժնոց հան շաբ
գստաւ՝ յեօթն օրն ի գործոց՝ այն որ հան
գիստ ամենայնից. եւ կամ ընդ գործէ երկր
րոց՝ ուսանի եւ մեզ յայս հանգստանալն եւ տ հանգ
գստեան քրիստոսի շաբաթուն՝. Թէ՞ ասա գոր
ծոյ զգործս մ՛ յ՛ անդէն հանգչել ընդ
մասոսնեծո ՞ն՝ Որ բուն առաջ վարդապետ
տեսն յորի նակէ տն խորատեսք. որ իւրեւ
րոց զերկրպագութեան յետ կատարման տնօրէ
նութեան. յեօթն երրորդ օր հանգստեան.
իջեալ մարմնով ի գերեզման զմեռեալ հո
գիսն վերստին ազնանց՝ հանգիստ
պատրաստեաց. Զի որ իջեալ կոչէ
ցողեալ բղխեցեալ զհանգուցեալսն
իջցէ ի հոգի մահու նոցին. եւ բուռնեցէ
յորում վերջին. կենդանարար հայելեաց
քո կոչեալ զնս ի կեանս քո. եւ դատեցո
ընդ մտադարձից. երգել քեզ փառս ընդ զը
ուարթ ոգի. Իւրաքանչեալ զբնութիւն կենա
ցունիւղ դաշնից յանցանքն ի մահու հոգ.
Իսկ աստուածային մաքրութիւն նորհեց՝ դա
ձեալ զառաջ հոգի Թ. վերս են ընդ քեզ՝ թա

զմեզ՝ մահացուցեալս՝ ազատեցեր մեղաց ընդունել յամ
բիծ է քո [illegible] փառաւոր արժանաւորեա նմա
[illegible] փառաց արդարոց յարքայու
թեան՝ և ձրագնաւորքն ի հանդերձաման.
ժառանգութեան անճառ աստի. և կերակրեա զմեզ
անմահ պտղովն. դասեցո ընդ նոցին որք
զքեզ [illegible] խոստովանեցին. միշտ արարութեամբ մե
ղադրեսցեն. այլ գիտութեամբ քոյ քաւեսցեն զնո
ցա. ամենապատուեալ խոնարհութեամբդ. որ թա
գաւոր միաւորութեամբ. և յաղագս [illegible]
մարդկան. որք համառօտ ի քեզ անկան.
յերկինս և զմեզ արդարութեամբ. և զմեզ ընթացեալ
ողորմութեամբ. զի կենդանացուցանես ընծայեալ
սոցին՝ քեզ փառք ընդ հօր և հոգւոյն [illegible]

Սրբոց [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] ամենեցուն մեզ ի միասին. [illegible]
[illegible] և ի հաւատոյ. [illegible] և [illegible]
յորհնութիւն որ [illegible] հնազանդ [illegible]
[illegible] ծնող. որ ծագեաց [illegible] [illegible]
կանոն [illegible] յաշխարհս. [illegible]
[illegible] փառաւորեալ [illegible]
[illegible] [illegible] զանազանեալ [illegible]
[illegible] գովեցեք [illegible] հօր [illegible].

ծագեաց

[illegible]

Յետ ԺԴ շնչոյ [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Յետ ԺԵ շնչոյ [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

զմ՛ լուսոյ աււաււոու՝ ծագեամբ հոգւոյն
մեր ընդ լոյս քո իմանալի։ Լոյս ի լուսոյ՝
ծագումն անեղական արդարոյ։ անձա[illegible]
ծննդեանդ հօր որդի։ յանաչ քոյն զարթ
անունն քո գովեալ ընդ հօր. ի ծագել։
Լոյս ի հօրէ բղխումն աղբեւր բարութեան։
հոգի [illegible] սուրբ [illegible]։ մանկունք եկեղեցւոյ ընդ
հրեշտակս ընդ քեզ զ բարեբանեն. ի ծագ։
Լոյս երրեակ եւ մի անբաժանելի՝ սուրբ
ե[illegible] րորդութիւն. զքեզ ընդ երկնայնոցն երկ
րպագինեմք մի շա փառաւորեմք. ի ծագ.

[illegible]

Ծանամ մ․ մմ [illegible] պայր հ. եւ ձըշմա[illegible] ր
տո[illegible] թի. եւ կեան [illegible] նք քըրի[illegible] ստո[illegible] ս.
անա[illegible] ջնորդեալ հոգւոյ՝ մերոց. յերկ
րէ եղա նե՛ լ յե[illegible] րկի[illegible] նս։ Կ[illegible] մ. մմ [illegible]
ուըն կենա[illegible] ց մըտի. [illegible] ց յի
տո[illegible] ւս. մո[illegible] յծ եւ ըզ մեզ առ հայր
քո եւ հո[illegible] գի. երգել մի՛ շա ըզ փա[illegible] ռս։

[illegible]

գկ Օրհնեմք ըզ քեզ հայր անսկիզբն
էիզըն էից էակ իյանդույից·
ձէ բարձ ր ձեռօք նիւթ ի հողոյ
ե

և ստեղծեր մարդ ի պատկեր քո· գլորեալն ի տեղեց խոնարհեցար· զի զպատուիրան քո մոռացաւ· դարձեալ ասեմք ստացողական՝ թէ Հայր մեղայ քեզ յերկինս: Տէր կենաւորացն անքննելի եղեր մարդ-կան տեսանելի· զգեցար պատկեր հողե-ղինի՝ պատկերըդ հօր անփոխելի· Ելեր յերրորդ ժամ ի խաչին՝ վն ադամայ նա-խաստեղծին· ընդ աւազակին քում՝ խա-չակցին արժանացո ըզ մեզ դրախտին: Թագաւոր թագաւորաց՝ առաքելոցն հոգի շնորհաց· ժողովելոցն ի վերնա-տանն՝ առաքելոցն երկնատարան՝ ի հրոյ լեզուս երեւեցար՝ յորժամ նոցա վերանըս-տար· լուր յանուն քո ժողովելոցս՝ եկ

Եւ առ մեզ յերրորդ ժամուս:

Նէգ ձայն երրորդ ժամուն.

Խաւարեցաւ լոյսն· արեգակն ի վեցերորդ ժամ ուրբաթուն· ծանոյց թէ լոյսն արարչական՝ նսեմացոյց զլոյսն եղանակին· կախեալ ըզ քեզ մերկ ի խաչին՝ բոցով սուսերաւըն ծածկեցին· հերքեր ի միջոյ ըզ ծանրութիւն շըրջող դիւին միջոյ եւ: Զանձրութեան մարտ այսուն շնորհ որ յայսմ

յայսմ ժամու պատարագիս· դիմեալ յոգւոց մեր հեծեծեցի՝ քոյ նշանաւ սրբոյ խա չին· Զոր շնորհաւորութեն՝ քոյ ծնածդայթ՝ զառն ի՝ յերկնից անկեալ փայլական· մերժ եալ ի մէնջ հալածեսցէ՝ և զմեզ լուսով քով վառեսցէ։ Յայս միջօրեայ տուրն ջեան՝ ժամու՝ վայելչական աչաց մար մնոյս· Նետիւք գաղտնեաց մեր խոցեցուք՝ ի խաւարէն որ ի ծածուկ՝· շնորհ ընծայեալ՝ բանականացն՝ զմեզ բանականս հրեշտա կաց· որք պաշտակիցս· մեզ՝ լինելով ընդ

քեզ ընդ հօր փառաւորելով։

Ի ԵՒ ԺՄՆ ԵՐԵԿՈՐԴԻ ԺԱՄՈՒ.

Զմրչարականցեալ քեզ տէր՝ լուսոյ երիւք ժամու խաւարելոյ· պայծառացեալ յեան երրորդին՝ ի տիպ լերանն մահու տուերին՝ ջահերդ լուսոյ մեծապայծառ՝ աւանդե ցեր զհոգին առ հայր· աւանդեա կենդրոդ քեզ մեյերկնեա ընդ մեզ ուղղեալ հոգւով քոյին։ Մնդ աղաչեմ տերք սարսեցան զկա պեալ հոգւոյն որձակեցին· վէմք ի վիմեզ պայծառացեալ ի տարաշնորհաց մեռեալք յա րեան· տարերք երկիր տատանին· և աշ խարհ մինք դողային· թամձրեալքս առ քեզ

պաղատի

պաղատեցուք. զի ընդ արդարացն դասե-
ցուք. Յուսցեր յայնժամ ընդունելեցին՝ և
այժմ մեզ ողորմեսցիս. Ուխտեալ ընտա-
թիս քո ողջացաւ՝ շնորհեա և մեզ լինել
անցաւ. փոխեալն մահուքն կենդանարար կեցո
ըզ մեզ որ բարերար. քեզ պաղատիմք
տուաւանակեն՝ յիշեա ըզ մեզ յօրն ահաւորին.
Ամենահաղորդեալ բարեհամբաւ՝ հայցմամբ քո
կամ որ զաղաչանս. Ի ծառայիցն քոց
ամենակալ խնդրուածոյս ի մեզ զգթութ-
իւն ամենեսեան իշխէ. Աերոյ զօրութիւն ի մեզ
խնայեա. Որք զօրութեան երկնից՝ օրհնեն
Աերովբէք զհոգի՝ զմիտս և զմարմին.

Ի ՃԷ Երեկոյեան ժամու խաղաղականքն.

Ամենից անբաւ Հայրդ՝ գթած-
ի քո ստեղծեալ գործոց ձեռաց.
և ըզ բանականս հրեշտակաց՝ տուր
պահապան մեզ ողորմարացս. փրկեա զմե-
նիս ի փորձանաց՝ ի խաւարէ շրջող դե-
ւաց. զի ի տուընջեան և գիշերի՝ տացուք
քեզ փառս անլռելի. Լոյսն անեղ անքնն
կենարար ծնունդ անճառ Որդի և բան.
որ արարիչ ըզ տիւ գործոյ և ըզ գիշեր
ի

Ի՛ հանգիստ քնոյ՝. տո՛ւր ի՛նձ ջե՛լ աչաց՝
մարմնոյ ա՛րթուն լինե՛լ մեզ ըստ հոգւոյ.
զի/ ի՛ տուելն ջեան ։ Ա՛րթուն հոգւո՛ց բա
նաւո՛րաց՝. աղբիւր լուսո՛յ բաշխող շնոր
հաց՝. ի փակ. և դրանց բնութեանց մարմնոց՝
լոյս տուր աչա՛ց սրտից մերոց՝. ի գիշե
րաց առ քեզ կա՛լ խնել ընդ հրեղինա՛ցն
զօրհնաբանել՝. զի/ ի՛ տու. ըն ջ: Ս՛ուրբ ըդ
ըս՛րբոց երրորդու՛. թի՝ ըզ մեզ մաքրեա՛ քեզ
բնակութիւն. շնորհեա՛ ընդ մանկանցն
առամգամատի՝ հանգչել ընդ քեզ՝ ի՛ յանկող
նի. տո՛ւր ըզ հայցուած բարեկամին՝ ըզ
փոխ երից՝ նկանակին. զի/ ի՛ տուելն ջ:
Ս՛րբեցի՛ լոյս ընտա՛նութեր՝ զտիւ և զգիշեր
բաժանեցեր. ծագեա՛ մեզ տէ՛ր ի գիշերի
ըզ ճառագայթս ի՛մանալի. տո՛ւր յամ
ժամանակի զպահպանող ա՛նձ քո հովանի.
զի/ ի՛ տուելն ջ: Սիրո՛յ քոյ հո՛ւր արկեալ յեր
կիր՝ բո՛րբոքեցեր ի հոգիս մեր. զխորհուրդ
սրտի՛ց մեր մաքրեա՛ զլոյս գիտութեան քո
փայլեցէ. ի՛ քնոյ մահու զմեզ զարթուցէ
զմտօք բոցով քո վառեցէ. զի/ ի՛ տուելն ջ:
Ի քե՛զ նայելով լուսոյ անմատոյց՝ ի՛ գգայա
կան ծածկեալ լուսոյ՝ որ վասն մեր

եղար

եղա՛ր ի՛բրի՛ եւ ննջեցեր ի տապանի. առ
մեզ ննջեալ արթուն՝ քնութի՛ն հերքեա՛լ
զչա՛րի՛ն ներգործութե՛. զի՛ ի տուր ջ.
Լ՛իրդ լուսոյ անըստուերի՛ պատրաստեա՛լ
կա՛ք տուաւչին. որ փակեալ դրա՛մբք երկ
կ՛րին՝ երեւեցայ մ՛տասա՛նի՝. ընդ թծ
մայի առ քեզ՝ գո՛չեմք տր եւ ած զքեզ
դաւանեմք. եկ ջ եւ առ մեզ յերեւեցա՛ւ եւ
տո՛ւր զողջո՛յն՝ քո ի հոգիս. Ամենայնքս
ըն քեզ տր աղաչեմք մեզ յօգնութի՛
նայեաւ հայցեմք պա՛հպանող իսրայէ՛լի՛
անձանց մերոց՝ լե՛ր հովանի ծածկեա՛լ առ
մեզ խաղաղական՝ զի ննջեցուք անխռով
վաղուր՝ եւ ի՛րը՛ դ առաւօտըս կանխեսցուք.
օրհնել՝ ըզ քեզ ընդ հօր հոգւով.
Գոչման փողոյն գալստեան՝ որ ի վերջ
նոււմըն գիշերի. լսել ա՛րա զմեզ տ՛ր ծա՛
նի՛ եւ ա՛ջակողմ՝ ծ՛դերոց դասու. անշէջ
վառեա՛լ զլոյս լա՛պտեր. ազ ընդ իմաստուն
հինգ կուսանաց. զի՛ ընդ փեսային ի
յառագաստ՝ հա՛րսանեաց հոգւով մը՛տցուք
ի փառս. Հանգուցեալ ի մեզ՝ ջ տէր ննջեալ
խաչի քո. Աւրհնութեամբ փառս մեր տեա
ծի՛ն.

դճ Ի՛քէն հայցեմ՛ք հայր գըթութեանց և ա՛ծ մը՛խիթարութեանց. Ի տը՛խրական գի-
շերայի՛ն մերձեալ ժամուս. մխիթարեա՛ ըզ մեզ ի տըրտմութեա՛նց մեղաց. և շնո՛րհ-
եա՛ զուարթութի՛ գործո՛վք արդարու-
թե՛ան. ողորմեա՛ ամ՛ք Տ՛ր ծառայի՛ն և ամենայնի՛ արարածոց. Ո՛վ քաղցրադո՛յն
Աստուածայի՛ն քոյ հրամանի՛ կոչմա՛ն որդի ա՛ս-
տուածոյ. Ե՛կեալ եմք առաջի քո՛յ երե՛կոյես
ա՛շխատեա՛լք և ծանրաբե՛ռնեալք. Թե-
թեւացո՛ ի ծանրութե՛անց մեղա՛ց զանձինս.
Եւ զօրացո՛ բառնալ կամաւ ըզ քա՛ղցր
լուծ քոց պատուիրանաց. ողորմեա՛ ամ՛ք
Պահպանեա՛ մեզ առ քեզ հովանաւ ի հանգըս-
տեան հասեալ ժամուս մարդասէր Հոգի
Աստուծոյ. յորժամ նորոգես զերեսս
երկրի. և վե՛րըստին ստանամս զորդիս
մարդկան. Նորափետուր զարդարեա ըզ
նընջեցեալսըն մեր ըզ ծնեալսն ի քէն
Տ՛ր աւազանին. ողորմեա՛ ամ՛ք Տ՛ր
ծառային և ամենայնի արարածոց.

Ո կենդանատիր աստուածոյ ծընողին քոյ.
Զուարթարար այլ և ըզ մեզ մեծ Տէր ընդ որ.
Ի ներքոյ յարութեան դատաստանի Հօր.

Կանոն

Կանոն Հռիփսիմեանց Սրբոց կուսանաց.

Լ.Օ. ՔԱՍ.Օ. ՐՐԴՐՐ ԱՒ.
ուղի՛ղ դաւանաւո՛ր՝ ի մէջ աղբերց քոց
բարեբանանիս. Հա՛րցըն մերոց ա՛ծ
օրհնեալ՝ ես յաւիտեան. Զ՛քեզ որ ի ձե
հնոցն իջեր ապականեն. խոնարհեալ ի
գունդըս մարտիրոսաց գովիս. Հա՛րցըն մե.
Զ՛քեզ որ անհաւո՛ր Թագաւոր յաւիտե
նից. այսօր ը՛նդ դամս վը՛կայից քոց բա
րեբանեմք. Հա՛րցըն մե. Զ՛տր օրհնե
ցէք. բարձր արարէք զնա յաւիտեանս.
Ի՛նբաւելին՝ երկնից և հրեղինաց ի հողե
ղինաց հանձնեցաւ ընտրեալ իւր զինուորս.
բարձր. Ուստի և մեք հաւատացեալքս զքո
քրիստոսի ա՛ծ. ընդ նոսին խընդրելով
ըզ Թողութի մեղաց՝ մերոց. բարձր.

Փողո

Որք կային առաջի աթոռոյն և առաջի Գառինն
արկեալ զիւրեամբք հանդերձս սպիտակս. և ար
մաւենիս ի ձեռս իւրեանց. Յայտնութեն. 7. գ. 9

Ողոքեալ լեր ի յերկնաւորաց՝ սրբոց քոց
քրիստոս. աղաչեմք ըզքեզ սոցա բա-
րեխօսութբ՝ ողորմեա։ Երկրպագեմք
առաջի՝ բեմի քո քս. ընկալ քո գթու-
թբ զաղաչանս մեր. սոցա բարեխօս։
Զորս հոգւով և մարմնով ծառայէս զանման-
մին. անարատս ի գանձատուն քո պահե-
ցես մարգարտաւէր փրկիչ. սոցա բա։
Ողոքեալ լեր ի յերկնաւորաց սրբոց մարտի-
րոսացն. միաբանութբ՝ երգելով. օրհ
նութ իբրաձայնս երկնաւոր՝ թագաւորին։
Որոց անզին հեղմամբ՝ արեան սոցա պսակեցաւ
թեր շնորհին. և մեծարեալ լպարծի սիոն եր-
գելով. օրհ։ Պսակեցելոցն՝ ընդ զօրաց
վերին զուարթնոցն. յերկնաւորաց երկն
րեալ ի սուրբ ... սոցա երգեսցուք. օրհ։
Որք ընդ հանդէս նահատակութե առ-
քունական ցուցին. և յաղթեցին հա-
կառակորդին՝ լուսոյն եղեն մեզ առիթ.
աղաչանօք սոցա կեցո՛ զմեզ։ Որք ըզ
խաչի կապանօք ... վանեցին զհեր-
ձուածս. և կանգնեցին մեզ նշան յաղթող
ընդդէմ թշնամոյն. աղաչ։ Այս հրաշա
փառ ճշմարտութե պատուակալեմք ի յերկ
րի.

րի․ վերջհամբարձեալք երկնայնոց դա
սուցն եղեն երգակիցք․ ողորմ։

ա Որք զանձինս իւրեանց քեզ հայր ըն
ծայեցին․ և որդւոյ քում Յի եղեն խա
չակիցք․ աղաչանօք սոցա կեցո զմեզ։
Որք զմարմինս իւրեանց քեզ տաճար
մաքրեցին․ և հոգւոյդ սրբոյ եղեն օթե
վան․ ողորմ։ Որք զկեանս իւրեանց քեզ
փոխանակեցին․ և երկնից արքայութեան
եղեն ժառանգորդք․ ողորմ։

ա Պատուական վկայից զխնդութեան
դասքն․ համաձայնեալք ընդ երկնայինն
զօրսն երգեն ասելով․ Որ ես Տր զօրու
թեանց օրհնաբանեալդ ես յաւ․ Կարծրացեալն
տանջանօք լուծին զզ կայսրն մարմնոյ․ և
բարձրացեալ փայլմամբ հոգւոյն երգեն
ասելով․ Որ ես․ Համաձայնեալք ընդ
նմանեն արժանաւոր սիրով․ ի տաճարի
Ձրդանաւորացն երգեմք ասելով․ Որ ես,

ա Նուազենասէր վարուք հաճոյացեալն Որ
վկայքն․ և ընտրեցան կամաւոր մահո
ամբն իւրեանց․ և հրաւիրեցան ի կո
չումն արքայութեան երկնից․ Որք մատ
նեցին զանձինս իւրեանց ի փոխարէն որոյ և

հօր։

հրոյ. և՛ հեղմամբ արեանն իւրեանց եղեն
վկայք քո. և՛ հրաւիրք. Իզօթեւք՝ սոցա
բարեխօսութեամբ պարգևեա մեզ քս մասն
և բաժին ընդ հրաւիրելոցն ի կոչումն
արքայութեան երկնից:

Օրհնաւորըն քս ի հօրէ աւետապարգևաւ
յանձնառութեանց ի դրախտէն ծագեցաւ մեզ
շնորհաւորել. որ է զէն յուսոյ վահան հաւա-
տոյ: Նոյն նահատակեալք՝ վկայք քո զօրա-
նայք ի սբ հոգւոյն. զի զերանութեանց
ան նորոգ ըզ շնորհս ողորմութեան. որ է զէն.
Ազգ արարչէք ըզ յիշատակ՝ սուրբ ոյն
մարտիրոս զօրավարին. որ է դուռն երկնից՝
Եւ ճանապարհ արքայութեան. և մեզ:

Զճգնութեան ծ սրբոց քոց քս տօնեմք
լոյս այսօր ընդ զօրս անմարմնոցն. քեզ եր-
գէ Մարտիրոսք անլռելի զօրհնաբանութիւն:
Սերկեցեալ ծ ըզ մարդկային տեսակաւ-
թն ըզ գե սա. հնազանդ վառեալ ըզ գե
սուրբ. յաղթեալ Մարտիրոսք հանապազ
տեսցն ի պատերազմի: Ընկերացեալ ծ
ընդ քս հեղմամբ՝ արեանն իւրեանց. ամենա-
թեւըն գտին հրաշալի կերպք. շնորհեա
Մարտիրոսք վայելչութիւն արքայութեան.
Պարծեալ

ճշ Պարծեսցին սուրբքն փառօք. եւ ցնծաս-
ցեն յաւիտենականս ի վաստակս իւրեանց
յաւուր գալստեան փրկչին. յորժամ
գայ փառօք հօր փառաւոր լինել ի մէջ
սրբոց իւրոց. Սիրէ տէր զերկիւղածս
իւր. եւ պահէ զնոսա. եւ բնակէ ի հեզս
եւ ի խոնարհս ի գալստեան իւրում. յորժամ.
Փառաւորէ մեծութեամբ՝ համբերողաց՝ մա-
տուցանէ իւրաքանչիւր զանթառամ պը-
սակն. փայլին ոպ՝ զարեգակն. յորժամ.

Ընծայեալ թէ կրի սիրոյ վերինն երգեմ.
ժողովրդեան մի ազանոր թ՛ ընդունել յերկ
սէր յաւիտենից. յորժամ. Սպասեալք՝ հանա
պազ որք եկեղեցի. եւ ցնծամ ի փառս եւ
ի պատիւ փառաւորեալ բանին. յորժամ.
Ընդ վերին զօրսն դասակցեալ՝ ընդ
զգեցեալ ընդ լոյս. եւ զանմահութեն՝ լու-
սով ընդ ձայն կենարարին. անճառելի եկայք
վեր օրհնեալք ի հօրէ. ժառանգեցէք
զանպատում ընդ կեանսն.

հբ Սուրբ ես տէր զօրութեանց. որ բնա-
կեալ ես ի յերկինս. եւ բարեբանիս ի
սրբոց քոց. Արքայութիւն զօրութիւնք սերա-
բէք եւ քերովբէք. անդադար օրհնեն զքեզ

զանուանըդ քո։ Որ ահանայք ընդ նոսին
պաշտօնեայք և ժողովուրդք՝ երկրպագա
գեսցուք տէրութեանըդ քոյ։

Լոյսդ որ առաջ՝ քան զլուսաւորսն է
Հօրդ հաւասարեցար։ և լուսով իմանալեաւ
լըցեր զարարածս։ Որ հնեալ ես թագա
ւոր յաւիտենից։ Որ ըզ լոյսն իսկըզբան
նէ հաստատեցեր վերըմաւորին։ և զխա
ւարն անգիտութեան յարութեանըդ քո հա
լածեցեր։ Օրհ։ Լուսով և մեք լուսաւո
րեալքս ընդ՝ լուսեղէն զըւարթնոցն։
Երգեսցուք զերծութեան իյարութեան երե
կոյսիս։ Օրհ։

Սուրբ ես Տէր արարիչ՝ յաւիտենից։ Որ
նըստիս ի քերովբէս իմանալեաց յաթոռ
բանըս քո։ Տէր հայրցըն մերոց։
Սուրբ ես Տէր թագաւորըդ մեր Քս որ
իջեր ի հօրէ։ և մարմնացար ի սըրբոյ կու
սէն։ Տէր։ Սուրբ ես Տէր։ Որ աղբիւրըդ
ես անըսպառ։ Լըցուցեր ըզ մարգարէսն և
զառաքեալսն աւետարանիւ ըզ քեզ։ Տէր։
Հայր անըսկըզբն։ Որ խնամես զքո զա
րարածըս։ գործըք քո ըզ քեզ օրհնեն՝
և անուանեն բարձրացուցանեն՝ զանհասանե
անհասն

ա՛նուն քո տր։ Որդիք մա՛րմնին եկայք՝
Հօր և Հոգւոյդ գործ։ Հողեղէն ճըշմա
րիտ փառաւորեցէք՝ Հօր և Որդւոյ գործ։
ա Խընդրեմք ի քէն բարերար։ ողորմեա
անձանց մերոց։ Վասըն սըրբոց քոց՝ մար
տիրոսաց՝ տէր ընկալ զաղաչանս մեր։
Որ գըթածդ ես յամենայնի։ տէր կեցո
զանձինս մեր։ Սուրբ ես տէր զօրութեանց
բընակեալդ ի լոյս անմատոյց։ Ձըգնու
թե՛ սըրբոց քոց լուր տէր և ողորմեա։
տ Յամենայն ժամ՝ օրհնեմք զքեզ՝ որ մար
դասէրդ ես՝ կեցո զմեզ։ Յօրհնութի՛
ի նոր օրհնեսցուք զտէր։ զի նա է փառա
ւորեալ՝ յամ սըրբոց իւրոց։ Օրհնեալ է
այն։ որ արժանի արար զմեզ հասանել ի
մասըն ժառանգութե՛ սըրբոցն ի լոյս։
Հ Որ բարձրեալդ ես և ի՛ սըրբըս հանգուցեալ՝
ըզքեզ բարեբանեմք՝ ա՛ծ հարցըն մե
րոց։ Որ ըզ սիրելիս քո զերիս մանկունս
անապական պահեցեր ի հրոյն։ ըզքեզ։
Որ ցուցեր ըզ զօրութի՛ տէրութե՛ ըդ քո
ջար և անօրէն թագաւորին։ ըզքեզ։
Փ Զտր օրհնեցէք։ և բարձր արարէք ըզ
նա՛ յաւիտեանս։ Որք մատուցին զանձինս
 իւրեանց

խուռնից տանջանաց․ և դաստակեց՝ եղ
եւ ... ն վերին զօրութեանցն․ ընդ նոսին
ըզ Տէր օրհնեցէք և բարձրացուցէք։ Ընդ կամա
ւոր չարչարանօք սրբոց վըկայից քահա
նայք և ժողովուրդք բարեխօսանեցէք
զանմահ Թագաւորն ըզ Քս․ և բարձրացուցէք։

Ըզ յիշատակ սրբոց մարտիրոսացն․ այ
սօր տօնէ եկեղեցի հռչակելով ըզ Ձըփ
նութի սոցա՝ հայր երկնաւոր․ ալէլուիաք
սոցա մաղթելով․ Հրաշագործ և պայծառա
ռաքինութբ քարոզեցին ըզ քեզ ամե
զերայ․ քանզի իշխեր ի հօրէ․ և մարմնա
ցար ի սրբոյ կուսէն որդի Միածին․
ալէլուիաք։ Նուաճօղ բուրմամբըդ
քո լուսին ըզ տիեզերս կենսաբեր ի նոր
տեսօք․ և ընդ վերին դասակարգութիւն
համաձայնեալք բարեբանեմք ըզ քեզ հօ
րդ Միածին․ ալէլուիաք։

Օրութիւնք երկնայինք․ և անմարմնոց՝
զինուորութիւնք օրհնեն ըզ քեզ ասելով
նոր երգ․ Եկեղեցիք առաքելոց․ և ժո
ղովք մարտիրոսաց գովեն ըզ քեզ ասել․
Ըզ մարդկան կենդանեաց․ սաղմոսիւք
և օրհնութբ աղաղակեն ասելով։

Ճգնաւորք Քի՝ հեղմամբ արեան նո-
րոյ զկռապաշտութիւն բարձին յաշխարհէ.
Եւ ի ճանապարհս արդարութեան դարձու-
ցին՝ զմոլորեալս. Ճշմարտութեան քա-
րոզք եւ լուսաւորիչք տիեզերաց էք պար-
ծանք՝ եկեղեցւոյ. եւ յոյս հաւատացելոց.
Համբերութեամբ ձերով ընկալայք ի Քէ զգ
պսակս անապականս. եւ դասաւորեցայք
ի յերկինս ընդ անմարմնոցն դասս.

Յաղթօղն հաստակէքն Քի՝ որք քաջու-
թեամբ մարտեան ընդ թշնամւոյն. եւ զզ
բռնութիւն լուծին զզ տանջանաց՝ զի
զանտանելի զզ վէրսն կրեցին սուրբքն.
Նոյն փառաց փարէր՝ զզ նոցօք՝ եւ հրեշ-
տակք երկնից ուրախանան. զի կարա-
պետքն եղեն՝ տիեզերաց. եւ լուսաւորիչք
մեղաւորաց. Դասք անմարմնոցն ազա-
կեն՝ եւ ասեն. փառաւորեալ զզ հետ կոչ-
մանըն Քի. եւ խոնարհեցուցէք վայելեցէք՝
յաւիտենից ի յարքայութիւն.

Պարծանք հաւատոյ մեր Ճգնաւորաց.
որք զմարմինս իւրեանց իվերայ քո պա-
տարագեցին. եւ հեղմամբ արեանն իւրեանց
նորոգեցին զաշխարհս. Պսակաւորեալք

ընդ

ընդ անմարմնոց բազմութեան. փայլեն
որպէս զարեգակն ի մէջ աստեղաց. զի զհո-
գիս մարդկան լուսաւորեցին աւազանին
լուսոյ. Արդ եկայք ժողովուրդք այժմ.
և հաւատացեալք քի. ի ձեռն սրբոց
մարտիրոսացն առաքեսցուք գոհութիւն
փառս ի բարձունս այժմ.

Ի տաճարի հանգստեան սրբոց վեր-
կայիցն. զանազանեալս մեր մի անտես առ-
ներ որ կարդամք առ քեզ տէր. սոցա
բարեխօսութեամբ կեցո ըզ մեզ. Որք վը-
անուանեալք քո հոգին՝ ըզ պատուական
ծը դարբինս իւրեանց. աղօթաբար մար-
տեան ընդ դէմ թշնամւոյն և զօրացան
ի պատերազմի. սոցա բարե. Պսակեցին
ձեռամբ քո տէր ի հանդիսի իւրեանց.
որք տանջանաց անօրինացն համբերե-
ցին. և անապական պսակացն արժանի
եղեն. սոցա բարե.

Զօրաւորք քի. մոլորելոց առաջ-
նորդք. Ողջոյն կենացեալք յաշխարհի.
հեղմամբ ծը արեան ձերոյ. Եւ այժմ
կատարեալ ըզ յիշատակս ձեր. առբեցէք
յաղթերգէն կենաց.

Սնոխակալ՝ և բարեգութ՝ մի՛ծ ցրե՛ր
զուխտըս քո. մի մերժեր ըզ մեզ
յողորմութէ քումմէ տ՛ր ա՛ծ
հարցն մերոց. Նախաստեղծին այցող փըր
կիչ՝ փըրկեա՛ծ զմեզ յարժանահաս նեղչաց
մերոց՝ վ՛ս ընտրելոց քոց սըրբոց. տ՛ր ա՛ծ։
Ուրախեալ փառաւորեալ ի տաճարին սըր
բոց քոց վըկայից. մեք անտես անուներ զապա
ւինեալս իքեզ՝ տ՛ր. Ո՛ղ տ՛ր օրհնեսցէք.
և բարձր արարէք ըզ նա յաւիտեան։
Ընդ ամպարեցելոցն ի հնոցին երգակցելով
գողեսայուք. օրհնեսցէք տ՛մ գործք տն
ըզ տ՛ր. և բարձր։ Իվկայարանըս սըրբոց
քոց ընթացուք անեղով. առժանաւոր
եմ և ըզ մեզ հասանել քո մասին ժա
ռանգութե սըրբոցն ի լոյս. և ա՛ռաւաւե՛լ
բարձրացուցե անուն քո տ՛մ յաւիտեան։
Եղանակ արեան՝ սըրբոց վըկայիցն հաճ
ոեսց ը՛ն մեզ քո. և փըրկական փորձու
թէ։ Որք նահատակեցան վասըն քո է
մահ. վերաւորեալք յաղթեցին թըշնա
մեացն. օրհնեն։ Որք միացան ի սէր ահաւոր
քո տերութեանդ. և մատուցին զանձիս ի
րեանց պատարագ քեզ և զենումն. օրհնեն։

Որհ

Օրհնեն ըզքեզ ա՛րդ զօրք ամ՛ հրե՛շ- ա
տակա՛ց. արդարոց անձի՛նք և հոգիք ամ՛
սրբոց. Գովե՛ն ըզքե՛զ ք՛ս մարտիրոսա-
ցըն ժողով՛ք. դասք մարգարէից և
գունդք ամ՛ սրբոց. Բարեբանեն ըզքե՛զ
Ս՛բ հոգի՛. որ միայնդ ես հզօր. և այժմ
հեզ զօրացեալ զյուսացեալս ի քեզ.
Ընդ ն՛բըսքո բարեբանեմք ըզքեզ ք՛ս. տ
ա՛րդ հայցեմ մերոց. Որք խաչակից քեզ
գոլով՝ յօժարութ՛ե յանձն առին ըզ դը-
ժընդակ տանջանս. ընդ նոսին օրհնեմք
ըզքեզ՝ ք՛ս. Որք մեռան ընդ քեզ և կեն-
դանացան. և թագաւորեալք փայլե-
ցեն ի քո փառս. ընդ նոսին կենագործեա
ըզ մեզ քրիս. Որ զ ա՛ր օրհնեցէք. գովե- գ
ցէք և բարձր արարէք ըզ նա յաւիտեանս.
Մեր սրբոցն է բնակարան և ի սրբը
հանգուցեալ. օրհ. Մեր նշխարք ընդ աջմէ
հօր և բարեբանի ի դասուց մարտիրոսաց.
ամենեքեան միաբան. օրհ.
Աղաւնի կենաց ա՛րդ և բղխումն ողոր- ա
մութե. խընդրեմք ի քէն ըզ թողութի
մեղաց. որ միայնդ ես մարդասէր. փափա-
գանօք մերձենամք առ սուրբ քո հաշ-
տեաց

տեսանց ընդ մեզ սոցին բարեխօսութեամբ․ որ մի․ Որ աստուածն ես կենաց․ և փրկութեան մերոյ․ խաղաղացո ըզ կեանըս մեր երկնային քո խաղաղութեամբ․ որ մի․

Տօն ձըգնաւորացն այսօր․ եկայք հաւատացեալք՝ օրհնեցէք զանձն յիշատակի սըրբոց վըկայիցն․ Որք ըզ մահս իւրեանց կանգնեցին՝ յերկրի անշառաւ հըզօրին․ յոր ապաւինեալքս ամենեքեան․ եկայք հաւա․ Հեղուած արեան սոցա մաքրեաց ըզ տիեզերըս յանօրէն կռապաշտութեանց․ և խառնեաց ըզ մարդիկ ընդ երկնային զօրութեանն․ Եկայք հաւատացեալք օրհնեցէք զանձն ըզ բնակեալն ի մէջ սըրբոց․

Որ օրհնիս՝ յանմարմնականն զինուորութեանց․ վերամբարձեալք առ քեզ տէր․ անձօթիւք սըրբոց մարտիրոսաց՝ խնայեա ի ժողովուրդըս քո մի այն մարդասէր․ Ո որս ընտրեցեր յամ ազգաց երկրի լուսաւորել զոգիս մարդկան․ անձ․ Որ գաս հայրական իշխանութեամբ պըսակեց ըզ սուրբըս քո․ անձօթիւք սըրբոց մարտիրոսաց փըրկեա ըզ մեզ ի հրոյն յաւիտենից․ մի այն մարդ․

Խրախանան հրեշտակք ի յերկինս ընդ

չարչարանս

չարչարանօք ձրգնամուրացն եւ հրաշանան
մրտաքամ՝ ծք է յաղթութիւն ըմս սրբոց։
Ոծեալքս պատերազմեալք զանուանելինու
թեն ըզ հանդէս. պըսակեցան ի քէն։
ըստ վերին զուարթունն. Ընծայ կա
թուղիկէ. զուարճ ... հաւատացեալք.
զանգակեն ասելով վ փառք քեզ տէր։
Ո քեզ տր օրհնեն դասք սրբոց մար
տիրոսաց. քաղցր ձայնիւ հրաշալիք քեզ
երգեն. փառք քեզ փառք քեզ տէր։
Որ քաջութեամբ համբերեցին բռնաւո
րացն ըսպառնալեաց. եւ ընդ անմարմնոցն
դասակցեալք քեզ երգեն. փառք քեզ.
Այսօր ընծայի վերին եղեմ. ընդունե
լով ըզ սուսն յարկացն լուսեղէն. ձայնիւ
նամբն եւ հրեշտակք ասելով. փառք.
Փառաւորեալդ փառօք երրորդութեան
տէր. փառք արժանի որ ըզ ծընեալ
անուանեալ. Երկնային քոյ ժամանակու
թեան. Որ հանգուցեր նահատակացն բերկ
րեալ. սոցին բարեխօսութեամբ փառք
Սրբութեան քում բարեբանեմք զքեզ
քեզ. աղաչանօք սուրբ մատուցանե
նին. փառք.

Որհ

կ Օ'րՀնեմք զքեզ Տէր · անսկիզ
Հ բըն Հայր՝ Աստուած Հարըցըն մե
րոց · Գովեմք զքեզ Տէր · միա
ձր ծին որդի աստուած՝ Հարցըն մերոց ·
Բարեբանեմք զքեզ Տէր · ճըշմարիտ
գ Սուրբ Հոգի՝ աստուած Հարցըն · Ի զ Տէր օրհ
նեցէք բարձրըն առաւելէք յաւիտեան ·
Օ՛ր փառաւորեալն ես զօրք երկնաւորաց զը
ւարթնոցըն · բարձ · Սուրբ երկրպագեն
դասք Հրեղինաց ըզբորբ վըր կայեցըն · բարձ
ո Ծնկեալ եմք ի տեղի վըրկայիցն · և աղաչ
եմք զքեզ Տէր ողորմեա · Օ՛ աղաչանըս
մեր մի անտես առներ · բարեխօսութե
ամբ սըրբոց քոց և ողորմեա · Փըրկեա զմեզ
յանէծէ · և ի նեղչաց մերոց · բարձր ·
տ Ընդ Հրեշտակս մեզ քո թագաւոր · կատարեալ
ի Հաւատոյ քո զյիշատակ սըրբոց · և օրհ
նել զանուն քո Տէր · Սուրբ Հեղման բոյ
Տէր արեան · և չարչարանաց քոց՝ եղեն
Հաղորդք Տէր վըրկայքն · և լուսաւորիչ
աշխարՀի · Որոց միշտ աղաչեմք · և փա
ռաւորեմք անդադար երգով օրՀնու
թե Տէր զերրորդութիւն Համագոյ ·
Հ Որք ի մանուկ անօրինացըն յաղթեցին
[illegible]

արիաբար թըշնամւոյն. աղաչանօք սոցա
կեցո՛ ըզ մեզ փըրկիչ՝ ա՛ծ հարցըն մերոց.
Որք վասըն՝ քո ըզ կեանս իւրեանց փոխա՛
նակեցին՝ սոսկալապէս համբերելով. աղա.
Ուստի և մեք հաւատացեալ քըս ժողով
եալք ի յիշատակ սըրբոցդ՝ հայցեմք. աղա. Գ
Ըզ տր օրհնեցէ՛ք և բարձր արարէ՛ք ըզ նա
յաւիտեան. Ընդ երկնայի՛ն զինուորու
թեան ըզ թագաւորըն քո՝ գովելով. օրհ.
Ընդ դասս երանելեա՛ց վըկայիցն ըզ պըսա
կիչըն սըրբոց. բարեբանելով. օրհ.
Որք զա՛նձինս իւրեանց ընծայեցին քեզ Դ
քս՝ հաղորդելով քոց չարչարանացդ. բարե
խոստովանութե՛ սոցա՛ ողորմեա՛ մեզ ամենատէր ա՛ծ.
Որք մեծապէս կանգնեցին զսիւն հաւա
տոյ. և հեղմամբ արեան իւրեանց նորո
գեցին զաշխարհս. բարե. Որք տենչացան
զհեշտ երանաւէտ ձայնին. և յաւիտենից
կենացըն արժանաւորք եղեն. բարե.
Ուրախացեալ ամենայն զաւրքըն ա՛ծոյ՝ օրհնե Ե
ցէ՛ք ձայնիւ սըրբասացութե՛ ըզ պըսակիչըն
սըրբոցս. Ո թագաւորըն փառաց քս՛ ողորմեա՛
կից հօր և հոգւոյ՝ գովեցէ՛ք. Ո բաշխողըն
պարգևաց՝ ընդ հոգին ճըշմարտութե՛. բար.

Այսօր

տ Զյորս տօնեմք ըզ տօն սըրբոց վըկայիցն
որք արեամբ նահատակեալք փոխեցան ի
զօրս վերին զուարթնոցն · Ըմբռնեալք մար
տեան ընդ դէմ խըռոխ խռո Թագաւորաց · ըզ
յաղթողական ընկալեալ ըզ պըսակ կե-
նաց · Աղչեն օթեւանք նըք ծըրըրորդութեն ·
զանձն հաւատակն ընկալեալ ըզ կեանս · և
բարեխօսեն առ Տէր վըն անձանց մերոց ·
տ Այս երանեալ էք վըկայք · որք արժանի
եղէք մարտիրոսք և արեամբ դասակից լի
նել զուարթնոց երկնից · Պ. ողջակաւոր
եալք ի մարտի և հաւատով որդւոյն աստու
ծոյ · մարտիրոսք Լուսաւորեալք ի հօրէ ·
պայծառացեալք ի հոգւոյն սըրբո յ · բա
րեխօսեցէք առ Տէր վըն անձանց մերոց ·
գՀ Յիշեա զմեզ Քրիստոս փըրկիչ մեր · յորժամ
գաս թագաւորութեամբ ըզ քո · կեցո ըզ
մեզ բարեխօսութեամբ սըրբոց քոց · Ընդ հեծ
մեզ Թողութիւն երկնաւոր Թագաւոր · ըն
կալ զաղաչանս մեր կեցո · Օրհնութեամբ
ի նոր օրհնեցուք ըզ քեզ Քրիստոս Թա
գաւոր · որ վասն մեր մարտիրոսացար կեցո
ըզ մեզ բարեաւ · Զհայր և զորդի և ըզ
հոգին զհոգին փառաւորեմք ասելով · Երեք

սըրբեան

սրբեան տէրութիւն կեցո ըզ մեզ բարերար·

Որ պսակիչդ ես տէր մարտիրոսաց և յաղթօղ զպանծեցեր ըզ յուսացեալսն ի քեզ քրիստոս փառաց թագաւոր· բարեխօսութեամբ սրբոց մարտիրոսաց պարգևեա ըզ խաղաղութիւն երկըրպագուացս՝ ամենասուրբ երրորդութեանդ· Որք մանկանցն զանձինս իւրեանց տանջանաց և մահու· և հեզ զկամս ըզ առեալն՝ իւրեանց եղեն վըկայք քո կամաւոր մահուանն· բարեխօս· Որք ըզ խաւարն կռապաշտութեանցըն վանեցին ի յաշխարհէ· և են թագաւորեալ կործանեցին ըզ բելիար պատերազմեալքն ի հանդերձեալն բարեր·

Դրանշափակ ձըրգնութեան պատերազմեալքն ընդդէմ թըշնամւոյն· և արիաբար վառեալք զինու նոքա հոգւոյն· յաղթեցիք անօրինացն· Որով վասն քո կայք՝ ըզ ձեզ ունիմք բարեխօս առ տէրն վասն անձանց մերոց· Պատանեկըն չարչարանացն եղեն վըկայք ճըշմարտութեան· և խոստովանեցիք եղէք որդւոյն աստուածոյ· ըզ բաժակ մահու արբէք ուրախութեամբ· ո՛վ սուրբք· Յաղթանակ համբերութեամբ կատարեցէք

 զընթացս

զընթացըս ձեր. և փոխեցայք յերկրայ
նոցս ի յերկինս. ընկալայք ի քէ ըդ պը
սակս անձանց պատկերս. ո՛վ. Որք եկայք
համարձակեցայք կատարեցուք զչարչարանս
սըրբոց վըկայից. զի ի ձեռն սոցա
բացցէ մեզ դուռն ողորմութեան. ունե-
լով միշտ բարեխօս առ Տէր վասն.

ժէ Փառօք պարծեցայք մանկունք ուրախ
ցնծայք ի Տէր. որք արժանի եղեն առ-
նուլ զհայրական ըդ պսակն. Որք ըդ
տանջանս և ըդ մահ վասն անուան Տեառն
յանձն առին. և արժանի եղեն առնուլ
զհայրական. Այս զօրութիւն է հոգւոյն
եղեն յաղթօղք ի պատերազմի. և ար-
ժանի եղեն առնուլ ի հօրէ ըդ.

գձ
հ Որք ըդ տանջանօք անօրինաց վասն
քո յանձն առին այսօր Տէր վկայքն.
ըդ ճգնութիւնս սոցա բարեխօս
ձթ քեզ ունիմք. կեցո զմեզ Տէր Աստուած հարցըն մե-
րոց. Որք և ըդ մահու դժընդակ ըս բերե-
լով արիաբար համբերեցայք ի մարտի. ըդ
Ի տանջանս ճգնաւորաց համբերութեան
քաղցրաձայն հոգևոր երգելով. ըդ
գ Ըդ Տէր օրհնեցէք. բարձր արարէք քաղց-
րաձայն

բարձրաձայն հընչմամբ զմեծ յաւիտենան։
Օ յաղթանակ մարտի վըկայիցըն պսա-
ւելով այսօր ընդ զօրս անմարմնոցն. աւա-
ւել բարեբանելով քանզի. Վի հանին յ.ք
նպաշտօնեայք տօնելով այսօր ըզ մեծ
սոցա ըզ ճըգնութիւնս. աւաւ.
Որք ճշմարտին զանմարմնական անարգըն բե- ո
րելով արութի հաւատոյ՝ պատերազմեցան
ընդ դէմ թըշնամւոյն քո ճըշմարիտ վը
կայքն. բարեխօսութե սոցա քրիստոս
ողորմեա մեզ. Որք ըզ սպանանելիս բըռ-
նաւորաց մահուամբ սրոյ և հրոյ համբերու-
թբ յանձն առին՝ յաղթեցին առաքինա
բար քո ճըշմարիտ. Որք ի զօրաց եւ կ
բաւորաց՝ զինաւորեալ քեզ երկնաւոր
թագաւորին. դասակարգեցան ընդ հրեշ
տակս իշխանս քո ճըշմարիտ.
Օ արեան մահ սըրբոց քոց քրիստոս ա
ընդ երկնային զօրսն այսօր երգակցեալ
տօնեմք. որք համբերեցան ընդ դէմ բըռ-
նութե՝ թըշնամւոյն. Նմարտին ի մար
ձի ցուցան՝ գեր ի վերայ սրոյ և հրոյ՝ տան
ջանաց. զպատուական մահս իւրեանց
ընծայեցին քեզ քրիստոս բանաւոր զէն

մուք.

մուննք։ Նահատակեալքդ ճգնութեամբ ի
փորձ զանազան տանջանաց․ համբերութեամբ
վանեալ ըզ թշնամին պատերազմ․
փոխեցան ի վերս վերին․ զուարթնոցն։
Հ Որ զանչափ քո զբարերարութիւնդ շնոր-
հեցեր ի քո արարածոց՝ բարեգութ Տէր․
զքեզ բարեբանեմք Տէր հայրցն մերոց։
Որ ի ձեռն երանելի հայրապետացն բար-
ձեր ըզ խաւար կռապաշտութեան ազգէ
մարդկան․ զքեզ բա։ Այսօր և մանկունք
նոր եկեղեցւոյ ընդ սերովբէս և ընդ քերով-
բէսն երգաբանեն բերկրական ձայնիւ․
Գ զքեզ։ Որ զՏէր օրհնե [illegible]
ցէք և բարձր արարէք ըզ նա յաւիտեանս։
Որք անցուցին զմարմինս իւրեանց ընդ
հուր՝ և ընդ ջուր․ և դասակից եղեն վե-
րին զօրացն․ ըզ Տէր․ Որ ահանդայք և պաշ-
տօնեայք համբանական ձայնիւն․ ըզ Տէր։
Ո Զանմարմնոցն ըզ մաքրութիւն մար-
մնական կրեալ․ տարեալք ի յանձինս իւ-
րեանց՝ քաջ և յաղթող երանեալ սբ հայ-
րապետացն․ որոց բարեխօսութեամբ ողորմեա
մեզ մեզ՝ Տէր․ Շնորհազարդ և պայ-
ծառ առաքինութեամբ՝ հերքեցին

զի՛շխա՛նն անօրէն՝ իւրեա՛ն գործակցօք
ճզմնող՝ հայրապետացն. սոցա. Որ՛ շտամկէք
երկնից փափագին հանդերձի կատարման
սոցա. որք ի մահուն իւրեանց կենդանա-
ցան. եւ լի՛ն ի կամարն երկնից. խառնեցան
ի գունդս զուարթնոցն. սոցա քա։

Սքանչելի էք հայրապետք չարչարեալք ա
վասն Տն համբերեցիք. յաղթելով բռնա-
նաւորին դաւանակիցք եղէք վերնոցն.
Որ դնեալ նահատակեցայք յերկրի. յաղ-
թողք ի պատերազմի. կոխելով զսատանայ
դասակից էք. Լուսաւորեալք երկնային լու-
սովն. պայծառացեալք ի հոգւոյն սրբոյ.
բարեխօսեցէք առ Տր վասն անձանց մերոց.

Սքանչելի էք հայրապետք. որք կամաւ ա
չարչարեցայք յանձն առիք զհամբերութի
յարժանաւոր յաղօթըս ձեր յիշեսջիք
զանձինս մեր. Փոխանակ արեանցն Տն
ձեր արիւնքդ հեղան յերկրի. եւ հոտա
նոյշ բուրեաց յաշխարհ. յարժ. Փոխանակ
անցաւորիս ձեզ անանցն է պատրաստ
եալ պսակ փառաց ի Քէ. յարժ.

Ընդ վերին զուարթունսն բարեբանեմք տա
զքեզ Տր. Տր Տր Տր ես Տր զօրութեանց

կեցո՛ղ զմեզ։ Ի՛նչ յիշատակաւ սըրբոց մարտիրո
սաց գոհանամանեմք զՔեզ Տէր։ Ս՛րբք սըր
բեան ձայնիւն աղաղակեմք առ Քեզ Տէր։
ա Օ՛նյանզԹևլի Աղգնաւորացն զգ յիշա
տակս՝ և կայք հաւատացեալք ամենեքեան
պատուեսցուք։ Ո՛ւնզի մարմին ունելով
զանձինս արհամարհեցին. նմանող զզ
լինելով չարչարանաց փրկչին՝. և կայք։
Ո՛ւնզի տեսարան եղեն հրեշտակաց՝ և
մարդկան. զյաղԹուԹեն պսակն իջէ՝ ընկա
լան և քաջ ապրէխօսեն առ Տէր վ(ասն) անձանց մերոց
ա Ո՛զգօնականի՝ չե՛ն սըրբոց և զհանդուցեալն
Քքերոց բէմ. անդադար ՛ մ՛բ ձայնիւ երգ
ելով. օրհնեցէք զՏէր յօրհնուԹի ինոց.
Ա՛յսօր տօնէ եկեղեցի զգ յիշատակ սըրբոց
մարտիրոսացն՝. ընդ որս և մէ ՛ մ՛ք ձայնիւ
երգելով օրհնեսցուք զՏէր. Ս՛ր անԹա
ռամ փառօք պսակէ զգ ս(ուր)բս իւր. և ի դա
մ՛ս լռուԹեան վերածեցոյց. օրհնեցէք։
մկ Ա՛յսօր յիշատակ սըրբոց մարտիրոսաց.
մանկունք նոր եկեղեցւոյ՝ ընդ զօրս երկ
նից տուք օրհնուԹի ի բարձունս Ս(ուր)բ
ԵրրորդուԹեան. Ա՛յսօր ԱղգնուԹե սը՛ր
բոց մարտիրոսաց՝ դուարճանան բանակք
անմարմնոց

անմարմնոցն. եկեղեցիք ընտրելոց. տուք.
Այսօր շնորհեցան մեզ քարոզք և վկայք.
ի խաւարէ կռապաշտութեն և յանածու
թե ածեալ ի լոյս զԱծ մատուցանես. տուք.
Պայծառացիր եկեղեցի այ ընդ ծնըդ ձշ
նութի սրբոց վկայիցն. որք նա
հատակեցան ի յերկրի. և ի յերկինս պար
սակեցան. Ուրախանան և հրճուեսցեն ի
յերկինս ընդ ծնընդնութե սրբոց
վկայից. Համաձայնեալ ընդ նոցին այ
սօր և մեք տօնեմք ըզ յիշատակս սրբոց.

Զինուորութիւնք հրեշտակաց օրհ գ
նեն ըզքեզ. իմանալիք ձայնիւն
ըզքեզ փառաւորեն. ած հար
ցըն մերոց. Իշխանութիւնք և պետութիւնք ձ
սերոբէք և քերոբէք փառաւորեն ըզ ան
ունըդ քո. ած. Ազգ մարդկան հողեղէ
նաց դասուց մարտիրոսաց՝ երկրպագեն
տէրութեանըդ քո. ած. Զտէր օրհնե գ
ցէք բարձր արարէք ըզնա յաւիտեանս.
Որ փառաւորեալն ի բարձունս իմա
նալի զօրութեամբըն. ժողովուրդք օրհ.
Սրբում երկրպագեն գովելով դասք
սրբոց մարտիրոսացըն. քահանայք օրհ.

 Սայեաց

Նայեաց ի մեզ՝ և ողորմեաց մեզ քս՝. որ ունիս բազում գթութիւն. Որ հայրդ ես որբոց. և դատաւոր այրեաց քս՝. որ ուն. Որ պսակիչդ ես սրբոց լեր և մեզ աղօթիւք սոցա քս՝. որ ուն.

Այսօր հրեշտակաց դասքն ի յերկինս ուրախանան՝ ի վերայ ճգնութեան սրբոյն. Այսօր ճգնազգեաց սրբոց դասքն ի յերկրէ պսակեցան՝ երկնային մեծ եղէն փառօքն. Այսօր անմարմնոց զինուորութիւնքն մեծապէս տօնեն. քանզի երկրաւոր զինուորաց բազմութիւնքն ընծայեցան ի խորան սրբութեան երկնից.

Սուրբ տէր հայր ամենակալդ՝. որ փառաւորեալդ ես ի մէջ սրբոց քոց՝. օրհնեմք ըզ քեզ ընդ զուարթունս երկնից. Սուրբ տէր որդի միածին. որ պահեցեր յաղթող ըզ ճգնութիւն սրբոց քոց. գովեմք ըզ քեզ։ Սուրբ տէր հոգի ճշմարիտ. որ նորոգեցեր ըզ տիեզերս ճշմարտութեամբ երկրպագութիւն մի երրորդութեանդ. բարեբանեմք ըզ քեզ անլուծելի ձայնիւ.

Ըզ գնացաւորականն աշխատութեանց համբերեցին սուրբ մարտիրոսքն. և ըզ պատերազմն

չարին

չարին վանեցին ժուժկալութեամբ. բարեխօ
սութեամբ սոցա քս խնայեա ի մեզ. Որք հե
ղին զարիւնս իւրեանց փոխանակ արեան
քոյ տր և ըզ բըռնութեան հրապուրողին վա
նեցին ժուժկալութեամբ. բա. Ու ըզ պըսակա
նս պայծառս ընկալան ի քէն քս. և դասա
ւորեցան ընդ դասս վերին զուարթնոցն. բա.

Նահատակք յաղթողք քո քս ի մարտի
երանելի նր մարտիրոսք. որք վանեցաւ ըզ
թըշնամին խորամանկեցին. Հրեշտակացըն
դասքըն տօնակիցք են մեզ. և ջոկք անթո
ւոյցըն զուարճացեալ բերկրին. ընդ վար
դագոյն ձեր՝ հեղուցեալ արեան. որք վան.
Ի թանձրամ պըսակեցն ձեզ սանդեալ
մըրնայ. քան զանկանելս պատուականըս գե
րագոյն հրաշիւք. որք վան.

Այսօր մարտիրոսաց դասըն ցընծացեալ
բերկրեն ընդ անուանս ... քս ի որդւոյն
... Զայն Երրորդութեան վըկայեալ ... եկայք
օրհնեալըք հօր ... ժառանգորդք
երկնից խորանացն. Ըզցէք ըզ ...
կեղոցն՝ ... թըշնամոյն.
որ Երրորդութեան վայր ...

Ըզգնաւորըք ... վըկայք քս.

որք

ո՛րք զչարչարանս և՛ որք մահ յանձն առին
վասնի ն տն. ըզ ձեզ ունիմք բարեխօս
առ քրիստոս վն անձանց մերոց։ Ո՛վ անզի հեղ
մամբ արեան ձերով պայծառացան որ
եկեղեցիք։ Եւ զբոսաւորանաց խառամ
կուապաշտութեանցն բարձիք. ըզ ձեզ։ Խորհ
նորին զօրքն իջեալ ի պատիւ պատմարդի
մահուան ձերոյ. Եւ որք պսակս անապակա
նս առ ի բերելով ի հօրէ լուսոյ. ըզ ձեզ։
փք Ընդ զուարթունսն երկնից օրհնեցէ՛ք
զքս թագաւորն։ Ընդ դասս երանելի
առաքելոցն գովեցէ՛ք յօրհնութի իւր.
զքս։ Սրբոյ հոգւոյն Օ քրիստոս
թագաւորն բարեբանեցէ՛ք. զի ողորմ
եսցի բարեխօսութե սրբոցն։

գձ Յուսացեալքն յանուն քո տր պայծառ
Հ րազմեալ յաղթեցին թշնամւոյն
ԺԱ սրբոցն աղաչանօք խնայեա ի մեզ
հայրցն մերոց. Որք կամաւն իւ
րեանց ընդ հուր և ընդ սուր. Եւ
դասակից եղեն վերին զուարթնոցն.
սրբոցն Ընդ խնդրեմք իքէն թագաւոր
փառաց աղաչանօք սրբոց վկայիցն խը
նայեա ի մեզ։ Որք ի վերնականն զօր
ութե

ութէ՛ քուումն՝ պատերազմեա՛լք յաղթեցին
թըշնամւոյն. և դասակցեալք վե՛րին զօրացն
օրհնե՛ն ըզքե՛զ գովե՛ն և փառս: Ծո՛ւ քաջքու
թէ՛ արիաբար ձըգնեալ՝ ա՛րհամարհե՛լով
զչարչարանսն և ըզ մահ. և՛ ձայնակցեալ
ե՛րից մանկանցն. օրհ: Ա՛ւստի և մե՛ք հաւատա՛
ցեալքս իքեզ՝ կատարեցո՛ւք զյիշատակ սըր
բոց վըկայիցն. և ը̃նդ նոսին՝ համաձայնեալք
օրհնե՛մք ըզ քե՛զ գովե՛մք և փառաւորե՛մք:
Արք ըզ բաժակ մահու ը՛նդ քե՛զ արբին՝
և՛ մըկըրտութե՛ան արեան ը՛նդ քե՛զ մըկըր
տեցան. սորօք աղաչե՛մք ողորմեա՛:
Արք և ըզ խաչս խուրեանց բարձին ըզ կնի
քո. և՛ անմեկնե՛լի սիրով ը՛նդ քե՛զ խաչա՛կ
ցեցան. սոք: Արք ի՛ սկզբա՛նէ չի՛ջուցի՛ն ըզ
սատանա՛յ նըման փայլականն. և՛ հրեշտակա՛ցեա՛լք
իդասս նոցուն վե՛րակա՛րգեցա՛ն. սորօք:
Յ՛ւսոյ յիշատակ՝ սը՛րբոցն. և փա՛յլե՛ն նըշ
խարե՛ք սոցա ի մե՛ջ եկեղեցւոյ աղաչեսցուք
ըզ տ՛ր սորօք խընդրեա՛յ ի մե՛ղ: Ողորմա ար
եանն՝ սոցա մե՛ծ արի մայր սոցա իմանալի սիոն
աղ՛: Տ՛ա՛ճար ...ն տ՛ր հօգւոյն. կե՛նդանի
ս...ե՛րըք սոցա հե՛ւանդաց բըժըշկք. աղա՛
Մ...րք ե՛ս տ՛ր զօրութե՛ան. որ յարմա՛ր
...ական

Միակա՛ն զօրհնեսցուք գովիւ սրբասաց ձայ-
նիւ. ըզքեզ զօրհնեմք տր ած հարցն մերոց.
Որ նստիս զօրութեն մեծութեան քոյ Ձերգ-
նաւորացն յաղթել չարին ընդ դիմամար-
տութեն. ըզքեզ. Ընկալ այսօր ըզ բա-
րեխօսութեն քո նահատակաց քոց վը-
կայիցն. ողորմելով տօնողացս ըզ յիշա-
տակ սոցա. ըզքեզ. Ըզ տէր օրհնեցէք.
Եւ բարձր արարէք ըզ նա յաւիտեանս.
Ընդ երկնային զօրացն միաձայնելով ըզ
պըսակիչըն սըրբոց բարեբանելով. օրհ.
Ո բերկրեալն այսօր յիշատակի քաջ
եւ յաղթօղ նոցա երանելեացն. օրհ.
Ըզքեզ սրբոցս որդի ... պատուելոյ
ըզ յիշատակս արժանի արա. եւ աղօթիւք
սոցա ողորմեա մեզ. Որք փորձեցան ի փորձ
սրոյ եւ հրոյ. եւ ի քո պատուիրանացն երբեք
ոչ խոտորեցան. աղօ. Նոցին տանջեալ սըր-
բութեն անմահ բանիւ. եւ ըզ գանձըս
հոգեւորս անսասանս պատրաստեցին. աղօ.
Այսօր Ձերգնութեն սրբոցն ըզհրաշա-
նայ երկնիցս ուրախութեն մեծաւ. հան
դերձ որդւովք իւրովք տօնելով ըզյիշա
տակ սոցա. Որքան են դեղ կենաց պար

գնեալք մեզ ի քէն ի բժշկութիւն պա-
տուական նոցա արեամբն իւրեանց. Ի շնոր-
հութիւն ունին ի հոգւոյն սրբոյ. առաջ-
նորդեալ մեզ յերկնային վերին. ի քաղաքն
կենդանեաց ի մեծըն սիօն.

Որք հաղորդեցան չարչարանաց քոց Քս Հ
սբ հայրապետքն. եւ վերաբերեալ պայծա-
ռացան ընդ անմարմին բազմութեանն.
սոցին աղաչանօք խնամեա ի մեզ ած
հարցըն մերոց. Որք ի սկզբանէ պա-
տուեալ եղեն ի սէր բոլորից հօրն. եւ ըզ-
տիեզերս հրաւիրեցին յորդեգրութեն
շնորհս. սոցին. Որք զընթացս իւրեանց
կատարեցին հաճոյիւք քո Քս. եւ ըզ պը-
սակս անապական ի քէն ընկալան. սոցին.

Ըզ տէր օրհնեցէք. բարձր արարէք ըզ- Գ
նա յաւիտեան. Օծեալքն հօր եւ հոգ-
ւոյն. որ բնակեալ է ի լոյս անմատոյց եւ
բարեբանեալ սրբասաց ձայնիւ. բարձր.
Երկըրպագեալն ի սըրբոց՝ հայրապե-
տաց. որք հեղմամբ արեամբն իւրեանց նը-
մանօղք եղեն փըրկչին զինքեանս. բար.

Ողորմեաց մեզ տր ած մեր ի յիշատա- ա
կի սբ հայրապետացն. Որք յանուն քո

նը

որք դարձուցին զաշխարհս կռոցն ի պաշ
տօնութէ. աղօթիւք սոցա ողորմեայ մեզ:
Նո՛ւ արժանիս եղեն ընդունիլ ի քէն
զանթառամ փառաց պսակն. աղօթիւք
ա Որք զարի ի քրիստոս զչարչարանս յանձն առ
եալ համբերեցիք. ով ածասէր հայրապետք
և արժանի եղէք զերկնայինն առնուլ պը
սակ. Որք փորձեցայք չիջանուտ հրով
ժուժկալեցիք պատրաստեալ ձեզ զարքայ
ութիւն. համարձակութի ունիք բարեխօսել
առ տր ի վս անձանց մերոց. Որք զամբար
ըշտութեանն վանեցիք զկռապաշտութի
ով ածասէր հայրապետք հաստատութի լէք
հայցեցէք անդադար ի տր եկեղեցւոյ.
ա Ընծութի է այսօր հրեշտակաց և մարդ
կան. զի զխորխտացեալ ըզթշնամին վա
նեալ խորտակեցին սբ վկայքն. և եղեն
յաղթօղք ի պատերազմի. Ամրանով և
արեամբ մարտեան ընդ դէմ զինու. վը
բանորեալք են մարմինք վիրաւորեցին ի մահ
ըզ բելիար. և սատանայն պարծանք
յաւիտենական. Նորանուիրեալք ի հո
գեղէն զըւարթնոցն. և բարեբանեալք
ի դասուց մարմնաւորաց սբ վկայքն.

անմեղին ջրովըն պսակեալք եղեն.
Ընդ գնդին սրբոց քոց Քս հաստատե-
ցին ընդ հիմանցն սուրբ եկեղեցւոյ. կանգնե-
լով ի սմա ընդ նշան յաղթութեան: Եւ հեղ-
մամբ սբ արեանն իւրեանց անպատեցին ընդ
տիեզերս ի դիւցապաշտ մոլորութեց. և եղ-
են յաղթողք ի պատերազմի. Ընդ որս և
մեք աղաչեմք Քս ընկալ և ընդ մեզ յերկնայինն
խորանս ի լուսեղէն առագաստին. բարե-
խօսութեամբ և աղօթիւք սբ գնդաւորացն:
Երջանիկ է այսօր քաջ նահատակաց քո
սրբոց վկայիցն. եկայք ժողովուրդք
ցնծութեամբ տօնեսցուք. Որ ամենք տօնողք
ի տանջանս և յաղթողք ի մարտի և պսա-
կեալք ի հօրէ. եկայք. Լուսաւորեալք
ի յերկրէ. պայծառացեալք ի յերկինս. և
դասակցեալք ընդ հրեշտակս. եկայք.
Զքեզ կարդային յօգնութիւն սբ մար-
տիրոսքն և ասէին. որ ի բարձունս բնա-
կեալդ ես խոնարհեա ի մեզ. Դու ես դու-
ռըն լուսոյ. դու պսակ պարծանաց ի
քեզ յուսացելոց. որ ի բարձր. Օրհնեալ
գովեալ և ի սուրբս հանգուցեալ. և դու
ես ընդունող հոգւոց մերոց. որ ի բարձ
ձունս

Զօրունս բանակեալք են միշտ եկեղեցեան.

մկ Ո՛վ որ գերագոյն պարծանք ազգի մարդ-
կան. հրաշալի զօրութեամբ ի յերկրի նա-
հատակեալ. եւ յերկինս պսակեալ ընդ
անմարմնոցն դասս: Դուք անձինք դուք վա-
ռեցար՝ զինու սրբոյ հոգւոյն՝ եւ յաղթե-
ցէք առիւծաբար անմարմին թշնամւոյն:
Ո՛ դամբարանք բարեխօսել վասն մեր. առ
հայր եւ որդի եւ սուրբ հոգի. զի յաղթեսցուք
հաւատով անմարմին թշնամւոյն:

դկ հ Ս ու քեզ տէր հարցըն մերոց՝ խնամոր
հեղեալ անձամբքըս պաղատիմ տէր մեզ
մի անտես առներ զմեր. որ փառաւ-
ւորեալ ես յաւիտեան: Յիշեա զուխտ
աբրահամու ընդ սահակայ եւ զյակոբայ. եւ
զնեղելոց անձանց պաղատանս. մի անտ
Շնորհեա տէր խնդրողացս ի քէն ընդ թո-
ղութիւն մեղաց. ի տաճարի քում սրբու-
թեան. բարեխօսութեամբ սրբոց քոց. որ փառ.
Զ տէր Օրհնեցէք զտէր երկինք եւ երկ-
նայինք զօրութիւնք. սերովբէք եւ քերովբէք
զանլռելի սաստուածոց. բարձր արարէք՝ ընդ
նոր յաւիտեան. Զ տէր Օրհնեցէք զ-
տէր երկիր եւ որ ի սմա են կենդանիք. հան

բառնալով

բանականօք իմովք ընդ ձայնս. և երգօք հոգ-
ևորօք. բմ։ Ըզ տր Օրհնեցէք զտր ը-
դասք հրեշտակաց և մարդկան. զարարիչն
արարածոց միաբանութեամբ երգով. բմ։
Ողորմութեան քոյ զդուռն բաց մեզ տր. ո
և արժանի արա զմեզ լուսեղէն յարկաց
քոց ընդ սրբս քո։ Ի պատրաստեալ քո
օթեվան նոյն սրբոց քոց. ընկալ և զմեզ մեղ
փըրկեալս յերկրէ գործութե ի դըժպրութենէ
կենաց։ Ի նշանակի քո յատենին դատաւոր
ահեղ՝ խնայեա յարարածս քո. բարերարու-
թեամբ և ողորմութեամբ սր Ծնողիդ. բմ։
Ի յիշատակս վկայից քոց և պարգևեա տ
մեզ՝ օրհնել զքեզ՝ արժանապէս. Ամեն և
մատուցին զանձինս իւրեանց քեզ պատա-
րագ արեամբն իւրեանց և անձնուէրին պը-
սակիլ ի քէն տր։ Որոց աղօթիւք փըր-
կիչ խնայեա ի սբ եկեղեցի քո. զոր ըստա-
ցար պատուական արեամբդ քո սրբով։
Որ ընդ հրաշափառ քո զօրութեամբ ծա- հ
նուցեր ազգի մարդկան. ցուցանելով յաղ-
թօղնք զվկայսն ի պատերազմի՝ վն՝ անո-
ւան քոյ տր ընդդէմ հակառակորդին մերոյ։ Որք ի մար-
մնի անմարմնոցն դէմ ի վերոյ քան զբնու-
թիւն.

թիս. արհամարհելով անարգեցին ըզ չար
տանջանս և ըզ մահ. Եւ եղեն վըկայք քո
կամաւոր մահուանն. Տէր. Հզօրդ խնայեա
այսօր և մեզ՝ տօնեմք ըզյիշատակ սը վըկայի
ցըն. խաղաղացո ըզ կեանըս մեր աղօթիւք
նոցա. Եւ փըրկեա զմեզ ի նեղչաց մերոց.
գ Տէր. Ո՛վ Տէր օրհնեցէք Ե՛ւ բարձըր առա
ըէք ըզնայաւիտեան. Որ փառաւորեցն իւրոց
տօնօսղ սը զվըկայսն արժանի արար. Եւ եր
դակից անմահականն զօրացն. օրհ. Որ սա
քօք խոստովանողաց զանգգա որդւոց մարդ
կան ի գիտութիւն ճշմարտութեան. և հրաւի
րեաց յերկնից արքայութիւն. օրհ.
դ Ո՛ զ յիշատակըս վըկայից քոց տօնեմք
այսօր քրիստոս Թագաւոր աղաչանօք սոցա
ծըղր ըմեա. Որք յաղթեցին անօրէն բըռ
նաւորաց հեղմամբ արեանն իւրեանց՝
Եւ դասակից եղեն վերին զուարթնոցն՝
Նո՛ւ ընկալան ըզ պըսակս անապական կենըս
յանըստուեր լուսոյն. Եւ մեզ ուրախանան
ընդ հրեշտակս ի յերկինս.
ե Լ՛ուսոյր յիշատակ սըրբոց քոց. որք
տա չ՛նաց անօրինացն համբերեցին. և
դասակիցք եղեն վերին զուարթնոցն.

Լուսոյ

Այսօր և հրեշտակք ուրախան նաև՝ ընդ
կամաւոր չարչարանօքս ճգնաւորացն.
որք յաղթեցին անօրէն բռնաւորացն.
Սուրբք եւ թագաւոր յաւիտենից. որ
նստիս ի վերայ չորեքկերպեան կենդա-
նեաց. և խաչբերոց քոց փառաւորես.
Այսօր եկեղեցի քո պայծառանայ յիշա-
տակաւ սրբոց վկայիցն. որք բարեխօ
սեն առ տէր վասն մեր. Այսօր ի հե-
ղումն արեան սոցա դասք հրեշտակաց
խառնակեալ միաբանութեամբ տօնեն ընդ
մարդկան. Եկայք և մեք քրիստոսի հաւա-
տացեալքս. կատարեսցուք զյիշատակ սր-
բոց վկայիցն. որք բարեխօսեն առ տէր.
Փառք քեզ հայր երկնաւոր. որ նոքօք
ներս իբրօրէն. և բարեբանիս ի դասուց
սերովբէից. Որդի քեզ գովեմք թագաւոր
փառաց՝ քրիստոս. համաձայնեալ ընդ
նոքօք քո յեկեղեցիս անդամոց. Սրբեա
զանձինս մեր և տաճար արասցես սուրբ երրորդու
թեանդ՝ կենդանարար սուրբ հոգի.
Պարծեցին սուրբքն փառօք. և ցնծա-
ցեն ի հանգիստ իւրեանց. քանզի ընդ
հօր և ընդ սրբոյ անուանեցին՝ զմարմինս իւ-
րեանց

րեանց։ Սա՛ զարիւնս խաչեանց հեղեալս.
չարչարանացն համբերեցին. և ըզ սպա-
նմանս բռնաւորացն անարգեցին յաշ-
խարհի։ Որք եկայք համառօտեսցուք կա-
տարեսցուք ըզ յիշատակս սոցա. քանզի սոքա
են մեզ բարեխօսք յարքայութեան աստուծոյ։
Նա՛ չէ՛ն ի վե՛ր սուրբ ոգւոց ի՛ սրոց՝ և փառք
իւր հանգուցեալ է յոսկերս սոցա. և հո-
գիքն ա՛ ցամ դասաւորեալք ընդ հրեշ-
տակս ի յերկինս։ Նմանեալք հրեշտակաց
տէ՛ն չորրորդեն զնոյնս. և երգակիցք են մի-
մեանց յօրհնութիւն ա՛յ. և հայցեն ի միա-
բան ի խաղաղութիւն ա՛մ աշխարհի։
Ո՛վ մեծ համարձակութիւն է ամա տէ՛ր բարե-
խօսութիւն սոցա. և թողութիւն է մեղաց.
Որք կատարեն ըզ յիշատակս սոցա։
Պատուական բարձրեալ՝ և ի նու բըս հանգու-
ցեալ՝ և ի սրբոց վեր որհնեալ. մաղթեմ
ըզ հայցեսջիք ի քէն՝ տալ ող բարեաց. բա-
րեխօսութիւն սրբոց մատուցանաց հաշ-
տեաց ընդ մեզ քրիստոս։ Որք կործանե-
ցին զանօրէնսն ըզ պատկերս՝ և յիշատակ
ձայնութեան թողեն յաշխարհի. բարեխօ.
Մ... ... ... քեզ

ըղ մարմնոյն և զարիւն. համբերելով չարչարանաց վասըն անուան նորա քում սըրբոյ.
բարեխօսութեամբ։

Սըրբօրդութեն ըն սիրօղ անձինք յառաջ ա
թող վըկայից. որժամանակօք ընդունե
լոյ երյանաւորութեանն լուսոյ։ Օ՛ զմա
ջին մեղացն ըղ բուց արեամբն նուրեանց
չինջուցեն. և ըղ տիեզերս հրաւիրեցին
յօրհնաբանութիւն. Հեղմամբ արեանն
իւրեանց մեզ ճանապարհ հորդեցին. և
մեզ քրիստոս մեզ դուռըն կենաց բա
նին երկինս։

Որք եկեալ եմք ի պատուել զյիշատակ մկ
նո՛ր վըկայիցն. առացուք ընկերզբն ըղ զօ
նութեն. աղաղակելով առ քրիստոս տէր փա
ռըք քեզ փառ մմմՁ ուրք քեզ տէր ամենայն։
Գ. հաւր ես հրեշտակաց. անտես ի սե
րովբէից. եկեր երևեցար մարմնով. որ
ուցեր մեզ ասել տէր փառ մմմՁ ուրք։
Յանմարմնոց ես վեր օրհնեալ. իմարդ
կանէ երկըրպագեալ. քեզ փառըք վայե
լէ պատիւ. յամենայն ժամ ասել տէր
փառըք քեզ փառ մմմՁ ուրք քեզ տէր
ամենայն։

Եւ լուայ զձայն յերկնից․ որ ասէր ցիս գրեա երանի մեռելոցն․ որք ի Տ՟ր ննջեսցեն՝ այժմիկ վաղվաղակի․ զայս ասէ Հոգին․ զի հանգեան յաշխատութ՟է իւրեանց․ Տեսլեան 14․ 13

Կանոն Հասարակաց ննջեցելոց ի Պատարագում։

ՕՐՀՆԵԱԼ ԵՍ ԴՈՒ

Տ̄ր. որ յարեար ի մեռելոց ողորմ
ձայն և կոչեցեր ըզ մահ. տ̄ր
ա̄ծ հարցն մերոց։ Որ մահկանացուացս
կեանս պարգեւես. զհոգիս ննջեցելոց մեր ըն
կալ։ տ̄ր ա̄ծ. Զորս փոխեցեր յաշ
խարհէս կենդանեաց հանգստեան արժա
նաւորեա. տ̄ր ա̄ծ. Զտ̄ր օրհնեսցէք.
և բարձր արարէք ըզ նա յաւիտեանս։
Ե̃ցէք Որ գանձոցն է զօրութեամբ բարձրա
ազգս մարմնոյ. Ձայնիւ կենդանագործէ ըզ ննջե
ցեալսն. ըզ տ̄ր օրհն։ Ե̃սցէ [illegible] ըզ
քեզ բարձրեալդ. հանդերձ զհոգիս ծառայից
քոց ընդ սրբոց քո. օրհնեսցուք և բարձրացու
ցուք զանուն քո յաւիտեան։

Որ ամենեցուն մասամբ ըստ պատկերի քոյ տ̄ր

ողորմութեան

պատուեցեր զմեզ. ընկալ եւ զժամ զքո նըն-
ջեցելոյն ի քեզ ուղիղ հաւատով. ընդ մե-
ծի քում փառաբանութեան։ Որ շնորհօք Սբ. Հոգ-
ւոյդ լուսաւորեցեր. յիշատակի եղերանց
զհոգիս նոցա ընկալ մարդասէր. ընդ։ Որք
հաւաքեցան՝ մարմնով եւ արեամբ քով տր.
հանգո զհոգիս նոցա ընդ սուրբս քո. քրիստոս անձ
քանզի գնեցեր զմեզ տր. արեամբ քով ես։

Քեզ վայելէ ամ փառք օրհնութիւն. որ յարու-
թիւնդ ես ձայնիւ յաւիտենից ննջեցելոց.
թագաւոր եւ իշխան վեր օրհնեմք զքեզ։
Նախասահմանեալ գաղափարեան քոյ քրիստոս
փառաց թագաւոր. ի ձայն փողոյ նորոգ
դեն հոգիք ննջեցելոցն. եւ յարուցեն ի մե-
ռելոց անապական մարմնով։ Արդ որոյ
եւ մեք զքեզ աղաչեմք հայր երկնաւոր.
դասաւորեա զննջեցեալսն մեր ի վե-
րին քո եղէմ. ի ժողովս անդրանկաց
գրելոց յերկինս։

Ձայնարկեալ կենդանարարին ամենայնի բար-
բառոյն. ամէն եկայք օրհնեալք հօր
իմոյ. ժառանգեցէք պատրաստեալ ձեզ
զարքայութիւն ի հանդերձեալ երկրին։ Ընդ-
ամալ եղիցին քեզ հաւատով ի յօդս

վերին

վերընծա։ Միածագեալց լուսով պայծառա-
ցեալ ի դասս անմարմնոցն. Եւ լըսել ըզ
ձայն երանաւէտ կոչմանն. Ընդ աջմէ
քումմէ կացո ընդ իմաստուն սբ կու-
սանսն. Եւ լուսեղէն առագաստին պայծա-
ռացեալ ի դասս անմարմնոցն. Ի ժողովս
անդրանկաց գրելոց յերկինս.

Զհոգիս ծառայից քոց քրիստոսիս ըն-
կալ ի դասս անդրանկաց գրելոց՝ յեր-
կինս. Ընկալ վասըն սոցա ըզ բանաւոր
պատարագս ի մէնջ. Եւ շնորհեա նոցա ըզ
թողութիւն դատանել յաւուրն յետնումն.
Հաշտեաց ի ձեռըն սբ մարմնոյ եւ արեան
քոյ ոյր. Եւ պարգեւեա նոցա դասել յա
ջակողմանն քում։

Որ անճառ տնօրէնութեամբ ես փըրկութե
ազգի մարդկան՝ խոնարհեցար ըանդ սըրծ
այսօր հանգուցելոյ եւ ըզ մեր ըզ ննջե
ցեալսն ընդ սըրբս քո որ մտանեն ես մեր
դասէր. Որ անչարչարելիդ մարմնով
եկիր կամաւ ի չարչարանս՝ եւ ի խաչին
բեւեռեցար՝ հեղեր զարիւն ի փրկու
թիւն. այսօր. Որ թաղմամբ երեքօրեայր
ըզ բռնութիւն մահու լուծեր. եւ կոխե
ցեր

ցեր զիշխանն մահու՝ եւ վերստեղծեր զ
ննջեցեալսն. այսօր։ Որ հրաւիրեցեր
յանմահ հոյթն՝ զազգս մարդկան՝ անմա
հութեանց բաշխող քրիստոս. աղաչանօք
աստուածածնին. այսօր։

Ուրախանամք ընդ քեզ յաղթական
երգով թագաւոր փառաց. որ կա
մաւոր խոնարհութեամբ ընդ քո իջեր ի
փրկել զպատրեալսն ի ճաշակմանէ.
օրհնեմք զքեզ աստուած հարցն մերոց.
Որ լուծեր զմահ. եւ վերստեղծեր զննջե
ցեալսն ի դժոխոց. անշիջութեամբն քո
ի վեր խաչելոյն. եւ իջանելովդ քո ի գերեզման
թագաւոր անմահ. օրհ։ Որ նստեալ ընդ
աջմէ հօր. եւ հրաւիրեցեր առ քեզ ընդ դա
ւանօղս քո. արժանաւորեա եւ զմեզ ընդ
ննջեցեալսն դասակից լինել սրբոց քոց.
օրհ։ Իզտէր օրհնեցէք. բարձր արա
րէք զնա յաւիտեանս։ Որ փառօք հօր հան
դերձեալ է գալ ի դատել զերկիր. եւ բիւրա
ւոր բանակօք վերին զօրութեանցն կա
րապետք լինին գալստեան նորա. բարձր։
Որ ահագին դողմամբ զարհուրեցուցանէ
զարարածս ի գալստեան իւրում. եւ քաջա

հնչօղ

հա՛նչօղ ձայնիւ. և փառըն համաձայնութեամբ ըզ
ննջեցեալսըն որ յադամայ. ըսէր։ Ա՛ղաչես
ցուք ըզ կենդանարարըն մեր. որ դատաւոր է
կենդանեաց և մեռելոց. զի արժանի արա
ցէ ըզ ննջեցեալսըն մեր մըտանել իյաւա
գաստ ընդ իմաստուն կուսանսըն. ըսէր.
Ա՛րարիչ ամէն և ըստեղծիչ՝ ամէն մարդ
կային բնութեան. մի՛ անտես առներ ըզ ննջեցեալ
սըն մեր. այլ հանգո՛ զհոգիս նոցա ընդ
արդարս քո։ Ս՛որդի միածին յարութեան
ամենակեցուցչի. մի՛ անտես առներ ըզ նըսն.
Հոգիդ ճշմարիտ մխիթարիչ ամենայն
րայից. մի՛ անտես առներ ըզ նըսն։
Ձեռօք քո արարեր. և ըստեղծեր՝ զի՛ս ի
հողոյ երկրի. ինձ հոգինեղ ըզ քեզ առնել յաւիտ
եան։ Նոյն պատրանօք բանսարկուին՝ խա
փանեցայ՝ յանձնառու լինել. և դարձեայ
անդրէն ի հող յորմէ ստեղծայ։ Մխիթա
րիչ սուրբ հոգի՝ լուսաւորեա զմեր ննջեցե
ալսըն և հանգո զհոգիս նոցա ընդ արդարս քո.
Հայր անոխակալ և բարերարութ. մաղթեմ
լով հայցեմք ի քէն վասըն՝ մեր ննջեցելոցն
արժանաւորել հանդերձեալ օթեվանին
արքայութեանս։ Ընծայա ծընունդ հօր որդի. որ
մահ

մահ կամանացուցս կենարար ես. զհոգիս
ննջեցելոց մեր ընկալ. եւ արժանաւո
րեա։ Եւ նորոգօղ Տ՛ր Հոգի՛ յորժամ
նորոգես զապականեալսն՝ յայնժամ շնոր
հեա՛ եւ մեր ննջեցելոցն արժանաւորել։
Յորժամ յերկնից գոչէ փողն ազդեցու
թեան. յառնեն լռեալք ... եղելոց՝ ի դատաս
տան ահաւոր. յայնժամ աւուր ահեղին՝
յիշեա՛ Տ՛ր Ք՛ր եւ զմեր՝ զննջեցեալսն.
եւ հանգո ընդ ս՛րբս քո։ Յորժամ ճառա
գայթք ճշմարտութեան ըդ փայլին ի յարեւե՛
լից. եւ դրդրութիւնք հրաշէք ցոյն բանին
յայնժամ աւուր ահեղին։ յիշեա. Օրհնու
րեալ դողան արարածք ի ձայնէ սոսկալի
գոչէ փողոյն. յորժամ հարկանէ հրեշտա
կապետն՝ եւ կոչէ ի դատաստան զամենայն
որդւոց մարդկան. յայնժամ աւուր ահեղին։
Ի Թագաւորդ ես թագաւորաց. եւ
բաշխօղ կենդանութեան ամ՛ մարդ
կան. այսօր մարդասիրութեամբ քո
զննջեցեալսն մեր ընկալ... եւ հան
գո ընդ ս՛րբս քո անմահ հանգստեան ը
մերոց։ Ի յահաւոր եւ յամպախաղաց գա
լըստեան քո Տ՛ր զարթուցանես զննջ

ննջեցեալսն

ընծայեալսն ի բարբառս փողոյն. յայնժամ
երանաւէտ կոչմամբ ըզ նըն ընծայեցեալսն մեր
ընկալ[illegible]լ. և հանգո. Իսկ յանհագէն
ձայնէ գոչմանըն զա[illegible] բհոր[illegible]ւրին գե
րեզմանըք ունայնացեալըք. յայնժամ ամենայ
ին լուսով պայծառացո զնըն ընծայեալսըն
ըմ[illegible]ր. և հանգո. Ըզ տէր օրհնե գ
ցէք [illegible] բարձր արարէք ըզ նա
յաւիտեանս. Օրհնաբեալն ի հօրէ. զմը
խիթարիչ հոգւոյ հանգուցելոցն օրհ
նեցէք. Իսկ ի բեւրաւոր բանակս հրեշ
տակաց միաւորէ զհաւատացեալս անո
ւան իւրոյ. դասաւորելով յաջակողման
գասսուն. եւ[illegible]ու:

Որ կոչեցեր առ քեզ տէր ըզ տիեզերս ո
ամ. ընկալ ըզ մեր ըզ նըն ընծայեալսն ի գոգ
հայրապետին աբրահամու. ողորմեա տէր
փրկիչ և բարերար: Որ թողութեանց ես
աղբւր ամէն. թող ըզ մեղս մեր նընջեցե
լոցըն կարօղ յամենայն և հըզօր. ողորմեա.
Որ լուսատու ես տիեզերաց քս ամէն. լու
սաւորեա և ըզ մեր ըզ նըն ընծայեալսըն լու
սով երանաւէտ զըւարթնոցն. ողոր.
ըմշտակային ձայն ի[illegible] օրհնեցաւք պա տ
մենայն

մեծանամբ զերրորդութիւն. փառաւորելով
ըզ հայր. որ վերակոչեաց զամենեսեան ի
միահաւանէ յանմահութիւն: Ե՛րգեցէք ամն
երգ նոր եկեղեցիք սրբեցելոց. Քե՛ երկ
ըրպագելով. որ վերակոչեաց. Սրբաւանց
ձայնիւ օրհնեսցուք. հոգեւորական հընչ
ման՝ գովեսցուք. Որ զհոգին փառաւո
րելով. որ վերահանգոյց զամենեսեան.
տ Ի՛ ձայն փողոյ գալստեան՝ քո՛յ տ՛ր ամ հո
գիք զարթիցան կա՛լ ի դատաստանի քում
Ք՛ս ա՛ծ մեր. Յորժամ հընչէ բարբառն
ահագին. և հարկանի փող յարուցեն մեռոյ. Եւ
մեք գոչելով ասեմք փառք գալստեան
քոյ տ՛ր. Յորժամ առնես զհատուցումն
տ՛ր և ծ՛առք քո պարծեսցին ի քեզ. Եւ մեզ շնոր
հեսցես փրկիչ կա՛լ ի յաջմէ քումմէ:
տ Թագաւոր անմահ. արարիչ յաւիտենից
մարդասիրութեամբ քո խոնարհեալ յանձինըս
մեր. ստեղծիչ կենդանեաց՝ և հանդու
ցիչ ննջեցելոց. Ի խաչին բեւեռեցար.
զմահու լուծեր զիշխանութիւն. յաւիտե
նից ըզ ննջեցեալսն վերածեր յանմահ ի
կեանս. ստեղ. Արժանաւորաց քոց աղօ
թիւք յիշեա ըզ մեր ըզ ննջեցեալսն. յոր
ժամ

ժամ գայցես անձանց փրկութեանք՝ հաստատեա
նել մարդկան ըզ գործս. և մեր ննջե
ցելոցըն շնորհեա դասել ընդ սուրբս քո։

Սրբարիչ և մարդասէր տէր որ վասըն բկ
մեր ըզ մահ ճաշակեցեր. տէր Հ
Ած հարցըն մերոց. Որ խոս
տացար հաւատացելոց ննջեցելոց յանուն ձժ
քո ըզ կեանս՝ տէր Ած։ Որդի խնդրեմք
ի քէն մարդասէր տէր. զհոգիս ննջեցե
լոց դասեա ընդ սուրբս քո. տէր Ած.
Ո՛վ տէր օրհնեցէք բարձր արարչըրէք ըզ գ
նըստեալըն ի յաթոռ փառաց՝. անդադար
հոգևոր երգով. Որ գալոցն է ընդ
ամպս երկնից ի նորոգել՝ զերկիրս երկրի.
բարձր. Ի գոչել տեսայն փողոյն. զմր
թուցանէ զննջեցեալսն հանդերձ կեն
դանեօք՝. բարձր.

Որ որդիդ ես և բանդ Ած. հաւասար
բայրեց ընդ հօր յէութեն. առ քեզ կար
դամք մարդասէր՝. հանգո զհոգիս նն
ջեցելոց մեր՝ ընդ սուրբս քո. Որ ի յերկ
նից վասըն մեր զաւազին ն աւեր գյան
ցանսն առ ամենայ. մերով բնութե բարձեր
ի վեր խաչին անարատ ձեռօք. հանգո.

Որ

Որ լուծեր զիշխանութիւն մահու կամաւոր
ական մահուամբ քո. բանաւորաց զաղա
չանս առաջին քո հեղեալ մաղթեմք. հան.

տ Քեզ վայելէ ած օրհնութիւն. որ յան
մատոյց անթիւ անմահից փառաբանեալս ի
բարձունս. զնշին ջնջեցելոյն յանուն քո ըն
կալ յերկնային քո նոր առագաստ. որ
միայնդ ես մարդասէր. Որ ունիս իշ
խանութիւն մահու և կենաց. յիշեա զհո
գիս ննջեցելոց մերոց. և հանգո ընդ
սրբս քո ի խորան քում սիրողաց. որ միայն.
Որ յամենայն ես օրհնեալ տէր. արժանի
արա ըզ ծառայս քո վերստին նորոգ
ման. ի լուսեղէն ձայն տէրունական փողոյն. ընդ
առաջ ելանել քոց փառացդ. որ միայն.

տ Ադաւոր խաղաղութե. որ քաղցրու
թեամբ խնամես զքո զարարածս. յիշեա տէր
զհոգիս ննջեցելոցն ընդ սրբս քո. և
դասաւորեա ի յաւուրն այցելութե. Որ
կոչեցեր ի դրանց մահու ըզ սիրելին քո
զղազարոս. և ծանուցեր զտէրութիւնդ ընդ
հանուր տիեզերաց. լուսաւորեա տէր
զհոգիս նոցա. Ի տաճարի քում սրբութե
մատուցանեմք քեզ պաղատանս աղօտաւոր

ւորեց

ալից. պայծառացո տէր զհոգիս ննջ։
Սգործերոց կանխեալ սաղմոսիւք և արտա
սուօք հայցեմք ի քէն. քրիստոս յիշեա՛
զննջեցեալսն իւր անմոռութեան քո. և հանգո
զհոգիս նոցա ընդ սրբոց քո։ Որ յանմար
մնոյց վեր օրհնես. առ քեզ կարդամք և պա
ղատիմք քրիստոս յիշ։ Որ մարմնացար վա
րն մեր. աղաչանօք ծնողին. քս յիշ։
Որ հայրդ ես բարերարութեան. գթա ի մեր
ննջեցեալսն. և պարգևեա մեզ փառս
տալ անուանդ քում սրբոյ։ Որ հրաւի
րողդ ես կոչելոց. ընդ աջմէ դասելոցն
կարգեա և զմեր ննջեցեալսն. և պարգ.
Որ նորոգողդ ես ազգի մարդկան. արա
արժանի և զմեր ընդ ննջեցեալսն ընդ
բազմելոցն աբրահամու. փառս տալ.
Պայծառոց է միածինն փողով և փառօք
հօր և զմեր հողեղէն բնութեան հրեղէն
նորոգէ։ Լուսաւոր են ձայնապարհք ար
դարոց և իբրև լուսաւոր բանակս հրեշ
տակաց ամպովք ընթանան։ Ի վերինն
եղեմ թռուցին ամպօք ընդ առաջ տեա
ռըն յերգս. և այնպէս յանմեղաւն ժամ
ընդ տն չինեն։

[illegible]

[illegible]

Ողջոյն քեզ սուրբ եկեղեցի. ողջոյն քեզ սեղան սրբութեան. ողջոյն ձեզ դասք քահանայութեան. եւ ճանապարհորդեցի առ արարիչն իմ.

[illegible]

Ողջոյն ձեզ մանկունք եկեղեցւոյ. ողջոյն ձեզ հաւատացեալ եղբարք իմ ի Քրիստոս. ողջոյն ձեզ համօրէն ժողովրդականք. եւ ճանապարհորդեցի առ Քրիստոս յոյսն ամենեցուն.

[illegible]

Ահա հրաժարիմ ի քէն սուրբ եկեղեցի. ահա մեկնիմ ի ձէնջ սիրելի եղբարք. ի կոչումն վերին [illegible] Քրիստոսի աստուածոյ մերոյ.

[illegible]

Աղօթս արարէք վասն իմ հարք իմ եւ եղբարք. եւ որդիք. եւ որ հանգուցէք զձեզ Քրիստոս

փրկիչ

փրկեսցէ մեր. պահեսցէ համատարածն ի
հաւատս իւր մինչև ի սահմանեալն կէտ
կենցաղս առօրեայս. և խաղաղութիւն տեառն
եղիցի ընդ ձեզ յաւիտեանս ամէն.

Սաղմոս շանգործս ըս դոխոյն տոհմ ճո.

Օգնութիւն է մեզ յանուանէ տեառն. այն
որ արար զերկինս և զերկիր.

Սաղմոս ենիէ ուղ տէրք էք տոռ մոչ.

Երանի ազգի. որում տէր ած յակովբայ
օգնական է նմա.

Սաղմոս օրհնեալ ոչքն էս ղորէք. օրհնեսցուք.

Ընդ պատրաստեալս տէր զօրհնութիւն.
և զմեզ կեանսն յաւիտենից.

Սաղմոս ղի բոլոր նոր ղի վերջըրուղ.

Օրհնեսցէ զմեզ տէր ի սիոնէ. այն որ
բնակեալ է յերուսաղէմ.

Սաղմոս առոր օրհնեցէք տէր ծառայք.

Սերմնեցայ մեղքն իմ ի հոտ զ յորդեալ
սատանայ մ յ. քաղցր պատուիրանաւն
մեղայ. և ճաշակեցի ընդ դառնութեան մա
հու. տէր յոյս իմ օգնեա ինձ.

Սաղմոս մերձեցաւ անձն իմ ի հող տէր.

Օձանապարհեալ քո ես ոչ պահեցի. քանզի
ոչ ժամանեցի պաշտաւնեայն. այլ հեղգա

ցան. Րմլ. այլ աւ քեզ միայն պաղատիմ
հայր երկնաւոր. տէր յոյս իմ. օգնեա ինձ.

Ստղոս ըստանոտղոքնըս ձեղայ է բայց.

Որ էն նըսդէտ առաջ զիս տէր ի ձանձանայր
հէի քոււմ. քան զքեզ խընդրեցի գայլ աւքեզ.
դաւանայ անդըրէն ի հա՛ղ յորըմէ սաեղ
ծան. Րմլ. այլ աւ քեզ միայն պաղատիմ.
հայր երկնաւոր. տէր յոյս իմ. օգնեա ինձ.

Ստղոս օրէնըս գէտ տըրա. նոյց տդտ մէբ.

Պաւաստ ունելով հոգւոյ խաղաղութեան.
երթ աւ արարէչըն հայցելով. տէր իմ
հանգո. Որ եւտուր հոգի յոյս. ընդ սա պա
հեա. զի քոյ խոյզն եւ յարութեան հան
տայց թագաւոր երկնաւոր. հանգո զհո
գի սորա. յիշելով ուղղա զհաւատս. Ոչ քա
ղաք տըըն զօրութեան եւ ի քաղաք թագա
ւորեն մեծի. ուր ժողովք սըրբոյցն են
ի խաղաղութեան. գնայցես յուսով. եւ հան
գիցես ընդ հրեշտակաց դասս. տեսա
նել ըզ լոյսըն յաւիտենից.

Մերձեցաւ անձն իմ ի հողյորմէ սաեղ
ծեր զիս. եւ հոգւոյս մեկնեալ յինէն. տէր
զապաւինեալս յիշեա ի քում գալըստեանն.
Աստուածութեան եմ անապական ձեռաց քոց մի

ամենատես առնելը․ այլ լինելեան յեր յաւհան
դէն աւուրն․ տէր․ {} Յորժամ գաս փառօք
Հօր դատել ըզ տիեզերս տէր․ և հարկանեն
փող հրեշտակին յարութեան․ տէր․

Ի դատաստանեան տեառըն դրունք երկնից
բանին․ և ժառանգութիւնք անճառ լու
սով մեք խաչին երևի․ {} Երևեսցի տէրն ըն
ընտրեալք հայրենին․ և ի յանհետ փառաց նորա
շարժեցին զօրութիւնք․ Ուրախացեալ տեսանէն
մեռեալքդ յառնէին․ և մեք ընդ ամենայն
փառօք զարդարին․

Պայ զօրութեանց թագաւորն ինքնորոգեալ
զարդարեաց․ ի ձայն անհեղ բարբառոյ զար
թուցանէ զննջեցեալսն․ Պարզան երկինք
և երկիր յահէ փառաց քո․ հուր բորբո
քեալ ընթանայ․ բոցն կիզ է զմեղաւորսն․
Նորա փեսայութեան զարդարեալ զամուրս սրբոց
կուսանացն․ ուրախութեամբ մըտանեն լուսա
գաւառ փեսայն․ Սրբեցին մաքրութեամբ
անդ են ծրհնեալ սրբութեան․ ըստ բարեխօս
ընդ այնդանար վասն մերոյ փրկութեան․

Սուրբ փեսայի որոտմամբ և հագեալն զօր
ութիւն․ դողացէ փրկիչն յաշխարհս յարու
ցանել ըզ մեռեալսն․ Մահ և մեծ բայր

բանիւ՛վ հրեշտակապետացն գոչէ. ա՛րի՛ք
ա՛ւէ մի՛ ննջէ՛ք. աՀա՛ եՀա՛ս ձեր փրկիչն։
Պ՛ատրա՛ստ սըրտիւք յարուցեալ և՛ ընթա՛-
նամք առ աջի՛. և՛ տեսանեմք ըզ փըրկիչն՝
ե՛կեա՛լ փառօք խաչխա՛րՀս։ Գ.ա՛ղտնի՛
գո՛րծոցըն ծա՛ծուկք. յա՛յտնի՛ն ի մեծ-
Հրա՛պարակն՝. և՛ գո՛ղալո՛վ ընթանա՛ն ի՛
յա՛նվա՛խճա՛ն ի տա՛նջա՛նս։ Ի՛յօ՛ թեպա՛նս
Հօրն՝ ե՛ւրոյ կոչէ՛ ըզ դա՛սս արդարոցն՝. և՛
յա՛նպատու՛մ ի բարիս՝ զո՛ր խոստա՛ցեալ է՝
նո՛ցա։ Ս՛իրո՛յ անմա՛Հ փեսայի՛ն եղե՛ր դու՛
մա՛յր մա՛րիամ. բարե՛խօսեա՛ վա՛սըն մե՛ր՝
ի՛ յա՛յնմ աւուր ա՛Հեղի՛ն։

ԴՃ Հ Մկէ Օ՛րՀնեմք ըզ քե՛զ Հա՛յր ա՛նըսկի՛զ-
բըն. ստե՛ղծի՛չ ա՛մ ե՛ղելոց. զխոս-
տովանօղս նը ա՛նուա՛նըդ քո ըզ
ննջեցեա՛լսն Հա՛նգո՛ յարքա՛յու՛թե՛ քո՛ւմ.
տէ՛ր ա՛ծ Հա՛րցը՛ն մերո՛ց. Գ.ո՛վեմք ըզ քեզ
ա՛նձառ ծնո՛ւնդ Հօ՛ր ա՛նըսկը՛զբնա՛կից որ-
դի՛. որ մա՛ՀՀու խաչի Համբերեցեր՝ վա՛սըն
մե՛ր. ըզ ննջեցեա՛լսն ի քեզ ուղի՛ղ Հա՛ւա-
տո՛վ պա՛յծառացո՛ ըն՛դ ս՛ըրբս քո. ա՛մէ՛ն.
Բ՛արեխնամդ ո՛ւ Հոգի՛ փառակի՛ց Հօր և՛ որդ-
ւոյ. Հա՛յցեմք ի քէն՝ ըզ ննջեցեա՛լսըն Ձր՛շ

մարմնո

մարխտ հաւատով. որ Երրորդութեան՝ ի մեծ-
սանդամ Երրորդութեանն գանձեալ ի գանձս ըստ
ընկալոց քոց. ամէն. Ի Գ. Տր. Սիմէոնեանն
ձայնիւ. Ժողովուրդք առաւել բարձրաձայն օ-
րհէք ըզ նա յաւիտեանս. Որ դասեցին է փա-
ռօք հօր միածնին որդւոյն՝ ձայնիւ ծա-
յին փողոյն. առնէ մմմ յարութեան որդւոց
մարդկան. մխիթարեա. Որ առնէ հաստատութեամբ
ըստ իւրաքանչիւր գործոց՝ դատաւորութեամբ
կենդանեաց՝ և մեռելոց. և փառաւորէ ըզ
սիրելիս իւր. պայծառացեալ ի կամարին
լուսեղէն. քահանայ մմմ յք առաւել
Այր լուսերգութ. որ գլ Թագաւոր իշխանաց
որդւոց մարդկան. առաքեցեր ըզ միա-
ծինդ ի փրկութիւն. յիշեա զհոգիս նըն-
ջեցելոց մերոց. և հանգո՛ ընդ սուրբս քո.
Որդի միածին. որ յարեար ի մեռելոց.
ի մեծասքանչ գալստեանն քո յարութեն
մեզ խոստացար. յիշ. Զորդիս ձեր շնորհեա
մեզ խիթարիչ սրբութեամբ. ողորմեա ըզ
ծածնկին և ամենայն քոյ սրբոց. յիշ.
Ի ձայն մեծի զուարթնոյն. և ի հնչմանէ
հրաշալի փողոյն. ուր հողացեալ մարմին
մարդկան նորոգէ գին. յայնժամ առնուր ահե
ղին

ղէն՝ յիշեա տէր [illegible] և ընդ մեր ընդ
նորընծայեցելոյն. և հանգո ընդ սուրբս քո։
Յորժամ նշան տէրունեան ճառագայ-
թիւք փայլէ. և թագաւորըդ թագաւո-
րաց փառօք՝ տեսանի. յայնժամ ասուր։
Յորժամ ատեան դատաստանին դնի.
և դպրութիւնք հրաշեղէն բանին. յայնժամ։
Որ երկայնամիտդ ես տէր. քաղցր և ամենո
խնամակալ. հանգո զհոգիս քոց ծառայից.
զի մեք դարձի տնանկ ամօթեալ յաւուր
ահեղ՝ ատենին։ Ո՛ յիշատակ հրաժարե-
լոցն ի հաճոյս քեզ ընկալցիս. և զուխտաւոր
մեր ընկալ՝ որք զպատարագն՝ զնշխարն և զար-
բահանութիւն. զի մեք։ Ի խաչի քում սերո-
ղաց հանգուսցես ընդ ծառայս քո. և զհո-
գիս նոցա դասեսցես ընդ սուրբս քո. զի մեք։
Որ խոնարհեցար՝ յերկնից բանդ ...
և առեր մարմին ի սրբոյ կուսէն. յիշեա
ընդ նոր նընծայեցելոյն ըմեր յորժամ գայցես
ի նշանաւ փառօք. զի դու ես տէր
ամենայն երկրի։ Որ ունիս իշխանութիւն
մահու և կենաց. և խաչելովդ քո լու-
ծեր զերկունս մահու. յիշեա ընդ նոր ն։
Ի նշմարի քո յատենի դատաստանի ահեղ.

աղաչանօք մեր՝ մտածմունս յերկնաւոր ընդ նմին
ընծայեցուցեալ ընդ մեզ. յորժամ գայցես անդ
Տէրն փառօք. քանզի քո են փառք մեծամեծ
յաւիտեանս ամէն.

Արարչագործ Բանն Աստուծոյ. զարարածս քո
մի անտեսեր անուներ. այլ գթած Տէր ընդ
ընծայեալ ընդ մեզ. և հանդերձ ընդ մարմնոյ
քո ի խորոյն քրտամբ Արարչա
կից Հօր որդի. և միաւորեալ քո գալ
ըստ եամբն անդ ապաշխարութ ընդ նոր ս.
կենդանարար հոգի. յորժամ նոր
բորբոքես զերկինս երկրի. նորաստեղծ
զարդարեալ ընդ նմին.

Արարչագործ Տէր. որ յոչէնչէ գոյա
ցուցեր զերկինս և զերկիր. Ծնեալ մի
գերգ. որ հանդուցիչն ես ննջեցելոց
Բանդ Հօր և հա
մադ փառաւ պատկեր. գովեմք
որ յարութիւն ես ննջեցելոց.
Աղբիւր անսպառ
յորմէ բղխէ շնորհ. բա
ըստ որ նորոգող ես
ննջեցելոց ջերմայր

Յանհաւատ քոյ յորժամ

գալ

դամս տէր էջ յերկնից աստուածայինն քո զծնունդ ·
Եւ նշան տեառն խաչին պայծառանայ ի մէջ
երկրի · Լռեցին տարերք երկրի ի ձայն
նէ հնչման փողոյն · որ գուշէ զկենդանու
թիւն · մահ արիք · Մեկընը տէր կենդանանաց եւ
մեռելոց · Շնորհեա մեզ տէր ողորմութիւն
ի ծագումն սուրբ խաչին · որով եղեւ մեզ
փրկութիւն · զի նովաւ ելցուք ընդ առաջ
ած որդւոյ որ էջ յերկնից ·

Բձ Բարեխօսութեամբ ածածնի · յիշեա Տր զընծայեցեալ
Գձ սըն ի տուն անուանդ քո · Ըստ գթոյ արեամբ
Դձ քո տէր յիշեա Տր եւ հանգո ընդ սուրբս քո ·
Եձ Սու ի միաւանդամ քո դասակարգեանն զընս
ընծայեցեալսն մեր յիշեա Տր ·

Որ եդար կեն արդարութեան քս · եւ մաքրեցին
յորմանցեալ զս · որ եւ ըզ մեզ մեռեալ մար
մեղօք կենդանացուցեր փրկիչ · ընկալ ըզ
մեր ննջեցեալսն · եւ հանգո ընդ սուրբս քո ·
Ընդ քեզ կարդամք մեզ անձանց բարեխօսք ·
եւ արտասուալից հառաչմամբ նոքօք · որ ի գե
րեզմանսն ողորմ արտասուեցեր փրկիչ ·
Ի քէն հայցեմ մեզ բաշխութիւն ողորմութեան
եւ պայծառութիւն կենդանութեան · որ աւագ
քէն ըղձալ մարդկան ժառանգեցուցեր փրկիչ ·

 Բանդ

Բանն ած որ ի ծոցոյ հօր. վասըն մե-
րոյ փըրկութեան ի յերկնից խոնար-
հեցար. զի ըզ մեզ նորոգեսցես
ի կեանս. Օրհ հարցըն մերոց։ Որ հան-
դերձեալ ես գալ փառօք հօր. զարթուցա-
նել ըզ ննջեցեալսն ի ք անմահութեանդ քո.
նորոգեա և ըզ մեր ննջեցեալսն. Օրհ։
Անմահութեանց տուող քո և պարգևիչ
կենդանութեան. ի միւսանգամ գալըստ-
եանն՝ և յաշխարհական անտերունին. Թողու-
թիւն շնորհեա մեր ննջեցելոցն. Օրհ։
Բալ տէր օրհնեցէք՝ բարձր արարէք ըզ նմա-
յաւիտեանս։ Որ նստիս ը աջմէ հօր ծը-
նողին իւրոյ. և մարդասիրաբար խնամէ.
զարարածըս. բարձր։ Որ ըզ հողացեալսըն ու-
թիւն մարդկան՝ նորոգէ իւր անմահութեամբն.
Կենդանագործէ ի կեանսն անմահ. բարձր։
Յանըսկիզբն ծոցոյ հօր խոնար-
հեալ բանդ՝ մարմնացար ի կուսէն վասըն
փրկութեան մերոյ աղաչեմք ըզ քեզ զնըն-
ջեցեալսըն մեր ի քեզ ուղիղ հաւատով
յիշեա. տէր ողորմեա յորժամ գաս թագաւո-
րութեամբդ քո։ Անխափակալ քաղցրութեան
որդի ած հաճեցար բնանալ ըզ մեզ աշ-

խարհի

խարհե քո խաչելութեն․ աղաչեմք․ Կյամե
ւորակեան մահուամբ քո լուծեր զերկուանըս
մահու․ և արժանիս արարեր՝ թողութե-
յանցանաց քաւիչ քո արեամբ․ աղ․ Մի փո-
խանակ մեղուցելոց ըզ մեռանիլ յանձն
առեր․ Իջանելով ի դըժոխըս փըրկեցեր
ի մեղս անէր բանսարկէն ըզ գերեալսն․ աղ․
Բարբանեմք զանճառելի քո զմարդանալու-
թիւդ․ որ երեքօրեայ յարուցեալ․ զկենդա-
նութիւն պարգևեցեր աշխարհի․ աղ․
Լոյս ի լուսոյ զմեզ լուսաւորեա․ որ փա-
ռօք հօր հանդերձեալ ես գալ ի դատել
զերկիր․ արժանաւորեա և ըզ մեր չզ
նընդունեցեալսն՝ անձանց՝ խոստմանց՝ ջոց
ընդ ծառըս քո․ Հօր և հոգւոյ համագոյա-
կից՝ ի տերութեան և ահեղ ատենին․ աղ․
Երկինք և երկիր աղաւր դասաւոր․ յոր
ժամ հատուցանես ըստ գործոց իւրա-
քանչիւրոց․ արժա․
Մր առաքեալ ես հրեղինաց և հողեղի-
նաց․ և մըշտընջենաւոր փառաւորեանս ի բա-
նաւոր պաշտօնէից․ Ի քէն հայցեմք
մըզ թողութիւն․ թէ՝ շնորհեա նընջեցելոց մերոց․
Մր երեքկրիս երկնեցար՝ և ընդ մարդկան

ը բընակեցար

ըն նմա կեցար. և զանմահութիւն պարգևեա
ցեր մեզ մահացելոցս. ինքն ն. Յորժամ
նստիս յաթոռ փառաց դատողական ի հէ
խանութեն. և փառաւորեա առ ինքեան փա
ռօք ընդ գինս արեամբ քո տր. ինքն ն.
Սր ազնուան քո մարդասիրութեանդ՝ գը ո
թացեր յանզգամ մարդկան ն. ծնեալ ի
կուսէն. ընդ ծնեալս լուսոյ աստուածայնան
ընդ ննջեցելոցն ըստ մեծի ողորմութեան քո
համբարձ թագաւորի յաւիտենից. Սր ի
վերին խաչին զենեալդ որպէս գառն՝ և
զմարմին և զարիւնդ քո բաշխեցեր ի
փրկութիւն աշխարհի. զհանգուցեալս մեր
մարմնով քով և արեամբ. ընդ ննջեցելոցն.
Սր ըստ նմանութեան մահու քո տէրունական
կեց արարեր. և երկնից արքայութեանդ
ժառանգորդ լինել խոստացար. զհանգու
տացես ... ը գալստեան քո տէր. ընդ նըն.
Փառք քեզ հայր փառաւորեալ՝ յաւի տ
տեան. որ կենարարդ ես մարմնոց. և
զայցելուցիչ հոգւոց մեր ննջեցելոցն.
Սր բարձրացար ի խաչին վն ազատման նո
րոգմանն. և իջանելովդ քո ի դժոխս
աւար առեր՝ ընդ դերեալսն. Ընդ գինս
արեան

ա՛րեան քո՛յ յիշեա՛ կենդանագործօղ՝ ա՛շխար
հի. և հանգուցելոցն արժանաւորեա՛
յերուսաղէմին վերին։

տ Ընդ զը՛ւա՛րթունս երկնից օրհնեցէք ըզ
նըստեալըն ի յաթոռ փառաց. զի՛ հանգուս
ցէ՛ ըզ ննջեցեալ ծառայս իւր՝ յաւիտենից.
ի մի՛ւսանգամ փառաց իւրոյ գալըստեանն։
Ընդ սերովբէիցըն սըրբասաց ձայնիւ գո
վեցէք զորդին միածին. զի՛ հանգուս.
Ընդ քերովբէիցըն փառաբանութեանց բա
րբառեցէք զհոգին ճըշմարիտ. զի՛ հան։

մ Նա՛ւըն վիմածին՝ աղբիւր յորդառատ
բա՛նաւոնակ ծա՛ղկեա՛լ՝ ա՛յգի վայելչակ՝ սըր
բէ՛ հողեղէն. բա՛րբռունոյ բանին տունկ
ան՛օրէնութեան. տաճա՛ւար հոգւոյն. ա՛ռ
ծընեալըն ի քէն միշտ բա՛րեխօսեա՛ ա՛նդա՛
դար հայցմամբ. շնորհել զթողութիւն
մեր ննջեցելոցն։ Փա՛փկութեան դրախ
տի՛ն բա՛ցօղ բանալի. քէ՛ բարձօղ նը՛մա
նօղ երկնից. սա՛փո՛ր ոսկեղէն լի՛ մա՛նա
նայիւ գա՛ւա՛զան ծա՛ղկեա՛լ յա՛րմա՛տոյն յես
սեայ. տաճա՛ր լուսոյ մայր՝ ա՛ռ. Յօղ քա՛ղց
րածաւալ ցա՛նկալի զուարթնոցն. նիւ
թեղէն՝ սրբէ՛ գեղ մա՛րգարտափայլ

հի՛մն

հոգւոյն՝ եկեղեցւոյ․ մաքուր անդամանին ամպ՝
հովանաւոր մ(այ)ր կոյս մարիամ․ ամէն։

Ո՛ր փառօք հօր հանդերձեալ ես գալ դ-
ի դատել զերկիր արդարակն արդա-
րութեամբ․ զոր ըզ հողեղէն ըզ բնու-
թիւնս մեր վիրաւորեալ նորոգեսցես ի կ[illegible]ա
նս [illegible] ամենակալ քրիստոս [illegible] հայրըն ը մերոյ։
Ո՛ր ամենայնի բարկութեամբ ըզ դատես ըզ հեղ-
նացեալս ըղս մեղօք լուսաւորեա տէր եկեղեցւոյ․
լուսաւորեա և ըզ մեր ըզ նորընծայեալս ան
ծառայս քո ամենայն լուսով․ ընդ ամենայն։
Ո՛ր նստիս ի վեր բազմաշնորհ քերովբէից
թագաւորի խաղաղութեան․ հանդերձ և ըզ մեր
ըզ նորընծայեալս ի վերին դրան երուսաղէմ․
ընդ ամենայն։ Ո՛վ տէր [illegible] ցէք և
բարձր ամբարէ [illegible] ք ըզ նա յաւիտեան։
Ո՛ր յանհեղականաց հայրենի կառաս․ ընդ
հօր փառակից կենդանարար յաւիտենից․
և իշխանութեամբ դատէ ըզմեզ ամենայն
ծորհ․ Ա՛մբարձեալ հայցեմք ի քէն տ(է)ր հո-
գին կենդանարար․ աղաչանօք ս(ր)բ(ո)յ
աստուածածնին՝ [illegible] և ըզ մեր
ըզ նորընծայեալս մատուցանել ի յերկնային
քեզ տ(է)ր աւագասւոր․ և ընդ վերին զօրացն

ու հ

Օրհնեմ լմ լմ է Սր զերրորդութեանդ.

Յորժամ հարկանի փող գալստեանն քոյ Տէր. յայնժամ զարհուրեալ դողան արարածք ի յահէ քումմէ. աղաչեմք զՔ քեզ փրկիչ. հանգո եւ զմեր զննջեցեալսն ընդ սրբոց քո. որ միայն ես բազումողորմ. Յահաբեկ լուսոյ ծագման քոյ Տէր. ցնծան դասք արդարքէն եկեալն ի վերայ լուսեղէն ամպոյն. աղաչեմ. Մեծախնամդ բազմագութ ողորմած Տէր. մի անտես առներ զմեղուցեալ անձինս յահագին աւուրն. ող.

Քանզի զքեզ օրհնեն իշխանութիւնք երկնից թագաւոր փառաց. անմահական ամենակարօղ թող զմեղս մեր ննջեցելոցն. եւ հանգո ի խորանի քում ի յարքայական ի հանգստեանն. Որ ի նախնումն զմարդարէն մուծեր լուսաւորեցեր Աստուածայէն փառօք տեսլեամբ Աստուածութեանդ քո. լուսաւորեա եւ զմեր ննջեցեալսն. եւ հանգո. Բարեխօսութեամբ սբ Աստուածածնի ծննդեան եւ մօր քո յիշեա զգթութիւն արեանն քո Տէր. Եւ դասաւորեա յերանաւէտ յանթառամ կայանս ուրախութեան ի կենաց. Ի յարքայ-

 փառք

Փառք քեզ հայր՝ որ կենդանարարդ ես մարմնոց և գոյացուցիչ հոգւոց. ընկալ՟ և զօրհնաբանօղ հոգիս յանմահ հանգեան քո հանգստեան

Մարդասիրելի՝ հօր որդի. որ պատկերակից եղեր հողեղինացս. և խաչեցար. ընկալ՟ և.

Ամենազօր՝ ս՟բ հոգի. որ անդորրիչ ես ննջեցելոց՝ և մխիթարիչ հոգւոց՝. ընկալ՟ և.

Ի հանգստեան քո տ՟ր ուր ամ՟ ս՟րբք քո հանգչին. հանգո զհոգիս ծառայից քոց ընդ ս՟րբս քո հանգո մարդասէր.

Գոհ ած. որ էջեր ի դժոխս. զգերկեալսն մահու լուծեր ըզ կապանս արձակեցեր. և զհոգիս ծառ. Ընդ հոգւոյն ս՟րբոց կատարելոց և զհոգիս ծառայից քոց՝ հանգո մարդասէր.

Ժամանակ դարձի իմոյ է հասեալ յերկիր. մարդ տ՟ր ընկալ ըզ ծառայս քո. և հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ յերկիր ուղիղ. Աստուածային հոգիս. որ էլից զունայնութիւն՝ ընթացս աշխարհի. մարդ տ՟ր. Ի վերջնում աւուր մեծի յորժամ անուն պայծառութեան քոյոց սիրողաց. յայնժամ խնայեա ի ծառայս քո. և հոգ.

Պէտք տ՟ր է հոգւոյս մեր ննջեցելոց

Ն

եւ յիշեա ողորմութեք. քանզի գինըք ո՛ր
արեան քոյ են. Իյր մարթանմ հրաշալի
ձայնիւ փողոյն յառնեն մեռեալքն. եւ
կա՞ն առաջի ահաւոր՝ քոյ բեմին.
Զընկղմեալըս յահագին մեղաց ծո-
վուս. ապրեցո ի գեհենոյն ըզդաւանող-
ըս սբ երրորդութեն. Իյր մար. Զլուսա-
ւորեալըս ծընընդեամբ սբ աւազանին.
մի բարկութե խրատեր. եւ մի սըրտմը-
տութե ըզ քո յանդիմաններ. Իյր մար.
Բարձրեալ թագաւոր յաւիտենից հայր մր
անըսկիզբըն. որ զմիածինդ առաքեցեր ի
փըրկութի ազգի մարդկան. աղաչեմք
ըզքեզ. յիշեա զհոգիս ննջեցելոց մե-
րոց. եւ հանգո ի քում յարքայութեն. դ.
Ընդ ամծ երանեալ մաւրմեն վերին կերպրն. քա-
հանայապետն ճըշմարիտ. որ ի վերայ խա-
չին պատարագեալ բարձող մեղաց գառն
անարատ. աղա: Ը րնձանեալն շնորհաց
բաշխող սբ հոգի ճշմարիտ. որ վերը-
ըստին ծնընդեամբ աւազանին կոչեցեր
յորդեգրութին ըզ տե զերըս. գըթու-
թեըդ քո նորոգեա զհոգիս ննջ.
Հայր անըսկիզբըն արարիչ յաւիտենից.

աւն

նաւ քեզ կարդամք և պաղատիմք՝ հանգո
զննջեցեալսն մեր ի սբ. անմահնորդ քո։
Որդի Այ միածին էակից հօր և հոգւոյ.
ի միւսանգամ գալստեանն՝ հանգո
Հոգիդ ճշմարիտ փառակից հօր և որդ-
ւոյ. աղաչանօք Ածածնին՝ հանգո

Որ հայրական իշխանութեամբ և փառօք տ
գալոց ես տր. նստելոց ես դատաւոր
հանգուցեր զքո առաքելովք և ամենես ըստ
հատուցումն քոց արարածոց։ Որ լու-
սափայլ ճառագայթիւք նշանաւ սրբ-
ոյ խաչին յահաւոր բեմին բազմիս.
և զընտրեալս զորդիս լուսոյ. և ամենես
ըստ հատուց. Որ աղաչեմք զքեզ Քրիս-
տոս որդի աստուծոյ. հանգո զմեր նն-
ջեցեալսն ի վերին նորոգեալ երուսաղէմ. զոր
մեզ դարձցէ՝ տենչանօք անմահացեալ ի յա-
ւուր ահեղ ատենին։

Ողորմեալդ ի տանջանաց փրկեաց զորբու- տ
թե. խոնարհեալ առ ձայն քո պաղատիմք.
դատաւոր կենդանեաց և մեռելոց Քրիս-
տոս որդի աստուծոյ. յորժամ աւուր
ահեղին՝ լուսազարդեալ պայծառացո պհո
գիս մեր ննջեցելոցն. ի վերինն եդեմ ի

յամ ընկողմամն դամբանին։ Մեծ և ահեղ
էութեան գալստեան քո տէր յորժամ շար
ժիցին զօրութիւնք երկնից. արեգականն
կերպ ճառագայթիւք փայլեսցեն ի յարևե
լից. յայնժամ։ Յորժամ հարկանին փող
գալստեան քո տէր. ի յայնմ ժամու և եր
կիրս դողդողեալ վերաբերեսցէ զմեզ ընդ ջնջ
ցեալսն որ ունք յանդիմանիս. յայնժամ։

առ Օրհնաբեր հաւատով գալստեան քո
տէր զմեզ մատուցեալ առ ծնեալք. զարհուրելի ի
յերկիւղէ ի պատուհանաց գեհենոյն.
ազատեա զմեզ քեզ փրկիչ. հանդերձ ընդ
մեր զմեզ ջնջեցեալսն ընդ ներկեալս քո. որ
մեծ յիշատակ բազում գթութեամբ. Յորժամ գալ
ըստ հարկանի զմեզ տեսանողաց ընդ բոր
բոքեալ փողոյն. և նորոգեսցէ հոգի ներկա
յուն զբնութեան մնացորդս տեսլեան. ազատ
Մատուցեալ դնի և դողդողեալ հրաշիւքն
բանիւն. և դատաւորն առ հեղ յարկանայք
կենդանի լուր յարուցանէ հատուցանէ վարձս
ըստ գործոց իւրաքանչիւր ըստ իւրոցն. ազատ
առ Վ հաշտին է ձեռն դատաստանին. և դա
տեսցէ աշխարհս ըստ մեր. սարսափին հրեշ
տակք տեսանել երկիր. ընդ ներ ջնջեցեալսն
մեր

մեր մի՛ անտես առներ · յահագին՝ ահաւորըմ
դատաստանին · բարեխօսութե՛ ծնօղ աստ
տուածածնին · Ո՛ անձին դրունք երկնից
բարբառաւ՛ն հրեշտակին · բանին գերեզ
մանք բոլորածէ գեհեան · ընդ նմին ջնջեցաւ լուծին,
Դ. ամաւորին՝ երկինք ոտք մաքառողաց · գերամ
քո՛յն պաշտէ փոխ գառբելի էլեան · զերբապանձ
լուսով զարդարել ն արդարոցն · ընդ նմին ջե ·
Մերձեցայ ես ի գրութեան գերեզմանին՝ և տ
է հանս ինձ ժամ մահու կ մօտաներ՝ ի խոր
դահուտ երկրի · յորում սատ ղծ եալ եմք աճ
նեքեան · բարեխօս լինեաստուն և ձայնաքաղ
պետ · բոլորէկեան զհոգւոյ իմ զհեծեալ նոյն
թն · ամառօղ և յու յօ փրկութեն մերոյ ·
Կ՛ղեցի ձեռըն քո պահպան անձին իմոյ ·
և մի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ ի յառ
դարութն · բուժեց · Որ ղխեսցես առնել
ըզ դութ մարդասիրութեդ · և յանդիմեցէ
կենաց լուսացես զմեղս անձի իմոյ · բուժ ·
Կեցցէ անձն իմ օրհնեսցէ ըզ քեզ · զամ
ամուսնոյն կենաց իմոց · և առ քեզ ապաւ
ինիմ հովիւ՝ և բանաւոր հօտի · դարձո
զմոլորեալս ի հօտ քո ք՛ս · բուժ ·
[illegible] ընծայեցեն ան ծ նկերբն ապաշխարութե՛

է հողոյ ստեղծեր ըզ մարդն առաջին · դո՛ր
ծել և պահել յանպատում ի կենանս · իսկ ի
ստանդանել հրամանի քոյ ոչ ըն · ըզ վճիռ
մահու ի վեր եդեալ · հող էիր անդրէն և ի
հող դարձցիս · և այժմ աղաչեմք զտեր
ծողդ ամենից · ընկալ և հանգո զհրաժ
եալ հոգւոյս · յեօթն աստեղեան լուսեղէն
խորանսն՝ ուր ժողովքն են սրբոցն ի խաղաղ
ղութե · հոգւով հեղութե յերկնից բարութե ան
Իսկ ի՝ եղեալս անպիտանացս · գեղեցկայ
արժանի շնորհաւանծոյս քաւութե · իմաստուն
ըս՝ յեմարեցան իյալեալք՝ մեղաց յոր ընկղմե
ցայ՝ · և այժմ ։ Ո ծնօղն է հաւր վերին կորուսել ն ·
կորուսեալքն՝ ահեղ կոչօղն աղաւոր՝ · դատա
ւորն անաչառ դատաստանին ահեղ · հրեշ
տակք սն ողորմ դատարան զմեղաւորս · և այժմ ·
Աղաչեմք վեհանդունիցըն հոյլքըն՝ յորդ
նախոռն ամբաս և զանա կեցին՝ երգս անուեալ
մատուցանեն ըզերամ ըշտապանեաց զերանա
ւէ ոտ հոգ դեղէն հրեշտակն՝ · քե ...
էմմանուել · որ ծընար տըղայաբար և վերա
ծեր զորգդըս մարդկան հոր յորդէ
դրուն՝ · աղաչանօք հայցեմք իքէն ըզ նըն
ջեցելոցըն մե ըր ընդ ... բըս քո հանգո ·

Դ. եղբերեալ

Դ. երգեցեղեալ զոյլն զքեզ զերամպայծառին.
գոն ընդ հոգւոյ զնմանսն հեղաբանը Թեւ
պարունակալ պարունակեալ ծածկեն ըզ դէմ
յոյ հէ փառաւորեալ զքոյ. քեզ: Որոյն եւ մեք եր
գեմք զքեզ բարեխօսութեան ձայնիւ գեր ըզգա
հող զԱստուածածին բարեխօսութեանն քեզ պատարագ ևս
կենդանի զմաքուր եւ զհայելեան. քեզ:
Մեծ եւ ահեղ ծնընդ տնտեսութեան եւ
զխորհուրդ սուրբ բանին. իմաստնեղ ըզ ձայն
փողոյն եւ ըզ հրեշտակն հարցեալ հրեշտակ ըզ հրաշիւն
Մարիամ ասացեալ երկրի՝ եւ զորդւոյն
ամբարձ եւ զերկրպագութիւն հաճեցուցանէ ըզ
ամենեցուն ըզ բարեբանութեան փողոյն. եւ հո
գին ըզ զեղեալ զամենայն պայծառն մար
մին. Խաչըն փայլեալ յարեւելից երեւեցաւ պա
տիւ պայծառութեան զաւրէ գալստեան. պայծառու
թեամբ երգեցին եւ մեծարեցին ծածկին
յառնելոյն լուսոյն. եւ ձայնաւորեալ ն՝
խաչին աստուծոյ քոյ զայս մարդիկ պատուեն
քեզ իջեալ փառաւորեալ. ի յայսմ աւուր ամենեցուն
ողորմութեանց հոգւոյ մեր ընդ նոցին ցնծութիւն.
Յաւիտենից անծ՝ եւ արարիչ ամենայն.
որ մարմնանալով նորոգեցեր զազգ մեր եւ
զմարդկութիւն. ըզ քեզ բարեբանեմք
627
նմա

…ծին՝ հարցըն մերոց։ Ո՛վ սպասաւորեալդ
ես ի սերովբէից. զգեցար զծառայի կերպա-
րանս՝. եւ խոստացար հաւատացելոց նոցին
ջնջելոց յանուն՝ քո ընդ կենաս. ընդ քեզ։
Որդ խորհրդոյն մեծ իբեն քո արարչակից հօր
եւ հոգւոյն. որ դատաւորդ ես կենդանեաց
եւ մեռելոց. զհոգիս ննջեցելոց դասեա
ընդ սուրբս քո. ընդ քեզ. Ս՛ զաւր օրհնեցէք
… ընդ նայեա
տեառն։ Ո՛վ դառնացն էն ընդ ամպս երկնից ի
նորոգել զերկիրս երկրի. եւ զայրութեանն է
ընդ ննջեցելոցն հանդերձ ամենայն սրբոց կե-
նաւոր։ Ուսումն աղաչեսցուք ընդ թագաւո-
րութեան մեր քո. զի ծնողաց ծնողացն ընդ
ննջեցելոցն մեր. միտեանել յիշատակաւ
ընդ իմաստուն կուսանսն. ամենայն։
Որ թագաւորդ եւ յաւիտենից քո անեղծ.
ընկալ ընդ ծառայս քո ի բարի. եւ
շնորհեա ի յաջակողմեան քում դասին.
Որ ունիս իշխանութիւն մահու եւ կենաց
հանգո զհոգիս քոց ծառայից. եւ
Յորժամ կարգի աթոռ տէրութեան ընդ
քոյ. եւ հաստատես աթոռ դատաստանին.
յայնժամ խնայեա ի ծառայս քո. եւ

Ողորմեա

Ողորմութեանց առաւօտ քո՛ս ի միաւանդամ
քոյ դաւանութեանն՚. շնորհեա՛ և մեր ննջե՛-
ցեալսն կա՛լ ի՛ յաջմէ քումմէ՛ որ ողորմեա՛ ծնդ-
եա՚ յա՛մի՛ր. Յորժամ զծննդահաւուն կենաց՚
շնորհե՛ս. և ի կենանոյս հրաւիրես՚. ընդ կա՛
մարտիրոսս անուանելովք քոյ ըզ ննջեցեալսն
մեր դասաւորեա՛. որ ողորմ՛. Ընդ սրբոյս քո
դասեա՛. և ընդ արդարոցն պսակեա՛. ի
տեղի՛ անկերոցն հրեշտակաց ըզ ննջե-
ցեալսն մեր կարգաւորեա՛. որ ողորմ՛.
Հայր անըսկիզբըն բարերանամ մարդա-
սէր. որ ստեղծիչդ ես հոգւոց և մարմնոց՚.
յիշեա՛ զննջեցեալսն մեր. և հանգո՛ ընդ
սրբոց քո. Որդի միածին. որ գըթածդ
ես՚ առ ամենեսեան. և խաչի և արեամբ
գնեցե՛ր ըզ քո ժողովուրդս. յիշեա՛ զգինս՚
ա՛րեան քոյ տէր. և հանգո՛ ընդ սրբոց քո.
Հոգի՛դ ճշմարիտ. որ աղբիւրդ ես անըս-
պառելի. և լըցուցիչ ա՛մ բարութեանց յիշեա՛.
Խնդրեմք ի քէն Թագաւոր փառաց՚ փա-
ռաւորեալդ ի զուարթնոց. ըզ ննջեցեալ-
սն մեր ընկալ մարդասէր տէր. և հանգո
ընդ սրբոց քո. Յորժամ գաս փառօք հօր
դատել զերկիր արդարութեամբ արարչական.

ըզ նըն։ Ի նըստումն քո յաւիտենի դատաւոր
ատենիդ Քս փրկիչ մեր եւ յոյս. ըզ նըն։

Ո°ր արարիչդ ես արարածոց հանդու-
ցեալ հրեղէն կառաւս. յիշեա զհոգիս նըն
ննջեցելոց մերոց. և հանգո ընդ սուրբս քո։

Ո°ր երկնայնաւորդ ես ան ամենատեսեան ն.
և ներօղ յանցանաց մերոց. յիշեա զհո։

Ո°ր միւսանգամ գալոց ես հայրենի փառօք
նորոգել զնախաստեղծին ծընունդ. յիշ։

Թագաւոր փառաց Քս անմահութեց
բաշխօղ. ի փառաւորեալ գալըստեան քո
քոյ. արժանաւորեա ըզ նըն ննջեցեալսն
մեր. դասակից լինիլ սրբոց քոց. մար
գարէից առաքելոց. որ են միշտ ի յաթոռ փա
ռացն. Ոգւոց հաւատացելոց ընդ սուրբս քո.
հանգուցեալ մարգարէից և առաքելոց քոց Տէր. այսօր
ընկալեալ հանգո զհոգիս նոցա. կենա
գործելով ի կենդանարար յարութենից. մարդ.
Զոր ծառա առանես զհատուցումն Տէր և
սուրբ քո պարծեցին ի քեզ. յայնժամ
խնայեա ի դատաստանի քո. դասակցելով
յաջակողմեան դասուն. մարդ.

Թագաւոր փառաց Քս յոյս անկելոց մարդ
կան. անհասանելի քո զօրութեդ իջեր ի

 յերկնից

յերկնից կենագործելով զանմարմնա՝ Ձե
ռաց քոց ստեղծուածս. զանպատուհասեալսն ի
քեզ՝ զհոգւոյն ընձեցելոց մեր ընկալ յանմահ փառ
տուր ի կեանսդ. որ օրհնիս՝ երգով ի հրե
ղէն զզօրութեանցն. Ի՛ յերկրէ ի հրաշիցն ան
փիահրաշ փայլմամբ. Ի քառակերպեանն ըն
շանի քոյ տէր. և զօրք երկնից՝ երկրպագեն ծա
ռայեն. զայս. Ի՛ հարկանել փողոյ. հրեշտա
կապետին մեծի. ի բանալ գերեզմանացն զմե
թիցեն մեռեալքն անապական մարմնով.
զարդարին ընդ՝ առաջ քո տէր. զայս.
Ո՛ր ի հօրէ առաքեցար մարդասէր կարող
փրկիչ. և ըզ մեղուցեալ ըզ մարդըն բըժըշ
կեցեր. ողորմեա տէր հրաժարելոյս. զոր
հրաւիրեալ աւաքեզ կոչեցեր. Ո՛ր ի խաչին
բևեռեցար մարդասէր կարող փրկիչ. և
ըզ ցօղ անապական արեանըդ ցօղեցեր ի տիե
զերաց. ողո. Ո՛ր ըզ դըժոխս աւերեցեր.
և ըզ գերեալսըն փըրկեցեր. և զարդարեալ
սըն վերածեր իսոյս կանանցըն յաւետեաց. ողո.
Յ՛ս մեծացի տէր ողորմեա հոգւոյ իմոյ բազ
մամեղի. որ բնակեալքդ ես յերկինս և յան
մարմնոց փառաբանիս. յես մարդասիրեա
բանզմնգութ փրկիչ և փառաւորեցո զդասս

մտ՟նձին իմոյ։ Պակասեցայ յաղագս ատառոհմէ,
լքեալ թողի զկեանս աշխարհի. և մինչ
մի՛ն ունայնութիւն դարձայ ի հող ուստի
առեղծայ. յի՛ս։ Յաւուր յայնմիկ մնացեալ
ցայ՝ ի ձեռս ահեղ հրապարակին. և ան
քեզ ապաւինիմ ստեղծողդ ընտանեաց տէր բո
լորեց. յի՛ս։ Հայեցայ ի բարձունս առ
քեզ կարօղ յամմ. ընկալ զիս յարկս արդա
րոց ամրամածութեան աջովդ քո. յի՛ս։
Մ՟ համ ի խաղաղութիւն դարձայ ի հող յորմէ
ստեղծայ. նորոգող ճարտարապետ պայծ
առօ ողորմութեան. յի՛ս։ Մ՟ կենդա
նիքս որ հանեալ ըզ քեզ է. ո՞ թագաւոր
յաւիտենից. որ փառօք փառաւորիս ի
յերկնայնոց և յերկրայնոցս. յի՛ս։

Փառաւորութիւն առաքեալ քեզ հայր երկ
նաւոր. յի՛շեա զընծեցեալսն մեր և հան
գո՟ ընդ սուրբս քո։ Որ եղակի՛ց ես հօր և հոգ
ւոյ՝ որդի միածին. յի՛շ։ Որ փառակից
ես հօր և սրբոյ՝ հոգի ձրիշնորհեա. յի՛շ։
Որ անըսկիզբն ես յէութեան եկեա՞ց յաշ
խարհս. մարմնացար ի կուսէն յաղագս մերոյ
պարտեացս. հանգո՟ զընծեցեալսն մեր
Որ ի հօրէ լուսոյ լոյս ծագեցեր մեզ և

կեանք՝

կեանք. միածին որդի հօր համագոյակից.
հանգոյն։ Որ ի վեր դու ես քան զմիտս և
զխորհուրդս. և խաչի համբերեցեր փրկել
կեցեր ըզ տիեզերս. հանգոյն։
Որ յանէից ստեղծօղ գո յից ամենայն ձշ
ըզ անկեալս հօր բանդ տէրդ. Թողութիւն շնոր-
հեա ննջեցելոց քոց ծառայից. յորժամ
գաս դա տել. զոր անարատ ձե-
ռօք ստեղծեր. Որ ի հօրէ առաքե
ցար և մարմնացար ի սուրբ կուսէն. Թողու.
Որ ի խաչին անշն չա ցար. զմա
հու լուծեր զիշխանութիւն. Թողու.
Որ պսակիչդ ես քոց սը րբոց. և
անվախճան բարեաց բաշխօղ. Թողու.

Տեառն Ներսէսի Կլայեցւոյ ասացեալ.
Վասն որ ի Քրիստոս ննջեցելոց.

Անեղ անժամանակ հայր անըս դկ
կիզբն և անքննական. որդւոյ պատ բկ
ճառ. ծնընդեամբ անճառ՝ հոգ-
ւոյն բղխմամբ անքննաբար. աղաչեմք ձե
ըզ քեզ գըթած երկայնամիտ և ողորմած.
ողորմեա քո ստեղծուածոյս ի քեզ յուսով
ննջեցելոցս. Ընդ որ ի ծոց հօր միածին

և

և կերպարան սկզբնատըպին․ որով եր
կենցաղ գոյացան՝ աշխարհ ըստ իւր հաստատե
ցաւ․ հայցեմք ի քէն տէր և փրկիչ՝ ամե
նողորմ և կեցուցիչ․ փառ․ Պարգևող շնոր
հաց՝ բաշխող երկնաւորաց և երկրայնոց․
կենաց և կենաց տուօղ հոգի՝ հօր և որդ
ւոյ սարահակից․ խնդրեմք ի քէն աղե
կեր՝ բարերաց արբուցանող ծարաւեաց․
փառ․ Դաւանեմք ընդ սրովբէից՝ զկենդա
նաբարբառ համայնից․ երեք սրբութեան մի
տէրութիւն հայր և որդի և սբ հոգի․ յոր
հանգուցեալսն մերկերտեալ և հաւատով
խոստովանելոյ․ փառ․ Սրբակեն թև կա
տարեալ՝ յերկին անձինս բաժանեալ․ միա
ութը միաւորեալ մի ով ընտութը հաւասա
րեալ․ յորմէ կազմեալ և արձակեմք՝ և
վերստին անկոյծ կապիմք․ փառ․ Օրհնեա
կեն ցըր հօր՝ զորդի փառաւորեմք անեղ
ուեղեն․ որ իջեր յարգանդ կուսին՝ զադամ
մայրն առեր զմարմին՝ անպարանն ու ծած
նին՝ անապական քուն ծննդին․ փառ․
Խորհրդ՝ մարմնով յերկիր․ որ է հօրն ան
մեկնելի․ ընդ հողեղենս՝ բնակեցար՝ ի
հրեղինաց երկրպագեալդ․ պաղատանօք

երկնաւորաց

երկնաւորաց՝ փառաւորեալն է. քոյ հրեշտա-
կաց. ող. Ըստ օրինակին մովսէսի ընծայե-
ցար խորանարանն. զի՛ ըզ բնութիւն՝ մարդ-
կային՝ ընծայեցուցես հօր ի յերկինս. խընդ-
ըրուածովք զբ ծերունւոյն՝ քեզ ի կամաց
արձակեցելոյն. ող. Թագաւորըդ հրեղէ-
նաց որ ընդ մարդկան հողեղինաց. շըրջե-
ցար անճառելաբար կըրեցեր ըզ կերպս մարդ-
կային. որ վասըն մե՛ր զայս ամ ի յանձն
առեր խոնարհութեամբ. ող.

Ժողովեալքս ի հրաժարումըն ծառայի
քոյ յաշխարհէ. հայցեմք ի քէն արտասուս
ւելով և պաղատիմք զայս ասելով. Զմինա
պահ քեզ էրեց հանգուցելոյս լեր ու-
ղեկից. ի յօթևանս հօր՝ քոյ լուսոյ՝ ըզ նըն-
ջեցեալըս՝ մեր հանգո. Ի փրկութեան մե-
րոյ՝ սկըզբան՝ մըկըրտեցար ի յորդանան.
զոր շնորհեցեր նոր աւազան՝ ի մաքրութիւն
մեղաց մարդկան. հայցեմք կըրկին կա-
թարելոյն՝ մեծ ին ի ծնունդըս մըկըրտչին.
ի յօթ. Լուսաւոր ձայնիւ յերկնից՝ զքեզ
դաւանեաց հայր էակից. աղաւնակերպ հո-
գին իջեալ՝ առ հանգոյց իւր հանգու-
ցեալ. ըզ մըկըրտեալըս նովին՝ հոգւով՝ յոր

դեգրու

դնդրանի հօր հաւատով· Եյօթ։ Սնաւար
մեղաց հալածեցաւ՝ լոյս գիտութ՛ քև ծա
գեցաւ· խայթուած օձին բժշկեցաւ՝
հիւանդութի մեր ողջացաւ· կենդանա
րարող մեռելոց՝ և լուսատու խաւարելոց·
Եյօթ։ Ոդուածս ամենուն տէ ի հօրէ որ
ընտրեցեր ի յաշխարհէ լուսաւորիչ տոհմի
րաց՝ ըզ դասս ընտրեալ աշակերտացն· աղա
չանօք սրբոցն փրկեա յանօրէնութեն մեր մեղ
լոց՝· Եյօթ։ Աստանօք ի կենաց լոյս Ե լուսոյ·
որ ըստեղծեր զմեզ ի հողոյ· նորոգեցեր
դարձեալ կերպին ծնընդեամբ՝ ըստ սրբոյ աւա
զանին· զոր կեցուցեր շնորհիւ՝ քոյին ի մա
հուանէն այն առաջին՝· Եյօթ։ Հոգւով
լցեր զմարդն առաջին· զոր կորուսեալ
խաբմամբ չարին· ըզ նոյն հոգի բանիւ
քոյին հեղեր յոգիս մեր վերստին· նովին
հոգւովն և բարի առաջնորդեա հոգւոյ
սրբին· Եյօթ։ Ձայնեցեր առ Ղազարոս
որով նորոգ մեռելոց յոյս· կենդանութե
չորեքօրեայն կենդանացեալ ոչ յապաղեայ՝·
կենաց ձայնիւ վերջին՝ փողոյ կոչեա ըզ
ամ յարութեան հողոյ· Եյօթ։ Պօղեալ սաքսնեաց
պահակ մահու ի կենարար ձայնիդ լերոյ·

մըրագացէ

մարգարէս զոյգ ընդ բանին՝ եւ ընդ մեռեալսն
ըստ հրամանին՝ ։ Իշխանք օդոյս այս սարսեա-
ցին զհոգին՝ որամ մի՛ արգելցեն ։ Ի յօթ ։ ակ
Ճանապարհ մոլորելոց՝ և ձեռնատու այժմ խա- գկ
ւարելոց ։ Հրաւիրեցեր զորդիս լուսոյ ի յեր-
կնային հարսանիս քո ։ Ընդ զուարճալից
անդ ժողովելոց արժանացո ընդ սոյն դասուց՝ ։
Ը՛ն լապտերօք մոյծ յառաջադաստ ընդ իմաս-
տուն սբ կուսանացն ։ Սիրով բնութե՜ զոր
ըզգեցար՝ ի փայտ խաչին՝ բևեռեցար ։ Լու-
ծանելով զմեզ ի մեղաց՝ ի նախահօրըն կա-
պանաց ։ Լոյծ և ըզ սա ի յանցանաց վն քո սբ
չարչարանացդ ։ Ը՛ն լապ ։ Նետ կամաւոր մա-
հու խաչի՝ եդար ի նոր գերեզմանի ։ Երեքօ-
րեայ թաղմամբ յերկրի ։ Նոր ըստեղծեր
զմեզ կենդանի ։ Զննջեալս ընդ քեզ ի հող
մահու վերականգնեա ձայնիւ փողոյ ։ Ը՛ն լապ ։
Լուսատեալ կանանցն իւղաբերելոց՝ և ողբային
արտասուալից ։ Ի՛ գր ընդ մեռեալսն յուսալից
ըզ կենդանին յաւիտենից ։ Վասըն նոցին սբ
արտասուաց մաքրեա ըզ սա ի յանցանաց ։
Ը՛ն լապ ։ Օրհնեալ հրամանցըն դըժոխոց
ի տեսանել ըզ քեզ ներքնոց ։ Հաներ զհո-
գիսն՝ որք ի բանտին՝ կապեալ զիշխանըն

 մահուանն

մահամբըն. ընդ հանգուցեալ հոգիս՝ ողոր-
բոյց հանգո զհոգիս ննջեցելոց. Եւ այլ:
Ո՜ւրախութե՜ զօրք երկնայինք՝ յերկնից յեր-
կիր իջանէին. յորժամ յարեար ի մեռելոց
լոյս ծագեցայր արարածոց. մ̃ք յուրութե̃
քո կենարար՝ յարո ընդ ամ̃ ի կեանս անմահ.
Եւ այլ: Զընհանդուրժեալ պահապանցն
ի յերկիւղէ երկնաւորացն. որք զաւետիս
տային կանանց՝ թէ մահ լուծաւ մահկանա-
ցուաց. ամ̃ որ մահու քոյ ընկալեալ են՝ լիցին
կենաց հաղորդակից. Եւ այլ: Պօրակցեալ
անմարմնականքն՝ առ կենսատու մ̃ր գերեզ-
մանն՝ տան զաւետիս անզգի մարդկան՝ վ̃ս կե-
նացն յաւէժական. դասաւորեալ պարուց
նոցին ընդ ննջեցելս յօրըն վերջին. Եւ այլ.
Ահաւորեալ նշան խաչին՝ յարեւելից փայ-
լեալ ծագի. հաւատացեալքն ի քեզ բերկրեն
և ուրացողքն կոծեսցին. զերկրպագուս սր-
բոյ խաչին՝ պայծառացո լուսով նորին. Եւ:
աձ Ս՝ահ գործեալ երկնաւորաց դան առա-
գձ ջի քո նախընթացք. զընտրեալըս քո ժողո-
վելով քեզ ընդ առաջ բերեն ամպով.
ընդ առաջնեալց օդամպարէց՝ խառնեալ ընդ
ամ̃ն երամից. դասաւորեալ ընդ ամ̃ վերնոցն

Երգել

Երգեմք քեզ փառս ընդ զուարթնոցն ։
Սրբափին տաճարերք Երկրի՝ յորժամ փառ
ւոք գաս Հայրենի․ անքեդակցն լոյս խաւա
րի՝ լուսինն աստեղաքըն նուաղին․ ըզ սա
յաւուրն ահեղին՝ լուսաւորեալ լուսով
քոյին․ դարձ․ Վերնականն զօրացըն պետ
փողէ զարթուցանէ ամենեքեան մեռ
եալք որք յադամայ քանդի ահեղ եկըն
փեսայ․ ընդ հարսանեացն մաքուր հոգւոց
կարգեալ ըզ սա ի թիւ սրբոց․ դարձ․
Տէրականն աթոռ նստեալ յարարածոց երկ
րպագեալ․ անդ ամբոխէ զաշխարհս դատել․
վարձս լաւ գործոց հատուցանել․ յայնժամ
շնորհեալ ողորմութեամբ նորըն ջնջեսցէ լոյս մեր զ թո
ղութի․ դարձ․ Րամեալ մարդկան ազգ
ժողովեսցին որք յադամայ ծնեալքըն լինին․
Եւ հրեշտակաց դասք երկնային համանման դասւոյն
վայրաբերին․ Ի յայնժամ ահեղ հրապարակին
յիշեսցէ ըզ սա յօրն ահագին․ դարձ․ Ցուցա
նէ զաղտնիս մարդկան խորհըրդածութիւնք
որք գործեցան․ բարեաց գործօղքըն պըսա
կին՝ չարացն ի հուրն անշէջ մատնին․ յայն
ժամ յիշեսցէ զսորա բարին գործըն մեղացըն
ջնջեսցին․ դարձ․ Ւ․ Եւ սորին պըսակ զանա

զանազանալ․

զմնեալ․ և պատմուճանք լուսափայլեալ․
ծ՛բ վընկալեցն ի գլուխ եդեալ և անդրամորոցըն
զարդարեալ․ հաղորդս արա հայցմամբ
նոցին ընդ սոյն լուսոյ փառաց նոցին․ դասս․
Փառաց ի փառս բարձրանան աջակող
մանքըն վերանան․ յորժամ լսեն զերանելա
կան ձայն օրհնութեն իքեն կոչման․ նըն
ջնջեցելոցս մեր լըսեցո զանծայեն բարբառըն
քո․ դասս․ Մահամայք և ժողովուրդք
հայցեմք իքեն տէր բարեգութ․ ընդ նըն
ջնջեալըս հաստատով ընկալ ընդ մեզ նո
վին յուսով․ յերկնային քաղաք վերին յոգնում
մրդարքըն ժողովին․ փառս երգել մնջա
ընդ նոսին երրորդութեն երգեմք անձին նս
դՃ Տէր է և ամ՛րդմսէի՛ր անտոխաօկալ
և բարեգութ․ որ գովի՛ սդ իսրօ՛ բեէի՛ց
տ՛ր դատաւոր արդա՛րութե՛ ընդ սըր
բո՛ց տաւա՛քելո՛ց տ՛ր պըսակեա՛ ըզ
մ՛ր նը՛ նջեցեալսն․ ողորմա՛ծ տ՛ր ո՛ղոր
մեա՛ հոգւոյըն մ՛ր նը՛ նջե՛ ցելոց․
Յորժամ գրեա՛լքըն կա՛ տարի՛ն որ
գոյնմ աւուր մեզ պա՛ տմեցին․ մարդարէ
ի՛ց բանքե՛ն յարգեի՛ն առաքելոցըն
վէ՛ ձարին․ ողորմա․ Իվերի՛նն երո՛ւ

պաղէմ ի բնակարանըս հրեշտակաց. Որ ենոք վէջ և եւ զեռաս կամն ծերպաշտաւք. առաջի ննջեցելոց ի դրախտին եկեմ մեա կաւն պայծառացեալ առաձանապէն. Ողջ. Ծ. ածաուր փառաց զօրութեան. որ ժամանեալ գաս ի յերկնից. ի վերայ թևոց հողմոց քո հայրենի կերպարան բանիւք. և առնեմս հրափորձութեան գքննընդութեն որդւոց մարդկան. Ողջ. Ի դնել բեմին բազմի փեսային ե առաջնածին պարզ որդարեւ. գերբրիչեա փողին գոչէ մի բք միմ անդ հրաւե քին. մերդարոյ դասք երկրին. ինկ մեզ պատկերքըն թագ խանձին. Ողջ. Ո ժամ հրնչելոյն փողոյն լինի և զարթական գիրքն յայտնին. ձայնալ յթ սրբոյ խաչին յայրեցի փառաց ծագի. հրեշտակաց գունդք ծանուցի ն հրեշտակապետք պարոն աւանդեն. Ողջ. Ր. հեղ խորհրդ քահանային բանից կատարում ծ կայր ի բեմին մուծանջի նեպ ղանօթոյն. հոգւոր շիջանի խաւար մերժի առաւոտեալ հոգին քն ուրախ նային. զի թողութիւն մեղաց լինի. Ողջ.

Որձեալ ամ ծաղկօքն և ահաւորն ընդէ ու
ապացին. մարգարէքն խորհրդով և
քահանայք հետ նորին. յաւուրս գոյն
մեզ ծնունդ ընդ գալուստ նորա մեր
ամենեքին. ի փրկութիւն մեզ յայտնեցա
ն յանապատի ն կենդանի կերակրեցին. Ողջ.
Տէր ամենահզօր բարձր ճառագայթ ք ի
յանձն առեր ընդ մահ խաչին. և փառ
աւորեալ ն թագաւորեաց ընդ նորա
նախանձ աստուածային. Ողջ. Ս. փրկութեան ն
զօրք երկնային յորժամ տեսին
զՏէրն ի խաչին. միաբանեալ ն լոյս
քո փառաւորեցան. և լոյս լուսոյն նորա
օրհնութիւն. յաջակողմեան ց ծ օրհնութիւն
խնդալով երգէն ընդ. Ողջ.
Ս. բարեխօսացն աշխարհի մարգարէին
յորժամ լուան զքո յայտնութիւն. նոյն
փառաւորեցան յայտնութեան
մեզ ծնելոյ. Ողջ. Լուսաւորեցն լոյս
եղև յ խաչին և բարբառ բանին
խորհուրդ. և օրհնեն յ ծնունդն և
յօհաննու կարապետին. և օրհնեն զքն
աստուածային և առաջին մարտիր
ոսն. և օրհնեն յ լուսաւորչին հայ

աստուածայնոյց հայրական պատուին. և սուրբ հոգ-
ւոյն բերելոյ. Եւ հաւասարին մայրութեան ըստ
սաց. Ողորմեա ծ տէր.

Ոչ թմեացի ի վերանալ յինէն ան-
ձուրց իմոց. յո վերթացեալ եմ այսօր.
յանապատին օթեվանին զոր ոչ գիտէի. Օգ-
նեա և ի ձեռն սիրոյ. յանապատին ձանձնա-
պարհեն. և ի մէջ սատանայական գայլս ըն-
քոյ՝ օգնեա ինձ ի նմ. Ես եմ հա
յոր վախճանի իմոյ լալոյ. ողբում
և աշխարում. այր որ իմ խուժվեցայ
յիս. և ամենայն իմ ցանկութեան. Օգնեա.
Ի մահի իմ զարթուցին զիս այժ
հանգիստ ըղձ հոգւոյ իմոյ. տանէի
զիս ձանապարհ հանդերձ. զոր ոչ գի-
տէի. Օգնեա. Այսպէս յայն փրկու-
թեան իմոյ՝ ցնծացայ հոգի իմ յայս
յայտնութեան. Օգնեա. Դարձայ ես
ի գիր կենդանութեան. և ծնեցայ
երկրայ առ արարիչն երկնի և երկրի.
Օգնեա. Աննշմարելի և յանեղ լու-
սոյն՝ հասուցայ. Խոստովանիմ Խաչու-
թեան՝ ձեռնարկեցի ըզ մահ անուն այդ
տուողն. հողանամ պայծառ յարութեան

աստուածային

ատենըդատողիդ. օգնեա. Յանդիմանեմ ն
հոգւոյ ի մարմնոյս. Ի քականէ ւ գեղե
ցիկ շինուածոյս. զոր հաւըն մի ապա
նանրեաց Թագաւորին. Թէ պահանջէ
յինէն զտանդանդ պատուիրանին. օգնեա.
Սուսամբի ն մարդանցեալ եմ իմ յի
սուս. յայնժամ առաջի ւր ահեղ ատենին.
դդրինս աքեալ ն քոյ մի դատապարտեր.
օգնեա. Սոսկալի է օր վախճանի. և
ահեղ ղ է օր քոյ դատաստանին.
յայնժամ առաջի ւր ահեղ ատենին դդրինս
աքեալ ն քոյ մի անմեղս առներ. զի
պատուէր եմ բարերարի ատենըդատողիդ.
օգնեա. Օրհնեալ ր դատաստան դա
տաւորին տեառն և զարհուրեցեալ յ. զի
անպատրաստ եղէ գտցի ի հրամանէ ց
քոյ Թագաւոր յաւիտենից. օգնեա.
Սուրբ ամբի ն անսպառ մայր տեառն և
կոյս ու բարեխօսեա առ որդին քո
միածին զի փրկեսցէ զմեզ ի
սպառնալեաց գեհենոյն. և պարգևես
ցէ մեզ զերկնից արքայութիւն. և
հանգուսցէ զհոգիս մեր ննջեցե
լոց. օգնեա մեզ իսն.

Կցուրդ Օրհնութեանց Յարութեան Տեառն Գերոյ Յեղանակի Ա․Բ․ ելևարան․

ԵՐԳԵՍՑՈՒՔ ՆՈՐ ԵՐԳ ՆՈՐ
ա՛յ փրկչին մերոյ․ որ փրկեացն ի թըշնամւոյն ծառայութենէ ըզ մեզ․ հըզօրըն իւր կարողութեամբ․ և ամպրեցոյց փառաւորեալըն փառօք․

Դու յանձն առեր մեծ ելանել ի խաչ վասըն մեր․ և ընդ նըմին թաղեալ ըզ հընութի մեղաց՝ մերոց․ վասն որոյ երկիր պագեմք․ և վեր օրհնեմք ըզ քո զան ճառ խոնարհութիւն․ Օ՛ր ընտրեաց մեծ յամ ազգաց երկրի ծընանիլ ի նմանէ․ պայծառացուցանել ըզ մեզ կուսն ի պաշտօնութենէ․ որպէս զմեծ ծին միշտ փառաւորեսցուք․

Նայեցայ

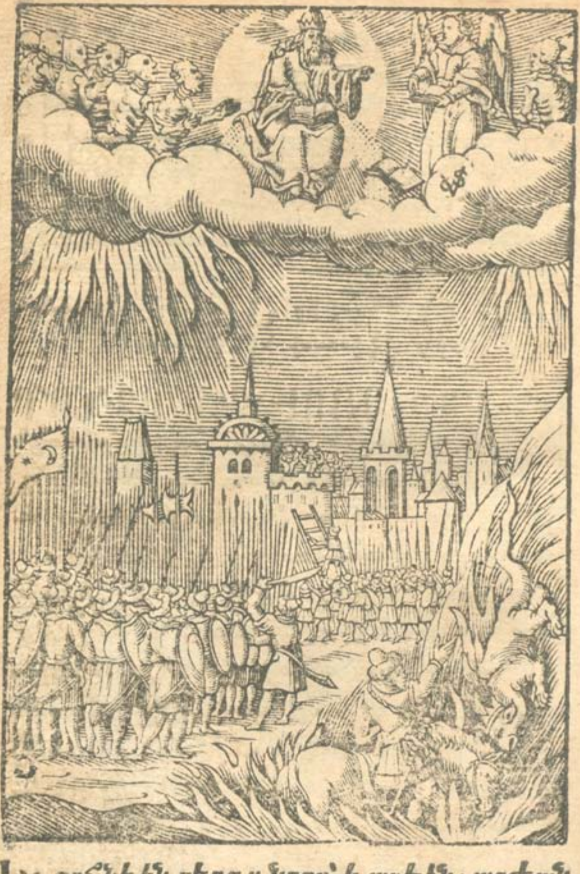

Եւ օրհնէին զերգս նորս՝ և ասէին. արժան
ի ես առնուլ զգիրսդ՝ և բանալ զկնիքս դո
րա. զի զենար և գնեցեր ա̃յ արեամբքով.
Տես. ե. գլխ. թ.

Նայեցայ ես յամենախնամ զօրն ի քոյ տնօրէ-
նութեդ. Եւ երկիւղիւ փառաւորեցի՝
ըզ քեզ Քս. Ի՝ խաչելըն քո մեռուցեր
ըզ մահ. Եւ յաղթեցեր կենդ քոյ տիեզերաց
արքաւորեցեր զանմահութեն. Ծնօղն ծնն
անարատն կոյս առ քեզ ապաւէնի նմին. բարե
խօսեսցէ առ Քս վասն անձանց մերոց.

Որով ածութեն ըդ քոյ Քս այրեցեր զի
ըզ դրունըս դըժոխոց և լուծեր՝ ըզ մահ.
և զանմահութեն պարգևեցեր՝ ազգի մարդ-
կան. Զյաղթութեան անմահութեն ձայնակեն
ցանք. և տեսանք. զի քաղցր և ուղիղ՝ ես տէր.
և վասն ամենեցուն փրկութեն ճշմ յաշ-
խարհս. Սրբուհւոյ ածածնին բարեխօ-
սութեն պարգևեա երկրպագուացս անմա-
հութեն երկրորդ ու թեդ՝ զլյուրու թեն յաւուրս
կենդանեաց յաւիտենից.

Ո՛ տեսանք ըզ քեզ Քս թագաւոր յաւէտ ծ-
տէնից. Եւ տեսանք ըզ քեզ իշխան մահու և
կենաց. զի դու ես տէր և շնչեա՛լ ամենայ
ի քէն. Ո՛վ քո բարձրելոյ առաքեա ըզ
վերստ ի թըշնամեաց. և նորոգ քո որդ
ցեն զարթեան նշ. զի. Որ յարեալդ ի մեռե-
լոց. նորոգեցեր զազգս մարդկան. որ

բարեհայն

ըստ հոգւոյն աղաչանօք հաստատեա՛ զհե
մունս եկեղեցւոյ սրբոյ քոյ. զի.

աս Աստուածութի՛ իմ լեր տէր. որ յանդ
թող խաչիւ քո ըզ գեղջուկս աւերեցեր.
քանզի՝ յարեաւ երեքօրեայ. զանկեալըն
կանգնեցեր զադամ. Օգնեա՛ փրկիչդ՝
մերո՛ց. պայծառելոցս ի խաչ քո յուսողացս
իջեր զմեր. և՛ փրկեամ մեռեալն բարերար ի վե
րանկէ զանձինս մեր. Այսօր օրհ
նեալ է կա՛նայք. մայր՝ և՛ մի՛շտ կոյս և՛
իմանալի՛ լոյս. ծնեալ արարչին մերոյ
անդադար բարեբանեսցուք.

է Ն՛ գիշերագ կանխեսցուք վեր օրհնեսցք ըզ
քեզ Տէ՛ս մերոց. որ վասն մեր խոնարհեցար.
յանձն առեր զմահ և խաչի՝ համբերեցեր.
Լուսաւորեցաք. ի հրամանաց քոց. թագա
ւոր թագաւորաց մերոց. որ ըզ մահու լու
ծեր՝ զի՛շխանութի. յանձն. Բարերարեա
կան՝ թեոք պարածածկեցար. սրբու
հի՝ տաճարին. կոյս և մայր և ընակարան
տռնութեն. վեր օրհնեալ յա՛մ առաքելա
կան՝ քարոզութեանց.

Ցո՛յս և յարութի՛ ազգի՝ մարդկան Տէ՛ր
մերոց. զհետանդուութի՛ հոգւոյս իմոյ կեն

 դանաց.

դանացն· որպէս երբեմն զեզեկիայն։

Ո չարչարանս և զմահ յանձն առեր· կենդանատու՝ ամենեցուն· զհիւանդութիւն հոգւոյ իմոյ առողջացո· որպէս երբեմն։ Առ քեզ ապաւինիմք՝ խոնարհին և տանջանօր աստուածոյ բանին· Մարիամ մայր և կոյս· բարեխօսեա առ Քս վասն անձանց մերոց։

Ս փառաւորեալըն յամս արարածոց· և օրհն
ի ծագաց մինչ ի ծագս երկրի զերկրպագեալըն· զմարմնացեալ բանն ի կուսէն ձայնիւ երգով օրհնեսցուք։ Որ դիմեալ գայ յերդօմայ բարձրացեալ փողով· յարուցեալ ի դատաստան զմ ընկղմեաց զաներևոյթ ամաղէկ· զոր ջնջեալ բանն ի դըժոխս ձայնիւ։ Որ ագուումն ի հօրէ փառակից նո հոգւոյն կենդանութեան աղբեր մարդկան· որ յարեաւ այսօր ի մեռելոց· զհամբարձեալ բանն իյերկինս ձայնիւ։

Որ լուսաւոր տըւր գոչմանըն յօծանուս յորո վանք կիտին· մաքրեցո և զիս յաներևոյթ թըշնամւոյն փորձից գործով· որ ներսեն ի քրոջէանկան ի թառ։ Որ ընտրեցեր զքեզ վերընտրին քարոզող նինուէացւոց· զյաւ նեղ

 ըշտակեալըն

ըշտանկեա՛լն ի կնտէն երկ՛քօրեայ իջմամբ
ի դըժոխս. և՛զե՛ս ըզ բազմամեղս մարմն
կեա՛ ի կապանաց մահու ի կեա՛նսըդ յաւիտ
ենից. Տ՛կեալըդ ի փըրկութե՛ ըստեղծո
ւածոց քոց. պատկերանկից եղեր հողե
ղէ՚ն մարդոյն ըզ մեղըս սպաներ. և զմահ
հու գերեա՛լսն աղատեցեր ի մեղաց.

ԲԼ …իայ՛ն զօրք երկնից ընդ քո յանձն առ
նու՛լ ըզ ծառայի ըզ կերպ. և մարդա՛ւորէ՛ն
զարհուրեալ մնային. լու՛այ ըզլուր քո. և՛ եր
կեայ. նայեցայ ի գործս քո և զարհուրեցայ։
Քանզի դու. որ յառաջ քան զյաւիտեանս
որդի հօր և հոգւոյն փառակից. եկեալ ի
մէջ երկուց կենդանեացն երևեալ. բարձ
րացա՛ր ի խաչի՛ն ա՛ռնելով զհեծեալսն փըր
կութե՛. քանզի լուծեալ եղեն՝ երկոքեան մա
հու. Տ՛րեաեցա՛ր ի փըրկութե՛ ըստեղծուա
ծոց քոց. ոչ մեկնելով ի հօրէ յանձն առեր
կամաւ զխաչն և զթաղումն. և յարուցեալ
ի մեռելոց՝ էջ խաւանութե՛. քանզի. Յիսուս ածին
անհարթանացեալ. սըրբուհի ըզ քեզ աղա
չեմք անդադար ձայնիւ. որ զէական բանըն
հօր ի քեզ կրեցեր և ծըներ անձառապէս.
առնա՛ մի՛շտ բարեխօսեա՛ վըն ա՛նձա՛նց մերոց.

Երգեսցուք տն երգ նոր. և օրհնեսցուք աւե

ցուք զամենանորոգն թագաւորն օրհ

ներգութեամբ. զի նա փառաւորեալ է փա ձիգ

ռօք որովք. Որ սեամբ մթին հրոյ և ամպոյ

առաջնորդեաց ժողովրդեանն իւրում ի

յանապատ. և ընկղմեաց զփարաւոն զօ

րօքն իւրովք ի ծով կարմիր. Երգ. Զ

քեզ միաղաչեմք հանապազ ... [illegible]

բարերարութեամբ քո ... մերոյ փրկել ... մեզ

ի փորձութենէ. այսմ վկայեն ... մերոց.

Այսօր ... ժողովրդեանք ... սիրեն Նա

... մերոյ. ... դիր ... հա

... քո. և ... զայր

դարձութիւն ... զի նա է յոյս

հաւատացելոց. Լուսաւորութիւն անեղ անրամ

ժամանակ ... կամաւորու

թիւն յանձն էառ ընդ մահ ... և թողու

ցաւ իւրոյ ... երկրպագեմք. Այսօրութեան

խորհուրդ ... մեզ կենդանութիւն.

Որ ... անձամբ ... մարմնով

... ծնի. ... կարեցեր ընդ

հուր ... թեկն ... սրբութեան

... բանիւ. ... բարերարս

... անձամբ նոյ մերոց.

Հոււք

զկհ Տուր բոլորաքերցան ի զօրութեան խաչի
քոյ Քս. կործանեցեր ըզ թշնամին ի վեր
երկրի. որ հակառակէր ըստեղծուածոց
ձեռին քոյ. Ի ջանելով քո ի դժոխսն
գերապահն իշխանութեան յաղթեցեր մա
հու հզօր զօրութեամբ. կենագործելով
զըմբռնեալսն առ ի նմանէ. Օրհնեցաք
ըզքեզ տիեզերաց Տէր և մարդ գոլով. մարմնա
ցար ի նոյ կուսէն ի փրկութիւն ազգի
մարդկան. Միշտ փառաւորեալ յանմար
մնոյ զինուորութեանց.

Ծան Նմբ Արարչութեան ծանեաք. որ յա
ռաջ քան ըզ յաւիտեանս բանն հօր.
Ի հայրական ծոցոյ խոնարհեալ վասն
մեր. և որ էջ իջէ այլ մերձ բացի նմանէ.
Որ բարձրացեալ բազկաւ ի վերայ խաչին.
խորտակեաց զապստամբ ըզ թշնամին.
Իջանելով ի ստորինս անդնդոց շնորհ
հեռաց ներմուծերոցն ի խաւարի. և որ էջ իջէ.
Նորա տաճար նոյն բանին. որ ըզ նա
խամօրն և այլ զանէ ծառ և բարձեր անձա
ռելի ծննդեանն իջէ. առ նա միշտ
բարեխօսեալ վասն անձանց մերոց.

աա Մերա իմ համատարեցան իջեր հաւատով

քրիստոս

գրեալ ՚ի ս(ր)տ(ի). և բարձրացաւ յոյս իմ
ի փառս քո. որ յանձանձեալ ծոցոյ հօր
խոնարհեցար ՚ի փրկութիւն մեր. և երևեցար
մարդ ճշմարտապէս. Որ զկենդանարար
մարմին և զարիւն քո բաշխեցեր ՚ի քաղ-
ցելոց. և ՚ի խաչին բացեր մեզ կողահոսան
աղբիւրդ՝ ամ(ե)ն լուացանելով տիեզերաց
զանմահութիւն. ի ճաշակմանէ մահաբեր
պտղոյն. Այժմ քեզ ընծայաբերեմ ՚ի բանին
աստուածոյ. անհասութեան խորհրդոյն
ընդունիցիս զմեզ միջնորդ եղեր աստու-
ծոյ և մարդկան. առ նա միշտ բարեխօ-
սեա վասն անձանց մերոց։

Յոյս ճշմարիտ՝ ք(րիստո)ս ա(ստուա)ծ. առ քեզ հորդէ
իմ ապաստանէ երկրի երևեցար ինձ զեր-
րեսդ քո։ Որոյ պաշտօնեայն խաչի-
ք(րիստո)ս ա(ստուա)ծ. և հրաշափառ քո ապաստանու՝.
յարութեամբդ երևեցար։ Հոգւոյն ընդ քեզ հո-
վանացեալ միայն որ բղխէ. ծնեալ ըզ
բանն ա(ստուա)ծ զանճառ․ելոյ հօր ծնունդ՝.
և յայտնեցաւ միութիւն երրորդութեան ն։

Զ՚ պաշտեցի զքեզ բազում տգիտութեամբ.
և լուսոյ ձայնի խնդութեան իմոց. զինո
ւորեցան ազգ իմ ՚ի տեսանելոց. և յինէն

փառաւոր

փառաւորեցից զցաւս անձին իմոյ։ Ո՛վ թա
գաւորութի՛ւն քրիստոս բարեբանեցէք. որ
իյանձն էառ ըզ մահ խաչի և խափանեաց
ըզ մահու թագաւորութիւն. և յիշեն.
փութացեալ ի յօգնութի մ՛ր ծառայից.
և աղաչեմ զքեզ ի քէն ըզ մարմնացեալ
բանն Տ՛ն. զի յաղթեսցուք և ի մեծամ
գամ փառաւորեալն իւրոյ. պարգևեսցէ
մեզ ըզ կենդանութիւն յաւիտենից։

օրհ Ա՛ծ երևեցաւ մարմնով. աղաչեսցուք զանձինս
զամենայն մարդկան կամօքն ի պաշտօնս իւր թէ.
Նմա միայնոյ երգեսցուք. Ք՛ս բնութեամբ
ցաւ ի խաչին. և ելոյծ ըզ դատապարտու
թիւն Ադամայ նախաստեղծին. Նմա միա
Ք՛ս յարեաւ ի մեռելոց. և յարուցեալ ը իւր
զԱդամ. զանկեալն ի պատրանաց. Նմա.

եկեղ Ա՛ծ զքեզ փառաւորեմք. որ ի յերկնից խո
նարհեցար. ծառայի առեր ըզ կերպարան
և ըզ տիեզերս ազատեցեր ի մեղաց։ Ո՛վ մեծ
գործէն ապրեցուցեր Տ՛ր ի ջրհեղեղէն որ մեծ
դատէր. որ նեղ շանակեր ըզ քո ի մեռելոց
զերեքօրեայ յարութեն. Օ հայր փառաւո
րեսցուք և որդւոյ երկրպագեսցուք. և
Տ՛ն զհոգին համատարածեալ քո անմեղ նեղքեան
օրհնեսցուք։

Որ տնօրինեցեր եւ յէութեան. ընդ հօր տրլ
անբաժանելի բանդ տէր. խոնարհե-
ցար ի լրումն օրինաց եւ մարգարէից. եւ ի
միջ երկուց կենդանեացըն բարձրացեալ
երեւէր ի վերայ խաչին. զոր յառաջն երգեսց
մարգարէն ամբակում կոչեմ. Որ ի կառս քե-
րովբէականս վերամբարձեալ հանգչէիր
բնակակից հօր եւ որդւոյ հոգւոյն. հաւաձեցար
նստեալ ի կառս հողեղէնս. եւ հնծմելու
թագաւորդ քո փրկեցեր զմեզ տէրս. վա-
ռականդ զանկումն ադամայ. Որ
տապանեցեր զերկիրս քո որ զմեզ մահ
գերեալս. աւետարանեցեր մեզ կենդանաբեր տնօ-
րէնութիւնդ քո ի սրբոց կուսէն. երգեմ
ցար մարդ Տէրաշնորհ այսօր.

Որհնեսցուք զքեզ տէր. որ օրհնեալ եղ թ
ցես զէն. եւ փրկեցեր զմեզ ժողով
ուրդն ի ձեռաց փարաւոնի. ամ ձիրդ
մեղուցոր եւ ազանչելի փառօքն իւրով.

Տէր խորտակէ զպատերազմունս տէր է յոյժ
անուն նորա. որ փրկեաց զամենեսեան ի
ձեռաց նեղչաց իւրեանց. ամ մե. Ի ամբերխո
սեալ վանքն մեր միածին մարխամ. որ ծր
նար զմեր տէր որ հովուեցըն զէնէն. ամ մե.

ԲՃ

Ձայ Ի՛ծ խոնարհեցաւ ի բարձանց. լուսաւորեալք
բնականիչք երկրի. որ եկն և փրկեաց
զամենայն արարածս՝. զի՛ զանունն քո կար
դասցուք. և տուք օրհնութի՛ւն ի բարձունս։
Ի՛, որ ի՛ն՛լ կոչեցաք ի քէ՛ն. երգեա՛ք բա
ժի՛ն քո և ժառանգակի՛ց քի. զի՛ զանուն.
Ի՛ վերի՛ մեծն կենդանութե՛ ճաշակեցաք զի՛
քաղցր է տր. և յի՛ւր որդեգրութե՛ ածաք
հաւատով. զի՛ զանուն. Ի՛ քեզ եմք ապաւէ
նեալք. որ մայրդ ես և աղաչեսցին քն. լե՛ր բա՛
րեխօս վասն մեր. զի՛ զանունն քո կարդա
ցուք և զքեզ մե՛ծարեալ պատուեսցուք։
զհ Սքանչելի հուր ծնութե՛ քոյ տէր տարա
ծեցաւ առ հասարակ ը՟ տիեզերս. և հըր
դեհեալ բոցակի՛զեաց ըզ պատրանս նախաս
տեղծին. զի՛ զամենեսին վերամ կոչեաց ի
մահուանէ՛ յանմահութի. Ա՛յգուոյդ ան
մահութե՛ ճաշակեցի՛ն մր. առաքեալքն. և
լուցին ըզ տիեզերս աւետեօք մր յարութեն.
զի՛ ը՟ նոսին վայելեսցուք յանվախճան՝ ու
րախութի՛ն. Որ ըզ հուրն ա՛ծ յորովայնի
քում ընկալար. և ծընար անճառապէս
զկենդանարար ծողն ամենեցուն. բարեխօս ըզ
քեզ ունիմք. որ երանեալդ ես ի կանանս.

Ունեմք ընդ քեզ տէր էակից հօր և հոգ- ծա
ւոյն. որ վասն մեր խոնարհեցար յերկ
նից. Ծանեաք ոչ այլ տէր բաց ի քէն։
Ունեմք ընդ քեզ քն. որ ի խաչին բևե
ռեցար. և հեղմամբ արեանդ քո փրկե
ցեր զտիեզերս. Ծա. Որ զթագաւորն
ամենեցուն յորովայնի քում կրեցեր. որ
բուէհի մայր և կոյս. և աղաչեմք քեզ բարե
խօսեա առ տէր վասն մերոյ փրկութեան.
Աստուածացեալ սուրբ եմ ի տէր և բարձրա հա
ցեալ յոյս եմ ի փառաւորսն. որ նշանաւ ի քեզ
բեւակալն ամթոռ. հաստատութեան իմ
լեր տէր քո յաւ յարութեամբդ. Որ զանարատ
բազուկս քո տարածեցեր ի վր խաչին.
ժողովեսցէ ըզ հեռացեալսն ամենայն կարօղ
զօրութեամբդ. հա. Յոյս մեր և ապաւէն
մայր տն և կոյս սբ. որ հօր ածութեան
ոչ բաժանեցեր զքո ն բ զորովայն. բարե
խօսեա առ տէր վասն մերոյ փրկութեան.
Ի գիշերային կանխեցից փառաւորել ըզ գե
բանդ տէրդ. որ վասն իմ խոնարհեցար ի
յերկնից. Արարիչ զխաղաղութեան ի յեր
կինս և յերկրի. Տուր խաղաղութիւն
քեզ. որ զդատակնիք մեզ հրաւէր ի վերայ

ծ՛ը խաչին. և՛ հաշտեցուցեր ըզ հայր ընդ
արարածս. արա. Փառաւորեալնակից հօր և
ծ՛ը հոգւոյն. որ լուսափայլ յարութե՛ ըզ
քո կենդանարարեցեր զազգս մարդկան.
տուր մեզ տ՛ր զքո զխաղաղութի՛ դ.
զհ Ս երկնային քերովբէիզ մաքրութեամբ հաւանչ
մամբ սըրբոյ իմոյ. որ վ՛ս իմ խոնարհեցար
ի յերկնից. յոյս կենդանութե՛ և փրկու
թե՛ իմոյ տ՛ր. Ո՛ր ի խաչին բարձեր ըզ դա
տակնիք մահու. տարածելով ըզ բազուկըդ
քո. արձակեա զիս ի կապանաց բանսար
կուսին. յոյս կին. Ո՛ր յամ ազգաց երանե
ցար սըրբուհի և կոյս մարիամ. աղաչեա
զար ի քէն ըզ մարմնացեալըն ի քէն ծ. ամպրեցու
ցանէ ըզ մեզ ի սպառնալեաց գեհենոյն:
զա Ս ենեալըն ի փրկութե մեզ ըզ բանն
ա՛ծ. խորհըրդով տնօրէնութե ը նորա ը
երգով օրհնեսցուք զանուն նորա. զի ե
բարձրեալ է փառաւորեալ յամենամարմնոցս:
Ս խաչեցելոյն պատմեսցուք զքաջութի.
որ գողգոթայ մը ձայնի ըզ պատերազմըն չա
րին վանեաց. եւ մահուամբ ըզ մահա
ցեալըն կենդանագործեաց. զի ջերոյն ի դը
ժոխս վերածեաց զհոգիսն. Սուրբ խաչըն

զօրք

զօրք երկնից ի վերուստ. քանզի ցօղն առեալ
պաշտօն ի քէն հեղեալ է միշտ շող կայ. և
մայր բանին տրնատուն լուսածին առանց
ծագեցուցեր ի մեզ պարգևս առնութեան երևեցան
Ի ննդութեան իմում անպարագրելի առ ար
ւոյ զըն կենդանութեանն. երկ և լուսա
ձայնիր աղօթից իմոց. և էհան զգ կեանն
իմ յապականութենէ. Որժամ ընկեց են
ի խորս անդ ընդ ըսց ընկղմեցայ ի ծա
նիս վիշապին. երկ և փրկեցեր զիս փոխ
կեցն աշխարհի և էհան: Զայսն ծրգ
նեալ սրբութեանդ ի կանայս. բերան կարգան
և մտաւորական սիրաբորբ. բարեխօս
ար իմ վն անձնանց մերոց. զի փրկեսցէ
զմեզ ի տարապանաց դժնդակ հեղին:
Լուայ զգ սքանչելի տնօրէնութեան քո զգ
լուր. քանզի անձամբ ու բանդ ածն մարմնա
ցար ի կուսէն. և վերստին ծննդ զգ բնկուն
աւր աստ. և զարմացայ է՞ քո ընդ անհաս
մարդասիրութիդ: Արգասէք ին ձայնեսցի
զգ քո քաղցրութիդ. առև եղև որ դու ի
կուսէն քո փրկութեանն. երկ և խաչին ըն զմ
խնամէ զգ գլուխ վիշապին. Տր յարու
թեա դ աղ մեզ կենդանարար ծնցեր: Սուրբ կան

ցեր սըրբութեն և միշտ կոյս. քանզի որ ի
քէն մարմնացաւ. զդըժոխս աւերեաց.
նոր նորա անհամեմատ ի կանայս. բա
րեխօսեա առ տէր վն անձանց մերոց։

ակ արուսեակն հաւ նդեբոց կանոնաց ընկ
ըղմեցաւ ի հոսանս ջուրց. և որ
իե դիքն իսրայելի կենացին ընդ ցա
մաքն երկրի ծովուն։ Յորժամ հեր
ձեաց մովսէս խաչանիշ գաւազանաւն.
պատուեցան անդ ի նոյն. և առաջնոր
դէր նոցա անմեկնելի լուսն։ Նա է բան նն
տր ծ. որ յառաջ զքան զյաւիտեանս.
անձառութեն գալստեամբն ի տեր կ յայտնե
ցաւ տես զերամս ծնեալ կուսէն։

զ Նյերկնից խոնարհեցար. և նշանեցաք ի
սքանչելիս՝ օրինաց՝ քոց տէր ի կենդանի
նութեանց տնօրէն ամ զքն մարդկան։
Նաև փրկեա խաչի քո կենսատու գաւա
զանաւ զօրութեն՝ յայտնեցաւ տէր զերամ ի ց.
նկեր՝ կամաւ ի խաչ վն արարածոց
փրկութեան։ Սուրբ լեր մաքրեալ նո
րատուիկ բոլորատան. եկնաւորեալ աշ
տանայ կ՝ ձուլ ոսկի և ձոյլ մարգարէն բա
նիւ ն աստուծոյ։

Հրով

Հրով աստուածութեամբդ քո ջուրս իջեր ի գե-
ստորին վայրս մաքրել․ և զնիգս դը-
ժոխոցն այրեցեր հզօրագունապէս․ զքեզ
բարեբանեմք ընդ հրեղէն զօրհնաբանօղսն։
Որ տնկեցեր յերկրի որթ ճշմարիտ
և ճմլեցար ի խաչին ողկոյզդ անապական
յուրախութիւն ամենայն տրտմեցելոց․ զքեզ։
Որ զհուրն աստուածային յորովայնի քում
կրեցեր անբոցակէզ մօրենի․ դառնական
ճաշակ պտղոյն քաղցրացուցիչ․ զ
քեզ ծնընդիմք բարեխօս առ տէր վասն
անձանց մերոց։

Դու ես աստուածն անճառ ծանուցար
մարդ առ երկիր․ և միայն զքեզ ճշմարիտ
և անմահ․ միշտ երկրպագեն ամենայն
հաւատացեալք․ Որ զօրութեամբ բանդ
քո խնդրեցեր զ վէրս յանտեւանց․
և հաստատեցեր զհաւատացեալս ի
քեզ նշանաւ խաչիւդ․ աղաչեցեր յաւի-
տենից ի մահու նէն․ Ընդ խնդրեմք
ի քէն թագաւոր փառաց քս․ աղաչեմ
նոքօք սրբուհւոյ անարատ մօր քո և կու-
սի․ ապրեցո զմեզ յաւիտենից։

Հաստուածութիւն իմ լեր տէր և յոյս փրկու-
թեան․

թեւ. որ զանուանջին ադամայ ազատեցեր ի մե
ղաց. նորոգեալ եւ զմեզ զապականեալս մե
ղօք. Որ յանտենի կացեր անպարտ կողին
պատարանօք. եւ արբուցեր մեզ ի կողահոս ադ
բերէդ. նո. Ա͞ծածին անարատ մայր էն ն.
եւ կոյս մարիամ. որ եղեր ընդունող բանին
այ. բարեխօսեա առ. որ վասն մերոյ փըր.
ջբ Ի գիշերայ կանխեալ վեր օրհնեմք զան
ձեռն տնօրէնութեան քոյ խորհրդոց. որ վա
սըն մեր խոնարհեցար ի յերկնից. խաղա
ղացո ընդ կեանս մեր միայն մարդասէր.
Որ բարձրացար ի խաչին յաղագս դատա
պարտութեան ադամայ. եւ բարձեր ըզ փշա
բեր անիծադրութե հեղմամբ արեան քոյ
արբոյ. խաղ. Որ էր վեր քան ըզ քերօբէսն
երեւեցար ա͞ծ ծածին մարիամ. տանելով յա
րովբեանն զանիմանալի զբընութին բարե
խօսեա առ. որ վասն մերոյ փրկութե.
ա Ինամն հ թագաւոր. որ կամիս ըզ կեանս
ամ մարդկան. որք կարդան առ քեզ
լուր աղաչանաց մերոց. եւ նորոգեա հոգ
ւով գթութե. Որ զաւր ժամանակեայ.
ըզ ցաւուցս բարձեր ի մարմնոյն եւ զե կեայ.
զմեղ հոգւոյն ջնջեա. որ ցուցանելով նըման զհոգ
ւորական

Երրակման աստուածութեան․ ընդ որ աղաչեմ։
Սննախամկալ եւ բարերարութ․ բարեխօսու
թեամբ սրբուհւոյ աննմանօրհնեալ քո եւ
կուսի․ ընդ որ աղաչեմ։

Օրհնեն ամենեցուն օրհնեն սերովբէից
բանականն կենդանիք․ յաղթականն եր
գով եւ մեք օրհնեսցուք զանուն նորա․
Որ ի վերայ խաչին դատապարտեաց զդ
բանաւորկութն բռնութեան․ յաղթականս
Սնարատ տաճար անվայրափակ և բաներն
ից․ մարիամ մայր կուսի․ բարեխօսեա առ
որ վասն մերոյ փրկութեան։

Սնապականութեան անզբեղ և ի մարհու
կեամբ․ ընդ քեզ զծանեան հրամբեթիցեն
սերաքն և բանականն կենդանիք․ որ ընդ
յանուն ի կիտէն կոչզեալ տրտաքսեցեր․
գովասանական ձայնիւ եղանակեմք քեզ
զերգս օրհնութեան՝ նորա մարդացեալ բան
նի ղ աստուածոյ․ Յանապարթաբեր տը
մար փայտին մակագրեալ ըստ քեզ անհը
պեղ հրապմամբ՝ և սեւերեալ բաւ երաք․
Եւ ի հրացայտ կողէ քոյ իջեր ըն զինու տիգի
հոսանըս վիրականաց գործեցեր․ գովա․
Իմանալի բանաւոր տախտակ և անտառա

 մարդրեր

մարգարէին տաճարին մաքրական ծնողաց.
որ զԱստուածն ամենեցուն իսկապէս մարմնով
ի գիրկս քո բարձեր մարիամ. Ներբողա-
կան ձայնիւ եղանակեմք քեզ զերգս որհ-
նութեան ամէն օրհնեալդ ի կանայս.

ՐԼ Անեղծին եղեալ մարդ տեսեալ զարմա-
նայր մարգարէն. եւ հեղուսեալ բեւեռօք
զմարմինն ի խաչին ներգործեալ ի մէջ
երկուց կենդանեաց. Պատմեսցեն երկինք
ըզ վայելչութիւն փառաց քոց. եւ ընկալեալ
լուսաձեւ տարերցն ընդ գոյնս արեան անմե-
ղին. եւ օրհնութեամբ խաչելոյն լցեալն տիե-
զերք. Զխաւարեալ ոչ միայն ի վերայ բնու-
թեան արմատոյն. այլ քրովբէական կա-
ուցին ըստորը իջեալ ի դժոխս. կենդանագոր-
ծեաց հզօր եղանակէն զերամս արդարոց.
Ողողակէր Աստուածային բարբառովն որ
յոյ ի խաչին. եւ ընդ դէմ պատեղաց կընքէր
հրաշցեալ Աստուածային որ ձեռօքն. եւ զաւրկու-
թեան զայլ թուցեալ ի վերայ խաւարաւէր
իշխանին. Տիրուհի անարատ մայր Աստուծոյ
եւ կոյս մարիամ. քրովբէական աթոռ ընդ
քեզ տեսաք ի յերկիր. բարեխօսեա առ
Տէր փրկչն մերոյ փրկութեան.

() դնական

Ոդնանկան ընդունելին յիս նողէ իմ — դձ
ամ ր իմձ ի փըրկու թն. սա
Էջ իմ ամծ. և փառաւորեցից զսա. ձիզ
Ի խաչին բևեռեալ ցաւ և զդըժոխոցն
Էջեր ըզ բըռնեց. թն. սա. Որ մահր
ււմբն էջեր ըզ մահ. և յարութեն
զնա խաւարըն ջընջեաց ըզ մեզ. սա.
Ծաղկին դու ես յոյս և ապաւէն
խոստովանողաց ըզ քեզ. որդւոյ քո
և ամ բարեխօսեա կեցուցանել ըզ մեզ.
Աստուածորդ երկրնք և խունկ ցա. և վեր. նայ
որհնեցի ց զքո փառաւ թագաւորն.
Փառաւորեա զքեզ. որ յարեար ի մեռելոց քս.
պարգևեցեր ըմեզ զկենդանութիւն յաւիտենից.
Բարեխօսեա առ դ. դր առ որդին քո
և տէր ըմեզ. ծընող և ազատեն ա. ն.
Ծաղկին հուր կենդանի պըսակութե նը. գլխ
հոգւոյն ամբ ց զբուսոյն գերծուխոց.
և զա գեղեցկասն ընմա կորզեաց ի կեաւ նա
և պարգևեաց մեզ կենդանութիւն.
Զամնահակն ի յայգւոյն ձաչակեցին
նը առաքեալք. և ըզ հրաբաժակ դառ
նու թն այրմանն ընկալեալ ի յաւ
րբըն աւրհնեմն. Ի բարեխօսութեան

 փութացեր

փութացիր մեզ Տէր Աստուածածին. սա ի
փրկել զմեզ ժողովուրդս ի մեղաց եւ յա
պականութենէ։

Սուրբ երրորդութեան ծանեաք զքեզ Տէր
մեր, Տէր Յիսուս զքեզ բանն Աստուած. որ ի ծոցոյ
հօր յառաջ քան զյաւիտեանս ծնար. փա
ռաւորեմք որ եկիր ի փրկել զարարա
ծս քո. Ընծայեալ տնօրէնութեամբ ի մօրէ
կուսէն զանիծիցն բարձեր զդատա
պարտութիւն. եւ կամաւոր խաչելութեամբ քո
տէր կենաց շնորհեցեր անոխակալ փըր
կիչ. աւետեալ վեր օրհնեմք. եւ երկրպա
պագեմք. որ համբարձութեամբդ ես երկինս եւ
երկիր լի են փառօք. Ապաւինեմք ի քո բարե
խօսութիւնդ Աստուածածին Մարիամ. մայր
տեառն եւ կոյս սուրբ. հարցն երկնից եւ դստերն
կենդանի. զոր մարգարէքն ետես։

Աստուածացաւ սիրտ իմ ի Տէր. եւ բարձ
րացաւ եղջիւր իմ յԱստուած իմ. զի փառա
ւոր յաղթութեան խորհուրդ աւետարանեաց մեզ դը
ժոխսդ։ Ընդ առձակեցաւ բերան իմ
տէր ի վերայ թշնամեաց իմոց. քանզի հա
ճեցար ընդ պատերազմ քո հեզօր զօրութեամբդ
Սրբոյ տեառն ընդ բանին Աստուած յարգանեալ քում.
եւ

Եւ ծընեալ ընդ նմա մարմնով. ապրեցոյց զեղ տէր ծած
ծին. բայց խօսեալ կեցուցանել ընդ մեզ։
Ո՛ր դէր իմ յամ ժամ զքեզ փառաւորէ [illegible]
տէր. վասն զի լոյս են հրամանք քո ի վերայ երկ
րի. Ո՛ր դէր քո տէր եւ բարի զէն ինձ ջո
եղիցի յամ ժամ ընդ դէմ թշնամեացն հա
կառակողի. Ո՛ր դուք սուրբ հովանաւ
ցեալ զքեզ ամենայն. մարմնացեալ հօր հա
ճութեամբ որդին միածին մեզ ի փրկութիւն։
Աւաւելեցի զանձն ընդ հեծութեան աւ [illegible]
բարեգութեան տէր. եւ լուալ ինձ ի լեռանէ
սրբոյ իւրմէ. եւ էհան ընդ կեանս իմ յապա
կանութէ. Մ... երեալ ... ընդ մահու կարօ
ղութեն. որ խաչեցաւ վասն մեր. եւ յա
րեաւ ի մեռելոց որ յամենայն կարօղ. փրկեր
ով ընդ. Մ... որ ծնեալ ի մեզ կոչ
եսցէ ի փրկութեան ազգի մարդկան. լուսա
ւորեալ ընդ ... ի դիտութեան ...
տութեան. եւ բարեբանեմք ընդ նոր բարեգթ
ութեան. Օրհնեսցուք ... օրհնեսցուք զամենա
կալն. որ կոչեաց մեզ ... ծնընդեանն. եւ
տայ յորդորոյն զանձանց ...
զհամբերութեան ... հօր եւ ամենայն հոգւոյն
Օրհնութեան նոր օրհնեսցուք ընդ տէր. որ

ի

ի վերայ քերովբէիցն հանգչի Տէր. եւ ի զօ-
րաց երկնաւորաց փառաւորեալն սրբասաց
ձայնիւ. Որ կամաւոր խոնարհութեամբն իւ-
րով վաւերեցոյց ըզ զօրութիւն մահու Տէր. եւ
երեքօրեայ յարութեամբն իւրով պարգեւ-
եաց մեզ կենդանութիւն։ Նորոգութեամբ
Ծր Աստուածածնին. պահեսցէ զեկեղեցի իւ-
րով Տէր. եւ ի միւսանգամ գալըստեանն
իւրոյ նորոգեսցէ ի փառս.

եղ Ո հրաշալի խորհուրդ անճառութեան քո
Աստուած ցուցանելով մարդասէր Տէրն. ի փոր կե-
նդն լինել՝ ցերեկ տիւս եւ զօրէն գիշերս.
պահելով ի խաղաղութեան։ Համագոյից
հաստատել գոլով՝ խոնարհեցար յերկնից՝ եւ
խաչեցար կամաւ հօր վասն մեր. Թաղե-
լով իսկ զօրս երկրի զերիս տիւս. Տէր միշտ
ձայնիւ վերնոց փառաւորեսցուք ըզ քեզ
Քրիստոս. որ համագոյդ ես հօր եւ Սուրբ Հոգ-
ւոյ Տէրն. զի միաբանեսցես զեկեղեցի քո
նորոգ պահելով ի խաղաղութեան։

է Տէր ըզ լոյս քո լուսոյ ես. եւ զանհուներայ
գեղեցկայ յայտ. նայեցոյ ի գործս քո. եւ
փառաւորեսցուք ըզ քեզ Քրիստոս մարդասէր։
Զի ազգութերը կենաց ես անպատկան

մարդկացու

մարմնացաւ ի քէն կոյս. ըզմեղըս մեր բոցայ
կիզեալ չնջեաց. վասն որոյ զքեզ անդադար
բարեբանեսցուք. Ո՛ ի քէն ցընծութեան
ծընաւ տիեզերաց նախայաւիտեան բանն՝
փառակից հօր և ս՛բ հոգւոյն. ըզնմա ան
դադար՝ աղաչեմք վասն անձանց մերոց.

Երգեցէք տն՝ երգ նոր ձայնիւ ցըն գ
ծութեք. որ խոնարհեցաւ ի հայրա
կան ծոցոյ փրկել զարարածս. Ձև
օրհնութիւք նըման յաղթական երգով.
Որ բաժանեաց ըզծով աշխարհի խաչին
խորհրդով. և ազատեաց յանմարմին փա
րաւոնէ զնորա իէլ. օրհ: [illegible] ամենասուրբ
լուսոյ ամոլ հովանաւոր. և բնակարան
բանին. որ բանիւ հովուէր զիսրայէլ.
բարեխօսեա նըմա վասն անձանց մերոց.
Նայեցարուք՝ ժողովուրդք ի սքանչե ն
լիս փրկութե մերոյ. որ մարդասիրապէս
բանն ի հօրէ որպէս ցօղ խոնարհեալ յեր
կիր. տուք օրհնութիւն անուան այ մերոյ.
Որ զանմարմաւոր բազուկս իւր միածինըն
տարածեաց ի վերայ խաչին. և ըզ բաժա
նեալ՝ որդիսն ադամայ ժողովեաց ընդ
թևօքն իւրովք. տու[illegible]ք. Զանմապաշ տն

կոյսըն

կոյսըն մարիամ ածածին խոստովանին մ բ
ծկ֊ղեցի. ուսանի տըլւա հայցն անմահու
թն. և բածմա կ մեզ ուրախարար. տուք
ծրհնութի նըման հոգևոր երգով.

գէհ Որ ըզ հուր աստուածութե քո ջե բորբոքե
ցեր ԺԲ առեղերս ամ մ. բոցակեզեալ ըզ
բըռնութի թըշնամուոյն. Նյոյգուոյն անմա
հութե եդեմայ ծաղկեցին դասք առաքե
լոց զբամ ժամկ կենաց քոց ՏՐ և մեզ առ
բուցին. Օ տուր ձայր անհասականն բանին
հօր բարեբանեն դասք հոգեղէնաց
գո վեմք և մեք ձայնամ կցելով երկնայնոցն.

+ան Որ յանըսկըզբնական հօրէ ծընեալ
նախնքա զյաւիտենական որդի. և ծա նուցան
մարդարէիւք ած ԺԲ հօր գըրով. ըզ քեզ
ծըհնե մք զեկեալդ ի փըրկութ առաքեալ
ծոց քոց ՏՐ. Որ ի խաչին մարմնով պատար
բագեալ հեղեր զարիւն քո մ. և մաքրեա
ցեր ըզ ննջեալ քո յաւիտեան խաղաղութե մեր
ըզ. ըզ քեզ. Որ ըզ հուրն ածյին քեզ կոչե
ցեր մարմնոն անկեղծե լի. դաս նա ձայնա կ
զըսպրոյն քաղց յորդորեցեր անձնաւորեալ քեզին
ծնըն տեսուչ. ի քէն հայցեմք մաք
թեամ փըրկիչ ըզ մեզ ի հոգևոր յաւիտենից.

պատառ

Ն մատամտեցան սերաբըք մեր առ քեզ փառ հաս
աց՝ թագաւոր. որ ի՛ յերկնից խորհրդոյ
հեծեալ իջեր փրկել զարարածս. Պահեա
ըզ մեզ նըշանաւ յաղթօղ խաչի քոյ Տր.
յոր բազուկըս ձըգեցար կամաւ հօր. բարձեր
զանէծսն ադամայ. Ո՛ր զնա խամորըն ըզ
յանցանս լուծեր ծնընդեամբ քո նոր
կոյս՝. բարեխօսեա անդադար վասըն
մերոյ փըրկութեան։

Յիսուս որ ընդ հօր նախ քան զյաւիտեանս. գ Ի
եկիր լուսաւորել ըզ խաւար մեղաց աշխար
հի. ծագեցեր ի սմա ըզ լոյս հրամանի. առ քեզ
հոգի իմ առաւօտէ. Սեամ նը ի կենդանեաց՝ և
յոյս յարութեան. որ արարեր խաչիւ քո զխաղ
զօւն յերկինս և յերկրի. տուր մեզ ըզ քո
զխաղաղութիւն՝ ո՛վ սըրբոց քոց առաքելոց.
Ո մայրըդ լուսոյ բանին Այ. որ եղեր
արևելք պերճագունեան ի մեզ ծագողին. բա
րեխօս ունիմք՝ փըրկել ըզ մեզ ի փորձութենէ։
Ո երկնային քեզ մայր թեամ փըրկիչ. որ հա
կենարար բանիւ քո լուծեր զերկնաւորս մա
հու. փառաբանեմ և զիմ զհնանդութիւն.
յոյս կենդանութեան մեր կեցո ըզ մեզ. Ո՛ր
ամենահզար քո միութենին՝ առաքեալ լոյ

ըզ դրունս դըժոխոց մեռուցեր ըզ մահ.
կենագործեա և զիս զմեղօք ըզ մեռեալս.
յոյս. Աղբուր և անըբէ ծ կոյս յետ ծըննըն
դեան. որ մարմնով ծըներ զարձակողն ի
կապից մահու. բարեխօս լեր մեզ առ անձանց
մերոց փրկել ի պատուհանելեաց գեհենոյն.
որհ Օ փառաւորեալդ ի հրեշտակաց զամենա
նըք զերրորդութիւն. օրհնեցէք ի սըր
բութեան նորա դասք՝ հողեղինաց յօրհ
նութիւն ի նոր. Օ յաղթօղն ի մարտ պա
տերազմի դիմեալ կամաւ ի մահ խաչին.
դովեցէք. որ եկաւ առար բաշխեաց
որդւոց մարդկան՝ բարձրացեալ փառօք վ.
Աւրան խաւթի երկնի և երկրի՝ ամպ թեթև
ցօղեալ ի մեզ զարդարութիւն. բարեբա
նեմք ըզ բղխեալն ի քէն մարմնով
յարմատոյն յեսսեայ գաւազան ծաղկեալ.
եղ Ընդ յօնանունն՝ անձն իմ ծըփեալ յալիս
մեղաց ծովու. աղաղակեմ ի նեղութե
ի մտաւ առ փրկօղդ և յոյս լուաք ձայնի
իմում. Որ փրկեցեր ըզ մարգարէն յորո
վայնէ կիտին. ապրեցո և զըմբռնեալ
սըն ի ժանեաց չար վիշապին կենարար
խաչիւ քո. Ի մերձ խօսեամ առ միածինըն

յարուցեալ ի մեռելոց. մայր Աստուծոյ և այ
փրկել զանձինս մեր ի յաւիտենից ի
հրոյն. աղաչեմք ըզ քեզ.

Որ յանքննին ծոցոյ հօր խոնարհեալ տէր
որդի. երևեցար ի մէջ երկուց կենդանա
եացն. զոր նախագուշակ տեսլեամբ ծա
նոյց մարգարէն. Որ յաթոռս հրակերպ
եանցս բազմեալ ընդ հօր. բարձրացար կա
մաւ ի կառս խաչին. և հեծելութեամբդ
քով ազատեցեր ըզ գերեալսն. Որ կուսա
կան ծննդեամբ ի փրկութիւն յայտնեցար.
և առաքեցեր զըրիվարս քո քարոզս.
աւետարանել ըզ կենսատուր յարութիւնդ.

✠ ✠ ✠

Օրհնեսցուք ըզ տէր և զյաղթօղ դձ
զօրութիւն նր. փառօք երգեսցուք
նմա. զի փրկիչ և ապաւէն և ձ
ռնակալն մեր է. Սա է տէրն մեր. որոյ
թագ փառաց ընդ հօր յերկրի երևեցաւ ա
սաք. որում փառօք երգեսցուք զի փրկիչ
Յաղթականն օրհներգութիւն. որ ազա
ցոյց զիս ի ձեռաց փարաւոնի. քի փըր
կչի մերոյ ամենքեան երգեսցուք. զի փա
ռաւորեալ է. Որ մահու խաչին իւրոյ կեն
դանացոյց ըզ մահացեալքս. և մարմնոյն

ճեւր բևեռամամբ ընդ կապարանըս մահու ելոյծ
ամենեքեան ։ Որ տաճար յորովայնի զանտա
նելին ամենեցուն. եւ ծընար անճառա
պէս՝ զՔս յոյս ազգի մարդկան. առ նա
միշտ բարեխօսեա կեցուցանել ըզ մեզ.
Ո կամ ուրս փառաւորեալն. եւ ըզ զօրութեն
նորա տէր ընկեց ի ծով կարմիր. այն որ
հըզօրն է կարողութեամբ՝ նըման փառաց իւր
գովեսցուք. զի փառաւորեալ է տէր.

ա Ասյեցան զինուորութիւնք երկնայինք
յանհասանելի անսահմանութեն քոյ խորհուրդ.
եւ փառաւորեցին զանապականում ըսքանչե
լի քոյ մարդասիրութեն ը. Բոցով սըրտ
մըտութեն քոյ Քս. ի խաչին կիզես ըզ
թանձրակուլն բըռնութին. եւ կենարար
յարութե քո զկենդանեցի քո փըրկեալս. փառըս
քեզ վեր առաքել ուսուցեր ՝ր. Տեսին
դասք իմանալի զօրութեց զարմանս մար
մնով առ իքէն ծընեալ. իսկ եկեղեցի
որդւոց քոյ տէր ըզ քեզ խոստովանի
նի. որ միայն կատարութեց եղեւ մար.
Յ Տէրն թագաւորութե՝ հըզօր քոյ Քս կե
զեր ըզ դըժոխս. եւ ըզ սուրբ արձան
կեցեր զմարդկանային առ ինման է. ըզ

քեզ

քեզ օրհնեմք թագաւոր յաւիտենից։
Որ փրկանաւք դառնութեան՝ տընկոյն ձգե-
մայ ըզ խաչ քո ետուր մեզ Քս. և ամրա-
ցեր ի կործանողաց աղանդերէդ՝ զանըրսպաշտս և
զան վախճան ուրախութեան. Աստուածածին
ապաւէն մեր և յոյս բարեխօսեա առ որ
դիրդ քո միածին. զի փրկեսցէ ըզ մեզ
ի հրոյն տանջանաց. և պարգևեսցէ մեզ
զերկնից արքայութիւն։
Տեսեալ ըզ քեզ մահու ըն ածառ. և դ-
ըժոխոց սասանեալ դողային. որ ըզ
մահ մահ հոգւոյ մեռ ծանուցեր մահ։
Որ հոգւովդ քո վ սըրբով. ծանու-
ցեր քո արամ րամ ծոցս. որ էին և
եզզ մադ. և էր ամտէլուած։
Փոխանակեալ մեր հոգւոյն ի վէմ քո մեր կոյս
մայրն ամ. որ ծընար մեր ըմնոզզ մեր
ըզ բանն աստուած։
Մաղեղըն հըշօրայց նուաղեցան. և որք հ
ինըռատութեան էին տկարքըն զգեցան
զօրութի. վասն այնորիկ հաստատեցաւ
սէր իմ և խորհուրդ իմ ի տէր իմ։
Օ էն ըմբունելութեան քո մեք ընկալցուք
ըզ խաչ քո նըշան անպարտելի զօրու-

թե

թէ վասն այնորիկ հաւատացայք մեզ ի յօրհ-
նել ընդ քո ս՟բ ընդ չարչարանս․ Ո դըրու-
նըս դժոխոց պղնձինս խորտակեցեր
քս․ յորժամ յարեար ի մեռելոց հզօր
զօրութեամբ․ վասն այնորիկ հաւատացայք
մեզ ի յօրհնել ընդ քո ս՟բ յարութիւնդ․
Որ բանիւ հրամանի քո հաստատեցեր
զերկինս և զերկիր․ արարիչդ ամ՟ եղա-
նութեանց․ վասն զի լոյս ես հրամանըք
քո ի վե՟ երկրի․ Որ ի ձեռըն փրկա-
կան խաչի քո․ լուսաւորեցեր ս՟բ զեկե-
ղեցի․ և ետուր պարգեւս անմահութեան հաւա-
տացելոց․ վասն զի․ Որ եկիր ի կատարու-
ծըն կանխասաց մարգարէիցն․ յանձն
առեր մարմնանալ ի սըրբոյ կուսէն մարդ-
կըշմարտապէս․ վասն զի․
Յոյս կենդանութեան և փրկութեան իմոյ
տ՟ր ա՟ծ իմ․ յիշեա զիս ով երբեմըն
զերզեկեցայն․ և դարձո զհոգի իմ ի դըրանց
դըժոխոց․ Որ կամաւոր մահուամբ քո մե-
ռուցեր ըզ մահ քրիստոս ա՟ծ․ և լու-
սափայլ յարութեամբ քո կենդանագործեցեր զաշ-
խարհս․ կենդանագործեա և զիս ա՟ծ զմեղօք ըզ
մեռեալս․ Առ քեզ ապաւինիմք ս՟բ ածա-
ծին․

ծին. բարեխօսեա անդադար առ որդիդ
քո և Աստուած մեր. փրկել զմեզ ի փոր-
ձութենէ և յամենայն վտանգից մերոց.
Ո անձառաբդ քո փառաւորեմք զմայր
դամենալդ. ի գլխոց լերանց հրատարան
կեմք զքո քաջութիւնդ. քանզի հարեր
զպատերազմ եկեալդ ի փրկութիւն մեզ.
Ո յաղթողդ քո քո գովեմք զզօրու-
թի քանզի վանեցեր զընդդիմամարտ թըշ-
նամին. և դարձուցեր զգերութի եկե.
Բըղխեսցէ երկիր զողորմութի. և նորո
ցուսցէ զօրհնութի. քանզի Աստ ծնըն
դեամբ ի միշտ կուսէն ի փրկութի մեզ
յայտնեցաւ. աւերեաց զդժոխս.
Որ լուսաւոր Աստուած մարգարէին ձայնիւ գոչ
մանն. և ես նովին ձայնիւ գոչեմ. և զես
մի անտես առներ. այլ պահեա պատուա
կան և նշան խաչիւ քո. Որ քոյին հրաման
նաւդ զմահու լուծեր զիշխանութի. և
անիծից եղեր քակտումն. և զես. Որ
իջեր ի յերկնից. և մարմնացար ի սուրբ կու-
սէն. անճառելի քոյին ծննդեամբդ. և.
Տր զլոյս քո լուսոյ. վեր օրհնեալդ ի
բազմաչեայս. և տեսանք զքեզ մարմնով

ի

ի վերայ խաչին՝ ի մէջ երկուց կենդա-
նեացըն. զոր երգեաց ամբակումըն նա-
խմարգ՝ սբ. հոգւովն մեզ. Հեծելութեն ըդ-
քո ձիս փրկութեն եղև ազգաց. յերկ-
նիցըն քո լի կառուրս զուարճացեան տէրա-
րամբք. և օրհնութեամբ նոր երգով յերգեան
տէրնզերք. Խրախճացան ի փրկութեն նախա-
հօրըն ադամայ. և առաքեցեր զերկնաւորըս
քո քարոզս աշխարհի. աւետաւոր յարու-
թեն. որք ընդ հանուր պատմեն ըզ
մեծահանդամ քո զալուստ.

Կ Յաղթականն քեզ օրհնութիւնք. տէր
որ ըզ խորոց ծովուն հերձեր ըզ
Թ ջուրսն. զի ի նմին բանաւորին ջա-
խջախեցեր ըզ գլուխս. և զարգելեալսն ի ձե-
ռըն՝ խաչի քո ի վերայ ամենեցուն. Կամա-
ւոր մահուամբ իւրքեն տէր արձակեցեր զհո-
գիս զօրութեն. ի մէջ մահու ըզ մահ աւե-
րեալ վանեցեր. և զօրդ. Միածին քեզ ի
կամաւս կուսէ յետ ծնընդեան՝ երգեմք
զօրհնութեն զի լոյս ի լուսոյ քեն յայտնե-
ցաւ աշխարհի. և զնախամօրն երեւեցն զա-
նէծս՝ ամենայն ծննդեամբ իւրքեն.
Սպասեցաւորութք ի բարբառ մարգարէին
և

և ի պատուական մըս կենդանին՝ որ քարոզեցաւ
մեզ ըստ ցօղոյն կենաց երկրորդին։ Ով ի ջու
մըն քո Քս դուշակեալ մեզ մարգարէն։
և՛ զկամաւոր չարչարանս խաչին գոչէր
ասելով։ տարածեալ զձեռս իւր ընկա
լաւ ըզ նա։ Եւ բարձեալ բերէ ի փրկու
թիւն աշխարհի։ Որ եզ միածնին մարմնացեալ
լոյդ ի սէր կուսէն։ որ հնութեան ի բարձու
նըս վեր երդեմք ասելով։ փառք քեզ Քս։
որ եկիր կամաւ հօր կեցուցանել ըզ մեզ։
Ո՛ափս հարէք ազգ հեթանոսք։ և օրհ գ
նեցէք զԱծ։ զի հուրն Ած՝ բանն
մարմնացեալ ի կուսէն։ աւերեաց ըզ դը
ժոխս և զգերութիւն մահու եղծ։
Ընկալեալ ըզ բանն ծածկեալ ուրախութեան
յաւիտենին անմահութեան՝ ըստ բերող աւուրքն
լոյն։ որք ըզնա հանուր ընծայեն ընդ
տիեզերս։ լուսաւորեցին հրաշակերտելով
յերկնից յարգաւորութեամբն։ Յաւուր վերջ
ծնեալ համբարձման աշակերտացն՝ վերա
ծիցես ըզ մեզ ընդ հովանեաց դասուն։
ի տեղի անկեալ հրեշտակաց։ բարեխօ
սութեամբ սըրբուհւոյ Ածածնին։
Ո՛ անեաք ըզ քեզ քրիստոս փառաւորեցի ծ

հօր և հոգւոյն. Նախապատմանօղ միոյ դարէից
ըզ խոնարհելըն քո յերկնից՝ ծաներուք.
և տեսէք. զի զաւանչելին արար տէր.
Յարևելից մեզ փայլեաց արեգակն արդ
դարութեան. իշխանութեամբ բազմեալ տն
սաք ըզ նա ի կտուըր խաչին. ծաներուք.
և տեսէք զի. Սրբում երկինք և երկիր. որ
բաւէին տանել լուսոյն. ընակարան ընու
թեան բանին ընդպատսաւորեցեր. առաջեամ
վն մեր ըզ միածին քո զորդին.

Հաստատեցան սիրտք մեր առ քեզ
քրիստոս տէր. Ուրախացաք մեք ի փըր
կութեան քում. ընկալ աղ. զաղաչանըս
մեր միայն մարդասէր: Որ պատրաստե
ցեր քո խնամութեամբ ըզ գիտութիւն յա
րարածս. և ծանուցեր քո յարութեամբ ըզ
յարութիւն մեր. ընկալ աղ. զաղաչանս.
Խընդամք մարդիկ. որ եղեր մայր քրիստոսի.
և աղաչեա զնա ի քէն ըզ մարմնացեալ
բանն տէր. զի փըրկեսցէ ըզ մեզ աղ. ձզ
ի փորձութենէ.

Ի գիշերայ կանխեալ աղաղակեմք
լուր մեզ տէր. վասն զի բաց ի քէն զայլ ոք
ոչ գիտեմք մարդասէր աէր. Տուր մեզ տէր

զքո

դքո զխաղաղութիւնդ. և փրկեա ի ձեռաց
անօրինաց՝ խլրտամաց ապստամբողաց.
վասն զի. Բարեխօսութեամբ ծնողին քո
և միշտ կուսի. հայցեմք ի քէն քրիստոս
փրկիչ աշխարհի. վասն զի.

Ի վերանալ յինէն աւուրց իմոց տէր ա֊ծ մր
օգնեա ինձ միայն մարդասէր. Զչարչա
րանըս խաչի և մահու յանձն առեր.
տէր ա֊ծ մր օգնեա. Բարեխօսութեամբ սր
ա֊ծածնին և միշտ կուսին. տէր ա֊ծ մր օգնեա.

Ամենասուրբ երրորդութիւնդ երկրպա օրհ
գեն զօրք երկնայինք. և ստեղծուածք
անարատ ձեռացդ. փառաւորեսցի ընդ
տէրութիւնդ քո հանապազ. Ամենազօր
խաչիւ քո տէր երկրպագեսցուք. որով
բարձեր ըզ դատակնիք մահու քո արա
րածոց. փառաւոր. Ամենօրհնեալ ա֊ծա
մայր մարիամ քերովբէական աթոռ արար
չին՝ մերոյ առընթերէնութեան՝ զոր երանեմն
ա֊մ ազինք հանապազ.

Արդարեն ի փորձոյ կենին՝ աղաղակ նեղ
կէր և ամ տէր. տէր մամ մր նայեա ց
յի ա և մի ս առ զի ա հըզօրէ ս անյս,
Զայն բարձի ի խորոց անդընդոց՝ առ

անտրոհուած՝ երրորդ միմ բնած՝. Եւ մին միմ միա
ձայն անղաղակի՝ իմոյ հայցէ ի լեռնէլոյ
քո տէ՛ր։ Ի՛ աղերսխօսութեան՝ մ՛ր ամսոո
ւածածի՝ Եւ մի՛շտ կո՛չուի՝ անղամմ չէմ.
Տ՛ ամամմ մ՛ր փրկեա՛ կր՛ս իրորդաւթէ
անտրուքոյթ թռչնամաւոյն.

Տր. Մեւմ զսքանչելի՝ տնօրէնութեն քոյ լր
լուր. քանզի յերկնից խոնարհեալ մարմնա
ցար ի մ՛ր կուսէն. և խաչեցար ընդ մեզ
զմեկսն. և զմեր հուրհանք հասցես ընդ քո
ընդ անհաս մարդասիրութիւնդ. Օ՛ք լսա
նանք զյարութիւնդ դո՛ւ չարչարեաց մեզ մար
դարէն՝. մեզ եղեւ ը դուռ ի կամաւ քո. հե
ծեղութիւնդ քո քրիստոսի փրկութե
եղեւ ըստ յարութեանդ քո։ Եւ րեւեցար ի փառ
կին զմարդարածս ի մահուանէ և դժոխ ի
հեղձեալ սասանեցան իյոհէ ամենայն
մեր փառաց քոց։

Տ՚րեւելք գերամբարձին և օթարան լու
սածին՝. զանձնայր ծընեալն
առաքին ծըծնար անհայր յերկ
րորդին՝. բարեխօսեա միածնին ածածի
մայր բանին. Ի անձին հօր մարմնաւորին. և
առաքեալ բնակութե՝. որ կաթաւոր կեւ

սակաւ

սակայն կերպարանեցեր զերանգըն բանն՝. բարե.
Գերագոյն սըրբութե. և կուսական
մաքրութե՝. բարձրը զանհասըն ընըն-ու
թե՝ ի գիրկըս քո սընընդեցեր. բարե.
Դու՝ ծաղիկ անթառամ տոհմի սուրբ
մարգարէութե. և շառաւիղ օրհնութե
նախնեաց ծնողին մեր բնութե՝. բարե.
Երկնաւոր արքային եղեր տաճար ըստ
երգողին՝. յանկարծակի փեսայէն՝ ի յա
ռագաստ բազմեալ քոյին. բարեխօսեա.
Օրք երկնից անմարմնոց իմանալեացըն
զօր արթնոց՝. Իջեալ յերկնից ի յերկիր
պատմեաց քեզ մեծ արքային՝. բարեխօսե.
Լոյս էակ բանին հօր պարագրեցաւ ի
մարմնի. յորում ծընընդեան ծագեցին էա
զբնութե՛ նախամարդին՝. բարեխօսեա.
Ի՛ նորոգեալ յառաջ քան զհիմունս ի սկըզբ
բանէ աշխարհի. տօմար անձեռ ակնքըն
նիւ՝ և անմաց թըթեւ լուսածին՝. բարե.
Թագ հիւսեալ երկնային յեւրեան ակա՛նց
անմարմին՝. բերեալ պըսակ նը կուսութե՛ յոր
ժամ փոխեցար յաշխարհ վերին՝. բարե.
Քո՛ վերացեալ ըստ գընդին՝ երկնաւորական գու
ռուց խըմբին. ըլեցեալք ոգւ զարթըլուք

 յերուսա

յերկնաւորական քաղաքն հասելոց. բարեխօսեա.
Սաք եկեալ բազմութի անշահեկերտաց նո
րոյ կտակին. ի փոխումն ածածնին՝ մայր
գերափայլ սըրբոյ կուսին՝. բարեխօսեա.
Լոյս ի լուսոյ հօր ծագման՝ իջեր՝ յերկ
նից յաշխարհ սուրբն. դասք անմարմնոց
ընդ քեզ էջին՝ ի պատիւ մօր քոյ և կուսի.
Ներբողեալ զայս անեղին. դու ես տաճար
անեղ բանին՝։ Խորհին խորհուրդ տե
քրիստոսին ծածկեալ յազգաց յաւիտենին՝.
յայտնեցաւ յամբս վերջին՝ ի փրկութի
մարդկան՝ սուրբն՝. զոր տեսանողքն ծա
նուցին՝ կուսին ծննդեան լինել բանին՝։
Որ ածկեալ խորհուրդ յաւիտենին՝ լռեալ
ցեղոյ՝ և անճառելին. ի հասանել ժամանա
կին պարգևեցաւ մարդկան ազգին. էական
բնութի՝ բանին՝ խառնեալ անշփոթ ի
մեր բնութի։ Կատարեալ տնօրէնութե՝ քո
իյերկրի նոր մարդութե. զոր ի վերջին
դարուցս վախճան՝ կատարեցեր վասն
մարդկան. այսօր յերկնից իջեր հօր բան՝ ի
յօր կուսի ծոր. քոյ ընկալան. Հոյլք վերին
զօրացն իջեալ շուրջ ըզ կուսիւքն պար
ուեալ. գերդս օրհնութե՝ երգանակեալ.

քաղցրը ձայնիւ՝ ակնածումն առնել. զեռա
հիւսակըն նուագեալ զմի՛ էութեն՝ երգա
բանեալ. Զանեղանելեաց նոցին՝ եղեալ դասք եւ
լանիւք պսակացն ընտրեալ՝ ի հոգւոյն վերայ
բերեալք. որք յերկն հանուր աշխարհ ըսփ
ռեալք անմարմնոցն՝ համաձայնեալ ընդ կոյ
սըն ծնող երգաբանեալ. Պայծառափայլ ջա
հինք լուցեալ լամբք կուսանացն գումար առ
եալ՝ զերգս օրհնութեան՝ նուագեալ ի պա
տիւ՝ մօրն անէին օրհնեալ. բարեբանեալ
ն կոյս գովեալ. յորմէ ծնաւ բանն ծնեալ.
Աստուածային հօր ծոցածին՝ յորժամ եկեր
առ հայր յերկինս. խոստանայիր բանակս
քոյին ի կատարումն ծածկեսին. քեզ միայ
նոյ զօրօք քոյին դալ ի փոխումն մեր շառ կու
սին. Սրբազանեալ լուսափայլ՝ հոգւոյն սեր
բոյ տունն եւ տաճար. մաքրագործեցից բանք նա
խանձաւ անյօր լըցեալ ի քեզ գումար. մօսէս
դասուքն ի քերովբէ ի սպասու ի պատիւքն անդ
գերանայր. Գերամբարձեալ ձայնն երբեռ յոյ
րախութեան օր քո տօնի. հանդերձ նորա
ներբողի ատեանքն լոց դասուցն խմբեալ. անա
դեցեր զքեզ զոր հոգի ի ծնեալն որդւոյ քոյ
միածնի. Նորանքան ահ հրաշից նորա

կերպարեալ

կերպարանեալ ի յերկիր. քանզի պայծառ քան
զարփին փայլեալ սրբութիւն կուսութեան հոգւոյ. զոր
զմարմնաւորեալ աստուածն ցուցեր հարցանէր ըզ
խորհուրդն յայտնել: Ըստ հոգեւոր փա
ռօք փայլեալ որպէս ըզ մայր քո միշտ գովեալ.
Է մարդկանէ ով քաղաքացեալ հեզութեամբ պայ
ծառ արփւոյ նմանեալ. որպէս փայլակն բոր
բոքեալ յերկնաւորաց վերամբարձեալ: Ով
պետրոսէ լուսոյ ձայնիւ զոր հարցանեմ՝ պատաս
խանի. լուսոյն առաքեալն հայր կոչի՝ եւ յետոյ
որ ի կարգի. պայծառ զհոգիս մարդկան
սրբազգեցի որպէս ըզ մօրս իմ զորս ցուցի: Ջօրէք
նմանեալ բնութեան խառնեալ շաղկապ ըզ
շունչն ի մէջ երգեալ. զորս ի դրախտին զոր
դարձեալ փառօք եդի վայելել. եւ այժմ ըզ
նորին ձեզ շնորհեալ արժանաւոր իմով պայ
ծառ սարքեալ. Պարգեւեալ անմարմնոցըն
շնորհազարդ գթութեանց. սքանչացեալ երկ
նայնոցն զգոյսըն բարձեալ յերկրայնոցս.
յոր վերաբերեալ առաքելոցն պերճ օրհնու
թեան հրեշտակն երգոյ: Զանհանգստեալըն բ
կուսից հանդերձ դասուց՝ միջուր խըմ
բից. երկնաւորաւն ու բ գընդից եւ աշակերտաց
նոյն եւ բանից. ձայնակից եղեալ միմեանց

եղանակեն

ղանակեն զերգս օրհնութե․ Աա՛հ լուսո՛յ,
ըլլութե՛ հարդեա՛լ զօրաց անմարմնոց.
Ե՛գունդք հրեղէ՛ն զուարթնոց յառա՛ջըն
թաց յաշխա՛րհ վերնոց. հը՛րճուողական
ձայնիւ երգոց գովեն ը՛զքեզ նուըր՛դ սը՛ր
բոց։ Սերովբէից գունդք հիացեալ յոր
ժա՛մ տեսի՛ն ըզ տ՛էրն իջեալ. ի փ՛ոխումն
ա՛ծածնին անապականն և միշտ կուսին՝ զա՛ր
հուրեալ զայս աւէ՛տին՝ օրհնեալ ես դու ա՛ծա
ծի՛ն։ Ահագոյն սերովբէից և բա՛զմաչեա
գոյն քերովբէից. վերհամբարձա՛ր ի բար
ձունս յեղանակա՛ւորս անհրապելին. փա՛ռաւո
րեալ ընդ՝ մի՛ածնին՝ հըրճո՛ողական ձայ
նիւ երգոց։ Տ՛էրութիւնք և զօրութիւնք իշ
խա՛նութիւնք և պետութիւնք. հրեշտակապե՛տք
և՛ հրեշտա՛կք եղա՛նակեն զերգս օրհնու
թեան. օրհնեա՛լ ես կոյս տաճա՛ր մաքրեա՛լ յո
րում աստեղծօղն էջ բազմեալ։ Ռա՛բունեա
ցըն խըմբեց անշա՛կերտա՛յցըն դաստուց. բա՛ր
ձեա՛լ զմարմինըն մաքուր ա՛ծարեա՛լ նո
րա՛գկոք. եդին ի դէր՝ հանդերձեան քա՛ղց
րաձա՛յնեա՛լ սաղմոսիւք։ Յընծա՛յեցի՛ք բերկ
րա՛նօք՝ և՛յո՛րդահոս արտասուօք՝. Ե՛ղանա
կէին՝ քա՛ղցր ե՛րգօք նե՛րբողեա՛ն խըմբեա՛լ

պարուք՝.

պարուք՝ · բարդուղիմէ յետոյ եկեալ՝ և
զտենչալին իւր ոչ տեսեալ · Լուծեալ ըս
միոց դասուց սըրբոց զըղձումն երգերըն
վրճարեալ · բացեալ՝ զապարանն ամենօրհ
նեալ և զլադաղձայեն իւր ոչ գըտեալ · քան
զի եղև վերափոխեալ իփառս անձառս նախ
պատրաստեալ · Փառըք հօրըն էական
պատիւ որդւոյն իւր էակցի · ընդ հոգւոյն
համազգուելի · որ զարդարեաց զերեսն իւրերկ
րի · ժառանգել զանձառ բարիսն՝ զոր պատ
րաստեաց իւր միածինն · Որ անձն անձառ
է խորհուրդ փառաց կուսին անմարմնոց ·
զոր ի դարուցըս վերջնոց եհեղ մարդկան
ըստորայնոց · զոր այժմ յաւելեալ բերկրելոց
յայնժամ շնորհէ յուսացելոցս ·

Սերտող բոլոր եղելոց Իմանալեաց և
ստորնայնոց · Բարուն բարի անմարմնոց
Մաւեր պատիւ յերկրայնոց · Կուսական
տօնիւ՝ փոխմանս Որդեգրութն՝ լեցուք
արժանի Ա · Ամէն որոյ աղաչեմ Ս[ր]ածին
մայր բանին Քրիստոսի զհոգի և զմարմին.
Դարձեալ իսէր փեսային Լուծանի լե
ցուք · Պետրոսի դրախտին Արքունական
կենաց Տէրն.

Ցուցակ օրհնութեանց. տօնից տէրունականաց:
և այլ սրբոց ըստ իւրաքանչիւրոց պատշաճից.

Երգեցէք որդիք սիոնի 5
Լուսակից հօր և հոգւոյն. 35
Հրաշափառ ծնունդ քո 47
Որ ըզ մարմնացելոյն տէր 35
Այսօր յայտնեցաւ մեզ բարձրեալ 47
Ա ծածկին խորան լուսոյ անճառ 22
Ա ծածկին սուրբ լուսոյ ամպ 669
Օ անապականն կոյսըն մարիամ ա՛ծ 670
Օտաճար անապական բանին հօր. 670
Այսօր ցընծան դասք առաջքն 372
Լեառն վիմածին աղբեւր յորդ 618

Փառք հօր և որդւոյ.

Որ նախնեաց իմաստութե՛ն տես 13
Թագաւորըն բոլորից պարածած 383
Որ զա՛ծային զօրութիւնդ քո 479
Ի յանսահման ծովէն հայր՝ գըթ 105
Որք թագաւորաց ազգաց և ազգ 486

Որ յերկնային զօրս անմարմնոց 265
Հայր անոխակալ և բարերարութ 599
Ով գերահրաշ ծաղիկ բուրեալ 60
Ի վերայ վիմի հաւատոյ հիման 417
ակ Խորհուրդն անճառ ծած 19
Ընկերեզք ա͞ծ անճառելի 13
Ո անճառելի ըզ լոյս ա͞ծու 422
գ Որ ըզ կենաց քն անմահաբար մահ 133
Ըզ քեզ աղաչեմք հանապազ մբ 651
Ուրախ լեր մայր անճառ լուս 651
Ո անուցար տիեզերաց ա͞ծ և 652
Որ առաքեցար ի հօրէ հոգեդ 365
Յորժամ յերկնից գոչէ փողն 600
Որ ի սկըզբանէ իմաստութ 419
դձ Ուրախացեր սըրբուհի գաբրիէլի 25
Խոնարհեցար ի բարձանց. և 50
է Ո քեզ հայր առաջ քան զյաւեն 48
Ըզ քեզ կոյս և մայր. և ընա 41
Ըանն առաքեալ ի հօրէ. որ 49
Ըզ կուսութենըդ քո ա͞ծածին 59
Ի քեզ եմք ապաւինեալ. որ 655
Որ զթագաւորն ամենեցուն 657
Յոյս մեր և ապաւէն. մայր 657
Ըստ աւետեաց մարգարէին. 206
Լոյս և նման հօր և որդւոյ 363
Հրեշտակային ձայնիւն օրհնեմ 601
ե Խորհուրդ մեծ և սքանչելի 29
Ըաջոր բանն ի հօրէ անմեկնե 32

 Ըծածին

Րծածկին մեր կոյս • անապակ 23
Րգ քեզ մածածկին • աղբիւր 39
Րծածկին և սքրբուհի • որ ըզ 43
Միայնոյ քեզ ի կանայս կոյս յետ 678
Քեզ միայնոյ մարմնացելոյդ ի 679
Խընդա մարիամ • որ եղեր մայր 680
Զորք հրեղինաց այսօր առնեն 371
Որ ի հօրէ առաքեցար մարդ 631
Այսօր բանն ի հօրէ ամենէն 32
Քան ծնեալ այսօր ի բեթղեհեմ 37
Որ ի հրեղէն աթոռ ընդ հօր 40
Որ անեղն և անքննելին • քա 44
Որ կերպարան հօր • և արարչ 36
Որ եկն ի ակըզբանէ առ մեզ • 43
Բարեխօսութեամբ ծնողին քոյ և 681
Ամէն օրհնեալ մածածկայր մարի • 681
Բարեխօսութեամբ նոր մածածնի • և 682
Աղբիւր կենաց • բաշխող շնոր 371
Որ արարիչ դես արարածոց 630
Պակից հօր և հոգւոյն • 35
Գերաշափառ ծնունդ քո ի մեզ 47
Ծառ կենաց տընկեալ յադէն մեր 9
Րծածկին խորան լուսոյ անմփոփ 22
Օ մածածկին և զմիջտ կուսին անեղ 62
Մայր և կոյս աղախին քո • 63
Աղբիւր կենաց բղխեալ յեդեմ 144
Րծածկին օրէն լուսոյ ամպ հօր 669
Օ անապական կոյսըն մարիամ 670

Օ անըր

Օ անըսկզբնաբար բըղխումն 372
Ի եառըն վիմածին աղբեւր 618
դձ Այսօր դաւառբինէլ ցընծութիւն 38
Այսօր որ յաթոռ փառաց ընդ 41
ը Անըսկզբնական տեսիլ փառաց 45
Ճառագայթ և կերպարան էու. 31
Դասք անմարմնականք երկն 34
Օ անճառելի լուսոյ մայր. և 27
Աննմանելոյն տաղաւար բար 160
Որ վառեցար ի յարփւոյն և ոչ 161
Ածածին դու ես յոյս և 665
Արեգակն արդարութե. քո 269
Որ խոնարհեցար յերկնից 612
դձ Այսօր որ յաթոռ փառաց ընդ 41
Որ յէութե դես հօր և որ 45
թ Ամէն իմաստ ամենից հայր բաղ 30
Օ ահաւոր բարբառով վեր 33
Ուրախ լեր ածածին յոյս և փըր 30
Ով զածածինն օրհնութե մեծ 51
Բարեխօսեա անդադար առ 665
Բարեխօսութե փութացիր մեզ 666
Ապաւինիմք ի քո բարեխօսու 666
Որ համագոյ դես հօր և որդ 370
Արարչագործ տըծ զարդարածըս 613
դձ Անըսկզբնական տեսիլ փառաց 45
Որ ծնեալըն ի սըրբոյ կուսէն 42
ժ Ածածին երկնային դուռն. 62
Լոյս լուսոյ մայր. և կենարար 33

Անըսկըզբնական բանին հօր 37
Որ տարար ըզ բանն ած յաւ 667
Հոգւոյն սըրբոյ հովանացեալ 667
Զանարատ օրհնեսցուք զածած 667
Ուրախութե նր ածածին 668
Այլ մեք ձայնիւ վերնոցն փառ 668
Զի իջեն ցընծութի ծընաւ 669
Հոգիդ ճըշմարիտ որ զածային 378
Արարչագործ ածդ· որ յոչընչէ 613
Աներղանելի բընութի· որ ջեռ 48
Զքեզ հայր յաւաղ քան զսյաւն 48
Ուրախացիր սըրբութեն դաշր 25
Անկանիմք առաջի քո ածած 26
Ովէ և ածածին մարիամ ցան 61
Ուրախօսեամ վըն մեր ածա 655
Ի քեզ եմք ապաւինեալ· որ 656
Որ ըզ հուրն ածդ յորովայնի 656
Սըրբափեղի հոգւոյ նըրման· 363
Ի ձայն փողոյ գալըստեան քո 602
Լոյս ի լուսոյ ի հօրէ առաքեց 53
Ուագուամըն հրաշալի· որ 27
Առաւօտ խաղաղութե և ապա 15
Ուրախ լեր մարիամ նր ած 21
Ըզ քեզ օրհնութե մեծացուց 63
Որ տարար յորովայնի զան 674
Տեսին դասք ի մանալի գօ 674
Ածածին ապաւէն մեր և 675
Առաքելոյ աղաւնւոյ իջանելով 359

Ընկեցիկքն ամ սկիզբն արար 626
աձ Մոգանացեալք ի կուսէն նախայ 67
դձ Այսօր անըմբռնականն ծը 67
Լոյս ի լուսոյ ի հօրէ առա 53
ժգ Որ ունիս իշխանութիւն մահու և 439
Օ գալուստ քո Քս այսօր յերգս 230
Լուսաւորեաց երուսաղէմ 434
Անարատ կոյս ածածին մարի 63
Կենդանաբար որդ մարդանէր 359
Իազմերամք վերհադունեցըն 626
աձ Որ գերազանցեալ գոյար աւան 72
Սրբարաբեա արքայութեն երկնից 284
դ Որք ի օկըզբանէ պատուեալք 103
Երգս առեալ մարգարէիցըն 484
Ըրաքինասէր վարուք հաճոյից 558

Ձայնոյ գովըստեան. հանգստեան : ամեծնէ. և խաչի. փոխ.

ակ Որ զերկնաւոր թագաւորու 76
Թագաւորըն բոլորից պարած. գ. 383
ե Իմաքրագործ հոգւոյն անօթըն. գ. 106
Թագաւորեն երկնաւորի նըլ զօրա. գ. 116
Իտոմձարի հանդստեան սըրբոց 565
Որ յերկնային զօրս անմար 365
Ճշմամ յերկնից գոչէ փողն 600
Որ նախնմոց իմաստութե 13
ճ Ի վերայ վիմի հաւատոյ հի 4'7
գ Յաղթող գլխաւ յորհնաբանին 18

 Ըմըլքք

Րմոլըք հաւատոյ այսօր փառ 92
Որ ի հրեղէն զօրաց երկնից 498
Որ աւետաւոր քում գաւըլըսան 482
Որ ասացեր ողորմութէ չի 402
Որ ի վերայ բըղխեալ գաւազ 368
Բանչի զքեզ օրհնեն իշ 620
Թագաւոր փառաց մծ հօ 16
Պաւազան զօրութեն ըզ խաչ 457
Սպահատակ բարի քրի եղեր 85
Րաքեալ և նախավըկայ քրի նր 86
Որ էն յէութեն որդի միշտ 96
Իմաստութեն երկնային իջեալ ի 108
Երրորդութենըն սիրող անձ 593
Րղբիւք կենաց բաշխող 371
Եօ ասացի տր ողորմեաց հոգւ 632
Որ անտեսան և անքընին քաւա 44
Խաչի քոյ քրս երկըրպագեն տըա 471
Ցընծայ այսօր եկեղեցի այ 91
Րնման արքային անարուեստ 498
Օրհնեցէք ըզ տր յօրհնո 83
Րյսօր ցընծան հրեշտակք 389
Հրաշափառ տըծ. և միշտ 395
Կենդանարար տըծ. մարդասէր 359
Որ հայրական իշխանութեամբ և 623
Րյսօր ժողովեալ սըրբոցն 436
Քն տըծ մեր չնորհեա մեզ 423
Որ էն յէութեն որդի միշտ 96
Րաքեալ և նախավըկայ քրի նր 86

Որ զօրինակ երկնաւորական տուաջ 108
Այսօր ուրախացեալ նոր եկեղ 499
Այսօր ցնծայ եկեղեցի ի 390
Զօրեք հրեղինաց այսօր 371
Զայրացայ ի բարձունս առ քեզ 632
Ի նուաստ բանից դասուց սրբոց. գ. 688
Որ յանսկզբանն յէին անյեղա 430
Արալի նոր առաքելովք հրաւիր 101
Առաքելոցն յայս կարապետս մեծ 392
Այսօր տօնէ եկեղեցի սուրբ 204
Ժողովեալ նոր հայրապետքն 500
Որ արժանաւորեցայք կոչիլ 524

Հոգւոյ գալըստեան. համբարձման. ծննդեան
եւ խաչի. փառք.

Իմաստութիւն երկնային իջեալ ի 108
Որ էն յէութեն որդին միշտ յէ 96
Առաքեալ եւ նախավկայ Քի նոր 86
Մարգարէից գերադոյն եւ մեծ 389
Այսօր զիմանալի լուսոյն ծագող 203
Ի հարաշարժ յաղթերէն ան 377
Թագաւոր փառաց Քս անմահ 630
Այսօր զանճառելի ծննդեան 440
Էջմիածինն ի հօրէ եւ լոյս 434
Բանն որ ընդ հօր յէութեն 119
Որ ողորմութեամբ զգեցար զմարմն 209
Նորահրաշ աւետեօք յարուս 209

 Զօրս

Զօրս որ երկնից առաջնորդութեան տառ. անձանց
նր. և խաչի. փոխ.

Տաւնին զօրհնութիւն ի մարտիրոսաց կարգէն գ ե
տառ որդէս և ցերեկամ աւաղոտ գրեալ է.

Որ զօրէնքս սրբութեան սպա 131 գ ձ
Ի թագաւոր ի յերկին Ճանապարհ 422
Որդին անձ մեր. շնորհեա մեզ 423 ի գ
Լոյսդ ըզ խորհուրդ քո 423
Պատուոր առաքեալ. որ հաւ 183
Որ փառաւորեալդ ի հրեշտակ 184
Որ եզ վայելէ օրհնութիւն անձ. 192

Ծնունդ. խաչի. և փոխ. հոգ.

Տաւնին զօրհնութիւն ի մարտիրոսաց կարգէն գ ձ
տառ որդէս և ցերեկամ աւաղոտ գրեալ է.

Օրհնեմք ըզ քեզ անպարկեշտ 143 գ ե
Շնորհեա մեզ տր ընդ աղքա 162
Որ ըզ լոյս անձայնին քո բանիւ. 163 ե գ
Օանրակիրք անձ զհայրն 171
Յեռակերպն անձ և Թագաւոր 172
Ծառայէնք խորհրդոյ ծառ 162
Որ քառաւորեալ լուսաձեւն գե 467

Տաւնին զօրհնութիւն ի մարտիրոսաց կարգէն գ ձ
տառ որդէս և ցերեկամ աւաղոտ գրեալ է.

Որ առաքեր զօրհնութիւն զքեզ 160 գ ջ
Լոյսդ որ էին ի յերկնից քան 4 8 ի ե

 Որ

Որ յանարատութեամբ ի յաղթու բազ 429

Զօրս վեր երկնից առաջնորդութեանն տօն. ամենայն. և խաչի փոխ հօր.

գէ Այսօր ընդ անմարմնոցն դաս 175
Ով երջանիկ Ճառագայթ. 89
նգ Խոստովանող քեզ ձգեզ 195
Այսօր ցնծայ եկեղեցի ընդ 404

Սրբոց շարական մարգարէից տօն. ամենայն. և խաչի. փոխ.

բէ Որ պատուիրան սրբութեան 181
Ճառագայթ փառաց հօր որդ 425
նէ Որ գերապայծառ փառօք պայծառ 426
Ընդ լուսափառ զուարթնոյն 145

Սրբոց տէր երկնից առաջնորդութեանն տօն. ամենայն. խաչի և փոխ.

գէ Այսօր զուարճացեալ ցնծայ 193
նը Ամենայն. և խաչի. փոխ.
բձ Որ բզ խորհուրդ քոյ գալըստ 205
Ահ ամենայն հայնէ գոչմանըն տար 221
նթ Յանեղն ի հօրէ ծնեալ որդի 232

Զօրս տէր երկնից առաջնորդութեանն տօն. ամենայն. և խաչի. փոխ.

աձ Այսօր գոլով ի բեթանիայ 220

Ցնծայթն ձայնէ գոչմամբըն ասար 221 բձ
Եկայք որդիք մարդկան այսօր․ 232
Որ ըզ խորհուրդ քո գովըս 206 Հ
Որ ի վերոյ ես քան զմտ ըզ միտս 147
Սարսափելի հողմոյ նըման․ ահե 303

Համբարձման․ ծնընդնի․ եւ խաչի․ փառս․

Որ վեր օրհնեալ յաթոռըդ քեր 2 5 աձ
Բ յսօգ գոլով ի բեթանեայ քո 220
Կենդանութեանց բաղխող ․քս․ 220 Հա
Որ ի լերինն այլակերպեալ ցուց 421
Օ փառաւորեալըն յամ արար 649
Որ ի քերովբէական կառօրդ հանգ 361
Զայն արկեալ կենարարին ած 596
Մարմնացեալդ ի կուսէն նախա 66
Ի խաչանի քում սրբութե․ 450
Անեղծն ի հօրէ ծընեալ 232 բձ
Թագաւոր փառաց քեզ աղաս 236
Որ նըստիս ի քերոբէս ած 237 Լբ
Շնորհեա մեզ տր արթնութի 237
Որ ի վերոյ ես քան զմտ զմիտս 147
Լոյս եւ նըման հօր եւ որդւոյ․ 3 3
Հրեշտակային ձայնիւն օրհնեա 601
Ըզ քեզ կոյս եւ մայր եւ բնա 41
Բանալի արքայութե տուաւ 465
Իմաստուն կուսանքըն պատր 234 բա
Ճառագայթ փառաց հօր 425
Որ յաւժ ըզբ եկեղեցոյ տր․ ի գալ 227 Լգ

Պատ

Պատուաւոր արդարութեան հասա 181
Ամենայն երկնից տուք փառս 154
Իջեր տէր ողորմութեամբ քո յաշ 374
Պալոց է միածնին փառօք և 605
Ըզքեզ ամենածին. որ վեր օրհ 61
Ի վերայ վիմի հաւատոյ շինեցեր 449
գձ Որ յաթոռ փառաց բազմեալ 238
Սերամձգօղն երկնից մըշտընջենն 242
ձդ Արկօղդ ըզ լոյս որդ զօթոց. 245
Որ անըսկիզբն յէութեանդ ես 246
Եկեալդ ի փըրկութեան ազգի 251
Արեգական արդարութեան ջր 369
Ի ձայն մեծի զուարթնոյն. և ի 611
Այսօր գարբեհել ցընծութեամբ երգ 38
Այսօր ցընծան դասք հրեշտ 464
գձ Սրաձգօղն երկնից մըշտընջենն 242
Որ համագոյդ ես հօր և որդւոյ 370
ձե Որ երկայնամիտդ ես տէր քաղցր 612
Որ յէութեանդ ես ընդ հօր և 45
Այսօր ուրախացեալ ցընծան 462
դձ Այսօր ի կատարութեան ածայինն ըն 248
բձ Արծաթ սիրութեամբն մոլեալ յու 250
Որ նըստիս ի քերովբէս տէր բանդ. 237
ձզ Ըզքեզ օրհնեմք. որ բաշխողդ 233
Սարսափելի հողմոյ նըման. ահեղ 363
Թագաւոր անմահ արարիչ յաւ 602
Ըզքեզ կոյս և մայր և բնակ 41
Ապաւինեցաք ի խաչ քո արարիչ 478

Պարգևատուն ամենեցուն այսօր· 267 բձ
Որ թագաւորդ ես թագաւորաց 252
Ըրծաթ սիրութեան մոլեալ յաւ 250 Լե
Որ նըստիս ի քըրօբէս ձըծ 237
Սոյն և նըման հօր և որդւոյ 363
Ի ձայն փողոյ գալըստեան 603
Օ քեզ հայր յառաջ քան զյաւի 48
Դողացաւ թըշնամին ընդ յայտ 479
Յայսօր յարեաւ ի մեռելոց փես 273 աձ
Ընդ լուսանալ միաշաբաթին 277
Պատրանօք նախաստեղծին մեր 278 Հը
Ընդ կանայսն իւղաբերսն աւ 280
Որ անձամբ եւեթ հօրդ ես 281

Հոգւոյ գալստեան· համբարձման· տնօրհնէք· և
խաչի փառաց·

Զայս շարականս օրհնութեան վերոյ ասէք երգելոց
տօսս ի ծոցնէքն· և շէնք հոգւոյ գալստեան· համ
գալստեան· տնօրհնէք· և խաչի· փառաց·

Սորոգեալ կըղզեք աւ ած 285 գ
Րայսօր հրեշտակք ի յերկնից 276
Յորժամ եկին ի գերեզման իւղ 349 Լե
Իջ հրեշտակն յերկնից աւետ 350
Հրեշտակ քո տէր որ զյարութին 353
Ի հարաշարժ յողաբերքն անհա 377
Որ արարիչդ ես արարածոց 630

դձ Համբարձաւ տէրն մեր յերկինս. 337
Ի. Հոգին ձայնիւրդ քո ջքո ի 332
խ Փառաբանակից հօր որդի. 330
Օծանաւորդ քո ջքո փառաւ 677
Ի. Ներղակից բանըդ հօր և եղեւ 333
Ի. Ուաքելոյ աղաւնւոյ իջանել 359
Ի. Արձրեալ թագաւոր յաւի 622
Որ խոնարհեցար յերկնից. 447
Ցնծայ այսօր փառօք միածնին. 427
դկ Մեծահրաշ այս խորհուրդ 344
Ի շխանութիւնք երկնից զարհու 338
խա Ի. յսօր հրեշտակք ի յերկինս 276
Հրեշտակացըն դասք. յերկնից ի 351
Յարուցեալ է տէրն ի գերեզ 354
Ի. համբառնալ բանին յերկ 377
Որ ի հօրէ առաքեցար մարդ 631
Ի. յսօր բանն ի հօրէ ամենելն և 31
Ի. յսօր նըշան յաղթող երև 470
դձ Ի. ուաքելոյ աղաւնւոյ. իջանելով 359
Ի. Նմանհարար բաժակ հեղեալ 375
ող Որդին որ էր միշտ. և է և եղև 379
Համբարձաւ տէրն մեր ջքո օրհ 337
Վ. ամենակ գործի իմոյ եհաս ի 621
Լ. որ աջոն ծընեալ մանկաւնք տր 10
Ի վ քեզ որ հոգւով և հրով 53
Թ. ագաւոր փառաց տէր հոգիք 16
Որ հաստատեցեր բանիւ զերկն 434

Լ, ույն

Լոյն ընման հօր և որդւոյ 363 բձ
Հայր անըսկիզբն․ որ վէր 303
Ընդ ին ի հօրէ ծըննեալ որդի․ 232 խգ
Աստ աւետեաց մարգարէին․ որ 206
Բանն առաքեալ ի հօրէ․ որ 49
Օրհնեմք ըզ քեզ անըսկիզբն 148
Հընչմամբ փողոյ սաղմոսարանաւ 150
Հրեշտակային ձայնիւն օրհ 601
Ուրախացեալ սըրբուհի զարթիցէք 25
Այսօր երկնայինքն ուրախացան 366 բկ
Այսօր աղբերք գիտութեան 374
Օրհնեցէք մանկունք ընդ 4·9 խդ
Իջեր էր ողորմութիւն քո 374
Որ օրհնիս ի հրեշտակաց անդ 158
Օրհնեցէք մանկունք ընդ երկ 158
Որ յանէից ստեղծեր զզ պաշտօն 496
Թագաւոր խաղաղութեան․ 64
Որ ողորմեցար ի մեղս ծըն 8
Սրբազանին արդարութեան․ քո 369 գձ
Հոգիդ Ճշմարիտ․ որ զմեծ 378
Որ ի Թաբոր Թեթեւ անհնար 379 խե
Որ զարարչային առ իբրեւ կարգ 160
Ըզ հայրըն երկնաւոր օրհ 164
Հոգի իմ յիմ ձայն զքեզ 667
Այսօր զարթիցէ ցընծութիւն 38
Անըսկըզբնական բանին հօր 37
Ի խաչանից փայտին դըղըրդ 318 գկ
Սանըսկըզբնաբար բըղխումն 372 խզ

Օրհնեմք ըզ քեզ անսկիզբն 143
Օ անսկիզբն հօր գհայրն 171
Անսկիզբն Ած և թագաւոր 172
Որ ըզ հուր Ածութեն քոյ 670
Ծառայունք խընկարկեր ծառա 169
Ծառ կենաց տընկեալ յադեն 9
Լեառըն վիմածին աղբեր յորդ 618
Ծածկեն խորան լուսոյ անվայ 22
գ-ձ Անմահաբար բաժանակ հեղեալ 375
Առաքելոց աղաւնոյ իջանելով 359
խնէ Ինքըն յէնքեան նոյն միշտ ընդ 380
Համբարձաւ տէրըն մեր յերկինս 337
Ընդ երկնայնոց հոգեղինաց դա 368
Լոյս ի լուսոյ ի հօրէ առաքեցար. 53
Հայր անսկիզբն. արարիչ յաւէ 627
Անսկիզբն Ած. անհասանելի 439
Լուսաւորեան երուսաղէմ զարդ 434
գ-կ Ի հարաշարժ յաղբերէն անհատ 377
Հոգւէք հրեղինացն այսօր տօնեն 371
խը Աղբիւր կենաց բաղխող շնորհ 371
Ի ջըր յերկնից միածին. անմեկն 352
Օրհնեմք ըզ քեզ անեղ անսկ 215
Ո՛վ Ածութի երրորդութի 213
Հայր անսկիզբըն բարեխնամ 629
Որ անտես և անքընննեն քաւա 44
աւէ Էջ միածինն ի հօրէ և լոյս վա 434
ւթ Արեգականն արդարութե ծագ 382

Հոգւոյ գալստեան · հանգստեան · տօնից · և խաչի գիւտ ։

Սմարգարէ բարձրելոյն և 390
Որ յորովայնէ ընտրեցար յառաջ 391
Այսօր ուրախացեալ նոր եկեղ 499
Այսօր ցնծայ զուարճացեալ 482
Այսօր զիմանալի լուսոյ ծագողն 203
Երանելի նոր մանկունքն ով 495

Հոգւոյ գալստեան · հանգստեան · տօնից · և խաչի գիւտ ·

Ով երջանիկ տէր նոր գրիգոր 393
Արմատ ճշմարիտ ածային օրէն 393
Արեգակն արդարութեն ի հայաս 530
Որ կոչեցեր զհետեւացեալսն ի 203
Այսօր զիմանալի լուսոյն ծագ 203
Ընդրեալք իքէն թագաւոր փառ 630
Ածածին նոր կոյս անապական 23
Էջ միածինն ի հօրէ և լոյս փառ 434
Որ ըզ լոյս անճառ շնորհաց 400
Անդադար յերկինս օրհնաբա 497
Ով երանելիդ ամենեցուն տէր 78
Որ զհուր սիրոյ քոյ քս բոր 509
Յիշեա զմեզ տէր փրկիչ մեր 572

Հոգւոյ գալստեան · հանգստեան · տօնից · և խաչի գիւտ ·

Անձինք նուիրեալք · սիրոյն 405

Աղ քեզ քաղաք ած եւ տաճար	416
Այսօր նոր ժողովուրդք ընդ	288
Որ անմարմնոց հոգեղինաց դաս	134
Թագաւորեաց ած ի վերայ հե	205
Որ նախախնամաց իմաստութբ տնօք	13
Որ յերկնային զօրս անմարմնոցն	365
Յորժամ յերկնից գոչէ փողն	600
Լ, որ խորանին տերեգական ար	287
Սեղան քո Տր զօրութեանց հաւա	451
Որ ի լերինն այլակերպեցաւ ցու	421
Ի տաճարի փառաց քոց Քս	450
Այսօր զանըմբռնելին բանն ·	225
Օ Թագաւորն փառաց Քս ·	283
Ո փառաւորեալն յամ արարած	649
Ուրախ լեր յոյժ դուստր սիոնի ·	216
Որ ի քերոբէական կառուցդ հանդ	361
Զայն տերկեալ կենդանարարին ածայ	596
Մ՚արմնացեալդ ի կուսէն նախ	67
Ճառագայթ փառաց հօր որդ	425
Որ պատուիրան ճշմարտութեն	181
Օրհնեցէք ըզ Տր ընդ երկն	158
Օրհնութիւն ի բարձունս տնօ	315
Հաստատութիւն իմ լեր Տ՛ր և	661
Այսօր երկնածայինքն ուրախացան	366
Գաւլոց է միածնին փողով և	606
Ուրախ լեր մայր լուսոյ մարիամ ·	145

Եկայք ժողովուրդք ի տաճարն 419
Այսօր որ էին ի յերկինս բանն 428
Որ առաքեր զօրութեամբ զինեալս 160
Որ զտիրականս առ իբրեւ կայր 160
Ութապատուոյն զիս օրհնութեամբ 323
Յօրհնութիւն նոր օրհնեսցուք 668
Երգականն սրբագործութեան քո ծագ 399
Ի ձայն մեծի զուարթոյն՝ եւ ի հըն 611
Որ յէութեն ես ընդ հօր եւ մշ 45
Այսօր ցընծան դասք հրեշտա 464
Ուրախ լեր սբ. եկեղեցի. քանզի 432
Այսօր հրեշտակաց բազմութիւնք 298
Որք արժանաւորեցայք ի կն 299
Նաւաւորեաց երուսաղէմ զն 418
Այսօր ծնութիւն զուարճանայ 418
Որ առաքեր զօրութեամբ զինեալ 160
Որ ի թեւս թեւթեւս անհիւթ 379

Հանգստեան. Ծննդեան. եւ փոխման.

Այսօր ժողովեալ սրբոցն ի 436
Այսօր հրաշափառ կուսամբ 444
Այսօր ընդ նախամօրն երկանց 444
Որ ի բարձրութիւնս երկնից բազ 16
Ուրախ լեր մարիամ սբ. Ածածին. 21
Մայր լուսոյ մարիամ սբ կոյս 474
Տաճար կոյս ածածին մարիամ 63

Հոգւոյ գալստեան. Հանգստեան. փառաց.

Այսօր զանճառելի ծնընդեան 440

Արեւելք գերարփին. և օթարան 683

Հոգւոյ գալստեան. հանգստեան. փառք

Այսօր հրաշափառ կոչմամբ 444
Նոր սիոն ծընեալ մանկունք նը 10
Ուրախ լեր մարիամ կոյս անապակ 22
Ծագումըն հրաշալի. որ ան 25
Առաւօտ խաղաղութեն. և արուս 15
Ածածին մայր լուսոյ նը կոյս 64
Ուրախացեր ածածին. որ կու 64

Հանգստեան. տօնին. և խաչի. փառք.

Ի վերայ վիմի հաւատոյ շինեց 449
Խաչն կենարար. որ եղև ըմեզ 457
Որ համանմագոյդ ես հօր և նը 312
Անպատումըն կառք անքննելի 463
Որ յաթոռ փառաց նըստիս բան 313
Ուրախ լեր եկեղեցի նը. ի գալ 227

Հոգւոյ գալստեան. հանգստեան. տօնին. և փառք.

Որ զանապատ բազուկս քո ի 451
Հրաշակերտ և զօրեղ փայտ 476
Անճառելի երեւումն երեւեալ 476
Օ թագաւորն փառաց քս. որ 283
Բանդ որ ի հօրէ իջեալ մար 277
Դու յանձն առեր տըռ ելանել 645
Խաչելըն քո մեռուցեր ըզ մահ. 647
Յայգւոյդ անմահութեն ճաշա 647

Հոգւոյ գալստեան. հանգստեան. տնօրինէ. եւ
փոխ.

Օրհնութիւն նոր խաչի քոյ Քս. 455
Թագաւորդ Քս էակից Հօր և 343
Որ կամաւ Հօր ըզ չարչարանս 330
Ի խաչ ելեր բանդ տէր. մար 331
Որ իյերկնից ի Հօրէ իջեր անըս 332
Որ մահու խաչին իւրոյ կենդա 674
Նորով սըրտմբոութիւն քոյ Քս ի 674
Որ փոխանակ դառնութեան տըն 675

Հոգւոյ գալստեան. հանգստեան.

Մայր լուսոյ Մարիամ նոր կոյս. 474
Խաչըն կենարար. որ եղև ըմեզ 457
Սրբութիւն սըրբոց շնորհեցեր 458
Քեզ Քի կաթողիկէ եկեղեցւոյ 474
Նուանեալ փայտ գիտութեան 453

Հոգւոյ գալստեան. հանգստեան. տնօրինէ. եւ
փոխ.

Ուրախ լեր նոր եկեղեցի. քանզի 432
Այսօր հրեշտակաց բազմութիւնքն 298
Որք արժանաւորեցայք ի կոչ 299
Լուսաւորեա՛ երուսաղէմ զի հաս 418
Այսօր տօնութիւն զուարճանայ 418
Հրաշափառ տեսութիւն ի կաթու 474

Հոգւոյ գողգոթեան. հանգստեան. ճաշուն. և փառք.

Նախապատուեալ կառք անքննելի 463
Ի վերայ վիմի հաւատոյ շինեցեր 449
Եկայք ժողովուրդք ի տաճարի 449
Որ յերկնից իջեր բանդ հօր. 308
Իջեր տէր և մարմնացար ի կուսէն 309
Անեղին եղեալ մարդ տեսեալ 664

Հոգւոյ գողգոթեան. հանգստեան. ճաշուն. և փառք.

Նապաստակեան նոր ըզ խաչին օրհ 465
Այսօր խնդրի պատուական 478
Պատուիրեցաք ի խաչ քո արարիչ 478
Իջեր յերկնից որդի տր․ աստ 297
Որ կամաւոր խաչելութբ քո տէր 302
Օրհնեաք ըզ քեզ քս. որ ի խա 657
Որ զանարատ բազուկս քո տար 657
Տրւող խաղաղութն քս. 657

Հոգւոյ գողգոթեան. հանգստեան. ճաշուն. և փառք.

Որ ծագեցեր մեզ լոյս մծ 468
Փայտ կենաց որ փրկանաւ մա 453
Նուաճեալ փայտ գիտութն 453
Յանկից հօր կամաւորութբ եկիր 315
Զանմի բազում ողորմ տէր. 317
Զձեռս տր. որ տարածեցեր 318
Ի խաչանիշ փայտէն դղրդեր 318

Հոգւոյ գալստեան· հանգստեան· տօնանցն· և փառք·

Նշանաւ ամենայաղթ խաչ 472
Սեղան քո տէր զօրութեանց հաւատ 451
Իջեր յերկնից որդի տէր և մարդ 291
Որ խոնարհեցար յերկնից ի հայ 293
Թագաւորեաց տէր ի վերայ հե 295
Որ ի սկզբանն խոստովանութե հա 419

Հոգւոյ գալստեան· հանգստեան· տօնանցն· և փառք·

Հրաշակերտ և զօրեղ փայտ խա 476
Որ զանսահման բազուկս քո ի խա 451
Սէ խաչն օգնական հաւատացել 452
Ի նմանութեան հօր էակից ի խաչ 279
Որ խոնարհեցար իյերկնից և 281

Հոգւոյ գալստեան: հանգստեան· տօնանցն· և փառք·

Որ զմեծայինն զօրութեամբ քո ծա 479
Լերանց օրհնեցն մովսէսի լուս· 384
Իյանսահման ծոցէն հօր գըթ 105
Որ հրաւիրեցեր զորդիս մարդկան 298
Սզ չեշտաւոր սըրբոց մարտիր 563

Հոգւոյ գալստեան· հանգստեան· տօնանցն· և փառք·

Ի վերայ վիմի հաւատոյ հիման 417
փառք հօր·

Որք զարդարեցին տն օրինաւոր 485
Ի մաքրագործ հոգւոյն անօթ. 106
Այսօր ընդ երկնային զուարթ 399
Որ զարդարեալ գեղապանծ վայ 76
Աղաչեմք ըզ քեզ տր բարեխօս 504

Հոգւոյ գալստեան. հանգստեան. տօնին. և խաչի փառաց.

Յաղթօղ և տր հայրապետ նը 489
Որ ընտրեցար ի կոչումն առաքե 85
Հովիւ քաջ բնաւոր հօտի տր 396
Այսօր ցընծայ եկեղեցի ընդ 404
Այսօր հրեշտակաց դասքն ի 580
Այսօր ցընծան դասք առաքել 3[illegible]2

Հանգստեան. տօնին. և խաչի. փառաց.

Որ յանէից ստեղծեր ըզ պաշ 496
Որ օրհնիս ի հրեշտակաց անդ [illegible]8
Օրհնեցէք ըզ տր ընդ երկն 158
Յորժամ գայցես բազում հրեշ 152
Այսօր ընդ հրակերպեան դաս 228
Այսօր առաքելը գիտութե բղխ 374
Սրբափեցի որոտմամբ և պհ գի 609
Այսօր ցընծան երկնայինքն և 9
Անպատումն կառք անքննելի 463
Այսօր սրբոց հայրապետացն 500
Այսօր տօնէ եկեղեցի ուրախ 204
Այսօր զուարճացեալ տօնեն եր 402

Հայրապետ տէր և անբիծ և ընտ 492
Զանմարմնոցն ըզ մաքրութիւնըն 576

Հոգւոյ գովութեան. հանգստեան. տօնականի. և խաչի. փառք.

Այսօր ուրախացեալ ցընծան 528

Փառք Հօր.

Որ յառաջագոյն սահմանեցեր 528 դձ
Այսօր ցընծան հրեշտակք իվեր 389
Հրաշափառ տէր և միշտ բարեխ 395 Հե
Որ հրաւիրեցեր զյառաջագոյն 505
Այսօր ժողովուրդք որք ի հե 482

Հոգւոյ գովութեան. հանգստեան. տօնականի.

Որ հաստատեցեր բանիւ զերկեր 434

Փառք Հօր.

Իսկ է մարգարէական տօնից. Է. շարական ցուցանէ քառաձայն ըստ ձայնին. և տ. շարական ցուցանէ պատշաճէն.

Եթն է երկու շաբաթու իցէ հրեշտակաց ասա. Եւ է երեք շաբաթու մարգարէից. Եւ է հինգ շաբաթու առաքելոց. Եւ է շաբաթու տէր սրբոց. որոց և լինեցի. և վերնի հոգւոյ գովութեան. հանգստեան. տօնականի. խաչի. փառք. Իսկ յորժամ յաւուր պատշաճին ոչ գտանիցի դու յանցելոյն և կամ յառաջիկայ օ են ասա. զոր և կամիս. բայց զխորհրդաւորան համեմատեա ըստ պատշաճին և ըստ խորհրդոյ

Ստան ընդոյ շարականացն. Նոյնին հարցելոց ըստ ձայնիցն.

Շրկնք	աճ. ճդ. 104	հարցք. իբ. 22.
շրկնք	ակ. պթ. 809	հարցք. ժթ. 19.
շրկնք	բճ. ձը. 88	հարցք. ի. 20.
շրկնք	բկ. ղը. 98	հարցք. ժ. 10.
շրկն	գճ. ճժթ. 119	հարցք. իզ. 26.
շրկնք	գկ. ձզ. 86	հարցք. ժ. 10.
շրկնք	դճ. ճհե. 175	հարցք. լե. 35.
շրկնք	դկ. ճծզ. 156	հարցք. լե. 35.

Ի սմին բովանդակ շարականք ռխիե. 1625. և հարցք ճհէ 177. իսկ հարցքն և շարականք միանգամայն լինին ռպբ. 1802.

Նշանակք խազից շարականաց.

շեշտ	թաւշ	էկորձ
փուշ	ոլորակ	ձակորձ
բութ	խոնարհ	խում
պարոյկ	վերնախաղ	փաթութ
երկար	ներքնախաղ	քաղքաշ
սուղ	բենկորձ	հուհայ
սուր	խոսրովային	դարկ
թուր	ծնկներ	
ծունկ		

Սան անուանց յօրինողաց գլխաւորացս·
որք սկսեալք եղեն 'ի Թուոյն քն·
և այլք 'ի մերում Թուոյ·

	քն	Հայոց
Սահակ հայրապետն	նժթ	
Մեսրոպ վարդապետն	նկը	
Յովհան մանդակունին	նձե	
Մովսէս խորենացի և քերթող	նղգ	
Անանիա շիրակացին	չծդ	ա̃
Կոմիտաս յարագածոտնէ	ոխթ	հզ
Գրիգոր մարգխատրոսն	ոլգ	նձ
Սահակ հայրապետ ձորոփորեցի	ոձա	ձխը
Յովհան օձնեցին	չժը	ձկե
Ստեփաննոս սիւնեցին		
Պետրոս գետադարձն	ռժը	նկե
Ներսէս կլայեցին	ռձկթ	ոժզ
Ներսէս լամբրոնացին		
Վարդան վարդապետն		
Գրիգոր վկայասէր փոքրն	ռձղը	ոխե
Յակոբ կլայեցին	ռմհ	չժէ
Յովհաննէս պլուզն·	ռյ	չխէ

Նաև զայս յայլուստ գտաք զի զաւետեաց
պատկերն և մովսէս խորենացին է ասացեալ՝
Նաև զաւագ տօնէրն և ներսէս կլայեցին·
Նաև զհամբարձմանն ներսէս լամբրոնացին
միայն զմեղաք յամէն օձնեցին·

Լուգակք նէր քաղուածում օրհնութեանց զիւրաքանչիւրոց շաբթուց զհամարաթիւս հանդէպ միմեանց. եթէ քանում երեսուս գտանել պարտիցէ. վասն ոչ դժուարագիւտ լինելոյ և զհայոց գրով համարութիւն առ ընթեր եդաք

Համարողականն թուաբանութեան ըստ հայոց և ըստ հռոմայեցւոց.

ա	1	ժ	10	ճ	100	ռ	1000
բ	2	ի	20	մ	200	ս	2000
գ	3	լ	30	յ	300	վ	3000
դ	4	խ	40	ն	400	տ	4000
ե	5	ծ	50	շ	500	ր	5000
զ	6	կ	60	ո	600	ց	6000
է	7	հ	70	չ	700	ւ	7000
ը	8	ձ	80	պ	800	փ	8000
թ	9	ղ	90	ջ	900	ք	9000

ժա	11	իա	21	լա	31	խա	41	ծա	51
ժբ	12	իբ	22	լբ	32	խբ	42	ծբ	52
ժգ	13	իգ	23	լգ	33	խգ	43	ծգ	53
ժդ	14	իդ	24	լդ	34	խդ	44	ծդ	54
ժե	15	իե	25	լե	35	խե	45	ծե	55
ժզ	16	իզ	26	լզ	36	խզ	46	ծզ	56
ժէ	17	իէ	27	լէ	37	խէ	47	ծէ	57
ժը	18	իը	28	լը	38	խը	48	ծը	58
ժթ	19	իթ	29	լթ	39	խթ	49	ծթ	59

կա	61	հա	71	ձա	81	ղա	91	ճա	101
կբ	62	հբ	72	ձբ	82	ղբ	92	ճբ	102
կգ	63	հգ	73	ձգ	83	ղգ	93	ճգ	103
կդ	64	հդ	74	ձդ	84	ղդ	94	ճդ	104
կե	65	հե	75	ձե	85	ղե	95	ճե	105
կզ	66	հզ	76	ձզ	86	ղզ	96	ճզ	106
կէ	67	հէ	77	ձէ	87	ղէ	97	ճէ	107
կը	68	հը	78	ձը	88	ղը	98	ճը	108
կթ	69	հթ	79	ձթ	89	ղթ	99	ճթ	109

ճժ	110	մա	201	ոա	601	ռա	1001
ճի	120	մբ	202	ոբ	602	ռբ	1002
ճլ	130	յա	301	չա	701	ռգ	1003
ճխ	140	յբ	302	չբ	702	ռդ	1004
ճծ	150	նա	401	պա	801	ռե	1005
ճկ	160	նբ	402	պբ	802	ռզ	1006
ճհ	170	շա	501	ջա	901	ռէ	1007
ճձ	180	շբ	502	ջբ	902	ռը	1008
ճղ	190					ռթ	1009

սա	2001	տա	4001	ցա	6001	փա	8001
սբ	2002	տբ	4002	ցբ	6002	փբ	8002
վա	3001	րա	5001	ւա	7001	քա	9001
վբ	3002	րբ	5002	ւբ	7002	քբ	9002

ժռ	10000	ճռ	100000	ռռ	1000000
իռ	20000	մռ	200000	բռռ	2000000

ճռռ	100000000	ռռռ	1000000000

Սալ ի զատկէն մինչ և ուր և իցես, և երթ
ը ը և որ մնայցէ, տուր ձայն իցդ ա ա.
սկսեալ յառաջին ձայնէն. ուր թիւն դա
դարեսցի յայնմ ձայնում իցես. բայց զգաստ
կի օրն ևս ի հետ կալ:

Ա — ձայնոյն են տպաւէն·

Առաջին ձայն	ա ձ	Երրորդ ձայն	գ ձ
Առաջին կողմն	ա կ	Վառ	գ կ
Երկրորդ ձայն	բ ձ	Չորրորդ ձայն	դ ձ
Ա.ւագ կողմն	բ կ	Վերջ	դ կ

Վասն աչոմնելոյ ձայնից շարականաց.

ձ Օրհնեսցուք ըզ Տէր զի փառօք է փա
ռաւորեալ:

կ Օրհնեսցուք ըզ Տէր. զի փառօք է փա
ռաւորեալ:

ձ Օրհնեսցուք ըզ Տէր. զի փառօք է փա
ռաւորեալ:

– Օրհնեսցուք ըզ Տէր զի փառօք է փա
ռաւորեալ:

ձ Օրհնեսցուք ըզ Տէր զի փառօք փա
ռաւորեալ:

Օրհնեսցուք ըզ Տէր զի փառօք է փա
ռաւորեալ:

Օրհնեսցո՛ւք ըզ Տ՛ր. զի՞ փառօք է փա֊
ռաւորեալ։

Օ՛րհնեսցուք ըզ Տ՛ր զի փառօք է՛ փա֊
ռա՛ւորեալ։

Օրհնեցէ՛ք մանկունք ըզ Տր և օրհնե֊
ցէք զա՛նուանըն Տն. Լուսապայծառ...

Շնորհօք Տն մերոյ Յի Քի. և ողոր
մութե նորին՝ յանկեալ աւարտեցաւ
գիրքս երաժշտական, որ և շարակնոց.
Ի տպարանի սրբուհւոյ Էջմիածնի. Ի հայ
րապետութեն Տն Ղազարի ամ հայոց
Կաթուղիկոսի և յաջորդ սրբոց առաքե
լոցն Թադէոսի և Բարդուղիմէոսի և
սրբոյն Գրիգորի լուսաւորչին. Ի հայ
կազ նուաստահան գիտ յամատեռգամ.
Արդ որք հանդիպիք ամենայնից երգարանիս
այսմիկ՝ ընթեռնլով, կամ հարևանցի գրօն
լով. Ո՛վ ողորմածացի միով յիշատակել զմե
ղանչակս զի կարի աշխատեցաք ի սրբագրու
թեն գործ. Թէ ի հոլովս անուանց՝ և ի նա
խադրութիւնս. Թէ ի ժամանակս բայից.
և ի կերպարանութիւնս, հետևելով հաւատա
րին արքետականին. վն որոյ եթէ ոք հմուտ

եւ

4087

է քերթութեն. և վարժգրչութեն արհեստա
կեալ. գտցէ և ոչ ինչ պակասեալ ի գրելոց
նորին. բայցի եդեր բայեն զոր եթէ ոք
քննեսցէ ըստ խոնարհմանց բայիցն, գտցէ
զհաւաստին: Ա՛ռ և սակս աններևութեցն
այլակերպութեն խնդրեմ մի վրդովել. այլ
խոհեմաբար քննել. և ընդ բային իւրոյ
համեմատել և զկերպաւորութեն բայիններ
ներկայում սահմանականին խուզել. զի
մի անհեթեթ լիցի և վարկպարազի:
Իսկ թէ այլ ինչ սխալութեն գտցէ այն չէ
ի կամաց մերոց այլ ի մոռացմանէ. և կամ
այլ իմն կասկածանաց. վն որոյ խնդ ※
ներել. զպակասն լնուլ և զաւելորդն յա
պաւել. որք հմուտ էք արհեստի և մա
կացութեն. և զմեզ պահել անմեղադրելի:
Իսկ որք ոչ էք ներհմտացեալ արհեստից
գրչութեն և քերթողութեն. մի այլ ինչ
բարուրէք յանդգնաբար. այլ ջանացա
րուք ուսանիլ զգրեալն. և տեղեկանալ
ներպարուբեալ գիտութեն. և փառս վեր
ընծայել ՔՍի ԱՅ ընդ հօր և սրբոյ հոգւոյն.
այժմ և անվրդով յաւիտեանս. Ամէն:

Ա. Ճ. Բ.

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
ՀՍԽՀ-ССР
МЯСНИКЯН
45 . խե 720 -